

HENRY T. LAURENCY

Tieto todellisuudesta

Suomenkielisen painoksen alkusanat

Tieto todellisuudesta ilmestyi ensimmäisen kerran ruotsinkielisenä vuonna 1961. Vuonna 1979 ilmestyi englanninkielinen käännös ja vuonna 1982 toinen ruotsinkielinen painos. Käsillä oleva suomenkielinen käännös rakentuu viimeksi mainitulle.

Kirjassa on seitsemän osaa. Ensimmäinen näistä – Todellisuuden ongelmat, 1. osa – on kaikista näkökohdista katsoen tärkein. Siinä kirjailija esittää tietojärjestelmän, joka muodostaa pohjan kirjan muiden osien esitykselle. Kaikki perusteelliset oppisanat selitetään ensimmäisen ja ainoan kerran tässä osassa.

Laurencyn teoksia varten on otettu käyttöön numeroille rakentuva viitejärjestelmä. Tässä järjestelmässä merkitään osat, luvut ja kappaleet mainitussa järjestyksessä pisteillä erotetuin numeroin. Tekstiin sisältyvä taulukko luetaan edelliseen kappaleeseen, jos tämä päättyy kaksoispisteeseen.

Lukijaa kehoitetaan panemaan merkille ne erityiset oppisanat, jotka on otettu käyttöön kirjassa välitetyille tietojärjestelmälle. Osaksi ne ovat samoja sanoja, joita esiintyy myös arkisessa kielenkäytössä, mutta jotka järjestelmässä ovat saaneet erityismerkityksen, esim. syy ja vaikutus, peruste ja seuraus, taju, järki, verho. Osaksi ne ovat suomen kielen sivistyssanastoon sisältyviä sanoja, jotka joskus ovat saaneet pitää merkityksensä (esim. induktio) ja joille joskus on annettu osittain toinen merkitys (esim. mentaalinen).

Lisäksi mainittakoon, että sanoilla ideologia ja idiologia on eri merkitys (katso kappale 3.1.17!) ja että teksti ei selitä sanoja juurirotu (2.7.2), alempi kausaaliverho (2.7.13), elementaali (3.4.8 ja 15, 5.33.7, 7.19.13) ja triadi (7.11.11) vaan ne selitetään *Viisasten kivessä*.

Toiveemme on, että *Tieto todellisuudesta* herättäisi suomalaisten lukijoiden mielenkiinnon myös Laurencyn muita teoksia kohtaan. Laurencyn ruotsinkielisiä alkuperäisiä teoksia käännetään yhtäjaksoisesti muille kielille, myös suomen kielelle. Ajankohtaisia tietoja erikielisistä painoksista antaa Kustannussäätiö Henry T. Laurency. Kustannussäätiölle voi kirjoittaa niillä kielillä, joilla teoksia on julkaistu.

Skövdessä, tammikuussa 1991

Irmeli Adelskoghs Lars Adelskoghs
suomentaja toimittaja

Mitä kirja käsittelee

Edellisessä teoksessa, *Viisasten kivi*, kirjailija on yrittänyt antaa kuvauksen sekä kulttuurieliitin maailman- ja elämäkatsomuksesta että esoteeristen tietokuntien näkemyksen samasta todellisuudesta.

Esillä oleva teos antaa kansantajuisen kuvauksen pythagoralaisten tieto-opista, lyhyen yleiskatsauksen tiedon ja fiktioiden historiaan ja kriittisen tutkimuksen eurooppalaisen filosofian historiasta, Steinerin antroposofiasta ja intialaisesta joogafilosofiasta.

Todellisuuden ongelmien kahdessa osassa on annettu pohja tulevaisuuden tieteele (tulevalle näkemykselle olemassaolosta, todellisuudesta ja elämästä). Kirjan muut viisi osaa sisältävät tarpeellisen selvityksen filosofian, teosofian, antroposofian ja joogan fiktioista.

Kyseessä on orientoituminen todellisuuteen niiden opastamiseksi, jotka ovat jääneet etsijöiksi eivätkä ole voineet hyväksyä yhtäkään vallitsevista idiologioista.

Eri aineet ovat alun perin olleet esitelmiä. Siten niissä on täytynyt ottaa huomioon ne, joille esoteriikka on ollut tuntematon. Tästä johtuu, että tietyt edellisissä aineissa käsitellyt tosiasiat kertautuvat myöhemmissä. Aiheeseen perehtymättömille tämä lienee mieleistä. Tästä seuraa myös, että jokaista ainetta voi tutkia erillisenä kokonaisuutena ilman erityistä viittausta siihen, mitä edellisissä on esitetty.

Tiedon ongelmien käsittelyssä täytyy erottaa neljä lukijaryhmää: ne, joilla esoteerinen tieto on piilevänä ja jotka ensimmäisen tutustumisen yhteydessä välittömästi oivaltavat sen yhtäpitävyyden todellisuuden kanssa; ne, jotka kuuluvat kulttuurieliittiin ja ovat kaikkien aikojen ajattelijoita askarruttaneiden todellisuusongelmien tuntijoita; ne, jotka muodostavat sivilisaatioasteen älymystön ja omaavat edellytykset käsittää mentaalisia ongelmia ja lopuksi ne, joita kiinnostaa kaikenlainen ”populaarifilosofia”.

Vaikka teos on kirjoitettu ensiksi mainittua ryhmää ajatellen, voivat kenties myös muut löytää siitä jotakin mielenkiintoista, jotakin, mikä voi huokutella kaikista kiehtovimman ongelman, todellisuusongelman jatko-opintoihin.

Ne, jotka ylipäättään ovat alkaneet pohtia olemassaolon tarkoitusta ja päämäärää, yrittävät parhaansa mukaan orientoitua äärimmäisen vaikeaselkoisessa maailmassa. Jos tämä kirja voi olla siinä jonkinlaiseksi avuksi, on se täyttänyt tehtävänsä.

Niin tiivis kun sisältö onkin, on kirjailija yrittänyt muotoilla jokaisen lauseen aforismiksi: tiedoksi niille, jotka tahtovat lukea hyödykseen ja osaavat ajatella lukiessaan. Kirja ei ole mitään niille, jotka jo tietävät ja käsittävät kaiken: meidän päiviemme auktoriteeteille.

Mitä ideoiden ja tosiasioiden sisältöön tulee, ei kirjailija ole sallinut omien päähänpistojensa, olettamustensa, arveluidensa tai omien ajatusrakennelmiensa ilmaisua.

1 TODELLISUUDEN ONGELMAT, 1. OSA

1.1 Mitä useimmat eivät tiedä

¹Kysymykseen, onko ihmiskunta tähän mennessä onnistunut tutkimaan prosentin verran todellisuudesta, vastasi eräs aikamme etevä tiedemies: "Ei, ei edes prosentin kymmenestuhannesosaa."

²Siis ei edes yhtä miljoonasosaa! Sellaista tutkijaa kieltämättä kunnioittaa. Kukaan ei tee suurempaa vaikutusta kuin se, joka oivaltaa, miten äärettömän tietämätön ihmiskunta on elämän suhteen. Sillä onhan ilmeistä kaikille, jotka ovat hyödyntäneet sen, mitä teologia, filosofia ja tiede esittävät todellisuudesta, että vedetyt johtopäätökset ovat pelkkiä hypoteeseja (kaunisteleva sana arvailuille ja olettamuksille!). Tai kuten professori Whittaker asian ilmaisee: "Me tiedämme, että on jotakin, mitä kutsumme aineeksi, mutta emme tiedä, mitä se on; tiedämme, että se liikkuu, mutta emme tiedä miksi, ja tämä on kaiken tietomme summa." Näin on. Tiede ei kykene vastaamaan kysymyksiin Mitä? ja Miksi?, minkä jo Newton oivalsi. Vapautuakseen tämän aivan liian kiusallisen tietämättömyyden osoituksista, pyrkivät nykyajan filosofit hylkäämään kaikki todellisuuskäsitteet kutsumalla juuri niitä fiktioiksi!

³Teologian, filosofian ja tieteen piireissä on runsaasti auktoriteetteja, jotka osaavat arvostella kaikkea ja jotka antavat vuorenvarmoja lausuntoja sellaisesta, mitä he eivät ole edes tutkineet. He tietävät ennakolta, että "tämä" ei voi olla totta, sillä se on "ristiriidassa luonnonlakien kanssa". Niin kuin heidän paperipaavinsa olisi ratkaissut heille olevaisuuden ongelmat ja tarjonnut maailmankatsomuksen, joka selittää todellisuuden ja ratkaisee perusluonteiset tiedonongelmat! Niin kuin tiede voisi määrätä, mikä on "ristiriidassa luonnonlakien kanssa", kun se ei ole tutkinut edes prosenttiakaan niistä!

⁴On tärkeää, ettemme rajoitu siihen, mitä on tutkittu, emmekä torju ainoatakaan aatetta syystä, että se vaikuttaa meistä vieraalta, epätodennäköiseltä tai turhalta. On tärkeää tarkastella jokaista uutta tiedon mahdollisuutta. Me tiedämme liian vähän, joten meillä ei ole varaa laiminlyödä pienintäkään mahdollisuutta laajentaa tietämystämme. Ensi katsannolla kaikki uusi tuntuu useimmista epätodennäköiseltä. Omasta mielestään arvostelukykyiset hyväksyvät vain sen, mikä sopii heidän ajatusjärjestelmäänsä. Mutta heidän pitäisi oivaltaa, että jos tämä kerran on totta, niin heidän pitäisi olla lähes kaikkítietäviä.

⁵Tiedemiehet näyttävät alituisesti unohtavan, että heidän hypoteesinsa ja teoriansa ovat vain tilapäisiä. He kehuvat olevansa dogmaattisuudesta vapaita, ajattelevansa vapaasti ja oikein. Mutta tieteen historia on aina todistanut päinvastaista. Yhä vieläkin on aivan liian yleistä, että tieteen auktoriteetit hylkäävät näennäisesti epätodennäköisen, vieraan ja tuntemattoman (jollainen jokainen mullistava aate on ollut). Tutkimatonta tiedemiehet kutsuvat huiputukseksi, kun taas uskovaiset nimittävät sitä jumalaksi.

⁶On jotakin ilmeisen parantumaton, syvälle juurtunutta typeryyttä siinä, että kieltäydytään tutkimasta.

⁷Todellinen etsijä, joka on oivaltanut ihmiskunnan täydellisen perehtymättömyyden ja älyllisen avuttomuuden olemassaolon ongelmien suhteen, ottaa selvää kaikesta, eikä välitä vallitsevien auktoriteettien kategorisesta torjunnasta tai jäljittelevän yleisen mielipiteen ivailusta ja halveksunnasta kaikkea sellaista kohtaan, mitä se ei tiedä tai ei voi käsittää.

⁸On nähtävästi toivoton tehtävä selvittää täysin tuntematonta perehtymättömille, varsinkin, jos tämä tuntuu vieraalta, epätodennäköiseltä ja epätodelliselta.

⁹Ihmiskuntaa on niin kauan ruokittu niin monilla uskonnollisilla, filosofisilla ja tieteellisillä sekä viime vuosikymmeninä myös okkulttisilla yrityksillä selittää olemassaoloa, että useimmat ihmiset kieltäytyvät tutustumasta todelliseen tietoon, kun sitä tarjotaan. He tyytyvät tutkimaan heille näkyvää maailmaa. Yleinen epäily jonkun toisen todellisuuden olemassaolosta voittaa yhä enemmän alaa.

¹⁰Mutta kuvitellaanpa, että todellisuudesta onkin olemassa sellaista tietoa, joka oppineista

näyttää hulluuden huipulta. Oletetaanpa, että filosofi Kant erehtyi väittäessään, ettemme tule koskaan tietämään mitään luonnon sisäisestä todellisuudesta. Otaksutaanpa, että intialaiset rishit, egyptiläiset hierofantit, gnostiset teurgit ja alkuperäiset, aidot rosenkreuzilaiset eivät olisikaan sellaisia mystagoogeja, puoskareita ja petteureita, jollaisiksi oppineet ovat yrittäneet heidät tehdä.

¹¹Tämän päivän oppineisuudelle on tunnusomaista halveksunta kaikkea isiltä perittyä kohtaan, aivan kuin kaikki ihmiskunnan tähänastiset kokemukset olisivat mielettömiä ja elinkelvottomia.

¹²Luonnontiede on kehittynyt pitkälle rajoitetuilla aloillaan. Mutta ainoastaan näiden tieteiden eliitti alkaa aavistaa, kuinka vähän ihmiskunta tietää kokonaisuudesta.

¹³Mitä tietävät paleontologit ihmiskunnan iästä? Senkö, että täysin kehittyneitä ihmisiä on esiintynyt planeetallamme 21 miljoonan vuoden ajan?

¹⁴Mitä tietävät geologit molemmista puolipallomantereista, Lemuriasta ja Atlantiksesta, jotka nykyisin lepäävät Tyynen meren ja Atlantin pohjalla, ja muinaistutkijat näiden mantereiden sivilisaatioista?

¹⁵Mitä tietävät arkeologit kulttuureista, jotka ovat meidän aikaamme paljon lähempänä kuin edellä mainitut: intialaisesta kulttuurista noin 50.000 vuotta sitten, egyptiläisestä 40.000 vuotta sitten, perulaisesta 15.000 vuotta sitten tai edes muinaiskreikkalaisesta noin 12.000 vuotta sitten?

¹⁶Mitä tietävät oppineet eri salaisista tietokunnista, joita on esiintynyt monissa maissa? Mitä he tietävät siitä tietokunnasta, jonka Vjaasa perusti Intiassa noin 45.000 vuotta sitten, Hermes Trismegistos Egyptissä noin 40.000 vuotta sitten, ensimmäinen Zoroaster Persiassa noin 30.000 vuotta sitten tai Pytagoraan vain noin 2700 vuotta sitten perustamasta tietokunnasta?

¹⁷Mitä tietävät oppineet olemassaolosta, maailmankaikkeuden rakenteesta, muista ainelajeista ja maailmoista kuin fyysisestä tai siitä, että on olemassa viides luomakunta?

¹⁸Mitä tietävätkään nämä suunnattoman oppineet edes yksilön elämän jatkuvuudesta hänen jätettyään kuluneen organisminsa?

¹⁹Sekin vähäinen, mitä he ehkä sattumalta ovat onnistuneet kuulemaan tästä tiedosta, on niin vääristeltyä, että sitä voidaan lähinnä pitää karkeana taikauskona.

²⁰Ajatus tiedon salassapitämisen tarpeellisuudesta on länsimaiselta näkökannalta jotenkin suorastaan liikuttava tai joka tapauksessa vastenmielinen, mikä taas yllyttää oletamaan, että on kysymys "humpuukimestareiden henkisestä puoskaroinnista".

²¹Intialaiset sitä vastoin ilman muuta hyväksyvät, että vaiteliaisuus on tarpeen. Heillä on monituhattvuotinen kokemus siitä, ettei saa "heittää helmiä", eivätkä he sitä tee.

²²Ja näin niistä yksinkertaisista syistä, että täsmällinen ymmärtäminen vaatii huomattavia edellytyksiä ja että kaikkea valtaa-antavaa tietoa väärinkäyttävät ne, jotka kykenevät käyttämään valtaa omaksi hyväkseen.

²³Intiassa on monenlaisia joogeja. Korkeimman lajin joogit ovat vain erityisten vihittyjen tuntumia. Joogit, joihin länsimaalaiset saavat tutustua, ovat useimmiten ramakrishnalähetystön jäseniä. He opettavat saankhja- ja veedaantafilosofiaa Ramakrishnan kaavan mukaan. Korkeimmat joogit ovat vihittyjä ja jättävät tietonsa perinnöksi vain harvoille valituille oppilaille ja mitä ankarimman vaitiolovelvollisuuden ehdolla. He pitävät kaikkia länsimaalaisia barbaareina ja katsovat tiedon häpäisyksi ilmaista siitä jotakin näille tietämättömille, auttamattoman epäileville, ivallisen ja röyhkeän ylimielisille urkkijoille, jotka väärinkäyttävät tiedon niin pian kuin olettavat ymmärtäneensä sen. Sitä paitsi länsimaalaiset asettavat kaiken tietämyksensä barbaarisuuden palvelukseen ja pahantekijöiden käytettäväksi.

²⁴Intialaisen elämänasenne on länsimaalaisen asenteen suoranainen vastakohta. Fyysisen maailman ollessa länsimaalaisille ainoa olemassaoleva maailma, on ylifyysinen todellisuus taas intialaisille olennainen tosiasia. Korkeammat ainemaailmat ovat fyysisen aineen

aineellinen perusta ja syyt luonnonprosesseille ovat löydettävissä näistä korkeammista maailmoista.

²⁵Todellinen joogi, joka on onnistunut kokeiluissaan, on kehittänyt elimiä, jotka toisilla ovat yhä vielä kehittymättömiä. Nämä elimet on tarkoitettu järjestäytymään ja elävöitymään vastaisuudessa, jolloin ne luovat edellytyksiä tutkia korkeampia molekyyllilajeja, kokonaista sarjaa korkeampia aggregaatiotiloja, mikä on kaukana atomifysiikan tutkimusmahdollisuuksien ulottuvilta.

²⁶Näistä taipumuksista länsimaalaisilla ei ole minkäänlaista mielikuvaa. Heidän mahtavat auktoriteettinsa torjuvat ivaten ja halveksuen ajatuksen senkaltaisista mahdollisuuksista. He omaavat nimittäin erinomaisen kyvyn arvostella sellaista, mistä he eivät mitään tiedä.

²⁷Intialainen maailmanselitys onkin paljon länsimaista etevämpi. Se opettaa kehityksestä, sielun ennaltaolosta, jälleensyntymisestä ja karmasta eli kylvön ja korjuun laista. Se vakuuttaa, että on olemassa muitakin maailmoja kuin fyysinen maailma ja ottaa tehtäväkseen tämän todistamisen vakaville ja vilpittömille etsijöille, jotka ovat valmiita antautumaan sen menetelmille kehittääkseen ihmisessä piileviä korkeammanlaatuisen objektiivisen tajunnan taipumuksia. Siten se osoittaa, että agnostikot ja skeptikot ovat väärässä kieltäessään ylifyysisen tiedon, olemassaolon lainmukaisuuden, kehityksen jne. ja raivaa näin tietä esoteriikalle.

²⁸Kuinka länsimaalaiset sitten voivat tietää mitään ylifyysisistä maailmoista, kun heiltä puuttuu kyky todeta niiden olemassaolo? He toteavat tosiasioita fyysisessä aineessa soveltamalla fyysistä tajua (objektiivista fyysistä tajuntaa). Varman tiedon toteaminen korkeammissa maailmoissa vaatii vastaavanlaatuista tajua. Näille korkeammanlaatuisille tajuille on annettu epäonnistunut nimitys selvänäköisyys.

²⁹Tiedemiehiä ei voi moittia siitä, että heiltä puuttuu emotionaalinen tai mentaalinen taju. Mutta on oikein vaatia, etteivät he jyrkästi kieltäisi sellaisen olemassaoloa, josta heillä ei ole mitään loogista oikeutta lausua mielipiteitä.

³⁰Filosofia ei opeta ihmistä ajattelemaan yhdenmukaisesti todellisuuden kanssa. Sen sijaan se opettaa, että ihminen pelkästään erehtyy yrittäessään ajatella ilman vaadittavia tietoja. Sitä filosofit eivät ole vielä kukaan oivaltaneet. Sitä paitsi he ovat epäonnistuneet mitä selvimmän tiedonongelman ratkaisemisessa.

³¹Länsimaisen psykologian arvostelu luovutetaan mieluiten seuraavan selonteon ymmärtäväiselle lukijalle.

³²Ajatusjärjestelmiinsä tyytyväiset (varsinkin skeptikot) pitäkööt ne mielellään. Jokainen meistä saa oppia uudelleen tulevien elämien aikana. Mutta on olemassa etsijöiden luokka, joka vaistomaisesti aavistaa, että täytyy olla jotakin muuta, jotakin enemmän, että asiat eivät voi olla siten kuin oppineet sanovat niiden olevan. Juuri nämä etsijät esoteerikko tahtoo saavuttaa, ei suostutellakseen, vaan pyytäkseen heitä tutkimaan esoteerikkaa loogisesti. Jos oppi on erheellinen, täytyy olla mahdollista kumota se loogisesti. Mutta sitä ei kumota tavallisella pötypuheella, jota tarjoavat aina ne, jotka eivät ole koskaan asiaa tutkineet.

³³Ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella esoteerinen tieto jää pelkäksi työhypoteesiksi useimmille ihmisille. Mutta mitä pitemmälle ihmiskunta kehittyy, sitä kiistattomammaksi käy hypoteesin verraton ylivoimaisuus.

³⁴Järjestelmät ovat ajattelun orientoitumistapoja. Tosiasiat ovat suurelta osalta arvottomia, ennen kuin järki osaa sovittaa ne oikeisiin yhteyksiinsä (historiallisiin, loogisiin, psykologisiin tai kausaalisiin). Kaikki mielekäs ajattelu perustuu periaatteille ja järjestelmille. Jokainen ajatteleva ihminen on tehnyt itselleen järjestelmiä, olipa hän siitä tietoinen tai ei. Järjestelmä antaa oikean käsityksen ajattelun perusteesta ja seurauksesta sekä objektiivisten ilmiöiden syistä ja vaikutuksista. Ajatusjärjestelmän laatu osoittaa yksilön kehitystason, arvostelukyvyn sekä asiatiedon. Useimpien järjestelmät ovat tunneajattelun uskonjärjestelmiä, joita mitkään tosiasiat eivät voi horjuttaa. Niin ollen yksilö on saavuttanut kypsyysasteensa, rajan vastaanottokyvyllään ja istuu oman ajatusvankilansa kahlitsemana.

³⁵Niin suuri on tietämättömyys olemassaolosta, että teologian dogmijärjestelmät, filosofian spekulatiojärjestelmät ja tieteen alkeelliset hypoteesijärjestelmät on voitu hyväksyä tyydyttävänä selityksinä.

³⁶Totuuden etsijät tutkivat vallitsevien järjestelmien lähtötosiasiat tai perushypoteesit, järjestelmän sisäiset vastakohtaisuudet, sen seuraukset sekä mahdollisuudet järkeviin selityksiin.

³⁷Monet havaitsivat esoteriikan välittömästi itsestään selväksi päästessään ensimmäistä kertaa kosketuksiin sen kanssa. Asia on nimittäin siten kuin Platon väitti, että tieto on uudelleenmuistamista. Kaiken, minkä voimme välittömästi oivaltaa, käsittää ja ymmärtää, olemme edellisissä inkarnaatioissa hyödyntäneet. Myös kerran hankitut ominaisuudet ja kyvyt jäävät piileviksi, kunnes ne uudessa inkarnaatiossa saavat tilaisuuksia kehittyä. Ymmärtämys vanhaa kohtaan säilyy, samoin kuin taipumukset valmiuksiin, mistä nerouden muuten käsittämätön ilmiö on yhtenä esimerkkinä monien joukossa.

³⁸Esoteerikko kääntyy järjestelmällään niiden puoleen, jotka ovat jääneet etsijöiksi eivätkä ole voineet tyytyä vallitseviin järjestelmiin. Hän odottaa rauhallisesti päivää, jona tiede on todistanut niin monta siihen saakka esoteerista tosiasiaa, ettei se voi enää kieltäytyä hyväksymästä esoteeriikkaa ainoana todella pitävänä työhypoteesina.

³⁹Esoteerisen tiedon korvaamaton arvo on muun muassa siinä, että se vapauttaa tietämättömyyden taikauskosta ja näennäistiedosta, illuusioista ja fiktioista (kuvitelmista, joille ei löydy vastaavuutta todellisuudessa) ja aiheuttaa kaikkien elämänarvojen täydellisen uudelleenarvioinnin elämän tarkoituksen ja päämäärän tuntemuksen välttämättömänä seuraamuksena.

1.2 Esoteeriset tietokunnat

¹Emotionaaliasteella ihminen tarvitsee jotakin kiinteää tunteelle ja mentaaliasteella jotakin kiinteää ajatukselle, jotta hän ei olisi kuin ruoko tuulella, kuin alus rannattomalla merellä, eikä luulisi vaeltavansa pohjattomalla hyllyvällä suolla. Tähän mennessä tämä jokin ei ole ollut yhtäpitävää todellisuuden kanssa.

²Koska ihmiskunta ei voi koskaan omin avuin hankkia tietoa olemassaolosta, sen tarkoituksesta ja päämäärästä tai tietoa kosmisesta todellisuudesta ja elämästä, se on aina saanut tämän tiedon lahjaksi; keneltä, osoitetaan myöhemmin.

³Tämä ei suinkaan ole ollut vaaratonta. Tietoa, joka antaa valtaa, tietoa luonnonlaeista, luonnonvoimista ja niiden käytöstä, on aina väärinkäytetty itsekkäisiin tarkoituksiin. Ja ne, jotka eivät ole voineet käsittää tietoa todellisuudesta, ovat aina vääristäneet sen taikauskoksi ja harhaopeiksi.

⁴Tieto tuo mukanaan vastuun tiedon oikein käyttämisestä. Väärinkäytetty tieto johtaa tiedon menetykseen ja kokonaisten kansojen ollessa kyseessä näiden hävittämiseen.

⁵Kaksi kertaa on kokonaiset mantereet, Lemuria ja Atlantis, täytynyt upottaa meren syvyyteen.

⁶Näiden kahden epäonnistumisen jälkeen päätettiin, että tietoa saisi antaa ainoastaan salaisissa tietokouluissa ja vain niille, jotka olivat saavuttaneet vaadittavan kehitysasteen, jotta he voisivat ymmärtää tiedon oikein eivätkä tulkitsisi sitä väärin, vaan soveltaisivat sitä oikein elämän palvelukseen. He saivat oppia ajattelemaan oikein. Jo noin 45.000 vuotta sitten on esoteerisia tietokuntia perustettu niiden kansojen keskuudessa, jotka olivat saavuttaneet riittävän korkean tason. Koska tieto on uudelleenmuistamista, esoteriikan todenmukaisuutta eivät voi ymmärtää ne, jotka eivät ole koskaan olleet vihittyjä.

⁷Tietokunnat olivat moniasteisia. Alimmalla asteella annettiin huolellisesti valmisteltuja symboleja, jotka jokaisella korkeammalla asteella voitiin tulkita uudella tavalla, joten vain korkeimman asteen saavuttaneet saattoivat ymmärtää kaiken täydellisesti. Menettelytavalla oli omat hankaluutensa, koska ne, jotka eivät korkeinta astetta saavuttaneet, tekivät joskus

itselleen omia ja virheellisiä ajatusjärjestelmiä.

⁸Niille, jotka eivät näihin tietokuntiin päässeet, perustettiin uskontoja, jotka vastasivat eri kansojen ymmärtämismahdollisuuksia ja tarkoituksenmukaiseen toimintaan liittyvää normien tarvetta.

⁹Nopeasti lisääntyvä yleinen valistus ja tieteen aluevaltaukset tekivät toisenlaiset toimenpiteet välttämättömiksi. Jo 1700-luvulta lähtien on uskon ja tiedon (joita ne, jotka luulevat tietävänsä, käsittävänsä ja ymmärtävänsä, eivät kykene erottamaan) välinen kiista jatkuvasti kärjistynyt. (Kaikki, joilta puuttuu täsmällinen tieto todellisuudesta, ovat uskovia, myös ne, jotka eivät sano uskovansa mihinkään.) Tämä kiista alkoi uskonnonvastaisella ja antimetafyysisellä valistusfilosofialla ja kärjistyi yhä edelleen 1800-luvulla luonnontutkimuksen edistymisen myötä. Laplace Système du monde-teoksineen, Lamarck, Darwin, Spencer ja Haeckel kehitysoppeineen, Lange Materialismin historia-teoksineen ja monet muut vakuuttivat luonnontutkijoille, että he "eivät tarvitseet hypoteesia mistään henkisestä maailmasta". Heidän hyökkäyksensä vanhempia elämäntähtäyksiä vastaan johti yhä villiinnuttavampaan harhautumiseen, niin että ihmiset lopulta "tunsivat itsensä yhä epävarmemmiksi sen suhteen, mikä on oikein ja mikä on väärin. He ovat epätietoisia jopa siitä, ovatko oikea ja väärä mitään muuta kuin vanhaa taikauskkoa." On olemassa vaara, että ihmiskunta hulluudessaan tuhoaa itsensä sukupuuttoon.

¹⁰Tuli tarpeelliseksi ryhtyä toimenpiteisiin tämän mielettömyyden vastustamiseksi ja siksi tehtiin päätös sallia eksoteeriseksi esoteerisen tiedon harmiton osa, jonka ihmiskunta kykenee nykyään käsittämään, joskaan ei vielä ymmärtämään sen merkitystä. Ihmiskunta sai siten mahdollisuuden muodostaa itselleen mielekkään käsityksen todellisuudesta ja elämästä sekä olemassaolon tarkoituksesta ja päämäärästä.

¹¹Esoteerisissa tietokunnissa ei uskoa sallittu. Tärkeintä oli käsittää ja ymmärtää, ei uskoa. Alimmalla asteella he saivat oppia erottamaan uskon ja otaksuman. Usko on ehdoton ja peräänantamaton emotionaalinen vakaumus, oikaisuihin ja järkisyihin myöntymätön. Jokaisella on pikku uskonsa melkein mistä mielettömyydestä tahansa juuri siksi, että ihmiseltä puuttuu mahdollisuus saada todellista tietoa muusta kuin näkyvässä maailmassa lopullisesti todetuista tosiasioista. Otaksuma sitä vastoin on jotakin toistaiseksi, kunnes on saatu tietää. Se on järkisyyille altis ja toivoo oikaisua. Auktoriteeteilla saa mielellään olla merkitystä elämän eri aloilla. Mutta heidän olettamuksensa eivät ole mikään lopullinen porras terveelle järjelle, mikä, joskin erilainen jokaisella (yksilön inkarnaatioiden kuluessa hankkima, synteettinen elämänvaisto), kuitenkin on ylin järki, jota jokaisen pitää pyrkiä kehittämään.

¹²Kahden viimeisen vuosituhannen aikana on eri idiologioiden välillä riehunut hellittämätön taistelu; taistelu teologian ja filosofian, teologian ja tieteen sekä filosofian ja tieteen välillä.

¹³Eurooppalaisen filosofian historiassa tulee näkyviin pääasiassa teologian ja filosofian välinen taistelu. Tässä kiistassa teologia on useimmiten saanut tukea poliittisilta vallanpitäjiltä. Sanoinkuvaamattomasti ponnistellen ja miljoonia marttyyreja uhraten filosofia on saanut taistellen vähä vähältä saavuttaa ajatuksenvapauden, sananvapauden, suvaitsevaisuuden ja humanisuuden. Tätä saavutusta uhkaa sen sijaan marxistinen ideologia, joka kieltää yksilöä ajattelemasta toisin kuin vallanpitäjät määräävät. Tämä on uutta ajatustyranniaa. Jopa yksinkertaisen älyn pitäisi kyetä oivaltamaan, että mentaalinen kehitys estyy tällä uudella idiootisoinnilla.

¹⁴Teologian ja tieteen välinen kiista alkoi Galileista ja jatkuu yhä vieläkin.

¹⁵Kiista filosofian ja tieteen välillä on ainakin toistaiseksi päättynyt, sen jälkeen kun filosofeista lopullisesti tuli joko ylifyysisten tosiasioiden toteamismahdollisuuden kieltäviä agnostikkoja tai ylifyysisen todellisuuden olemassaolon kieltäviä antimetafyysikkoja.

¹⁶Filosofian historiassa, joka itse asiassa alkaa sofisteilla, voimme seurata inhimillisen

järjen yrityksiä ratkaista olemassaolon ongelmia omin päin, ilman esoteerista tietoa, pelkästään fyysisen tajun avuin.

¹⁷Tämä oli tuomittu epäonnistumaan, mikä käy ilmi seuraavasta. Mutta vasta meidän aikanamme aletaan yleisesti oivaltaa, että tämä on mahdotonta. Tieteeltä puuttuu käsityselimet, jotka tätä varten tarvittaisiin. Ja tiedemies kieltäytyy puuttumasta sellaiseen, jota ei voi tutkia luonnontutkimuksen apuvälinein. Tämä on loogisesti katsoen täysin puolustettavissa.

¹⁸On aihetta huomauttaa, ettei intialainen joogafilosofia ole yhdenmukainen esoteerisen tiedon tosiasioden kanssa, vaan perustettu sellaisten väärintulkintoille. Jälleensyntymisestä tehtiin tarkoitukseton sielunvaellus, jonka mukaan ihmisen otaksutaan voivan jälleensyntyä eläimenä, ymmärtämättä, että takaisinpaluu alempaan luomakuntaan on mahdoton. Evoluution läpi kivi-, kasvi-, eläin- ja ihmiskunnan otaksutaan lakkaavan, kun ihminen yhtyy ja sammuu nirvaanaan, ymmärtämättä, ettei nirvaana ole loppu vaan alku. Intialainen tulkinta manaasta, buddhista, nirvaanasta, aatmasta ja karmasta on harhaanjohtava, kuten advaitan absoluuttinen subjektivismi, joka tekee tiedon olemassaolon aine- ja liikeaspektista mahdottomaksi.

1.3 Todisteet hylozoiikalle

¹Kun ihmiset saavat käyttöönsä jonkun uuden sanan, menettää se ennemmin tai myöhemmin alkuperäisen merkityksensä. Ihmiset uskovat aina tietävänsä, mihin käsitteeseen sana kuuluu. On ennustettavissa, että sana esoteerinen tulee joukkojen sanavaraston osasena merkitsemään samaa käytännöllisesti katsoen minkä kanssa tahansa.

²Valitettavasti on myös olemassa vaara, että esoteriikka joutuu huonoon huutoon kvasio-
kkultismin alati kasvavan suosion vuoksi. Yhä useammat epäpätevät kirjailijat, joilla on tarkka vainu sen suhteen, mikä kannattaa, ovat kiirehtineet tuottamaan kaikenlaista joutavaa roskaa, sillä sellaisella on mainio menekki, kuten kaikella muulla pohjakirjallisuudella. Kaiken fikcionalismin tarvelemällä todellisuusaistillaan ihmiset valitsevat valheen todellisuuden asemesta.

³On myös Swedenborgin kaltaisia selvänäkijöitä, jotka todistavat "sisäisessä maailmassa" näkemästään. Heidän pitäisi harkita esoteerista selviötä, jonka mukaan "ei kukaan itseoppinut näkijä nähnyt koskaan oikein", sillä vaikka seuraava maailma on tosin näennäisesti maailmamme kaltainen, on se itse asiassa täysin erilainen. Ilman esoteerista tietoa näistä seikoista kaikki tulkitaan väärin.

⁴Hylozoiikan oikeellisuudesta (yhdenmukaisuudesta todellisuuden kanssa) todisteita tarvitseville on viisi todistetta, jokainen erikseen täysin riittävä ja vailla vertaistaan loogisessa kestävyudessa. Nämä viisi ovat:

looginen todiste
selitystodiste
ennustustodiste
selvänäköisyystodiste
kokeellinen todiste

⁵Looginen todiste on siinä, että hylozoiikka muodostaa ristiriidattoman ja kumoamattoman ajatusjärjestelmän. Sellaista ei voi rakentaa inhimillisellä älyllä eikä ilman tietoa todellisuudesta. Se ei voi koskaan joutua ristiriitaan tieteen lopullisesti toteamien tosiasioden kanssa. Kaikki uudet tosiasiat tulevat löytämään paikkansa järjestelmässä. Mitä pitemmälle tutkimus etenee, sitä ilmeisemmin hylozoiikka tulee osoittautumaan ainoaksi kestäväksi työhypoteesiksi. Useimmille ihmisille se ei voi olla mitään muuta ihmiskunnan nykyisellä kehitystasella.

⁶Selitystodiste: Hylozoiikka selittää yksinkertaisimmalla, yhtenäisimmällä, yleisimmällä, ristiriidattomimmalla ja kumoamattomimmalla tavalla tuhansia muuten täysin selittämättömiä ilmiöitä.

⁷Ennustustodiste: On jo olemassa joukko todistettavissa olevia ennusteita (riittävän monta täyttämään nidoksen) inhimillisesti katsoen ei-ennustettavista havainnoista, keksinnöistä ja tapahtumista, jotka ovat saaneet vahvistuksensa.

⁸Selvänäköisyystodiste: Niin kuin intialaiset raadzha-joogitkin korostavat, voi jokainen, joka on halukas antautumaan tarpeelliselle harjoitukselle, kehittää ihmisessä piileviä taipumuksia, joista kerran tulee kaikille ominaisia kykyjä: nimittäin mahdollisuutta hankkia objektiivinen tajunta yhä korkeammassa, tällä hetkellä näkymättömissä molekyylilajeissa eli aggregaatioiloissa.

⁹Kokeellinen todiste (magia) sisältää, että tähän kuuluvien luonnonlakien ja näiden soveltamiseen tarkoitetun menetelmän tuntemuksella saadaan aikaan muutoksia myös fyysisessä aineessa fyysis-eetteristen aine-energioiden avulla. Magia on kuitenkin useista syistä kielletty. Se antaisi aseet ihmiskunnan kaikkien mahdollisten pahantekijöiden käsiin ja houkuttelisi heidät kaikkien rikoksiin. Tiedemiehet ovat leimanneet maagikot huijareiksi ja pitäneet kaikkia sellaisia ilmiöitä mahdottomina, koska ne ovat "ristiriidassa luonnonlakien kanssa". Maagikoista on tullut marttyyreita myös toisella tavalla. Sensaationhaluiset vaativat yhä enemmän sensaatioita. Apua tarvitsevat piirittävät uhrinsa avunpyynnöillään. Uteliaat tahtovat saada valmiin ratkaisun jokaiseen omaan ongelmaansa.

1.4 OLEMASSAOLON PERUSTEKIJÄT

¹Seuraavaksi annetaan ensimmäistä kertaa nykyaikaisessa asussa yleistajuinen esitys pythagoralaisten salaisen tieto-opin olennaisimmasta. Pytagoras antoi maailmankatsomukselle nimen hylozoiikka (henkinen materialismi). Kaikella aineella on henkeä eli tajuntaa. Kaikki maailmat ovat henkisiä maailmoja, alempia ja korkeampia.

²Luvut 1.4-1.41 käsittävä selonteko antaa vain perusluonteisimmat tosiasiat elämän tarkoituksen ja päämäärän ymmärtämistä varten. Tuhansia jo julkaistuja tosiasioita on täytynyt jättää pois, jotta esityksestä ei tulisi raskas. Seikkaperäisempi selvitys annetaan Laurencyn teoksessa Viisasten kivi.

³Tietoteoreettisessa suhteessa kaikki on ennen kaikkea sitä, mitä se näyttää olevan, nimittäin fyysisaineellista todellisuutta, mutta sen ohella jotakin täysin muuta ja suunnattoman paljon enemmän.

⁴Olemassaolo on kolmen samanarvoisen aspektin kolmiyhteisyys: aine, liike ja tajunta. Mikään näistä kolmesta ei voi olla olemassa ilman kahta muuta. Kaikella aineella on liikettä ja tajuntaa.

⁵Aine on koostunut ikiatomeista, joita Pytagoras kutsui monadeiksi. Ikiatomi on pienin mahdollinen ikiaineen osa ja pienin yksilöllisen tajunnan kiintopiste.

⁶Liikkeen perussy on ikiaineen dynaaminen energia.

⁷Ikiatomien tajunta on aluksi potentiaalinen (tiedostamaton), herätetään manifestaatioprosessissa asteittain aktuaalistuneeksi, passiiviseksi tajunnaksi ja tulee sen jälkeen yhä aktiivisemmaksi yhä korkeampien luomakuntien yhä korkeammassa maailmoissa.

⁸Pytagoras oivalsi, että kreikkalaisilla oli edellytyksiä objektiiviseen todellisuuden käsittämiseen, tieteelliseen menetelmällisyyteen ja järjestelmälliseen ajatteluun. Tajunnan aspektin kehittäminen itämaalaisten tapaan, ennen kuin on luotu perusta aineellisen todellisuuden ymmärtämiselle, johtaa subjektivismiin ja mielikuvituksen hillittömään käyttöön. Voimme kiittää Pytagorasta useimmista perusluonteisista todellisuuskäsitteistämme, joita aikamme (todellisuudesta tietämättömät) käsiteanalyttikot vaivautuvat karsimaan pois tehden todellisuuden käsittämisen siten lopullisesti mahdottomaksi. Pytagorasta monadioppeineen ja Demokritosta eksoteerisine atomioppeineen voidaan pitää kahtena

ensimmäisenä tiedemiehenä länsimaisessa merkityksessä. He oivalsivat, että aineaspekti on välttämätön perusta tieteelliselle katsomustavalle. Ilman tätä pohjaa ei saada mitään täsmällisyyttä ilmiöiden luonteen ja suhteiden tutkimukseen. Yksilölliselle tajunnalle ei ole mitään hallittavia rajoja, vaan sillä on taipumus hukkuu tajunnanmereen.

⁹Seuraavaksi selvitetään lähemmin olemassaolon kolmea todellisuusaspektia, tajunnankehitystä eri luomakunnissa sekä suurta Lakia (kaikki luonnonlait ja elämänlait sisältävä käsite). Elämänaspektien tunteminen on välttämätön edellytys luomakuntien evoluution ymmärtämiselle.

AINEASPEKTI

1.5 Ikiaine

¹Ikiaine, kreikkalaisten kaaos, on samanaikaisesti rajaton tila.

²Tässä manifestoitumattomassa ikiaineessa, "tilan ja ajan tuolla puolen", on rajaton määrä kosmoksia kaikissa eri rakentumis- tai purkautumisvaiheissa.

1.6 Kosmos

¹Kosmos on pallo ikiaineessa. Aluksi se on pieni kooltaan, mutta ikiaineen ehtymättömän varaston täyttäessä sitä ikiatomeilla se kasvaa taukoamatta, kunnes se on saavuttanut tarpeellisen koon. "Tila" on siis ainetta.

²Täydellisesti rakentunut kosmos, kuten meidän kosmoksemme, muodostuu katkeamattomasta eri tiheysasteen omaavien ainemaailmojen sarjasta, korkeampien maailmojen läpäistessä jokaisen alemman maailman. Korkein maailma läpäisee siis kaiken kosmoksessa.

³Maailmat rakennetaan ylhäältäpäin korkeimmasta maailmasta, jokaisen korkeamman maailman luovuttaessa ainesta seuraavaksi alemmalle maailmalle, joka muodostuu korkeammasta ja sisäisesti siinä.

⁴Kosmisia ainemaailmoja on yhteensä 49, ja ne jakautuvat seitsemään sarjaan, kunkin sarjan sisältäessä seitsemän maailmaa (1-7, 8-14, 15-21, 22-28, 29-35, 36-42, 43-49) ja noudattaessa vakiojakoa seitsemään departementtiin. Nämä atomimaailmat vievät saman tilan kosmoksessa. Kaikki korkeammat maailmat ympäröivät alempia maailmoja ja läpäisevät ne.

⁵Luvuille kolme ja seitsemän, jotka niin kutsuttu asiatieto kuittaa tavanomaisella ivalla, on hyvin yksinkertainen selitys. Luku kolme johtuu olemassaolon kolmesta aspektista (kolmiyhteydestä!!) ja luku seitsemän siitä, että seitsemän on ensin määrä erilaisia tapoja, joilla kolme voidaan yhdistellä (järjestyksessä; katsokaa luku 2.2). Ivailu "pytagoralaista lukumystiikkaa" kohtaan tulee myös vaikenemaan, kunhan ihmiset käsittävät vähän enemmän.

⁶Maailmat numeroidaan ylhäältäpäin korkeimman maailman ollessa ensimmäinen, mikä osoittaa, että ne muodostuvat ylhäältäpäin. Siten on helppo ratkaista, kuinka monta korkeampaa maailmaa täytyy vielä saavuttaa oleskelipa yksilö missä alemmassa maailmassa tahansa.

⁷Kaikki 49 atomimaailmaa eroavat toisistaan ulottuvuuden, kestoajan, aineen koostumistavan, liikkeen ja tajunnan suhteen, mikä johtuu eroista ikiatomitiheydessä.

⁸Seitsemään alimpaan kosmiseen maailmaan (43-49) sisältyy miljardeja aurinkokuntia. Alin maailma (49) on fyysinen maailma.

⁹Meidän kosmoksemme on täydellinen organisaatio.

1.7 Atomiaine

¹Kosmos muodostuu ikiatomeista, joita Pytagoras nimitti monadeiksi. Nämä koostetaan 49:ksi yhä karkeammaksi atomilajiksi seitsemässä katkeamattomassa sarjassa jokaisen sarjan sisältäessä seitsemän atomilajia. Nämä atomilajit muodostavat 49 kosmista maailmaa.

²Jokainen alempi atomilaji rakentuu sitä lähinnä korkeammasta (2-laji 1-lajista, 3-laji 2-lajista, 4-laji 3-lajista jne.). Alin atomilaji (49-laji) sisältää siten kaikki 48 korkeampaa lajia. Yhden atomilajin hajotessa saadaan lähinnä korkeampi atomilaji; fyysisestä atomista saadaan 49 48-lajin atomia.

³Kaikki aine (atomilajit, molekyyllilajit, aggregaatit, maailmat jne.) muodostuu ja hajoaa. Ainoastaan ikiatomit ovat ikuisia ja häviämättömiä. Prosessia, jossa korkeammat ainelajit koostuvat alemmiksi ainelajeiksi, kutsutaan involvoitumiseksi, vastaavaa hajoamisprosessia evolvoitumiseksi. Mitä alempi ainelaji, sitä involvoituneempia ikiatomit ovat.

⁴Atomiaine on luonteeltaan dynaamista.

1.8 Tila ja aika

¹Tila, joka absoluuttisessa merkityksessä ei ole mikään tila, on ikiaine ilman rajoja.

²Kosmisessa merkityksessä tila on aina pallo. Kosmos on pallo. Aurinkokunnat ovat palloja. Planeetat ovat palloja. Maailmat planeetoissa ovat palloja. Kosmiset atomimaailmat vievät saman "tilan" kuin fyysinen maailma, ovat kaikkialla kosmisessa pallossa. Planetaarisilla molekyylimaailmoilla on eri säteet alkaen planeetan keskipisteestä. Atomimaailmojen suhteen ei "korkeampaa ja alempaa" saa käsittää tilamerkityksessä, molekyylimaailmojen suhteen ovat "ulkoinen ja sisäinen" täsmällisempiä.

³Molekyylimaailmojen pallomuoto johtuu siitä, että eri ainelajit ryhtyvät aina tiheysasteensa mukaan samakeskisesti alkuperäisen voimakokeskuksen ympärille.

⁴Jokaisella atomilajilla on oma ulottuvuutensa. Siten kosmoksessa on kaiken kaikkiaan 49 ulottuvuutta. Kosmisessa merkityksessä ulottuvuus tarkoittaa tilan lajia. Fyysisellä aineella on yksi ulottuvuus (suoraa ja pintaa ei oteta lukuun), korkeimmalla aineella 49. 49:nneen maailman myötä kosmoksesta tulee piste ikiatomitajunnalle.

⁵Aika tarkoittaa ainoastaan olemassaolon keskeytymättä jatkumista, jatkuvaa olemassaoloa. Aika on erilaisia tapoja mitata liikettä, erilaatuisia manifestaatioprosesseja. Fyysisen ajan määräävät maan pyöriminen ja kiertoliike auringon ympäri.

1.9 Aurinkokunnat

¹Aurinkokuntien pallot ovat kosmoksen suunnattoman alasmitoitettuja jäljennöksiä kaikkine sisältyvine rajoituksineen, erityisesti tajunnan suhteen.

²Miljoonat aurinkokunnat eivät ole vielä saavuttaneet fyysistä kaasumaista molekyyliastetta. Miljoonat ovat lopullisesti purkaneet fyysisen maailman. Miljoonat muut oleskelevat "pralajassa" hajonneine aurinkoineen, odottaen uutta "Brahmaan päivää", jolloin uusi aurinko tulee syttymään. Auringot ovat muuntajia, jotka muuntavat atomiaineen molekyyliaineeksi. Me näemme ainoastaan ulkoisen fyysisen kaasuverhon.

³Aurinkokunnilla on seitsemän maailmaa, jotka koostuvat seitsemästä alimmasta kosmisesta atomiaineesta (43-49). Aurinkokuntien korkein maailma muodostuu 43:nnesta atomilajista, alin (fyysinen) maailma 49:nneestä atomilajista. Näille seitsemälle maailmalle ovat eri tietokunnat antaneet eri nimityksiä. Useimmat näistä ovat vanhoja, tietämättömyyden väärinkäytön vuoksi epäselviä, moniselitteisiä, merkityksettömiä ja siten sopimattomia. Meidän on korkea aika omaksua yhteinen kansainvälinen nimistö, ja siinä mielessä matemaattinen nimistö on tietenkin ainoa tarkoituksenmukainen ja täsmällisin. Tässä kirjassa sitä myös johdonmukaisesti sovelletaan. Vertailun helpottamiseksi annetaan kiinnostuneille kuitenkin Intiassa käytetty sanskritinkielinen nimistö ja Henry T. Laurencyn Viisasten kivessä käyttämä nimistö.

⁴Seitsemää aurinkokuntamaailmaa nimitetään sanskritin kielellä:

43 satja	43 aadi eli mahaaparanirvaana
44 tapas	44 anupaadaka eli paranirvaana
45 dzhana	45 nirvaana eli aatma
46 mahar praadzhaapatja	46 buddhi
47 maheendra	47 manas
48 antariksha	48 kaama
49 bhuu	49 sthuula

⁵Laurency on ottanut käyttöön seuraavat länsimaiset nimitykset:

43 manifestaalimaailma
44 submanifestaalimaailma
45 superessentiaalimaailma
46 essentiaalimaailma
47 kausaali-mentaalimaailma
48 emotionaalimaailma
49 fyysinen maailma

1.10 Molekyyliaine

¹Molekyylit koostuvat atomeista. Mitä alhaisempi molekyyilaji, sitä useampia atomeja molekyyliin sisältyy.

²Atomit koostuvat ikiatomeista. Mitä alhaisempi atomilaji, sitä useampia ikiatomeja atomiin sisältyy.

³Nämä määritelmät ovat ainoat esoteerisesti pitävät.

⁴Aurinkokuntien ainetta kutsutaan molekyyliaineeksi erotukseksi kosmisesta atomiaineesta. Aurinkokuntien sisällä muuntuvat seitsemän alinta atomilajia molekyyilajeiksi.

⁵Jokainen atomilaji antaa ainesta kuudelle yhä koostuneemmalle molekyyilajille, jolloin jokainen alempi muodostuu lähinnä korkeammasta. Siten näistä seitsemästä atomilajista saadaan 42 molekyyilajia ja nämä muodostavat aurinkokunnan. Nämä 49 atomilajia ovat olemassa kaikissa maailmoissa vieden saman tilan.

⁶Jokaisen aurinkokuntamaailman kuudelle molekyyilajille on annettu analoogiset nimitykset ja matemaattiset merkinnät:

- (1 atominen)
- 2 subatominen
- 3 supereetterinen
- 4 eetterinen
- 5 kaasumainen
- 6 nestemäinen
- 7 kiinteä

⁷Molekyyilajeja tarkoittavat numerot asetetaan atomimerkinnän jälkeen. Niinpä fyysinen kaasumainen molekyyilaji kirjoitetaan 49:5.

⁸Tieteen kemiallinen nk. atomi on fyysinen eetterimolekyyli (49:4). Kaikkien muiden molekyyilajien tavoin tämä molekyyilaji sisältää 49 erilaista ainekerrosta. Tavoittaakseen todellisen fyysisen atomin (49:1) täytyy atomifyysikoiden ponnistella työllään 147:n yhä korkeamman ainelajin läpi. Mikään fyysinen tiede ei tavoita sitä.

⁹Tässä yhteydessä voitaneen mainita, että muinaisten opettajien "elementit" (joiille kemistit hymyilevät): maa, vesi, ilma, tuli ja quinta essentia, tarkoittivat juuri näitä viittä alinta molekyyliilajia eli aggregaatiotilaa.

1.11 Planeetat

¹Kolme ylintä aurinkokuntamaailmaa (43-45) ovat yhteisiä kaikille, jotka ovat aurinkokunnassa hankkineet objektiivisen tajunnan näiden kolmen maailman ainelajeissa. Sellaiset yksilöt ovat jättäneet inhimillisen eli neljännen luomakunnan ja siirtyneet korkeampiin luomakuntiin.

²Neljää alinta aurinkokuntamaailmaa (46-49) kutsutaan myös planeettamaailmoiksi. Täten lähestymme ihmisen maailmoja, joita ihmisen on välttämättä opittava käsittämään, jos hän ei halua jäädä tietämättömäksi omasta olemassaolostaan, muunlaatuudesta olemassaolosta puhumattakaan. Jos hän ei tiedä mitään maailmoistaan, hän jää tietämättömyyden kaikkien idiologioiden, illuusioiden ja fiktioiden avuttomaksi uhriksi uskonnon, filosofian ja tieteen aloilla. Ilman tätä tietoa hänellä ei ole mahdollisuutta ajatella todellisuuden mukaisesti.

³Monadien tajunnankehityksen helpottamiseksi näissä alimmissa maailmoissa on kolme alinta atomimaailmaa (47-49) jaettu viiteen erityiseen molekyyli maailmaan. Maailma 47 on jaettu korkeampaan (eli kausaaliseen, 47:2,3) ja alempaan (47:4-7) mentaalimaailmaan. Maailma 49 on jaettu fyysiseen eetterimaailmaan (49:2-4) ja ihmiselle näkyvään maailmaan (49:5-7), johon kuuluu kolme aggregaatiotilaa (kaasumainen, nestemäinen ja kiinteä).

⁴Neljän alimman luomakunnan tajunnankehitys etenee näissä viidessä molekyyli maailmassa.

⁵Tajunnan suhteen voidaan näkyvää maailmaa (49:5-7) kutsua mineraalien maailmaksi, fyysistä eetterimaailmaa (49:2-4) kasvien maailmaksi, emotionaalimaailmaa (48) eläinten maailmaksi ja mentaalimaailmaa (47:4-7) ihmisten erityiseksi maailmaksi. Korkeampi mentaalimaailma eli kausaalimaailma (47:1-3), Platonin ideain maailma, on ihmisen päämäärä ihmiskunnassa. Jotkut jakavat mentaalimaailman kolmeen osaan: kausaalimaailma (47:1-3), korkeampi mentaalimaailma (47:4,5) ja alempi mentaalimaailma (47:6,7). Tätä selvitetään lähemmin tajunnan aspektia koskevassa luvussa.

1.12 Monadit

¹Monadit ovat kosmoksen ainoa sisältö. Monadi on pienin mahdollinen ikiaineen osa ja pienin mahdollinen yksilöllisen tajunnan kiintopiste. Jos monadia ylipäättään yritetään kuvitella, päästäisiin ehkä lähimmäksi kuvittelemalla se voimapisteeksi.

²Kaikki kosmoksessa olevat ainemuodot koostuvat eri kehitysasteilla olevista monadeista. Kaikki nämä monadien koostumat muodostuvat, muuttuvat, hajoavat ja muodostuvat uudelleen lukemattomina muunnelmina. Mutta monadien aineaspekti pysyy ikuisesti samana.

1.13 Monadiverhot

¹Monadien tajunnankehitys tapahtuu verhoissa ja niiden kautta. Hankkimalla tajunnan verhoissaan ja näiden verhojen yhä korkeammassa molekyyli lajeissa monadi saavuttaa yhä korkeampia luomakuntia.

²Kaikki luonnon muodot ovat verhoja. Jokaisessa atomissa, molekyyli ssä, organismissa, maailmassa, planeetassa, aurinkokunnassa jne. on yksi monadi korkeammalla kehitysasteella kuin muut monadit tässä luonnonmuodossa. Kaikki muodot paitsi organismit ovat aggregaattiverhoja, vastaavien maailmojen ainelajien sähkömagneettisesti koossapysyviä molekyyli leja.

³Meidän aurinkokunnassamme on organismeja ainoastaan meidän planeetallamme. Muilla planeetoilla on jopa alin verho (49:5-7) aggregaattiverho.

1.14 Ihmisen viisi verhoa

¹Fyysiseen maailmaan inkarnoituneella ihmisellä on viisi verhoa:

organismi näkyvässä maailmassa (49:5-7)

verho fyysisestä eetteriaineesta (49:2-4)

verho emotionaaliaineesta (48:2-7)

verho mentaaliaineesta (47:4-7)

verho kausaaliaineesta (47:1-3)

²Näistä viidestä verhosta neljä alinta uusiutuu jokaisessa inkarnaatiossa, ja inkarnaation päättyessä ne hajoavat yksi toisensa jälkeen. Kausaaliverho on ihmisen ainoa pysyvä verho. Sen monadi on hankkinut siirtyessään eläinkunnasta ihmiskuntaan. Kausaaliverho on "varsinainen" ihminen ja inkarnoituu aina ympäröimänsä ihmismonadin kanssa.

³Suluissa olevat numerot ilmoittavat eri verhoissa esiintyvät molekyylilajit, korkeampien verhojen ympäröidessä ja läpäistessä kaikki alimmat verhot.

⁴Mainitut neljä aggregaattiverhoa ovat muodoltaan soikeita ja ulottuvat 30-45 cm organismin ulkopuolelle, muodostaen nk. auran. Organismi vetää puoleensa noin 99 prosenttia näiden verhojen aineesta, minkä vuoksi aggregaattiverhot ovat organismin täydellisiä jäljennöksiä.

⁵Näillä verhoilla on oma erityinen tehtävänsä. Ilman fyysistä eetteriverhoa ihmiseltä puuttuisivat aistimukset, ilman emotionaaliverhoa puuttuisivat tunteet ja ilman mentaaliverhoa puuttuisi ajattelukyky. Näiden verhojen läsnäolo inhimillisessä organismissa mahdollistaa sen, että organismin eri elimet suorittavat tehtävänsä niin kauan kuin ne ovat toimintakykyisiä. On ehkä tähdennettävä, että jokainen organismin solu, jokainen solun molekyyli sisältää fyysisiä atomeja, jotka sisältävät kaikki 48 korkeampaa atomilajia.

⁶Kaikilla korkeammilla verhoilla on kuten organismillakin erityiset elimet (muodostuneet atomeista), paikkansa erilaatuisille tajunnallisille ja liikunnallisille toiminnoille. Nämä atomielimet eetteri-, emotionaali-, mentaali- ja kausaaliverhoissa ovat toisiinsa yhteydessä.

⁷Koska ihmisellä on aina taipumus samastaa minänsä (monadinsa, ikiminänsä) verhoon, jossa hän kullakin hetkellä oleskelee, hän pitää itseään fyysisenä minänä fyysisessä maailmassa, emotionaaliminänä emotionaalimaailmassa, mentaaliminänä mentaalimaailmassa ja kausaaliminänä kausaalimaailmassa - aavistamatta, että hän on monadi, ikiminä.

⁸Tietämättömyyden asteella onkin väistämätöntä, että tunneihmisenä ihminen pitää subjektiivisesti tunteitaan varsinaisena olemuksenaan tai ajattelevana ihmisenä katsoo ajatustensa olevan varsinainen olemuksensa. Hän luulee olevansa sitä, mihin hän kullakin hetkellä samastuu.

⁹Minä tietää ainoastaan sen, mitä se itse on kokenut, muokannut ja toteuttanut, sen, mitä sen verhoissa on, mitä se on voinut hankkia maailmoissaan.

TAJUNNANASPEKTI

1.15 Monaditajunta

¹Monaditajunta voi olla potentiaalinen, aktuaalistunut, passiivinen, aktivoitunut, itseaktiivinen, piilevä, subjektiivinen, objektiivinen.

²Monadin potentiaalinen tajunta herätetään eloon (aktuaalistetaan) kosmoksessa. Kerran aktuaalistettuna tajunta on aluksi passiivinen, aktivoidaan evoluutioprosessissa, muuttuakseen yhä aktiivisemmaksi kasvi- ja eläinkunnassa, tullakseen itseaktiiviseksi ihmiskunnassa ja hankkiakseen täten tietoisuuden itsestään omana minänä.

³Monadi-sanalla tarkoitetaan yksilöä ikiatomina ja minä-sanalla yksilön tajunnan aspektia.

⁴Nimitys minä annetaan myös niille verhoille, joissa monadi on hankkinut itsetietoisuuden, joihin minä samastuu, pitää kullakin hetkellä oikeana minänään. Minä on keskus kaikissa minäaistimuksissa. Tarkkaavaisuus ilmoittaa minän läsnäolon.

1.16 Tajunnan eri lajit

¹On erotettava toisistaan minätietoisuus (yksilöllinen tajunta, itsetietoisuus verhoissa), kollektiivitajunta ja ikiminätajunta. (Teknisesti katsoen voidaan erottaa kosminen, aurinkokunnallinen ja planetaarinen tajunta.)

²Koska universumin äärimmäiset aineosaset ovat ikyatomeja, on kosminen totaalitajunta kaikkien ikiatomien tajuntojen yhteensulauma, niin kuin valtameri on kaikkien vesipisaroiden yhdiste (lähin mahdollinen analogia).

³Tärkeintä on tietää, että kaikki tajunta on samanaikaisesti kollektiivitajuntaa. Se johtuu siitä, että henkilökohtaista erillisyyttä ei ole, vaikka vain essentiaalisen tajunnan (46) saavutaneet voivat elää kollektiivitajunnassa.

⁴On olemassa lukemattomia kollektiivitajunnan lajeja: atomi-, molekyyli-, aggregaatti-, maailman-, planeetta- ja aurinkokuntatajunta ja näiden jälkeen kosmisen tajunnan eri lajeja. Mitä korkeamman luomakunnan monadi saavuttaa, sitä laajempi on kollektiivitajunta, jossa minä säilyneellä minätietoisuudellaan kokee toiset minät omana suurempana minänään.

⁵Asia voidaan ilmaista myös siten, että kaikki tajunta koko kosmoksessa muodostaa yhteisen, väistämättömän, erottamattoman ykseyden, jossa jokaisella yksilöllä on joko pienempi tai suurempi osa saavutetusta kehitystasosta riippuen.

⁶Niin kuin korkeampi ainelaji läpäisee alemmat ainelajit, niin myös korkeampi tajunnanlaji tajuaa alempaa tajuntaa. Sitä vastoin alempi tajunnanlaji ei voi käsittää korkeampaa tajuntaa, jonka olemassaolo onkin aina tuntematon.

⁷Tajunnan suorituskyky kasvaa jokaisen korkeamman atomilajin myötä etenevässä sarjassa, jossa tulo kertautuu itsellään (siis $2 \times 2 = 4$, $4 \times 4 = 16$, $16 \times 16 = 256$, 256×256 jne).

⁸Kun monadi on saavuttanut korkeimman jumaluuskunnan ja hankkinut siten täydellisen kosmisen kollektiivitajunnan, se ei tarvitse enää mitään verhoja tajunnankehitystä varten. Vasta silloin se oppii tuntemaan itsensä sinä ikiminänä, joka se aina on ollut. Siihen saakka monadi on samaistunut johonkin verhoistaan. Niinpä ei ole kovin ihmeellistä, jos tietämättömät etsivät turhaan minäänsä ja monet suorastaan kieltävät sellaisen olemassaolon.

⁹Kaikki muodot koko kosmoksessa, myös korkeimmissa jumaluuskunnissa, ovat vain verhoja ikyatomeille - minuuksille. Muodot, joita kutsumme sieluksi, hengeksi, jumalaksi jne., ovat minän eri kehitysasteilla käyttämiä verhoja.

¹⁰Eri tajunnanlajeihin voidaan lukea myös subjektiivinen ja objektiivinen tajunta, minätietoisuus yksilön eri verhoissa, yli- ja alitajunta, muisti ja yksilön elämykset tahdonilmaisista.

1.17 Subjektiivinen ja objektiivinen tajunta

¹Tajunta on subjektiivista. Aistimukset, tunteet ja ajatukset ovat subjektiivisia. Kaikki, mitä tajunta käsittää itsensä ulkopuolella, on aineellista ja niin ollen objektiivista.

²Taju on objektiivista tajuntaa, tajunnan käsitys objektiivisesta, aineellisesta todellisuudesta kaikissa maailmoissa. Objektiivinen tajunta on (subjektiivinen) käsitys aineellisesta kohteesta. On erotettava toisistaan fyysinen, emotionaalinen, mentaalinen, kausaalinen jne. taju.

³Järki on kykyä kuvitella, abstrahoida, muodostaa käsitteitä, harkita, arvostella, päätellä jne. Järki on väline tajun sisällön muokkaamista varten. Järki voi havaita värähtelyt subjektiivisesti ("aavistus" jne.) jo kauan ennen kuin taju voi johdattaa ne aineelliseen todellisuuteen. Mutta vasta sitten, kun taju on alkanut toimia, voidaan puhua tiedosta.

⁴Ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella voivat useimmat ihmiset olla organismissaan

objektiivisesti tietoisia vain kolmessa alimmassa aggregaatiotilassa (49:5-7). Objektiivinen tietoisuus korkeampien molekyyllilajien ainemuodoista on saanut epäselvän nimityksen selvänäköisyys.

⁵Kaikella subjektiivisella on objektiivinen vastineensa. Jokainen tunne vastaa tajuntaa emotionaalimolekyyllissä, jokainen ajatus tajuntaa mentaalimolekyyllissä, jokainen intuitio tajuntaa kausaalimolekyyllissä jne. Ainelaji ilmoittaa tajunnanlajin.

1.18 Fyysinen tajunta

¹Fyysinen tajunta on alimmanlaatuista tajuntaa, niin kuin fyysinen aine on alimmanlaatuista ainetta ja fyysinen energia alimmanlaatuista voimaa.

²Fyysisen tajunnan päälajeja (lukuunottamatta fyysistä atomitajuntaa) on kuusi, ja ne vastaavat subjektiivisia ja objektiivisia elämyksiä kuudessa fyysisessä molekyyllilajissa.

³Vastaava koskee kaikkia korkeampia maailmoja.

⁴Ihmisen fyysistä tajuntaa edustavat osaksi organismin erilaatuiset aistimukset, osaksi eetteriverhon useimmille ominainen vain subjektiivinen käsitys värähtelyistä kolmessa korkeimmassa fyysisessä molekyyllilajissa (49:2-4).

1.19 Emotionaalinen tajunta

¹Ihmisen emotionaalitajunta on hänen monadinsa tajunta hänen emotionaaliverhossaan.

²Ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella rajoittuu useimpien ihmisten emotionaalitajunta fyysisen inkarnaation aikana emotionaaliverhon värähtelyjen aiheuttamiin subjektiivisiin elämyksiin.

³Emotionaalitajunta on luonteeltaan yksinomaan halua tai sitä, minkä yksilö emotionaaliasteella kokee dynaamisena tahtona. Barbaariasteella, ennen kuin yksilö on aktivoinut tajuntansa mentaaliverhossa, halu ilmenee enemmän tai vähemmän hillittöminä yllykkeinä. Kun mentaaliverho emotionaaliverhon värähtelyjen vaikuttamana vetäytyy emotionaaliverhoon ja punoutuu yhteen sen kanssa, herätetään mentaalitajunta eloon, jolloin halu ja ajatus sulautuvat yhteen. Jos halu on voimakkaampi, on seurauksena tunne, joka on ajatuksen värittämää halua. Jos ajatus voittaa, on seurauksena mielikuvitus, joka on haluperäinen ajatus.

⁴Ihmisen emotionaalielämä on suurelta osalta emotionaalisten illuusioiden elämää. Hän on halun toiveajattelun, tunneajattelun illuusioiden uhri. Vasta kausaalitajunnan hankittuaan yksilö vapautuu illuusioista täydellisesti.

⁵Kolmen alimman emotionaalisen molekyyllilajin värähtelyt (48:5-7) ovat suureksi osaksi poistyyntäviä, kolmen korkeimman (48:2-4) luoksevetäviä. Jalot tunteet ovat vetovoiman ilmaisuja.

1.20 Mentaali-kausaalitajunta

¹Ihmisen mentaali-kausaalitajunta on hänen monadinsa itsehankkima tajunnankyky osaksi hänen mentaaliverhossaan (47:4-7), osaksi hänen kausaaliverhossaan (47:1-3).

²Mentaaliverhon tajunta on neljää eri lajia, jotka vastaavat mahdollisuutta käsittää värähtelyjä neljässä alimmassa mentaalisisessä molekyyllilajissa (47:4-7).

³Suurin osa ihmiskuntaa on kehittänyt (aktivoinut) vain alimman tajunnanlajin (47:7): diskursiivisen päätelmä-ajattelun perusteesta seuraukseen.

⁴Seuraavaksi alin tajunnanlaji (47:6), filosofinen ja tieteellinen periaateajattelu, on edelleen korkein ajattelutapa kaikille muille paitsi erittäin harvinaiselle eliitille.

⁵Alhaaltapäin laskettuna kolmas ajattelunlaji (47:5), eliittiajattelu, on toisin kuin enimmäkseen absolutisoiva periaateajattelu osaksi johdonmukaista suhteellisuus- ja prosenttiajattelua, osaksi perspektiivi- ja systeemiajattelua.

⁶Mentaaliverhon korkein tajunnanlaji (47:4) on edelleen ihmiskunnan saavuttamattomissa. Sen ilmaisuja ovat mm. kausaali-ideoiden konkretisointi, mikä samanaikaisesti merkitsee ajattelua systeemeillä käsitteiden sijaan.

⁷Myös eliittiajattelun sisältö muodostuu suurimmaksi osaksi fiktioista (kuvitelmista ilman todellista vastinetta), mikä johtuu puutteellisesta tiedosta olemassaolon suhteen. Vain esoteriikan tosiasiat mahdollistavat todellisuuden kanssa yhdenmukaisen ajattelun.

⁸Kausaalitajunta (47:1-3) on mahdollinen vain niille, jotka ovat niin paljon muuta ihmiskuntaa kehityksessä edellä, että he voivat määrätietoisesti valmistaa siirtymistään lähinnä korkeampaan maailmaan. He ovat omaksuneet taidon seurustella kaikkien kanssa kausaalimaailmassa, joka on kohtaamispaikka niin neljänteen kuin viidenteenkin luomakuntaan kuuluville yksilöille.

⁹Kausaalitajunta on subjektiivisesti intuitiota, kausaali-ideoiden kokemista, ja antaa mahdollisuuden tutkia objektiivisesti fyysisiä, emotionaalisia ja mentaalisia maailmoja ja näiden maailmojen kaikkitietävyyttä.

¹⁰Kausaalitajunnalle ei ole planetaarisessa suhteessa (ihmisen maailmat 47-49) etäisyyttä eikä mennyttä aikaa. Kausaaliminä kykenee tutkimaan kaikkia edellisiä elämiään ihmisenä, kykenee itsenäisesti ja nopeasti omaksumaan tarpeelliset tiedot ymmärtääkseen kaikkia ilmiöitä inhimillisissä maailmoissa ja saa tunnin kuluessa (47:1:ssä) aikaan enemmän kuin mitä tehokkaimmin työskentelevä mentaalinen ajattelija ehtii sadassa vuodessa. Fiktiot eivät ole mahdollisia.

1.21 Korkeammat tajunnanlajit

¹Seuraava yleiskatsaus aurinkokunnan eri tajunnanlajeihin auttaneen ymmärtämään, että yhä korkeampia ainelajeja, aineverhoja ja ainemaailmoja vastaavat yhä korkeammat tajunnanlajit.

- 49 fyysinen (eetterinen mukaanluettuna) tajunta
- 48 emotionaalinen tajunta
- 47 mentaalis-kausaalinen tajunta
- 46 essentiaalinen tajunta
- 45 superessentiaalien tajunta
- 44 submanifestaalinen tajunta
- 43 manifestaalinen tajunta

²Näistä yhä korkeampien tajunnanlajien nimityksistä käynee ilmi, että kaikki muut paitsi kolme alinta tajunnanlajia (47-49) ovat käsittämättömiä ihmiskunnalle sen nykyisellä kehitystasolla.

³Yksilön minä-nimitys osoittaa korkeimman maailman, jossa hän on omaksunut täydellisen subjektiivisen ja objektiivisen itsetietoisuuden sekä toimintakyvyn, esim. kausaalitajunnan omaksunut on nimeltään kausaaliminä, essentiaalitajunnan omaksunut on essentiaaliminä eli 46-minä, superessentiaalitajunnan omaksunut on 45-minä, submanifestaaliminä on 44-minä ja manifestaaliminä on 43-minä.

⁴Kansainvälisesti katsoen lieene sopivinta korvata minä-nimitys "monadilla", siis 43-monadi, 44-monadi, 45-monadi jne.

1.22 Minän tiedostamaton

¹Ihmisen tajunta jaetaan valvetajuntaan, alitajuntaan ja ylitajuntaan.

²Organismin omaavan ihmisen valvetajunta muodostuu aistimuksista, tunteista, ajatuksista ja tahdonilmaisuista.

³Monadin alitajunta sisältää piilevänä kaikki monadin elämykset ja muokatut kokemukset aina siitä lähtien, kun monadin tajunta herätettiin eloon. Jokainen inkarnaatio ikään kuin

saostaa oman tajunnankerroksen. Kaikki tämä säilyy taipumuksina ominaisuuksiin ja kykyihin ja ilmenee yleensä ymmärtämisen mahdollisuutena. Jotta taipumukset aktuaalistuivat, on välttämätöntä, että ne kehittyvät jokaisessa inkarnaatiossa, mikä ajan mittaan käy kaiketi helpommin.

⁴Ylitajuntaan kuuluvat kaikki vielä itseaktivoitumattomat tajunnanalueet yksilön eri verhojen molekyylilajeissa. Kehittyminen merkitsee tajunnan itseaktivoitumista ja niin ollen itsetietoisuuden hankkimista näissä molekyylilajeissa.

⁵Ihminen ottaa alituisesti vastaan virikkeitä alitajunnastaan, harvemmin inspiraatioita ylitajunnastaan.

⁶Valvetajunta on siis häviävä murto-osa monadin mahdollisuudesta tajuntaan.

⁷Joka hetki virtaavat lukemattomat ulkoapäin tulevat värähtelyt yksilön kaikkien verhojen läpi. Emotionaaliverhoon virtaavat ympäristön tunteet, mentaaliverhoon globaaliset mentaalivärähtelyt. Valvetajunta käsittää vain aniharvoja näistä värähtelyistä.

1.23 Yksilön muistit

¹Yksilön jokaisella verholla on oma tajuntansa, muistinsa, eri molekyylien alitajuinen kollektiivitajunta. Nämä hajoavat verhojen myötä. Ihmisasteella pysyvä kausaaliverho säilyttää muiston kaikesta, mitä se on kokenut muodostumisestaan saakka.

²Uudelleenmuistaminen on kykyä elvyttää verhojen vastaanottamat tai lähettämät värähtelyt.

³Tajunnanilmaisut aktivoivat verhoissa olevan aineen. Vakiovärähtelyt (tavat, pyrkimykset jne.) pidättelevät "pysyviä atomeja" (sanskritiksi: skandhoja). Verhojen hajoamisen yhteydessä ne yhtyvät kausaaliverhoon ja seuraavat sitä reinkarnaatioon muodostaen piilevän kokemuspääoman (taipumukset, kyvyt jne.).

⁴Ikiatomin muisti on häviämätön, mutta piilevä. Uudelleenmuistamista varten on välttämätöntä uusia kosketus aiemmin koettuun todellisuuteen. Kausaaliminä ja korkeammat minuudet kykenevät tähän ottamalla yhteyden planetaarisiin ja kosmisiin pallomuisteihin.

LIIKEASPEKTI

1.24 Liike määriteltynä

¹Liikeaspektiin kuuluu kaikki tapahtuminen, kaikki luonnon- ja elämänprosessit, kaikki muutokset. Kaikki on liikkeessä ja kaikki, mikä liikkuu, on ainetta.

²Liikkeellä on vanhastaan monia nimityksiä: voima, energia, toiminta, värähtely jne. Liikkeeksi pitää lukea myös ääni, valo ja väri.

³Hylozoiikassa erotetaan kolme toisistaan eroavaa liikkeen syiden pääalajia: dynamis, aine-energia ja tahto.

1.25 Dynamis

¹Liikkeen alkuperäinen syy, kaiken voiman lähde, ainoa ikivoima, maailmankaikkeuden totaalienergia on ikiaineen dynaaminen energia, jolle Pytagoras antoi nimen dynamis. Se on ikuisesti toimiva, ehtymätön, tiedostamaton, ehdoton kaikkivalta.

²Dynamis toimii jokaisessa ikiatomissa ja vain ikiatomeissa, jotka läpäisevät kaiken aineen.

³Dynamis on alkusyy maailmankaikkeuden perpetuum mobilelle.

1.26 Aine-energia

¹Sanan tieteellisessä merkityksessä energia on liikkeessä olevaa ainetta. Kaikki korkeammat ainelajit (atomilajit, molekyyllilajit) ovat energiaa suhteessa kaikkiin alempiin ainelajeihin.

²Aine ei hajoa energiaksi vaan korkeammaksi aineeksi.

³Kun aine lakkaa liikkumasta, se lakkaa olemasta energiaa.

⁴Kaikki luonnonvoimat ovat ainetta. Aurinkokunnassa on yli 2400 erilaatua luonnonvoimaa. Jokainen molekyyllilaji sisältää 49 erilaista ainekerrostumaa, jotka voivat vaikuttaa energiana.

1.27 Kosminen liike

¹Kosminen liike (49:ssä atomilajissa) syntyy siten, että korkeimmasta atomimaailmasta virtaa tasainen ikiatomien virta (primaariaine) kaikkien maailmojen atomien läpi alimpaan maailmaan saakka. Sen jälkeen nämä ikiatomit palaavat korkeimpaan maailmaan jatkaakseen uudelleen kiertokulkuaan, niin kauan kuin alempien maailmojen olemassaolo on välttämätön. Atomeja on kahta lajia: positiivisia ja negatiivisia. Positiivisissa (liikkeenlepaneissa) atomeissa aine-energia virtaa korkeammista atomilajeista alempiin, negatiivisissa (vastaanottavissa) atomeissa alemmista korkeampiin. Tämä virta pitää atomit, molekyylit ja aineaggregaatit paikallaan niille ominaisissa muodoissa. Tästä seuraa, että kaikki atomit kaikissa maailmoissa ja siten kaikki molekyylit ja aggregaatit säteilevät aine-energiaa, jolloin aggregaatti aina jossakin suhteessa välittää jotakin omalaadustaan. Niinpä jokainen aggregaatti säteilee erikoistunutta energiaa.

²Värähtelyt syntyvät korkeampien ainelajien läpäistessä alempia ainelajeja. Tämä on aiheuttanut sanonnan, että kaikki on värähtelyä.

1.28 Tahto

¹Tahto on dynamiksen vaikutusta aktiivisen tajunnan kautta. Aktiivinen tajunta on siis tajunnan kykyä antaa dynamiksen vaikuttaa kauttansa. "Tahto" on energian yksilöitynyt tapa vaikuttaa tajunnan kautta, jolloin yhä korkeammanlaatuisille maailmoille olennainen on tajunnansisällön lainmukaisuus, suunnitelmallisuus, tarkoituksenmukaisuus ja määrätietoisuus.

²Esoteerinen selviö, jonka mukaan "ajatusta seuraa energia", ilmoittaa, että aktiivisen tajunnan ilmaiset vaikuttavat aineeseen saaden sen toimimaan energiana.

³Magia on tieto menetelmästä, jota käyttäen voidaan mentaalisella aine-energialla vaikuttaa fyysis-eetterisiin aine-energioihin siten, että ne aikaansaavat muutoksia näkyvissä molekyyllilajeissa. Tämä menetelmä jää esoteeriseksi, koska ihmiskunta on aivan liian toivottoman tietämätön ja liian itsekäs, jotta sille voitaisiin uskoa tämä kauhistuttava voima. Kun kerran kaikkea valtaa väärinkäytetään (parhaimmassa tapauksessa yksinomaan tietämättömyyden vuoksi), saa ihmiskunta tyytyä olemaan vailla tietoa kaikista muista luonnonvoimista, paitsi niistä, jotka se itse onnistuu keksimään. Sellainen tieto uskotaan vain niille, joille vallan väärinkäyttö on mahdotonta.

⁴Kolmessa alimmassa luomakunnassa tajunnan aktivoituminen on tiedostamaton ja itsestään tapahtuva prosessi, joka ajan mittaan tulee tietoiseksi ihmiskunnassa. Korkeammissa maailmoissa se on oma-aloitteisen tajunnanaktiivisuuden tulosta.

⁵Ihmisen tahto on emotionaaliasteella halu ja mentaaliasteella mielekäs vaikutin. Alkuperäisen filosofisen määritelmän mukaan tahto on tajunnan suhde tarkoitukseen.

1.29 Energian ja tahdon eri lajit

¹Yhdenmukaisesti aine- ja tajunnan aspektin kanssa on olemassa myös seitsemän eri liikkeen laji, siis:

- 49 fysikaalienergiat
- 48 emotionaalienergiat
- 47 mentaali-kausaalienergiat
- 46 essentiaalienergiat
- 45 superessentiaalienergiat
- 44 submanifestaalienergiat
- 43 manifestaalienergiat

²Sanan energia voi halutessa korvata sanalla tahto. Tietty tahdon laji hankitaan samanaikaisesti täydellisen subjektiivisen ja objektiivisen itsetietoisuuden kanssa vastaavassa maailmassa eli yhdessä minän kyvyn kanssa keskittää itsensä vastaavaan verhoon.

³Ilmenevät energiat ovat lähinnä korkeamman molekyyllilajin vaikutusta seuraavaksi alempaan molekyyllilajiin jokaisessa maailmassa. Atomienenergiat vaikuttavat maailmasta maailmaan atomilajien kautta.

1.30 OLEMASSAOLON TARKOITUS JA PÄÄMÄÄRÄ

¹Olemassaolon tarkoitus (teologeille, filosofeille ja tiedemiehille ratkaisematon ongelma) on ikeiatomien tajunnankehitys: ikiaineessa olevien tiedostamattomien ikeiatomien on herättävä tajuntaan ja sen jälkeen opittava yhä korkeammissa luomakunnissa omaksumaan tietoisuus elämästä ja kaikinpuolinen ymmärtämys sitä kohtaan.

²Olemassaolon päämäärä on kaikkien kaikkitietävyys ja kaikkivalta koko kosmoksessa.

³Tiedon suhteen prosessi merkitsee kehittymistä tietämättömyydestä kaikkitietävyyteen, tahdon suhteen voimattomuudesta kaikkivaltaan, vapauden suhteen epävapaudesta lainsoveltamisen sallimaan valtaan, elämän suhteen erillisyydestä ykseyteen kaiken elämän kanssa.

⁴Minä kehittyy verhoissa ja niiden avulla aina alimmasta fyysis-eetterisestä verhosta korkeimpaan kosmiseen maailmaan. Se hankkii jatkuvasti uusia verhoja maailmassa toisensa jälkeen. Vähitellen se saavuttaa itsetietoisuuden verhonsa yhä korkeammissa molekyyllilajeissa oppimalla aktivoimaan näiden tajunnan. Täten siitä lopulta tulee verhonsa herra. Siihen saakka se elää harhautuneena tämän verhon sekavassa tajunnassa ollen ulkoapäin tulevien värähtelyjen uhri.

⁵Vanhat nimitykset, sielu, henki, jumala jne., jotka tietämättömyys on aina väärintulkinnut, viittasivat minän verhoihin korkeammissa maailmoissa. Nimitys sielu tarkoitti ihmisen pysyvää kausaaliverhoa (47-verhoa), henki hänen tulevaa 45-verhoaan ja jumala 43-verhoa.

⁶Atomitajunta on maailmantajunta. Tajunnan kollektiiviin osallisena yksilö on kuin solu organismissa. Organismi on korkeampaan luomakuntaan kuuluvan yksilön verho. Kun yksilö kehittyy maailmansa kollektiivitajunnassa siten, että hän voi ottaa haltuunsa tämän ainemaailman omana verhonaan, on hän tämän maailman "jumala".

⁷Atomitajunta, maailmantajunta, kaikkitietävyys (tuossa maailmassa) eivät tarkoita, että yksilö tietää kaiken kaikesta olevaisesta tai tapahtuvasta. Mutta hänellä on mahdollisuus ottaa joko nopeammin tai hitaammin selkoa kaikesta, mitä hän tahtoo tietää, riippumatta määrätyn maailman tilasta tai menneestä ajasta, todetakseen varmaa tietoa tämän maailman kolmen aspektin (aineen, liikkeen ja tajunnan) kaikista suhteista.

1.31 Kaiken "uudestisyntyminen"

¹Kaikki ainemuodot (atomit, molekyylit, aggregaatit, maailmat, planeetat, aurinkokunnat,

aurinkokunta-aggregaatit jne.) ovat muuntumisen lain alaisia. Ne muodostuvat, muuttuvat, hajoavat ja muodostuvat uudelleen. Tämä on välttämätöntä, koska mitkään ainemuodot eivät voi ajan oloon kestää kosmisten voimien kulutusta.

²Ikiatomit, jotka muodostavat kaikki nämä ainekoostumukset, saavat siten alituisesti tilaisuuksia uuden kokemiseen uusissa muodoissa. Kaikki oppivat kaikesta.

³Kaikki organismit (kasvit, eläimet, ihmiset) saavat muodon uudistumisen aikana edellisen kaltaisen elämänmuodon, kunnes niiden tajunnankehitys vaatii laadultaan eroavan korkeamman muodon, tarkoituksenmukaisemman mahdollisuuden kartuttaa kokemusta.

⁴Ihminen syntyy uudelleen ihmisenä (ei koskaan eläimenä), kunnes hän on oppinut kaiken, mitä ihmiskunnassa voi oppia ja hankkinut kaikki tarvittavat ominaisuudet ja kyvyt voidakseen jatkaa tajuntansa ekspansiota viidennessä luomakunnassa. Uudestisyntyminen selittää sekä elämän näennäiset epäoikeudenmukaisuudet (koska uusissa elämissä jokainen saa korjata, mitä edellisissä on kylvänyt) että synnynnäisen piilevän ymmärtämyksen ja kerran itsehankitut taipumukset. Se selittää enemmänkin. Se kumoaa 99 prosenttia kaikesta, minkä ihmiskunta on hyväksynyt totuutena.

1.32 LUOMAKUNNAT

¹Monadien tajunnankehitys etenee yhä korkeampien luomakuntien sarjassa: kuudessa aurinkokuntaan kuuluvassa ja kuudessa kosmisiin maailmoihin kuuluvassa luomakunnassa. Aurinkokuntaan kuuluvat kuusi luomakuntaa ovat:

kivikunta	49:7 – 49:5
kasvikunta	49:7 – 48:7
eläinkunta	49:7 – 47:7
ihmiskunta	49:7 – 47:4
essentiaalikunta	49:7 – 45:4
manifestaalikunta,	
ensimmäinen eli alin jumaluuskunta	49:7 – 43

²Monaditajunta aktivoituu verhoissa. Se oppii käsittämään värähtelyjä näiden yhä korkeammassa molekyylilajeissa, hankkii näissä mahdollista kokemusta ja tietoa aine- ja liikeaspekteista sekä kyvyn hyödyntää omaksumaansa ymmärrystä. Monadi viettää yleensä seitsemän aionia jokaisessa neljässä alimmassa luomakunnassa.

³Edellä sanotusta käy ilmi, että jokaisella ainelajilla on erityinen tajuntansa ja erityinen energiansa, että jokainen luonnonmuoto on kollektiivisen tajunnan omaava elävä olento ja verho monadille, joka kuuluu korkeampaan luomakuntaan kuin muut verhon monadit.

1.33 Kolme alinta luomakuntaa

¹Monadien siirtymistä kivikunnasta kasvikuntaan ja siitä eläin- ja ihmiskuntaan nimitetään transmigraatioksi. Tämä ei voi tapahtua taaksepäin. Paluu ylemmältä luomakunnasta alempaan on ehdottomasti mahdoton. Organismien ja ylipäänsä kaiken muunkin aineen "rappeutuminen" on ainekoostumuksen hajoamisprosessi, kuten "radioaktiivisuus", eikä sillä ole tekemistä monadien evoluution kanssa. Metallitutkijoilla on kokemusta ilmiöstä, jota he nimitävät metallien "väsymiseksi".

²Monaditajunnan aktivoituminen alkaa kivikunnassa. Alimmassa fyysisessä molekyylilajissa (49:7) monadit oppivat erottamaan paine- ja lämpötilaeroja. Tässä luomakunnassa värähtelyt tulevat tarpeeksi voimakkaiksi aiheuttaakseen ensimmäisen käsityksen sisäisestä ja ulkoisesta. Siten alkaa tajunnan objektivoitumisprosessi, joka saavuttaa täydellistymisensä eläinkunnassa. Vähitellen monadit oppivat tajuamaan ulkoisia tosioita. Äärettömän hitaasti kolmen alimman luomakunnan kautta monadit tulevat

tiedostamaan itsensä jonakin kaikesta muusta erillisenä. Meidän, joille vastakohtaisuus tajunnan ja aineellisen ulkomaailman välillä on itsestään selvä asia, on tietenkin vaikea käsittää, minkä uskomattoman vaivan tämä prosessi on maksanut. Tämän objektiivitumisprosessin tuloksen filosofit yrittävät riistää ihmiskunnalta.

³Ihmiskunnassa vastakohtaisuusprosessi jatkuu, mutta tällä kertaa vastakohtana itsetietoisien minän ja ulkomaailman (muut minät mukaanluettuna) välillä. Tämä prosessi on välttämätön, jotta yksilö voittaisi itseluottamuksen ja itsemäärämiskyvyn, sillä ilman näitä ominaisuuksia hän ei voi koskaan saavuttaa vapauden valtaa. On kuitenkin olemassa vaara, että itsetehostuksesta tulee ehdoton ja niin myös erillisyydestä. Tämä voi johtaa häntä olemassaoloon yhdistävän siteen katkaisemiseen. Vain yhdessä toisten kanssa yhä suuremmaksi minäksi tulemalla yksilö saavuttaa kosmisen kaikkietävyyyden. Yksilön täytyy oppia voittamaan muun elämän kustannuksella tapahtuva itsetehostus ja oivaltamaan elämän palvelemisen välttämättömyys. Silloin hän myös huomaa, että siinä on ainoa mahdollisuus onneen, iloon ja autuuteen.

⁴Siirtyäkseen alemmasta luomakunnasta ylempään monadin on opittava vastaanottamaan yhä korkeampien molekyyli-lajien värähtelyjä ja sopeutumaan niihin. Aluksi nämä värähtelyt toteuttavat tarpeellisia elävöittämistoimintoja monadien verkoissa.

⁵Kivikunnassa tajunta ilmenee vähitellen taipumuksena toistoon muuttuen lukemattomien kokemusten jälkeen järjestyneeksi tavaksi eli luonteeksi. Tajunnan kasvaessa syntyy vaistomainen pyrkimys sopeutumiseen.

⁶Joutumalla kasvien imemiksi ja kokemalla näissä tapahtuvan elävöitymisprosessin mineraalitajunta oppii vastaanottamaan eetterivärähtelyjä ja sopeutumaan niihin (asteittain yhä korkeampiin 49:4:7:7:stä 49:4:1:een), edellytys kasvikuuntaan siirtymiselle. Tässä luomakunnassa monadi omaksuu kyvyn erottaa luoksevetäviä ja poistyyöntäviä värähtelyjä, jolloin yhteys emotionaalimaailmaan (48:7) on saavutettu. Kasvimonadit kehittyvät nopeimmin eläinten ja ihmisten syödessä kasveja ja asettaessa siten monadit emotionaaliverhojensa voimakkaiden värähtelyjen alaisiksi. Oppimalla käsittämään näitä värähtelyjä ne kykenevät vähitellen saavuttamaan korkeampia tasoja luomakunnassaan. Transmigraatio tapahtuu alemmissa luomakunnissa melkein huomaamatta. Inkarnaatioiden välillä eläinmonadit ovat yhteisen mentaaliaineesta muodostuvan verhon ympäröimiä. Mitä korkeammalla jokin eläin kehityksen asteikolla on, sitä vähemmän monadeja sen ryhmään kuuluu. Niinpä kvadriljoona kärpästä muodostaa oman ryhmäsielun, miljoona rottaa omansa, sadattuhannet varpuset omansa, tuhannet sudet omansa ja sadat lampaat omansa. Vain apina, norsu, koira, hevonen ja kissa, jotka kuuluvat hyvin harvalukuisiin ryhmäsieluihin, voivat kausalisoitua. Kun korkeammat eläimet syövät alempia eläimiä, siirtyvät alempien eläinten monadit korkeampien eläinten ryhmäsieluun. Näin ei kuitenkaan tapahdu ihmisen syödessä eläimiä. Ihmisen kausaaliverho ei ole mikään ryhmäsielu eikä siirtyminen korkeampiin luomakuntiin ylipäänsä tapahdu tällä tavalla, vaan on yksilön oman tajunnanaktiivisuuden seuraus. Eläinmonadit eivät siis kulje inhimillisen organismin läpi, vaan palaavat omaan ryhmäsieluunsa. Sen sijaan evoluutio ehkäistyy, kun ihminen syö eläimiä. Eläinten liha nimittäin karkeuttaa inhimillistä organismia, jonka tehtävä on pyrkiä "eetterisoitumista" kohti.

⁷Kun luonnontutkimus kerran perehtyy näihin tosiasioihin, se tulee havaitsemaan tajunnanaktiivisuuden syyt ja vaikutukset. Tämä koskee erityisesti tutkijoita, joilla on synnynnäinen eetterinen objektiivinen tajunta, ilmiö, joka tulee olemaan yhä yleisempi.

⁸Jokaisen luomakunnan kehitystasot tulevat parhaiten näkyviin eläinkunnassa sen kaikkine luokkineen alimmasta eläinlajista korkeimpaan. Luokat ovat luonnon järjestys kaikissa luomakunnissa. Luontoluokat tarkoittavat eri ikäluokkia, monadien transmigraation ajankohdasta riippuen.

⁹Jokaisen korkeamman luomakunnan myötä (ja vieläpä saman luomakunnan jokaisen korkeamman tason myötä), kasvaa monadin kyky saada vaikutteita yhä laajemmilta

värähtelysarjoilta yhä korkeammissa molekyyllilajeissa. Jokaisessa molekyyllilajissa on 343 sellaista sarjaa.

¹⁰Kun monadi on saanut olla mentaalivärähtelyjen vaikutuksen alaisena pitemmän aikaa ja saavuttanut siten korkeimman eläinlajin, sillä on mahdollisuus siirtyä ihmiskuntaan.

1.34 Neljäs luomakunta

¹Hankittuaan kausaaliverhon monadi siirtyy eläinkunnasta ihmiskuntaan. Kausalisoituminen on parempi nimitys tälle prosessille kuin yksilöistytminen, koska monadi on yksilö kaikissa luomakunnissa.

²Kausaaliverho on ihmismonadin pysyvä verho, kunnes monadi essentialisoituu ja siirtyy viidenteen luomakuntaan. Tämä verho inkarnoituu ja involvoituu siten neljään alempaan pian hajoavaan verhoon.

³Ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella ihminen aktivoi tajuntaansa pääasiassa emotionaali- ja mentaaliverhossaan.

⁴Ihmiskunnan tajunnankehitys voidaan jakaa viiteen pääasteeseen, jotka sisältävät yhteensä 777 kehitystasoa. Seuraava taulukko osoittaa, mitkä molekyylijatunnat täten aktivoituvat.

asteet:	⁵ molekyyllilajit	
	emotionaaliset	mentaaliset
barbaari-	48:5-7	47:7
sivilisaatio-	48:4-7	47:6,7
kulttuuri-	48:3-7	47:6,7
humaniteetti-	48:2-7	47:4-7
idealiteetti-	48:2-7	47:2-7

⁶Laurencyn Viisasten kivessä selvitetään yksityiskohtaisemmin eri kehitysasteita.

⁷Meidän planeettamme ihmiskuntaan kuuluvien täällä kausalisoituneiden tai tänne tuotujen yksilöiden lukumäärä nousee noin 60.000 miljoonaan. He oleskelevat planeetan fyysisessä, emotionaalisessa, mentaalissa ja kausaalissa maailmassa, useimmat kausaaliverhoissaan nukkuen - koska heiltä puuttuu mahdollisuus kausaaliseen tajuntaan - uutta inkarnaatiota odottaen.

⁸Näiden monadien siirtyminen eläinkunnasta ihmiskuntaan tapahtui viitenä eri aikakautena, viimeinen noin 18 miljoonaa vuotta sitten. Neljän varhaisemman aikakauden yksilöt siirrettiin myöhemmin toiselta planeetalta. Ihmisten kausaaliverhot ovat siis mitä suurimmassa määrin eri-ikäisiä ja tämä selittää eri kehitysasteet. Korkeimman asteen saavuttaneilla on takanaan noin 150.000 inkarnaatiota, alemman asteen saavuttaneilla noin 30.000. Tässä yhteydessä on pantava merkille, että tajunnan kapasiteetti kaksinkertaistuu jokaisen korkeamman molekyyllilajin myötä, joten itse inkarnaatioiden lukumäärää ei voi vertailla.

⁹Länsimainen julistus, jonka mukaan "jumala loi kaikki ihmiset samanlaisiksi", on siten yhtä suuri erehdys kuin intialaisten filosofien fiktio, jonka mukaan "kaikki ovat jumalia". Jumala ei voi luoda ainoakaan monadia, ainoastaan tarjota monadeille tilaisuuden päästä mukaan kosmiseen manifestaatioon. Kaikki monadit tulevat tosin aikanaan saavuttamaan korkeimman jumaluusasteen, mutta sitä ennen niiden pitää involvoitua alas fyysiseen maailmaan ja kiivetä sen jälkeen näennäisesti loputon asteikko kehitystasoja kivikunnasta korkeimpaan jumaluuskuntaan.

¹⁰Tästä pitäisi ilmetä, että moraaliset arvostelut, joita ihmiset toisistaan lausuvat, ovat tietämättömyyden kritiikkiä ja vihan epäoikeutettuja tuomioita. Ihmiset eivät ole hyviä eivätkä pahoja. He ovat tietyllä kehitystasolla eivätkä ymmärrä paremmin. Tähän on lisättävä kohtalon lain ja korjuun lain vaikutus. Tämän ymmärtämiseksi on myös tärkeä tietää, että

korkeimmilla asteilla olevat klaanit eivät inkarnoidu suurin joukoin mullistavina aikoina. Yli 85 prosenttia tällä hetkellä inkarnaatioissa olevista oleskelee kahdella alimmalla asteella. Muista 15 prosentista useimmat kuuluvat "maan hiljaisiin". Mikäli he eivät ole saaneet erityistehtäviä, he inkarnoituivat etupäässä sellaisissa maissa, joissa heillä on suurimmat mahdollisuudet löytää muita samalla tasolla olevia. Humaniteettiasteella ovat yksilöt, jotka eivät ole saaneet tilaisuutta opiskella esoteriikkaa, tuntevat vieraantuneisuutensa, ymmärtämättä miksi ja syyttävät siitä itseään. Tämä on valitettavasti yleistä. He ovat kerran olleet vihittyjä ja jääneet sen jälkeen etsimään "kadotettua mestarin sanaa" (esoteriikkaa). Tieto on heissä vaistona, eivätkä he tiedä sen syytä, mikä tekee heidät epävarmoiksi.

¹¹Fyysisessä maailmassa ihminen on eetteriverhon omaava organismi. Hänellä on kahdenlaista fyysistä tajuntaa. Organismien aistimukset sallivat hänen käsittää objektiivisesti aineelliset muodot kolmessa alimmassa molekyyli-lajissa. Eetteriverhon molekyyli-lajien värähtelyistä ovat useimmat ihmiset toistaiseksi vain subjektiivisesti tietoisia. Näkyvät ilmiöt ovat ainoat ihmisen tuntemat, ja ne ovat hänelle ainoat todelliset. Hän tulkitsee tunteensa ja ajatuksensa ainoastaan subjektiivisina aistimuksina aavistamatta, että ne vastaavat korkeampien maailmojen molekyyli-lajien värähtelyjä. Hän ei ole tietoinen korkeammista verhoistaan eikä tiedä, että kun hän kokee tunteita, hänen tarkkaavaisuutensa (monadi) siirtyy emotionaaliverhoon, ja kun hän ajattelee, monadi siirtyy mentaaliverhoon. Hän ei tiedä, että hän on monadi kausaaliverhossa.

¹²Barbaariasteen yksilö pelkää fyysikaaliminänä, ilman mainittavaa emotionaalista ja mentaalista tajuntaa, kuuluu barbaariasteen kaikista alimmille tasoille. Välittömästi kausalisaation jälkeen hän on tuskin enemmän kuin eläin, useimmiten ei edes yhtä älykäs. Hänen elämänsä emotionaalimaailmassa inkarnaatioiden välillä on hyvin lyhytaikainen. Hän vaipuu pian unettomaan uneen kausaaliverhossaan ja on kykenemätön käyttämään mentaaliverhonsa tajuntaa. Barbaariasteen korkeammilla tasoilla hänen mentaalitajuntansa aktivoituu siinä määrin, että hän kykenee tekemään yksinkertaisia johtopäätöksiä.

¹³Emotionaaliminänä (sivilisaatio- ja kulttuuriasteilla) yksilön ajattelua ja toimintaa määräävät emotionaaliset vaikuttimet. Emotionaaliaste on vaikein kehitysaste. Ihmisen täytyy itse hankkia tajunta emotionaaliverhonsa jokaisessa kuudessa ja mentaaliverhonsa kahdessa alimmassa molekyyli-lajissa. Emotionaaliasteelle kuuluu melkein kaikki, mitä nykyihminen pitää sivilisaationa ja kulttuurina.

¹⁴Emotionaaliaste jaetaan sivilisaatio- ja kulttuuriasteisiin. Molemmilla asteilla on lukuisia tasoja.

¹⁵Sivilisaatioyksilön emotionaalitajunta ulottuu harvoin yli kolmen tai neljän alimman molekyyli-lajin, hänen mentaalitajuntansa harvoin yli kahden alimman. Tällä vähäisellä mentaalisella kyvyllään hän älyllistää halunsa sellaisiksi tunteiksi, joita tavallisimmin esiintyy emotionaalimaailman alimmissa piireissä. Ne ovat yleensä poistoyöntävää laatua.

¹⁶Kulttuuriasteella aktivoituvat emotionaaliverhon kolme korkeinta molekyyli-lajia. Nämä emotionaalimaailman värähtelyt ovat pääasiassa luoksevetäviä. Saavutettuaan kerran nämä piirit yksilö voi vähitellen vapautua kauan sitten omaksumastaan taipumuksesta asennoitua poistoyöntävästi ympäröivään maailmaan ja itseensä. Hänen tunteensa jalostuvat jokaisen korkeamman tason myötä ja korvaavat hänen aikaisemman vastaanottavuutensa poistoyöntävien värähtelyjen lukemattomille vihanilmaisuuille. Sillä vihaa on kaikki, mikä ei ole rakkautta.

¹⁷Ylimmillä kulttuuritasoilla yksilöstä tulee mystikko. Hän saavuttaa emotionaalisia tajunnanalueita, joilla hänellä ei ole enää käyttöä siihen mennessä hankkimalleen älyllisyydelle. Hurmiotilassa hän kokee usein elämän ykseyden kaiken järjen tuolla puolen. Hänen voimakkaaksi kehittyvä mielikuvituksensa saa hänet häviämään näennäiseen äärettömyyteen. Hänen emotionaalinen kehityksensä päättyy ja huipentuu pyhimysinkarnaatioon. Seuraavissa inkarnaatioissa hän tavoittelee mentaaliminäksi tulemistä.

¹⁸Mentaaliaste jaetaan humaniteetti- ja idealiteetti- (eli kausaali-) asteisiin. Humanisti aktivoi tajunnan neljässä alimmassa mentaalisisessä molekyylilajissa, idealisti aktivoi kaikki kuusi tajunnanlajeja. Humanisti on mentaaliminä, idealisti kausaaliminä.

¹⁹Humanistille on tunnusomaisinta, että hän tavoittelee tervettä järkeä, mikä on välttämätön edellytys kausaalisen intuition saavuttamiselle. Hän ei voi enää mystikon tavoin hukkoa sanoin kuvaamattomaan hurmioon, vaan vaatii ennen kaikkea selvyyttä kaikessa ja tosiasiatietoa kaikesta. Hänen lannistumaton tahtonsa käsittää todellisuutta ja ymmärtää elämää, kaikesta huolimatta, pakottaa hänet aina jatkamaan etsintäänsä. Yhä pitempiaikainen oleskelu mentaalimaailmassa inkarnaatioiden välillä, jolloin hänellä on tilaisuus muokata rauhassa aatteitaan, vaikuttaa osaltaan tähän hänen pyrkimyksiinsä. Hän tulee yhä alttiimmaksi viidennessä luomakunnassa olevien vanhempien veljien lähettämälle inspiraatiolle. Päädyttyään sokraattiseen oivallukseen, jonka mukaan ihminen ei voi tietää mitään tietämisen arvoista, hän on kypsä vastaanottamaan esoteerisen tiedon.

²⁰Aikaisemmin hänet silloin valittiin vihkiytymään johonkin salaiseen tietokuntaan. Nykyisin hän saa tiedon lahjaksi olemassaolon perustosiasiat käsittävänä mentaalijärjestelmänä, jonka hänen järkensä pakottaa hänet hyväksymään ainoana pätevänä työhypoteesina. Saavuttamansa tiedon avulla hänen on mahdollista aktivoida yhä korkeampia tajunnanlajeja, kunnes intuition maailma jonakin päivänä avautuu hänelle, ja hän saa mahdollisuuden itse todeta varmoja tietoja todellisuudesta ja elämästä sekä tutkia edellisiä inkarnaatioitaan ihmisenä.

²¹Silloin hän myös oivaltaa, kuinka toivotonta ihmisen on hankkia tätä tietoa omin riittämättömin keinoin, ja kuinka useimpien ihmisten on suorastaan mahdotonta edes käsittää sitä. He käyttävät lähtökohtana omaa pientä uskon- tai ajatusjärjestelmäänsä ja kuvittelevat siten kykenevänsä arvostelemaan kaikkea. Hän oivaltaa, että lukuun ottamatta tosiasioiden toteutamisesta näkyvässä maailmassa ihmisten tajunnanelämä muodostuu emotionaalisista illuusioista ja mentaalisista fiktioista. Hän oivaltaa myös, miten turhaa on antaa viitteitä ihanneiden maailman olemassaolosta Platonin tapaan. Nyt hän tietää, että se on olemassa.

²²Kausaaliminänä hän hankkii tietoa elämänlaeista ja kyvyn soveltaa tätä tietoa mielekkäästi käärityneellä määrätietoisuudella. Hän oivaltaa, että tietämättömyyden erehdykset näiden lakien suhteen eivät ole rikoksia jumaluutta vastaan, että kaikki ihmistä kohtaava hyvä ja paha on hänen omaa aikaansaannostaan.

²³Hän asettuu yhteyteen korkeammassa luomakunnassa olevien kanssa ja vastaanottaa tarvitsemansa lisätiedot, joita hän ei voi itse todeta. Vähitellen hän omaksuu ne kaksitoista essentiaalista ominaisuutta, jotka mahdollistavat hänen siirtymisensä viidenteen luomakuntaan. Ne on lueteltu esoteerisessa tarinassa Herakleen (Herkuleksen) kahdestatoista urotyöstä, jotka ovat täydellisesti vääristeltyjä eksoteerisessa legendassa.

²⁴Ihmisen viidellä verholla on kullakin oma tajuntansa ja omat taipumuksensa. Organismi on perintöä vanhemmilta. Niitä ominaisuuksia ja kykyjä jne., joita minä hankkii emotionaali- ja mentaaliverhossa, vastaa nippu atomeja (sanskritinkielellä: skandhoja), jotka kausaaliverho tallentaa ja joita käytetään reinkarnaatiossa. Minän tehtävänä on oppia hallitsemaan verhoja niin, että ne mukautuvat sen tahtoon. Se ei ole helppo tehtävä, koska verhojen taipumukset ovat tuhansien inkarnaatioiden tottumusten tulosta. Ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella emotionaalisuus hallitsee kaikkea fyysistä. Ihmisen on vielä opittava hallitsemaan emotionaalisuutta mentaalisuudella, ja tähän vaaditaan enemmän kuin hyviä päätöksiä. Oppiminen voi viedä monta elämää sen jälkeen, kun ihminen on nähnyt tämän tarpeelliseksi.

²⁵Kun yksilö on jättänyt loppuunkuluneen organisminsa eetteriverhoineen, hän jatkaa elämäänsä emotionaaliverhossa, kun tämä hajoaa, mentaaliverhossa, ja kun mentaaliverho vielä lopulta hajoaa, yksilö odottaa kausaaliverhossaan nukkuen jälleensyntymistä fyysiseen maailmaan, joka on verrattomasti tärkein, koska kaikki inhimilliset ominaisuudet täytyy omaksua tässä maailmassa ja koska vain täällä hänellä on mahdollisuus vapautua

emotionaalisista illuusioista ja mentaalisista fiktioista. Elämä inkarnaatioiden välillä on lepokausi, jonka aikana ihminen ei opi mitään uutta. Mitä pikemmin minä voi inkarnaatioverhoistaan vapautua, sitä nopeammin se kehittyy.

²⁶Samanaikaisesti kun eetteriverho vapautuu organismista nk. kuolinprosessissa, vapautuu emotionaaliverho eetteriverhosta, joka jää organismin läheisyyteen ja hajoaa sen kanssa.

²⁷Ihmisen elämä emotionaalimaailmassa voi osoittautua täysin erilaiseksi eri yksilöille heidän kehitystasostaan riippuen.

²⁸Kuten fyysisessä maailmassa on emotionaalimaailmassakin kuusi yhä korkeampaa piiriä. Useimmat ihmiset ovat nykyisin alusta alkaen objektiivisesti tietoisia niissä kolmessa piirissä, jotka vastaavat fyysisen maailman kolmea alinta piiriä. (Mentaalitajunta jää kuitenkin edelleen subjektiiviseksi.) Näiden piirien esineet ovat aineellisia vastineita fyysisen maailman ainemuodoille, mikä saa uuden tulokkaan usein ajattelemaan, että hän elää edelleen fyysisessä maailmassa. Ensimmäisen vaiheen aikana yksilö voi olla myös yhteydessä fyysisessä maailmassa oleviin ystäviinsä näiden nukkuessa. Jos hän on vailla esoteerista tietoa, hän luulee muiden tavoin, että korkein piiri tässä hänen uudessa maailmassaan on "taivas ja hänen lopullinen päämääränsä iäisyudessa".

²⁹Emotionaaliverho hajoaa vähitellen: ensiksi sen alin molekyylilaji, sen jälkeen seuraavaksi alin jne. Kun kolme alinta molekyylilajia ovat hajonneet, ei yksilöllä ole mahdollisuutta olla yhteydessä näkyvään fyysiseen maailmaan. Tiedetyt yksilöt kykenevät jo fyysisessä kuolinprosessissa vapautumaan emotionaaliverhonsa kolmesta alimmasta molekyylilajista.

³⁰Emotionaalimaailman kolmessa ylimmässä piirissä esiintyvät ainemuodot ovat näiden piirien yksilöiden aikaansaamia mielikuvituksellisia luomuksia. Emotionaaliaine muotoutuu nimittäin vähäisimmänkin tajunnan vihjauksen mukaan, eivätkä asiaan perehtymättömät ymmärrä syytä, eivätkä käsitä, kuinka kaikki tapahtuu. Emotionaalimaailmassa yksilö harvoin oppii mitään todella uutta, mentaalimaailmassa ei koskaan.

³¹Emotionaaliverhon elinikä voi vaihdella yhtä paljon kuin organismin ikä.

³²Emotionaaliverhon hajoamisen jälkeen yksilö elää mentaaliverhossaan ehdottoman subjektiivista ajatuselämää aavistamatta, ettei hänellä ole mahdollisuutta käsittää mitään objektiivisia ilmiöitä kyseisessä maailmassa. Mutta elämys todellisuudesta, autuudesta, täydellisyydestä, kaikkietävyyydestä ja kaikkivallasta on ehdoton. Kaikki hänen kuvitelmansa ovat hänelle ehdottomia tosioita. Kaikki, mitä hän toivoo, on siinä silmänräpäyksessä siellä, ja kaikki hänen ystävänsä, kaikki ihmiskunnan "suuret" ovat hänen luonaan, yhtä täydellisinä.

³³Mentaaliverhon itsenäinen ikä voi vaihdella muutamasta minuutista (barbaareilla) tuhansiin vuosiin. Kaikki riippuu yksilön fyysisen elämän aikana keräämien aatteiden lukumäärästä ja niiden elinvoimasta. Saadun tiedon mukaan olisi Platonilla muokattavaa ainesta kymmeneksi- tuhanneksi vuodeksi.

³⁴Mentaaliverhon hajotessa yksilö vaipuu kausaaliverhossaan unettomaan uneen, joka jatkuu siihen saakka, kunnes jälleensyntymisen aika koittaa, jolloin häntä varten on muodostettu sikiö fyysisen äidin kohdussa. Hän herää haluten uutta elämää ja muodostaa vaistomaisesti kausaaliverhon avulla tarpeelliset yhdyssiteet, uuden mentaali- ja emotionaaliverhon. Kasvavan lapsen tehtävänä on käyttää piileviä taipumuksiaan kehittääkseen näiden verhojen tajuntaa.

³⁵Tietoinen kausaalinen elämä ei ole mahdollista, jollei kausaali-ideoiden intuitiota ole omaksuttu fyysisen olemassaolon aikana. (Muutenkin kaikki on omaksuttava fyysisessä elämässä.) Monadin tajunnanjatkuvuus, jonka mahdollisti nyt hajonneiden inkarnaatioverhojen muisti, on kadonnut. Kausaaliverho sitä vastoin säilyttää muiston kaikista inhimillisistä inkarnaatioista, saaduista kokemuksista, omaksutusta tiedosta ja ymmärtämyksestä, ominaisuuksista ja kyvyistä. Kaikki on olemassa taipumuksina uusissa inkarnaatioissa. Kuinka paljon tai oikeammin kuinka vähän kaikesta aktuaalistuu uudelleen,

riippuu yksilön uudelleenmuistamiseen saamista tilaisuuksista ja piilevien ominaisuuksien kehittämisestä.

1.35 Viides luomakunta

¹Vain niillä yksilöillä, jotka ovat saavuttaneet korkeimman kosmisen maailman, on ehdotonta (100-prosenttista) tietoa koko kosmoksesta ja kolmesta aspektista (aineesta, liikkeestä ja tajunnasta).

²Samalla tavoin kuin ihmisten täytyy saada tietoa korkeammista maailmoista viidennen luomakunnan yksilöiltä, täytyy näiden vuorostaan saada tietoa yhä korkeammista maailmoista ja olemassaolosta kokonaisuudessaan kuudennen luomakunnan yksilöiltä. Näin tapahtuu läpi koko korkeampien maailmojen sarjan. Mutta kaikki saavat vain sen tiedon, jota he tarvitsevat todellisuuden ymmärtämistä ja edelleen kehittymistään varten, tiedon, jota he eivät voi itse hankkia. Kaikki korkeampien luomakuntien yksilöt ovat tutkijoita omissa maailmoissaan. Heidän on hankittava omaa tietoa kaikesta näissä maailmoissa ja opittava soveltamaan kitkattomasti tietoa niistä luonnon- ja elämänlaeista, jotka ovat vakioita heidän maailmoissaan.

³Essentialisoituessaan kausaaliminä hankkii essentiaaliaineesta koostuvan verhon ja siirtyy siten neljännessä luomakunnasta viidenteen.

⁴Viidennen luomakunnan muodostavat osittain 46-minät (essentiaaliminät), joiden verhot ja tajunta ovat planeetan essentiaalimaailmassa, osittain 45-minät, joiden verhot ja tajunta ovat aurinkokunnan superessentiaalimaailmassa.

⁵Essentiaaliverhon tajunta on ykseystajuntaa. Yksilö tietää olevansa ainutlaatuinen minä, jolla on häviämätön itsetietoisuus, mutta sen lisäksi suurempi minä yhdessä viidennen luomakunnan kaikkien monadien kanssa ja toivoessaan hän kokee toisten tajunnan omanaan. "Pisaratajunta on yhtynyt valtameritajuntaan." Yksilö "yhtyy jumalaan", kun hän saavuttaa ykseystajunnan.

⁶Kaikissa alempien maailmojen (47-49) atomeissa on essentiaaliatomeja, joilla on passiivinen tajunta ja joita ulkoapäin tulevat värähtelyt voivat aktivoida (jumala immanentti). Vasta korkeammalla emotionaaliasteella yksilö on tarpeeksi kehittynyt kyetäkseen edes joskus havaitsemaan näitä värähtelyjä.

⁷Gnostikkojen salainen tietokunta nimitti 46-tajuntaa pojaksi eli Christokseksi ja 43-tajuntaa isäksi eli suureksi kirvesmieheksi.

⁸46-minä on kaikkietävä maailmoissa 46-49. Kaikkietävyys ei tarkoita, että yksilö tietää kaiken kaikesta, vaan että hänellä on kyky ottaa tarpeen vaatiessa nopeasti selvää kaikesta, mitä tahtoo tietää maailmoissaan, paikasta ja kuluneesta ajasta riippumatta.

⁹Vasta essentiaalitajunta voi tulla tietoiseksi fyysisissä, emotionaalisissa ja mentaalisissa atomeissa. Siihen saakka subatominen molekyyli-tajunta on korkein tajunnanlaji eri maailmoissa. Hankittuaan tämänlaatuiset atomitajunnat monadi voi samaistua näiden maailmojen kokonaistajuntaan ja väärentämättömiin muisteihin menneestä ajasta.

¹⁰Essentiaaliminänä yksilön täytyy itse hankkia oman tutkimuksen avulla täydellinen tieto kaikesta olennaisesta inhimillisissä maailmoissa (47-49).

¹¹Essentiaalimonadit muodostavat oman kollektiiviolennon ja heillä on yhteinen kokonaistajunta.

¹²Essentiaaliminän ei tarvitse syntyä uudelleen, koska hänellä ei ole enempää opittavaa ihmiskunnassa. Usein hän kuitenkin inkarnoituu auttaakseen kaikin tavoin ja henkilökohtaisen yhteyden avulla niitä, jotka valmistautuvat siirtymään korkeampaan luomakuntaan. Kiitokseksi hän voi odottaa väärinymmärtämystä, parjausta ja vainoa, varsinkin niiden taholta, jotka tavallisessa omahyväisyydessään yliarvioivat itseään ja luulevat olevansa valmiita, mutta epäonnistuvat koettelemuksissa, joita he mitään aavistamatta läpikäyvät.

¹³Kun ihmiskunta on tullut tietoiseksi lähes täydellisestä tietämättömyydestään elämän

suhteen ja oivaltanut kykenemättömyytensä ongelmien ratkaisemiseen ja kehityksen ohjaamiseen, ovat jopa 45-minät ja sitäkin korkeammat avataarat valmiita inkarnoitumaan siinä tapauksessa, että heidän apuaan vaatii ainakin prosentuaalisesti huomattava osa ihmiskuntaa. Sitä ennen se olisi tarkoitukseton uhraus.

¹⁴Essentiaaliminän omakohtainen tehtävä ei ole vain oppia kaikissa suhteissa uudelleen, vaan hankkia myös vähitellen tajunta verhonsa kuudessa molekyyililajissa ja korvata siten alempi aine korkeammalla, kunnes verho muodostuu yksinomaan essentiaalisesta atomiaineesta. Kun tämä on saatettu päätökseen, aloittaa yksilö aktiivisuus- ja tajuntaprosessin 45-maailmassa tullakseen 45-minäksi.

¹⁵Hän saa alituisesti kokea uudelleen, kuinka alempien maailmojen valo on korkeampien maailmojen pimeys, ei vain kirjaimellisesti vaan myös vertauskuvallisesti. Tajunnallisessa suhteessa 45-minä on ihmiselle sitä, mitä ihminen on kasville.

¹⁶Joissakin esoteerisissa teoksissa essentiaalisuutta nimitetään "rakkaudeksi ja viisaudeksi" ja superessentiaalisuutta "tahdoksi". Tuonkaltaiset nimitykset ovat lievimmin sanoen erehdyttäviä. Kykenemättömyys uusien nimitysten keksimiseen on merkittävä, kun otetaan huomioon, että vähäisinkin tekninen uutuus voi saada oman nimityksen.

¹⁷Asiaan ei tuo selvyyttä se, että essentiaalisuudesta käytetään sanaa rakkaus ja samanaikaisesti sanotaan, ettei ihminen tiedä, mitä rakkaus on. Mutta käsitesekaannus on vielä paljon suurempi, niin että ihmiset ovat heti valmiita väittämään, että ihminen on kykenemätön rakastamaan. Inhimillinen rakkaus on vetovoimaa (fyysistä, emotionaalista ja mentaalista). Valitettavasti se voi muuttua poistoyöntäväksi, jos se ei ole aitoa. Essentiaalitajunta ei koe vetovoimaa eikä poistovoimaa, vaan ainoastaan erottamatonta kaiken käsittävää ykseyttä ja ykseyden tahtoa.

¹⁸Yhtä avutonta on nimittää superessentiaalisuutta "tahdoksi". Sanalla voi olla korkeintaan vanha filosofinen merkitys, jonka mukaan tahto on tajunnan suhde tarkoitukseen. Mutta sen voi kyllä sanoa olevan kehnonlainen tiedonanto.

¹⁹Tajunnanlajeja nimitetään sopivimmin seuraavasti:

46-tajunta: maailmantajunta

45-tajunta: planetaarinen tajunta

44-tajunta: interplanetaarinen tajunta

43-tajunta: aurinkokuntatajunta

²⁰Essentiaaliminä on tietoinen Lain järkkymättömyydestä ja vääjäämättömästä oikeudenmukaisuudesta, elämän jumalallisuudesta ja kaikkien monadien häviämättömyydestä. Se tietää, että elämä on onnea ja että kärsimystä esiintyy vain fyysisen ja emotionaalisen maailman kolmessa alimmassa molekyyililajissa (48:5-7, 49:5-7) ja silloinkin vain huonon kylvön huonona korjuuna.

1.36 Kuudes luomakunta eli ensimmäinen jumaluuskunta

¹Alimpaan jumaluuskuntaan lasketaan yksilöt, jotka ovat hankkineet verhot ja tajunnan kahdessa korkeimmassa aurinkokuntamaailmassa (43 ja 44). Heidän käytettävissään ovat aurinkokunnan kaksi korkeinta kollektiivitajuntaa. He ovat kaikkietäviä aurinkokunnassa, riippumatta tilasta tässä pallossa ja siinä kuluneesta ajasta. On ymmärrettävää, että he hallitsevat täydellisesti aine- ja liikeaspektit ja Lain maailmoissa 43-49.

1.37 Kosmiset luomakunnat

¹Näistä kuudesta yhä korkeammasta jumaluuskunnasta, jotka sisältyvät 42 korkeimpaan atomimaailmaan, tiedämme, että ne ovat olemassa ja että ne muodostavat täydellisen kosmisen organisaation, joka toimii erehtymättömällä tarkkuudella kaikkien olemassaolon

luonnon- ja elämänlakien mukaan.

²Kosmoksessa yksilö ei hanki omia verhoja. Hän edistyy johonkin korkeampaan toimeen ja lopulta korkeimpaan toimeen kollektiivitajunnan omaavassa maailmassaan ja samastuu tähän maailmaan kuin omaan verhoonsa.

³Toisen jumaluuskunnan yksilöt tavoittelevat kaikkítietävyyttä maailmoissa 36-42 (vasta nyt "kosmista tajuntaa") ja kolmannen jumaluuskunnan yksilöt maailmoissa 29-35 jne.

⁴Korkeimman maailman saavuttaneet ovat vapautuneet kaikesta involvoitumisesta aineeseen ja vapaina monadeina (ikiatomeina) oppineet tuntemaan itsensä niinä ikiminuuksina, joita he aina ovat olleet. Heidän auransa on kuin kosminen jättiläisaurinko, ja he säteilevät energiaa niin kuin kaiken voiman alkulähde.

⁵Jos he toivovat, he voivat kollektiivina astua ulos kosmoksestaan ja aloittaa uuden kosmoksen rakentamisen ikiaineen äärettömässä kaaoksessa.

1.38 Planeettahierarkia

¹Viidennen ja kuudennen luomakunnan yksilöt muodostavat meidän planeettamme hierarkian. He ovat hankkineet atomitajunnan planeettamaailmoissa 46 ja 45 sekä maailmoissa 44 ja 43.

²Hierarkia on jaettu seitsemään departementtiin. Kukin departementti työskentelee omalla erikoistuneella energiallaan, joka toimii aurinkokunnallisen jaksoittaisuuslain mukaan.

³Hierarkia valvoo alempien luomakuntien evoluutiota, ottaen erityisesti huomioon humaniteettiasteella olevat, jotka kärjistyneellä määrätietoisuudella koettavat omaksua 12 essentiaalista ominaisuutta voidakseen paremmin palvella elämää. Näin tehdessään he pätevoityvät viidenteen luomakuntaan.

1.39 Planeettahallitus

¹Tähän voivat kuulua yksilöt, jotka ovat saavuttaneet toisen jumaluuskunnan. Planeettahallituksen päällikkö kuuluu kolmanteen jumaluuskuntaan.

²Kuten kaikki hallitukset vielä korkeammassa valtakunnassa, on planetaarinen hallituskin jaettu kolmeen päädepartementtiin, jotka hoitavat kolmea perusluonteista tehtävää koskien aine-, liike- ja tajunnanaspekteja. Niillä on ylin vastuu siitä, että kaikki näihin kuuluvat luonnonprosessit toimivat erehtymättömällä tarkkuudella. Ne huolehtivat siitä, että kaikki saavat sen, mitä heidän tajunnankehityksensä vaatii, ja että kaikkien osaksi tulee leppymätön oikeudenmukaisuus kylvön ja korjuun lain mukaan.

³Ollessaan kosketuksissa ihmisiin, jumalat omaksuvat inhimillisen ihannemuodon, pysyvän verhon fyysisestä atomiaineesta, ankkuriksi myös fyysiselle tajunnalleen, verhon, jonka voi helposti muuttaa kaikille näkyväksi.

1.40 Aurinkokuntahallitus

¹Välttämätön edellytys aurinkokuntahallituksen jäsenyydelle on, että yksilö on saavuttanut kolmannen jumaluuskunnan. Tämä hallitus valvoo tietenkin kaikkea aurinkokunnassa, ottaa vastaan ohjeita korkeammilta hallituksilta ja antaa ohjeita planeettahallituksille.

²Se välittää myös kosmosta ja Lakia koskevaa vastaanotettua tietoa siinä määrin kuin tämä on tarpeellista toimintojen täyttämiseksi.

³Itsensä toteuttamisen laki pätee kaikissa luomakunnissa, ja kaikkien yksilöiden on tutkittava maailmojaan mahdollisuuksiensa mukaan ja opittava soveltamaan saavutettua tietoa ja ymmärtämystä.

1.41 LAKI

¹Laki on kaikkien luonnon- ja elämänlakien summa: aineen, liikkeen ja tajunnan vakiosuhteet - ilmentäen ikiaineen olemusta sekä kaikkivoivan, ehtymättömän ja ikuisesti dynaamisen ikivoiman sokeaa tapaa vaikuttaa luonnon ja elämän järkkymättömissä ja väistämättömissä vakiosuhteissa.

²Tätä Lakia tiede ei ole vielä tutkinut enempää kuin häviävän murto-osan verran.

³Lakeja esiintyy kaikessa ja kaikki on lain ilmausta. Itse jumalatkin on saatettu Lain alaisiksi. Kaikkivalta on mahdollinen vain kaikkien lakien ehdottoman virheettömän soveltamisen kautta.

⁴Ikiaineessa (muinaisten opettajien kaaoksessa) ei ilmene mitään lakeja. Niitä ilmenee ainoastaan atomien koostumisien yhteydessä kosmoksessa.

⁵Mitä enemmän subjektiivisen ja objektiivisen tajunnan rajat laajenevat, sitä useampia lakeja löydetään. Ainoastaan korkeimman jumaluuskunnan monadeilla on tietoa kaikista universumin laeista ja kykyä soveltaa niitä oikein pettämättömällä tarkkuudella.

⁶Luonnonlait koskevat ainetta ja liikettä, elämänlait koskevat tajunnan aspektia.

⁷Tärkeimmät ihmiskuntaa koskevat elämänlait ovat: vapauden laki, ykseyden laki, kehityksen laki, itsen laki (itsensä toteuttamisen laki), kohtalon laki, korjuun laki ja aktivoimisen laki.

⁸Vapauden laki sanoo, että jokainen monadi on oma vapautensa ja oma lakinsa, että vapaus saavutetaan lain kautta, että vapaus on oikeus omalaatuun ja aktiivisuuteen kaikkien yhtäläisen oikeuden rajoissa. (Uteliaisuus toisten sielunelämän suhteen on kohtalokas erehdys.)

⁹Ykseyden laki sanoo, että kaikki monadit muodostavat ykseyden ja että jokaisen monadin on itse toteutettava ykseytensä kaiken elämän kanssa ylikysilöllistä tajunnanekspansiota varten.

¹⁰Kehityksen laki sanoo, että kaikki monadit kehittävät tajuntaansa ja että on olemassa voimia, jotka vaikuttavat eri tavoin elämän lopullista päämäärää kohti.

¹¹Itsen laki sanoo, että jokaisen monadin on itse hankittava kaikki kaikkitietävyydelle ja kaikkivallalle tarpeelliset ominaisuudet ja kyvyt. Ihmiskunnasta lähtien se merkitsee: lakien ymmärtäminen ja vastuu, joka siitä seuraa.

¹²Kohtalon laki osoittaa, mitkä voimat tarpeelliset kokemukset huomioon ottaen vaikuttavat yksilöön.

¹³Korjuun laki sanoo, että kaiken hyvän ja pahan, jonka olemme ajatuksilla, tunteilla, sanoilla ja teoilla aiheuttaneet, saamme samalla mitalla takaisin. Jokainen tajunnanilmaisu vaikuttaa monella tavalla ja aiheuttaa joko hyvää tai huonoa kylvöä, joka kerran kypsyy sadoksi.

¹⁴Aktivoimisen laki sanoo, että yksilöllinen kehitys on mahdollinen ainoastaan oma-aloitteisen tajunnanaktiivisuuden kautta.

¹⁵Tarkemman selvityksen elämänlaeista antaa Laurencyn teos Viisasten kivi. Tärkeimmät yksilöä koskevat lait ovat vapauden laki, ykseyden laki, itsen laki ja aktivoimisen laki, erityisesti kaksi ensimmäistä.

¹⁶Elämänlait mahdollistavat jokaiselle suurimman mahdollisen vapauden ja ehtymättömän oikeudenmukaisuuden. Vapaus eli valta on yksilön jumalallinen, luovuttamaton oikeus. Se saavutetaan Lain tuntemuksella ja lakien virheettömällä soveltamisella. Vapaus (valta) ja laki edellyttävät toisiaan. Kehitys edellyttää tarkoituksenmukaisesti sovellettua Lain mukaista toimintaa. Muutoin kosmos rappeutuisi kaaokseen.

¹⁷Poistyöntävän perustaipumuksen omaavien monadien kehitys voi ottaa väärän suunnan ja osoittautua jo kasvikunnan loiselämässä ja eläinkunnan (ja ihmiskunnan) petoelämässä. Tiedostamaton ja vielä suuremmassa määrin tietoinen kajoaminen monadin ikuisesti

luovuttamattomaan, loukkaamattomaan jumalalliseen vapauteen, jota rajoittaa kaiken elävän yhtäläinen oikeus, johtaa taisteluun olemassaolosta ja elämän julmuuteen.

¹⁸Elämä on iloa, onnea, autuutta mentaalimaailmassa ja kaikissa korkeammissa maailmoissa. Kärsimystä esiintyy vain fyysisten ja emotionaalisten maailmojen kolmessa alimmassa piirissä.

¹⁹Pahaa ovat kaikki erehdykset Lain suhteen, erityisesti poistyyöntävä taipumus (viha) kaikissa lukuisissa muodoissaan.

²⁰Kaikki hyvä ja paha, mikä ihmistä kohtaa, on hänen omaa aikaansaannostaan, seurausta siitä, että hän on soveltanut omaa rajallista käsitystään oikeasta ja väärästä. Kaikki saavat korjata sen, mitä ovat edellisissä elämissä ja usein samassa elämässä kylväneet. Yksilölle ei voi tapahtua mitään, mitä hän ei ole Lakia uhmaamalla ansainnut.

²¹"Inhimillinen kaksoisluonne" näyttäytyy "korkeamman ja alemman minän" välisessä ristiriidassa, kausaalitajunnan välttämättömien kausaalisten ihanteiden, jotka yksilö ennemmin tai myöhemmin kykenee toteuttamaan, ja inkarnaatioverhoissa oleskelevan "epätäydellisen persoonallisuuden" (ominaisuuksien, jotka minä on hankkinut alemmilla tasoilla) välillä. Täydelliseen elämäkokemukseen kuuluu, että minällä on kerran ollut kaikki huonot ominaisuudet ja että hän on saanut korjata seuraukset.

²²Ihminen oppii, joskin uskomattoman hitaasti, omista kokemuksistaan ja korjaamalla sitä, mitä on kylvänyt. Ihminen inkarnoituu, kunnes on oppinut kaiken, mitä opittava on, ja korjannut viimeistä jyvää myöten kylvämänsä. Mitä korkeamman kehitysasteen yksilö on saavuttanut, sitä suurempi vaikutus sen erehdyksillä Lain suhteen on, ja sitä suurempi vaikutus yksilöä kohdanneella loukkauksella on. Kaikenlainen epäoikeudenmukaisuus on ehdottomasti mahdotonta, ja puhe siitä johtuu tietämättömyydestä ja kateudesta.

²³Tietämättömyys, laittomuus ja ylivoimainen mielivalta seuraavat toisiaan. Siinä määrin kuin ihminen saavuttaa yhä korkeampia tasoja, hän näkee lain välttämättömyyden ja tarkoituksenmukaisuuden, yrittää omaksua tietoa luonnon- ja elämänlaeista ja pyrkii myös hankkimaan kyvyn soveltaa tietämäänsä mielekkäästi. Kun ihminen kykenee tähän, hän ei ole vain oppinut vaan myös viisas.

²⁴Tietämättömyys luulee voivansa olla laitton, voivansa kieltäytyä hankkimasta tietoa luonnon- ja elämänlaeista ja soveltamasta niitä oikein. Luonnonlaki syystä ja vaikutuksesta, elämänlaki kylvöstä ja korjuusta, opettavat tietämättömälle ja eniten elämää uhmaavalle vähitellen, lukemattomien tuskallisten kokemusten kautta, mikä on mielekästä ja tarpeellista. Tietämättömälle täytyy antaa tietoa lain välttämättömyydestä ja haluttomalle täytyy opettaa kaikkien yhtäläisen oikeuden loukkaamattomuutta.

²⁵Kaikki moralistit (evangeliumien farisealaiset) rikkovat vapauden ja ykseyden lakeja loukkaamalla alinomaan yksilön henkilökohtaista koskemattomuutta (juoruamishalullaan, holhoojantavoillaan, kajoamalla yksityiselämän pyhyyteen). Yksilöllä on elämän jumalallinen oikeus olla juuri sellainen kuin on kaikkine puutteineen, virheineen ja paheineen, oikeus ajatella, tuntea, sanoa ja tehdä kuten parhaaksi näkee niin kauan, kun hän ei siten loukkaa toisten yhtäläistä oikeutta samaan loukkaamattomaan vapauteen.

²⁶Ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella ihmisiltä puuttuu ymmärtämys yksilön ehdotonta koskemattomuuden oikeutta kohtaan. Toisten elämäntapa ei koske meitä, ja kaikki tuomiot ovat kohtalokkaita erehdyksiä. Ainakin nk. esoteerikkojen pitäisi ymmärtää tämä, mutta näyttää vievän aikaa, ennen kuin he oppivat olemaan puuttumatta toisten asioihin. Se kuuluu vaikenemisen taitoon.

²⁷Inhimillisiä oikeus- ja yhteiskuntajärjestelmiä tullaan alituisesti muuttamaan, kunnes lopullisesti muotoiltu lakijärjestelmä on yhdenmukainen elämänlakien, elämän kehittymisen ja elämän tarkoituksen kanssa.

1.42 Tulevaisuuden tiede

¹Hylozoiikka, 46-minän Pytagoraan muotoilema mentaalinen tietojärjestelmä, on ainoa esoteerinen järjestelmä, joka antaa selvityksen olemassaolon kolmiyhteisyydestä ja siten planeettahierarkian olemassaoloa koskevasta perusnäkemyksestä. Saamme kiittää Pytagorasta niistä todellisuuskäsitteistä, jotka ovat välttämätön perusta tieteelliselle katsantotavalle. Hänen aikomuksensa olikin luoda henkisestä materialismista vakaa pohja tulevaisuuden tieteelle.

²Aineaspekti on olemassaolon kolmesta aspektista ainoa, joka mahdollistaa tieteellisen tarkkuuden. Tajunnanaspekti ja liikeaspekti eivät voi antaa yhtä loogisia selityksiperusteita. Siitä ovat sekä joogafilosofia että vanhat ja uudet "okkultiset" järjestelmät parhaita todisteita.

³Useimmat meidän aikamme päivänvalon nähneet "ylifysiikan" järjestelmät sopivat parhaiten emotionalisteille, jotka eivät tarvitse eivätkä edes toivo selkeyttä, koska selkeys ehkäisee emotionaalisen tajunnan estotonta, ääretöntä mielikuvituksen laajenemista, jonka mystikko kokee tarpeena.

⁴On selvää, ettei filosofiaan ja tieteeseen koulutettu älymystö uhraa aikaa ja vaivaa epäselviin järjestelmiin, varsinkin kun kaikki uskonnolliset, filosofiset ja tieteelliset auktoriteetit ovat julistaneet esoteriikan mystagoogien henkiseksi keitokseksi, minkä kaikki ihmiset ovat jo kauan sitten kaiketi tienneet.

⁵Tämän kirjoituksen sisällöstä hyötyneen ei ole sitten vaikea huomata vanhempien järjestelmien mentaalisia puutteita. Esoteerisesti kouluttamattoman ei pidä kuitenkaan kiirehtiä vertailemaan ennen kuin hän hallitsee hylozoiikan perusteellisesti, muutoin on käsitesekaannus helposti seurauksena. Sen välttämiseksi ei kukaan saanut kuulua kahteen tietokuntaan menneinä aikoina.

⁶Luvut 1.4-1.41 ovat hylozooikon "pieni katekismus".

1.43 Loppusanat

¹Uskonnon emotionaalinen tehtävä on ollut vapauttaa ihminen pelosta ja rauhattomuudesta, antaa hänelle uskoa elämään ja hyvyyden voimaan. Mystiikan tehtävänä kaikissa uskonnoissa on ollut suoda pysyvä autuus ja "kaiken järjen ylittävä rauha".

²Tieteen tehtävänä on tutkia fyysistä, mutta ei ylifyysistä todellisuutta. Ilman esoteerisia tosiasioita jää 49:stä kosmisesta maailmasta 46 ihmiskunnalle tuntemattomiksi, tiede kykenee tutkimaan ainoastaan maailmaa 49.

³Filosofia, esoteriikka ja antroposofia ovat puuhailleet olemassaolon ongelmien parissa. Filosofien ja esoteerikkojen välinen suuri ero on siinä, että filosofit ovat suureksi osaksi olleet subjektivisteja ja luottaneet spekulatioidensa paikkansapitävyyteen, kun taas esoteerikot ovat olleet objektivisteja ja rakentaneet järjestelmänsä tosiasioille.

⁴Siinä tapauksessa antroposofi Steiner oli esoteerikko. Steinerin ja esoteerikkojen välinen ero oli siinä, että esoteerikot hyväksyivät yli-inhimillisiä tosiasioita vain planeettahierarkialta, kun taas Steiner luuli voivansa itse todeta myös sellaisia tosiasioita, mikä on sulaa järjettömyyttä. Niitä ei ole myöskään "akashakronikassa".

⁵Teosofeille huomautettakoon, että heiltä on puuttunut tarpeellinen filosofinen ja tieteellinen koulutus ja että heidän kuvauksensa esoteriikasta ovat useimmiten olleet epä-älykkäitä ja joka tapauksessa epätydyttäviä, minkä vuoksi ne ovat vaikuttaneet "kvasilta". Teosofit eivät myöskään ole selvittäneet joogafilosofian ja esoteriikan välistä olennaista ja periaatteellista eroa. Ei ole oikein sanoa, kuten Blavatsky väitti, että kaikki ylifyysinen tieto on tullut "Intiasta". Se on tullut planeettahierarkialta, ja sen esoteerisia tietokuntia on esiintynyt kaikkien niiden kansojen keskuudessa, jotka ovat saavuttaneet riittävän korkean tason osataakseen mielekkäästi kysellä elämän tarkoitusta ja päämäärää.

⁶Esoteerikko on lopullisesti jättänyt illuusioiden ja fiktioiden maailman, jossa ihmiskunta näkee parhaaksi elää, astuakseen todellisuuden maailmaan.

2 TODELLISUUDEN ONGELMAT, 2. OSA

2.1 Johdanto

¹Todellisuuden ongelmien ensimmäinen osa selvittelee olemassaolon kolmea aspektia. Se sisältää mm. muutamia olennaisia tosiasioita kosmoksen aineellisesta rakenteesta, kosmisesta kokonaistajunnasta, ikiaineen dynaamisesta energiasta sekä kosmisesta organisaatiosta.

²Tässä osassa annetaan vielä joitakin tosiasioita näiden kolmen olemassaolon aspektin saattamiseksi yhä laajempaan perspektiiviin. Selvyyden lisäämiseksi on osittainen ensimmäisen osan kertaus katsottu sopivaksi.

³Näissä kahdessa osassa on pyritty selvittämään välttämättömiksi katsottuja perustositasi-oita, jotka lahjoittavat ihmiskunnalle riittävän olemassaolon perspektiivin, jota ilman harhautuminen on väistämätön.

⁴Tulevaisuuden maailmankatsomukselle on luotu perusta, ensimmäistä kertaa käsitteiden suhteen täsmällinen (jollainen sen täytyy olla mentalisteille), symboliikan epäselvyydestä vapautettuna.

2.2 OLEMASSAOLON AINEASPEKTI

¹Meidän kosmoksemme, yksi lukemattomista palloista ikiaineessa, muodostuu ikiatomeista. Näistä on muodostettu 49 yhä koostuneempaa atomilajia, jokaisen alimman lajin sisältäessä yhä useampia ikiatomeja. Nämä 49 eri atomilajia muodostavat 49 yhä korkeamman tiheysasteen omaavaa kosmista maailmaa. Koska aine täten koostetaan, voivat kaikki korkeammat maailmat läpäistä kaikki alemmat maailmat. Kaikki 49 atomimaailmaa vievät saman tilan kosmoksessa ja täyttävät kosmisen pallon.

²Nämä 49 atomimaailmaa on jaettu seitsemään sarjaan, joissa kussakin on seitsemän maailmaa. Seitsenjako riippuu siitä, että olemassaolon kolme aspektia on voitu liittää yhteen seuraavalla seitsemällä eri tavalla.

³Taulukko helpottaa aineen koostumuksen, aspektien suhteiden, seitsemän tyyppin ja departementin analyysia.

1	1	2	3
2	1	2	3
3	1	2	3
4	1	2	3
5	1	2	3
6	1	2	3
7	1	2	3

1 = tahdonaspekti (liikeaspekti)

2 = tajunnanaspekti

3 = aineaspekti

⁴Kosmiset maailmat rakennetaan "ylhäältäpäin". Kosmos, joka on aluksi vähäpätöinen laajuudeltaan, kasvaa jatkuvasti, kunnes raja 49 kosmisen ulottuvuuden kapasiteetille on saavutettu. Ensiksi muodostetaan seitsemän korkeinta maailmaa. Nämä ovat kaiken perusta kosmoksessa. Ne ovat kosminen pohjapiirustus, kaava atomimaailmojen toistuvalla seitsenjaolle. Alemmat seitsensarjat ovat siis lähinnä korkeampien alasmitoitettuja jäljennöksiä. Tämä alasmitoittaminen on lisääntyneen ikiatomiheyden seurausta ja on erityisen havaittava tajunnan- ja liikeaspektin suhteen.

⁵Tämä jäljentymisjärjestelmä tuo mukanaan, että seitsensarjat suhtautuvat toisiinsa analogisesti. Sen vuoksi alemmissa maailmoissa on mahdollista tehdä ainakin monessa suhteessa mielenkiintoisia analogioita korkeampien maailmojen suhteen.

⁶Analogisesta koostamisperiaatteesta seuraa, että vastaavat maailmat seitsensarjoissa osoittavat mitä suurinta mahdollista yhtäläisyyttä jokaisen kolmen aspektin suhteen. Maailmalle 1 luonteenomainen toistuu siis maailmoissa 8, 15, 22, 29, 36 ja 43. Maailmalle 7 ominainen löytyy jälleen maailmoista 14, 21, 28, 35, 42 ja 49 (tietenkään ei oteta lukuun kaikkia väistämättömiä muunnelmia). Vastaava koskee myös muita sarjojen maailmoja.

⁷Kosmisten maailmojen seitsensarjat muodostavat yhtä monta kosmista luomakuntaa, jumaluuskuntaa, kuin sarjoja on. Korkein eli seitsemäs luomakunta muodostuu maailmoista 1-7, alin eli ensimmäinen luomakunta maailmoista 43-49.

⁸Yksilön, joka on maailmassa 43 omalla työllään hankkinut tajunnan maailmassa 42 (tullut siis 42-minäksi), sanotaan astuneen toiseen "jumaluuskuntaan".

⁹Kosmoksen on rakentanut kollektiivi monadeja, jotka ovat hankkineet tietoisuuden kosmoksessa ja ponnistelleet omin avuin sen jokaisen 49 maailman halki. He tahtovat vuorostaan herättää ikiaineessa tiedostamattomat ikiatomit tajuntaan ja mahdollistaa niille kaikkietävyys ja kaikkivallan hankkimisen kosmoksessa.

¹⁰Meidän kosmoksessamme on jo kaikki seitsemän kosmisen luomakunnan 49 atomimaailmaa täytetty yksilöillä, jotka muodostavat jokaisen korkeamman maailman myötä yhä avaramman kollektiivitajunnan.

2.3 OLEMASSAOLON TAJUNNANASPEKTI

Tässä luvussa annetaan joitakin tosiseikkoja seuraavista asioista:

kollektiivitajunta
tajunnan seitsemän perustyyppiä
planeettahierarkian seitsemän departementtia
inhimilliset tajunnantyytit
muutamia tulevaisuuden psykologian ongelmia
telepatia

2.4 Kollektiivitajunta

¹Olennainen tieto olemassaolon tajunnanaspektin ymmärtämiseksi on, että kosmoksessa on vain yksi tajunta, kosminen kokonaistajunta, jossa jokaisella monadilla on luovuttamaton osa. Tämä tajunta on kaikkien kosmoksessa olevien monadien tajuntojen yhteensulauma.

²Tästä seuraa, että kaikki tajunta on luonteeltaan sekä yksilöllistä että kollektiivista. Kollektiivinen tajunta on ensisijainen ja yhteinen. Yhä korkeampien luomakuntien kautta yksilön täytyy itse hankkia yksilöllinen minätietoisuus, minkä mahdollistaa juuri kollektiivitajuntaan osallistuminen.

³Jokainen aineaggregaatti kosmoksessa atomista planeettamaailmaan, aurinkokuntaan tai kosmiseen maailmaan on viime kädessä koostunut ikiatomeista. Jokaisella aggregaatilla on kollektiivitajunta.

⁴Aurinkokunnan seitsemän atomimaailmaa muodostavat kollektiivisen maailmantajunnan

seitsemän peruslajia. Jokaisen atomilajin kuusi molekyyli maailmaa muodostavat kuusi kollektiivitajunnan alaryhmää jokaisessa päälaajissa. Kaikkien kollektiivisen tajunnan lajien luetteleminen on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Kaikki, mikä voi jonkinlaisen yhteenkuuluvuuden perusteella muodostaa kollektiivisen tajunnan, muodostaa luonnostaan sellaisen.

⁵Aggregaattiin sisältyvät monadit voivat olla ja ovatkin useimmiten eri tajunnantasoilla, ja siten niillä on mitä erilaisiin kyky osallistua kollektiivitajuntaan. Usein aggregaattiin sisältyvät monadit kuuluvat eri luomakuntiin. Usein yksi aggregaatin monadeista on paljon toisia edellä tajunnankehityksessä ja voi silloin tietyllä oikeudella pitää aggregaattia omana verhonaan.

⁶Kosminen kokonaistajunta vastaa muinaisten opettajien "universaalista sielua" tai "jumalaa immanenttia". Muutamat puhuvat "sielun sulautumisesta maailmansieluun". Ei voi sulautua siihen, mistä on jo osa. Kun minä on saavuttanut korkeimman kosmisen maailman, se on jättänyt taakseen yli 50 erilaista asteittain yhä korkeammanlaatuista aineverhoa vastaavine tajuntoineen. "Jumala immanentti" ilmoittaa, että jokainen monadi on potentiaalinen jumala, syntymässä oleva jumala (sitä paitsi osallinen kosmiseen "jumaluuteen"). "Jumala transsendentti" on kaikki korkeammat yli-inhimilliset luomakunnat, jotka tekevät yhteistyötä evoluution hyväksi. Mitä "persoonalliseen jumalaan" tulee, korostaa planeettahierarkia kärkevästi, että korkeammassa luomakunnassa kaikki kiittäen kieltäytyvät sellaiselta pilakuvalta. Juutalaisuus on tuonut uskontoon monoteismin, ja sen vääjäämätön seuraus on ollut antropomorfismi.

2.5 Seitsemän perustyyppiä

¹Monadien vieminen kaaoksesta kosmukseen tapahtuu jonkun seitsemän korkeimman kosmisen maailman kautta. Tämä painaa monadeihin heti alkuun tietyn leiman, joten erotettavissa on seitsemän monadityyppiä.

²Kolme ensimmäistä tyyppiä seitsensarjassa ovat selvimpiä ilmaisuja kolmelle aspektille. Ensimmäinen tyyppi on äärimmäinen voimatyyppi (liikeaspekti), toinen tyyppi edustaa tajunnan aspektia ja kolmas aineaspektia. Muut neljä ovat kolmen ensimmäisen eriytymiä koostuneemmassa aineessa.

³Tyypit 1, 3, 5 ja 7 ilmaisevat pikemminkin olemassaolon objektiivista puolta, tyypit 2, 4 ja 6 subjektiivista puolta.

⁴Jokaisen alemman kosmisen luomakunnan (atomimaailmojen seitsensarjan) myötä tyypit läpikäyvät aineellisesta koostumuksesta johtuvia muunnoksia. Tyypit näyttävät siis erilaisilta eri maailmoissa. Etenkin atomi- ja molekyyli maailmojen tyyppien välinen ero on suuri, vaikka jotakin alkuperäistyypeille luonteenomaista onkin jäljellä.

⁵Siksi onkin kysyttävä, eikö olisi sopivinta jakaa kosmiset maailmat analogisen seitsenjakoperiaatteen mukaan, niin että maailmat 1-7 merkittäisiin luvuilla 11-17, maailmat 8-14 luvuilla 21-27, maailmat 15-21 luvuilla 31-37 jne. ja maailmat 43-49 luvuilla 71-77. Maailma ja departementti liitettäisiin näin toisiinsa, niin että aina tiedettäisiin, mihin departementtiin eri maailmat kuuluvat.

⁶Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että tyypit määräytyvät kolmen eri aspektin mahdollisuudesta vaikuttaa eri ainelajeissa. Jokainen atomilaji ilmentää helpoimmin jotakin tiettyä kolmesta aspektista. Tämä tuo mukanaan, että jokainen atomilaji suo mahdollisuuden kehittää erityisesti tietynlaisia ominaisuuksia ja kykyjä.

⁷On totta, että monadit ovat alun pitäen tietyn tyyppisiä. Mutta evoluution kuluessa yksilö saa eri verhoissaan tilaisuuksia hankkia kaikkien tyyppien ominaisuudet kehittääkseen tarvittavaa kaikinpuolisuutta. Hän saa myös tilaisuuden määrätä itse, mitä tyyppiä hän lopullisesti katsoo parhaimmakseen edustaa. Sitä ennen hän on saanut samastaa tajuntansa kosmoksessa eri maailmoihin kuuluviin erilaatuisiin kollektiivisiin tajunnan tyypeihin.

⁸Tyyppijako vaikuttaa perusteellisesti, monin tavoin ja lukemattomissa yhdistelmissä.

Tuntuu ehkä omituiselta, että jokainen aurinkokunta, jokainen planeetta, jokainen aggregaatti ilmentää erityisesti jotakin seitsemästä tyyppistä. Jokainen yksilö kuuluu johonkin tyyppiin, kaikki ihmisen verhot voivat olla eri tyyppiä.

⁹Myös omalaatu pääsee oikeuksiinsa, niin että jokainen yksilö tyyppistä huolimatta on jossain määrin ainutlaatuinen, mikä osaltaan myötävaikuttaa ymmärtämyksen kasvamiseen ja tekee kosmisen ykseyden täysisointuisemmaksi.

2.6 Planeettahierarkian seitsemän departementtia

¹Seitsemän alinta atomimaailmaa (43-49) ovat alin eli ensimmäinen kosminen luomakunta. Aurinkokunnassamme ne kuuluvat aurinkokuntahallitukseen, planeetassamme ne muodostavat planeettahallituksen kollektiivitajunnan.

²Meidän planeettahierarkiamme (ei hallituksemme) on jaettu seitsemään departementtiin. Jokaisessa departementissa on neljä astetta, jotka koostuvat 43-minuuksista, 44-minuuksista, 45-minuuksista ja 46-minuuksista.

³Viimeksi neljännessä luomakunnasta viidenteen siirtyneet yksilöt ovat 46-minuuksia. Yhdessä 45-minuuksien kanssa he muodostavat viidennen luomakunnan. Planeetassa olevat kaksi korkeimmanlaatuista minuutta (43- ja 44-minät) muodostavat kuudennen luomakunnan, jota nimitetään myös alimmaksi jumaluuskunnaksi.

⁴Planeettahierarkian tehtävänä on valvoa evoluutiota neljässä alimmassa luomakunnassa.

⁵Planeetan seitsemän departementtia ovat aurinkokunnan seitsemän departementin jäljennöksiä ja tietyssä määrin myös kosmisten luomakuntien seitsemän yleisen tyyppin jäljennöksiä. Näiden tyyppien kuvailemiseksi tai selittämiseksi on tehty monia yrityksiä, jotka ovat tietenkin epäonnistuneet ja johtaneet vain koko asian idiotisoimiseen.

⁶Matemaattinen merkitsemistapa olisi ehkä edullisin, siis: ensimmäisestä seitsemänteen departementtiin.

⁷Seitsemän alimman atomimaailman (43-49) yhteydessä nämä voitaisiin kokeeksi ja analogisesti nimetä seuraavasti:

1. manifestalisti - dynaamikko
2. submanifestalisti - kaikenyhdistäjä
3. superessentialisti - kaiken tietäjä
4. essentialisti - sopusoinnuttaja
5. mentalisti - teknikko
6. emotionalisti - liittäjä
7. fysikalisti - järjestäjä

⁸Nämä nimitykset ovat vain suuntaa-antavia. Kaikki yritykset rinnastaa edelliset tyypit inhimillisiin taipumuksiin ja kykyihin ovat täydellisesti epäonnistuneet ja johtaneet vain lukuisiin taikauskoihin, jotka ovat tyyppillisiä parantumattomalle inhimilliselle ylimielisyydelle, joka luulee osaavansa arvostella kaikkea.

⁹Toisen tyyppin suhteen on puhuttu "jumalallisesta rakkaudesta". Mutta tällainen (kaikesta huolimatta) ylen inhimillinen käsite voi olla vain harhaanjohtava sellaisen suhteen, joka on osa planeetan yhteisyydestä ja kokee erottamattoman ykseytensä kaiken kanssa.

¹⁰Ensimmäinen departementti edustaa liikeaspektia (tahtoa, energioita), toinen departementti tajunnan aspektia ja kolmas aineaspektia. Muut neljä departementtia ovat edellisten tarkoituksenmukaisia muunnelmia.

¹¹"Parittomissa" departementeissa 1, 3, 5, 7 ja "parittomissa" maailmoissa 43, 45, 47, 49 tajunta on objektiivisempaa ja suuntautuu enemmän ulospäin. "Parillisissa" departementeissa 2, 4, 6 ja maailmoissa 44, 46, 48 tajunta on subjektiivisempaa ja suuntautuu enemmän sisäänpäin.

¹²Ihmisen verhotajunnoissa parhaiten vaikuttavat departementtienergiat ovat:

- 1, 4, 5   mentaalitajunnassa
- 2, 6   emotionaalitajunnassa
- 3, 7   fyysisessä tajunnassa

2.7 Inhimilliset tajunnantyytit

¹Seitsemän planetaarista tyyppiä esiintyy ainoastaan planeettahierarkian maailmoissa (43-46).

²Aidot inhimilliset tyytit eivät esiinny ihmiskunnassa sen nykyisellä kehitystasolla. Ne tulevat näkyviin vasta viimeisessä eli seitsemännessä juurirodussa.

³Joka tapauksessa on vaikeaa selvittää myös näitä tyyttejä. Yritykset ovat vain omiaan antamaan uutta ainesta kaiken idiotisoivan inhimillisen mielikuvituksen perusteettomalle spekulatiolle. Aitoja tyyttejä on kutsuttu päätyypeiksi ja todella esiintyviä alatyypiksi.

⁴Ihmisen viisi verhoa voivat kuulua viiteen eri departementtiin. Inkarnaatioverhot vaihtavat yleensä departementtia jokaisessa uudessa elämässä, joten yksilö vaihtaa alituisesti "tyyppiä". Hänessä voi olla jotakin jokaisesta viidestä tyytistä.

⁵Mies vaikuttaa naiselliselta, jos hän on juuri päättänyt pitkän sarjan naisinkarnaatioita ja nainen vaikuttaa mieheltä päättäessään pitkän sarjan miesinkarnaatioita.

⁶Miehellä organismi ja emotionaaliverho ovat positiivisia, eetteriverho ja mentaaliverho negatiivisia; naisella päinvastoin: organismi ja emotionaaliverho negatiivisia ja eetteriverho ja mentaaliverho positiivisia. Tämä selittää, miksi nainen kestää helpommin kipua ja on mentaalisesti varmempi, miksi mies on emotionaalisesti aggressiivinen jne.

⁷Ainoastaan 46-minutit voivat ratkaista, mihin departementteihin viisi eri verhoa kuuluvat. On siis tarkoituksetonta pohtia, mihin tyyppiin yksilö kuuluu.

⁸Jonkinlaisen viitteen antamiseksi seitsemästä inhimillisestä tyytistä tehtäkään kuitenkin seuraava yritys, edellä mainittuihin varauksiin vedoten, osoittamaan tiettyjä seitsemälle tyytille luonteenomaisia piirteitä.

⁹Ensimmäiselle tyytille on tunnusomaista vahva nk. tahto, joka tekee yksilöstä sopivan johtajan, todellisen johtajan ja sellaisena yleisesti tunnustetun. Tämä tyytti kulkee usein "omin aalloin meren halki" seurauksista ja toisten mielipiteistä välittämättä.

¹⁰Toinen tyytti edustaa viisautta, hänellä on tietoa, tuntemusta ja ymmärtämystä. Hän on synnynnäinen opettaja, kykenevä ja halukas yhdistämään erilaisia ristiriitaisia näkemyksiä, yksilöitä jne.

¹¹Kolmas tyytti on ajattelija, filosofi ja matemaatikko (usein epäkäytännöllinen teoreetikko), joka tutkii asioita joka puolelta jne.

¹²Neljäs tyytti on kaikessa sopusointua tavoitteleva muotoilija, arkkitehti, asemakaavoittaja, taiteellinen rakentaja jne., jolla on ilmetty muoto- ja väriäisti.

¹³Viides tyytti on tiedemies, yksityiskohtaisen tarkka tutkija, löytäjä, keksijä jne. On mielenkiintoista havaita, että myös 6-4-2-tien kulkijoilla täytyy tietyn inkarnaatiosarjan ajan olla viides departementti alemmassa kausaaliverhossaan (inkarnoituva osa).

¹⁴Kuudes tyytti on uskonnon, kirjallisuuden jne. aloilla vaikuttava tunnevoittoinen mielikuvitusihminen, silmiinpistävine sympatia-antipatia- ja kiihkomielisyyden piirteineen.

¹⁵Seitsemäs tyytti on järjestysihminen, joka herkästi aistii kaiken menettelyyn, seremoniaan, rituaaliin jne. kuuluvan. "Rituaalin" vertauskuvallinen merkitys tukea aineenmuodostamisprosessin eri vaiheita jää esoteeriseksi.

¹⁶Inhimilliset tyytit ovat pikemminkin esimerkkejä reaktiotavoista, jotka aiheutuvat tiettyjen kiinteiden energialajien (värähtelyjen) vakinaisesta vaikutuksesta.

¹⁷Missä määrin tyytit ilmenevät, riippuu suurelta osalta mm. saavutetusta kehitystasosta, jo aiemmin hankittujen piilevien, helpommin tai vaikeammin herätettävien ominaisuuksien ja

kykyjen prosentuaalisesta määrästä.

¹⁸Samanlaatuisuus on täysin mahdotonta. Kaikki olemassaoleva on yksilöllistä ja ainutlaatuista, ja saavuttaessaan ykseytajunnan se on aina tervetullut avustus lisäämään kosmisen sopusoinnun täydellisyyttä.

2.8 Muutamia tulevaisuuden psykologian ongelmia

¹Tajunta on kosminen valtameri. Inhimillisellä tajunnalla on mahdollisuus tutkia kolmea alinta sen 49:stä eri kerroksesta. Muut kuuluvat ihmisen ylitajuntaan. Koska ihmisellä on niin vähäinen osallisuus olemassaolon tajunnan-aspektiin, puuttuu häneltä tietenkin myös edellytys tajunnan varsinaisen luonteen arvioimiseen.

²Sama voidaan sanoa ihmisen mahdollisuudesta rakentaa todellisuuden kanssa yhdenmukainen ajatusjärjestelmä, joka tekee mahdolliseksi selvittää olemassaolon kolmea aspektia, olemassaolon tarkoitusta ja päämäärää, luonnon tapahtumainkulun syitä jne.

³Saamme lahjaksi kaikki tosiasiat, joita tarvitsemme välttämätöntä orientoitumista varten maailmassa ja elämässä. Meidän huoleksemme jää asettaa nämä tosiasiat oikeisiin yhteyksiinsä.

⁴Psykologian alalla voimme odottaa yhä enemmän tosiasioita seuraavista seikoista:

- inhimilliset tajunnantyyppit
- inhimilliset kehitysasteet
- eri molekyyli-lajien tajunta
- ihmisen viiden erilaisen aineverhon tajunta
- kuinka voimme hankkia aktiivisuuden kyvyn verhojen eri tshakroissa
- kuinka voimme hankkia yhä korkeampia tajun lajeja (objektiivisen tajunnan korkeammassa verhoissamme)

⁵Psykologien pitäisi yrittää selvittää, mistä johtuu, että "hyvillä aikomuksilla" on täysin vastakkainen vaikutus, osoittaa, että ihmisen erilaatuiset tajunnat sijaitsevat eri aineverhoissa, että näiden eri verhojen välillä vallitsee usein jännite, ja että alitajunta melkein aina voittaa taistelussa valvetajuntaa vastaan.

⁶Eräs tärkeä asia kaikenlaisille tutkijoille on oivaltaa, että kaikella on omalaatu. Jokainen ikiatomi (monadi) on jotenkin ainutlaatuinen. Jokainen monadien yhdistelmä, olipa se minkälaatuinen tahansa, on jotakin ainutlaatuista. Jokainen muutos (johtuen aggregaatin jatkuvasta atomien vaihdosta) on ainutlaatuinen.

⁷Yhteistä kaikessa ovat vakiosuhteet (lait) aineaspektin suhteen ja alituisesti avartuva kollektiivitajunta tajunnan-aspektin suhteen.

2.9 Telepatia

¹Tietenkin meidän mahtavat, tieteellisesti koulutetut psykologimme kieltävät ja saattavat naurunalaiseksi kaiken sellaisen kuin telepatia. Sen toteaminen ylittää nimittäin heidän kykynsä.

²Ihmisen viidestä verhosta - organismi (aivot ja hermosto), fyysis-eetterinen, emotionaalinen, mentaalinen ja kausaalinen verho - palvelee neljä (ei organismi) elävinä vastaanottokejoina. Ne koostuvat nimittäin passiivisen tajunnan omaavasta elementaaliaineesta. Niiltä puuttuu mahdollisuus omaan aktiivisuuteen, mutta ne ovat verrattoman herkkiä kaikenlaisille värähtelyille, täydellisiä robotteja.

³Ihmisen kehitystasosta riippuu, kuinka paljon hän näistä värähtelyistä voi havaita. Kuinka paljon hän itse asiassa havaitsee siitä, mitä hän kykenisi havaitsemaan, riippuu hänen tarkkaavaisuudestaan ja samanaikaisesta tarkkaavaisuudestaan jokaisessa neljässä verhossa.

⁴Kaikki yksilön tason yläpuolella olevat värähtelyt menevät melkein aina huomaamatta

ohi. Ne kuuluvat ihmisen ylitajuntaan, josta hänellä ei ole aavistustakaan.

⁵Ihmisen emotionaaliset ja mentaaliset tajunnanilmaisut voidaan jakaa kahteen ryhmään: oma-aktiivisuuteen ja robottiaktiivisuuteen (mukaan luettuna "tapa-ajattelu": automatisoituneet, alunperin omat tunne- ja ajatusassosiaatiot).

⁶Yli 80 prosenttia useimpien ihmisten tajunnanaktiivisuudesta on emotionaalista ja mentaalista robottiaktiivisuutta.

⁷Robottien vastaanottamat värähtelyt ovat suurimmalta osalta toisten ihmisten tunteiden ja ajatusten toisintovärähtelyjä, joita ihminen vastaanottaa ja lähettää tarkkaavaisuutensa vahvistamina takaisin emotionaali- ja mentaalimaailmoihin.

⁸Yksilö havaitsee yleensä ja ylipäättään vain sellaista, mikä koskee hänen tietämyksensä alueita ja harrastuksiaan ja sellaista, mitä hän on viimeksi kuullut tai lukenut jne. Muu kulkee huomaamatta ohi.

⁹Inhimillinen ajattelu on yleensä joukko-ajattelua: ryhmä-, klaani-, luokka- ja kansallisajattelua, joihin yksilö aavistamattaan osallistuu luullessaan ajattelevansa "itsenäisesti", tiedostamatta, mistä kaikki on peräisin.

¹⁰Lichtenberg tajusi tämän idean välähdyksenomaisesti kirjoittaessaan 1700-luvulla: "Ei pitäisi sanoa: "Minä ajattelen", vaan sen sijaan "jokin ajattelee minussa". On merkittävää, ettei tälle totuudelle vielä 200 vuoden jälkeen anneta arvoa.

¹¹Tiedemiehet ovat tehneet suunnattoman työn. Tämä asia auliisti myönnettäköön. Sitä paljon valitettavampi on heidän yhä vielä dogmaattinen asenteensa, joka vaikeuttaa ja ehkäisee tutkimusta kerrassaan uskomattomasti. Uskovatko he tosiaan, että he ovat tutkineet kaiken, että mitään uusia mullistavia löytöjä ei ole jäljellä? Silloin esoteerikko voi kertoa heille, että sellaisia löytöjä tullaan tekemään vielä monien vuosituhansien ajan. Niin kuin nykyiset tiedemiehet hymyilevät sata vuotta sitten vaikuttaneille tiedemiehille, tulevat tiedemiehet sadan vuoden kuluttua ihmettelemään nykyistä yksinkertaisuuteen rajoittavaa esoteeristen tosiasioiden ymmärtämisen puutetta. Mutta niin suuri on vastustus, niin on ihmiskunta lukuisten idiologioiden harhaanjohtama teologian, filosofian ja tieteen aloilla, että yli miljoona nykyisin elävää esoteerikkoa, etevät tiedemiehet mukaanluettuina, ovat pakotettuja pitämään tietonsa ominaan.

¹²Yksinkertaisin selitys telepatialle on tosiasia, että kaikki tajunta on kollektiivista ja kaikille yhteistä siinä määrin kuin yksilöillä on kykyä havaita sitä. Olemme kaikki osallisia kollektiivitajuntaan.

2.10 OLEMASSAOLON LIIKEASPEKTI

Tässä luvussa annetaan joitakin tosiasioita seuraavista aiheista:

manifestaatioprosessi
seitsemän perusenergiaa
aurinkokunta- ja planeettaenergiat
"Ideat hallitsevat maailmaa"

2.11 Manifestaatioprosessi

¹Suuresta manifestaatioprosessista, jonka kautta kosmos kaikkine sisältöineen syntyy, antaa Laurencyn Viisasten kivi yksityiskohtaisemman selonteon.

²Suuret pääprosessit ovat seuraavat:

involvoitumis- ja evolvoitumisprosessi
involuutio- ja evoluutioprosessi
ekspansioprosessi

³Involvoitumisprosessissa tiedostamattomat ikeatomit (monadit) viedään kaaoksesta kosmukseen ja involvoidaan yhä koostuneemmaksi aineeksi, kosmisiksi ainemaailmoiksi sekä aurinkokunniksi ja planeetoiksi.

⁴Involuutio- ja evoluutioprosesseissa herätetään tiedostamattomat monadit tajuntaan, minkä jälkeen niiden tajunnankehitys jatkuu yhä korkeammissa luomakunnissa.

⁵Ekspansio- ja evoluutioprosessissa yksilöllinen tajunta avartuu yhä enemmän käsittäväksi kollektiivitajunnaksi, kunnes kaikkien monadien päämäärä on saavutettu: yhteinen kosminen kokonaistajunta.

⁶Seitsemän korkeinta kosmista maailmaa (1-7) ovat kaiken perusta kosmoksessa. Ne koostuvat monadeista, jotka ovat läpikäyneet manifestaatioprosessin toisessa kosmoksessa, oppineet käsittelemään dynamista (ikiaineen ikuisesti sokeaa kaikkivoimaa, kaiken voiman lähde) ja rakentavat nyt vuorostaan kosmosta ja ohjaavat manifestaatioprosessia.

⁷Näistä seitsemästä maailmasta virtaavat kaikki aine-energiat, jotka muovaavat aineen ja maailmat ja tekevät kosmuksesta elävän alituisesti muuttuvan kokonaisuuden.

⁸Koko manifestaatioprosessin perustana on suurpiirteinen suunnitelmaluonnos, jossa ainoastaan päämäärä (kaikkien osaaottavien monadien kaikkitietävyys) on vahvistettu. Prosessin edistyminen riippuu enemmän tai vähemmän kaikkien monadien myötävaikutuksesta. Ne eivät tosin voi estää prosessin päätökseen saattamista, mutta niillä on mahdollisuus viivyttää sitä hidastelemalla tai tekemällä vastarintaa.

⁹Kaikki tapahtuminen, kaikki luonnonprosessit, aineen muodostaminen, muuttuminen ja hajoaminen, saavat viime kädessä alkunsa seitsemästä korkeimmasta kosmisesta maailmasta. Ne ovat siten olemassaolon liikeaspektin perusta.

¹⁰Nämä alkuperäisenergiat välitetään aurinkokuntiin viiden välillä sijaitsevan kosmisen ekspansioluomakunnan läpi (viiden seitsensarjan läpi, maailmasta 8 maailmaan 42), jolloin lähinnä korkeampi maailma muuntaa aine-energiat ja alasmitoitaa niitä toimittakseen ne edelleen seuraavaksi alempaan maailmaan.

¹¹Siitä, mitä olemassaolon kolmesta aspektista on tähän mennessä sanottu, ilmenee seuraavaa:

¹²Kolmen aspektin suhteellinen merkitys toisilleen muuttuu alituisesti manifestaatioprosessissa. Alemmissa luomakunnissa aineaspekti vaikuttaa ainoalta olemassaolevalta. Jokaisen korkeamman luomakunnan myötä tajunnanaspekti saa yhä suuremman merkityksen, jopa niin suuren, että aineaspekti (joka tietenkin aina jää pysyväksi perustaksi) näyttää tajunnasta täysin merkityksettömältä. Mutta koska dynamiksen sokea kaikkivalta ilmenee yhä selvemmin jokaisen korkeamman atomitajunnan lajin myötä, tulee liikeaspektista (myös tahtoaspektiksi nimitetystä) lopullisesti kaikkea hallitseva.

¹³Dynamis vaikuttaa rajattomana kaaoksessa ja voi sokeana voimana aikaansaada vain kaaosta. Kaikkitietävyyden ja kaikkiviisauden ohjaamana se aikaansaa täydellistä tarkoituksenmukaisuutta, joka perustuu tiedolle aineaspektin vakiosuhteista. Dynamis tekee maailmankaikkeudesta perpetuum mobilen ja saa korkeamman aineen vaikuttamaan energiana alempaan aineeseen.

2.12 Seitsemän perusenergiaa

¹Kuten jo edellä huomautettiin, ovat seitsemästä korkeimmasta kosmisesta maailmasta virtaavat aineenergiat kaikkien energioiden lähde kosmoksessa. Ikivoima on tosin dynamis, mutta energioiden alkuperäinen aines ovat ikeatomit. Kaikki energiat ovat aineellisia.

²Seitsemän perusenergiaa ovat erilaisia ilmaisuja omalaadulle, joka saa ne vähimmän vastuksen lain mukaan noudattamaan numeerista periaatetta seitsensarjassa (esim. seitsemäs energia maailmojen 7, 14, 21 jne. kautta).

³Näitä seitsemää perusenergiaa koostetaan ja alasmitoitetaan yhä enemmän jokaisen alemman kosmisen luomakunnan myötä, kunnes ne saavuttavat alimman luomakunnan (43-

49), aurinkokuntien sfäärit, joissa aurinkokuntahallitukset niitä hyödyntävät.

⁴Kosmiset energiat ovat keskeytymättä toimivia. Mutta aurinkokunnissa niiden aktiivisuus lisääntyy tai vähenee näissä tapahtuville aineellisille prosesseille väistämättömän jaksoittaisuuden mukaan (nk. jaksoittaisuuden laki), jonka rytmi vaihtelee jokaisen maailman, jokaisen ainelajin ja kaikenlaisten aineverhojen myötä.

⁵Tämä jaksoittaisuuden laki saa kaiken aurinkokunnissa ja aurinkokuntien keskinäisissä suhteissa sujumaan säännöllisesti toistuvina aikakausina eli sykleinä, jotka voidaan matemaattisesti määrätä.

⁶Elämän tasapaino, tasapaino ainekoostumuksissa ja aine-energiassa, vaatii erilaisten elämää ylläpitävien energioiden jatkuvaa vaihtumista.

⁷Niinpä esim. organismin nk. elinvoima johtuu siitä, että viisi erilaista energialajia korvaavat toisensa 24 minuutin väliajoin, palaten täten jaksoittaisesti joka toinen tunti.

⁸Kaikista laajimpia näistä sykleistä, aurinkokuntasyklejä, kutsutaan aioneiksi (4320 miljoonaa vuotta).

⁹Syklinen aktiivisuus hallitsee kaikkea tapahtumista. Kun ihmiskunnan kehityshistoria kerran julkaistaan, tulevat todelliset historialliset ajanjaksot myös yleisön tietoisuuteen. Sitä odottaa yllätys: taivaallisen mekaniikan avulla astronomit kykenevät silloin täsmällisesti laskemaan menneen tapahtumainkulun määrättävissä olevat ajankohdat.

2.13 Aurinkokunta- ja planeettaenergiat

¹Kosmiset voimat, jotka saavuttavat aurinkokunnat, tulevat toiseksi alimman kosmisen luomakunnan seitsemän maailman (36-42) kautta.

²Aurinkokunnat ovat näiden energioiden monihaaraainen jakeluverkosto.

³Jokainen aurinkokunta läpikäy kolme eri kehitysvaihetta, jotka vastaavat kolmea aspektia: aineen, tajunnan ja liikkeen aspekteja. Kunkin kolmen vaiheen aikana aurinkokunta läpikäy täydellisen uudelleenmuotoilun.

⁴Tästä riippumatta aurinkokunnan planeetat läpikäyvät seitsemän eri kehitysprosessia, jotka on jaettu seitsemään aktiivisuus- ja passiivisuuskauten, joita kutsutaan aioneiksi (sanskritiksi: kalpa, johon sisältyy manvantara ja pralaja).

⁵Korkeamman asteen aurinkokunnat välittävät kosmisia energioita alemman asteen aurinkokunnille. Meidän aurinkokuntamme edustaa toista astetta. Toisten aurinkokuntien energiat saavuttavat planeetat auringon välityksellä, jonka tehtävänä on mm. atomien energioiden muuntaminen molekyylienergioiksi. Nämä seitsemän molekyylienergioiden pääalajia voidaan kaikkien seitsenlukujen tapaan jakaa kolmeen korkeampaan ja neljän alempaan energialajiin. Edelliset kolme kiertävät interplanetaarisesti. Jälkimmäiset neljä jaetaan planeetoille, jolloin myös sovelletaan kiertokulkuperiaatetta siten, että planeetat vastaanottavat energioita toisiltaan.

⁶Aurinkokunnat ja planeetat edustavat aina ensisijaisesti yhtä seitsemästä kosmisesta tyyppistä, aina omalla erikoisella tavallaan, koska kaikki on kosmoksessa samanaikaisesti sekä tyypitettyä että omalaatuista.

⁷Tämän tyypityksen ja samanaikaisesti etenevän omalaaduksi eriytymisen tuloksena yhä alemmat luomakunnat edustavat yhtäjaksoista tyyppien alajakoa, kunnes jokaisesta yksilöstä tulee jossain määrin omalaatuinen, mutta samanaikaisesti kun hän on jotakin kaikista tyypeistä, voidaan hänen kuitenkin jonkin aspektin suhteen sanoa edustavan jotain tiettyä päätyyppiä.

⁸Energiat ovat aina tyyppienergioita ja vaikuttavat sen mukaan eri tyypeihin eri aine- ja tajunnanlajeissa. Kun tietyn tyyppin aktiivisuus hallitsee, painaa tämä leimansa yksilöiden ja yhteisöjen omalaatuun. Tämä aiheuttaa vuorostaan, että jokainen prosessi on jossain määrin ainoalaatuinen, eikä voi enää koskaan aikaansaada mitään täsmälleen samanlaista, ei myöskään saavuttaa täsmälleen samaa tulosta. (Tämän vuoksi meidän on vaikea oppia historiasta, koska tyyppillinen hukkuu omalaatuun.) Herakleitos yritti viitata kaiken ikuisen

omalaatuun sanoessaan, ettemme voi koskaan astua kahta kertaa täsmälleen samaan virtaan. Siten romahtavat myös Nietzschen mielikuvat "ikuisesta paluusta" täsmälleen samaan. Se on mahdotonta, sillä kaikki on ainoalaatuista.

⁹Tähän lisättäköön, että kaikki atomit kaikissa aineaggregaateissa vastaanottavat ja lähettävät vuorostaan energioita.

¹⁰Ulkoapäin tulevilla energioilla on oma tyyppinsä ja laatunsa. Edelleen välitettyjen energioiden omalaatu värittyy aina tietyssä määrin uusissa aggregaateissa, joiden läpi ne virtaavat.

¹¹Tieto meidän aurinkokuntamme ja meidän planeettamme suhteista muihin aurinkokuntiin, interstellaaaristen ja interplanetaaristen energioiden vaihdosta, on ollut aikoinaan ihmiskunnan tärkeintä tiedettä. Kaldealaiset edistyivät pisimmälle näiden tietojen suhteen noin 30.000 vuotta sitten. Onneksi voimme odottaa aikaa, jolloin tämän tiedon Kaldeassa omaksuneet tulevat taas inkarnoitumaan lahjoittaakseen ihmiskunnalle uudelleen esoteerisen "astrologian" elvyttäen siten kauan sitten unohdetun tiedon. He tulevat saamaan planeettahierarkialta tarpeelliset tosiasiat piilevien tietojensa uudelleen henkiinherättämistä varten. Näin tapahtuu aina ja Lain mukaan. Ihmiskunnan on itse tehtävä se, minkä se kykenee suorittamaan. Ihmiskunnan huolena on muistaa uudelleen kadonnut tieto.

¹²Täten olemmekin saapuneet alueelle, jota astronomit pitävät mitä karkeimpana taikauskon muotona: astrologiaan. Historiallisesti katsoen voidaan puhua neljästä eri astrologian lajista: kauan sitten unohdettu esoteerinen astrologia; antiikin ajoilta käytäntöön otettu, monella tavoin turmeltunut astrologia (ptolemaiolainen, jonka lähtökohtana on planeettamme maailmankaikkeuden keskuksena); keskiajan rappeutunut astrologia ja meidän aikamme empiirinen astrologia, joka tutkii tilastollisesti systemaattisesti koottuja horoskooppeja ja käyttää induktiivista tutkimusmenetelmää. Horoskoopilla tarkoitetaan kaikkia todettavissa olevia taivaallisia suhteita täsmälleen määrättyyn ajankohtaan, täsmälliseen maantieteelliseen pituuteen ja leveyteen planeetallamme jonkin ilmiön "syntymähetkellä". Kyseessä oleva monadi (tai monadiryhmä) astuu siten uudelleen tilapäisesti keskeytyneeseen kausaaliyhteyteen. "Laki voi odottaa." Siten saadaan tietoa niistä olennaisista energioista, jotka vahvimmin vaikuttavat esim. henkilöön hänen elämänsä aikana. Jos astrologilla vielä on tuntemusta yksilön eri verhoista ja jos hän voi todeta värähtelyt, jotka vahvimmin tulevat vaikuttamaan näissä, hän voi vetää monia tärkeitä johtopäätöksiä niistä luonteenomaisista ongelmista, joiden kanssa yksilön on painiskeltava. Mutta tämä ei tarkoita, että yksilön kohtalot voitaisiin ennustaa. Se poistasi vapauden lain täydellisesti. Mitään ei ole yksityiskohtaisesti ennalta määrätty. Uusi esoteerinen astrologia tulee lopullisesti lakkauttamaan fatalismin ja ennaltamääräysopin.

¹³Eksoteerinen astrologia ei ole täsmällistä. Siltä puuttuu edelleen tieto monista tarpeellisista tosiasioista. Se ei voi edes kahdentoista eläinratamerkkinsä eikä seitsemän planeettatyyppinsä opastuksella täsmällisesti ilmoittaa näiden suhteita olemassaoleviin tyyppeihin. Se ei voi tulkita kaikkia horoskoopin mahdollisuuksia ja osaa laatia horoskoopin vain yhdelle ihmisen viidestä verhosta.

¹⁴Astrologian kohtalo on yksi esimerkki monien joukossa siitä, miten käy, kun esoteerinen tieto joutuu asiaan perehtymättömien käsiin. Sama voidaan sanoa hylozoiikasta filosofiassa ja gnostilaisuudesta (Christoksen salainen oppi) kristinuskossa. Tuloksena on joko lievempi tai karkeampi taikausko.

2.14 "IDEAT HALLITSEVAT MAAILMAA"

Mikä käynee ilmi seuraavasta:

"Ideat hallitsevat maailmaa"

Kosmiset ideat

Hierarkiset ideat

Ideat ihmiskunnassa

2.15 "Ideat hallitsevat maailmaa"

¹Näillä sanoilla "jumalallinen" Platon on ilmaissut salaisuuden ja kavaltanut esoteerisen selviön. Hän uskalsi tehdä sen, koska hän oivalsi, ettei kukaan käsittäisi selviötä. Tapahtumat ovat osoittaneet hänen olleen oikeassa.

²Vain esoteerikko voi ymmärtää selviön. Tämän pitäisi ilmetä seuraavasta. Kukaan eksoteerikko ei ole ymmärtänyt edes, mitä Platon tarkoitti idealla tai ideain maailmalla. Mutta uskomattoman paljon terävä-älyistä ja syvämielteistä hölynpölyä on tuhlattu selitysyriityksiin, mikä on paras mahdollinen todiste tietämättömyyden parantumattomasta omahyväisyydestä ja luottamuksesta omaan arvostelukykyyn: osataan arvostella ilman tietoa todellisuuden tosiasioista. Terve järki on inhimillisen kollektiivitajunnan välitön käsitys todellisuudesta jokaisessa maailmassa erikseen. Meillä ei ole loogista oikeutta lausua mielipiteitä meille tuntemattomista maailmoista, koska emme voi käsittää oikein niiden todellisuutta. Olemassaolevista analogioista huolimatta ne kaikki ovat täysin erilaisia kolmen aspektin muotoutumisen suhteen.

³Tajunnanilmaisuna idea kuuluu tajunnanaspektiin. Mutta sen toteuttaminen kuuluu liikeaspektiin. Mitä olisi kaikkietävyys ilman kaikkivaltaa?

⁴"Ideat hallitsevat maailmaa", sillä koko manifestaatioprosessi etenee kosmisten ideoiden mukaan.

2.16 Kosmiset ideat

¹Koko manifestaatioprosessi on etenevä ideaprosessi.

²On kosmisia ideoita, aurinkokunnallisia ideoita, planeetaarisia ideoita, yhtä monenlaisia ideoita kuin on atomitajunnan lajeja ja atomimaailmoja kosmoksessa.

³Planeettamme hallitus huolehtii elämän ylläpitoa ja kehitystä koskevista kosmisista ideoista planeetalla ja valvoo niiden lainmukaista toteuttamista.

⁴Nämä ideat ovat syynä luonnonprosesseille, aineen muodostumiselle, muuttumiselle ja hajoamiselle, ja ne ovat edellytyksiä tajunnankehitykselle kaikissa luomakunnissa.

⁵Asia ei ole niin kuin fysikalistit uskovat, että luonnossa esiintyvä tarkoituksenmukaisuus on tiedostamattoman aineen mekaanisesti vaikuttavien voimien erikoistapaus. Asia on aivan päinvastoin: aurinkokunnassa mekaanisesti vaikuttavat voimat ovat tarkoituksenmukaisesti vaikuttavien voimien erikoistapauksia: automatisoituja tajuntarobotteja, jotka pettämättömällä tarkkuudella suorittavat niille soveltuvat tehtävät.

⁶Planeettahallitus ja planeettahierarkia eivät anna lainkaan arvoa persoonallisuuden palvonnalle. He selittävät, että mihin tahansa pysyvämpään kollektiivitajuntaan kuuluva korkeimmalle kehittynyt monadi (esim. planeettahallitsija) jättää toimensa siirtyäkseen korkeampiin tehtäviin, kun joku toinen monadi on riittävän kehittynyt ottaakseen toimen haltuunsa.

⁷Jonkun täytyy olla hallitseva (tajunnankehityksessä ja tajunnanekspansiossa aioni edellä lähinnä seuraavia), koska lopullisten päätösten täytyy olla yksiselitteisiä ilman erimielisyyden mahdollisuutta.

2.17 Hierarkiset ideat

¹Planeettahallitus vahvistaa ja planeettahierarkia saattaa päätökseen ne kosmiset tajunnankehitystä koskevat ideat, joiden on määrä toteutua ihmiskunnassa ja alemmissa luomakunnissa. Ihanteet voidaan hyväksyä tai hylätä. Mutta hierarkisten ideoiden täytyy toteutua, yhdenmukaista kuinka kauan se vie aikaa.

²Niin kuin ihmiskunnalla on korkein maailmansa (kausaalimaailma), josta se voi hakea ideoita, on planeettahierarkiallakin oma ideain maailmansa, planeettahallituksen alin maailma.

³Planeettahierarkian työ voidaan lukea planetaarisesta historiasta, joka koskee neljän alimman luomakunnan fyysisessä maailmassa etenevää tajunnankehitystä. Tämä historia on kokonaisuudessaan taltioitu submanifestaalimaailman kollektiivimuistiin. "Akasha", josta Rudolf Steiner niin paljon puhui, ei ole emotionaalimaailma (48), kuten hän otaksui, vaan submanifestaalimaailma (44).

⁴Ihmisyksilön historia on taltioitu kausaalimaailman (47) kollektiivimuistiin.

⁵Kausaalimaailma, platoninen ideain maailma, kuuluu planeettahierarkialle, ollen niiden käytettävissä, jotka ovat hankkineet kausaalitajunnan. Kausaali-ideat toisintavat todellisuuden sellaisena, kuin sen voi toisintaa tässä tajunnan lajissa. Kausaalimaailman ideasisällölle antoi intialainen raadzha-jooga-järjestelmän kehittäjä, Patandzhali, nimen "tiedettävien asioiden sadepilvet".

⁶Ihmiskunta saa lahjaksi kaiken, mitä tarvitsee tajuntansa kehittämiseen. Lukemattomissa inkarnaatioissa ihminen saa tilaisuuksia oppia tuntemaan todellisuutta omien kokemustensa kautta. Hänelle annetaan tietoa kaikista niistä tosiasioista, joita hän tarvitsee perehtyäkseen todellisuuteen ja elämään ja joita hän ei itse voi todeta. Hän saa kaikki mahdollisuudet. Mutta hänen on tehtävä itse, mitä voi, ratkaistava kaikki omat ongelmansa. Itsensä toteuttamisen laki on kosminen laki ja pätee kaikissa luomakunnissa.

2.18 Ideat ihmiskunnassa

¹Fysikalistit uskovat, että ideat ovat inhimillisten aivojen subjektiivisia käsityksiä. Tämä onkin pääkohdittain oikein heidän ideoidensa todellisuusarvon suhteen, sillä ne ovat emotionaalisia illuusioita ja mentaalisia fiktioita.

²Emotionaaliset illuusioiden ovat emotionaalisuutuneita mentaalisia kuvitelmia, joista emotionaalisten tarpeiden vuoksi on tullut pysyviä vakaumuksia (dogmit, uskonkappaleet). Esimerkkeinä näistä ovat kaikki poliittiset ideologiat ja uskonnolliset dogmit.

³Mentaaliin fiktioihin kuuluvat kaikki mieleenjohtumat, päähänpistot, arvailut, otaksumat, olettamukset jne., samoin kuin tieteen hypoteesit ja teoriat, kaikkien ollessa mentaalisia ajatusrakennelmia, joissa kaikkia tosiasioita ei ole asetettu oikeisiin yhteyksiinsä.

⁴Tieto sitä vastoin on välttämättömistä tosiasioista muodostuva täydellinen ajatusjärjestelmä. Ainoastaan planeettahierarkia voi ratkaista, onko tosiasioita tarpeellinen määrä.

⁵Vie vielä pitkän ajan, ennen kuin ihmiskunta on oppinut erottamaan, mitä se tietää ja mitä se ei tiedä. Sokrates oli yksi niistä harvoista, jotka pysyttelivät varmalla puolella. Muut pettivät itseään terävä- älyisyydellään ja syvämieltyisyydellään.

⁶On kuvaavaa, että vain harvat näistä yliälykkäistä yksilöistä on vihitty esoteerisiin tietokuntiin, ja että ne, jotka ovat siinä onnistuneet, jäävät alemmille asteille. Kovin pahoin on myös niiden laita, jotka höpisevät intuitiostaan tai luulevat voivansa arvioida "ilmestyksiensä" tai selvänäköelämyksiensä todellisuusarvon.

⁷Jos ihminen ei tiedä, käsitä, oivalla ja ymmärrä, on sopiva annos tervettä epäilyä 45-minnin, D.K.:n mukaan varmin asenne herkkäuskoisuuden ja sokean auktoriteettiuskon ehkäisemiseksi.

⁸Ideat voidaan jakaa kahteen pääläjiin:

hierarkiset ideat
kausaalimaailman ideat

⁹Hierarkiset ideat sisältävät ne tosiasiat, joita ihmiskunta tarvitsee muodostaakseen mielekkään käsityksen todellisuudesta ja elämästä, olemassaolon tarkoituksesta ja päämäärästä, kaikesta, mitä se ei itse kykene toteamaan. Nämä tosiasiat ilmoitetaan vähä vähältä sitä mukaa kuin ihmiskunta kehittyy niitä oikein käsittämään ja asettamaan ne oikeisiin yhteyksiinsä eikä väärinkäytä niitä elämän vahingoksi ja itselleen turmioksi.

¹⁰Jotta nämä ideat voitaisiin tiedostaa, ne on alasmitoitettava alemmalle mentaaliselle tasolle. Ihmiset, jotka työskentelevät näiden ongelmien parissa ja ovat "oikealla aaltopituudella", voivat vastaanottaa näihin kuuluvia mentaalimolekyylejä. Tätä seuraa suhteellisen pitkäaikainen, useissa tapauksissa jopa viisitoista vuotta kestävä aine- ja tajuntaprosessi. Mentaali-idea syöpyy mentaaliverhon tajuntaan, usein ylitajuntaan, usein "aavistuksena". Vähitellen siitä tulee mentaalinen käsitys, joka sitten löytää tiensä aivosolujen mentaalimolekyyleihin. Tässä vaiheessa sen voi muotoilla määritelmäksi.

¹¹"Ideat hallitsevat maailmaa" merkitsee ihmiskunnan osalta, että ideat ovat kehityksen virstanpylväitä, että se, mitä me kutsumme historialliseksi tapahtumainkuluksi, etenee planeettahierarkian alasmitoittamien kosmisten ideoiden mukaan. Ihmiskunta edistyy siinä määrin kuin nämä ideat voidaan tiedostaa ihanteina ja lopulta toteuttaa. Se, että näitä ihanteita edelleen pidetään utopioina, todistaa ihmiskunnan kehityssasteesta.

¹²Tietenkin ryhdytään myös muihin toimiin. Niinpä sallitaan esim. kulttuuriasteella olevien klaanien inkarnoituminen, kun uusi kulttuuri on rakennettava ja barbaariasteella olevien klaanien inkarnoituminen, kun vanhat, lopulta elämälle kelpaamattomat tai elämänkielteiset kulttuurit on rappeutettava. Sama prosessi toistuu jokaisena eläinrata-aikakautena (noin 2500 vuoden väliajoin).

¹³Diktatuuri, demokratia ja kommunismi ovat esimerkkejä turmeltuneista ihanteista. Tähän mennessä ne on aina idiotisoitu ja raaistettu. Ne ovat yhden ja saman idean eri puolia, joiden on ennemmin tai myöhemmin historian kuluessa synteisin muodossa toteuduttava.

¹⁴"Ajatusta seuraa energia" on myös esoteerinen selviö, jota psykologit eivät voi vielä käsittää.

3 TIEDON JA FIKTIOIDEN ALKUPERÄ

3.1 Esoteriikan historiaa

¹Aurinkokuntien syntyvaiheet, oman aurinkokuntamme ja planeettamme muodostuminen sekä elämän kehittyminen planeetallamme sivuutetaan. Kiinnostuneet voivat tutkia näitä asioita olemassaolevasta esoteerisesta kirjallisuudesta. Seuraava luonnos antaa muutamia harvoja tosiasioita ihmiskunnan tajunnankehityksestä planeetallamme nykyisen aionin aikana. Annetut tiedot rajoittuvat siihen, mikä on olennaista tiedon alkuperän ymmärtämiseksi, ja siihen, kuinka tietämättömyyden fiktiot ovat tulleet korvaamaan tämän tiedon, joka on ihmiskunnan perintöosuus. Ihmiskunnan historiaa tarkastellaan vain siinä määrin kuin on välttämätöntä aikamme tilanteen ymmärtämiseksi tiedollisessa suhteessa. Se on tärkeämpää kuin kaikki historia. Ihmiskunta hapuilee pimeässä tuntematonta päämäärää kohti, ja tuskinpa sen harhautuminen elämän suhteen voi olla suurempi. Tarkoituksena on tarjota etsijöille Ariadnen lanka heidän johdattamiseksi ulos elämäntietämättömyyden labyrintista. Asia kiinnostanee vain niitä, joilla esoteerinen tieto on piilevänä alitajunnassa edellisten inkarnaatioiden ajoilta. Toiset pitäytynevät, kuten aina ennenkin, tämän päivän "auktoriteetteihin" ja yleiseen mielipiteeseen tieteessä, filosofiassa ja uskonnossa. Se on ikään kuin turvallisinta.

²Ihmiskuntaan kuuluu kaiken kaikkiaan noin 60 tuhatta miljoonaa yksilöä, planeettamme fyysisessä, emotionaalisessa, mentaalisessa ja kausaalisessa maailmassa. Näistä kausalisoitui (siirtyi eläinkunnasta ihmiskuntaan hankkimalla oman kausaaliverhon) noin 24 miljardia yksilöä Lemuriassa, ensimmäiset vuonna 21.686.420 e.Kr. Muut 36 miljardia yksilöä on siirretty planeetallamme useassa vuorossa. Jälkimmäisten kausaaliverhot ovat mitä suurimmassa määrin eri ikäisiä. Tämä selittää, miksi ihmiskunnan yksilöt ovat laajalti eri kehitysasteilla ja miksi monet ovat ehtineet siirtyä korkeampiin luomakuntiin.

³Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että ihmiskunnan nykyinen fyysinen tajunta kehittyi Lemuriassa, emotionaalinen tajunta Atlantiksessa ja mentaalinen tajunta meidän tuntemillamme mantereilla. Paljon on kuitenkin vielä jäljellä, ennen kuin olemme kehittäneet täydellisen fyysisen, emotionaalisen ja mentaalisen tajunnan fyysis-eetterisessä, emotionaalisessa ja mentaalisessa verhossamme. Kun tämä on tapahtunut ja olemme hankkineet täydellisen objektiivisen tajunnan kausaaliverhossamme, siirrymme viidenteen luomakuntaan.

⁴Kun orgaaninen elämä noin 300 miljoonan vuoden jälkeen maapallon historian nykyisessä neljännessä aionissa oli ehtinyt kehittyä niin pitkälle, että apinaihmissen aivoja voitiin ruveta mentalisoimaan ja tajunnan kehittämisen voimaperäistäminen voitiin siten aloittaa, katsoi aurinkokuntahallitus ajan tulleen sallia erityisen planeettahallituksen ottaa haltuunsa meidän planeettamme hoito. Tämä tapahtui siis noin 22 miljoonaa vuotta sitten. Planeettahallitus vuorostaan siirsi planeetallamme viidennen luomakunnan saavuttaneita yksilöitä muodostamaan planeettahierarkian, jonka oli määrä valvoa erityisesti inhimillisen tajunnan kehitystä. Ihmiskunnan keskuuteen inkarnoitiui tämän planeettahierarkian jäseniä, jotka sittemmin muodostivat esoteerisesta historiasta tutun "korkeamman papiston". Tämä tapahtui Lemurian mantereella. Niin pian kuin ihmisten tajunta oli kehittynyt niin paljon, että he kykenivät oppimaan, heille annettiin tarpeellista opetusta ja tietoa siitä todellisuudesta, jota he kykenivät käsittämään. Niin Lemurian kuin Atlantiksenkin mantereella perustettiin temppelikouluja, joissa ihmiskunnan eliitti sai käsittämismahdollisuuksiaan vastaavan koulutuksen. Tämä eliitti koostui tietenkin neljänteen luomakuntaan kuuluvista yksilöistä, jotka olivat siirtyneet planeetalle eri vuoroissa ja olivat tajunnan suhteen muuta ihmiskuntaa edellä. Eliitti koulutettiin muun ihmiskunnan opettajiksi ja vähitellen siitä tuli "alempi papisto".

⁵Aluksi kaikki sujui suunnitelmien mukaan, ensin Lemuriassa ja myöhemmin Atlantiksessa. Molemmilla puolipallomantereilla kukoisti niin sivilisaatioita kuin kulttuureitakin, jotka tietyissä suhteissa olivat tasoilla, joita me mantereillamme emme ole vielä saavuttaneet. Mutta niinpä heitä johtikin korkeampiin luomakuntiin siirtynyt korkein

eliitti.

⁶Kuitenkin ilmeni, että valtaa-antava tieto, tieto luonnonvoimista, erityisesti mentaalisesti ohjatuista eetterienergioista, johtaa siihen, että valtaa väärinkäyttää jokainen, joka voidaan vietellä käyttämään sitä omaksi hyväkseen. Suuri osa "alempaa" papistoa, joka oli hankkinut tietoa magiasta, teki kapinan "korkeampaa" papistoa vastaan. Joukkojen opettajana alempi papisto tiesi, kuinka voittaa joukot puolelleen aina pettämättömällä kepposella, kohtuuttomilla lupauksilla ja uskotteluilla. Planeettahierarkia karkotettiin ensiksi Lemuriasta, myöhemmin Atlantiksesta. Petetty kansa sai kokea, minkä arvoisia lupaukset olivat. Ovelat johtajat keksivät syntikäsitteen ja uskottelivat joukoille saatanallisen opin synnistä rikoksena jumaluutta vastaan, joka vihastui ja koetteli kansaa heidän pahojen tekojensa tähden. Vain papisto saattoi vaikuttaa jumaluuteen ja suorittaa sovitukselle välttämättömät uhrin. Ote, jonka se siten sai ihmisten sieluista, alkoi hellittää vasta Ranskan vallankumouksen yhteydessä.

⁷Seurauksena harhaanjohdetulle kansalle oli tyrannia, jota meidän aikamme olisi voinut paremmin ymmärtää, jos Hitler olisi onnistunut toteuttamaan suunnitelmansa. Tilanne johti siihen, että planeettahierarkian täytyi sekä Lemurian että myöhemmin Atlantiksen kysymyksessä pyytää planeettahallitusta puuttumaan asiaan. Ja se katsoi tarpeelliseksi upottaa mantereet meren syvyyksiin. Hyökyaalto, joka Atlantiksen viimeisessä tuhosessa huuhtoi jäljellä olevia mantereita, on juutalaisissa kirjoituksissa vääristetty niin kutsutuksi vedenpaisumukseksi.

⁸Tiedon väärinkäyttö johtaa tiedon menetykseen, ja siitä lähtien kun planeettahierarkia karkotettiin Atlantiksesta, ihmiskunta on saanut "hoitaa omat asiansa". Nykyinen ihmiskuntamme siis korjaa sitä, mitä on kylvänyt. "Maailmanhistoria" on maailmantuomioistuin." Väkivalta, mielivalta ja elämäntietämättömyys ovat saaneet hallita. Maailmanhistoriamme tunnettu osa onkin ollut sanoin kuvaamattoman kärsimyksen historiaa. Esoteeriset tilastot laskevat pelkästään Molokin ja jumalan kunniaksi poltettujen lukumäärän 60 miljoonaksi. Kenties ei ole kovin ihmeellistä, jos monien alitajunta antaa vaistomaisen tunteen vanhasta syyllisyydestä.

⁹Kaikki eivät sentään olleet osallistuneet mustan papiston kapinaan korkeampaa papistoa vastaan. Kulttuuriasteen saavuttaneet ja hyvän puolella olleet yksilöt eivät olleet menettäneet oikeutta muistaa uudelleen vanhaa tietoansa. Heidän hyväkseen planeettahierarkia perusti salaisia tietokuntia kaikkien niiden kansojen keskuudessa, jotka olivat saavuttaneet sellaisen kehitystason, että kulttuuriyksilöt saattoivat inkarnoitua niiden keskuuteen.

¹⁰Yleensä vain he ovat kykenemättömiä hyväksymään ainoatakaan lukemattomista tietämättömyyden idiologioista, joihin ihmiskunta on hukkumaisillaan, ja vain he ovat jääneet etsimään "kadonnutta mestarinsanaa" eli "viisasten kiveä".

¹¹Tuntien ääretöntä myötätuntoa harhautunutta, kärsivää ihmiskuntaa kohtaan planeettahierarkia teki kaksi yritystä herättääkseen ihmiset tiedostamaan elämän mielekkyyden ja ehkäistäkseen ihmisten välistä kauhistuttavaa vihaa, joka saattoi vain lisätä kärsimystä maailmassa. Intiassa inkarnoitui Buddha silloisen älyllistyneimmän kansan keskuuteen yrittääkseen opettaa sitä, mitä on nimitetty "viisauden uskonnoksi". Ja Christos inkarnoitui juutalaiskansan keskuuteen herättääkseen ymmärtämyksen "rakkauden uskontoa" kohtaan.

¹²Juutalaisen kansan valitseminen johtui siitä, että sen vääjäämätön hajaantuminen oli ennakoitu. Tarkoituksena oli herättää henkiin juutalaisten korkeampi emotionaalitajunta, jotta tämä kansa kykenisi lähetystyöhön niiden kansojen keskuudessa, joiden pariin se joutuisi. Sadat vanhat vihityt inkarnoituiivat valmistelemaan Christoksen työtä ja vapauttamaan kansaa sen fyysikalistisesta asennoitumisesta, mm. fiktiosta, jonka mukaan "messiaaninen valtakunta" on fyysisessä maailmassa.

¹³Kuten tiedämme, molemmat yritykset epäonnistuivat. Buddhan oppilaat karkotettiin Intiasta, ja yksilöt, jotka olivat kuuluneet mustaan papistoon Atlantiksessa, ottivat haltuunsa

Christoksen rakkaudensanoman.

¹⁴Planeettahierarkialla ei ollut mitään muuta keinoa kuin jatkaa uusien tietokuntien perustamista ja yrittää muilla tavoin elävöittää ihmisten emotionaali- ja mentaalitajuntaa, jotta nämä voisivat kehittyä paremmin ymmärtämään todellisuutta.

¹⁵Intiassa, kuten kaikkialla muuallakin (ja yhä vieläkin), oli brahmiinien kasti, papit ja oppineet, sillä aikaa laskenut raskaan kätensä kansan päälle ja tukahduttanut kehityksen. Euroopassa sitä vastoin olivat "henget ruvenneet heräämään".

¹⁶1700-luvun älymystö yritti vapautua teologisesta tyranniasta, joka kielsi ajatuksenvapauden. Englannissa oli mm. Hume (1711-1776) osoittanut teologisten ja filosofisten ajatusjärjestelmien fiktiivisyyden. Ranskassa levisi yhä enemmän nk. valistusfilosofia, joka pyrki osoittamaan, että ihminen kykeni hankkimaan tietoa yksinomaan näkyvästä maailmasta. Kant (1724-1804) puuhaili Saksassa laatien uusia kahleita ajattelulle ja todistellen, että kaikki puhe ylifyysisestä todellisuudesta oli järjetöntä. Luonnontutkimus edistyi pikavauhtia tieteellisten keksintöjen seurattua toinen toistaan. Teoksessaan "Système du monde" Laplace (1749-1827) rakensi universumin, joka ei tarvinnut hypoteesia jumalasta selityspäätteekseen. Lamarck (1744-1829) osoitti "Eläintieteen filosofiassa", että korkeammat eläinmuodot ovat kehittyneet alemmista, minkä vuoksi juutalainen luomiskertomus, jonka mukaan jumala oli luonut jokaisen eläinlajin erikseen, oli perusteeton. Taistelu juutalaista maailmankatsomusta vastaan oli täydessä käynnissä kaikkialla, joskin kesti pitkään 1800-luvulle, ennen kuin teologinen ajatustyrannia voitiin lopullisesti katsoa hylätyksi, vaikka uskonnolliset dogmit pitivät sivistymättömiä joukkoja edelleen vallassaan. Filosofisesti ja tieteellisesti koulutetuista tuli yleensä "vapaa-ajatteliijoita", kaikkeen ylifyyseen epäilevästi asennoituvia agnostikkoja.

¹⁷Lukutaitoisuuden leviäminen 1800-luvulla, kasvava harkintakyky ja oppineen maailman erimielisyydet useimmissa niin maailmankatsomusta kuin elämäntietämättömyyden koskeissa kysymyksissä johtivat siihen, että yhä useammat alkoivat spekuloida omin päin ja hankkia itselleen omaa käsitystä elämästä ja sen tarkoituksesta. Ja koska monet pitivät omaa spekulatiivista fiktiotietämättömyyden ajatusrakennelmaa niin suuressa arvossa, että se oli ilmoitettava muulle ihmiskunnalle, saatiin ajan oloon epäluokainen määrä idioologioita, uskonnollisia lahkoja ja filosofioita. (Idiologia, elämäntietämättömyyden ajatusrakennelma, sanasta idios = oma, erotukseksi ideologiasta, joka sisältää platonisia ideoita = todellisuusideoita.)

¹⁸Jokainen uusi sukupolvi tutkii tarkoin uudelleen olemassaolosta annetut selitykset, ja esitettyihin hypoteeseihin tyytymättömänä se etsii uusia ratkaisuja ratkaisemattomalle ongelmalle. Yhä useammat ihmiset pääsevät tulokseen, että se vaikuttaa ratkaisemattomalta. Myös Buddha teki aikanaan selväksi, että ongelma on inhimilliselle järjelle ratkaisematon.

¹⁹Monet korkeamman kehitystason saavuttaneet yksilöt, jotka väsymättä pyrkivät eteenpäin, päätyvät joko uskonnolliseen mystiikkaan tai löytävät lopulta jonkin ylifyyksen selityksen, joka vastaa heidän älyllisiä tarpeita ja vaikuttaa heistä riittävän mielekkäältä tullakseen työhypoteesina hyväksytyksi.

²⁰Vuosi 1775 oli merkittävä vuosi ihmiskunnan historiassa. Kaksi planeettahierarkian erityistä välikappaletta 1700-luvulla olivat olleet aktiivisia jo pitemmän aikaa. Saint Germain (45-vuotias, alias Proklos, "kreikkalaisen filosofian skolastikko", jonka teokset määräisivät vuosituhannen ajan arabien ja keskiajan kristillisten ajattelijoiden tieteellisen menetelmän; alias Christian Rosencreutz; alias Francis Bacon; kolme viimeksi mainittua inkarnaatiota rosenkreuzilaisen veljeskunnan päällikkö) oli yrittänyt kaikkialla Euroopassa innostaa ihmisiä perustamaan salaisia yhteisöjä, joissa he kirkon ajatustyrannialta rauhassa saivat "ajatella vapaasti". Sellaisia seuroja olikin kasvanut kuin sieniä sateella. Useimmat niistä kuolivat itsestään. Monien joutuminen sittemmin kaikenmaailman puoskareiden haltuun on asia erikseen. Cagliostro (kausaaliminä, alias Paracelsus) oli saanut tehtäväkseen, ei "valmistaa" Ranskan vallankumousta, vaan ryhtyä valmisteluihin sen rappeutumisen ehkäisemiseksi.

²¹Ihmiskunta oli korjannut loppuun huonon Atlantiksen aikaisen kylvönsä. Tieto todellisuudesta voitiin siis siinä suhteessa sallia yleiseksi omaisuudeksi. Oli vain kysymys siitä, millä tavalla se ilmoitettaisiin ihmiskunnalle, joka oli sotkeutunut emotionaalisuuteen ankkuroituihin fiktiojärjestelmiin. Kysymys oli vielä yhteydessä uuteen kylvöön, joka ihmiskunnan oli korjattava pahanteoistaan Atlantiksen jälkeisellä ajalla. Tämän kylvön korjaaminen kestää vielä noin viisisataa vuotta, jona aikana lukemattomat poliittiset, sosiaaliset, taloudelliset, uskonnolliset, filosofiset jne. ideologiat tulevat taistelemaan katkeran kamppailunsa. Niin kauan vie aikaa, ennen kuin noin 60 prosenttia ihmiskunnasta on tullut tiedostamaan, että hylozoikka on kaikista työhypoteeseista järkevin. Muut 40 prosenttia ihmiskunnasta eivät tahdo luopua eivätkä kykene luopumaan emotionaalisista illuusioistaan.

²²Ongelmasta, kuinka täysin harhautunut ihmiskunta voisi parhaiten omaksua tiedon, oli käyty kauan keskustelua planeettahierarkian piirissä ja laajoihin valmisteluihin oli ryhdytty. Yleinen käsitys kuitenkin oli, että kestäisi vielä kauan, ennen kuin suora toiminta olisi mahdollista.

²³Planeettahierarkian kokouksessa vuonna 1775 tarjoutui kaksi sen jäsenistä (silloiset 45-minut M. ja K.H.) ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin julkaistakseen sen osan olemassaolon aine- ja tajunnan aspektia koskevasta tiedosta, jota siihen asti oli opetettu esoteerisissa tietokunnissa.

²⁴Sivilisaatioasteella oleva ihmiskunta oli heidän mielestään siinä määrin mentaalisesti kehittynyt, että se voisi käsittää Pythagoraan hylozoistisen mentaalijärjestelmän. Täten päästäisiin vaikeudesta koota ne, joilla tämä tieto oli piilevänä, tietokuntiin, joissa nämä ennestään vihityt saisivat muistaa uudelleen vanhan tietonsa. Sen lisäksi voitiin toivoa, että he vuorostaan auttaisivat näiden kausaali-ideoiden tunnetuksi tekemisessä ja sitä kautta ehkäisisivät leviävää agnostista asennoitumista, joka hylkäsi kaiken ylifyysisen.

²⁵Kaikki muut planeettahierarkian jäsenet äänestivät ehdotusta vastaan, koska heidän mielestään aivan liian harvat olivat saavuttaneet sellaisen mentaalisen kehitystason, että yrityksellä olisi toiveita onnistua. Vallitsevien uskontojen emotionaaliset illuusioidet ja filosofian mentaaliset fiktiot olivat niin kaukana oikeasta todellisuuskäsityksestä, että jokainen yritys ilmoittaa nk. sivistyneille ylifyysisistä tietoa joko torjuttaisiin suoralta kädeltä tai se johtaisi uusiin mielikuvituksen liioitteluihin. Pitäisi odottaa, kunnes ainakin kehittyneimmät olisivat hankkineet fyysis-eetterisen objektiivisen tajunnan. Silloin he voisivat havaita vallitsevien ideologioiden fiktiivisyyden ja osoittautuisivat halukkaammiksi ainakin tutkimaan esoteerisen mentaalijärjestelmän todellisuuspitoisuutta.

²⁶Kun kerran yksimielisyyttä ei voitu saavuttaa, jätettiin asia hallituksen puheenjohtajan, planeettahallitsijan ratkaistavaksi, joka totesi: "Koska nämä meidän kaksi veljeämme ovat tarjoutuneet valmistamaan tiedon levittämistä ja selittäneet olevansa halukkaita kantamaan itse kaikki seuraukset ja tietävät, mitä se merkitsee, pitäisi heidän saada yrittää."

²⁷Tiedon julkisuuteen saattamisen ajankohdaksi määrättiin vuosi 1875. Sillä välin tehtäisiin kaikki mahdollinen yleisen koulutustason kohottamisen ja lukutaitoisuuden leviämisen hyväksi.

²⁸Kaikki lienevät kuulleet historiassa toisesta näistä kahdesta veljestä. Tunnetussa inkarnaatiossaan hän oli nimeltään Pythagoras. Hänet on myös nimitetty tulevaksi planeettahierarkian toisen departementin päälliköksi, kun sen nykyinen päällikkö, Christos-Maitreeja, jättää planeettamme jatkaakseen interstellaarista tajunnan ekspansiotaan. Toinen veljistä on tuleva ensimmäisen departementin päällikkö. Intialaisilla on jo kauan sitten ollut arvonimet näille kahdelle viralle: manu ja boodhisattva.

²⁹Nämä kaksi veljeä ryhtyivät välittömästi toimeen. Oli tutkittava, ketkä entisistä esoteerikoista olisivat inkarnoituineina vuoden 1875 tienoilla, ja keille hyvä korjuu antaisi mahdollisuuden toimia uranuurtajina, jotka tahtoisivat ottaa kannettavakseen marttyyriuden taakan totuuden puolesta. Oli ennustettavissa, että tämän "paljastuksen" seurauksena olisi raju

ja katkera hyökkäys koko uskonnollisen, filosofisen ja tieteellisen maailman taholta. Pioneereja pidettäisiin puoskareina ja pettureina tai parhaassa tapauksessa arvostelukyvyytöminä naivisteina tai aistiharhoja potevina mentaaliopatologisina ilmiöinä.

³⁰Näillä kahdella mainitulla planeettahierarkian jäsenellä ei kuitenkaan ollut vapautta päättää, mitkä tosiasiat saisi julkaista. Heidän päällikkönsä, jonka oli määrä valvoa tapahtumien kulkua, liitti heihin sen lisäksi useita samankaltaisen minätajunnan (45-maailmantajunnan) omaavia veljiä. Esoteeristen tietokuntien toimintaa lisättiin ja niiden jäseniä innostettiin esittämään kirjallisia töitä, jotka valmistaisivat yleisöä tulevaan julistukseen ylifyysisestä todellisuudesta.

³¹1800-luvun puolivälissä syntyi Yhdysvalloissa uusi "liike", jota kannattajat nimittivät spiritismiksi; nimitys, joka sittemmin muutettiin spiritualismiksi. He vakuuttivat, että kuolleiden henkilöiden "astraalimaailmassa olevat henget" saattoivat keskustella fyysisen maailman ihmisten kanssa "meedioiden" välityksellä, sillä näillä oli kyky lainata organisminsa eetteriverhoineen (nämä kaksi verhoa ihminen jättää nukkuessaan, mikä mahdollistaa oikean unen) näille "hengille". Liike levisi laajalle ja loi siten vähitellen huomattavan kirjallisuuden.

³²Erityinen välikappale, Blavatsky (alias Paracelsus, alias Cagliostro), jonka planeettahierarkia oli valinnut julistamaan kaiken elämän universaalista veljeyttä ja lahjoittamaan maailmalle samanaikaisesti esoteerisen tiedon ensimmäiset tosiasiat, sai määräyksen liittyä spiritualistiseen liikkeeseen ja yrittää johtaa tämä urille, jotka tekisivät siitä "uskonnollis-filosofisen yhteisön" ja perustan esoteeriselle julistukselle. Hän matkusti New Yorkiin ja sieltä edelleen lokakuussa 1874 Chittendeniin, Vermontiin, jossa maineikkaat Eddyn veljekset pitivät spiritistisiä istuntojaan. Aluksi kaikki näytti luontuvan toivomuksen mukaan. Mutta Blavatskyn kirjan "Isiksen" ilmestyttyä spiritistit katkaisivat yhteyden, ja koko muun maailman tavoin heistä tuli leppymättömiä vihamiehiä.

³³Blavatsky vakuutti, etteivät kuolleiden "henget astraalimaailmassa" suinkaan olleet niin kaikkietäviä kuin spiritualistit väittivät, ja että niiltä puuttui edellytyksiä lahjoittaa ihmiskunnalle tietoa olemassaolosta. Emotionaalimaailmassa ei voi oppia ymmärtämään olemassaoloa paremmin kuin fyysisessä maailmassa. Siinä maailmassa kaikki on petollista.

3.2 Esoteerisen tiedon julkaiseminen

¹Kun planeettahierarkia vihdoinkin päätti, että sen olemassaolo saisi tulla tunnetuksi (ensimmäistä kertaa Atlantiksen jälkeen) ja salassapidetty tieto julkisuuteen saatetuksi, oli sen tätä julistusta varten valitsema välikappale lievimmin sanoen kiusallisessa asemassa. Blavatsky velvoitettiin olemaan ilmoittamatta esoteerisia tosiasioita ilman erityistä lupaa kussakin erityisessä tapauksessa. Hän ei saanut mainita mitään planeettahierarkiasta. Yksilön verhojen suhteen hän sai aluksi pitäytyä gnostikkojen käyttämiin nimityksiin (ruumis, sielu ja henki). Jos tarvittiin auktoriteettia, johon jokaisen täytyy viitata tullakseen ihmiskunnan luottamuksen arvoiseksi, ihmiskunnan, joka ei omaa edes kykyä ratkaista, mikä on mahdollista ja todennäköistä, oli turvauduttava Intian "risheihin" tai Eliphas Leviin (tunnettuun kabbalistiin) tai "rosenkreuzilaisiin", joita romaanikirjailija Bulwer-Lytton oli mainostanut.

²Totuus eli tieto todellisuudesta on annettava vain vähä vähältä, niukoin tosiasioin, valmistautumattomalle ihmiskunnalle. On välttämätöntä löytää kosketuskohtia vakiintuneisiin fiktioihin, joista ihmiset ovat kuulleet riittävästi luullakseen pystyvänsä käsittämään, mistä on kysymys. Uusi kumouksellinen ideajärjestelmä hylättäisiin muutta mutkitta pelkkänä mielikuvituksellisenä sepitelmänä. Ilman huolellista valmistelua sitä ei voitaisi käsittää, vielä vähemmän ymmärtää.

³Tärkein syy, jonka todennäköisesti vain esoteerikot kykenevät ymmärtämään, on ideoiden dynaaminen energia. Jokainen idea on energialla varautunut mentaaliatomiksi. Jos sellaiset atomit onnistuvat tunkeutumaan niille alttiisiin aivosoluihin, joita samankaltaiset mentaali-

molekyylit eivät ole aikaisemmin elävöittäneet, ne voivat aiheuttaa tasapainohäiriöitä. Kokonainen järjestelmä voisi aiheuttaa mentaalisen kaaoksen. On usein luonnon suojaustoimenpide, kun monet vaistomaisesti vastustavat aivan liian mullistavia ideoita. Katsantotavan muuttaminen ja kutoutuneiden mentaalimolekyylien hylkääminen merkitsee joka tapauksessa aina koettelemusta, varsinkin jos rakkaiksi käyneiden illuusoiden emotionaalimolekyylit täytyy "uhrata". Sekä mentaalinen että emotionaalinen kaaos voi silloin olla seurauksena.

⁴Blavatskyn kahta pääteosta samoin kuin hänen kolmen oppilaansa Sinnettin, Judgen ja Hartmannin teoksia käsitellään erillisissä luvuissa. Hänen kaksi merkittävintä oppilastaan olivat Besant ja Leadbeater, jotka kykenivät itse suorittamaan tutkimustyötä ihmisen maailmoissa.

⁵Niin pian kuin esoteerisen tiedon julkaiseminen sallittiin, kävi vihkiytyminen vanhoihin tietokuntiin tarpeettomaksi, joten yhteenkään niistä ei ole vihitty ketään vuoden 1875 jälkeen. Edellisissä inkarnaatioissa vihityt eivät tosin saaneet elvyttää vanhaa tietoaan kokonaisuudessaan, mutta riittävän paljon tehtiin tunnetuksi, ja siihen vihjailtiin muulla tavoin, niin että he saattoivat itse löytää olennaisimman.

⁶Seuraavaksi luodaan suppea yleiskatsaus tosiasioihin, jotka vähä vähältä ovat saaneet tulla yleisesti tunnetuiksi.

⁷Tärkeimmät esoteeriset tosiasiat, jotka löytyvät Sinnettin, Judgen ja Hartmannin teoksista ja jotka nämä kirjailijat ovat saaneet planeettahierarkialta Blavatskyn välityksellä vuoteen 1891 mennessä, ovat seuraavat:

- reinkarnaatio
- karma eli kylvön ja korjuun laki (korjuulaki)
- yksilön ennaltaolo ja kuolemanjälkeinen elämä (siis kuolemattomuus)
- maailmojen 45-49 olemassaolo
- tieto yksilön verhoista korkeammassa maailmoissa
- menneitten aikojen tietokunnat
- suuri määrä historiallisia tosiasioita

⁸"Reinkarnaatiosta" annetut tosiasiat osoittivat virheellisyyden intialaisessa opissa "sielunvaelluksesta", jonka mukaan ihmisen uskotaan voivan syntyä uudelleen eläimenä. Esoteriikka tekee selväksi, että paluu korkeammasta luomakunnasta alempaan on täysin mahdoton. Korjuun lakia koskevat tosiasiat osoittavat, että synn ja vaikutuksen laki on universaalinen laki, joka pätee kaikissa maailmoissa koko kosmoksessa ja koskee olemassaolon kaikkia аспекteja.

⁹Koska Sinnettin, Judgen ja Hartmannin teoksia käytetään edelleen laajalti oppikirjoina, valistaneen lyhyt selonteko näiden kirjailijoiden vakavimmista virheistä niitä, jotka tahtovat tarkistaa teosofisen tietämyksen todellisuusarvon. Nämä virheet ovat myös selitys teosofien yleensä epäselville käsitteille. Kommentaarien tarkoitus on helpottaa näiden ensimmäisten yritysten puutteiden ymmärtämistä ja osoittaa, kuinka ne olivat mahdollisia. Ne osoittavat myös kuinka jälkeempään lisätyt tosiasiat täydentävät alkuperäistä esitystä.

¹⁰Blavatskyn kuoleman yhteydessä, vuonna 1891, päättyi tämä esoteeristen tosiasioiden julkaisemisen ensimmäinen vaihe. Sinnett, Judge ja Hartmann eivät kyenneet itse toteamaan tosiasioita korkeammassa maailmoissa, vaan he olivat täysin riippuvaisia Blavatskylta henkilökohtaisesti tai hänen kirjoituksistaan saamistaan tosiasioista.

¹¹Seuraavaa vaihetta, joka ajoittui vuosille 1894-1920, luonnehti kahden esoteerisen kapasiteetin välinen läheinen yhteistyö. Nämä olivat Annie Besant (1847-1933) ja C. W. Leadbeater (1847-1934). Blavatsky oli saattanut heidät yhteyteen opettajiensa kanssa, jotka ilmoittivat heille, että kaikki voitava tosin tehtäisiin heidän vastaisen työnsä helpottamiseksi,

mutta heillä molemmilla oli vanhoina gnostiikan ylimpään asteeseen vihittyinä edellytyksiä hankkia itse kausaalinen taju (objektiivinen tajunta kausaaliverhossa) ja siten mahdollisuus harjoittaa omaa tutkimusta ihmisen maailmoissa.

¹²Aluksi koottiin ja systematisoitiin Blavatskyn teoksiinsa kokoamat tosiasiat. Sen jälkeen alkoi tutkimustyö, joka erityisesti Leadbeaterin osalta johti niin laadun kuin määränkin suhteen ainutlaatuihin tuotantoon. Kukaan ei ole ennen häntä antanut niin monia uusia tosiasioita. Hän oli esoteriikan etevin systemaattikko ja historioitsija aina vuoteen 1920 saakka. Sen, että hän suunnattoman laajoja tutkimuksia tehdessään siihen saakka tutkimattomilla aloilla teki monia virheitä, on täytynyt olla väistämätöntä. On pikemminkin hämmästyttävää, ettei niitä ollut useampia ja vakavampia.

¹³Tämän esityksen puitteissa ei sovi lähemmin tarkastella näiden kahden (essentiaalitajunnan 46:5-7 omaavan) kausaaliminän teoksia. Aikaisemmin mainittujen kirjailijoiden referoiminen johtuu siitä, että heidän esityksensä ovat aivan liian harhaanjohtavia saadakseen jäädä kiistattomiksi.

¹⁴Tärkeimmät Leadbeaterin luettelemista uusista perusluonteisista tosiasioista (todellisuuden ymmärtämiseksi välttämättömistä) ovat seuraavat:

- aineen koostuminen
- atomi- ja molekyyliaineen välinen ero
- aurinkokunnan seitsemän atomimaailmaa
- planeettajärjestelmän molekyyli maailmat
- involuutioaine
- luomakuntien evoluutio
- tajunnan ekspansio yhä laajempaa kollektiivitajuntaa hankkimalla
- ihmisen kolme atomimaailmaa ja viisi molekyyli maailmaa
- ihmisen viisi aineverhoa ja näiden tajunta
- ihmisen pysyvät atomit (triadi)
- planeettahierarkia
- planeettahierarkian jako seitsemään departementtiin
- planeettahallitus

¹⁵Valitettavasti Leadbeater (alempien asteiden vihitty) ei ottanut koskaan huomioon pythagoralaista tietojärjestelmää (hylozoikkaa), joka oli tarkoitettu länsimaisen tieteen tulevaisuuden tiedolliseksi pohjaksi. Tämä johtui mahdollisesti siitä, että hän tunsikin vaistomaista vastenmielisyyttä filosofien joutavia, todellisuusarvoa vailla olevia käsitteanalyysikohtaan, filosofien, jotka fiktiivisiä rikkijauhamalla uskovat voivansa päätyä mihin tahansa todellisuustulokseen.

¹⁶Leadbeaterin teoksista puuttuu siis selvitys Pythagoraan hylozoistisesta todellisuustietojärjestelmästä, johon sisältyvät:

- olemassaolon kolme aspektia
- ikiyeen dynaaminen energia
- kosmisten maailmojen kuusi jumaluuskuntaa 1-42
- monadi ikiyeen
- ikiyeen minänä, yksilönä
- ikiyeen ikiminänä kaikissa yksilön verhoissa kaikissa maailmoissa koko kosmoksessa. Minät ovat ikiyeen. Kaikki muu on "verhoja".

¹⁷Aluksi Besant ja Leadbeater suorittivat tutkimuksia yhdessä, mutta vähitellen Besant kiinnostui enemmän Intiasta. Hän perusti yliopiston Benaresiin. Hän teki jonkin aikaa

yhteistyötä Gandhin kanssa Intian itsenäistymisen hyväksi, vaikka hänellä oli eriävä mielipide lopullisen Iso-Britanniasta irrottautumisen suhteen.

¹⁸Esoteerisen tiedon kolmas ja viimeinen vaihe sattuu vuosille 1920-1950. Planeettahierarkin piirissä oli tapahtunut monia muutoksia. Muutamista ihmiskunnan yksilöistä oli tullut kausaaliminuuksia, kausaaliminuuksista oli tullut essentiaaaliminuuksia (46), edellisistä vuorostaan superessentiaaaliminuuksia (45) jne., ja useat siihenastiset 43-minät olivat kyenneet omaksumaan 42-maailmantajunnan, alimman kosmisen tajunnan ja aloittaneet siten "kosmisen elämänuran".

¹⁹Planeettahierarkia oli nimittänyt "sihteerin", jonka tuli olla varsinainen yhdysside esoteerikkojen ja planeettahierarkian välillä, sekä määrännyt, että uusia tosiasioita annettaisiin ainakin toistaiseksi vain hänen kauttaan: 45-minän D.K.:n kautta (alias Kleinas, alias Dharmadzhooti, alias Aarjasangha).

3.3 H. P. Blavatsky (1831-1891)

¹Helena Petrovna von Hahn oli rikas venäläinen aatelist nainen, jonka elämä yleisesti ottaen oli yhtä marttyyriutta. Hän ei saanut koskaan minkäänlaista koulupohjaa. Synnynnäiset ylifyysiset taipumukset tekivät hänestä omapäisen jo lapsena. Hän nauroi niille ranskalaisille ja englantilaisille kotiopettajattarille, jotka yrittivät opettaa hänelle "länsimaista kulttuuria". Seitsemäntoista vuoden ikäisenä hän meni perhettään uhmaten naimisiin noin 50 vuotta vanhemman kuvernöörin, kenraali Blavatskyn kanssa, jonka luota hän hääyönä pakeni ja matkusti ulkomaille. Rikkaana hän saattoi omistautua maailmanlaajuisille matkoille kehittäen koko ajan piileviä taipumuksiaan ja hankkien uudelleen niin mentaalisen kuin kausaalisenkin tajun (objektiivisen tajunnan mentaali- ja kausaaliverhossa). Oleskellessaan kerran erään 45-minän luona hän tuli aivoissaan tietoiseksi siitä, että hän oli kausaaliminä.

²Hyviä hänestä kirjoitettuja elämäkertoja ovat Sinnetin "Incidents in the Life of Madame Blavatsky" (1886) sekä W. Kingslandin "The Real H. P. Blavatsky" (Lontoo 1928).

³Tämä harvinainen persoonallisuus sai kuulla hyvin paljon moitteita koko elämänsä ajan, koska hän vastusti kaikenlaista sovinnaisuutta, ulkokultaisuutta ja teeskentelyä, mikä kauhistutti kaikkia epäkypsän asenteen omaavia sovinnaisuuden orjia. Hän katui sittemmin sitä, että oli sillä tavalla työntänyt monia ihmisiä luotaan. Mutta todelliset etsijät ovat moraalifiktionalismista riippumattomia. Ihmiskunnan nk. pyhimykset ovat emotionaalisia neroja, joilla ei silti ole tietoa todellisuudesta. Todellisia "pyhimyksiä" on ainoastaan yli-inhimillisissä luomakunnissa. He eivät lainkaan vastaa moraalifiktionalistien pyhimysihannetta.

⁴Vähitellen Blavatsky joutui New Yorkiin, jossa hän v. 1875 osallistui Teosofisen Seuran perustamiseen niiden monien älymystöön kuuluvien pyynnöstä, joita hänen suunnaton tietämyksensä ja aidot maagiset kokeensa olivat kiehtoneet.

⁵Näitä ylifyysisen tiedon näytteitä ei olisi koskaan pitänyt sallia. Ne, joilta puuttuvat edellytykset ymmärtää näitä ilmiöitä, ovat vain lauma epäluotettavia ja vastuukyvyttömiä suunsoittajia selittäessään sitä, mitä eivät voi käsittää. Tämä on vahingoittanut esoteerisen tiedon asiaa, mutta hyödyttänyt kaikenlaisia huijareita. Onneksi planeettahierarkia on kieltänyt nämä kokeilut siihen saakka, kunnes hylozoiikka on yleisesti hyväksytty ainoana järkevänä työhypoteesina. Olennaista on tieto, eivät ilmiöt.

⁶New Yorkissa Blavatsky kirjaili v. 1877 kaksiosaisen teoksen "Isis Unveiled". Ensimmäinen osa (628 sivua) on tieteen dogmien ja toinen osa (648 sivua) teologisten dogmien arvostelua. Tämän arvostelun aiheellisuus on käynyt yhä ilmeisemmäksi.

⁷Hän selitti ystävilleen, että työ toisi pelkkää väärinkäsitystä, panettelua ja leppymätöntä pahansuopuutta hänen osalleen. Tämä onkin väistämätöntä ihmiskunnan nykyisellä kehitystasella. Mutta hän teki määräyksen mukaan.

⁸Isis Unveiled on jättimäinen teos. Vaikuttaa uskomattomalta, että yksi ihminen ilman

koulupohjaa, ilman tieteellisiä opintoja tai muuta koulutusta, olisi kyennyt sellaiseen melkeinpä historiallisesta kaikkietävydestä todistavaan suoritukseen ja lisäksi vielä ilman vähäisintäkään käytettävissä olevaa käsikirjastoa.

⁹Oppineiden auktoriteettien väitteet, että Blavatsky olisi ottanut kaikki tyynni tieteen jo hyväksi käyttämistä lähteistä (Isiksessä on runsaasti lainauksia oppineiden kirjoituksista), raukenevat omaan kohtuuttomuuteensa. Kenelläkään heistä ei ole vielä tänä päivänäkään kykyä aikaansaada mitään vastaavaa. Isiksen suhteen sellaisista väitteistä on tullut perinne (hänen Salaisen oppinsa he ovat katsoneet viisaimmaksi sivuuttaa vaikenemalla). Blavatskyn tieteen lyhytikäisiin hypoteeseihin ja teologian terveän järjen puutteeseen suuntaama tuhoava arvostelu on ollut aivan liian paljastava. Kaikenlainen halpamainen inhimillinen mielikuvitus (aina todistettavissa oleva "ei savua ilman tulta"-periaatteen mukaan), huuhtoi voimallisena tämän naisen ylle, naisen, joka uskalsi uhmata kokonaisen maailman kuuluisimpia auktoriteetteja, joka uskalsi osoittaa heidän terävä-älyisyytensä ja syvämielteisyytensä arvottomuuden.

¹⁰Tiedemiehet, jotka kuvittelivat voivansa arvioida, mikä "on ristiriidassa luonnonlakien kanssa", julistivat tietenkin hänen aidot maagiset kokeensa mahdottomiksi. Niille tiedemiehille, jotka mitä huolellisimman valvonnan jälkeen olivat vakuuttuneita, naurettiin siksi, että he olivat sallineet huiputtaa itseään tai kokeneet aistiharhoja. Koskaan ei saada vakuuttuneiksi niitä, jotka "tietävät, että sellainen on mahdotonta". Eivätkä he koskaan voi vakuuttua, ennen kuin he itse joskus tulevaisuudessa kykenevät suorittamaan samoja kokeita. He uskovat enemmän dogmeihinsa kuin terveeseen järkeen ja omien aistiensa todistukseen. Blavatskyn lukemattomat todistukset sille, että mentaalienergia hallitsee fyysistä ainetta, kiellettiin, ja hänet julistettiin 1800-luvun suurimmaksi petturiksi. Niin sitä pitää. Sillä tavalla murhataan ihmisiä tieteellisesti tai sitten heidät teljetään mielisairaaloihin harkitsemaan, kuinka käy, kun uskaltaa ehdottaa käsittämättömiä totuuksia auktoriteeteille. Inhimillisyyks on lisääntynyt; ennen heidät poltettiin.

¹¹Blavatsky oli tietenkin täydellinen arvoitus kaikille. Kuinka he voisivatkaan ymmärtää kausaaliminää? Hän ei ollut koskaan päässyt osalliseksi mistään opetuksesta eikä koskaan tutkinut ainoataan tieteellistä teosta (tarpeetonta, koska hän heti saattoi tietää teoksen sisällön, jos hän sitä toivoi). Ja kuitenkin hän saattoi antaa selviä tietoja kaikesta, mitä häneltä kysyttiin, ja ratkaisuja ongelmiin, joista oppineet edelleen kiistelevät.

¹²Kirjallisuuden tai psykologian jne. professorit työskentelevät niukoilla tiedoilla, jotka voidaan lukea yksilön pian hajoavien inkarnaatioverhojen tilapäisiksi ilmauksiksi, aavistamatta mitään minän kehitystasosta kausaaliverhossa.

¹³Blavatskyn puutteellinen koulutus merkitsi tuntuva haittaa. Hän oli aivoissaan kykenemätön menetelmälliseen ja järjestelmälliseen ajatteluun, mikä vaikutti epäedullisesti hänen esitystapaansa. Hän kammosi kaikenlaisia mentaalijärjestelmiä, koska ne hänen mielestään olivat esteenä oikealle todellisuuskäsitykselle, eivätkä koskaan pitäneet yhtä luonnon järjestyksen kanssa. Hän katsoi niiden lamauttavan ajattelua syystä, että jäykät järjestelmät ovat mentaalisesti liikkumattomia. Siitä huolimatta nämä ovat tarpeellisia mentaalisilla tasoilla kaikille, jotka eivät vielä ole kausaaliminuuksia. Ne ovat mentaalinen takuu sille, että tosiasiat ovat joutuneet oikeisiin yhteyksiinsä. Ne selvittävät tietämyksen tietyllä tasolla ja helpottavat yleissilmäystä ja orientoitumista. Ihmiskunnan koko mentaalinen kehitys kuvastuu mentaalijärjestelmien sarjassa. Kausaaliminä ei tarvitse mitään mentaalisia järjestelmiä (välttämättömiä antamaan mentaali-ideoille niiden oikeat kehukset), koska itse kausaali-ideat ovat virheettömiä järjestelmiä, joissa tosiasiat on aina asetettu oikeisiin yhteyksiinsä.

¹⁴Hänen teoksensa nimi on harhaanjohtava. Kuten kaikki hänen muutkin nimityksensä, todistaa se hänen muodollisen koulutuksensa puutteellisuutta.

¹⁵Isistä ei paljastettu. Jos hunnalla tarkoitetaan minän kausaalista tiedostamattomuutta

kausaaliverhossa, niin ainoastaan minä itse voi kohottaa sen hunnun hankkimalla kausaalitajunnan. (Isis-patsaan kivijalassa luki: "Kukaan kuolevainen ei ole kohottanut huntuani".) Jos hunnuttomalla Isiksellä tarkoitetaan todellista tietoa todellisuudesta, niin sitä ei löydy kirjasta. Mutta kuten eräs 45-minä sanoi: "Huntuun tehtiin riittävän suuria repeämiä tarjoamaan välähdyksiä", ja sehän oli tarkoituksin.

¹⁶Koska Blavatsky sai määräyksen olla luovuttamatta ainoaakaan uutta esoteerista tosiasiaa ilman lupaa jokaisessa erityisessä tapauksessa, hän sai tyytyä käyttämään historiallisesti tunnettuja nimityksiä, jotka tietämättömyys on idiotisoinut. Koska hänellä ei ollut lupaa kertoa suoraan, hän sai antaa kaikkien aikojen oppineiden auktoriteettien kumota toisensa ja vihjailla, että ainoastaan esoteerisiin tietokuntiin vihityt saattoivat selittää sellaista, josta oppineiden täytyy aina kiistellä.

¹⁷Hän oli siis alusta alkaen suunnattoman epäedullisessa asemassa. Olihan mahdotonta selvittää sellaisia fiktioita kuin zoroasterilaisten henki-aine, gnostikkojen ruumis, sielu ja henki, jumalkäsitykset kautta aikojen jne. täsmällisiä todellisuuskäsitteitä käyttämättä.

¹⁸Yrittäessään ilmaista sellaista, jolle länsimaisilla kielillä ei ollut sanoja, hän epäonnistui. Hänen terminologiansa (joka edelleen kummittelee) on ikävä tarina ja on valitettavasti estänyt tarkoituksenmukaisen länsimaisen terminologian kehittämistä.

¹⁹Itse sana teosofia on virheellinen, vaikka se onkin vanha aleksandrialainen sana. Ihmisellä ei ole mahdollisuutta ymmärtää jumaluuden todellisuuskäsitystä. Teologian katsotaan olevan oppi jumalallisesta, mikä kuuluu teologiseen fikcionalismiin.

²⁰Yhtä pahasti on asia kaiken ylifyysisen suhteen. Muutama esimerkki riittääkään.

²¹Muinaiset opettajat tarkoittivat "astraalisella" fyysistä eetterimaailmaa. Blavatskyn kirjoituksissa se sai merkitä kaikkea ylifyysistä. Hän käytti sitä kaikissa yhteyksissä: astraalimonadi, astraali-ego, astraalivalo jne. Hänen oppilaansa Judge joutui aivan ymmälleen sekoittaen fyysisen eetterimaailman (49:2-4) ja emotionaalimaailman (48:2-7) yhdeksi ainoaksi sekasotkuksi. Se, että korkeammat ainelajit ovat itsevalaisevia maailmoissaan, ei oikeuta kutsumaan niitä astraalivaloksi.

²²Koska hän ei saanut puhua useammista korkeammista maailmoista, sai "astraalimaailma" olla nimitys kaikille ja "astraalivalo" tuli nimeksi kaikille korkeammille aine- ja energialajeille.

²³Toinen esimerkki on nimitys "aakaasha" (maailma 44), jota hän käytti melkein pä mistä maailmasta tahansa.

²⁴Tiedonanto minän "seitsemästä verhosta" on myös peräisin Blavatskylta, joka perusti sen ihanteilleen, 45-minuuksille, jotka olivat hänen opettajiaan. Heillä on seitsemän verhoa, mutta he eivät kuulukaan neljanteen luomakuntaan.

²⁵Esoteerikon on helppo ymmärtää, miksi Blavatsky ei koskaan tehnyt eroa fyysisen eetterimaailman ja emotionaalimaailman välillä. Häneltä puuttui emotionaaliverho, tai oikeammin sanottuna, hänen emotionaaliverhonsa oli sisällöltään tyhjä. (Siksi tupakoiminen ei voinut vaikuttaa emotionaaliverhoon.) Näin on aina niiden laita, jotka ovat hankkineet kausaalisen tajun (omaavat objektiivisen tajunnan kausaaliverhossa). He eivät enää tarvitse emotionaalitajuntaansa ja verho on tällöin vain yhdysside eetteriverhoon. Vastaava koskee niitä, jotka ovat hankkineet essentiaalitajunnan. Myös heidän mentaaliverhonsa on "tyhjä", koska he eivät enää tarvitse mentaalitajuntaa. Tämä ei tarkoita, että heiltä puuttuisi ymmärtämys näiden värähtelyjen tajunnanlajeja kohtaan. Korkeammat sisällyttävät alemmat. Tiettyä haittaa se kuitenkin aiheuttaa niille, joiden pitäisi toimia ihmisten opettajina, koska eläytyminen yleiseen ja yksilölliseen emotionaaliseen illusiivisuuteen ja mentaaliseen fiktiivisyyteen merkitsee todellista uhrausta, koska sellainen on kaukana oikeasta todellisuuskäsityksestä.

²⁶Koska Blavatsky sai ainoastaan vihjailla lähteisiin mainitsematta, että lähes viidenkymmenentuhannen vuoden ajan oli ollut olemassa salaisia tietokuntia, oli hänellä

tuskin muuta keinoa kuin vedota "Intian ikivanhaan salaiseen viisauteen" ja johtaa sieltä kaikki todellinen tieto ja tuntemus. Hän saattoi olla aivan liian aulis ylistysten suhteen, jos hänen tarvitsi käyttää ikivanhoja tieteen tuntemia "auktoriteetteja". Tämä on esoteerikolle joskus hieman liikaa. Hän saattoi sanoa, että gnostiikka oli essealaisten oppi toisella nimellä. Essealaiset olivat erikoislaatuista kabbalistejä, ja heidän paperipaavinsa oli keho mukaelma kaldealaisten kabbalasta. Gnostilaisuus oli myöhemmän ajan muuttuneeseen maailmankäsitykseen sovitettu itsenäinen mukaelma hermetiikasta.

²⁷Isiksen avoin pilkkaaminen ei ole estänyt tutkijoita ammentamasta tästä aikaisemmin tuntemattomien tosiasioiden kultakaivoksesta lähettä nimeämättä, eikä julkaisemasta niitä omina löytöinä kunniaa niittääkseen. Schopenhauerin mukaan nero jakaa tämän kohtalon jäniksen kanssa: niin kauan kuin se elää, sitä ammutaan ja kun se on onnellisesti saatu päiviltä, sillä herkutellaan.

²⁸Toinen Blavatskyn laajan kirjallisen tuotannon merkkiteos on "The Secret Doctrine" (Salainen oppi), joka selvittelee suurpiirteisesti joidenkin esoteeristen tietokuntien symboliikkaa. Sitä voidaan Isiksen tavoin pitää yli-inhimillisenä voimannäytteenä. Kirjoittamisen aikoihin Blavatsky oli vielä lisäksi vanheneva, kuoleman merkitsemä invaliidi, joka työskenteli mitä vaikeimmissa ulkoisissa olosuhteissa.

²⁹Teos valmistui vuosina 1885-88 ja, kuten aina, hänellä ei ollut käytettävään pienintäkään käsikirjastoa. Se on Isiksen tavoin ahdettu täyteen lainauksia mitä harvinaisimmista kirjoista ja käsikirjoituksista, joita hän ei ollut milloinkaan nähnyt!! Esoteerikko ymmärtää, mitä se tarkoittaa. Myös Salainen oppi koostuu kahdesta paksusta osasta. Ensimmäinen osa käsittelee kosmosta, toinen ihmistä. Molemmista osista on kolme yhdenmukaista osastoa: luominen, muinaisten opettajien symboliikka ja ajankohtaisen tieteen näihin liittyvien hypoteesien arvostelu.

³⁰Besant julkaisi nk. kolmannen osan Blavatskyn kuoleman jälkeen. Se sisältää useita jäljelle jääneitä (keskenäisiltä vaikuttavia) kirjoitelmia erilaisista esoteerisista aiheista.

³¹Salainen oppi ei ole helppolukuinen teos esoteerisesti kouluttamattomille, jotka ovat tähän kuuluviin symboleihin perehtymättömiä. Mitään järjestelmällistä yleiskatsausta esoteeriseen tietoon todellisuudesta ei pidä odottaa. Se sisältää "Dzyanin" symbolit (planeettahierarkian vanhimmat). Se selvittelee useiden tietokuntien erilaista symbolista kuvausta kosmoksesta ja elämän evoluutiosta sekä osoittaa näiden keskinäisen yhtäpitävyyden.

³²Vanhat esoteeriset kirjoitukset olivat täysin käsittämättömiä vihkiytymättömille. Ulkopuolisista ne vaikuttivat pelkältä hölynpölyltä. Sitä ne ovat oppineille vielä tänäänkin. Tietyillä asioilla näyttää olevan jokin merkitys. Mutta jos ne tulkitaan kirjaimellisesti, on tuloksena taikausko. Esimerkkinä voidaan mainita tunnetut kreikkalaiset tarut, jotka ovat suurelta osalta peräisin mainitusta kirjallisuudesta. Intialaiset kirjoitukset, upanishadit ja veedit voidaan useimmiten lukea näihin. Oppineimmat brahmiinit erehtyvät, jos he luulevat osaavansa tulkita niitä.

³³Lisäksi Salainen oppi sisältää paljon historiallisia tosiasioita, jotka tekevät selväksi vallitsevien illusioiden ja fiktioiden epäluotettavuuden ja ovat osoituksena oppineiden tietämättömyydestä.

³⁴Tutkijoita varten on annettu monia arvokkaita vihjeitä, jotka helpottavat aatesisällön tulkintaa, kun vanhat hyvin säilyneet esoteeriset käsikirjoitukset saavat kerran tulevaisuudessa jälleen nähdä päivänvalon. Esoteerikoilla on tuskin mitään vaikeuksia ymmärtää, mitä tarkoitetaan, vaikkei heillä ole aiemmin ollutkaan tietoa kaikista eri symbolikielistä. Se on heille myös todisteena (jos sellaiset ovat tarpeellisia) siitä, että Blavatskyn selonteot ovat luotettavia.

³⁵On ehkä mainittava, että kirjoittaessaan Blavatsky tulkitse enemmän kuin planeettahierarkia katsoi silloin sopivaksi, minkä vuoksi lähes puolet painovalmiista

käsikirjoituksista oli uhrattava liekeille. Tämä on ehkä selityksenä sille, että monet tosiasiat ovat joutuneet väärin yhteyksiin, ollen hajallaan molemmissa nidoksissa. Tästä johtuen teos antaa vaikutelman pikemminkin hakuteoksesta kuin järjestelmällisestä selonteosta.

³⁶Tietenkin Blavatsky tiesi, millaisen vastaanoton hänen teoksensa saisi. Ja aivan oikein se tapettiin vaitiololla. Hän sanoi, että tiedemies, joka uskaltaisi tunnustaa, että hän oli ollut teoksen kanssa tekemisissä, tekisi asemansa mahdottomaksi. Täydellä syyllä hän sanookin, ettei "mikään totuus ole koskaan saanut tunnustusta oppineelta yhteisöltä, mikäli se ei ole ollut yhdenpitävä sen jäsenten yleisten ennakoilta omaksumien käsitysten kanssa", ja että "fiktiomme tekevät meistä sokeita oman tietämättömyytemme suhteen". Siihen saakka, kunnes yksilö on oivaltanut emotionaalisen ja mentaalisen tajunnan suunnattoman rajoittuneisuuden, hän on emotionaalisten illuusoidensa ja mentaalisten fiktoidensa auttamaton uhri.

³⁷Mutta niiden mielestä, jotka olivat kerran olleet vihittyjä ja jääneet siksi etsimään "kadonnutta mestarinsanaa" eli "viisasten kiveä", hänen teoksensa vaikutti ilmestykseltä. Sen verran he tunnistivat, että he tiesivät lopultakin löytäneensä sen, mitä olivat vaistomaisesti etsineet ja tiesivät, millä suunnalla heidän tulisi jatkaa etsintäänsä muistaakseen uudelleen kerran omaksumansa tiedon.

3.4 Sinnett

¹Alfred Percy Sinnett (1840-1921) toimi monien vuosien ajan englanninkielisen lehden Pioneerin päätoimittajana Intiassa. Hän tutustui H.P.B.:hen vuonna 1880 ja kutsui hänet kotiinsa. Oltuaan usean viikon ajan aitojen maagisten ilmiöiden todistajana ja opittuaan esoteerisia tosiasioita olemassaolon mielekkyydestä, hän sai H.P.B.:n välityksellä tilaisuuden olla kirjeenvaihdossa silloisen 45-minän K.H.:n kanssa. Hänen kokemuksensa H.P.B.:n kanssa hahmottuivat esikoisteoksessa "The Occult World", jota seurasi v. 1883 esoteriikan tutkielma, "Esoteric Buddhism", joka koostuu hänen K.H.:n kanssa kirjeenvaihdossa saamastaan aineistosta sisältäen tosiasiat, jotka planeettahierarkia tuona ajankohtana salli tehdä tunnetuiksi. Tämä teos on ensimmäinen julkaistavaksi sallittu esoteerisen maailmankatsomuksen selitysyritys. Sekä Judge että Hartmann käyttivät suuressa määrin Sinnettin esittämiä tosiasioita.

²K.H.:n kirjeet vuosilta 1880-1884 julkaistiin kokonaisuudessaan v. 1923 Sinnettin kuoleman jälkeen.

³Seuraavassa otetaan tarkasteltavaksi Sinnettin pääteos "Esoteric Buddhism", pääasiallisesti sen vuoksi, että hänen teostaan yhä vielä julkaistaan uusina painoksina, vaikka sen olisi pitänyt jo kauan sitten joutua kirjastojen arkistoihin. Monet teosofien keskuudessa säilyneet fiktiot ovat peräisin tältä teosofian ensimmäiseltä auktoriteetilta. Kommentaarien tarkoituksena on huomauttaa virheistä. Ne ovatkin väistämättömiä, jos vastaavaa järjestelmää yritetään aikaansaada niin vähin tosiasioin. Tämän huomioon ottaen Sinnettin teos oli hämmästyttävä saavutus, jota parempia ovat vastaisuudessakin vain Besantin ja Leadbeaterin teokset ja vain sen ansiosta, että heidän sallittiin antaa lukuisia uusia tosiasioita. Hänen huomattavat sanomalehtimiehen ominaisuutensa pääsivät täysiin oikeuksiinsa. Myöhemmin hän oivalsi teoksensa puutteet ja myönsi viimeisen painoksen jälkikirjoituksessa, että tämä hänen yrityksensä kuvata esoteriikkaa herätti hilpeyttä hänessä itsessään hänen lukiessaan kirjaa toistamiseen. Siitä hetkestä se oli vain historiallinen asiakirja myös hänelle. Vaarana on, että tietämättömät lukijat antavat sellaisille suuren arvon, jolloin ne vastaisuudessa auttavat levittämään vanhoja väärinkäsityksiä.

⁴Sinnett aloittaa huomauttamalla, ettei hän buddhismilla tarkoittanut erityisesti Gautaman oppia vaan "viisasten oppia" (buddhi = viisaus). Mitään ei ole vielä sallittu julkaista siitä, mitä Buddha ja Christos opettivat opetuslapsilleen. (Ruotsinkielisen käännöksen nimi on valaisevampi, "De invigdes lära".) On ehkä lisättävä, että Sinnettin tulkinta on vain tietyissä

suhteissa yhtäpitävä vanhojen tietokuntien opetusten kanssa. Planeettahierarkian täysin toisenlainen todellisuuskäsitys johtuu siitä, että jokainen korkeampi maailma tuo mukanaan kokonaan erilaisen käsityksen olemassaolon kolmesta aspektista.

⁵Kirjan ensimmäisessä luvussa Sinnett kirjoittaa opettajistaan jne. ja yrittää kuvata 45-minän suorituskyyä. Tuollaiset tempaukset ovat äärettömän tyypillisiä länsimaalaisille.

⁶Toinen luku käsittelee ihmisen rakennetta. Sinnett, kuten kaikki muutkin teosofit ja näiden kertaajat, varustaa ihmisen seitsemällä verholla. Ihmisellä on kuitenkin vain viisi verhoa. Essentiaalimaailman (46) ja superessentiaalimaailman (45) verhot yksilö hankkii viidennessä luomakunnassa.

⁷Emotionaaliverhosta Sinnett tekee "tahdon" keskuksen. Itse asiassa tämä kuitenkin tarkoittaa, että emotionaalaine on aine, jossa monadi voi vaivattomimmin hyödyntää dynamista. Tämä ilmaisee ihmiskunnan yleisen kehitysteen ja osoittaa, että se on emotionaalisteella. Kun monadi lopulta kykenee keskittämään minätietoisuutensa mentaaliverhoon (47), tulee mentaalitajunnasta ihmisen "tahto".

⁸Kolmas luku käsittelee planeettaketjua. Tämä luku olisi huoletti voitu jättää pois. Se ei kuulu mukaan ensimmäiseen selitykseen esoteerisista perustosiasioista, jotka on ensiksi hallittava. Planeettaketju jää käsittämättömäksi niille, jotka eivät tunne aurinkokunnan seitsemää ulottuvuutta (tai yhdeksää, jos suora ja pinta lasketaan mukaan). Tässä on sekoitettu toisiinsa peruskäsitteet, joita olisi pitänyt käsitellä erikseen: aineen koostumus, maailmojen rakenne, biologinen evoluutio ja tajunnan evoluutio eri luomakunnissa, involuution elementaalit jne. Oikeat tosiasiat eivät sinänsä riitä. Ne on asetettava oikeisiin yhteyksiinsä. Mutta käytettävissä olleiden tosiasioiden määrä oli liian pieni mahdollistaakseen vihkiytymättömille käsitettäviä yhteyksiä.

⁹Vanha sanontatapa, joka edelleen löytyy esoteerisista kirjoituksista, on "hengen laskeutuminen aineeseen". Se on symbolinen sanonta, joka on tietenkin väärinymmärretty ja jolla on monta eri merkitystä. Se tarkoittaa mm. involuutiota (aineen koostamista ikiatomeista) ja erilaatuisia involvoitumisia (kaiken alituista uudelleensyntymistä tai jatkuvaa involvoitumista ja evolvoitumista).

¹⁰Jos "hengellä" tarkoitetaan tajunnan aspektia, niin sekä sen että liikeaspektin merkitys vähenee jokaisen alemman maailman myötä (johtuen lisääntyneestä ikiatomitiheydestä) samalla kun aineaspekti tulee yhä hallitsevammaksi. Tämä koskee erityisesti kolmea alinta atomimaailmaa (47-49).

¹¹Jo sana "henki" on antanut aihetta moniin epäselvyyksiin. Sen oikea merkitys on monadin (ikiatomin, yksilön, minän) oma tajunta. Mutta koska kaikki tietävät, mitä henki on, ilman tietoa siitä, mitä henki on, se on saanut merkitä mitä tahansa. Useimmat teosofit näyttävät hyväksyneen, että sillä tarkoitetaan 45-minuutuksen tajuntaa.

¹²Sinnettin kirjan neljäs luku on saanut otsikokseen maailmankaudet. Se käsittelee enimmäkseen eri rotuja ja osittain muita asioita niine vähine tosiasioineen, joita silloin oli saatavissa. Hänen suurin erehdyksensä oli kuitenkin hänen yrityksensä tulkita symbolista sanontaa "777 inkarnaatiota". Sinnett ei koskaan käsittänyt symbolin sisältöä ja niinpä hän laski yksilölle tarpeellisten inkarnaatioiden lukumääräksi ihmiskunnassa noin 800. Vielä tänään voi kuulla teosofien toistavan tätä lukua. Symbolin tarkoituksena oli ilmaista kolmen eri tajunnanlajin aktivoitumiseen kuuluvien aikamäärien keskinäistä suhdetta: 700 fyysistä varten, 70 emotionaalista varten ja 7 mentaalista varten. Se ei siis tarkoittanut inkarnaatioiden lukumäärää. Blavatsky vihjasi summittaiseen lukumäärään viitatessaan Salomon temppeliin, symbolisen tarinan kausaaliverhoon, uhrattuihin työpäiviin (2. Kron. 2:17,18).

¹³Sinnettin kirjan luvut viisi ja kuusi käsittelevät yksilöiden inkarnaatioiden välisiä emotionaali- ja mentaalimaailmassa oleskeluja, joiden merkitystä yksilön kehitykselle suhteettomasti yliarvioidaan. Ne on aivan yksinkertaisesti tarkoitettu lepokausiksi uutta inkarnaatiota odoteltaessa. Yksilö ei opi mitään uutta näissä maailmoissa. Niiden tutkiminen

on normaaliyksilölle täysin mahdotonta. Hänellä ei ole mitään mahdollisuutta edes havainnoida emotionaalimaailman neljättä tai mentaalimaailman viidettä ulottuvuutta. Näissä maailmoissa hän yhä käyttää fyysisessä maailmassa hankkimaansa kolmiulotteista näköaistiaan eikä käsitä mitään ympärillään tapahtuvasta. Täten hänellä ei ole muuta keinoa kuin koettaa muokata olemassaoloa, todellisuutta ja elämää koskevia illuusioita ja fiktioita, joihin hän organismissa ollessaan uskoi, ollessaan kykenemätön huomaamaan niiden fiktiivisyyttä. Yksilöt vaikuttavat huomattavasti vähemmän järjellisiltä näissä maailmoissa kuin fyysisessä maailmassa. Mitä useammat opiskelevat esoteriikkaa fyysisessä elämässä vuoden 1875 jälkeen, sitä useammat tulevat epäilemättä ymmärtämään ja julistamaan esoteriikkaa emotionaalimaailmassa.

¹⁴Sinnettillä näyttää spiritualisten tavoin olleen epäterveellinen mieltymys tällaisiin ilmiöihin, eikä hän ymmärtänyt, että yksilön elämykset ovat mitä korkeimmassa määrin henkilökohtaisia ja subjektiivisia. Erityisesti mentaalimaailmassa on kaikenlainen objektiivisuus mahdotonta. Yksilö elää loputonta autuuselämää kokiessaan mielikuviansa näennäisesti objektiivisen toteutumisen. Ainoastaan emotionaalimaailmassa hän saattaa joutua kokemaan epämieluisuuksia, koska yhteys viha-asteella oleviin ihmisiin on siellä edelleen mahdollinen.

¹⁵Eräässä kohdassa Sinnett puhuu "elementaaleista, luonnonhengistä, noista astraalivalosta koostuvista puoliälykkäistä olennoista". Tämä osoittaa, ettei Sinnett selvästi ymmärtänyt, mitä näillä sanoilla tarkoitetaan. Elementaali kuuluu involuutioaineeseen, luonnonhenki deevaevoluutioon ja astraalivalo on sama kuin emotionaaliaine.

¹⁶Seitsemäs luku, nimeltään "inhimillinen elämänaalto", sisältää kaksi väärinkäsitystä, joista on aihetta huomauttaa. Ensimmäinen koskee Marsia ja Merkuriusta aurinkokunnassa. Toinen koskee ajanjaksoja ihmisen inkarnaatioiden välillä.

¹⁷Mars ja Merkurius ovat kukin omaan planeettaketjuun kuuluvia planeettoja, ainoat näkyvät planeetat vastaavissa seitsenpallosysteemeissä. Erehdys johtuu siitä, että muinaisten opettajien kirjoituksissa nimitettiin myös kahta Telluksen planeettaketjuun kuuluvaa eetteristä planeettaa Marsiksi ja Merkuriukseksi.

¹⁸Sinnett ilmoitti keskimääräiseksi tauoksi inkarnaatioiden välillä 8000 vuotta. Tämä on kokonaan väärin. Ilman tietoa ihmiskunnan eri kehitysasteista on mahdotonta ilmoittaa edes lähimain näiden jaksojen pituutta. On uskottu voitavan laskea, että barbaariasteella riittää useimmiten viisi vuotta, sivilisaatioasteella 300 vuotta, kulttuuriasteella 1000 vuotta ja humaniteettiasteella 1500 vuotta. Mutta mitään sääntöä ei ole, vaan kaikki on yleensä yksilöllistä monista eri tekijöistä riippuen. Kuka tahansa voi jälleensyntyä melkeinpä välittömästi. Kuka tahansa voi saada odottaa miljoonia vuosia kausaaliverhossaan nukkuen. On nimenomaan sanottu, että kaikki vastaavat spekulatiot ovat hyödyttömiä. Tiedetään vain, että yksilö inkarnoituu sarjoissa ja että inkarnaatioiden määrä sarjassa vaihtelee sekä yleisesti että yksilöllisesti.

¹⁹"Ihmiskunnan edistymistä" käsittelevä kahdeksas luku, samoin kuin neljä seuraavaakin, jotka käsittelevät Buddhaa, nirvaanaa, maailmankaikkeutta ja jälkikatsauksia, ovat aivan liian riittämättömiä ja erehdyttäviä, jotta niistä voisi tehdä edes yhteenvedon.

²⁰Vain moraalifiktionalismin suhteen sanottakoon muutama sana: Hyvää on kaikki, mikä edistää niin yksilöllistä kuin kollektiivistakin tajunnankehitystä, pahaa kaikki, mikä ehkäisee sitä. Suurimpiin ja kohtalokkaimpiin erehdyksiin kuuluu tietämättömyyden emotionaalisten illuusioiden ja mentaalisten fiktioiden levittäminen, mikä on johtanut idiotisointiin.

3.5 Judge

¹William Quan Judge oli irlantilaisissyntyinen New Yorkissa asunut amerikkalainen asianajaja. Hän osallistui Teosofisen Seuran perustamiseen. Kuolemaansa saakka (vuoteen 1896) hän pyrki kirjoitelmin ja luennoin tekemään tunnetuksi Blavatskylta ja Sinnettiltä

saamiaan tosiasioita. Lahko, jonka hän perusti, myöhemmin nk. tingleyaaneina tunnettu, piti hänen tärkeintä teostaan "The Ocean of Theosophy" huomattavimpana teosofisena teoksena, ainoana, joka antoi oikean kuvauksen opista. Seuraavasta käynee ilmi, kuinka epäoikeutettu tämä väite on. On aika huomauttaa asiavirheistä, joita yhä vielä toistetaan, niiden eduksi, joilla ei ole tuoreempaa kirjallisuutta käytettävissään.

²Judge oli tunnetusti Blavatskyn oppilas ja oli luonnollisesti, kuten kaikki muutkin, jotka päivittäin useiden vuosien ajan kaikissa ajateltavissa tilanteissa saattoivat todistaa hänen maagisia kokeitaan, vakuuttunut näiden aitoudesta ja Blavatskyn kapasiteetista esoteerisen tiedon tuntijana.

³Jo kirjansa esipuheessa Judge esittää viisaasti varauksensa sen johdosta, että Teosofinen Seura saatettaisiin vastuuseen sisällöstä. Teosofien käsitys teosofiasta ja aito alkuperäinen teosofia (esoteerinen tieto) ovat nimittäin monessa suhteessa kaksi aivan eri asiaa.

⁴Tarkoitus ei ole toistaa Judgea kokonaisuudessaan osoittamaan kuinka epäselvä, sekava ja löyhä koko sommitelma on, ja kuinka monet tosiasiat ovat joutuneet väärin yhteyksiin. Kuvaavaa on, että hän julkesi korvata useita Sinnettin tosiasioista omilla väärinkäsityksillään. Kaikista ilmeisimmät kömmähdykset riittäkööt. Judge ei milloinkaan onnistunut tulemaan kausaaliminäksi.

⁵Hän sanontansa, että ihminen on "älykkäin olento maailmankaikkeudessa", ei käy hyvin yksiin sen kanssa, mitä hän sanoo sitä ennen tai sen jälkeen.

⁶Vai mitä sanottaneen seuraavasta? Blavatskyn välittämä "merkittävä oppijärjestelmä on ollut kauan Looshin tuntema". Näin sanotaan planeettahierarkiasta, luomakunnasta, johon pääsy edellyttää kaikkietävyttä ihmisen maailmoista.

⁷Eräs hänen kohtalokkaimmista virheistään, joka on aiheuttanut auttamaton käsitesekaannusta kaikille "Judgelta oppineille" on, että hän sekoittaa keskenään kaksi täysin erillistä maailmaa: fyysis-eetterisen (49:2-4) ja emotionaalisen (48:2-7). Niinpä tulos onkin yhtä ainoaa sekasotkua. Niille molemmille Judge on antanut yhteisen nimityksen "astraalimaailma". Muinaiset opettajat tarkoittivat edellisellä fyysisestä eetterimaailmaa, koska siinä nähdään kolme kertaa enemmän tähtiä kuin normaaliyksilölle näkyvässä maailmassa. Emotionaalimaailmassa tähtiä ei nähdä ollenkaan.

⁸Toinen nimitys, jota Judge ei koskaan ymmärtänyt, oli "astraalivalo". H.P.B., jota terminologia ei huolestuttanut, otti sanan Eliphas Leviltä, joka antoi sen merkitä kaikenlaista ylifyysisistä ainetta ja energiaa, joskus suorastaan "anima mundia" (maailmansielua). Ne, jotka tietävät, mistä puhuvat, eivät siis enää voi käyttää sitä nimitystä.

⁹Judge pahoinpiteli "ihmisen seitsenkertaista rakennetta" mahdollisesti vielä enemmän kuin Sinnett. Ihmisellä on vain viisinkertainen rakenne, nimittäin kaiken kaikkiaan viisi verhoa fyysisessä inkarnaatiossa. Seitsemän verhoa on niillä yksilöillä, joista on viidennessä luomakunnassa tullut 45-minuuttia, ja jotka inhimillisen kausaaliverhon lisäksi ovat hankkineet essentiaali- (46) ja superessentiaaliverhon (45). Ihminen ei tarvitse näitä kahta verhoa, koska hän ei ole vielä hankkinut tajuntaa edes kausaaliverhossaan.

¹⁰Intialaisten "linga shariira" Judge nimittää astraaliruumiiksi ja tarkoittaa siten sekä fyysis-eetteristä että emotionaalista verhoa. Oikea nimitys on kuitenkin eetteriverho. Judgen väite, että tälle verholle ei ole voitu löytää mitään sopivampaa nimitystä, koska "astraaliruumin koostuu kosmisesta aineesta eli tähtiaineesta", on silkkaa hölynäpölyä. Kaikki koostuu aineesta ja kaikella aineella on kosminen alkuperä.

¹¹On ilmeistä, ettei Judge oivaltanut, että eetteriverho kuuluu organismille ja hajoaa samanaikaisesti solu solulta organismin kanssa, joten haudan yllä leijuvasta eetteriverhosta voi nähdä organismin saavuttaman hajoamistilan. Näin ollen on väärin sanoa, että emotionaaliverho ottaa eetteriverhon haltuunsa kuoleman jälkeen. Ihmisen nukkuessa emotionaaliverho irrottautuu (korkeampien verhojen mukana) organismista ja eetteriverhosta. Jos eetteriverho ajetaan ulos organismista, seuraa katalepsia eli valekuolema.

Kuolinprosessissa emotionaaliverho irrottautuu eetteriverhosta tämän jätettyä organismin.

¹²Yhtä sekava on Judgen selvitys ihmisen korkeammista verhoista ja tajunnoista.

¹³"Sielun" hän antaa koostua sekä "henkisestä sielusta" että "hengestä" tarkoittaen "henkisellä sielulla" jotakin 46-tajuntaa vastaavaa ja "hengellä" 45-tajuntaa. Toisissa yhteyksissä "henki" on "jumalallinen minä" eli "säde Absoluuttisesta olemisesta".

¹⁴Ei ole ihme, jos teosofien aivoissa on epäselvyyttä.

¹⁵Tavallinen huomautus, jonka mukaan ihmisellä täytyy olla korkeampia verhoja, jotta hän pääsisi yhteyteen jumalallisten maailmojen kanssa, todistaa joko tietämättömyyttä tai ajattelemattomuutta. Alimpaan kosmiseen aineeseen (fyysiseen atomiin) sisältyvät kaikki muunlaiset kosmiset atomit. Kaikki korkeammat maailmat läpäisevät fyysisen maailman. Planeettahallitsijalla on verho fyysisestä atomiaineesta ja hänen monadinsa on hänen atomiketjunsä 28-atomissa.

¹⁶On suuri erehdys väittää, ettei planeettaketju muodostu seitsemästä erillisestä pallosta. Judgen väite, että sillä tarkoitetaan meidän planeettamme korkeampia maailmoja, on virheellinen.

¹⁷Taustalla vaikuttaa tietenkin intialaisen illuusiofilosofian (advaitan) nimitys illusio, joka on aina lamauttanut ajattelua. Niinpä Judge toteaa esim.: "solu on illusio eikä sitä ole olemassa aineellisenä. Atomit jättävät solun joka hetki ja sen tähden ei ole olemassa mitään fyysistä solua". Tosiasia, että ikiatomien vaihto tapahtuu kaikissa atomeissa (jotka muodostavat molekyylejä), ei merkitse, ettei atomeja ole olemassa.

¹⁸Luvut reinkarnaatiosta, karmasta, kaamalookasta (emotionaalimaailmasta) ja devatshanista (mentaalimaailmasta) sekä yksilön tajunnantiloista inkarnaatioiden välillä, eivät tuo asioihin selvyyttä.

¹⁹Judge oli erityisen kiinnostunut jaksoittaisuuden laista puhuen paljon kaikenlaisista sykleistä. Enimmäkseen hän selosti eri kansojen käsityksiä näistä.

²⁰Kysymykseen, voiko tulevaisuutta ennustaa, on Judge ilmeisesti saanut Blavatskylta tyhjentävän selityksen. Kaikki, mitä tapahtuu, on vaikutuksia syille, jotka voivat olla kuinka kaukana tahansa ajassa. Jotta tulevaisuutta voitaisiin ennustaa, täytyy olla tietoa sen menneisyyteen liittyvistä tekijöistä, jotka eivät ole vielä purkautuneet. Epätietoisuus johtuu siitä, ettei tunneta tekijöitä, joita voi ilmaantua ennustamisajankohdan ja lopullisen tapahtuman välille. Tulevaisuus näyttäytyy useimmiten mahdollisuuksien runsautena. On epätietoista, mikä niistä kaikista toteutuu.

3.6 Hartmann

¹Franz Hartmann (1838-1912) oli saksalainen lääkäri, jolla alun pitäen oli tavallinen fysikalistinen ja agnostinen asenne, joka suoralta kädeltä torjuu kaiken puheen ylifyysisestä tiedosta pelkkänä luulotteluna. Yhdysvalloissa, jonne hän siirsi praktiikkansa, hän sai tilaisuuden opiskella aitoa magiaa H.P.B.:n oppilaiden luona. Tämä johti siihen, että hän jätti praktiikkansa ja matkusti Intiaan, tarkemmin sanoen Adyariin (Madrasiin), jonne H.P.B. oli sijoittanut päämajansa.

²Opiskeltuaan siellä esoteriikkaa muutaman vuoden, jona aikana hänellä oli useita tilaisuuksia havainnoida sekä M.:n että K.H.:n tilapäisesti fysikalisoituneita hahmoja, hän päätti palata takaisin Saksaan vuonna 1885. Siellä hän harjoitti ahkeraa kirjailijaintoa kääntäen intialaisia kirjoituksia. Vuodesta 1893 lähtien hän julkaisi neljännesvuosittain aikakauslehteä, "Lotusblüten" ja kirjoitti teosofisia teoksia. Teosofisen Seuran hajotessa vuonna 1895, hän vetäytyi eroon molemmista lahkoista syvästi eripuraisuutta valittaen ja perusti 1897 Saksassa oman seuran: "Internationale Theosophische Verbrüderung".

³Hänen ansiokseen ei voi lukea muita esoteerisia tosiasioita niiden lisäksi, jotka hän sai H.P.B.:n ja Sinnetin kirjoituksista. Häntä kiinnostivat enemmän elämänskatsomuksen kuin maailmankatsomuksen ongelmat. Aivan liian harvoja tosiasioita oli saatavilla, jotta hän olisi

kyennyt tyydyttämään filosofeja ja tiedemiehiä. Hyvin pian hän oivalsi, että Steinerin julistus oli epäluotettava sillä tietoteoreettisella pohjalla, joka sillä oli. Siksi hän vetäytyi päättävästi eroon sen kannattajista, joita hän leikkisästi nimitti "die versteinerten Theosophen".

⁴Hartmannin mielenkiinto kohdistui pääasiassa elämisen taitoon. Sehän on mystikolle olennaista. Toiset enemmän mentaalisesti suuntautuneet tahtovat ennen kaikkea tietoa todellisuudesta voidakseen tietoisina olemassaolon todellisesta tarkoituksesta päättää, miten tulisi ajatella, sanoa ja tehdä.

⁵Tästä johtuu vanha vastakohtaisuus mystikon (emotionalistin) ja esoteerikon (mentalistin) välillä. Mystikon mielestä inhimillinen järki ei voi selittää olemassaoloa, niin kuin ei voikaan. Esoteerikko tietää tämän eikä myöskään tyydy inhimillisen järjen mahdollisuuksiin ylifyysisten tosiasioiden toteamisessa, vaan etsii korkeampaa tajua, joka voi saavuttaa yhteyden platoniseen ideain maailmaan. Siihen saakka hän ei hyväksy mitään muita ylifyysisiä ilmoituksia kuin planeettahierarkian antamat tosiasiat. Todisteet sille, että "tosiasiat" ovat todellisia tosiasioita, hän saa siitä, että niillä on määrätty paikat pythagoralaisten hylozoistisessa mentaalijärjestelmässä ja siitä, että ne ovat yksinkertaisimpia ja yleispätevimpiä selityksiä ennen selittämättömille ilmiöille.

⁶Mystikko voi saavuttaa hetkellisen yhteyden essentiaalimaailmaan (46), tosin se on harvinaista, saaden esimakua sen autuudesta, mutta hän ei voi käsittää mitään tässä maailmassa, koska häneltä puuttuu välttämätön edellytys, kausaalisen tajunnan intuitio.

⁷Hartmannin saksankielisen toiminnan päätarkoitus oli osoittaa, että keskiajan ja uuden ajan mystikoilla, Meister Eckehardtilla, Böhmellä, Silesiuksella, Taulerilla, Gichtelillä, Saint Martinilla ym. oli sama elämänasenne kuin intialaisilla mystikoilla.

⁸Tietämättömyys on tuottanut niin paljon epäluotettavaa mystiikan suhteen, ettei ole vahingoksi, jos kysymys lopullisesti selvitetään.

⁹"Mysteerit" oli alun pitäen nimitys "salaiselle tiedolle", jota ei saanut opettaa muille kuin erityisesti vihityille.

¹⁰Ei ole mitään muita "mysteereitä" kuin ratkaisemattomat ongelmat. Kun tarpeelliset tosiasiat on kerran saatu, on ongelma ja niin ollen "mysteeri" ratkaistu.

¹¹Mystikot kutsuvat "mysteereiksi" sellaisia tosioita, joista yksilöllä ei ole riittävää kokemusta käsittääkseen niitä kehitystasollaan.

¹²Näin ollen "mysteeri" tarkoittaa joko sitä, ettei ole tosiasioita selittämistä varten tai, että on saavuttu yksilöllisen ymmärtämyksen (kaiken oman käsityskyvyn yläpuolella olevan) rajalle.

¹³Fysikalisteille, jotka eivät voi oivaltaa ylifyysisen todellisuuden olemassaoloa, on kaikki ylifysiikka mysteeriä.

¹⁴Planeettahierarkia tahtoo antaa meille kaiken tiedon. Useimmilla ihmisillä ei kuitenkaan ole edellytyksiä käsittää sitä ja niin me saamme "mysteereitä".

3.7 Teosofinen liike

¹Teosofisen liikkeen historia on kokonaisuutena ottaen ikävä tarina, koska se on pääasiallisesti tuottanut enemmän harmia kuin hyötyä esoteerisen tiedon asialle ja ollut suureksi pettymykseksi planeettahierarkialle. Veljeyden sijaan syntyi riitaa vallasta ja opista. Vieläkään he eivät ole ymmärtäneet, että tämä katkaisi yhteyden planeettahierarkiaan.

²Teosofit ovat ehkä sitä mieltä, että pitäisi sanoa "Teosofinen Seura" "teosofisen liikkeen" sijaan, mutta se ei ole yksi seura vaan useita seuroja eli lahkoja, joista jokainen väittää julistavansa ainoaa oikeaa tietoa todellisuudesta.

³Valitettavasti teosofit ovat saattaneet esoteerisen tiedon niin huonoon huutoon yleisön silmissä, että on katsottu suotavaksi selittää, mistä tämä johtuu.

⁴Planeettahierarkian mielipide, että kysymys tiedon antamisesta viritettiin liian aikaisin, osoittautui oikeaksi. Ei edes se osa ihmiskuntaa (noin 15 prosenttia), joka oli saavuttanut

kulttuuri- ja humaniteettiasteen, voinut vapautua emotionaalisista illuusioistaan tai mentaalisista fiktioistaan tutkiakseen ennakkoluulottomasti mystifioivaksi katsomansa ideologian paikkansapitävyyttä ja todellisuusarvoa.

⁵Blavatsky hyökkäsi kaikkia teologian, filosofian ja tieteen aloilla vallitsevia käsityksiä vastaan. Ja kaikki näiden alojen auktoriteetit tunsivat itsensä loukatuiksi viisautensa omahyväisyydessä. Osoittaakseen, että hän tiesi, mistä puhui, hän suoritti lukemattomia maagisia ilmiöitä. Mutta nämä saivat tieteen edustajat vain julistamaan, että tämän täytyy olla petosta, koska sellainen oli mahdotonta, kun se oli "ristiriidassa luonnonlakien kanssa".

⁶Joukoittain uteliaita ja arvostelukyvyttömiä kerääntyi kuitenkin seuraan siihen liittyäkseen. Niin pian kuin nämä jäsenet kuulivat jotakin, he luulivat tietävänsä ja käsittävänsä kaiken. Näin saatiin tämä teosofien lauma, joka lavertelullaan herätti vain ivaa. Sen sijaan heidän olisi pitänyt saada antaa vaitiololupaus sisäänpääsyn yhteydessä.

⁷Väärinkäsitysten välttämiseksi painotettiin vastuunalaiselta taholta tiukasti, että jokaisella oli tosin oikeus omaan mielipiteeseen, mutta ei oikeutta kutsua sitä teosofiaksi. Mutta mitäpä se auttoi, kun useimmat suunsoittajat väärinkäsitystensä korostamiseksi vakuuttivat: "tämä on teosofiaa".

⁸Seura oli valinnut kaksi presidenttiä, eversti Henry Steel Olcottin (1832-1907), jonka tuli itse organisaation päällikkönä huolehtia sen käytännön ongelmista ja Blavatskyn, jonka tuli olla sen henkinen johtaja. Olcottin kuusiosainen teos "Old Diary Leaves" antaa selostuksen seurasta ja Blavatskysta.

⁹Olcott, joka oli aina ollut ainoa määräävä vastaavissa kysymyksissä, päätti Blavatskyn kuoleman jälkeen, että Besant ottaisi Blavatskyn paikan seuran henkisenä johtajana (myöhemmin valitettavasti diktaattorina). Tämä ei kuitenkaan sopinut Judgelle (eräälle perustajista), joka katsoi olevansa itseoikeutettu siihen tehtävään. Jokainen, joka vertaa Judgen suorituskyyä Besantin vastaavaan ymmärtää, kuinka perusteeton hänen röyhkeytensä oli. Seurauksena oli välirikko, joka v.1895 hajotti "universaalisen veljeskunnan" kahtia: Judgen johtamaan amerikkalaiseen seuraan ja pääseuraan, jonka päämajan Blavatsky oli siirtänyt Madrasin lähelle Adyariin, Intiaan.

¹⁰Judgella ei ollut paljoakaan iloa uudesta valta-asemastaan. Hän kuoli seuraavana vuonna (1896) ja hänen seuraajakseen tuli Mme Katherine Tingley, jonka käsitys veljeydestä ilmeni siinä, että hän käytti hyväkseen jokaisen tilaisuuden saattaakseen Besantin seuran naurunlaiseksi. Hän tukahdutti kaikki yritykset esittää uusia tosiasioita ja aatteita lahkolleen, joten se on täysin tietämätön Besantin ja Leadbeaterin välityksellä tapahtuneesta tiedon huomattavasta edistymisestä. Kylvetty hajaannuksen siemen johti siihen, että yhä useammat erosivat hänen lahkostaan ja muodostivat uusia lahkoja. Mentaalijärjestelmä, jonka hän lopulta antoi muotoilla, on suoraan harhaanjohtava.

¹¹Mutta myös besantilaisella seuralla oli vaikeutensa. Blavatsky oli yrittänyt perustaa sisäisen piirin, esoteric sectionin, jonka jäsenille ilmoitettaisiin sellaisia tosiasioita, joita ei vielä saanut julkaista. Blavatskyn kuoleman jälkeen tästä tuli "oikeaoppisuutta" vaativa piiri, joka ulkospäin komeili mielipiteenvapaudella. Mutta suvaitsemattomuus kävi ilmeiseksi, kun muut jäsenet eivät pitäneet "vihkiytymättömiä aitoina teosofeina", jos he eivät liittyneet esoteric sectioniin. Uudet vihityille ilmoitetut tosiasiat osoittautuivat sittemmin täydellisen merkityksettömiksi. Teosofien väite, että esoteric sectionin kautta pääsee yhteyteen planeettahierarkian kanssa, on perätön.

¹²Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että todelliset esoteerikot eivät nykyisin vallitsevissa olosuhteissa liity mihinkään seuroihin, vaan ovat kaikenlaisten järjestöjen ulkopuolella. Heidät tuntee siitä, että he ymmärtävät kaikkea inhimillistä ja tavoittelevat kaikkien välisiä todellisia inhimillisiä suhteita rotuun, kansaan, sukupuoleen, uskontoon, politiikkaan ja muuhun ihmisiä erottavaan katsomatta.

3.8 Harhauttavat lahkot

¹Käytäntö on tietysti vahvistanut planeettahierarkian mielipiteen vuodelta 1775, että ehdotettu uusi yritys antaa tietoa johtaisi siihen, että epäkypsät haaveilijat vääristäisivät tiedon uudelleen.

²Keskenään kiistelevien teosofisten lahkojen lisäksi on ilmaantunut joukko okkultisia lahkoja, monia rosenkreuzilaisia lahkoja ja steinerilainen antroposofia, joka myös väittää nojautuvansa rosenkreuzilaiseen veljeskuntaan, josta kukaan ei tiedä mitään.

³Tietoa todellisuudesta ei voi hankkia inhimillisissä maailmoissa, vaan vasta kausaalimaailmassa, korkeimmassa ihmisen saavutettavissa olevassa maailmassa. Niin kutsuttu selvänäköisyys ei anna mitään todellista tietoa, koska ihmiseltä puuttuu edellytys arvioida emotionaali- ja mentaalimaailmassa kokemansa todellisuuspitoisuutta. Se ilmenee myös siitä, että kaikilla selvänäköijöillä on erilaisia käsityksiä.

⁴Tietämättömät sekoittavat esoteerikot mystikkoihin (emotionalisteihin). Edellisillä on valmiiksi muotoiltu maailmankatsomus (sellainen kuin se nyt on). Jälkimmäiset tyytyvät elämäkatsomukseen.

3.9 Loppusanat

¹Tämän luonnoksen puitteissa ei voi käsitellä sitä, mitä planeettahierarkian sihteeri D.K. on suorittanut vuosina 1920-1950 antaakseen ihmiskunnalle mahdollisuuden hankkia oikeamman käsityksen todellisuudesta, korkeampien luomakuntien elämännäkemyksestä ja näiden yhteisestä pyrkimyksestä aktivoida kaikkien tajuntaa. Sen verran voidaan sanoa, että planeettahierarkia tekee voitavansa uuden maailmansodan torjumiseksi ja käyttää jokaista halukasta välikappaletta auttaakseen ihmiskuntaa ratkaisemaan polttavimmat ongelmansa: kasvatusta, maailmantaloutta, yleismaailmallista veljeyttä sekä maailmanuskontoja koskevat ongelmat. Se kääntyy kaikkien puoleen kehottaen työskentelemään yhdessä (ei erikseen) näiden ongelmien ratkaisemiseksi. Kaikki, jotka haluavat ja voivat myötävaikuttaa, saavat myös kaiken mahdollisen "inspiraation".

²D.K. huomauttaa, ettei yksilö ole saanut tietoa nauttiakseen siitä miellyttävällä etevämmyyden tunteella. Se tuo mukanaan vastuuta niin kuin kaikki tieto.

³Satanismin riemuvoitoksi voidaan kutsua sitä, että uskonnon, filosofian ja tieteen edustajat ovat onnistuneet vaitiololla tappamaan D.K.:n työn.

4 SFINKSIN KOLME KYSYMYSTÄ: MISTÄ? MITEN? MIHIN?

4.1 Olemassaolon kolmiyhteisyys

¹Tietoteoreettisessa suhteessa kaikki on ennen kaikkea sitä, mitä se näyttää olevan, mutta sen ohella aina jotakin aivan muuta ja suunnattoman paljon enemmän.

²Olemassaolon kolmiyhteisyyden muodostaa kolme samanarvoista aspektia: aine, liike ja tajunta. Mikään näistä kolmesta ei voi olla olemassa ilman kahta muuta. Kaikki aine on liikkeessä ja kaikella aineella on tajuntaa. Tajunta on joko potentiaalinen (tiedostamaton) tai aktuaalistunut, passiivinen (ei-aktiivinen) tai aktiivinen.

4.2 Kosmos

¹Esoteerisen hylozoian (Pytagoraan opin) mukaan ikiaine on rajoittamaton tila ja sisältää ehtymättömän varaston tiedostamattomia ikiatomeja. Tässä ikiaineessa on tilaa rajoittamattomalle määrälle palloja. Meidän kosmoksemme on sellainen pallo.

²Kosmos on koostunut ikiatomeista (monadeista). Ikiatomi on pienin mahdollinen ikiaineen osa ja pienin mahdollinen yksilöllisen tajunnan kiintopiste. Ikiatomit muodostavat jatkuvan sarjan yhä karkeampia aggregaatiotiloja, yhä karkeampia ainelajeja.

³Kosmos on täydellistynyt organisaatio ja muodostuu eri tiheysasteen omaavista, pitkänä sarjana toisensa läpäisevistä ainemaailmoista. Näkyvä fyysinen maailma on karkeimmasta aineesta muodostunut alin maailma. Korkeampia maailmoja on kaikissa alemmissa. Fyysisessä maailmassa esiintyy siis kokonainen sarja atomimaailmoja. Jokaisen alemman maailman aine koostuu yhä useammista ikiatomeista.

4.3 Involuutio

¹Maailmat rakentuvat ylhäältä korkeimmasta maailmasta käsin. Ikiatomit involvoituvat yhä karkeammiksi atomilajeiksi jokaisen alemman maailman myötä. Kaikkia tähän liittyviä involvoitumisprosesseja kutsutaan yhteisellä nimityksellä involuutioksi.

²Jokaisella maailmalla on omalaatuisensa "tila" (ulottuvuus), "aika" (jatkuvuus, kesto), atomiaine ja siitä koostuneet aggregaatit, liike (voima, energia, värähtely, "tahto") ja tajunta. "Tilan ja ajan tuolla puolen" on siis ikiaine.

4.4 Elämänmuodot

¹Kaikella elämällä on muoto, niin atomeilla, molekyyileilla, aggregaateilla, planeetoilla, aurinkokunnilla kuin kosmisilla maailmoillakin. Nämä muodot ovat muuntumisen lain alaisia, muuttuvat alituisesti, hajoavat ja muotoutuvat uudelleen. Monadit (ikiatomit) muodostavat (fyysisestä maailmasta laskien) nousevan sarjan yhä korkeampia elämänmuotoja, joten alemmat sisältyvät korkeampiin ja muodostavat verhoja niille. Koko kosmos muodostaa sarjan yhä hienostuneempia elämänmuotoja, ja palvelee monaditajuntaa lahjoittamalla sille vähä vähältä "elimen", jota se tarvitsee vastaista kehitystään varten.

²Monadit ovat ainoat tuhoutumattomat osat maailmankaikkeudessa. Mitään "kuolemaa" ei ole, ainoastaan monaditajunnalle tarkoitettuja uusia muotoja. Kun muoto on täyttänyt tilapäisen tehtävänsä monadin tajunnankehityksessä, se hajoaa.

4.5 Evoluutio

¹Involuutio merkitsee monadien involvoitumista alimpaan kosmiseen maailmaan, evoluutio niiden palaamista korkeimpaan kosmiseen maailmaan. Siten ne saavuttavat täydellisen aktiivisen itsetietoisuuden alimmassa maailmassa ja myöhemmin

kaikkietävyys ja kaikkivaltius yhä korkeammissa maailmoissa. Evoluutio muodostaa siis sarjan yhä korkeampia luomakuntia, yhä korkeampia kehitystasaita. Jokainen monadi oleskelee jossakin tällä valtavalla kehityksen asteikolla; missä, riippuu sen iästä: ajankohdasta, jolloin se tuotiin ikeineestä kosmoseen ja siirrettiin alemmasta luomakunnasta korkeampaan luomakuntaan.

²Evoluutio jaetaan viiteen luomakuntaan ja seitsemään jumaluuskuntaan. Planeettamaailmat sisältävät luomakunnat, aurinkokuntamaailmat alimman jumaluuskunnan ja kosmiset maailmat muut kuusi jumaluuskuntaa.

³Ihmiskunnalla, joka tähän mennessä on tutkinut noin miljoonasosan todellisuudesta, on mahdollisuus tutkia fyysisessä maailmassa noin prosentin verran koko olemassaolosta. Viidennen luomakunnan monadi voi tietää noin 10 prosenttia, jumaluutena alimmassa jumaluuskunnassa noin 14, toisessa 28, kolmannessa 42, neljännessä 56, viidennessä 70, kuudennessa 85 ja korkeimmassa jumaluuskunnassa 100 prosenttia. Kaikki tieto olemassaolosta on auktoritatiivista läpi koko monadisarjan yhä korkeammissa maailmoissa, kunnes yksilö kykenee itse hankkimaan tarvittavat ensi käden tiedot oman kokemuksen kautta.

⁴Ennen kuin monadi on saavuttanut korkeimman jumaluuskunnan, se tekee eron immanentin ja transsendentin jumalan välillä. Immanentti jumaluus on aina tietoinen ykseydestään kaiken elämän kanssa. Ylitajunta kuuluu transsendentille jumaluudelle.

⁵Kun riittävän monet monadit ovat onnistuneet työllään kohoamaan alimmasta luomakunnasta korkeimpaan jumaluuskuntaan, voi tämä kollektiiviolento jättää kosmisen pallonsa ryhtyäkseen rakentamaan ikeineessä omaa kosmista palloaan ikeineen ehtymättömästä varastosta noutamistaan ikeatomeista.

4.6 Manifestaatioprosessi

¹Koko kosmos muodostaa yhden ainoan yhtenäisen manifestaatioprosessin, johon kaikki monadit osallistuvat tajunnanilmaisillaan, tiedostamattaan tai tiedostaen, vastentahtoisesti tai vapaaehtoisesti. Mitä korkeampi maailma ja valtakunta, mitä korkeampi tajunnanlaji, sitä suurempi monadin panos manifestaatioprosessissa.

²Kun monadi on läpikäynyt manifestaatioprosessin involuution ja evoluution, hankkinut ja jättänyt verhon maailmassa toisensa jälkeen sekä lopulta vapautunut involvoitumisesta aineeseen korkeimmassa kosmisessa maailmassa, se tulee tietoiseksi itsestään monadina. Siis saakka se samastaa itsensä johonkin niistä verhoista, joita se on hankkinut ja aktivoinut.

4.7 Tajunta

¹Tajunta on yhtä. Koko kosmos muodostaa yhden ainoan kokonaistajunnan, jossa jokaisella monadilla on korvaamaton osa. Universaalinen tajunta on ikään kuin kaikkien monadien tajuntojen summa, niin kuin valtameri on kaikkien vesipisaroiden muodostama ykseys. Siten kaikki tajunta on luonteeltaan sekä kollektiivista että yksilöllistä, vaikka normaaliyksilö ei voi käsittää tätä suunnattoman rajoitetuilla voimavaroillaan.

²On olemassa yhtä monta eri tajunnanlajia kuin on ainelajeja. Jokaisella maailmalla on oma kokonaistajuntansa niin kuin jokaisella monadiverholla on omansa. Jokainen korkeampi maailma osoittaa jokaiseen alempaan maailmaan verraten valtavaa energian ja tajunnan lisäystä sekä voimaperäisyyden että laajuuden suhteen. Jokaisessa maailmassa on monaditajunnalla täysin erilainen käsitys todellisuudesta. Juuri tätä tarkoitettiin alunperin sanonnalla, että kaikki todellisuuskäsitys oli maajaa eli "illuusiota", koska ei ole olemassa ainoaa kaikille kaikkialla pätevää yhteistä käsitystä ennen kuin korkeimmassa kosmisessa maailmassa.

³Jokaisella maailmalla, jokaisella planeetalla, aurinkokunnalla jne., on siis oma kollektiivitajuntansa, joka muodostaa yhtenäisen kollektiiviolennon, jossa yksi monadeista on hallitsevin. Mitä korkeamman luomakunnan monadi on saavuttanut, sitä suurempi sen osal-

lisuus kosmiseen kokonaisuustajuntaan on. Kun monadi on hankkinut planeetarisen tajunnan, se on planeettaolento. Kun se lopulta on aktuaalistanut potentiaalisen universaalitajuntansa, siitä on tullut yksilöllinen kokonaisuus kosmisessa kaikkitietävyydessä ja kaikkivaltiudessa. Siihen saakka se on ollut kehittynein monadi siinä yhä laajemmassa aineaggregaatissa, jota se on voinut pitää omana verhonaan. Jokaisessa maailmassa monadi pukeutuu asianomaisen maailman aineverhoon, joka entisestään laajenee.

⁴Monadi on katoamaton, alun pitäen potentiaalinen (tiedostamaton) yksilötajunta, joka alimman maailman alimmassa luomakunnassa (fyysisessä kivikunnassa) herätetään aktiiviseen tajuntaan ja joka vähitellen hankkii tajunnan yhä korkeammissa maailmoissa. Vasta karkein aine tarjoaa riittävää vastarintaa, jotta subjektiivinen monaditajunta voisi oppia erottamaan vastakohtaisuuden sisäisen (subjektiivisen) ja ulkoisen (objektiivisen) todellisuuden välillä sekä hankkimaan aktiivisen tajunnan edellytykseksi itsetietoisuudelle kaikenlaisissa todellisuuksissa. Sen jälkeen monadi voi itseaktiivisuudella hankkia tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä yhä korkeampien luomakuntien yhä korkeammissa maailmoissa.

⁵Tajunta alemmassa ainelajissa tai maailmassa ei tuota tajuntaa korkeammassa maailmassa tai tietoisuutta sen olemassaolosta, joten sitä ei vaikuta olevan. Kaikki monadia ylempänä oleva kuulu sen ylitajuntaan. Monadin koko menneisyys kuuluu sen alitajuntaan, uusissa inkarnaatioissa välillisesti saavutettavissa vain muisteluina samanlaatuisten elämysten yhteydessä.

⁶Evoluutio ei merkitse monadille vain yhä korkeampien tajunnanlajien itsehankintaa, vaan myös vapautumista samastumisesta alempiin tajunnanlajeihin, jotka vaikuttavat aina olevan ainoat varmat ja luotettavat, koska ne ovat siihen mennessä ainoat koetut ja tunnetut.

⁷Niin kuin korkeampi aine läpäisee alemmat aineet, niin myös korkeampi tajunta käsittää kaikki alemmat tajunnanlajit.

4.8 Luomakunnat

¹Monaditajunta "nukkuu" kivikunnassa, "uneksii" kasvikunnassa, herää eläinkunnassa, hankkii itsetietoisuuden ihmiskunnassa ja tietoa olemassaolosta viidennessä luomakunnassa jatkaakseen sen jälkeen tajunnan evoluutiotaan seitsemässä yhä korkeammassa jumaluuskunnassa ja hankkiakseen siten kaikkitietävyyden ja kaikkivaltiuden yhä korkeammissa maailmoissa.

²Planeetat edustavat viittä alimpaa maailmaa ja luomakuntaa. Näistä viidestä kivikunta kuuluu näkyvään fyysiseen maailmaan. Kasvikunta kuuluu osaksi myös fyysis-eetteriseen maailmaan, eläinkunta emotionaalimaailmaan (jota on virheellisesti nimitetty astraalimaailmaksi), ihmiskunta mentaalimaailmaan ja viides luomakunta kausaalimaailmaan.

³Kun mineraalimonadit ovat onnistuneet hankkimaan fyysis-eetterisen tajunnan, ne siirtyvät kasvikuntaan. Aluksi tajunta ilmenee taipumuksena toistoon, josta kehittyy taipumus järjestäytyneeseen tapaan tai "luonteeseen". Tajunnan kasvaessa syntyy pyrkimys sopeutumiseen. Kasvimonadit tulevat eläinmonadeiksi hankkimalla emotionaalitajunnan. Riittävän aktiivisella mentaalitajunnalla eläinmonadit siirtyvät ihmiskuntaan, ja ihminen siirtyy viidenteen luomakuntaan hankittuaan täydellisen tajunnan kausaaliverhossaan.

⁴Kivikunnan monadeja ympäröi mineraaliryhmäsieluun kuuluva verho, kasvikunnan monadeja kasviryhmäsieluun ja eläinkunnan monadeja eläinryhmäsieluun kuuluva verho. Korkeammissa maailmoissa monadi saa itse pukeutua vastaavien maailmojen aineverhoihin. Kun eläinmonadi on kehittynyt siinä määrin, että se voi hankkia oman verhon kausaalimaailmassa, se siirtyy ihmiskuntaan. Siitä lähtien monadi on kausaaliverhoonsa suljettu koko ihmiskunnassa oleskelunsa ajan. Voidaan sanoa, että kausaaliverho inkarnoitu, sulkee sisälleen ja läpäisee alemmat verhot. Tästä ilmennee, ettei ihminen voi koskaan jälleensyntyä eläimenä, yhtä vähän kuin eläin voi syntyä kasvina tai kasvi mineraalina. Transmigraatio ei voi tapahtua taaksepäin.

⁵Monadille ei ole suinkaan välttämätöntä kehittyä orgaanisten verhojen avulla. Itse asiassa useimmilla monadeilla ei ole koskaan ollut muita kehoja kuin aggregaattiverhot (esim. niillä, jotka seuraavat rinnakkaista deevaevoluutiota), jotka muodostuvat sähkömagneettisesti koossapysyvistä atomeista ja molekyyleistä, jollaisia ihmisellä on kaikissa maailmoissa paitsi näkyvässä.

4.9 Ihmisen verhot ja maailmat

¹Ihmiskuntaan kuuluvalla monadilla on fyysisen inkarnaation aikana käytettävänään kaiken kaikkiaan viisi verhoa, yksi verho jokaista viittä alinta maailmaa varten: organismi näkyvässä fyysisessä maailmassa, eetteriverho fyysisessä eetterimaailmassa, emotionaaliverho emotionaalimaailmassa, mentaaliverho mentaalimaailmassa ja pysyvä kausaaliverho kausaalimaailmassa (Platonin ideain maailmassa). Näistä viidestä verhosta neljä alinta verhoa uusiutuu jokaisen inkarnaation yhteydessä, ja kun monadi vapautuu organismista, ne hajoavat suhteellisen nopeasti. Kaikki verhot organismia lukuunottamatta ovat aggregaattiverhoja. Eetteriaine ympäröi organismin jokaista yksityistä solua välittäen niitä erilaisia toiminnallisia energioita, joita muinaiset opettajat nimittivät elämänvoimaksi. Emotionaali-, mentaali- ja kausaaliverhot ympäröivät ja läpäisevät kaikki alimmat verhot. Ne ovat soikion muotoisia ja ulottuvat noin 30-45 cm organismin ulkopuolelle muodostaen nk. auran. Organismi vetää puoleensa noin 99 prosenttia näiden verhojen aineesta ja pidättelee sitä kehällään, niin että näistä verhoista muodostuu organismin täydellisiä jäljennöksiä.

4.10 Ihmisen tajunta

¹Ihmiskunnan nykyisellä yleisellä kehitysasteella on normaaliyksilö inkarnaationsa aikana objektiivisesti tietoinen yleensä vain organismissaan, subjektiivisesti tietoinen eetteri-, emotionaali- ja mentaaliverhoissaan ja tiedostamaton kausaaliverhossaan. "Näkyvä" fyysinen todellisuus, joka käsittää kolme alinta fyysistä aggregaatiotilaa (kiinteän, nestemäisen ja kaasumaisen), on ainoa, jonka ihminen tuntee ja ainoa, jonka hän katsoo olevan olemassa. Hän käsittää emotionaaliverhonsa halut ja tunteet ja mentaaliverhonsa ajattelun vain jonakin subjektiivisena, ymmärtämättä, että objektiivisesti katsoen näitä ilmiöitä vastaavat kyseisten maailmojen ainelajien värähtelyt.

²Kun yksilö on hankkinut objektiivisen tajunnan kaikissa inkarnaatioverhoissaan sekä kausaali-intuition ja siten tietoisuuden kausaaliverhossaan, hän siirtyy kausaaliminänä viidenteen luomakuntaan.

³Ennen kuin monadi on hankkinut pysyvän kausaalisen aktiivisuuden kyvyn, sen on päättämänsä inkarnaation jälkeen odotettava uutta syntymää kausaaliverhossaan nukkuen. Siten sen tajunnanjatkuvuus häviää ja sen muistot menneestä jäävät piileviksi, kunnes se kykenee kausaaliseen tajuntaan.

⁴Inkarnaatioiden lukumäärä on jokaisessa luomakunnassa rajoittamaton, kunnes yksilö on hankkinut asianomaisissa luomakunnissa tarvittavat ominaisuudet ja kyvyt ja oman verhon lähinnä korkeammassa maailmassa. On kuitenkin huomautettava, että kaikki hankitut ominaisuudet jäävät uudessa inkarnaatiossa piileviksi, jos ne eivät saa tilaisuuksia kehittyä, mikä mahdollistuu kuitenkin kerta kerralta paremmin. Tavallisesti vain ymmärtämys on aktuaalinen.

4.11 Ihmisen kehitysasteet ym.

¹Luokat ovat luonnon järjestys. Luonnonluokat merkitsevät eri ikäluokkia, niin ihmiskunnassa kuin kaikissa muissakin luomakunnissa, sekä alemmissa että ylemmissä.

²Ihmiskunnassa oleskelunsa aikana yksilö läpikäy viisi kehitysastetta: barbaariasteen (alempana emotionaaliminänä), sivilisaatioasteen (alempana mentaaliminänä), kulttuuriasteen (korkeampana emotionaaliminänä), humaniteettiasteen (korkeampana mentaaliminänä) ja

idealiteettiasteen (kausaaliminänä).

³Monadi kehittyy omista kokemuksistaan oppimalla ja korjaamalla sitä, mitä on edellisissä inkarnaatioissa kylvänyt. Kaikki hyvä tai paha, mikä yksilöä kohtaa, on hänen omaa aikaansaannostaan. Hänelle ei voi tapahtua mitään, mitä hän ei ole ansainnut. Epäoikeudenmukaisuus ei voi missään suhteessa tulla kysymykseen, ja puhe siitä johtuu elämäntietämättömyydestä ja kateudesta.

⁴Poistyöntävän perustaipumuksen omaavien monadien kehitys voi ottaa väärän suunnan ja osoittautua jo kasvikunnan loiselämässä ja eläinkunnan petoelämässä. Alemmissa luomakunnissa monadit yleensä vastustavat kehitystä ja aiheuttavat epäjärjestystä, kaiken omalla vastuullaan. Tiedostamaton ja vielä suuremmassa määrin tietoinen kajoaminen monadin luovuttamattomaan, loukkaamattomaan, jumalalliseen vapauteen, jota rajoittaa kaiken elävän yhtäläinen oikeus, johtaa taisteluun olemassaolosta ja elämän julmuuteen.

⁵Kasvimonadit kehittyvät eläinten ja ihmisten syödessä niitä ja asettaessa ne siten alttiiksi näiden eläinkehojensa vahvoille emotionaalivärähtelyille.

⁶Yksilö ei voi syyttää elämää siitä, että hän alemmilla kehitystasoilla melkein pä täydellisessä tietämättömyydessään tekee virheitä milteipä kaikkien luonnon- ja elämänlakien suhteen.

⁷Esoteriikan perusselviön mukaan lakeja esiintyy kaikessa ja kaikki on lain ilmausta. Kaikkietävä on se, jolla on tietoa kaikkien maailmojen kaikista laeista. Niin kaikkivalta kuin vapauskin ovat mahdollisia vain kaikkien lakien ehdottoman virheettömän soveltamisen kautta.

* * * * *

⁸Tietenkin esoteerinen maailman- ja elämänselitys tulee aina olemaan vain työhypoteesi ihmiskunnalle. Mutta mitä pitemmälle ihmiskunta kehittyy, sitä ilmeisemmäksi käy hypoteesin verraton ylivoimaisuus. Kausaaliminä voi todeta sen yhtäpitävyyden ihmisen viiden maailman tosiasioiden kanssa.

5 ERÄÄN ESOTEERIKON NÄKEMYS EUROOPPALAISEN FILOSOFIAN HISTORIASTA

5.1 Johdanto

¹Filosofian historia voidaan kirjoittaa eri tavoin. Se voidaan käsitellä historiana tai filosofiana. Paino voidaan asettaa eri yrityksille, joita on tehty käsitteiden erotteliseksi, tai voidaan kertoa filosofien erilaisesta myötävaikutuksesta filosofisten näennäisongelmien näennäisratkaisuihin, tai tähdentää erityisesti erilaisia periaatteita, tai arvostella osoittamalla ristiriitaisuuksia filosofisissa järjestelmissä tai poimia aatteet erilleen kehyksestään ymmärtämättä muuten filosofien maailman- ja elämänsomusta.

²Seuraava yleiskatsaus perustuu pythagoralaisten esoteerisen mentaalijärjestelmän kuvaukseen todellisuudesta (luvut 1.4-1.41) ja pyrkii osoittamaan ajattelijoiden kokonaisuutena ottaen epäonnistuneet yritykset tavoittaa jokunen häivähdys tästä todellisuudesta. Tässä yhteydessä on käytetty myös muita aatteita ja tosiasioita, joita vanhemmat veljemme ovat yhä enenevässä määrin asettaneet ihmiskunnan käytettäväksi. Ilman edellä sanottua seuraava esitys "häilyy ilmassa". Yleiskatsauksen tarkoituksena on vapauttaa ihmiskunta riippuvuudestaan filosofian kuvitteellisiin spekulatioihin ja opettaa ihmisiä ajattelemaan itse.

5.2 Filosofian perusongelmat

¹Niin kutsuttu teoreettinen filosofia (maailmankatsomus) jaetaan ontologiaan, metafysiikkaan, kosmologiaan, psykologiaan ja tietoteoriaan ja niin kutsuttu käytännöllinen filosofia (elämänsomus) etiikkaan, oikeus-, valtio- ja yhteiskuntafilosofiaan.

²Kaikesta tästä on kaikilla terävä-älyisillä ja syvämielteisillä filosofeilla ollut eri mielipiteitä. Koska elämänsomuksen täytyy perustua maailmankatsomukselle, he eivät ole voineet päästä yksimielisyyteen edes "käytännön" ongelmista.

³On väistämätöntä, että mielipiteet eroavat, koska filosofisia ongelmia ei voi ratkaista ilman tietoa olemassaolon tosiasioista, ja näistä on ollut puutetta. Ongelmia ei ole voitu muotoilla oikein, mikä on mahdotonta, ennen kuin oikeat vastaukset tiedetään. Täytyy olla tietoa, jotta kysymykset voidaan asettaa järkevästi. Sellaisina, jollaisiksi ne on muotoiltu, ne ovat mielettömiä ja ratkaisemattomia näennäisongelmia.

⁴Esoteriikan vastine filosofian "ontologialle" (opille todellisuudesta) on oppi aineesta, sen alkuperästä ja koostumuksesta (esoteerinen kemia).

⁵Metafysiikka pyrkii selittämään liikettä (luonnontapahtumien kulkua, manifestaatioprosessia) ja on esoteerisesti oppi energioista, niiden alkuperästä ja luonteesta (esoteerinen fysiikka). Yleisessä puhetavassa on nimitystä "metafysiikka" sovellettu kaikkeen ylifyysiseen. Filosofian "metafysiikka" on tietämättömyyden spekulatiota eikä sitä saa sekoittaa esoteriikan "ylifyysiikkaan". Välitön ymmärtämys esoteriikkaa kohtaan on vain niillä, joilla tieto on piilevänä (uudelleenmuistamista).

⁶Kosmologia on oppi maailmankaikkeudesta, maailmojen synnystä jne. (esoteerinen astronomia).

⁷Psykologia on oppi tajunnasta.

⁸Tietoteoria on kysymys tiedon mahdollisuudesta jne. Tähän liittyvä näennäisongelma, joka Locken, Humen ja Kantin ajoista saakka on ollut filosofian pääongelma, jää pois niin pian kuin ihminen saa tietoa todellisuudesta ja elämästä ja olemassaolon perustosiasioista.

⁹Etiikka (oikeuskäsitys) pyrkii vahvistamaan, mikä on oikein ja mikä väärin, mikä on oikeaa toimintaa ja mitkä oikeita toiminnan motiiveja. Nämä oikeusperusteet määräytyvät viime kädessä siitä, mikä käsitys yksilöllä on olemassaolon tarkoituksesta ja päämäärästä,

sellaisena kuin se ilmenee hänen näkemyksessään todellisuudesta ja elämästä. Filosofian etiikan historia on oppi kaikista eri oikeuskäsityksistä, joita elämästä tietämätön terävä-älyisyys on julistanut.

HYLOZOOINEN KAUSI

5.3 Pytagoras

¹Mitä yksinkertaisimman tajunnan (jopa eläintajunnan) täytyy kyetä suoraan, välittömästi ja harkitsematta toteamaan kaikelle tajunnalle olemassaolevat kolme absoluuttia (aine, liike, tajunta: olemassaolon summa). Inhimillisen terveen järjen täytyy kyetä oivaltamaan ne itsestäänselvyyksinä, yksinkertaisimpana identtiteetin lain sovellutuksena: tämä on tätä. Tätä filosofian perusongelmaa, itsestäänselvintä kaikista ongelmista, filosofit eivät ole vielä kyenneet ratkaisemaan. "Todellisuushan on minulle annettu" (Tegnér). Näin yksinkertaista on välitön, josta on tehty ratkaisematon ongelma.

²Pytagoras selitti, että todellisuudella on kolme aspektia, jotka toisiinsa sekoittumatta tai muuntumatta ovat purkautumattomasti ja eroamattomasti toisiinsa yhtyneet, että kaikki kolme ovat välttämättömiä oikeaa todellisuuskäsitystä varten.

³Olemassaolon kolminaisuuden muodostavat:

aineaspekti
liikeaspekti (energia-aspekti)
tajunnanaspekti

⁴Tietoteoreettisen spekulatiivisuuden yksipuolisuus ilmenee siinä, että kolme etevintä filosofista katsantotapaa ovat kukin onnistuneet löytämään vain yhden puolen todellisuudesta, mutta eivät pythagoralaista synteisiä.

⁵Tiedemiehet väittävät, että "kaikki on ainetta". Länsi- ja itämaiden filosofit korostavat, että "kaikki on tajuntaa". Ydinfyysikot eli nk. atomitutkijat puoltavat nykyisin kiihkeästi ajatusta, että "kaikki on energiaa". Havaittava fyysinen aine hajoaa heidän silmissään "olemattomiin" tai energiailmiöiksi, jolloin he oitis päättelivät, että "aine hajoaa energiaksi". Vain esoteerikot tietävät, että se hajoaa fyysikoille näkymättömäksi aineeksi, jonka energiavaikutus on huomattavasti suurempi siksi, että se kuuluu korkeampaan molekyyliin.

⁶Pytagoras kutsui tätä ainoaa oikeaa todellisuuskäsitystä hylozoiikaksi (henkiseksi materialismiksi), jolloin hän kumosi hengen ja aineen välisen vastakohtaisuuden selittäen, että "henki" on atomien katoamaton tajunta.

⁷Pytagoras oivalsi, että jokaisen, joka tahtoo fyysisessä maailmassa hankkia mahdollisimman täsmällisen todellisuuskäsityksen, täytyy lähteä olemassaolon aineaspektista, sen ollessa välttämätön pohja tieteelliselle tutkimukselle. Tämä on myös loistavasti vahvistettu. Luonnontiede on osoittanut etevämmyytensä, ei ainoastaan teknisessä suhteessa vaan myös siinä, että se on osoittanut lukumääräisesti vähiten erehdyksiä. Fyysisessä maailmassa terveen järjen todellisuustajun hankkinut ei joudu kovin helposti emotionaalisen mielikuvituksen illuusioiden, mentaalisen aktiivisuuden fiktioiden eikä tähänastisen elämäntietämättömyyden idiologioiden uhriksi.

⁸Länsimaalaiset lähtevät objektiivisesta aineaspektista, intialaiset subjektiivisesta tajunnanaspektista. Kosmos muodostuu eri tiheysasteen omaavien ainemaailmojen sarjasta. Kaikki korkeammat maailmat lävistävät ja sulkevat piirinsä kaikki alemmat maailmat. Todellisuuskäsitys (tajunnan loogisesti absoluuttinen käsitys todellisuusaspekteista) eroaa eri maailmoissa johtuen erilaisesta ikeatomitiheydestä, mistä seuraa eroja ulottuvuudessa,

kestoajassa, ainekoostumuksessa, liikkeessä, tajunnassa ja lainmukaisuudessa. Itämaalainen tekee loogisen kömmähdyksen kutsuessaan todellisuuskäsitystä "illuusioksi" siksi, että se muuttuu jokaisen maailman myötä.

5.4 Muut esoteerikot

¹Filosofian historian yleisesti käyttämien oppikirjojen mukaan filosofinen ajattelu alkaa noin 600 vuotta e.Kr. Tämä ajanjakso merkitsee sen sijaan kreikkalaisen kulttuurin ja siten myös niin kutsuttujen mysteerien ehdottoman avutonta rappeutumista. Ennustetun tuhon ehkäisemiseksi Pytagoras perusti (noin 700 e.Kr) Sisiliaan, Taorminan ulkopuolelle siirtokunnan (nimeltään Krotona), josta eräänä päivänä oli tuleva sen väestön tuhoama ja hänestä itsestään sen murhaama. Pytagoraasta on kolme eri legendaa. Kaikki hänestä kerrottu on virheellistä, kaukana totuudesta, koska Pytagoras oli essentiaaliminä ja esoteerisen tietokunnan perustaja.

²Kuten alkuperäisissä mysteereissä ilmoitettiin tämän tietokunnan jäsenille vaitiolovelvollisuuden ehdolla todellisuustieto, jota tietämättömyys tulee aina vääristelemään ja vallanhalu aina väärinkäyttämään.

³Tietokunnassa oli useita asteita. Alimmalla asteella tieto ilmoitettiin myytin muodossa. Ylemmillä asteilla annettiin yhä useampia tulkintoja symboleille. Osa näistä myyteistä, nekin vääristeltyjä, on tullut jälkimaailman tietoon.

⁴Korkeammat vihityt saivat tietoa fyysistä maailmaa korkeampien ainemaailmojen olemassaolosta. Kaikki aine koostuu ikiatomeista, joita Pytagoras nimitti monadeiksi (pienin mahdollinen ikiaineen osa ja pienin yksilöllisen tajunnan kiintopiste). Nämä monadit ovat häviämättömiä, minkä vuoksi mitään kuolemaa ei ole, ainoastaan muodon hajoaminen. Sen jälkeen kun monadien potentiaalinen tajunta on herätetty henkiin, etenee niiden tajunnankehitys kautta luomakuntien sarjan yhä korkeammassa maailmoissa, kunnes ne saavuttavat korkeimman jumaluuskunnan.

⁵Pytagoralaiset tallensivat symbolisiin kirjoituksiin mestarinsa opin mm. olemassaolon kolmesta samantarvoisesta aspektista. He opetti-vat mm., että elämän tarkoitus on tajunnankehitys, että "tajunta nukkuu kivessä, uneksi kasvilla, herää eläimessä, tulee minätietoisuudeksi ihmisessä, ykseystajunnaksi viidennessä luomakunnassa ja yhä laajemmaksi kaikkietävyudeksi yhä korkeammassa jumaluuskunnassa".

⁶Siihen, mitä muuta he opettivat, viittaavat osittain seuraavat esoteeriset (nk. esisokraattiset) filosofit.

⁷Kopernikus, Galilei, Giordano Bruno ja muut tunsivat pytagoralaisen käsikirjoitusten jäljennöksiä.

⁸Oli todennäköisesti väistämätöntä, että jotkut esoteeriset sanontatavat pääsivät vihkiytymättömän yleisön tietoon ja joutuivat mielikuvituksellisen spekulatiivisuuden kohteeksi. Kaikesta päätellen muutamat vihityistä osallistuivat tähän mielikuvitusleikkiin johtaakseen keskustelun mentaalisen analyysin aloille (joka tietenkin rappeutui terävä-älyiseksi viisasteluksi) ja kehittääkseen siten "sivistymättömien" ajattelukykyä.

⁹Filosofian historia tekee selväksi, ettei näistä esisokraattisista filosofiasta tiedetä paljoakaan enemmän kuin muutamien nimet, ei edes syntymäaikoja. Kaikki, mitä heistä tiedetään, on tarua sekä älykkään tietämättömyyden yrityksiä tulkita symbolisia runoja ja muita katkonaisia kirjoitelmia, joita heidän ansiokseen luetaan.

¹⁰Kaikki esisokraattiset filosofit olivat hylozoioikkoja. Heidän väitetystä viisaudestakaan ei ole jäljellä muuta kuin joitakin harvoja puutteellisia lausuntoja. Yksinomaan tämän seikan olisi pitänyt kehottaa varovaisuuteen niitä arvosteltaessa.

¹¹Näillä viisailla miehillä oli todellisuustietoa, joka aikamme tiedemiehiltä vielä puuttuu. Perinteelliselle arvostelukyvyyttömyydelle on kuvaavaa, että heidät mainitaan esimerkkeinä "ajattelun ensimmäisistä yrityksistä". Näin tehdään, vaikka heistä väitetään tiedettävän seura-

vaa:

¹²He opettivat, että kiintotähdet olivat aurinkoja. Planeetat kiersivät aurinkoa, loistivat lainatulla hohteella ja olivat kerran olleet nestemäisiä, auringosta erittyneitä massoja. He kuvailivat auringon ja kuun kiertoaikoja, ennustivat kuun- ja auringonpimennyksiä. He tiesivät, että maa on pyöreä, antoivat oikeita tietoja maapallon koosta. He antoivat lausuntoja mitä perusluonteisimmista käsitteistä ja mitä vaikeimmista ongelmista, esim. luonnontapahtumain mekaanisista tai tarkoituksenmukaisista syistä.

¹³Näiden miesten tilille jälkimaailma on lukenut mitä alkukantaissimman tietämättömyyden; heidän antamansa selitykset kaiken koostumisesta ja synnystä olisivat olleet järjettömiä. Näissä katkelmissa esiin vilahtava on kauttaaltaan symbolista ja todistaa näiden jäännösten kuuluneen "vihkiytyneille" tarkoitettuihin kirjoituksiin. (Todellista tietoa opetettiin vain salaisissa tietokunnissa.) He eivät myöskään yrittäneet harjoittaa terävä-älyisyyttä tai syvämielisyyttä. Siinä suhteessa logiikka ei ole lainkaan edistynyt 2500 vuoden aikana. Filosofit soveltavat edelleen kontradiktorista "vastakkaisuuden lain" periaateajattelua, joskin perspektiiviajattelun tietoisuus suhteellistamisen merkityksestä on viime aikoina voittanut alaa. He ovat yhtä etäällä korkeammista mentaalisista kyvyistä kuin heidän kaltaisensa olivat pari tuhatta vuotta sitten. Esoteerikko, joka "tietää, kuinka harvat ihmiset osaavat ajatella ja kuinka vielä harvemmat osaavat ajatella oikein", hymyilee lukiessaan, kuinka tietyt näistä viisaiden tilille luetuista lausunnoista on tulkittu ja vääristetty.

¹⁴"Kaikki on syntynyt vedestä" (Thales: ensimmäinen yleisesti tunnettu hylozooikko). Tämä viittaa siihen, että kiinteä aggregaatiotila on kristallisoitunut nestemäisestä aggregaatiotilasta. Tämä esoteerinen lause oli kaldealaisten vanhassa kabbalassa, jonka juutalaiset myöhemmin muokkasivat uudelleen. Tämän vuoksi "Mooseksen mukaan" henki synnytti kaiken "liikkumalla vetten päällä".

¹⁵"Kaikki on syntynyt ilmasta" (Anaksimenes). Nestemäinen aggregaatiotila on saanut alkunsa kaasumaisesta.

¹⁶"Kaikki on syntynyt tulesta" (Herakleitos). Tulella tarkoitettiin eetteristä aggregaatiotilaa. Kaiken on täytynyt olla eetteriä ennen muuttumistaan kaasumaiseksi, nestemäiseksi ja kiinteäksi aineeksi. Pitemmälle kuin "tuleen" ei voitu päästä kavaltaamatta salaisuuksia. Supereetterinen aggregaatiotila sai myöhemmin latinankielisen nimen "quinta essentia".

¹⁷Anaksimandros opetti, että kosmokset, joita on lukemattomia (!), syntyvät kaaoksesta ja että jokainen kosmos kehittyy itsestään. Sillä tavoin hän lausui kaksi esoteriikan huomattavimmista totuuksista. Ja tätä kutsutaan alkukantaiseksi spekulaatioksi!

¹⁸Kun Ksenofanes symbolikielellään selittää, että maailmankaikkeus on jumala ja että jumaluus on pallonmuotoinen, hän antaa useita esoteerisia tosiasioita. Kosmos on pallo ikiaineessa, joka on todellakin rajaton tila. Kosmos on samanaikaisesti kosminen kollektiivitajunta, joka on korkein jumaluus. Ei ole ihme, että hän arvosteli räikeästi antropomorfismia.

¹⁹Parmenides teki eron näkyvän (fainomenon) ja ajatellun (noumenon) välillä, nimityksiä, joita erityisesti Kant tuli myöhemmin väärinkäyttämään. Käsite esimerkiksi pöydästä mentaalisena käsitteenä on muuttumaton, kun se kerran on saanut määritelmänsä, kun taas sen fyysiset vastaavuudet saattavat muuttua ja olla muodoltaan ja väriltään erilaisia. Tästä näkökulmasta katsottuna voidaan "käsitteiden maailma" tietenkin nähdä "tosiolevaisena". Parmenides osoitti terävä-älyisesti muotoilluilla esimerkeillä, kuinka me sotkeudumme ristiriitaisuuksiin ja päädymme mielettömyyksiin, jos yritämme käsittää todellisuutta sepittelemillämme käsitteillä. Jos Parmenideksen erottamat fainomenon (fyysinen olemassaolo) ja noumenon (käsite) olisi ymmärretty oikein, niin käsitettä subjektiivisena todellisuutena ei olisi sekoitettu sen objektiiviseen fyysiseen vastaavuuteen ja ihmiset olisivat mm. oivaltaneet eron loogisen käsityksen perusteen ja seurauksen sekä fyysisen todellisuuden syyn ja vaikutuksen välillä.

²⁰Zenon selvitti kumoamattomin todistein mm., että "lentävä nuoli on levossa" ja että "Akilles ei saa kiinni kilpikonnan, jos tällä on hieman etumatkaa". Vielä ei ole ilmeisesti ymmärretty, mitä hän näillä todisteilla tarkoitti. Itse asiassa subjektiivinen järkemme pettää meitä, koska loogiset todisteet, joilla subjektivistien mukaan on todistusvoimaa, ovat todellisuudessa mielettömiä. Takana oli ajatus, että me emme voi selittää olemassaoloa järjen tavanomaisilla voimavaroilla, että eksoteerinen, fyysiseen todellisuuteen rajoittuva tietämys jää fikcionalismiksi.

²¹Herakleitos selitti, että kaikki on liikkeessä, ikuisen muutoksen ja vaihtelun alaista. Tämä on olemassaolon liikeaspektia koskeva esoteerinen perusselviö. Hän opetti edelleen, että maailma kehittyy sykleissä, että kaikki muuttuminen tapahtuu ikuisen luonnonlakien mukaan, jotka ovat ainoa järkähtämätön asia maailmankaikkeudessa. Kaikki tämä on esoteerista!

²²Empedokles yhdisteli ja järjestelmällisti sen, mikä oli siihen saakka saanut olla eksoteerista. Hän opetti myös vetovoiman ja valinnan käsitteitä, reinkarnaatioajatusta ja saarnasi lihansyömistä vastaan.

²³Demokritos oli ensimmäinen, joka korosti erityisesti aineaspektia.

²⁴Pytagoras oli opettanut, että olemassaolon muodostaa sarja eri tiheysasteen omaavia, toisensa läpäiseviä ainemaailmoja. Jokainen maailma rakentuu omasta atomilajistaan. Alempien maailmojen atomit sisältävät kaikki korkeampien maailmojen atomit. On siis olemassa kokonainen sarja eri atomilajeja.

²⁵Demokritos yritti luvallisuuden rajoissa rakentaa eksoteerisen teorian aineen luonteesta. Kyetäkseen tekemään tämän hän saattoi käytäntöön käsitteet "tyhjiö" ja atomien "putoaminen". Selittääkseen aineen ominaisuuksia hän teki kohtalokkaan erehdyksen jakamalla nämä objektiivisiin (muoto, kiinteytys, paino) ja subjektiivisiin ominaisuuksiin. Tämä epäonnistunut näennäisselitys jäi sitten kummittelemaan filosofian historiaan. Demokritos opetti edelleen, että atomien liikkeet määräytyvät "sokeasta välttämättömyydestä" (ananke, s.o. mekaanisista syistä, ja että sielu on aineellista laatua (epäsuorasti: monadin aineellinen verho).

²⁶Demokritoksesta alkaa filosofia eli tuntemamme eksoteerinen spekulatio, ja siksi on täysin oikeutettua sanoa, että "materialismi" (itse asiassa fysikalismi) on yhtä vanha kuin filosofia (subjektivismi).

5.5 ENSIMMÄINEN SUBJEKTIVISTINEN KAUSI

¹Kulttuureita rakentavat kulttuuri- ja humaniteettiasteella olevat klaanit. Kun alemmilla asteilla olevat klaanit ottavat haltuunsa niiden työn alkaa enemmän tai vähemmän pikainen kulttuurin rappeutuminen. Tämä ei tapahdu vain siksi, ettei näillä yksilöillä ole hankittua, pillevää elämäkokemusta, joka on terveen järjen ja oikean elämänvaiston edellytys, vaan myös siksi, että väärämielisyys, joka ilmenee itsekäänä kyltymättömyytenä (hyväksikäyttönä), epäinhimillisyytenä (orjuutuksena) ja yleisenä lahjottavuutena, valtaa yhä enemmän alaa. Maailmanhistoriaa on kutsuttu maailmantuomioistuimeksi. Se on ikuinen esimerkki kylvön ja korjuun lain pätevyydestä.

²Kreikkalaisten ylivoimaisen kulttuurin salaisuus piili siinä, että kaikki heidän johtavat miehensä filosofian, tieteiden ja taiteiden aloilla olivat esoteerisiin tietokuntiin vihittyjä. Sofistit (kuten tämän päivän ihmiset) eivät olleet vain elämän tarkoituksesta ja päämäärästä tietämättömiä vaan myös kykenemättömiä ymmärtämään niitä.

³Jo ennen sofistien esiintymistä olivat mm. mysteerit oraakkeleineen joutuneet mitä syvimmin rappiolle. Opetetusta oli tullut pelkkä pinnallinen uskonasia ja siten se oli epäilylle altis. Muussa tapauksessa olisi sellainen ilmiö kuin sofistiikka ollut täysin mahdoton.

⁴Sofisteista alkaa elämäntietämättömyyden mielikuvituksellinen spekulatio, jota kutsutaan filosofiaksi. He olivat ensimmäisiä tietoteoreetikkoja. Sofistit eivät olleet vihittyjä. He olivat

hyödyntäneet saatavilla olleen eksoteerisen tietämyksen. Kiistattomalla terävä-älyisyydellään he oivalsivat, ettei tämä tietämys antanut tietoa todellisuudesta. Eksoteerinen tietämys ei ole siis voinut olla niin alkukantaista kuin filosofian historioitsijat väittävät. Sofistit uskoivat, kuten Locke myöhemmällä subjektivistisellä kaudella, että oli menetelty väärin. Sen sijaan, että pyritään tutkimaan aineellista ulkomaailmaa, pitäisi aloittaa tutkimalla järjen mahdollisuutta tietoon.

⁵Protagoras, sofisteista huomattavin, oli sitä mieltä, että "ihminen on kaiken mitta". Tieto on suhde käsittävän subjektin ja käsitetyn objektin välillä. Objektin laatu riippuu käsittävästä subjektista (Kant). Tähän subjektivismiin lisättiin individualismi. Objektit näyttävät erilaisilta eri yksilöistä ja ovat aina sellaisia, miltä ne yksilöstä näyttävät. Koko olemassaolo on yksilön henkilökohtainen käsitys. Emme voi tietää, onko olemassa tästä käsityksestä riippumatonta todellisuutta (Hume).

⁶Jo näissä lauseissa ilmenee nk. tietoteoreettinen todellisuusongelma, tämä filosofisen subjektivismiin näennäisongelma, joka on edelleen selvittämättä. Jos ontologia (oppi olemassaolon aineaspektista) ja metafysiikka (oppi olemassaolon liikeaspektista) eivät yhdessä psykologian (oppi tajunnan aspektista) kanssa voi antaa tarpeellisia tietoja todellisuudesta, niin mikään tietoteoria ei auta. Tuloksena on korkeintaan epäonnistuneita yrityksiä päästä selittelyillä siitä todellisuudesta, joka normaaliyksilölle on saavuttamaton. Esoteriikka väittää, että tajunta yksinään voi tutkia koko aineaspektia ilman kojeita ja apuvälineitä, että korkeampia maailmoja voi tutkia käsityselimillä, jotka normaaliyksilöllä ovat edelleen kehittymättömiä, että kaikella aineella on tajuntaa, ja tultuaan itseaktiiviseksi tämä tajunta voi tutkia omaa ainettaan. Se korostaa, että kaikki on ennen kaikkea sitä, mitä se "näyttää" olevan, mutta sen ohella aina jotakin aivan muuta ja äärettömän paljon enemmän, "suurta tutkimatonta". Tätä loogisesti absoluuttista (identtiteetin lain "tämä on tämä"), erilaista eri maailmoissa, eivät subjektivistit ole koskaan ymmärtäneet.

⁷Viisaat tahtoivat kohdistaa huomion fyysisen maailman moniin ongelmiin, sen ollessa ainoa maailma, josta normaaliyksilöllä on mahdollisuus hankkia tietoa. Hänen täytyy ensiksi mukautua tähän ja ratkaista fyysisen elämän ongelmat, ennen kuin hänellä on tarpeellinen kapasiteetti korkeampien maailmojen verrattomasti vaikeampia ongelmia varten.

⁸On helppo ymmärtää, kuinka tietämättömyys on päätenyt subjektivistiseen käsitykseen olemassaolosta. Aistimme pettävät meitä joskus, koska organismi ja aivot eivät aina toimi täydellisesti. Jos viisaat sitten sanovat meille, että aineelliset esineet koostuvat atomeista, joita emme voi nähdä, on lähellä oletamus, että näiden esineiden täytyy olla jotakin muuta, kuin mitä ne näyttävät olevan. Jos tätä aatetta kehitetään edelleen, tulee kaikesta lopulta vain näennäisyyttä. Ja jos ajatusta toistetaan riittävän usein, on lopulta mahdotonta oivaltaa, että ulkomaailman täytyy olla todellisuutta.

⁹Toisin kuin subjektivistit väittävät objektivistit, että tajunta voi olla sekä subjektiivinen (järki) että objektiivinen (taju), että ulkoista, aineellista todellisuutta tarkkaillessaan se on välittömästi ja suoraan objektiivisesti tämän todellisuuden määräämä ja että vain objektiivisessa tajunnassa todetut objektiivista aineellista todellisuutta koskevat tosiasiat voivat antaa meille tietoa ulkomaailmasta. Ilman objektiivista tajuntaa hukumme subjektiiviseen tajuntaan. Tämä ilmenee erityisen selvästi niille, jotka kykenevät korkeammissa verhoissaan korkeammissa maailmoissa toteamaan saman objektiivisuuden.

¹⁰Sofistit olivat muinaisen Kreikan "valistusfilosofejia". He hylkäsivät kaiken perinteisesti opetetun, kaiken maailman- ja elämänkatsomusta koskevan. He analysoivat kaikkea ajateltavissa olevaa, erityisesti todellisuuskäsitystä, uskontoa, oikeuskäsitteitä ja hallitusmuotoja. Kävi niin kuin käydä täytyy, kun normaaliyksilö rohkenee ratkaisemaan olemassaolon arvoitusta suunnattoman rajoitetuilla mahdollisuuksillaan. Tuloksena on epäonnistuneita arvailuja kaikesta, mitä ei voi välittömästi fyysisessä todellisuudessa todeta. Levoton pohdiskelu aloittaa hävitystyönsä hajottaen kaikki esoteriikasta lainatut käsitteet eikä

aavista, että niitä vastaa "tuntematon" todellisuus. Ei ymmärretä, että nämä apukäsitteet täyttävät tärkeän tehtävän. Ne mahdollistavat jatkuvan mentaalisen muokkauksen, kunnes olemme kerran hankkineet täydellisen tiedon vastaavista todellisuuksista ja voimme asettaa täsmällisemmät käsitteet apukäsitteiden sijaan.

¹¹Esoteriikan mukaan näkyvä maailma muodostaa noin yhden prosentin koko todellisuuden aineaspektista. Normaalilyksilö voi olla mitä suurin mentaalinen nero. Hän on syvästi tietämätön olemassaolon suhteen. Hän ei voi tietää mitään elämän tarkoituksesta ja päämäärästä, mikä näiden suhteen on totta ja perätöntä, oikeaa ja väärää. Hänellä ei ole mahdollisuutta muodostaa todella järkevää maailman- ja elämänsuhteen.

¹²Vaikka varhaiset sofistit olivat vakavia tutkijoita, kehittyi kaikki pian huonoon suuntaan. Koska kaikilla käsityksillä oli nk. oikeutuksensa, saattoi jokainen antaa neroutensa valon loistaa yhä kasvavan emotionaalisen ja mentaalisen kaaoksen syvenevässä pimeydessä. Mitä erilaisimpia mielipiteitä tuli esiin, joten lopulta saatiin näytevalikoima kaikkia itseriittoisia, ylivoimaisen rikkiviisauden mielivaltaisuuksia, sellaisina kuin ne ilmenevät nk. itsenäisissä ajattelijoissa heidän siirtyessään päätelmäajattelusta periaateajatteluun. Uutta kykyänsä yliarvioiden he kuvittelevat voivansa ajatella yhdenmukaisesti todellisuuden kanssa, ollen kyvyttömiä huomaamaan hypoteesiensa fiktiivisyyttä.

¹³Muutamat, kuten myöhemmin Rousseau, ajoivat innolla aatteita, että inhimillinen luonne oli hyvä ja kulttuuri oli pahasta, että kaikki ihmiset syntyivät tasa-arvoisina ja että lait olivat vallanpitäjien sortotarkoituksessa säätämiä. Toiset taas arvelivat, kuten myöhemmin Nietzsche, että luonto oli jotakin hyvän ja pahan tuolla puolen, että moraali oli heikkojen keksintöä vahvojen aseistariisumiseksi, ja että ainoa järkevä hallitustapa oli aristokratia.

¹⁴Kaunopuheisuuden opettajina sofistit lupasivat opettaa kaikille poliittisille onnenetsijöille eli niin sanotuille yhteiskunnanparantajille puhetaidon ja saivartelun sananvääntelytempuit, tietenkin kovaa rahaa vastaan. He kehittivät väittelytaidon, eristiikan, joka kaikenlaisilla metkuilla teki vastustajat sanattomiksi. Ennen kaikkea oli voitettava sanakiista. Mentiin niin pitkälle, että lopulta yritettiin todistaa musta valkoiseksi ja antaa huonomman asian osoitautua paremmaksi. Niinpä sanasta sofisti (= viisauden opettaja) tuli lopulta haukkumasana.

¹⁵Kaiken kasvava politisoituminen ja demokratisoituminen alensivat lakkaamatta aitouden, luotettavuuden ja pätevyyden vaatimuksia. Näiden sijaan tulivat puuhakkuus, auktoriteettihalveksunta ja suulaus. Mikään ei ole sellaisenaan hyvä. Kaikki vanha on paheksuttavaa. Rikkiviisaus tietää, kuinka kaikki on tehtävä. Muutos on samaa kuin parannus. Hajotetaan vain, jotta saadaan valoa ja ilmaa, niin kaikki rakentuu uudelleen itsestään karussa autiomaassa. (Tästä ovat todistuksena aavikot ja rauniot.) Paras tapa luoda täydellinen kosmos on panna toimeen kaaos. Paras tapa herättää henkiin kateus on kuvailla kuinka paljon paremmin toisten asiat ovat. Paras tapa herättää tyytymättömyys ja kapinahenki on luvata kyltymättömän itsekkyyden tyydytys. Koska vaatimukset kasvavat samassa määrin kuin tarpeet tyydytetään, on vastuuton demagogia käynnistänyt sokean luonnonvoiman, jota ei voi pysäyttää ennen kuin kansallinen kurjuus on auttamaton tosiasia, tai jollei diktatuuri estä hulluutta. Mutta asiahan on niin, että "köyhyys kannetaan tyynesti, kun kaikki ovat siihen osallisia". Olennaisinta vaikuttaa olevan, ettei kateuteen ole aihetta.

5.6 REAKTIO SUBJEKTIVISMIA VASTAAN

¹Sofistit olivat periaatteettomilla ja järjestelmättömillä opeillaan aikaansaaneet yleisen käsitesekaannuksen. Kolme pelotonta miestä yritti puolestaan työskennellä tätä vastaan. He oivalsivat, että tämä kaikki johtaisi henkiseen pimeyteen, sosiaaliseen ja taloudelliseen romahdukseen. Mutta reaktio tuli liian myöhään pysäyttääkseen tuhon. Henkinen rappeutuminen oli edennyt liian pitkälle. Kyky ymmärtää jotakin todella järkevää kävi yhä harvinaisemmaksi. Jopa kyky käsittää heikentyi.

²Nämä kolme suurta miestä olivat Sokrates, Platon ja Aristoteles.

³Sokrates etsi niitä elämänkatsomuksen alkuperäisiä peruskäsitteitä, jotka olivat hänessä piilevinä, mutta ei onnistunut koskaan aktuaalistamaan niitä. Turhaan hän etsi järjestelmää, jossa käsitteet saavat lujutensa ollessaan asetettuina oikeisiin yhteyksiinsä. Kunnioitettavista yrityksistä huolimatta hän onnistui vain poikkeuksellisesti ylettymään periaateajattelun tasolle.

⁴Platon ja Aristoteles omasivat esoteerisen tiedon. Mutta kun heidät rajoitettiin käyttämään eksoteerisia tosiasioita ja ajatustapoja, he epäonnistuivat pyrkimyksessään, koska vain esoteriikan perustosiasioiden ja aatteiden nojalla voidaan rakentaa todellisuuden kanssa yhdenmukainen, todella järkevä ja tarkoituksenmukainen ajatusjärjestelmä.

5.7 Sokrates

¹Sofistien subjektivismi johti (niin kuin sen loogisesti täytyikin) kaiken epäilyyn. Heidän yksilöllisyytensä uhkasi rappeutua mielivaltaan ja laittomuuteen. Heidän käsiteanalyysinsä hajotti kaikki oikeuskäsitteet, horjutti kaiken tietämisen ja toimimisen perustuksia. Kuulostaa melkein siltä kuin olisi kysymys meidän ajastamme.

²Tämän turmiollisen vaikutuksen vastustamiseksi esiintyi Ateenassa eräs tavattomien mittojen voimaluonne ja tahtoihminen, Sokrates, joka eheän persoonallisuutensa voimalla ja omavalintaiseen tehtäväänsä kohdistamallaan innostuneisuudella veti luokseen joukon uskollisia oppilaita. Nerokkaimmalla näistä kaikista, Platonilla (jota jälkimaailma kutsui "jumalalliseksi"), tuli olemaan suurempi vaikutusvalta kuin kenelläkään muulla filosofilla, vaikutusvalta, joka tulee jäämään pysyväksi. Hänen dialogeja lukiessaan voi kuvitella kuuntelevansa aikamme älyllisiä keskusteluja. Käsitellyt aiheet ovat ajattomia.

³Sokrates asetti elämäntehtäväkseen pyrkimyksen tuoda selvyttä yleiseen käsitesekaannukseen. Hän oivalsi selkeästi sofistien näennäisfilosofian arvottomuuden, mikä johtui siitä, että hänellä oli oikeampi piilevä käsitys, jonka hän kuitenkin vain osittain onnistui aktuaalistamaan. Ylivoimaisen dialektisen kykynsä ansiosta hän pystyi taistelemaan sofisteja vastaan heidän omilla aseillaan. Hänen menetelmänsä oli vaatia selitys sille, mitä tietyllä käsitteellä, esim. hyve, oikeamielisyys, rohkeus, viisaus jne., tarkoitettiin. Useimmat ovat myös valmiita sallimaan tietämättömyytensä viisauden virtaamisen. Selityksinä olivat kuten aina tavalliset puheenparret ja iskusanat, joita ihmiset olivat sattuneet kuulemaan ja luulleet käsittäneensä. Taitavilla kysymyksillä Sokrates opetti heidät vähitellen oivaltamaan, etteivät he tienneet, mistä puhuivat. Siinä vaiheessa Sokrateen oli aika kummastella, voisiko "tämä selitys" ehkä kelvata. Tarkkasilmäisimmät käsittivät ironian.

⁴Joka on ottanut tehtäväkseen opettaa ihmisiä oivaltamaan, että heidän kuviteltu viisautensa on arvotonta, saa ottaa riskin, ettei ehein nahoin siitä seikkailusta selviä. Kaikki levottomuus ja mieliharmi, jota sofistit olivat yhteiskunnansäilyttäjien keskuudessa aiheuttaneet, kääntyi Sokratesta vastaan. Koko hänen elämäntyöstään ei tahdottu ymmärtää enempää kuin, että häntä voitiin syyttää nuorison viettelemisestä, yhteiskunnalle vahingollisten oppien levittämisestä ja siitä, että hän itse oli kaikista sofisteista vaarallisin. Tätä miestä, joka oli tahtonut vapauttaa ihmiset joutavasta tapa-ajattelusta ja epä-älyllisestä jäljittelystä, kansankokous syytti jumalattomuudesta ja tuomitsi hänet kuolemaan. Edelleen eräs räikeä esimerkki totuudellisuudesta Vatikaanin iskulauseessa "kansan ääni on jumalan ääni".

⁵Aineellinen todellisuus ei kiinnostanut Sokratesta. Hän katsoi, että tiedämme aivan liian vähän kyetäksemme muotoilemaan oikean maailmankatsomuksen. Samoin hän oli vakuuttunut siitä, että suurten ajattelijoiden opettama elämänkatsomus oli todellista elämänviisautta. Mutta koska hän ei ollut vihitty eikä siis ollut saanut tilaisuutta muistaa vanhaa tietämystään uudelleen, hänen oli rajoituttava yksinomaan siihen, mitä hänen elämänvaistonsa muinaisten opettajien opeista hyväksyi. Hän ei myöskään ymmärtänyt, että elämänkatsomus perustuu aina maailmankatsomukselle, että toiminnan normit perustuvat tie-

tyille edellytyksille, että täytyy olla jonkin verran tietoa siitä, kuinka asiat ovat, jotta voi sanoa, kuinka niiden pitäisi olla.

⁶Sokrates ei tehnyt tarpeellista eroa käsittämisen ja ymmärtämisen välillä. Ymmärtävillä on tietämys piilevänä edellisistä inkarnaatioista. He ovat jo muokanneet sen ja kysyneet ainakin osittain soveltamaan sitä käytäntöön. Ihminen voi toteuttaa sen, minkä hän ymmärtää, mutta ei sitä, minkä hän kykenee vain käsittämään ja mikä on hänen kehitystasonsa yläpuolella. Sokrates kykeni toteuttamaan sen, mistä sai tietoa ja luuli, että toisetkin saattoivat ymmärtää ja toteuttaa sen, minkä hän vaivoin saattoi pakottaa heidät käsittämään. Niin pian kuin hänen mentaalivärehähtelynsä olivat haihtuneet kuulijoiden aivoista, hänen sanomansa oli yhtä käsittämätön kuin ennenkin ja tietenkin mahdoton toteuttaa.

⁷Muinaisten opettajien sanontatavat hän oli ottanut omikseen. Niinpä hän esim. katsoi, että oli parempi kärsiä vääryyttä kuin tehdä vääryyttä, että meidän tulee luopua väärästä toiminnasta, ei pelosta, vaan velvollisuudesta, että joka elää viisaiden opetusten mukaan, nähdessä jumalten tahdon ja ollen tyytyväinen siihen, mitä elämä antaa, löytää onnen ja vapautuu pelosta ja levottomuudesta.

⁸Sokrates pyrki käsitteiden määrittelyyn. Näiden suhteen vallitsee edelleen suuri epäselvyys. On objektiivisia ja subjektiivisia, konkreettisia ja abstraktisia käsitteitä. Erikoislaatuista, pelkästään subjektiivisia käsitteitä ovat tietämättömyyden kuvitteelliset, illuusioiksi ja fiktioiksi nimitetyt ajatusrakennelmat, nuo mielikuvitusluomukset, joilta todellinen pohja puuttuu.

⁹Aineellisen esineen (esim. pöydän) kokeminen on objektiivinen elämys. Muistikuvana elämyksestä tulee konkreettinen mielikuva, kun esine visualisoidaan. Abstraktinen käsite pöytä sisältää kaikenlaisia pöytiä. Määritettäessä käsitettä pöytä mielikuvitus siis kutsuisi esiin kaikenmuotoisia ja -värisiä pöytiä muistista. Huonekalu on abstraktimpi käsite kuin pöytä. Se sisältää pöytiä, tuoleja, kaappeja, sänkyjä jne. Vielä abstraktimpi käsite on asuntoirtoaimisto, johon mahtuu yhä useammanlaatuista esineitä. Mitä abstraktimpi käsite on, sitä rikkaampi se on sisällöltään ja sitä laajempi alaltaan. Mitä laajempi käsite on alaltaan, sitä pienempi visualisoitava sisältö on keskivertoyksilöillä, koska heidän visualisointikykynsä on niin äärimmäisen rajoittunut ja heidän tietämättömyytensä suuri käsitteiden sisällön suhteen. Tästä johtuu myös yleisesti hyväksytyn logiikan erehdys sisällön ja laajuuden, konkreettisen ja abstraktin suhteen.

¹⁰Aineaspektin objektiivisten käsitteiden määrittäminen on kaikkea huolimatta suhteellisen helppoa, koska kaikkien todettavissa oleva eli objektiivisuus on olemassa. On huomattavasti vaikeampaa määrittää kaikki ne käsitteet, jotka kuuluvat subjektiiviseen tajunnan- ja tunteenaspektiin. Useimmissa tapauksissa on rajoitettava yleisesti hyväksyttyihin, tietyssä määrin mielivaltaisista sovinnaiskäsitteisiin. Näin päädytään melkein aina subjektiiviseen arvioon.

¹¹Toiminnan oikein arvioimiseksi täytyy olla mahdollista pelkistää vaikutin. Varsinaiset syyt voivat olla menneissä elämissä. Toteamalla, mitkä toiminnot enemmän tai myöhemmin aiheuttavat hyviä tai huonoja seurauksia elämän suhteen, voi lopulta toivoa saatavan tietoa elämänlaeista sekä niiden olemuksenominaisuuksien merkityksestä, joista toiminnot saavat alkunsa.

¹²Historiasta löytyy mitä erilaisimpia arvioita ja käsityksiä. Ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla ei edes suurimpien kollektiivien arvioilla ole todistusvoimaa, vaan ne voivat olla yhtä mielivaltaisia kuin yksilölliset arviot.

¹³Esoteerisessa merkityksessä kulttuuri saavutetaan vain elämänlakeja tarkoituksenmukaisesti joko tiedostaen tai tiedostamatta soveltamalla. Jotta elämänlait voitaisiin löytää, on niitä ensin täytynyt soveltaa. Tämän tiedostamattoman pyrkimyksen Sokrates vaivautui tekemään tietoiseksi.

¹⁴Koska Sokrates ei tuntenut olemassaolon laatua, tarkoitusta ja päämäärää, hänellä ei ollut henkilökohtaista varmuutta oikean toiminnan suhteen asioissa, jotka eivät olleet ristiriidassa

viisaiden oppien kanssa. Näissä erityistapauksissa hän oli riippuvainen "äänestä", daimonionistaan (Augoeideestaan), jonka hän siis oletti olevan ulkoapäin tulevaa innoitusta. Hän ei tuntenut esoteerista lausetta, että "enkelit kuiskaavat vain valheita", että ihmisen pitäisi seurata vain oman terveen järkensä johdatusta. Erehdykset ovat sääntö ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla. Mutta erehdyksistä opimme. Jos erehdymme seuraamalla toisten neuvoja vastoin omaa vakaumustamme, on se vielä suurempi erehdys eikä myöskään paras tapa oppia.

5.8 Platon

¹Monien vuosien ajan Platonilla oli tilaisuus kuunnella Sokrateen keskusteluita sofistien ja muiden elämänongelmista kiinnostuneiden kanssa. Monet Platonin dialogeista ovat näennäisesti selosteita sellaisista keskusteluista. On ilmeistä, että hän on etevällä tavalla parannellut kuulemaansa. Niin johdonmukaisesti ei käydä mitään valmistelemattomia keskusteluita. Niin tarkasti ei selosteta mitään keskusteluita. Ksenofonoksen "Muistelmia Sokrateesta" antaa paremman kuvan siitä, mihin tyyliin keskustelut sujuivat. Sokrateesta tuli nimetön äänitorvi, jota Platon tarvitsi välttyäkseen vainolta. Platonin ansiosta Sokrateen murha tunnustettiin oikeusmurhaksi. Sokrates saattoi siis jatkossa puhua vapaasti. Asettamalla mielipiteensä johdonmukaisesti Sokrateen suuhun Platon vältti henkilökohtaisen huomion kohteena olemisen vaaran. Demokraattinen tasa-arvokompleksi ja kateus eivät nimittäin suvainneet kenenkään eläväisen kohota rankaisematta joukon yläpuolelle. ("Jos joku on suuri keskuudessamme, olkoon hän suuri jossain muualla.") Perikles välttyi kukistumisen kohtalolta, koska hän osasi taidon imarrella joukkoja, pyysi anteeksi olemassaoloaan ja itkien rukoili anteeksiantoa neroudelleen. Häntä lukuunottamatta kaikkia Ateenan suuria miehiä vainottiin, heidät karkotettiin maasta tai murhattiin.

²Kukaan ei ole kyennyt asettamaan ongelmia keskustelun alaiseksi, analysoimaan sofistien illuusioita ja fiktioita niin kuin Platon. Salaamalla usein ongelmien ratkaisun, tekemällä keskustelusta vastauksen kysymykseen ja jättämällä johtopäätöksen teon lukijalle itselleen, hän on osannut pitää mielenkiintoa yllä ja paremmin kuin kukaan muu kehittänyt ajattelutaitoa. On kieltämättä taito osata Platonin tavoin antaa vihkiytymättömmille niin puutteellisen aineiston turvin vaikka vaillinainenkin näkemys olemassaolosta ja vihjailuin osoittaa elämänvaistolle, miltä suunnalta totuutta pitäisi etsiä.

³Jokainen filosofi on turhaan yrittänyt tulkita Platonia omalla tavallaan. Paljon on haaskattu terävä-älyistä ja syvämielteistä roskapuhetta siihen, mitä Platonin oikeastaan olisi pitänyt tarkoittaa. On selvää, että ne, joille näkyvä maailma on ainoa olemassaoleva ja "henkinen todellisuus" mielikuvituksen luomusta, kykenevät näkemään hänessä vain haaveksijan. Hän kirjoittaa niin yksinkertaisesti, että ihmiset luulevat käsittävänsä häntä. He eivät tiedä, että yksinkertaisinta ei ole vain vaikeinta löytää, vaan jälkimaailman on jopa vaikeinta ymmärtää sitä, jolloin se menee aavistamatta ohi, ellei se ole välittömästi itsestäänselvää. Sellaiset harvinaiset kirjailijat ottavat huomioon ainoastaan lukijat, joita Goethe ajatteli kirjoittaessaan: "Du gleichst dem Geist, den du begreifst" (Muistutat henkeä, jota ymmärrät). Kääntäjien tulkintayrityksiä sopii hyvinkin epäillä.

⁴Platon ei ollut vihkiytynyt vain orfilaisiin mysteereihin vaan myös pythagoralaisten tietokuntaan, jonka Pythagoraan oppilas Kleinias oli siirtänyt Ateenaan.

⁵Jotta Platonia voitaisiin ymmärtää, erityisesti hänen oppiaan ideoista ja uudelleenmuistamisesta, on tunnettava pythagoralainen maailmankatsomus, jolle hänen kirjallinen tuotantonsa perustui. Platonin tarkoituksena oli antaa ihmisille vihje korkeammista maailmoista, jälleensyntymisestä ja tajunnankehityksestä, kavaltaamatta mitään esoteriikasta. Tästä johtuivat vaikeudet, joiden kanssa hän painiskeli.

⁶Pythagoralaiset opettivat, että olemassaolo koostuu toisensa läpäisevistä eri tiheysasteen omaavista ainemaailmoista. Monadit aloittavat tajuntansa kehittämisen kivikunnassa, jatkavat sitä sen jälkeen kasvi-, eläin- ja ihmiskunnissa sekä korkeammassa luomakunnassa. Paluu

ylemmistä luomakunnista alempiin on mahdottomuus.

⁷Neljän alimman luomakunnan kehitys etenee kolmessa alimmassa planeettamaailmassa (oikeammin "ainepalloissa"): fyysisessä, emotionaalisessa ja mentaalisessa maailmassa.

⁸Fyysisessä maailmassa ihmiskunta voi vähitellen hankkia omaa tietoa tästä maailmasta. Korkeammista maailmoista se voi itse omaksua tietoa vasta sitten, kun se on hankkinut korkeamman objektiivisen tajunnan. Siihen saakka sen on luotettava auktoriteettitietoon. Emotionaalimaailma on illuusioiden maailma ja alempi mentaalimaailma on fiktioiden maailma. Näillä kahdella välialueella ei todellinen tieto ole mahdollista. Vasta korkeammassa mentaalimaailmassa eli ideain maailmassa yksilö voi hankkia tietoa todellisuudesta ja elämästä, olemassaolon tarkoituksesta ja päämäärästä, koska vain tässä maailmassa intuitio voi oikein ymmärtää todellisuutta ilmentäviä ideoita (mentaaliatomeja ja niiden olomuotoja).

⁹Jokaisen maailman aineella on erikoislaatuinen tajunnanlajinsa. Tunteet vastaavat värähtelyjä emotionaalinaineessa, ajatukset värähtelyjä mentaalimaailman aineessa.

¹⁰Monadit kehittyvät omaksumalla kyvyn havaita värähtelyjä yhä korkeammassa piireissä maailmoissaan ja kyvyn päästä kosketuksiin yhä korkeampien maailmojen kanssa. Korkein kasvilaji voi saavuttaa yhteyden emotionaalimaailmaan ja korkein eläinlaji yhteyden mentaalimaailmaan. Ihminen pyrkii orientoitumaan alempaan mentaalimaailmaan. Hänen päämääränsä on korkeampi mentaalimaailma, intuition maailma, Platonin ideain maailma.

¹¹Ihmisen mentaalisessa kehityksessä ilmenee viisi päävaihetta: diskursiivinen eli perusteesta seuraukseen etenevä päättelytaito, periaateajattelu, perspektiivijättelu, systeemijättelu ja lopuksi intuitio eli platoninen idea-ajattelu.

¹²Tieto uudelleenmuistamisena on eräs Platonin peruslauseista. Esoteriikka selittää tämän.

¹³Monadi ei unohda mitään. Kaikki sen kokema on säilynyt piilevänä sen alitajunnassa. Jotta tietty aiemmin hankittu tieto voisi herätä eloon uudessa inkarnaatiossa, on uusintakosketus kyseiseen tiedonalueeseen välttämätön. Muuten tieto jää piileväksi. Vastaava koskee aiemmin hankittuja kykyjä. Piileväksi jää kaikki, mitä ei kehitetä uudessa elämässä. "Lahjakkuus" johtuu erikoistumisesta useiden elämien aikana: yleensä kolme elämää "kykyä" varten ja seitsemän elämää "neroä" varten (melkein pä millä kehityksen tasolla tahansa). Kaikki monadin ihmiskunnassa kokema ei ole saatavilla ennen kuin yksilö on omaksunut intuition ja voi ideain maailmassa (mutta myöskin vasta siellä) tutkia kaikkia menneitä elämiään ihmisenä. Uudessa inkarnaatiossa ei monikaan ehdi saavuttaa uudelleen varsinaista, piilevää kehitystasoaan.

¹⁴Kaikki, minkä olemme oppineet ja muokanneet(!), on katoamatonta. Kaikki, minkä olemme tienneet ja osanneet, säilyy piilevänä. Myöhemmissä elämissä tiedosta tulee välitöntä ymmärtämistä. Hankitut ominaisuudet ja kyvyt ovat olemassa taipumuksina. Ne voi nopeasti aktualistaa, jos tarve vaatii, kiinnostusta riittää ja tilaisuuksia uuteen omaksuntaan tarjoutuu.

¹⁵Mitään ei voi omaksua vaivatta. Lukemattomat samankaltaiset elämykset elämässä toisensa jälkeen ovat tarpeellisia ennen kuin elämykset äärimmäisen hitaasti karkkuvat käsitteiksi, jotka voidaan asettaa yhteyksiinsä ja muokata tiedoksi ja ymmärtämykseksi. Monadi viettää vuosimiljoonia jokaisessa luomakunnassa, ennen kuin on oppinut kaiken vastaiselle kehitykselleen välttämättömän kussakin luomakunnassa.

¹⁶Kyky tajuta ulkoisia esineitä, kyky oppia lähemmin tuntemaan esineiden ominaisuuksia näiden värähtelyjen välityksellä on luomakunnassa toisensa jälkeen tapahtuvan monimutkaisen prosessin tulosta. Jokaisen korkeamman maailman myötä käsityksestä tulee yhä täsmällisempi ja läpitunkevampi. Monadi oppii tuntemaan kaiken "samastamalla" itsensä sen värähtelyihin.

¹⁷"Platonisia ideoita" ei voi ymmärtää ilman seuraavaa tietoa: Ideain maailman ideat ovat osin objektiivisia muotoja, osin subjektiivisia elämyksiä, ja täten ideat ovat pysyvien objektiivisten ja subjektiivisten todellisuuksien luotettavia ilmentymiä. Jokainen intuitio vastaa tosi-ideoista muodostuvaa mentaalijärjestelmää. Alemmat maailmat ovat ideain maailman

ideoissa ja niinpä tieto näistä alemmista maailmoista sisältyy intuitioiden ideajärjestelmään. "Ideain maailman ideoiden näkeminen" merkitsi kausaali-ideaan sisältyvän tietojärjestelmän todellisuussisällön kokemista sen kaikkine suhteineen.

¹⁸Ideain maailma on kaiken muun ohella väärentämätön muisto kaikesta menneestä fyysisessä, emotionaalisessa ja mentaalisessa maailmassa planeetan synnystä lähtien. Näiden ideoiden subjektiivinen tajunnansisältö antaa meille täsmällistä tietoa todellisuudesta ilman mahdollisuutta erehdyksiin, fiktiivisyyteen tai petokseen. Ne ovat myös ihanteitamme, koska ne selvittävät päämäärät ja niiden toteuttamistavat. Ideain maailman muodot ovat täydellisiä kauneudenmuotoja.

¹⁹Kun intuition kausaali-ideat ovat mentalisoituneet mentaalisiksi käsitteiksi, tulee niistä järjen ihanteita, ja kun nämä ihanteet ovat emotionalisoituneet, tulee niistä tunneajattelun dogmeja. Mutta tässä kaksinkertaisessa alasmitoitusprosessissa on ideoiden suhteellinen pätevyys muuttunut absoluuttiseksi, ja sillä tavoin niistä on tullut elämäntieteisiä.

²⁰Sijoittamalla muuttumattomat, objektiiviset todellisen, kauniin ja hyvän perusteet ja syyt tosiolevaisuuteen ideain maailmaan, alemman tajunnan ulottumattomille, Platon koetti riistää sofisteilta heidän ylivoimansa ja arvovaltansa. Sen vuoksi kaikkien aikojen "idealitit" ovat täydellä syyllä nähneet Platonissa subjektiivisesta ja yksilöllisestä mielivallasta pelastajan.

²¹Filosofian historia on täydellisesti vahvistanut Platonin epäilyksen, että suunnittelemallaan eksoteerisella järjestelmällä Aristoteles vain antaisi vihkiytymättömille uutta aineistoa ja virikettä vastaisiin turhanpäiväisiin spekulatioihin. Yksinomaan ideain maailma ja intuitioiden voimalliset ilmennykset voivat antaa oikean ratkaisun filosofian ongelmiin.

²²Platonin ihannevaltiota ei ollut koskaan tarkoitettu toteutettavaksi. Hän tiesi varsin hyvin, ettei sellaista yhteisöä voi konstruoida, ettei sellaista voi syntyä ilman ykseysasteen (viidennen luomakunnan) saavuttaneita johtajia, että idealiteetti edellyttää idealiteettiasteella olevia yksilöitä. Käytännön politiikka ei häntä kiinnostanut, ja vastahakoisesti hän lainasi itseään moisiin kokeiluihin. Hänellä oli ollut lukuisia tilaisuuksia tutkia erilaisia järjestelmiä ja hän päätyi tulokseen, että demokratia oli huonoin kaikista järjestelmistä. Demokratia siirsi vallan arvostelukyvottomalle enemmistölle, joka antautui sofistien ja demagogien johdettavaksi, jotka valtaa pitääkseen vetosivat pahimpiin vaistoihin piittaamatta siitä, että seurauksena saattoi olla vain taloudellinen romahdus, yhteiskunnan hajoaminen ja kulttuurin rappeutuminen.

²³Platonin valtio oli demokraattisen tasa-arvoihanteen peitettyä arvostelua ja viittaus suuntaan, josta ratkaisua pitäisi etsiä. Tarkoituksenmukaisin yhteiskunta on luokkayhteiskunta, jossa yhteiskunnalliset tehtävät jaetaan luokkien kesken. Kelvollisuus (tieto, taito, työvalmius) määrää, mihin luokkaan yksilö kuuluu. Kaikilla on mahdollisuus vapaaseen kilpailuun. Valtio epäonnistuu tehtävässään, jos se ei luo mielekkäitä olosuhteita ja oikeutta jokaisen ansion mukaan. Vain lahjomattoman oikeamielisille yksilöille, joilla on vaadittavat tiedot, ominaisuudet ja kyvyt, pitäisi sallia valtion asioiden hoito, valta-asema ja toisten hallitseminen. Jos valtiota johtavat turmeltuneet yksilöt (niin kuin useimmiten vääjäämättä käy kaikissa demokraattisissa valtioissa), leviää oikeuslaitoksen mädännäisyys kuin mikäkin rutto. Mielekkäästi johdetussa valtiossa työnjako on toteutettu kansalaisten kehitystasojen, elämänymmärtämyksen ja pätevyyden mukaan.

²⁴Platonin oikeuskäsitys ilmenee hänen opissaan oikeamielisyydestä, kardinaalihyveistä ja hyvyiden laista.

²⁵Oikeuden saa, kun jokainen suorittaa velvollisuutensa. Platon oli tarkoin perehtynyt intialaisten dharmaa-oppiin, jossa velvollisuuskäsite ilmenee elämäntehtävästä ja kehitystasosta. Ollakseen oikeamielinen yksilöllä täytyy olla oikeamielisyyden idea. Tämä idea ei ole mikään veretön abstraktio, vaan kokonaistieto oikeamielisyyden ilmaisuista kaikissa elämänsuhteissa.

²⁶Platonin kardinaalihyveet ovat aiheuttaneet paljon päänvaivaa ja niitä on arvosteltu. Ne edustavat tavoitelluimpia kykyjä eri kehitystasojen yksilöissä: barbaariasteen fyysistä "rohkeutta", emotionaaliasteen "itsehillintää", mentaaliasteen "viisautta" (oikeaa tietoa), intuitioasteen "oikeudenmukaisuutta" (mahdollinen vasta todellisen tiedon myötä). Näitä voidaan verrata esoteeriseen ilmaukseen: uskaltaa, tahtoa, tietää ja vaeita (kyky vaeita tiedosta ymmärtämättömien edessä).

²⁷Kun Sokrates sai tietää, mikä oli oikein, hän teki sen epäröimättä ja itseensä kohdistuvia seurauksia huomioimatta. Jos hän oivalsi, mikä oli väärin, mikään ei saanut häntä toimimaan tämän tiedon vastaisesti. Sen, että toiset eivät tehneet niin kuin hän, Sokrates katsoi johtuvan tietämättömyydestä. Valista ihmistä ja hän tulee siitä lähtien toimimaan oikein, koska hänen oma etunsa vaatii häntä toimimaan mielekkäästi ja tarkoituksenmukaisesti. Kaikkia hyväntahtoisia valistusintoilijoita on aina luonnehtinut sama elämäntietämättömyys, joka ei ymmärrä suunnatonta eroa teoreettisten mahdollisuuksien ja käytännön valmiuksien kouluttamien kykyjen välillä.

²⁸Platon näki syvemmälle. Asia on helppo niille, jotka ovat jo hankkineet tiedon, ymmärtämyksen ja kyvyn edellisissä elämässään ja joilla kaikki tämä on piilevänä. Heidän tarvitsee vain päästä kosketukseen piilevän tietonsa kanssa tehdäkseen automaattisesti ja välittömästi oikein. Hyvyyden lain mukaan ihminen noudattaa aina korkeinta, minkä hän todella oivaltaa ja ymmärtää (ei vain usko siihen eikä aseta sitä vain päämääräkseen), koska hän ei voi tehdä toisin, koska hänen on tarve ja ilo saada tehdä niin.

²⁹Platon erotti oppineisuuden viisaudesta ja teoreettisen tiedon piilevästä tiedosta ja taidosta. Tämä ilmenee hänen teesistänsä, että viisaalla on edellytykset tulla taitavimmaksi kaikessa, mistä hän kiinnostuu.

5.9 Aristoteles

¹Aristoteles oli Platonin ainaisesti vastustushenkilö. Eksoteerisen filosofian ollessa Platonille pedagoginen taito, oli se Aristoteleelle ennen kaikkea looginen, metodinen ja systemaattinen taito. Hän oli vakuuttunut siitä, ettei Platon kykenisi ehkäisemään sofistien perusteetonta spekulatiota. Mitä iloa eksoteerikoille oli ideain maailmasta? Koska heiltä puuttui intuitio, täytyi sen heistä vaikuttaa mielikuvituksen tuotteelta. Ennen kuin he kykenivät saavuttamaan ideain maailman intuition, oli heidän täytynyt kehittää neljä erilaista mentaalitajunnan lajia: päättelyajattelu, periaateajattelu, perspektiiviajattelu ja systeemijattelu. Vain tietokunnan korkeimman asteen vihityt kykenivät siihen. Aristoteles uskoi, että ainoa tapa ehkäistä spekulatiota oli laatia ajattelujärjestelmä, joka vastasi normaaliyksilön kykyä käsittää. On kokonaan toinen asia, että vain esoteerikko on voinut ymmärtää hänet oikein. Järjestelmästä tuli sitten sitä, mitä voitiin odottaa. Kuinka taidokkaasti hän sen kuitenkin laati, ilmenee parhaiten siitä, että se on askarruttanut filosofista ajattelua yli kahdentuhannen vuoden ajan.

²Käsitteiden laita on samoin kuin tosiasioiden. Ne ovat lähes arvottomia, jos niitä ei aseteta oikeisiin yhteyksiinsä. Irralliset ideat ja tosiasiat yllyttävät spekulatiota sepittämään asiayhteyksiä, joiden katsotaan antavan niille tarkoituksen. Koko mentaalimaailma on yhtä fiktioiden sekamelskaa, koska tosiasiat ovat joutuneet väärin yhteyksiin, siihen "totuuden ytimeen", joka löytyy kaikesta taikauskosta.

³Esoteerinen mentaalijärjestelmä oli saanut Aristoteleen vakuuttuneeksi siitä, että ainoa tapa antaa ihmisille selvyys, oli antaa heille järjestelmä. Mentaalisen varmuuden antaa ainoastaan deduktio. Esoteerinen järjestelmä antaa selvyttä ja varmuutta, koska tieto voidaan johtaa siitä ja tulokset voidaan osoittaa yhtäpitäviksi todellisuuden kanssa. Täydellinen järjestelmä sisältää kaikki tosiasiat oikeisiin yhteyksiin asetettuina. Tämä ei tietysti tullut kysymykseen. Oli tyydyttävä keräämään mahdollisimman paljon tosiasioita ja systemoitava ne. Platonin kuoltua Aristoteles otti haltuunsa mestarin oppilaat ja antoi jokaisen tehtäväksi

käsitellä sitä tiedonala, johon hänellä oli taipumusta. Suunnattoman henkilökohtaisen omaisuutensa ansiosta hän saattoi ostaa käsikirjoituksia kaikilta tiedonaloilta ja ottaa palvelukseensa tutkijoita, jotka olivat halukkaita keräämään tietoja kaikkialta maailmasta. Tuhansista käsikirjoituksista saatu aineisto käsiteltiin järjestelmällisesti. Siten luotiin pohja länsimaiselle eksoteeriselle tieteelle. Hänen luomaansa tieteellistä terminologiaa käytetään edelleen laajalti. Suurin osa siitä, mitä historioitsijat aiemmista filosofiasta tietävät, on peräisin Aristoteleelta. Hänellä oli tapana selostaa omalla tavallaan sellaista, mitä hän ei itse käyttänyt.

⁴Syntyi mittavia tutkielmia kaikesta sen aikaisesta tietämyksestä matematiikassa, fysiikassa, kemiassa, maantieteessä, meteorologiassa, astronomiassa, kasvitieteessä, eläintieteessä, anatomiasa, logiikassa, psykologiassa, etiikassa ja politiikassa.

⁵Koko tästä valtavasta ensyklopediasta voitiin löytää vain muutamia vähäisiä puutteellisesti säilyneitä, enimmäkseen epäselviä, järjestelemättömiä ja mielivaltaisia mukaelmia, kun pari sataa vuotta myöhemmin päätettiin yrittää pelastaa, mitä pelastettavissa vielä oli.

⁶Aristoteles ei salaillut ylivoimaisuuttaan, sitä, että oli jättiläinen kääpiöiden joukossa. Sellainen on vaarallista silloin, kun demokratian tasa-arvokompleksi vallitsee ja vaatii kaiken korkeamman tasoittamista. Kun sanoma hänen voimallisen suojelijansa, kuningas Aleksanterin kuolemasta saavutti Ateenan, Aristoteles jätti kaupungin, joka oli murhannut Sokrateen, välttyäkseen joukkojen raivolta.

⁷Seuraava ei ole selvitys Aristoteleen eksoteerisesta järjestelmästä, vaan viittaus yksinomaan sen esoteeriseen pohjaan.

⁸Käsittäminen on harkinnan tulosta. Ymmärrys on välitöntä tajuamista ja johtuu tietyllä ainealalla päätökseen saatetun muokkauksen uudelleenmuistamisesta. Yksinkertaisin järki voi päätellä perusteesta seuraukseen, syyistä vaikutukseen. Päättelyminen seurauksesta perusteeseen, vaikutuksesta syyhyn, vaatii arvostelukykä. Tietämättömyys on puuttuvaa asiatietoa. Arvostelukyky on älykkyyttä (tervettä järkeä) ja edellyttää kykyä analysoida ja syntetisoida. Arvostelu vaatii tosiasioita, käsitteitä ja periaatteita. Nämä ovat absoluuttisia, kukin erikseen. Mutta ne saavat suhteellisen merkityksen, kun ne asetetaan suhteisiin toisten kanssa oikeassa järjestelmässään. Käsitteet ovat välttämättömiä käsittämiseksi. Periaatteet ovat välttämättömiä käsitteiden yleiskatsaukselle. Periaate on todellisuudessa harvoin esiintyvien pelkistettyjen tapausten yleistys. Oikea arvostelma vaatii yleensä useita toisiaan modifioivia periaatteita. Arvostelukyky voi arvioida tosiasiat oikein, asettaa tosiasiat oikeisiin yhteyksiinsä, erottaa toisistaan tosiasian ja fiktion, sokean uskon ja kriittisen käsityksen, joka kysyy, onko alustavalle olettamukselle riittävästi tosiasioita saatavilla.

⁹Aristoteles halusi antaa ihmisille mentaalijärjestelmän. Hän oivalsi, että järjestelmä on ajattelun tapa orientoitua olemassaolossa. Tajun tosiasiat ovat yleisesti katsoen arvottomia, ennen kuin järki osaa sovittaa ne oikeisiin yhteyksiinsä: historiallisiin, loogisiin, psykologisiin ja kausaalisiin yhteyksiin. Järjen tehtävänä ei ole laatia fiktioita. Kaikki ajattelu perustuu periaatteille ja järjestelmille. Jokainen ajatteleva ihminen luo itselleen järjestelmiä, olipa hän siitä tietoinen tai ei. Järjestelmän laadusta ilmenee yksilön kehitystaso, arvostelukyky ja asiatiedot. Useimpien ihmisten järjestelmät ovat fiktiojärjestelmiä tai tunneajattelun uskonjärjestelmiä. Jokaisella on pieni uskonsa melkein mistä mielettömyydestä tahansa, koska useimmilla ei ole mahdollisuutta saada todellista tietoa muusta kuin fyysisessä maailmassa lopullisesti todetuista tosiasioista. Intuition ideain maailma ei ole heidän käytettävissään.

¹⁰Elämän ymmärtäminen vaatii järjestelmällisten kokemusten varaston. Tämä pohja hankitaan pitkän mentaalisen kehityksen aikana barbaariasteella. Järjestettyjen periaatteiden suurempi runsaus johtaa mentaaliseen ylivoimaisuuteen jokaisella tiedonalalla erikseen samoin kuin elämän suhteen yleensä.

¹¹Käsittämisen edellytyksenä on omistaa jotakin yleisempää kuin se, mitä yrittää loogisesti käsittää, sillä käsittäminen etenee yleisestä yksityiseen, vielä yleisemmästä, mentaalisesti korkeammasta, mentaalisesti alempaan. Yleisimpiä kaikista ovat intuition ideat, jotka sisältävät kaikki tosiasiat. Periaatteet antavat järjestelmälle sen täsmällisyyden.

¹²Platon oli huomauttanut yksiselitteisten käsitteiden välttämättömyydestä. Aristoteles oivalsi, että käsitteet (tosiasiat) on asetettava oikeisiin yhteyksiin, jotta ne saisivat oikean tarkoituksensa, ja että tämä yhä laajempi kokonaisuus lopulta osoittautuu järjestelmäksi eli korkeimmaksi mentaaliseksi käsitykseksi. Yhä ylevämpiä ja laajempia ovat intuition ideat. Mutta kauan ennen kuin inhimillinen käsityskyky voi saavuttaa ideain maailman ideat, sen täytyy hallita korkeammat mentaaliset kyvyt. Vielä eivät ihmiset kykene ajattelemaan intuitiivisesti, so. ilman käsitteitä, periaatteita ja järjestelmiä. Kyetäksemme löytämään yleisemmän meidän on tunnettava useampia tosiasioita kuin mitä vähemmän yleinen voi selittää. Kuten Goethe ilmaisi Faustissa: meillä voi olla osat (tarpeelliset tosiasiat) käsissämme, mutta kuitenkin meiltä puuttuu yhdistävä side. Yleisemmän löytäminen tekee laajemman ymmärtämyksen mahdolliseksi.

¹³Konkretisoitaessa jokaisesta platonisesta ideasta tai intuitiosta tulee oma täydellinen järjestelmänsä, joka käsittää kaikki sen ainealaan sisältyvät käsitteet ja tosiasiat.

¹⁴Eksoteeriset mentaalijärjestelmät ovat järjestettyjä yleiskatsauksia menetelmällisesti yhdistellyistä tosiasioista. Käytännöllisesti katsoen ne eivät koskaan ole oikeita, koska ne eivät milloinkaan voi olla täydellisiä, vaan muuttuvat jokaisen uuden tosiasian myötä. Niiden merkitys tieteelle on siinä, että ne helpottavat yleiskatsausta ja tutkitun omaksumista. Niistä tulee kuitenkin esteitä ajattelulle ja tutkimukselle, elleivät yhä täydellisemmät järjestelmät saa vähitellen korvata niitä. Aristoteleen järjestelmähankeesta tuli sellainen este, koska tietämättömyys teki siitä absoluuttisen.

¹⁵Tunnusomaisinta Aristoteleen ansioksi luetulle loogiselle katsantokannalle on täysin epäonnistunut yritys erottaa muoto ja sisältö niin subjektiivisesti kuin objektiivisestikin.

¹⁶Tämä johti laatimaan nk. kolmannen ajattelun lain, joka ei ole mikään ajattelun laki. Siten ajattelu kaavamaisui. Mitä abstraktimpi käsite on, sitä laajempi on sen ulottuvuus ja sitä suppeampi on sen sisältö. Pyrkimällä laatimaan kaavion yhä abstraktimmeista käsitteistä he toivoivat saavuttavansa korkeimmat abstraktiot, kategoriat, ja niin ollen "absoluuttisen tiedon".

¹⁷Kaikkeen tähän kätkeytyi totuudenjyvänen. Loogikko oivaltaa pian, ettei selkeyttä voi saavuttaa ilman yhtenäisyyttä ja järjestelmää. Erehdys oli siinä, että käsitteistä yritettiin laatia järjestelmää ilman tosiasioita. Tämä looginen taikausko oli hallitseva skolastiikkaa ja ajattelua aina 1800-luvulle saakka, kunnes tiede antoi todellisuustietoa tosiasioillaan ja osoitti näennäistiedon siten vääräksi.

¹⁸Kun todellisuudesta tietämätön yksilö alkaa spekuloida, hän käyttää tyhjiä käsitteitä. Tosiasioiden puuttuessa hän antaa niille mielivaltaisen sisällön. Näin syntyvät fiktiot. Koko filosofian historia on ollut jatkuvia yrityksiä korvata vanhat fiktiot uusilla. Spekulaatio ilman tosiasioita on fictionalismia. Vain tutkimus voi antaa meille tosiasioita. Kun tutkimus antiikin ajalla loppui ja kun uskottiin, että koottu tieto löytyy filosofiasta ilman todellisuuden kokemusta, täytyi tuloksena olla taikausko. Selityksiä, joita vähä vähältä annettiin, ei tutkittu koskaan jälkeenpäin aineellisessa todellisuudessa.

¹⁹Muodon ja sisällön erottaminen toisistaan objektiivisessä suhteessa tuli vaikuttamaan yhtä eksyttävältä.

²⁰Yksittäisten esineiden ajateltiin olevan muodon ja sisällön tuotteita. Aine oli potentiaalisuus, "todellisuuden mahdollisuus". Platonin mielestä ideat olivat myös tarkoituksenmukaisesti vaikuttavia voimia, kun taas Aristotelelle "muoto" palveli samaa tarkoitusta. Muodon sisäinen "todellisuuden mahdollisuus" toteutui eri kehitysasteilla. Tässä jatkuvassa prosessissa alempi oli aina ainetta suhteessa korkeampaan, sen muotoprinsiippiin.

Korkein muoto oli kaikenkäsittävä järki, kaiken voimanlähde, jumaluus.

²¹Tällainen jako antaa ilmeisesti loputtomia mahdollisuuksia mielikuvituksellisiin spekulatioihin. Niitä käytettiin hyväksi sillä seurauksella, että ajattelu sulkeutui toivottomaan labyrinttiin. Oppi jumaluudesta korkeimpana ainemuotona ja oppi aineen (atomien) mahdollisuudesta saavuttaa korkein jumaluusaste on kuitenkin osoittautunut olevan hyvin salattua esoteriikkaa, kuten myös se, että korkeampi aine suhtautuu alempaan aineeseen niin kuin energia aineeseen.

²²Opettamalla aineen jatkuvuutta ja kieltämällä ehdottoman tyhjiön olemassaolon Aristoteles lausui kaksi esoteerista tosiasiaa.

²³Aristoteles ponnisteli koko ajan samojen vaikeuksien parissa kuin Platon. Molemmat pyrkivät eksoteerisen järjestelmän luomiseen esoteerisen tietojärjestelmän pohjalta. Mutta vain esoteeriset tosiasiat mahdollistavat todellisuusjärjestelmän. Kuitenkin hän saavutti tavoitteensa: hän teki lopun sofistien semantiikasta. Vasta meidän aikanamme, parin tuhannen vuoden ja filosofian yleisen epäonnistumisen jälkeen, on subjektiivisen mielivallan periaatetta uudelleen julistettu.

²⁴Platonin järjestelmää voivat ymmärtää ne, jotka ovat kerran olleet esoteeriseen tietokuntaan vihittyjä ja joilla tieto on piilevänä. Heidän ei ole vaikea samaistaa kausaalimaailmaa Platonin ideain maailmaan. Mutta vihkiytymättömille, joiden oli rajoitettava kulkemaan tietämättömyyden tavanomaista tietä, induktiivista tietä, oli Aristoteleen järjestelmä ainoa todenmukainen.

²⁵Tietenkin Aristoteles tiesi, että kausaalimaailma on todellisen tiedon maailma, että kausaalitajunta voi todeta kaikki käsittämiseksi ja ymmärtämiseksi tarpeelliset tosiasiat ihmisen eri maailmoissa, todeta tapahtumainkulun syyt. Mutta koska kausaalimaailma oli vihkiytymättömille saavuttamaton, heille oli osoitettava toinen tie tietojärjestelmään. Tämä tie on tutkimuksen induktiivinen tie, jolla toteaa tosiasiat ja järjestää nämä käsitettävään järjestelmään. Tätä ajatusta pidettäkään aatteellisesti oikeana, mutta se on mahdoton toteuttaa, koska tieto kaikista olemassaolon tosiasioista on tutkimuksen kangasteleva lopullinen päämäärä.

²⁶Platon lähti siitä, että kausaalinen ideain ja tiedon maailma on inhimillisen tajunnankehityksen lopullinen päämäärä ja kutsui sitä "tosiolevaiseksi" sen ollessa korkein ihmisenä saavutettavissa oleva kehitysaste. Aristoteles paheksui sanontaa ja antoi ymmärtää, että "tosiolevainen" on homogeeninen ikiaine (jossa lukemattomat kosmokset muodostuvat ja hajoavat niiden tarkoituksen toteuduttua). Kun Aristoteles realistisella tavallaan tuli kuvailleeksi sitä, mitä Platon oli kutsunut ideain hierarkiaksi, hän pyrki osoittamaan, kuinka yhä korkeammat muodot olivat mahdollisia niiden ollessa potentiaalisesti olemassa alemmissa muodoissa. Tätä hänen menettelytapaansa eivät hänen oppilaansa ole ilmeisesti koskaan ymmärtäneet. Sen sijaan saatiin koko tämä aine ja muotoa, todellista ja mahdollista koskeva proseduuri, joka askarrutti erityisesti skolastikkoja.

²⁷Aristoteleen käyttämiä termejä: aine, mahdollisuus ja potentiaalisuus, muoto, todellisuus ja aktualisuus, mekaaniset ja tarkoituksenmukaiset syyt, ei koskaan käsitetty oikein. Lisäksi tuli, että hänen seuraajansa eivät kyenneet erottamaan loogista perustetta ja aineellista syytä, vaan sekoittivat nämä. Ei ole ihme, että nk. aristoteelisissa kirjoituksissa ilmenee epäselvyyksiä ja ristiriitaisuuksia.

²⁸Aristoteles tunsi hyvin esoteerisen lauseen, jonka mukaan "muoto on aineen tapa olla olemassa" (kaikissa maailmoissa). "Todellisuudella" hän tarkoitti tosiasiallista, todettavissa olevaa. Se, mitä ei voitu todeta, saattoi tietenkin olla olemassa teoreettisena mahdollisuutena. Koska vain murto-osa aineellisesta todellisuudesta on todettavissa fyysisessä maailmassa, on suurempi osa siitä olemassa yksinomaan mahdollisuutena.

²⁹Siitä lähtien kun ihmisen järki kehittyi siinä määrin, että jonkinlainen oikeuskäsitys oli mahdollinen, ihminen on itsetehosteisuudessaan ja itsetärkeydessään katsonut edullisimmaksi

oppia vain kivuliaista elämäkokemuksista, olla mukautumatta muihin kuin niihin normeihin, jotka ovat saaneet alkunsa sosiaalisesta pakosta. Sellaiset oikeuskäsitteet kehittyvät vain hitaasti vakiintuneesta järjestyksestä ja saavat pyhyytensä perinteeltä. Sosiaalisten mullistusten myötä lain ja oikeuden kunnioitus taas kerran katoaa.

³⁰Yksilön itsenäinen oikeuskäsitys ilmaisee hänen saavuttamansa kehitystason ja hänen hankkimansa elämänymmärtämyksen.

³¹Aristoteles lähti siitä, että kaikki on hyvää elämänlakien määräämien rajojen sisällä. Lain ulkopuolella hyvästä tulee paha ja hyveistä paheita. Opissaan kultaisesta keskitiestä äärimmäisyyksien (esoteriikan "vastakohtaparien") välillä hän yritti vahvistaa säännöt, joita ihmisen on sovellettava tullakseen sopusointuiseksi ja onnelliseksi. Buddhan mukaan tämä on viisauden tie.

³²"Kaikissa suhteissa voi esiintyä yksi liian suuri ja yksi liian pieni arvio ja yksi oikea mitta, joka sijaitsee kahden muun puolivälissä. Sitä ei voi laskea matemaattisesti, mutta järki oppii oikean mitan kokemuksen kautta. Hyve on keskitie molempien paheiden välillä, jotka sijaitsevat hyveen molemmilla äärisivuilla." Hyve edellyttää kokemusta. Näin Aristoteles saattoi käytäntöön suhteellisuusperiaatteen osoittamalla, kuinka keskitie vaihtelee jokaisen uuden tilanteen mukaan, ilmenee erilaisena eri näkökulmista katsottuna ja voidaan määritellä ainoastaan orientoitumistarkoituksessa.

³³"Urhoollisuuden hyve sijaitsee pelkuruuden ja uhkarohkeuden paheiden puolivälissä. Pelkuri kutsuu urhoollisuutta ylimielisyydeksi, ja uhkarohkea kutsuu urhoollisuutta pelkuruudeksi. Anteliaisuus on hyve, joka sijaitsee saituuden ja tuhlaavaisuuden välillä. Kohtuullisuus on oikea keskitie nautinnonhimon ja asketismin välillä, suopeus mielitelevyyden ja luoksepääsemättömyyden välillä, rauhallisuus laimeuden ja suuttumuksen välillä jne. loputtomiin saakka.

³⁴Meistä tulee hyveellisiä tottuessamme toimimaan oikein, mikä edellyttää kokemusta, tervettä järkeä ja arvostelukykä.

5.10 FYSIKALISMI

¹Kasvavan politisoitumisen ja demokratisoitumisen myötä kreikkalaisen kulttuurin taso aleni nopeasti, vain muutaman sukupolven aikana. Mielikuvitukselliset spekulatiot levisivät yhä enemmän. Jokaisen, jolla oli rikkiviisauksia myytävänä, täytyi antaa nerokkuutensa loistaa. Mitä vähemmän vanhoja filosofiä käsitettiin, sitä innokkaammin heitä selitettiin. Kirjoitussyystä tuli kansantauti. "Yleinen koulutus" lisääntyi samassa määrin kuin arvostelukyky heikkeni ja kaikki ylistivät "valistunutta aikaansa". On vaikea olla ajattelematta omaa aikaamme.

²Kaikkeen tähän höllynpölyyn väsyneinä rajoittuvat tuon ajan luonnontutkijat, samoin kuin myöhemmin Hegelin jälkeen vaikuttaneet luonnontutkijat, fyysiseen maailmaan ja etsivät kiinteää maailmankatsomusta terveen järjen ja fyysisen todellisuuden rajoissa. Tätä katsomusta on nimitetty filosofiseksi tai tieteelliseksi materialismiksi. Oikeastaan sitä pitäisi nimittää fysikalismiksi, koska huomioon otettiin vain fyysinen aine, vaikka on olemassa kokonainen sarja yhä korkeampia ainemaailmoja.

³Eri metafyyysisistä katsomuksista vain materialismi on voitu tieteellisesti todistaa. Enää ei atomioppia voi perinteen mukaan lukea "metafysiikkaan", sen jälkeen kun tutkimus on loistavasti todennut tämän esoteerisen perustosiasian: kaikki ainemuodot koostuvat aineellisista hiukkasista. Filosofian historiassa materialismi on edustanut terveen järjen ylivoimaista todellisuuskäsitystä vakuuttaen objektiivisesti pysyvän ulkomaailman olemassaoloa. Subjektivistiset teoriat, jotka kieltävät ulkomaailman olemassaolon, kumoavat itsensä siten, että niiden on aina hyväksyttävä aineen olemassaolo luonnon ilmiöitä selittäessään.

⁴Fysikalisti olettaa virheellisesti, että näkyvä maailma on ainoa olemassaoleva, että organismit ovat elämän ainoat muodot, että organismin aistimet ovat ihmisen ainoat välineet

aineellisen ulkomaailman käsittämistä varten.

⁵Pythagoralaiset samoin kuin jooga-filosofitkin korostavat, että normaaliyksilöllä, joka on halukas antautumaan tarpeelliselle harjoitukselle, on mahdollisuus kehittää tajuntaelimiä, jotka mahdollistavat objektiivisen tietoisuuden korkeammista ainelajeista.

⁶Fysikalismia edustivat kaksi toisiaan keskinäisesti arvostelevaa filosofista suuntaa. Toista suuntaa edusti Epikuros ja toista Krysippos. Näiden suuntien johtajista ei ole paljoakaan sanottavaa. Molemmat olivat ahkeria kirjailijoita. Heidän teoksistaan on säilynyt vain katkelmia. Sitä vastoin säilyy aina kohtuuttoman mielenkiintoiselta vaikuttava kieliminen heidän yksityiselämästään. Kumotakseen vielä vakuuttavammin vastapuolen käsitykset tekevät oppilaat omasta mestaristaan pyhimyksen ja terävä-älyisyyden ihmeen, kun taas toinen on sanomattoman kurja ja naurettava olento, jonka olemassaoloa koskevan käsityksen täytyy siten olla täysin arvoton. Yleisen moraalifiktionalismin mukaan on emotionaalisesti täysivaltainen "pyhimys" selvästikin saanut jonkinlaisen patentin todellisuustiedosta mentaaliseen neroon verraten.

5.11 Epikuros

¹Mitä tulee Epikuroksen käsitykseen olemassaolosta, meillä on hyvin vähän tietoja häneltä itseltään. Eksoteristit väittävät kuitenkin, että roomalainen Lucretius, jolla oli vielä mahdollisuus tutkia hänen kirjoituksiaan, on totuudenmukaisesti selostanut hänen oppiansa.

²Epikuros oli materialisti tämän sanan suppeammassa merkityksessä, siis fysikalisti. Näkyvä maailma oli hänelle ainoa maailma. Hän lähti Demokritoksesta. Epikuroksen ja Lucretiuksen välityksellä on sitäpaitsi saatu lähempiä tietoja Demokritoksen opista, eksoteerisesta atomiteoriasta. Demokritosta voidaan mahdollisesti pitää materialistina, mutta ei fysikalistina, koska hän ei suinkaan ollut tietämätön korkeampien maailmojen aineiden olemassaolosta.

³Seuraavassa luodaan yleiskatsaus olennaisimpiin piirteisiin Epikuroksen maailman-selityksessä, niihin tosiasioihin ja hypoteeseihin, jotka ovat edelleen tunnusomaisia "filosofiselle materialismille".

⁴Kaiken käsittämisen täytyy perustua kokemuksille ja tutkimuksille. Mielivaltaiset oletukset ovat tuskin parempia kuin taikaukset. Tieto johdetaan objektiivisen tajun toteamista todellisuuden tosiasioista. Toistuvat samanlaatuiset huomiot antavat varmuutta tiedon oikeellisuudesta. Käsitteet, joita subjektiivinen järki muodostaa objektiivisen tajun välittömän tajuamisen johdolla, on tutkittava jälkeenpäin kokeellisesti.

⁵Todellisuus koostuu atomeista ja tyhjiöstä. Ne ovat olemassaolon selityspenusteita. Aika ei ole itsessään mitään, vaan ainoastaan tilassa toisiaan seuraavien tapahtumien havaitsemista. (Tämä pitää yhtä esoteriikan kanssa, jonka mukaan aika merkitsee olemassaolon keskeytymättä jatkumista, jatkuvaa olemassaoloa, ja on ainoastaan tapa mitata tapahtumainkulkua luonnossa, esim. päivää ja yötä, vuodenaikoja jne., jotka johtuvat planeetan pyörimisliikkeestä ja kiertämisestä auringon ympäri.) Atomien lukumäärä on loputon.

⁶Aineen muodostuminen ja hajoaminen, kaikki tapahtumainkulku atomien liikkeistä planeettojen kiertoon, etenee ikuisten mekaanisten luonnonlakien (ananke) mukaan. Luonnon tarkoituksenmukaisuus, jonka voimme todeta, on erityistapaus lukemattomien mekaanisten tapausten joukossa. Järjestynyt kosmos on erityistapaus atomien ikuisessa leikissä äärettömien ajanjaksojen kuluessa. Tarkoituksenmukaisuus, joka saa elämän ylipäänsä jatkumaan, johtuu siitä, että juuri finaali on pysyväisintä ja voi välittää tai periä tarkoituksenmukaisuutensa.

⁷Sielu koostuu aineesta, tajunta on yksinomaan aivojen toimintaa. Tajunta on orgaanisen aineen erityinen ominaisuus ja syntyy mekaanisten syiden tuloksena. Muutokset sielun tajunnantiloissa aiheutuvat aineesta tapahtuvista liikkeistä. Ajattelu on siten fyysisesti määräytyvää, aina ulkoisen vaikutuksen tulosta. Tämä merkitsee, että oma-aloitteiseen aktiivisuuteen ei ole mahdollisuutta.

⁸Krysippos olisi voinut liittää tähän seuraavat huomautukset.

⁹Atomien lukumäärä ei ole ääretön, mutta ihmiselle arvaamattoman suuri. Ainoa ääretön asia on loputon tila, joka on eriytymätöntä ikiainetta. Kosmos on pallo ikiaineessa ja sellaisia palloja on lukemattomia.

¹⁰Vain ikeiatomit ovat tuhoutumattomia, ei aine, joka näistä muodostuu. Kaikki olemassaolon ainemuodot ovat jatkuvan muutoksen alaisia. Energia koostuu eetterisesti (sähköisesti) varautuneiden atomien, "voimapisteidien", virrasta.

¹¹Aine ja tajunta ovat samanaikaisesti sekä identtisiä että eri aspekteja. Aine vaikuttaa tajuntaan ja tajunta vaikuttaa aineeseen. Tässä yhteydessä voidaan jättää huomiotta, että liikkeen perimmäinen syy on oikeastaan olemassaolon kolmas aspekti, ikuisesti itsetoimiva ikiaineen dynaaminen energia, eikä tajunta.

¹²Epikuros ei kykene selittämään tajunnan syntyä, sen ykseyttä, sen kykyä vaikuttaa aineeseen, eikä tapahtumainkulun tai oma-aloitteisen ajattelun syitä.

5.12 Krysippos

¹Krysippos, stoalaisen koulun teoreetikko, oli vihitty esoteerikko. Hän päätti muotoilla eksoteerisen hylozoiiikan, joka on jäänyt jälkimaailmalle asianmukaisesti vääristettynä ja ivattuna silloin, kun ei katsottu sopivammaksi tukahduttaa sitä niin kuin stoalaisuuden yhteydessä.

²Fysikaalinen hylozoiiikka rajoitettiin siis fyysiseen todellisuuteen, fyysiseen aineeseen ja näkyvään maailmaan. Kant on todisteena siitä, että tämä hylozoiiikka on täydellisesti väärinkäsitetty. Luullen osaavansa arvostella kaikkea, hän lausui usein lainaamansa mielipiteen paljastaen todellisen tietämättömyytensä: "Hylozoismi olisi kaiken luonnonfilosofian kuolema". Päinvastoin se edistää tutkimusta. Väite, että se kumoaa mekaanisen luonnonselityksen, on väärä. Luonnonlait ovat perusluonteisia.

³Krysippoksen mukaan olemassaololla on kaksi samanarvoista aspektia: aine ja tajunta. Kaikella aineella on tajuntaa.

⁴Maa syntyy vedestä, vesi ilmasta ja ilma tulesta. Kaikki saa alkunsa ikitulesta ja palaa takaisin ikuisessa kiertokulussa järkähtämättömien lakien mukaan. Jotkut näistä ovat tarkoituksenmukaisia, toiset puhtaasti mekaanisia. Kaikella on tarkoitus. Täydellinen viisaus ohjaa kaikkea maailmassa.

⁵Niin jumaluudella kuin sielullakin on aineellinen aspekti. Jumaluus on kosmos ja kaiken tarkoituksenmukaisuuden lähde. Sielu elää vielä jonkin aikaa kuoleman jälkeen. Epäviisaat viettävät tuon ajan alamaailmassa, viisaat autuaitten niityillä. Tieto ennaltaolosta, jälleensyntymisestä (ei sielunvaelluksesta) kuultaa kaikkialla läpi.

⁶Kohtalo, joka on jumaluuden tahto, johtaa kaiken jumaluuden luo. Ne, jotka eivät oma-aloitteisesti etsi jumaluutta, johdetaan siihen ennemmin tai myöhemmin olosuhteiden pakosta. Olemassaolon paha on alhaisempaa hyvää, kokonaisuuden säilymiseksi välttämätöntä ja pakottaa yksilön jumaluuteen.

⁷Ihminen on vastuussa teoistaan, koska hänellä on järki, mahdollisuus valintaan sekä tietoa siitä, mikä on oikein. Mitä korkeammalla tasolla ihminen on, sitä vapaampi hän on, myös kohtalon suhteen. Viisas yksin on vapaa, rikas ja kaunis: vapaa, sillä hän tahtoo, mitä kohtalo tahtoo; rikas, sillä hän omistaa kaiken, mitä voi toivoa; kaunis, sillä hän on luonnollinen ja ainoastaan luonnollinen on kaunista. Hän ei pelkää mitään, sillä mikään ei voi häntä vahingoittaa. Mielenlaatu, motiivi, on ainoa olennainen asia. Kaikki muu on adiaforaa. Maltillisuus, koskemattomuuden säilyttäminen, on tavoiteltavin tila.

5.13 GNOSTIIKKA

¹Kiihtyvä kulttuurin rappeutuminen yhdistyneenä kasvavaan poliittiseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen sekasortoon (kuten aina vanhan ja uuden eläinratakauden vaihteessa) ja ennen

kaikkea vastaavanlaisen hajaannuksen aikoina inkarnoituvat barbaariasteilla olevat klaanit vaikuttivat siihen, että kiinnostus vakavampiin tiedonongelmiin heikkeni.

²Esoteeristen tietokuntien hierofantit etsivät turhaan sopivia neofyytteja. Kaldealainen kabbalismi Mesopotamiassa, Mitras-veljeskunta Persiassa ja hermetiikka Egyptissä viettivät hiljaiseloa kokelaiden puutteessa. Pytagoralaisen tietokunnan oli yhä enemmän rajoitettava mielenkiintoaan esoteerisen maailmankatsomuksen tieteellisiin ongelmiin. Jopa vanhat uskontomuodotkin olivat menettäneet valtansa ihmisten mielissä.

³Tässä ahdingossa perustettiin Aleksandriassa v. 300 e.Kr. gnostilainen veljeskunta. Sillä oli sekä teoreettinen että käytännöllinen tehtävä. Koska elämäntietomuksen on nojaututtava järkähtämättömälle pohjalle, todellisuustiedolle, omaksuivat perustajat olennaisimmat asiat emotionaalisvoittoisesta hermetiikasta ja mentaaliseen hylozoiikasta. Siten he omasivat gnoosista (tietoa olemassaolosta, sen tarkoituksesta ja päämäärästä). Veljeskunnan käytännöllisenä ja tärkeimpänä tehtävänä oli voittaa vanhojen muotojen puutteellisuuden oivaltaneet etsijät uusilla, dogmeista vapailla esitystavoilla ainoalle tosi uskonnolle, ihmisen ikuiselle jumaluuden kaipuulle, millä nimellä sitä sitten kutsuttaneenkin.

⁴Tämä alkuperäinen, aito gnostiikka on jäänyt salaiseksi. Sen toiminta kattoi noin kuusisataa vuotta (300 vuotta e.Kr. ja 300 vuotta j.Kr.). Syy veljeskunnan kuolemaan oli kristinuskon leviäminen, kristinuskon, jonka alkuunpanija se vastoin tahtoaan oli ollut. Veljeskunnan viimeinen haarauma on saanut filosofian historiassa harhaanjohtavan nimityksen uusplatonismi, jonka tunnetuin edustaja on Plotinos. Muut merkittävimmät edustajat olivat Origenes, Iamblikhos ja Proklos.

⁵Asetettujen pääsyvaatimusten vuoksi (korkein emotionaalinen ja mentaalinen kyky) veljeskunta sai heti alusta alkaen suurta arvonantoa. Oli kunniakasta saada kuulua tähän tietokuntaan. Yhteisö levittäytyi suhteellisen nopeasti perustaen loosheja Egyptiin, Arabiaan, Persiaan ja Vähä-Aasiaan. Veljeskunnan jäsenet odottivat avataaraa, jonka oli ennustettu syntyvän sen jälkeen kun kevätpäiväntasauspiste oli siirtynyt kalojen tähtikuvioon eläinradassa. Ja hän tuli, syntyen kuussa, jota nykyään kutsutaan maaliskuuksi, 105 vuotta ennen Kristusta (hyväksytyn ajanlaskun mukaan).

⁶Jeshun vanhemmat olivat juutalaista syntyperää, erittäin hyvinvoivia ja kuuluivat korkeimpaan sosiaaliseen kerrokseen. Maria oli saanut tarjouksen synnyttää uuden avataaran, ja koska sekä hän että Joosef olivat gnostikkoja, he tiesivät, mitä tämä merkitsi. Kahdentoista vuoden iässä Jeshu katsoi parhaaksi liittyä juutalaiseen essealaisveljeskuntaan, joka salaisena tietokuntana ei kuitenkaan ollut planeettahierarkian perustama esoteerinen tietokunta. Hän oli erittäin tietoinen siitä, mihin vaaraan siten antautui. Kaikkien kaihtamana ja salaisesti vihaamana siksi, että hän oli verrattoman vapaa inhimillisistä heikkouksista, hän jätti veljeskunnan 19 vuoden ikäisenä, teki matkoja Egyptin kautta Intiaan ja palasi Palestiinaan vuonna 76 ennen ajanlaskumme alkua.

⁷Siellä hän keräsi ympärilleen joukon opetuslapsia, jotka kuuluivat kaikkiin eri esoteerisiin tietokuntiin, ja opetti heille joukon uusia esoteerisia tosiasioita manifestaatioprosesseista, monadien involuutiosta jne. Myös monet symbolit saivat häneltä uuden tulkinnan. Eräs näistä symboleista (muille vihityille tuntematon) oli gnostikkojen "alttarille" asetettu kolmen ristin symboli. Keskimmäinen risti edusti ihmiskunnan pelastajaa (planeettahallitusta), ja toiset kaksi edustivat katuvaan ryöväriä (planeettahierarkiaa) ja katumatonta ryöväriä (ihmiskuntaa).

⁸Tämä toiminta keskeytyi kuitenkin pian. Kun essealaiset syytivät häntä kuolemanrangaistuksen alaisten salaisuuksien kavaltamisesta, kivitti kiihottunut kansanjoukko hänet korkeimman neuvoston määräyksestä vuonna 72 ennen ajanlaskumme alkua.

⁹Tämän ylivertaisen (nykyisin väärinkäytetty sana) opettajan muiston säilyttämiseksi päätti eräs juutalainen gnostikko kuvata nk. täydellisen ihmiselämän, joka järkyttävällä murhenäytelmällään kannustaisi ihmiset seuraamaan esimerkkiä ja herättäisi heidät ajat-

telemaan. Aihe oli olemassa entuudestaan, eräässä muinaisegyptiläisessä ihmiselämää kuvaavassa symbolisessa kertomuksessa. Tähän hän kekseliäästi sisällytti gnostilaisia symboleja ja ilmaisutapoja, tunnettuja tapahtumia mestarin elämästä, kaikkea, mitä oli voinut kerätä hänen vertauksistaan jne. Viitisenkymmentä aleksandrialaista gnostikkoa muotoili sen jälkeen kukin yksilöllisesti tämän ensimmäinen luonnoksen.

¹⁰Gnostilaiset sanontatavat saivat siten vääjäämättä toisenlaisen muotoilun ja niin ollen muuttuneen merkityksen. Esimerkkinä mainittakoon sanat: "Kukaan ei tule isän luokse muuten kuin minun kauttani." Tämä oli uudelleentulkinta siitä esoteerisesta tosiasiasta, että saavuttaakseen jumaluuskunnan (isän = monadin verho maailmassa 43) monadin täytyy sitä ennen hankkia verhot välillä sijaitsevilla maailmoilla (poika = verho maailmassa 46).

¹¹Näistä viidestäkymmenestä legendasta tehtiin vähitellen lukemattomia jäljennöksiä ja niitä levitettiin joka suuntaan. Syntyi uskonnollinen joukkoliike, joka sai nimensä legendan keskushahmolta Christokselta, jumalan pojalta. Tämä lähinnä sosiaalivallankumouksellinen liike levisi ympäri koko Rooman valtakunnan siitä huolimatta, että viranomaiset pyrkivät kaikin tavoin tukahduttamaan sen. Ainoaksi keinoksi osoittautui lopulta johtaa tämä vallankumous sopiville uomille ja tehdä siitä valtionuskonto.

¹²Keisari Konstantinuksen käskystä kirkkoisä Eusebios järjesti tarpeelliset lähdekirjoitukset tuntemallemme uudelle testamentille. Hänen menettelytapansa käy parhaiten ilmi siitä, että esoteerinen historia tuntee hänet maailmankirjallisuuden suurimpana väärentäjänä. Olisi toivottavaa, että joku essentiaaliminä kävisi evankeliumit säe säkeeltä läpi ja ilmoittaisi alkuperän: Christoksen sanoma, Jeshun sanoma, yleinen gnostilainen ilmaisutapa, evankeliumin laatijoiden omia sanamuotoja, Eusebioksen muokkaama ja lisäämä. Nämä ovat viisi alkuperäistä lähdetä. Keisarin julistamassa piispainkokouksessa (Nikeassa v. 325 j.Kr) testamentti hyväksyttiin huutoäänestyksellä. Tähän ensimmäiseen kirkolliskokoukseen osallistuvien piispojen koulutustasoa kuvasi tosiasia, että ainoat lukutaitoiset läsnäolevat olivat keisari ja Eusebios. Äänioikeus ei kenties olekaan ehdottoman varma todiste tiedosta ja arvostelukyvyistä. Demokraattinen äänioikeusperiaate ei ehkä olekaan kovin järkevä.

¹³Kvasignostilaisilla kirjoituksilla oli kuitenkin myös toinen vaikutus. Monet kirjoitusten lukijat luulivat tämän merkillisen tiedon saatuaan olevansa kypsiä liittymään gnostikkojen veljeskuntaan. Useimpien pettymykseksi ja monien mieliharmiksi ilmeni kuitenkin, että harvat olivat valitut kaikista niistä, jotka luulivat olevansa kutsuttuja.

¹⁴Torjutut keksivät kuitenkin keinon. Jos ylimieliset gnostilaiset tohtorit eivät voineet vihkiä heitä, he voisivat "vihkiytyä henkisesti" ja saada "korkeimmalta taholta" valtuudet perustaa omia loosheja. Sellaisia kasvoikin kuin sieniä sateella. On laskettu, että kvasignostilaisten lahkojen lukumäärä oli yli 70, ja ne kaikki kiistelivät kiihkeästi ainoasta oikeasta totuudesta syyttäen toisiaan herjauskirjoituksilla (tuntuuko suunta tutulta?). Mentiin niin pitkälle, että aidot gnostikot muuttivat lopulta oppinsa nimen teosofiaksi, sen jälkeen kun gnostilaisuus oli tullut herjasanaksi ja siirtynyt sellaisenaan legendakokoelmaan, jota nimitetään historiaksi.

5.14 Plotinos

¹Jotkut Platonin oppilaat olivat myös vihittyjä pytagoralaisia, mutta he eivät ylenneet korkealle asteissa. Tyydyttääkseen esoteeristen tosiasioiden puutteen he ottivat monia selittämättömiä symboleja muilta yhteisöiltä. Kaikki tämä rappeutui pian tunnetuksi symboli-spekulaatioksi. Tämän kvasitiedon perijät kutsuivat itseään platonisteiksi. Plotinos on luettu näihin, mikä johtuu tietämättömyydestä suuren eron suhteen. Historioitsijat ovat saattaneet yhteisen otsikon "uusplatonistit" alle pytagoralaisen ja gnostilaisen veljeskunnan jäseniä, "platonisteja", sekä Platonin ja Aristoteleen perinteellisten oppien säilyttäjiä.

²Selittääkseen yleistä kauneuskäsitystä Platon oli maininnut, että me kaikki olimme kerran

nähtä kauneuden idean ideain maailmassa. Tämä riitti saaden jokaisen haaveksijan kuvittelemaan itsensä hyvin perehtyneeksi tuohon maailmaan.

³Plotinos, "uusplatonisteista" tunnetuin, oivalsi, että jos tahdottiin estää tietämättömyyttä turmelemasta spekulatiollaan kaikkea, oli ainakin korkein idea sijoitettava pois ajatusten ulottuvilta. Jotta vastainen haihattelu kävisi mahdottomaksi, on jumaluus vapautettava persoonallisuuskäsitteestä ja kaikista muista alentavista määreistä. Sitä paitsi ideain maailmassa oli kaiketi luultu saavutettavan tietoa "katselemalla ideain hierarkista järjestelmää", mutta ei aavistettu sitä, mikä oli vieläkin olennaisempaa, nimittäin olemassaolon ykseys.

⁴Vihittynä Plotinos tiesi, että on olemassa korkeampia maailmoja: essentiaalimaailma (intialaisten buddhi) ja superessentiaalimaailma (sanskritin kielellä nirvaana), viidennen luomakunnan maailmat. Lähinnä korkeampi maailma on essentiaalimaailma, ykseyden maailma. Mutta tätä ei saanut sanoa. Siitä saattoi kuitenkin aina tehdä symbolisen käsitteen ja niinpä hän teki "siitä Yhdestä" kaikkeuden alkuperän.

⁵Olemassaolo, sellaisena kuin sen tunnemme, eroaa "Yhdestä" kolmessa vaiheessa (hypostaaseissa). Ensimmäisenä tulee ideain maailma. Tästä ilmenee "sielujen maailma" (mentaali- ja emotionaalimaailmat) ja siitä lopuksi fyysinen maailma.

⁶"Uusplatonistit" käyttivät vanhaa symbolia "luominen tyhjästä". Se alkaa taas pulpahtaa esiin nykyisessä tutkimuksessa. Ydinfysiikka "räjäyttää atomeja", niin ettei "mitään" jää jäljelle. Pythagoraan mukaan ikiaineen atomit vaikuttavat olevan "läpäisemättömiä, äärettömän pieniä tyhjiöitä ikiaineessa" ja niin ollen "ei mitään". Kosmos on rakentunut ikiatomeista ja on siten "luotu tyhjästä".

⁷Plotinokselle koko olemassaolo oli jumalallista, myös sen fyysinen puoli oli niin täydellinen kuin se saattoi olla. Se, mitä pidämme epätäydellisenä, on pelkästään alempiasteista. Paha on alhaisempaa hyvää. Hyvästä tulee paha, jos se estää ihmistä saavuttamasta jotakin vielä korkeampaa hyvää. Kaikki tämä on esoteriikkaa. Elämä on koulu. Olemme täällä saadaksemme kokemuksia ja oppiaksemme niistä. Opimme samastaessamme itsemme siihen, mikä on meille tuntematonta. Vapaudumme alhaisemmasta loputtomassa prosessissa. Jokainen ihanne viittaa itsensä lisäksi johonkin korkeampaan ihanteeseen, jota emme voi havaita ennen kuin olemme toteuttaneet alemman, emmekä täysin ymmärtää, ennen kuin olemme toteuttaneet korkeamman.

⁸Kauneuskäsitys johtuu Plotinoksen mukaan symmetrian, sopusoinnun ja tarkoituksenmukaisuuden yhdistymisestä.

5.15 SKOLASTIIKKA

¹Kun kreikkalaisen kulttuurin rakentanut klaani lakkasi inkarnoitumasta, loppui kyseinen aikakausi. Rooman vallan aikana inkarnoituneiden pääasiallisena työnä oli antaa ihmisille elämäkatsomus oikeuskäsityksineen. Sen jälkeen inkarnoituneilta barbaarisilta klaaneilta puuttuivat kaikki kulttuurin ja filosofian edellytykset. Saavutettujen tutkimustulosten oli määrä unohtua, tieto luonnon lainmukaisuudesta oli joutuva hukkaan ja taianomainen usko kaikkivallan mielivaltaan oli korvaava terveen järjen luonnollisen syyselityksen lähimmän parin vuosituhannen aikana.

²Kaikki kirkkoisät olivat alun pitäen kvasignostikkoja. Jostain syystä heitä ei vihitty Clemensia ja Origenesta lukuunottamatta. Ne, joilta vihkiytyminen kiellettiin, osoittivat tavalla, jolla he asian kostivat, olevansa kypsymättömiä vihittyjen oppiin. Liikuttavan yksimielisesti he päättivät, että vastaisuudessa ei saisi olla mitään aihetta perehtyä filosofiaan eikä mihinkään "paholaisen silmänlumeeseen". He ponnistelivat kitkeäkseen opistaan kaiken vielä jäljellä olevan järjenmukaisuuden. He onnistuivat yli odotusten. Kaikkien käsikirjoitusten järjestelmällinen hävittäminen kävi uskomattoman tehokkaasti. Augustinus teki kaikkensa erottaakseen teologian ainiaaksi tieteestä. Hänen käsityksensä jumalallisesta rakkaudesta on

valaiseva: "Tuhoa kaikki vastarinta! Surmaa se, joka ei halua tulla kääntymykseen!" Kirkko osoittautui oppivaiseksi.

³Pythagoralaiset erottivat kolme maailmaa: mentaalisen, emotionaalisen ja fyysisen. Kirkkoisät, jotka olivat kuulleet kolmijaosta aavistamatta sen merkitystä, keksivät "taivaan, maan ja helvetin", koska niillä oli myös yhteyttä kreikkalaisten Elysionin kenttiin ja tuone-
laan.

⁴Henkinen taso ilmenee parhaiten siinä, etteivät piispatkaan, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, osanneet lukea ja kirjoittaa. Osaamista pidettiin melkein pä synnillisenä. Pappeja kouluttavissa seminaareissa annettiin kaikki opetus suullisesti. Käsikirjoitukset olivat erittäin harvinaisia. Alituisten kertausten avulla heidän oli opeteltava ulkoa kaikki, mikä oli tarpeen tietää ja sanoa. Pelottelutaktiikalla (fiktiolla anteeksiantamattomasta synnistä rikoksena rajatonta olemusta kohtaan, joka vaatii ikuista rangaistusta, levittämällä pelkoa kuolemasta ja ikuisesta helvetistä) kirkko tiesi anastavansa itselleen sielujen ylivallan ja tulevaisuuden vähitellen huomattavimmaksi poliittiseksi ja henkiseksi vallaksi, joka nimittäisi ja erottaisi kuninkaita ja keisareita.

⁵Tämän tavoitellun valta-aseman hankkineelle kirkolle oli yhä tarpeellisempaa huolehtia henkisten johtajien koulutuksesta. Perustettiin yliopistoja, joissa opittiin pääasiassa teologiaa ja kyökillätinää, josta tuli pakollinen "maailmankieli". Samassa määrin kuin valta vakiintui, hävisi arvostelun pelko. Pitämällä yhteyttä arabeihin, jotka olivat säilyttäneet tiedon kreikkalaisesta filosofiasta, erityisesti Platonin ja Aristoteleen filosofiasta, sellaisena kuin "uusplatonistit" sen esittivät, saatiin muutamia mielekkäitä käsitteitä. Vasta huomattavasti myöhemmin tulivat kreikkalaisen ja roomalaisen kirjallisuusaarteiston jäännökset löytymään uudelleen renessanssin aikaisten kaivausten yhteydessä.

⁶Skolastiikka voidaan jakaa kolmeen pääkauteen: Ensimmäiselle oli tunnusomaista sokea usko ja järjetön vakaumus. Nietzsche, joka lainaa kirkkoisä Tertullianuksen tunnettua lausuntoa, huomautti ironisesti, ettei pitäisi sanoa, *credo quia absurdum est*, uskon, koska se on järjetöntä, vaan *credo quia absurdus sum* (uskon, koska olen idiootti). Toiselle kaudelle oli tunnusomaista "*credo ut intelligam*", uskon saadakseni tietoa. Tiedon täytyi olla sen mukainen. Katolista kirkkoa edelleen luonnehtiva kolmas kausi mahdollistaa tieteen niiden tutkimustulosten varovaisen tunnustamisen, joita ei enää voi kieltää.

⁷Järjellisten käsitysten lukumäärän lisääntyessä ja vallatessa yhä suuremman alan teologisissa fiktionaalisissa, alkoi harkintakyky hitaasti voimistua. Täten kasvoi kyky tarkastella kriittisesti uskon perustuksia, niin kutsuttuja pyhiä asiakirjoja (raamattua, kirkkoisien kirjoituksia ja kirkolliskokousten päätöksiä). Tämä kritiikki johti siihen, että kirkko katsoi olevansa pakotettu nimittämään filosofian professoreita yliopistoihin. Nämä saivat tehtäväkseen taistella jumalan valaisemalla järjellään paholaisen sumentamaa kriittistä järkeä vastaan. Vähitellen kasvoi runsassisältöinen kirjallisuus. Saatavissa olevat katsantotavat muokattiin teologisen järjen dogmatiikaksi ja sen skolastisen logiikan muotoon, joka oli lamauttava ajattelua pitkälle 1800-luvulle.

⁸Kirkon etevimmän filosofin, Tuomas Akvinolaisen mukaan voitiin tietyt dogmit todistaa. Toiset (esim. kolmiyhteisyys) ylittivät järjen käsityskyvyn, mutta niihin täytyi uskoa.

⁹Yleisesti katsoen skolastiikan filosofia on mukaelma perinteen Aristoteleen tiliin lukemista kirjoituksista. Näissä epäselväksi ja ristiriitaiseksi osoittautunut joutui lukuisten terävä-älyisten ja tietenkin epäonnistuneiden selvittelyiden kohteeksi Aristoteleen varsinaisen tarkoituksen selville saamiseksi.

¹⁰Saatiin näytevalikoima kaikenlaisia arvailuja Platonin ideain maailmasta, platonilaisista ideoista, suhteesta platonilaisten ideoiden ja fyysisten luonnonmuotojen välillä, Aristoteleen käsityksestä näiden käsitteiden suhteen, olivatko ne olemassa ennen esineitä vai esineissä, vai saivatko ne aikaan muodot, mitä Aristoteles tarkoitti potentiaalisuudella (mahdollisuudella) ja aktuaalisuudella (todellisuudella) jne. Ja yhä vieläkin kiistelevät oppineet näistä

näennäisongelmista.

¹¹Skolastikot pitivät Aristoteleen induktiivisella menetelmällä laatimaa järjestelmää ehdottomana tietojärjestelmänä, josta tieto voitiin johtaa. He uskoivat myös, että tietoa voitiin saada loogisesti yhä laajemmilla yleistyksillä eli abstraktioilla. Kunhan vain "ajateltiin oikein", voitaisiin ylettyä äärimmäisiin abstraktioihin eli kategorioihin ja niin ollen absoluuttiseen tietoon. Koko tälle umpisokkeloituneelle ajattelulle ominainen epäselvyys hahautti Kantin myöhemmin laatimaan "puhtaan" järjen kategorioista eli absoluuttisista käsitteistä.

¹²Esoteriikan tosiasiat ihmisen eri verhoista (yksi jokaisessa maailmassa) olivat tulleet skolastikkojen tietoon, tietenkin vääristellyssä muodossa, Aristoteleen, kvasignostikkojen ja arabien välityksellä. Niinpä heidän psykologiansa opetti, että ihmisessä voitiin erottaa kolme erillistä sielua: anima vegetativa, jonka hän jakoi kasvien ja eläinten kanssa; anima sensitiva, jonka hän jakoi eläinten kanssa; anima rationalis, ihmisen varsinainen sielu, jota pidettiin kuolemattomana ja alkuperältään jumalallisena. Kasvissielun tehtävänä oli sulattaa ravintoa, eläinsielun tehtävänä oli liikkua, havaita ja haluta, ja ihmissielun tehtävänä oli ajatella.

¹³Harkintakyky kasvaa harjoituksen myötä, mikäli sitä ei järjen tylsistymisellä lamauteta. Huolimatta kaikista kirkon ankarista, kritiikin ehkäisemiseen tähtäävistä ponnistuksista alkoi kerran herätetty levoton harkinta vähitellen huomata mielettömyyden toisensa jälkeen. Yliopistoissa ruvettiin yhä enemmän erottamaan, mikä oli totta teologian mukaan, ja mikä oli totta filosofian mukaan. Teologisten totuuksien arvostaminen käy parhaiten ilmi liikkeellä olleista sanonnoista: "Enää ei voi tietää mitään teologiien asiantuntemuksen vuoksi. Teologit perustavat oppinsa taruille. Filosofit ovat ainoita viisaita miehiä maailmassa."

¹⁴Pian ilmeni kuitenkin reaktio, joka pyrki tukahduttamaan tämän kritiikin. Inkvisition johdattamana kirkko lopulta oivalsi, minkä kaikki diktatuurit oivaltavat, että vain salaamalla, sananvapauden lakkauttamisella, pakolla, ja jos mikään muu ei auta, terrorilla, uskoa voidaan puolustaa. Vasta Ranskan vallankumouksen yhteydessä filosofit uskalsivat avoimesti vastustaa dogmatismia. Asiat olivat melkein yhtä kehnosti niin protestanttisissa kuin katolisissakin maissa. Vielä 1840-luvulla oli Schopenhauerin neuvoteltava asianajajan kanssa siitä, uskaltaisiko hän julkaista erään teoksistaan. Teologia, niin kuin mikä tahansa muu diktatuuri, määrää mielipidetyranniallaan, mitä ihmisen on ajateltava ja sanelee tutkimukselle, minkälainen todellisuuden pitäisi olla. Kirkko, vapauden vihollinen, alkoi taistella vapauden puolesta, kun se itse oli menetettänyt vallan. Tyypillistä!

5.16 VÄLIRIKKO SKOLASTIIKAN KANSSA

¹On olemassa kahdenlaista objektiivista todellisuustietoa: ideain maailman ja luonnontutkimuksen todellisuustieto. Skolastiikalla ei ollut kumpaakaan. Sillä ei ollut mitään yhteistä esoteriikan mentaalisen tietojärjestelmän kanssa. Se ei tiennyt todellisuudesta enempää kuin sen vähän, mitä oli säilynyt Aristoteleen luonnonopin jäännöksissä. Skolastinen järjestelmä oli tietämättömyyden dogmijärjestelmä, jonka arvosteleminen oli kuolemanrangaistuksella kielletty. Heräävän terveen järjen taistelusta järjestelmää vastaan tuli pitkä ja kiivas. Kesti pitkälle 1800-luvulle, ennen kuin kaikki skolastisen ajattelun jäännökset oli pois lakaistu. Niin vaikea on hävittää dogmijärjestelmiä, jotka äärimmiltään nojautuvat tunneargumentteihin. Mutta ajan pitkään eivät mitkään diktaattorit maailmassa, mitkään valeidiologiat tai salailevat voimat voi estää ihmishenkeä etsimästä totuutta ja löytämästä sitä, estää tutkimusta sen loputtomiin jatkuvassa todellisuuden löytämisessä tai filosofiaa laatimasta uusia väliaikaisjärjestelmiä helpottamaan perehtymistä saavutettuihin tutkimustuloksiin.

²Skolastiikkaa vastaan käydyn taistelun pituus johtui mm. siitä, että kirkolla oli etuoikeus määrätä, mitä yliopistoissa ja vähitellen perustetuissa kaupunkikouluissa opetettaisiin. Pääasiallinen opetus rajoittui 1800-luvulle saakka teologiaan, latinan, kreikan ja hebrean

kieliin sekä näiden oppiaineiden kirjallisuuden sisältöön. Kaiken oli seurattava perinteellistä tyyliä, ja jokaista poikkeamaa pidettiin tuomittavana.

³Läpimurto alkoi antiikin kirjallisuuden löytämisellä renessanssin aikana. Kusanus ja Bruno, Galilei ja Kopernikus saattoivat esiintyä uranuurtajina, koska kaikki neljä olivat saaneet haltuunsa mm. astronomiaa ja fysiikkaa käsitteleviä pythagoralaisia käsikirjoituksia. Näistä he oppivat heliosentrisestä aurinkokunnasta, aurinkokunta täynnä olevasta kosmoksesta jne. Tieteen historia on säilyttänyt muutamien uraauurtavien tutkijoiden ja vapaa-ajattelijoiden nimet. Se unohtaa usein mainita miljoonat totuuden marttyyrit.

⁴Uusia löytöjä tehtiin hitaasti ja vähä vähältä melkein kaikilla luonnontieteen aloilla. Metafysiikan alalla yrittivät mm. Bacon, Hobbes, Descartes, Spinoza ja Leibniz murtaa skolastiikan ehdottoman ylivallan ja esittää jotakin mielekkäämpää sen sijaan. Heidän ponnistelunsa olivat enimmäkseen hapuilevia yrityksiä tulkita sitä, mitä lopultakin oli saatu tietää muinaisten oppineiden opetuksista.

⁵Yleensä intuitiivinen idea antoi ajattelijoille aiheen laatia järjestelmänsä. Ne, jotka yleisestä fictionalismista vapautuneina jossakin suhteessa omistautuvat pyrkimykselle käsittää todellisuutta, voivat kokea jonkinlaisen intuition, mentaaliseksi näkemykseksi konkreti-soituna. Tuonkaltainen kokemus on niin valtava, että harvat voivat paeta sen voimaa, vaan heidän on omistettava kieltäymyksellinen elämä järjestelmän laatimiselle ideasta, muutoin niukasti saatavissa olevan aineiston turvin. Sen vuoksi jää yleensä vain alkuperäisidea jäljelle, kun ulkovarustukset lopulta romahtavat. Tällä tavalla istutetaan esoteerinen idea toisensa jälkeen, niin että vähitellen on mahdollista valmistautua ymmärtämään esoteerista järjestelmää. Tosiasioden puutteessa nämä ajattelijat turvautuvat moniin argumentteihin, joita skolastiikan piirissä varttuneet ovat hyväksyneet todisteina, mutta joita myöhemmän ajan lapset pitävät usein hämmästyttävinä ja käsittämättöminä. Voidakseen paneutua näiden ajattelijoiden filosofisten näennäisongelmien ratkaisuyrityksiin, täytyy olla perehtynyt heidän aikaistensa katsantotapoihin. Syvämielteisyydelle oli kuvaavaa, että se näki jotakin alkuperäisen selviömaista silmiinpistävässä mielettömyydessä ja kiusasi itseään pyrkimällä tulkitsemaan tätä uusilla mielettömyyksillä.

5.17 Bacon

¹Francis Baconin mukaan filosofia on täydellistyneestä järjestelmästä dedusoitu (johdettu) olemassaolon tiede. Tämä on esoteriikkaa. Järjestelmää ei voi hallita, ennen kuin osaa dedusoida eli johtaa. Mutta mistä saada tämä täydellinen mentaalijärjestelmä?

²Todettujen ja järjestettyjen tosiasioden varaan laaditut ajatusjärjestelmät ovat orientoitumisvälineitä epäjärjestelmällisesti kokoon kerättyjen, irrallisten tosiasioden kaaoksessa. Sellaiset järjestelmät osoittavat kuinka pitkälle tutkimus on päässyt. Riittävien tosiasioden puutteessa järjestelmä täydennetään hypoteeseilla ja teorioilla, enemmän tai vähemmän mielivaltaisilla olettamuksilla ja arvauksilla.

³Näiden luonnontieteellisten järjestelmien ohessa laativat filosofit ja teologit omia järjestelmiään. Ne ovat jotakin muuta. Luonnontieteelliset järjestelmät luhistuvat, kun saadaan selville uusia tosiasioita, joita ei voi niihin sovittaa. Filosofiset järjestelmät purkautuvat, kun ne asetetaan alttiiksi kriittisen analyysin muurinsärkijälle. Teologisia dogmijärjestelmiä ei saa arvostella, ainoastaan ihailla.

⁴Kuningatar Elisabetin suojelemana Bacon saattoi käydä rynnäkköön "Aristoteleeksi" kutsumaansa skolastista järjestelmää vastaan. Siitä tuli kiivas ja tuhoava hyökkäys kaikkea mennyttä vastaan, myös vaatimattomia, uusia ja hapuilevia yrityksiä vastaan. Vain luonnontutkimus, tosiasioden toteaminen, ilmiöiden kuvaileminen ja tosiasioden asettaminen oikeisiin yhteyksiinsä antoivat tietoa objektiivisesta todellisuudesta. Luonnontutkijoiden oli rajoituttava yksinomaan kausaalisiin luonnonlakeihin ja jätettävä finaaliset lait huomiotta. Tietämättömyyden vallitseva dogmijärjestelmä oli poistettava. Aivan

liian kauan se oli saanut harhaanjohtaa ihmiskuntaa.

⁵Baconia on moitittu siitä, ettei hän esittänyt tietojärjestelmää, jonka oli omaavinaan. Häntä on arvosteltu myös monista muista syistä. Kun esoteerinen historia kerran julkistetaan, tulee myös esoteerinen selviö, jonka mukaan suurista miehistä tiedetyt asiat ovat vain tarua heistä, osoittautumaan oikeaksi.

⁶Bacon oli rosenkreuzilaisen veljeskunnan johtaja ja järjestelmän, johon hän on viitannut, hän opetti tähän veljeskuntaan vihkimilleen jäsenille. Meidän aikanamme on syntynyt joukko rosenkreuzilaisia lahkoja, jotka ovat petollisesti uskotelleet opettavansa aitoa rosenkreuzilaista oppia, joka ei ole koskaan joutunut vihkiytymättömien käsiin ja jota ei vielä aikoihin saa päästää julkisuuteen, koska se sisältää tosiasioita toistaiseksi löytämättömistä luonnonvoimista, joita ihmiskunta ehdottoman varmasti väärinkäyttäisi tuhotakseen elämän maapallollamme.

⁷Mitä tulee siihen osaan esoteerista järjestelmää, joka nykyisin on sallittu eksoteeriseksi, huomautettakoon, että siihen avuttoman yksinkertaiseen kysymykseen, "kuinka tämä voidaan tietää?", ei tietenkään vastata, koska se ei kuulu asiaan. Esoteerikko tyytyy siihen, että hän pyytää arvostelijoita kumoamaan järjestelmän, minkä pitäisi olla heille yksinkertainen asia: osoittaa sen virheelliset lähtökohdat, sen looginen pitämättömyys, sen sisäiset ristiriitaisuudet, sen mielettömät seuraukset. Muunlaista kumoamista ei ole. Joka torjuu koko asian uskon-asiana (tavallinen tapa "kumota"), ei ole koskaan tarkastellut asiaa loogisesti. Useimmille ihmisille esoteerinen mentaalijärjestelmä ei voi koskaan olla muuta kuin työhypoteesi. Sellaisena se tullaan kerran vastaisuudessa tunnustamaan ainoaksi todella järkeväksi järjestelmäksi.

⁸Ainoastaan mielekkästä mentaalijärjestelmästä löytyy yhdenpitävyys "olemisen ja ajattelun", järjen ajatusrakennelman ja todellisuuden välillä. Tämä ajatusjärjestelmä voidaan saada kahdella tavalla, joko induktiolla tai deduktiolla. Tietämättömyyden on kuljettava hitaan induktion ja analyysin tietä, tosiasioita toteamalla ja syntetisoimalla. Esoteerikko kulkee nopeaa ja pettämätöntä deduktion tietä lähtien ideajärjestelmästä.

⁹Bacon tahtoi korvata Aristoteleen järjestelmän Demokritoksen atomiopilla.

¹⁰Baconin käyttämät harvat symboliset viitteet olivat täysin riittäviä leimaamaan hänet jälkimaailman silmissä taikauskoiseksi puoskariksi.

¹¹Mitä tietämättömyys ei ymmärrä, sitä sen auktoriteetit kutsuvat humpuukiksi. Ennen kuin ideajärjestelmä voidaan julkaista, on sen perusideat istutettava yksitellen, jotta ne voidaan tunnistaa, kun on tullut aika asettaa esille koko järjestelmä. Itse asiassa se on julkaistu liian aikaisin. Esoteerisen veljeskunnan sisäänpääsykokeet oli tarkoitettu toteamaan neofyytin piilevät ominaisuudet ja arvoaste, jonka hän kykeni saavuttamaan. Sillä tietämättömyys joko hylkää tai vääristää kaiken, mitä ei ymmärrä, ottamatta huomioon, että itsekkyyys väärinkäyttää esoteerista tietoa muutoin tuntemattomista luonnonvoimista.

¹²Bacon ei saanut koskaan tilaisuutta jatkaa filosofista pioneerityötään. Eksoteerisessa suhteessa hän ehti vain todistaa induktiivisen tutkimusmenetelmän käyttökelpoisuuden. Hänen skolastiseen menetelmään kohdistamansa arvostelu tunkeutui kuitenkin niin perusteellisesti ihmisten mieliin, ettei vielääkään ole voitu oivaltaa deduktiivisen menetelmän ylivoimaisuutta kouluopetuksessa. Koulun tehtävänä on perehdyttää nuoria heille tuntemattomaan maailmankaikkeuteen, eikä lähettää heitä omalle tutkimusmatkalle. Sellaisessa perehdyttämisessä ei saa menetellä induktiivisesti, jos nuorten aivoihin halutaan luoda järjestystä ja selvyyttä. Dogmatismien pelko on eksyttänyt niitä, jotka eivät ole oivaltaneet, että vuorenvarmuus on "temperamenttiasia", yhdentekevää, mitä menetelmää käytetään.

¹³Induktio on menetelmä tutkijoille, jotka ovat jo perehtyneet ja muovanneet, joskin tiedostamattaan, oman järjestelmän. Muutoin kaikki toteaminen olisi umpimähkäistä ja hajanaista. Irralliset tosiasiat ilman järjestelmää ovat vain harhaanjohtavia. Deduktiivinen

menetelmä tekee opetuksen paljon mielenkiintoisemmaksi ja helppotajuisemmaksi, koska käsittäminen etenee yleisestä yksityiseen. Deduktiivinen menetelmä ilman muodollistavaa päättelytapaa ja dogmatismia on paras systemaattisen ajattelun oppitunti. Minkä takia koulussa sai oppia kaikkea epäolennaista, kuten esim. petoeläinten hampaista, mutta ei mitään biologisesta evoluutiosta? Se olisi antanut biologialle tarkoituksen. Liian monet piilevän ymmärtämyksen omaavat menettävät koulussa mielenkiinnon opintoja kohtaan.

¹⁴Bacon antoi ihmiselle takaisin luottamuksen terveeseen järkeen ja opetti hänet oivaltamaan tutkimuksen välttämättömyyden, että on eroa loogisen päättelytaidon, jonka yksinkertaisinkin voi oppia, ja oivaltamista ja ymmärtämystä edellyttävän arvostelukyvyn välillä, että edellinen on tekninen menettelytapa, kun taas toinen vaatii asiantietoa, etteivät yleisen mielipiteen arvostelmat olleet todellisuusarvostelmia, että useimmat arvostelevat kaikkea lähtien omasta rajoittuneesta käsityksestään ja ovat siten omien idiosynkrasoidensa uhreja, että oppineisuus koostuu pääasiassa dogmien ja muiden arvailujen tuntemuksesta, että filosofit eivät ole käsittäneet filosofian ongelmia, vaan ainoastaan luulleet käsittäneensä ne.

5.18 Descartes

¹Järjettömyydestään huolimatta skolastiikka oli kuitenkin sallinut ihmiskunnan säilyttää objektiivisen käsityksensä ulkomaailman olemassaolosta.

²Luonnontutkimuksen alkaessa uudelleen Galileista olivat filosofeja kiinnostavat kaksi pääongelmaa aineen koostumus ja tajunnan suhde aineeseen, erityisesti kehon ja sielun välinen suhde. Descartes, Spinoza ja Leibniz keksivät erilaisia selityksiä. Hobbes turvautui Epikurokseen.

³Descartes aloitti filosofisen spekulaationsa epäilemällä kaikkea ja pääsi tulokseen, että hän saattoi epäillä kaikkea paitsi sitä, että hän ajatteli, ja koska hän ajatteli, hän oli olemassa. Skeptisismiä ei voi kumota tuolla sananparrella. Ei skeptikkokaan hyväksyisi sofismia, että todellisuuden täytyy olla olemassa, koska muuten jumaluus olisi petturi, joka viekoittelee meidät uskomaan olemassaoloonsa. Hänen todisteensa jumalan olemassaolosta on yhtä nokkela. Hän selittää jotenkin tähän tapaan: Jos omaamme erityisen hienon fiktion, niin se on oikea. Muutoin meillä ei olisi sitä.

⁴Descartes on subjektivisti. Subjektivismin mukaan ihmisen käsitys objektiivisista, aineellisista esineistä tai häntä ympäröivästä maailmasta on jotakin pelkästään subjektivistista eikä esineiden tai ulkomaailman määräämä. On tehty kaikki ajateltavissa olevat yritykset, jotta ihmiset saataisiin uskomaan, etteivät he näe, mitä he näkevät. On esimerkiksi väitetty, ettei esineitä ehkä laisinkaan ole; että niitä ehkä on, mutta me emme voi todistaa tai selittää niiden olemassaoloa; että esineet ovat ehkä jotakin muuta kuin minkälaisina me ne käsitämme, että ne ovat pelkästään kuvia omassa tajunnassamme. Tämä ajatusharha alkoi Descarteesta. Erityisesti Hume, Kant ja Fichte ovat olleet kekseliäitä yrittäessään loogisesti todistaa subjektivistien epäilyä objektiivisen ulkomaailman olemassaolosta oikeaksi. Onneksi kaikki senkaltaiset yritykset on kuitenkin voitu todistaa kohtuuttomiksi. Terveen järjen käsitys on päässyt voitolle, mikä edempänä selitetään. Ulkomaailman käsittäminen vaatii objektiivista tajuntaa. Emme voi tietää mitään siitä, mitä emme voi objektiivisesti tajuta. Ylifyysisen objektiivisen todellisuuden käsittäminen vaatii siten ylifyysistä objektiivista tajuntaa.

⁵Descartes omaksui nimityksen substanssi skolastikoilta. He olivat oppineet tuntemaan käsitteen henki-aine sellaisena, kuin se esiintyi persialaisessa uskonnossa. Henki edusti valoa ja hyvyttä, aine pimeyttä ja pahaa. Niin ollen "aine" oli julistettu pannaan ja poistettu spekulatiosta. Se korvattiin hyvin epäselvällä nimityksellä substanssi, jolla tarkoitettiin jotakin selittämätöntä, jonka katsottiin piilevän asioiden ominaisuuksien takana. Käyttämällä substanssia aineen sijaan Descartes välttyi vaaralta joutua syytetyksi pimeyden voimien kanssa liitossa olemisesta.

⁶Kaikki koostuu substanssista, joka on sitä, mikä on kaikesta muusta riippumatonta. Jumala

on "absoluuttinen substanssi". Ihminen on suhteellinen, mikä tarkoittaa, että hän koostuu kahdesta substanssista: kehosta, joka on aineellista substanssia, ja sielusta, joka on aineetonta substanssia.

⁷Itse asiassa nämä ovat vain uusia nimityksiä Krysippoksen käsitteille keho ja sielu. Hänen mukaan keho on näkyvää ainetta ja sielu useimmille näkymätöntä ainetta. Fiktio aineettomasta substanssista oli ratkaiseva muutos huonompaan suuntaan, koska siinä piilee ristiriita. "Substanssi" on vain toinen sana aineelle.

⁸Koska substanssi erotukseksi aineesta ei saanut koostua atomeista, hänen oli keksittävä keino kuvailla asia toisella tavalla. Keho sai koostua ulottuvuudesta ja sielu ajattelusta. Sillä tavalla objektiivisista käsitteistä tehtiin subjektiivisia. Samankaltaisilla nikseillä subjektiivointiin myöhemmin kaikki objektiiviset käsitteet, kunnes kaikesta tuli subjektiivista.

⁹Sitten oli selvitettävä kehon ja sielun välinen suhde. Se oli näennäisongelma, joka aiheutti loputonta päänvaivaa ja antoi aiheita mitä mielikuvituksellisimpiin kohtuuttomuuksiin. Kehon ja sielun vuorovaikutus välittyi Descartesin mukaan erityisten elonhenkien kautta. Toiset olivat sitä mieltä, että jumaluus puuttui jokaiseen erityistapaukseen ja järjesti asiat kaikkien mieliksi. Ja muutamat arvelivat, että tämän pysyvän ihmeen jumala oli kerran lopullisesti säätänyt.

5.19 Hobbes

¹Hobbes lähti skolastiikasta, mutta omaksui filosofiaansa ajatuksenkulkuja sofisteilta ja fysikalisteilta. Seuraavia hänen lausunnoistaan voidaan pitää esoteerisina.

²Kaikki ulkoinen todellisuus on aineellista. Myös sielu on aineellinen, vaikka aivan liian hienoa ainelajia ollakseen havaittava. Kaikki liike edellyttää ainetta. Sielun ilmauksia ovat paitsi subjektiiviset mietteet myös liikkeet aineessa. Esoteriikka on samaa mieltä siinä, että aivojen ajatusassosiaatioita vastaavat aivosolujen fysiologiset toiminnot. Mutta se korostaa myös, että pelkkä aivosubstanssi ei riitä. Mentaalista tajuntaa vastaa, kuten kaikkia muita tajunnan päälajeja, oma ainelajinsa.

³Hobbes lausuu esoteerisen selviön sanoessaan, että tiede on vaikutusten johtamista syistä ja syiden johtamista vaikutuksista. Huolimatta muutoin hyvin epäselvästä, atomiteoriaa vailla olevasta fysikalismistaan, Hobbes myötävaikutti määritelmällään fysikalistisen maailmankäsityksen vakiinnuttamiseen Englannissa.

⁴On ilmeistä, että fysikalistien käsityksellä on huomattava yliote kaikkiin muihin filosofisiin teorioihin nähden. He voivat tutkia objektiivisesti ainakin yhtä maailmaa, nimittäin fyysistä. Siten he säilyttävät terveen järjensä. He eivät kiellä ulkomaailman olemassaoloa. Mikä on ristiriidassa terveen järjen kanssa (tosiasioita toteavan tajun kanssa), ei voi olla yhtäpitävää todellisuuden kanssa. Tämä on myös esoteerinen selviö. Terve järki turvautuu objektiiviseen todellisuuteen.

⁵Epikuroksen alkukantainen atomiteoria jäi yleisesti katsoen vallitsevaksi fysikalistien piirissä. Sen jälkeen kun sähkö oli keksitty, selitettiin atomien liikkeet sähkömagneettisten voimien aiheuttamiksi. Teoria hylättiin vasta 1900-luvulla, kun ydinfysiikka aloitti nk. atominsärkemisensä. Nämä kokeilut kumosivat dogmin "aineen häviämättömyydestä". Esoteriikan mukaan vain ikeatomit ovat häviämättömiä. Kaikki koostettu aine voidaan hajottaa. Yrityksissään tutkia aineen rakennetta ydinfysiikka ei ole kuitenkaan yltänyt fyysiseen atomiin. Jo paljon ennen kuin tutkijat tulevat löytämään fyysisen atomin, on aine jopa vahvimmissa mikroskoopeissa näkymätöntä. Aine näyttää "hajoavan tyhjiin". Tämä on tietenkin herättänyt olettamaan, että "aine hajoaa energiaksi". Ei ole olemassa aineesta vapaata energiaa. Energia on ainetta, "voimapiste"-virtoja. Mitä korkeampaan ainelajiin molekyyli kuuluu, sitä pienempi sen ainepitoisuus on ja sitä suurempi sen tehovoimaa. Ja kerran tulevaisuudessa, kun on mahdollista särkeä fyysinen atomi, saadaan uusi aineen päälaaji, joka kuuluu useimpien pääsemättömissä olevaan emotionaalimaailmaan.

5.20 Spinoza

¹Spinoza lähti Descarteesta. Tältä hän omaksui nimitykset substanssi, ulottuvuus ja ajattelu. Mutta hän paransi teoriaa tekemällä kahdesta substanssista yhden. Tämä substanssi sai sen sijaan kaksi perusominaisuutta: ulottuvuus ja ajattelu (eli keho ja sielu: aine ja tajunta). Hän määritteli substanssin "siksi, joka on itsessään ja käsitetään itsensä kautta". Jumala eli substanssi eli luonto on sekä järki että luonnonlaki, sekä muovaava periaate että mekaaninen välttämättömyys. Jumalassa elämme, liikumme ja olemme. Hyvä on myönteistä, paha kielteistä.

²On lisättävä, että esoteriikassa sielulla on kaksoismerkitys. Sillä tarkoitetaan tajuntaa aineen ominaisuutena ja myös monadin tietynlaista aineverhoa.

³Jos ainetta ja tajuntaa pidetään kahtena eri substanssina Descarteen mukaan tai yhtenä, kaksi attribuuttia omaavana substanssina Spinozan mukaan, ovat aine ja tajunta sittenkin kaksi eri periaatetta, kaksi eri aspektia. Näitä kahta eri aspektia ei voi samastaa tai rinnastaa. Tällä tavalla saatu "monismi" on pelkkää sanaleikkiä. Ainetta ei voi johtaa tajunnasta eikä tajuntaa aineesta. Ja se, mitä ei voi selittää jonkun toisen avulla on itse alkuperäinen, itsensä aihe ja syy. Tajunta on yhtä absoluuttinen kuin ainekin.

⁴Spinozalle aine ja tajunta olivat saman todellisuuden eri puolia. Sillä tavalla hän purki näennäisongelman jostakin erityisestä vuorovaikutuksesta kehon ja sielun välillä.

⁵Psykofyysinen rinnakkaisuus riistää sekä aineelta että tajunnalta kaiken itsenäisyyden. Se ei myöskään voi selittää liikettä (voimaa, energiaa, ominaisliikettä, tahtoa). Tajunta ilman liikettä on passiivinen. On alati käynyt ilmi, että yhtäkään todellisuuden aspektia ei voi jättää pois tai selittää olemattomaksi ilman, että tulos on epäselvä, ristiriitainen ja harhaanjohtava.

⁶Toinen ongelma, jota filosofit yrittävät turhaan ratkaista, on suhde vapauden ja välttämättömyyden, vapauden ja lain välillä. Spinoza pääsee niin lähelle ratkaisua kuin spekulatiolle on mahdollista. Niin ulkoisessa objektiivisessa kuin sisäisessä subjektiivisessä todellisuudessa hallitsee lainalainen järjestys. Kaikki tapahtumainkulku etenee yhdenmukaisesti tähän kuuluvien lakien kanssa. Ihminen on epävapaa siinä suhteessa, että hänen toimintaansa määrävät aina vaikuttimet ja lähinnä vahvin vaikutin. Hän voi vapautua pyrkimällä tekemään minkä vaikuttimen tahansa vahvimaksi vaikuttimeksi. On kuitenkin osoittautunut, että useimmat vaikuttimet ovat alitajuisissa komplekseissa, jotka tuovat itseään tahattomasti ja spontaanisti esille.

⁷Spinoza yritti turhaan ratkaista pääongelmaansa, tapahtumainkulun mekaanisten ja finaalisten syiden ristiriitaisuutta.

5.21 Leibniz

¹Vihittynä rosenkreuzilaisena Leibniz oli mm. saanut oppia, että olemassaololla on kolme samanarvoista ja erottamatonta aspektia: aine, liike ja tajunta, että koko kosmos on koostunut ikitomeista (monadeista), että monadit ovat ainoat häviämättömät maailmankaikkeudessa, että kaikki ainemuodot hajoavat täytettyään tehtävänsä, että luonnonmuodot muodostavat nousevan sarjan yhä korkeammanlaatuista elämää, että monadit kehittyvät (hankkivat kyvyn tajuta yhä korkeammanlaatuisia värähtelyjä yhä korkeammissa ainelajeissa) sen jälkeen, kun ne kerran on herätetty tajuntaan niiden sisältyessä verhoihin ja muodostaessa verhoja korkeammalla kehitysasteella oleville monadeille.

²Tietenkään hän ei saanut eikä uskaltanut esittää asiaa tällä tavalla täysin valmistautumattomille ja ymmärtämättömille aikalaisilleen. Niinpä hänen oli jollakin tavalla viitattava totuuteen. Kaiken hänen tähän haaskaamansa vaivannäön ja terävä-älyisyyden tuloksena oli vain kokoelma mielettömyyksiä. Esoteerisista asioista ei tule käsitettäviä eksoteeristen kiertoilmausten avulla eikä vallitseviin fiktioihin mukauttamalla.

³Descarteelta Leibniz omaksui fiktion aineettomasta substanssista monadin olennaiseksi

määreeksi. Kuten on jo huomautettu, ei substanssi voi olla aineeton, koska substanssi ei voi olla muuta kuin ainetta. Itse asiassa häneen vaikutti tässä suhteessa hänen esoteerinen tietonsa korkeammanlaatuisista aineista.

⁴Hän sotkeutui ristiriitoihin kieltäessään fyysisen ulkomaailman olemassaolon (Berkeleyn tavoin), mutta korostaessaan tästä huolimatta, että tilalla, ajalla, aineella ja liikkeellä oli suhteellinen olemassaolo, joskaan ei ehdotonta olemassaoloa. Erittelemättä lähemmin, mitä ehdottomalla ja suhteellisella kussakin erityistapauksessa tarkoitetaan, on tuonkaltainen jako täydellisen mielivaltainen ja mitäänsanomaton.

⁵Leibniz oli matemaatikko ja hänestä tuli omien matemaattisten käsitteidensä uhri. Hän oletti, että atomi on jaollinen "loputtomiin". Koska aineellisen jaollisuuden täytyy olla rajallinen, täytyy monadin, joka on jakautumaton, olla "aineeton". Se oli vain matemaattinen voimapiste. (Esoteerinen määritelmä kuuluu: Ikiatomi on ikiaineen ja yksilöllisen tajunnan pienin mahdollinen kiintopiste.) Sillä tavoin hän oli riistänyt itseltään mahdollisuuden selittää ulkomaailman olemassaoloa, koska ei edes loputon määrä mitättömyyksiä voi koskaan muodostaa pienintäkään aineellista suuretta.

⁶Kehon ja sielun välisen suhteen selittämisen hankaluus johti Leibnizin laatimaan järjettömän fiktion "ennalta määrätystä harmoniasta". Tähän rakennelmaan sisältyy useita ideoita ilman lähempää yhteyttä toisiinsa: lainmukaisuus, ennaltamääräytyminen, analooginen vastaavuus, yksilöllinen omalaatu, kaiken ykseys, tarkoituksenmukaisuus, kehitys. Jumala on kerran lopullisesti säätänyt suhteen ei ainoastaan kehon ja sielun vaan myös kaikkien monadien keskinäisten aistimusten välillä. Kehot toimivat niin kuin niillä ei olisi tajuntaa ja tajunta niin kuin sillä ei olisi kehoa ja molemmat toimivat niin kuin ne vaikuttaisivat toisiinsa. Monadit eivät tarvitse ulkomaailmaa tai toisiaan kehittyäkseen, vaan kaikki käy yhteisen kellokoneiston tavoin monadien sieluissa.

⁷On alinomaa ihmeteltävä sitä suunnatonta terävä-älyisyyden ja syvämiellettömyyden määrää, jonka filosofit kykenevät tuhlaamaan laatiessaan mielettömyyden toisensa jälkeen. Siten saavat sanamuotonsa näennäisongelmien näennäisratkaisut sellaisella taivuttelukyvillä, että filosofisesti kouluttamaton vakuuttuu aina siitä, että filosofi, jonka hän on valinnut todellisuuden tulkitsijakseen, on todella löytänyt "viisasten kiven". Kouluttamattoman ei ole helppo pitää puoliaan terävä-älyisen ajattelijan ylivoimaista todistelua vastaan. Kaikki suurten opettajien oppilaat ovat osoituksena siitä, kuinka helposti nk. sivistyneet joutuvat etevän hengen uhriksi. Erityisen ilmeiseksi tämä käy silloin, kun näyttäytyy joku "muotifilosofi", joka tekee yhteenvedon aikansa mielipiteistä tai lausuu sellaista, minkä useimmat ihmiset ovat valmiita hyväksymään. Ilman todellisuustietoa filosofit sortuvat avuttomasti jokaiseen uuteen päähänpistoon. On päädyttävä ajattelemaan, että filosofia ei ole todellisuuden käsittämistä vaan kyvyttömyyttä erottaa fiktioita ja aivan erityisesti omatekoisia fiktioita.

⁸Tässä yhteydessä voidaan tehdä myös toinen huomio, nimittäin, kuinka silmiinpistävän helppoa näyttää olevan päähänpintymän tekeminen mitä mielettömintä fiktiota tarpeeksi usein toistamalla. On myös todettava, että ihmisten on äärettömän vaikea vapautua kerran oppimistaan harhakuvitelma. Bacon oli myös sitä mieltä, että filosofikouluissa oppilaat oppivat "uskomaan". Ja monet ovatkin siinä määrin fiktiojärjestelmiinsä rakastuneita, etteivät he tahdo tietää todellisuudesta. Kaikki filosofia on ollut subjektivistista: mielikuvituksen spekulatiota yleensä tai yksipuolista lähtemistä yksinomaan tajunnanaspektista.

5.22 TOINEN SUBJEKTIVISTINEN KAUSI

¹Bacon oli hajottanut skolastisen järjestelmän kaikkien ennakkoluulottomien ja terävä-älyisten ajattelijoiden onneksi. Monet olivat yrittäneet esittää uusia järjestelmiä. Niistä ei ollut juuri mihinkään. Voltaire saattoikin täydellä syyllä julistaa: "Oi, metafysiikka, sinun kanssasi emme ole päässeet pitemmälle druidien ajan jälkeen." (Filosofit ovat sen sijaan takautuneet. Viime aikoina he ovat pyrkineet suorastaan luopumaan perinnöstään.) Epikuroksen

fysikalismi Hobbesin esityksen mukaan oli vallannut yhä enemmän alaa luonnontutkijoiden ja objektivistien keskuudessa. Mitä muutakaan olisi voinut tapahtua?

²Vain objektiivinen taju antaa objektiivisia tosiasioita ulkoisesta, aineellisesta todellisuudesta. Ilman korkeampaa objektiivista tajuntaa yksilö on rajoittunut fyysiseen maailmaan, jolloin ei voi syntyä "metafysiikkaa" (oppia ylifyysisestä todellisuudesta). Normaalifilosofilla on vain kolme mahdollisuutta: joko hyväksyä perinteellinen teologia tai auktoritatiivinen esoteriikka tai jatkaa spekulatiivista fiktionalismia.

³Kun objektiivisen aineellisen todellisuuden tutkiminen objektiivisen tajun avulla näytti mahdottomalta, kävi esillä ajatus yrittää tutkia tajunnan maailmaa subjektiivisen järjen avulla. Ja siitä alkaa tietoteoreettinen spekulatio. Tajunnan tutkimisen toive valtaa monien mielet sen jälkeen, kun he ovat huomanneet tajunnan olemassaolon, aavistamatta, mihin ryhtyvät. Helpompaa olisi uida Atlantin yli. Tajunnanaspektille kokonaan omistautuvat menettävät yhteyden aineaspektiin ja siten myös välttämättömän totuuden kriteerin, joka asettaa rajan vallattomalle mielikuvitukselle. Jokainen yritys jaotella tajuntaa muutoin kuin aineen avulla on tuomittu epäonnistumaan.

⁴Englantilaisten subjektivistien, Locken ja Humen, pääongelmana oli, kuinka saamme tietoa ulkomaailmasta. Heidän lähtökohtanaan olleet aistimukset olivat ainoa lähde kaikkeen tietoon. (Tästä johtuu todellisuuden jako "aistimaailmaan" = fyysiseen maailmaan ja "henkimaailmaan" = ylifyysisiin maailmoihin.) On kuitenkin osoittautunut, että jos tarpeeksi kauan tuijotetaan ainoastaan aistimuksiin, nähdään lopulta vain ne, niin kuin ne olisivat oma alkuperänsä eikä objektiivinen käsitys ulkomaailman objekteista aiheutunutkaan (huom!) eikä määräytyntykään aineellisista esineistä. Subjektivistit päätyvät ajattelemaan, että he voivat tajuta vain aistimukset esineistä, mutta eivät itse esineitä. Myöhemmän ajan nk. positivistit ovat vieneet ajatuksen vielä pitemmälle sanoen, että loogisesti katsoen ulkoiset aineelliset esineet ovat aistimuksia, koska voimme olla tietoisia vain aistimuksista.

⁵Kohtuuttomuus, jonka mukaan fyysisen organismimme aistimukset olisivat raaka-aineena kaikenlaiselle tajunnalle - haluille, tunteille, ajatuksille, intuitioille, tahdonilmaisuille - kuuluu myös näihin mielikuvituksellisiin fiktioihin. Esoteerikolla on muita tapoja tajuta aineellinen todellisuus kuin fyysisten aistinelinten kautta.

⁶Kolmesta subjektivistista, Locke, Berkeley ja Hume, ainoastaan Berkeley on ehdottomassa subjektivismissaan suorastaan kieltänyt aineellisen ulkomaailman objektiivisen olemassaolon. Aine oli Lockelle vielä olemassa, vaikka sen tajuaminen oli epätäydellistä. Hume katsoi, että ulkomaailma saattoi olla olemassa, mutta me emme voineet "todistaa" sitä. Ja mitään ei voitu varmuudella tietää siitä, mitä ei voitu todistaa. Ihmiskunnan yhteiset, yleispätevät kokemukset eivät ilmeisesti olleet ratkaisevia.

5.23 *Locke*

¹Locke katsoi täydellä syyllä, että edellisten filosofien tekemät yritykset selittää todellisuutta olivat epätydyttäviä. Hänen mieleensä juolahti silloin, että pitäisi tutkia, oliko järjellämme edellytyksiä ratkaista filosofiset ongelmat. Ensiksi pitäisi määrätä tiedon mahdollisuudet ja rajat.

²Tämä yritys oli tuomittu epäonnistumaan, niin kuin sofisteillekin jo oli käynyt. Aloite oli johtava uusiin näennäisongelmiin. Terve järki sanoo, että meillä voi olla tietoa vain siitä, minkä olemme kokeneet ja muokanneet. Mahdollisuutemme hankkia tietoa näyttäytyy tutkimustuloksissa: oikeissa ennusteissa ja teknisessä sovellutuksessa. Ne ovat myös todiste tiedon oikeellisuudesta.

³Descartesin mukaan ihmisen ideat olivat joko synnynnäisiä tai objektiivisella tajulla (aistimuksilla) hankittuja tai omatekoisia subjektiivisen järjen muokatessa tajun sisältöä. Locke kiisti synnynnäisten ideoiden mahdollisuuden. Lapsen sielu oli alun pitäen kuin kirjoittamaton lehti. Järki saa kaiken tietämyksensä tajun objektiivisista elämyksistä.

⁴Terve järki on tietysti sitä mieltä, että koska me opimme tuntemaan fyysisten esineiden ominaisuudet objektiivisen tajun avulla, ei olisi mitään aihetta kieltää esineiltä tiettyjä ominaisuuksia. Mutta koska Locke kiehtoi idea, jonka mukaan saamme kaiken tiedon "aisteista" ja kaikki vaikuttaa siis olevan aistimuksia, ja koska hän ei kyennyt selittämään tiettyjä näistä aistimuksista (ääniä, tuoksua, värejä), hän turvautui arvailemaan, että tietyt ominaisuudet olivat ainoastaan subjektiivisia eivätkä samanaikaisesti objektiivisia käsityksiä. Hän oivalsi kuitenkin, että ulkomaailma oli olemassa. Voimme tehdä täsmällisiä laskelmia auringon- ja kuunpimennyksistä ja ennustaa aika paljon muutakin. On mahdotonta, että tämä kaikki johtuu pelkästään sattumista. Esineiden täytyy olla olemassa, mutta luultavasti emme voi tietää niistä enempää kuin sen, mitä voimme mitata ja punnita.

⁵Locke ryhtyi sen tähden täysin mielivaltaisesti ja filosofialle kohtalokkain seurauksin jakamaan esineiden ominaisuuksia primaarisiin ja sekundaarisiin. Primaariset ominaisuudet hän antoi esineille. Sekundaariset hän kielsi niiltä. Primaarisiin eli kvantitatiivisiin ominaisuuksiin, jotka jokainen saattoi mitata, punnita ja laskea, kuuluivat muoto, kiinteytys, paino, liike ja lukumäärä. Sekundaarisiin eli kvalitatiivisiin ominaisuuksiin kuuluivat ääni, väri, tuoksu, lämpö, kylmyys jne. Siten nämä kvalitatiiviset ominaisuudet olisivat meissä vain subjektiivisia aistimuksia, jotka me annamme esineille.

⁶Kieltämällä esineiltä tietyt ominaisuudet Locke riisti itseltään tärkeimmän todisteen yrittäessään pelastaa ulkomaailman olemassaolon. Itse aiheuttamassaan avuttomuudessa hän keksi selityksen, että olisi terveen järjen vastaista uskoa, että maailma ei olisi sellainen, jollaisena sen aisteillamme käsitämme. Nimenomaan tätä omaa tervettä järkeään hän oli epäillyt ominaisuuksia jakaessaan.

⁷Esoteriikka ei myöskään myönnä mitään synnynnäisiä ideoita. Mutta monadi säilyttää alitajunnassaan piilevän muiston edellisissä olemassaoloissa kokemastaan. Kun uudessa elämässä pääsemme kosketukseen samantapaisten objektiivisten tai subjektiivisten ilmiöiden kanssa, muistuvat saamamme kokemukset uudelleen mieleemme, varsinkin, jos nämä on muokattu tiedoksi, ominaisuudeksi tai kyvyksi. Ilman uutta kosketusta vanha tieto jää piileväksi. Meidän vaikeutenamme on tietää, mitä kokemuksia olemme aiemmin saaneet. Osittain tämä ilmenee kuitenkin asioista, jotka tunnemme, käsitämme ja ymmärrämme välittömästi uudelleen, tai jotka meidän on helppo hallita, olkoonpa kyseessä teologiset, filosofiset jne. järjestelmät tai mikä tahansa lahjakkuus.

5.24 Berkeley

¹Sen jälkeen kun aineelta oli alettu riistää tiettyjä sen ominaisuuksista, vaati "looginen johdonmukaisuus", että siltä riistettäisiin kaikki ominaisuudet. Loogikko oli nimeltään Berkeley ja hän oli myös piispa. Hän oli sitä mieltä, ettemme koskaan aisti muuta kuin omia aistimuksemme. Esineet kaikkine ominaisuuksineen ovat vain nippu aistimuksia, jotka pysyvät koossa sielussa. Mielikuvat eivät ole objektiivisia käsityksiä, eivätkä ulkopuolellemme olevien esineiden jäljennöksiä, vaan toisten ideoiden jäljennöksiä. Olemassaolo on samaa kuin jonkun havaitsemana oleminen. Mitään ulkomaailmaa ei ole. Maailmankaikkeus sisältöineen on vain jumalan tajunnassa, ja jumalan ajatukset koemme objektiivisena todellisuutena.

²Toista jotakin ajatusta kyllin kauan ja siitä tulee lopulta hävittämätön. Useimmat filosofit ovat todistena tästä. On hyvin helppoa kuvitella, että kaikki on kuvittelua.

³Subjektivistit, jotka nyt kerran ovat auttamattomasti tylsistytäneet terveen järkensä, ovat tehneet kaksi epätoivoista yritystä pelastuakseen itse aiheuttamastaan avuttomuudesta. Heidän täytyy turvautua joko jumalan ajatukseen tai jonkun toisen tajuntaan löytääkseen syyn omalle käsitykselleen maailmankaikkeudesta. Niinpä muutamat ajattelevat, että niin kauan kuin maapallollamme on yksikin eläin, joka voi tarkkailla maailmankaikkeutta, on maailmankaikkeus olemassa. Mutta kun tämä viimeinenkin tajunta on sammunut, on

subjektiivinen maailmankaikkeus hävinnyt. Mitään objektiivista maailmankaikkeuttahan ei ole koskaan ollutkaan.

⁴Tuollaiset keksinnöt eivät ole mitään selityksiä vaan järjen kuolonhyppyjä haaveilujen maailmaan. Mutta filosofit ovat luulleet voivansa selittää kaiken sepittämällä fiktioita.

⁵Kyseinen subjektivismi perustuu usein tiedostamattomalle kehäajattelulle, jonka mukaan kuvitelmat ovat aivojen tuote ja aivot ovat kuvitelmien tuote. Subjektivistit ovat tuolloin onnistuneet eliminoimaan tiedon, että aivot ovat objektiivinen, aineellinen ilmiö ja mielikuva aivoista on tajun objektiivinen käsitys. Subjektivismi ei voi selittää, kuinka tieto aineellisesta ulkomaailmasta on mahdollista.

⁶Fyysis-eetterinen objektiivinen tajunta toteaa, että fyysinen esine, esim. kivi, koostuu herkeämättä liikkeellä olevista hiukkasista. Rikkiviisaus, joka ei voi koskaan sallia tämän olla tätä, vaan jonka on aina tehtävä tästä jotakin muuta, sanoo, että käsityksemme kivistä on virheellinen. Juuri tässä subjektivismi erehtyy. Kivi on kivi sellaisena kuin sen tajuamme fyysisen tajumme avulla "näkyvässä" maailmassa. Fyysisellä todellisuuskäsityksellä ei ole mitään tekemistä sen kanssa, että kivi tajutaan toisella tavalla toisessa maailmassa, kymmenellä eri tavalla kymmenessä eri maailmassa. "Atomitutkijat" eivät tiedä, että he ovat onnistuneet tunkeutumaan uuteen maailmaan: "eetterimaailmaan".

5.25 Hume

¹Eräs tapa kumota jokin käsitys on osoittaa seurausten mielettömyys. Tämän palveluksen Hume teki filosofialle. Hän kumosi subjektivismin purkamalla sekä tietosubjektin (sielun, minän) että tieto-objektin (ulkomaailman aineellisine sisältöineen). Kaikki tyynni oli pelkkiä tarkoituksettomia aistimuksia.

²Humen mukaan kaikki kuvitelmamme ovat lähtöisin aistimuksista. Jokainen erityinen osa koostuneessa kuvitelmassa johtuu havainnoista. Emme voi "päästä" subjektista objektiin, subjektiivisesta tajunnasta objektiiviseen todellisuuteen, emmekä voi edes todistaa, että ulkomaailma on olemassa. Kaikki tyynni on oman järkemme sommittelemia, erilaatuisista aistimuksista koostuvia kuvitelmia (ideoita). Hume on vakuuttavasti tehnyt selväksi, että subjektivismin täytyy johtaa skeptisismiin.

³Ei voi myöskään olla olemassa mitään minää, mitään yhtenäistä sielua. Tajunnastamme löydämme vain erilaisia aistimusnippuja. "Sielu" on nimitys ajatusyhtymien sarjalle.

⁴Hume kiisti myös syyn ja vaikutuksen lain pätevyys. Luonnonlait ovat totunnaisten havaintojen tulosta. Toteamme tapahtumisen ja jaamme sen aiempaan osaan, jota kutsumme syyksi ja myöhempään osaan, jota kutsumme vaikutukseksi. Olemme aina nähneet vain näiden seuraavan toisiaan ja oletamme, että niiden täytyy aina tehdä niin. Syykäsitteen johdamme subjektiivisesta assosiaatiopakosta.

⁵Hume ei kyennyt toteamaan mitään eroa aikayhteyden ja syy-yhteyden välillä. Hänellä ei ollut samaa kokemusta kuin tutkijalla, joka laboratoriossaan itse määrää aikajärjestyksen (syyn) ja vieläpä erehtymättömällä varmuudella ennustaa vaikutuksen jokaisessa erityisessä tapauksessa. Hume ei oivaltanut, että olemassaolon lainmukaisuus on välttämättömyys, koska muuten kosmos olisi kaaos. Toistaiseksi ei ole löydetty yhtään poikkeusta todetun luonnonlain suhteen, on vain todettu, ettei luonnonlailla ole ollut tietämättömyyden olettamaa yleistä merkitystä.

⁶Hume oli täydellinen analyytikko vailla synteetin kykyä. Hänen älyllinen likinäköisyytensä teki hänestä voittamattoman, kun oli kyseessä puutteiden osoittaminen johtopäätöksissä, mutta esti häntä havaitsemasta periaatteita ja järjestelmää omassa ajattelussaan. Aivan yksinkertaisesti hän lähti filosofisesta uskomuksesta, että mitä formaalinen logiikka ei voi todistaa, sitä voidaan aina epäillä. Aitona loogikkona hän uskoi enemmän logiikkaansa kuin kokemuksiinsa, luotti enemmän subjektiiviseen järkeensä kuin objektiiviseen tajuunsa. Lukemattomien yksilöiden lukemattomat yhtäpitävät lausumat eivät

merkinneet hänelle mitään. Hän saattoi kieltää kaiken, mitä hänen nähdäkseen ei voitu loogisesti todistaa.

⁷Tämänkaltaisen filosofisen taikauskoisuuden vastakohdaksi esoteriikka esittää peruslauseen, että subjektiivisen järjen todistelut ovat fiktioita, jos ne ovat ristiriidassa objektiivisen tajun todisteiden kanssa.

⁸Taju kokee aineellisen todellisuuden suoraan ja välittömästi. Se samastuu huomioimaansa kohteeseen identtiteetin lain ja identifikaation lain mukaan: minä koen tämän. Subjektivistien väite, että tajunnasta ei voi "päästä" aineelliseen kohteeseen, on tyypillinen filosofinen fiktiorakennelma, joka kuulostaa uskottavalta ja on lamauttanut ajattelua ollen kuitenkin helposti kumottavissa. Kyseessä ei suinkaan ole "pääseminen" jostakin peilikuvasta kohteeseen. Välitön kohteen käsittäminen on tulkittu kohteesta riippumattomaksi kuvitelmaksi, eikä itse kohteeksi. Muistikuva ei ole kohde. Havainto ei ole mikään kohteen peilikuva, vaan käsitys todellisesta kohteesta. Elämys kohteesta ei ole mikään mielivaltainen subjektiivinen käsitys, vaan objektiivinen käsitys kohteesta sen tajunnasta riippumattomassa esineellisyudessa. Subjektivistinen ajatuksenjuoksu on kokonaisuudessaan sekä tautologiaa että loogista regressiä ollen siten loogisesti mieletöntä. Tautologia: tajunnan on kuviteltava omaa mielikuvitustaan käyttäen se, mitä se kuvittelee. Regressi: kuvitelman täytyy aina olla kuvitelma jostakin, se on kuvitelma kuvitelmasta, joka vuorostaan on kuvitelma kuvitelmasta jne. loputtomiin. Subjektivismi on täten loogisesti kumottu, mitä myöhemmät filosofit (Russell ym.) eivät ole vielä käsittäneet.

⁹Jos esineet eivät olisi tiedon perusta, niin tajunta ei voisi erottaa objektiivista ilmiötä mielikuvituksen tuotteesta, eikä huomioisi lainkaan mitään objektiivista. Tajun objektiivinen tietoisuus on tietoa, koska objektiivinen tajunta käsittää jotakin, joka on tajunnasta riippumatonta, jota sitoo jokin tajunnalle ulkoinen asia.

¹⁰Taju on objektiivinen tajunta. Järki on subjektiivinen tajunta. Tämä on näiden sanojen alkuperäinen merkitys. Taju on välitön, suora, harkitsematon elämys todellisuudesta. Subjektivistien yritys selittää tätä psykologisesti on epäloogista ja harhaanjohtavaa, loogisen ja psykologisen ongelman keskenään sekoittamista. Järki on väline tajun sisällön muokkaamista varten. Järki saa kaiken todellisuus- ja tietoaaineistonsa tajulta. Jälkitutkimuksen kautta taju on aina oikeassa. Erehdyksemme alkavat epäilystämme tajun oikeellisuuden suhteen, järkeimme virheellisestä muokkaustavasta, hypoteeseista ja muunlaisista arvailuista.

5.26 REVOLUUTIOFILOSOFIA

¹Skolastiikan jälkeisen filosofian oikein ymmärtämiseksi on oltava täysin selvillä niistä sietämättömistä olosuhteista, joissa se syntyi. Useimmissa maissa täydellinen sananvapaus tuli mahdolliseksi vasta myöhään 1800-luvulla (noin v. 1880). Kirkko hallitsi dogmatismillaan ja kiihkomielisyydellään paitsi valtiota, joka asetti virkamiehiä ja opettajia, myös raivoisan aggressiivista yleistä mielipidettä. Kirkko (Voltaire'lla oli riittävä syy tunnussanalleen: Musertakaa tuo hirviö!) valvoi huolellisesti, etteivät mitkään uudet aatteet valtaisi alaa. Kirkon auktoriteeteille jatkuvasti kumarrellen ja teologisen tyrannian dogmijärjestelmille lojaliteettia hartaasti vakuuttaen filosofien oli kohdeltava uusia aatteita paholaisen pimentämän järjen harhoina, jotka mainittiin vain siksi, että ne voitaisiin tehokkaasti todistaa vääriksi. Tavallinen temppu oli liioitella satiirin avulla niin, että menetelmästä tietoisien älymystön täytyi oivaltaa, että oikea merkitys oli sanotun suoranainen vastakohta. "Suuri Kant" oli esimerkkinä siitä, kuinka jopa karkein satiiri saattoi mennä jälkeäkään jättämättä ohi. Kykenemättömänä huomaamaan salaista varausta, hän torjui Locken filosofian kokonaisuudessaan yksinkertaisella viittauksella siihen, että Locke osoitettuaan, että emme voi tietää mitään näkymättömästä, selitti, että jumalan olemassaolo voitiin todistaa matemaattisen todistuksen ilmeisyydellä. Kant ei aavistanut, että hän menetti loistavan tilai-

suuden parantaa satiiria huomautuksella, mikä suuri menetys olikaan ihmiskunnalle se, että Locke laiminlöi tämän todistuksen esittämisen. Seuraava Locken suosijan, lordi Shaftesburyn, lausunto todistaa, kuinka varovaisia filosofien täytyi olla. Muuan nainen oli sattunut kuulemaan erään lordin lausunnoista, että "kaikkina aikoina on kaikilla viisailla miehillä ollut sama uskonto" ja tahtoi tietää, "mikä uskonto se oli". "Madame, sitä viisaat eivät koskaan kerro", vastasi lordi. He tiesivät, mitä heidän rauhaansa sopi. Lisättäköön muuten, että totuus on aina ollut ahtaalla.

²Mitä tulee kysymykseen dogmaattisesta suvaitsemattomuudesta, olkoon paikallaan mainita muutama sana myös viime aikojen olosuhteista. Tieteellistä auktoriteettia edustavat yleensä yliopiston professorit, jotka vahvistavat päivän dogmit ja määräävät, mikä on totta ja mikä väärin. Tutkimuksen uranuurtajat, jotka eivät vielä ole vallanneet professuuria ja uskaltavat olla aikaansa edellä, niin kaukana edellä, että hitaasti jäljessä laahaava akateeminen mielipide ei ehdi mukaan, tullaan julistamaan epäpäteviksi ja heidät tapetaan vaitiololla, jos he uskaltavat vastustaa vallitsevia käsityksiä. Aika yleinen oivallus on, että tämä on vaikuttanut ehkäisevästi kehitykseen.

³Myös perustuslaissa taatulla sananvapaudella on vaaransa. Arvostelukyvyn puute ja tunnesyiden sokeuttava voima yhdistyneenä itsekkäisiin niin yksityis- kuin luokkaetuihinkin vaikuttavat siihen, että joukko voidaan taivutella uskomaan mitä tahansa, aina vallanhaluisten kansankiihottajien tahdon mukaan. Propagandan käynnistämällä psykooseilla on huomattavan tyhmentävä vaikutus, minkä fasismi, natsismi ja bolsevismi ovat miljoonakertaisesti todistaneet. Kaikenlaiset painotuotteet, filmit, radio ja televisio ("töllötin") ovat vakuuttavasti osoittaneet, kuinka nopeasti jopa nk. sivistyneiden luokkien maku-, kulttuuri- ja arvostelutasoa voidaan alentaa. Tiedollisen perustan puuttuessa ihmiskuntaa eksyttävät kaikenlaiset haihattelijat.

⁴Silloin tällöin sattui valtaistuimella olemaan vapaa-ajattelijoita, jotka sallivat filosofien puhua "vapaasta sydäimestä". Kerran julkaistuina (tavallisesti ja varovaisuussyistä nimettöminä) heidän teoksiaan ei ollut helppo tukahduttaa, vaan ne saivat tilaisuuden vaikuttaa hiljaisuudessa. On käynyt ilmi, ettei mikään hirmuvalta voi ajan pitkään estää vapauden äänen kuuluville pääsyä. Toinen historian opetuksista on se, että kaikkea valtaa väärinkäytetään, olkoon se mitä laatua tahansa (eikä vähimmin demokratiaa ja enemmistövaltaa).

⁵Opintokamareissa istuvien luota, "joiden öiset lamput valaisevat maailmaa", tunkeutui sivistyneiden luokkien tietoon käsityksiä, jotka 1700-luvun loppupuolella tulivat ravistamaan Eurooppaa. Aluksi hapuillen ja varovaisesti, sitten yhä rohkeammin mielipidetyranniaa ja sortoa vastaan taistellen, nämä propagandistit raivasivat uraa sille yleiselle mielipiteelle, joka oli voittava teologisen diktatuurin sortovallan. Palavalla innolla ihmisen luovuttamattomia oikeuksia julistaen he herättivät orjuutetut sielut heidän alennustilastaan.

⁶Revoluutiofilosofit olivat tyypillisiä eklektikkoja. Heidän propagandansa, joka oli sekoitus tosiasioita, puolitotuuksia, rikkiviisautta, sentimentaalista haihattelua ja vallankumouksellista paatosta, sai mielet palamaan ja pani alulle vakiintuneen järjestyksen hajoamisprosessin, joka yhä jatkuu. Kulttuurin suhteen merkittävimmät filosofit (pari sataa vuotta aikaansa edellä) olivat Voltaire ja Rousseau. Voltairin filosofia oli keitos Newtonia, Lockeja ja Shaftesburya. Samanaikaisesti hän levitti niitä vapaamielisiä aatteita, jotka olivat uudistaneet Englantia. Hänen sankarillista, väsymätöntä ja uhrautuvaa taisteluaan oikeuden, suvaitsevaisuuden, inhimillisyyden, sananvapauden ja ihmisrakkauden puolesta kaikkia pimeyden voimia vastaan ei voi kylliksi ihailla. Tässä pyrkimyksessään hän sai apua monilta ensyklopedisteiltä ja yleistajuistajilta. Nämä tekivät propagandaa pääasiallisesti fysikalismien puolesta, aavistamatta mitään olemassaolon korkeammista, yhtä lakimääräisistä ainemaailmoista.

⁷Tietämättömyyden apostolit uskovat, että kunhan vain revitään kaikki vanha, "jotta saadaan valoa ja ilmaa", kasvaa paratiisi aavikolta itsestään. Kunhan vain julistetaan vapautta,

tulee ihmisistä pyhimyksiä. Kunhan vain saarnataan veljeyttä, tulee kaikista enkeleitä. Kunhan vain hävitetään kaikki peritty, voidaan ihanneyhteiskunta loihtia esiin. Kunhan vain kerrotaan massalle, elämäntietämättömyydelle, että se käsittää kaiken, niin mitään elämänongelmia ei ole. Voltaire oivalsi myöhemmin yleistajuistamisen vaaran: "Niin pian kun joukot alkavat ajatella, on kaikki menetettyä." Myös Kierkegaard: "Niin pian kuin joukot omaksuvat jonkin opin, tulee siitä valhe."

⁸Kokiessaan ideoiden vallan itsessään ja yliarvioidessaan näiden valtaa kaikkiin muihin, joilla nämä ideat eivät olleet piilevinä, nämä idealistit (kulttuurieliitti) eivät huomanneet, että se, mikä heille kulttuurieliittinä oli välttämätön vapautus, ei soveltunut niille, jotka näkivät vapaudessa vain hartaasti odotetun tilaisuuden mielivaltaan ja omavaltaisuuteen. Kulttuuriyksilöstä kunnioituksen puute ja ylenkatse ovat emotionaalisen raakuuden ja sivistymättömyyden osoituksia. Tämä oivallus ilmeni selvimminkin muinaisessa kiinalaisessa kulttuurissa, joka nyt on menehtynyt sivilisaation barbaarisuuteen. Todellisen kulttuurin hallitessa kaikki diktatuuri (oikeudettomuus) on täysin mahdotonta. Tieto on niitä varten, jotka ovat jo hankkineet sen ja ymmärtävät sen tähden vapauden lainalaisuuden ja vapauteen liittyvän vastuun. Barbaariasteella oleville humanisuus on oikeuksien vaatimista ilman velvollisuuksia. Tasa-arvoisuus johtaa halveksimaan kaikkea korkeampaa. Narri ei ole vain oman viisautensa herra, mihin hänellä on sanomattakin selvä oikeus, vaan hän tahtoo olla auktoriteetti myös viisaalle.

⁹Kaikki vallankumoukselliset idealistit syyllistyvät samantapaisiin virhepäätelmiin. He luulevat, että aatteet, jotka pakottavat heidät uhraamaan kaiken totuuden, oikeuden ja vapauden puolesta, ovat piilevinä myös kaikissa muissa. He uskovat, että kunhan vain jotkut näyttävät esimerkkiä, noudattavat kaikki muutkin sitä. Kuinka moni heistä onkaan saanut surullisin sydämin nähdä, kuinka heidän kalleimpia ihanteitaan ovat tallanneet lokaan ne, joita he ovat yrittäneet auttaa, ja kuinka itsekkyyks ja häikäilemättömyys ovat niitä ivanneet. Kuinka moni heistä onkaan itse joutunut hillittömän massan sokean raivon uhriksi.

¹⁰Ainoa realisti näiden huimapäisten sangvinistien joukossa oli Rousseau. Oli kohtalon ivaa, että hänestä tuli ranskalaisten vallankumouksellisten erityinen filosofi ja sen vuoksi monien väärin tuomitsema. Seuraavat lainaukset riittäkööt. Ne puhuvat puolestaan. "Paras luonnollinen valtiomuoto on sellainen, jossa viisaat hallitsevat tietämättömiä. Demokratia on hallitustapa, joka ei sovi ihmisille, vaan jumalten kansalle. Todellista demokratiaa ei ole koskaan ollut eikä tule koskaan olemaan." Rousseau ei elätellyt mitään illuusioita sen filosofian, tieteen ja kulttuurin arvosta, jota hän oli näkemässä. Hän halveksi aikansa aristokratian pinnallisuutta ja turhamaisuutta jopa niin voimakkaasti, että hän selitti järjen arvottomaksi ja ajattelevan ihmisen rappeutuneeksi eläimeksi. Kulttuuri ja filosofia olivat myötävaikuttaneet ihmisen turmelemiseen. Voltaire kiitti häntä pisteliäästi lausuen "saaneensa halun ryömiä nelinkontin". Tietenkin ihmiset ymmärsivät väärin Rousseaua, joka "luontoon palaamisella" tarkoitti vapautumista siitä teennäisyydestä ja luonnottomuudesta, joka on aina luonnehtinut eurooppalaista kulttuuria.

¹¹Oppikirjoissa ranskalainen populaarifilosofia mainitaan tavallisesti toisenlaisen vallankumouksen, saksalaisen humanismin yhteydessä. Lessing, Herder, Schiller ja Goethe olivat vihittyjä rozenkreuzilaisia ja edustivat täysin toisenlaista ylivoimaista katsantokantaa kuin jopa ne ammattifilosofit (Kant ym.), jotka olivat vielä tekemisissä sivilisaatioasteen periaateajattelun kanssa. He osoittivat saavuttaneensa humaniteettiasteen perspektiiviajattelun, joka helpottaa yhteyttä ideain maailmaan. Antiikin Kreikan humanistien tavoin nämä humanistit, pyramidit saksalaisen kulttuurin Saharassa, loivat oman aikansa uudeksi loistokaudeksi Euroopan historiassa. Saksalainen "kulttuuri" oli siihen saakka ollut ranskalaista. Nämä miehet tekivät puolibarbaarimaisesta saksan kielestä täydellisen kirjallisuuskielen. He herättivät eloon saksalaisen omalaadun ja vapauttivat kirjallisuuden klassisten ja ranskalaisten kirjallisten esikuvien jäljittelystä sekä ajattelijat vallitsevasta

rikkiviisaasta rationalismista. He pakottivat kirkon huomaamaan evankeliumien rakkaudensanoman, ainoan autuaaksi tekevän sanoman, josta siihen mennessä ei oltu paljontaan välitetty. Heistä tuli totuuden, oikeuden, suvaitsevaisuuden ja inhimillisyyden esitaistelijoita. Heidän todellista suuruuttaan ei ole vielä kukaan ymmärretty.

¹²Lessing, jota on kutsuttu totuuden tutkijaksi ja valheen vastustajaksi (hänen tunnuslauseensa: Licht, Liebe, Leben: Valo, Rakkaus, Elämä, on kirjoitettu hänen hautakiveensä), korosti eroa teologisen kirkolliskokousdogmatismien, evankeliumien Kristusopin sekä Kristuksen esoteerisen opin välillä. Tyyliä todistamalla hän perusti modernin estetiikan. Teoksessaan ihmissuvun kasvatuksesta hän selvitti kehitystä kulttuurin ja oikeuskäsityksen kannalta täydellisen tietämättömyyden asteelta kaukana hämmästyttävään päämäärään saakka. Eri uskonnot merkitsevät eri kehitysasteita. Mikään uskonto ei ole vielä sanonut viimeistä sanaa. Ihmiskunta edistyy askel askeleelta esoteerisen tiedon aatteiden jatkuvan ilmennyksen ohjaamana. Kuinka pitkällä hän oli aikaansa edellä, ilmenee parhaiten hänen uskaliaassa huomautuksessaan, että reinkarnaatio (ei sielunvaellus, jonka mukaan ihminen voi syntyä uudelleen eläimenä) oli ainoa mahdollinen tapa yhdistää jumaluuden kaikkiviisaus, kaikkiihyvyys ja kaikkivoima pahuuden silmään pistävään olemassaoloon ja elämän näennäisiin epäoikeudenmukaisuuksiin.

¹³Ihmisten asennoituminen uusiin aatteisiin, heidän suvaitsemattomuutensa ja vainohulluutensa kaikkia aatteenkantajia kohtaan, heidän kyvyttömyytensä tajuta todellisuusideoita, jotka vain hitaasti, yksitellen ja väkisin voidaan ajaa läpi lopulliseen tunnustamiseen, ovat olleet muutamia syitä tiedon salassapitämiseen. Tieto todellisuudesta on ainoastaan niille, joille vallan väärinkäyttö ei ole mitenkään mahdollista, niille, jotka ovat valmiita uhrautumaan palvelukseensa ihmiskuntaa, kehitystä ja ykseyttä. Kuten kaikki muut esoteeriset tietokunnat opettivat rosenkreuzilaisetkin, että koko olemassaolo on jättäjämaisen kehitysprosessi. Monadit, joilla kivikunnassa tuskin on muuta kuin mahdollisuus aktiiviseen tajuntaan, saavuttavat yhä korkeammanlaatuista tajuntaa jokaisen korkeamman luomakunnan myötä ja yhä suuremman osallisuuden kosmiseen kokonaistajuntaan. Leibniz oli vihjannut tähän perusajatukseen, ja Lessing myötävaikutti monilla vastaavilla aatteilla.

¹⁴Herder kehitti historian filosofian. Niin kutsuttujen valistusfilosofien mielestä historia oli tarina inhimillisestä typeryydestä ja raakuudesta. Lessingin mielestä se oli tarina hitaasti heräävästä järjestyksestä. Herder näki siinä yksilön pyrkimyksen omalaatuun. Ihmisessä yleisluonto herää selvyteen ja harkintaan. Puuttumatta yksityiskohtiin hän kuvailee, kuinka sielu inkarnaatioiden välillä elää valoisan avaruuden ihanuudessa ja etsiyytään taas takaisin maan päälle hankkimaan itsetietoisuutta ja itsemääräämistä, kehittämään minätajuntaa yhä enemmän käsittäväksi kaikkitajunnaksi (esoteerisesti: omaksumaan yhä useampia intuition ideoita valmistautuakseen lopullisesti ymmärtämään esoteerista tietojärjestelmää). Herder korosti, että historioitsijan täytyy eläytyä kuvaamiinsa aikakausiin ja yrittää ymmärtää jokaista ajanjaksoa sen erikoisten edellytysten ja katsantotapojen pohjalta. Hänellä välähtää aate historiasta heräävänä järjenä, aate, josta Hegel tuli tekemään suuren vetonumeron ja asianmukaisesti pahoinpitelemään sitä. "Humen mielestä uskonnon alkuperää oli etsittävä ihmisen tuntemattomaan kohdistamasta pelosta. Herder katsoi sen olevan alkukantaisen ihmisen ensimmäinen yritys selittää olemassaoloa. Vanha testa mentti, joka Voltairelle oli ehtymätön satiirin lähde, ja Lessingille ihmiskunnan ensimmäinen lukukirja, oli Herderille alkuperäistä kansanrunoutta. Historia eli sadun muodossa ja satu historian muodossa."

¹⁵Schiller oivalsi, että Kantin kategorinen imperatiivi oli yritys korvata moosesdiktaatin "sinun pitää" omantunnon "velvoitteellisella määräyksellä" itsemääräämisen varjolla eikä todellisella autonomisella ilmaisulla, että moraali on vapautta eikä pakkoa (ei edes sisäistä). Schiller kieltäytyi hyväksymästä mitään olemassa olevaa uskontomuotoa uskonnollisista syistä ja mitään vallitsevaa filosofiaa loogisista syistä.

¹⁶Syntetisoimisen mestarina Goethe hyödynsi suurimman osan ihmiskunnan kootuista

ideoista. Vihittyjen teoksista asiantuntija löytää kaikkialta viitteitä, jotka paljastavat heidän tietonsa lähteen. Sellaisissa tapauksissa historioitsijat etsivät turhaan alkuperäisiä vaikutteita. Jokainen antaa oman leimansa ideoille aina omalaatunsa mukaan. Kypsiä näille ideoille ovatkin vain ne, jotka kykenevät antamaan niille itsenäisen ilmaisun.

¹⁷Vihittynä Goethe oli saanut tietoonsa tietyt perusluonteiset tosiasiat. Hänellä oli esim. tietoutta korkeammista maailmoista ja siitä, kuinka mahdotonta olemassaolon omin päin selittämisen täytyi olla ihmiselle, jolla oli käsitys vain näkyvästä maailmasta. Hän tiesi myös, että tajunnan ja aineellisen todellisuuden välillä ei ole ylipääsemätöntä kuilua; että tajunta kokee tämän todellisuuden suoraan ja välittömästi, että aine, liike (energia) ja tajunta ovat saman todellisuuden eri puolia.

¹⁸Kaikki ymmärtäminen johtuu yksilön osallisuudesta kosmiseen järkeen. Kaikki olennot omistavat siitä sen verran kuin tarvitsevat kehittyäkseen edelleen, sen verran kuin ovat hankkineet siitä kokemusta ja mahdollisuuksia ilmaista sitä kehitystasollaan. Ihminen on päässyt niin pitkälle, että hän voi tajuta, että näkyväisen lisäksi on olemassa jotakin enemmän, että korkeampaa olemassaoloa ei voi ymmärtää alemmalla kehitysasteella, että ihminen voi käsittää olemassaolon tarkoituksen, kun hän on saanut tarpeelliset tosiedot.

¹⁹Goethen esoteerisen taidekäsityksen mukaan taiteilijan on pyrittävä löytämään ikimuodot, jotka luonnon elämänmuodoissa tavoittelevat täydellisyyttä, ja asettamaan yleispätevyys yksilölliseen luonnon lainmukaisuuden tavoin. Taiteilijan on pyrittävä ylittämään luonto. Taiteelliseksi esitystavaksi soveltuu vain se, mikä ilmaisee idean. Subjektivismin mielivaltaa Goethe nimitti syystä hillittömyydeksi.

²⁰Schilleriltä, joka ymmärsi Platonia paremmin kuin kukaan ennen häntä ja joka oli puhdistanut Kantin korulauseet ja laatinut oman järkevän tietoteorian, Goethe oppi ymmärtämään, mitä Kant mielettömällä skolastiikallaan ei kyennyt selittämään. Schiller osoitti, että voimme käsittää yksittäisen ainoastaan yleisestä katsoen, että idea on yleinen ja välttämätön oikeaa käsitystä varten, että idea mahdollistaa tosiasioiden asettamisen oikeisiin yhteyksiinsä, että idea voi selittää todellisuuden oikein.

²¹Kaikkien vihittyjen tapaan Goethe tiesi, että korkein jumaluusaste on kaikkien saavutettavissa erilaisten jumalallisten väliasteiden kautta. Sama jumalallinen elämänyksyys on kaikessa, niin sisäisesti kaikissa olennoissa (jumala immanentti) kuin oman olemuksen ulkopuolellakin (jumala transsendentti). Jumal-luonto tuottaa kaiken kaikissa, sallii jokaisen olennon saavuttaa lopullisen tarkoituksensa. Uskonto on ykseyttä, jonka havaitsee, kun kokee, kuinka kaikki elämän välttämättömyydessä (Laki = kaikkien luonnonlakien ja elämänlakien summa) yhdessä vaikuttaa parasta mahdollista päämäärää kohti.

²²Olemme täällä saadaksemme kokemuksia ja oppiaksemme niistä. Omalaatu etsii itse niitä olosuhteita, joissa se voi oppia. Kehityksemme riippuu siitä, kuinka käytämme aikaa oppiaksemme tuntemaan todellisuutta ja elämän lakeja, hankkiaksemme tietoa, ominaisuuksia ja kykyjä. Voimme oppia kaikesta. Ei ole mitään arkipäiväistä, liian yksinkertaista, ei ainuttakaan merkityksetöntä kokemusta, jos ymmärrämme ne oikein. Ihmisinä olemme valmiita korkeampiin tehtäviin, kun olemme hyödyntäneet kaiken, mikä on inhimillisen ymmärtämyksen rajoissa.

²³On ajateltu, että Goethe olisi hyväksynyt Kantin epäonnistuneen sommitelman, nk. siveyslain, johon sisältyivät kuuliaisuusvelvollisuus, pakontunne ja vapauden lakkauttaminen (Kantin fiktiivisen autonomian paljastuttua). Mikään ei voi olla erheellisempää. Vihittynä Goethe tiesi suuresta Laista, joka sisältää kaikki luonnon- ja elämänlait, jotka meidän on itse etsittävä, itse löydettävä ja itse opittava vaivalloisesti soveltamaan päästäksemme ylemmäs ja voidaksemme samastua jumalallisiin todellisuuksiin. Tämä laki Goethellä oli mielessään, eikä Kantin fiktio.

²⁴Jumal-luontoa ohjaavat ikuiset, järkkymättömät lait, jotka tekevät itsevaltaisuuden mielivallan mahdottomaksi. Me noudatamme luonnon lakeja myös silloin, kun pyrimme

uhmaamaan niitä. Me vaikutamme niiden puolesta myös silloin, kun luulemme vaikuttavamme niitä vastaan. Sillä tavalla myös paha palvelee hyvää. Kehityksen laki johtaa kaiken lopulliseen täydellistymiseen.

5.27 ROMANTTINEN FILOSOFIA

¹Moni lukija on ehkä sitä mieltä, että koko tämä romantiikka voitaisiin huoletti sivuuttaa yleiskatsauksessa, jonka tarkoituksena on vain seurata inhimillisen ajattelun pyrkimystä todella järkevään olemassaolon selitykseen. Näillä romantikoilla on kuitenkin vielä aivan liian suuri merkitys. On korkea aika asianmukaisesti huomauttaa heidän mielikuvituksellisista hairahduksistaan. Filosofian historia on yleisesti ottaen erehdysten historiaa. Sen merkitys on siinä, että se tekee selväksi asiatiedon tarpeellisuuden arvosteluja lausuttaessa, että olemassaolon tositetietojen puuttuessa tietämättömyys tuottaa vain kohtuuttomia mielijohteita ja päähänpistoja, ettei edes kysymyksiä voi asettaa oikein, ennen kuin tiedetään oikeat vastaukset.

²Romanttinen filosofia on jatkanut sitä mentaliteetin desorganisointia, joka alkoi sofisteista ja jatkui skolastiikkana saavuttaakseen pohjan Hegelin myötä. Mitä sen jälkeen on seurannut, on vain lapsenomaisia yrityksiä apinointiin.

³Nämä romantikot ovat paras esimerkki vaarasta vaipua niin syvälle ajatuksen maailmaan, että menettää yhteyden todellisuuteen ja pitää mielikuvia tosiasioina tai selviöinä. On kovin helppo unohtaa, että käsitteiden ja todellisuuden ei suinkaan tarvitse olla tekemisissä toistensa kanssa. Tietenkin järjestelmät ovat välttämättömiä todellisuuden käsittämistä varten. Mutta meidän on tyydyttävä laatimaan orientoivia yleiskatsausjärjestelmiä, kunnes suvaitsemme tutustua esoteeriseen järjestelmään. Siihen saakka saamme rajoittua yrityksiin sovittaa tutkimuksen toteamat tosiasiat oikeisiin yhteyksiinsä.

⁴Hullunkurisella väittämällä (jonka filosofinen jälkimaailma on hyväksynyt), että "todellisuus mukautuu käsityksiimme", Kant (kuten aikanaan sofisti Protagoras) avasi oven sepposen selälleen filosofiselle haihattelulle. Hän viittasi sangen selvästi subjektivismille tyypilliseen täysivaltaisen mielivallan taipumukseen. Tämä tulee näkyviin sekä hänen että hänen kolmen lähimmän seuraajansa, Fichten, Schellingin ja Hegelin teoksissa. Heidän teoksiaan lukiessa voisi luulla olevansa emotionaalimaailmassa ja kuuntelevansa luentoja, joissa käytännöllisesti havainnollistetaan, että aine noudattaa halukkaasti pienintäkin tajunnan vihjausta ja että todellisuus on vain mielikuvituksen tuote. Tämä väärinkäsitys olisi täysin selitettävä emotionaali- ja mentaalimaailmassa. Mutta se ei koske meidän näkyvää maailmaamme tai platonista ideain maailmaa. Me oleskelemme fyysisessä maailmassa ja siihen meidän on rajoituttava yrittäessämme käsittää sen todellisuutta. Muut maailmat opimme tuntemaan saapuessamme niihin. Ne eivät kuulu tähän yhteyteen. Jokainen maailma on asia erikseen, vaikka tiettyjä vastaavuuksia onkin olemassa.

⁵Subjektivistien pyrkimys mielivaltaan on tuntuva. Romantikoilla tämä pyrkimys ilmeni heidän omavaltaisessa tulkinnassaan pysyväisestä.

⁶Kantin omien kirjanimien viettelemänä jälkimaailma on nimittänyt häntä kriittiseksi filosofiksi. Kuinka ansaitsematon tämä arvonimi on, käynee ilmi Kantia käsiteltäessä. Hyvin tavallinen piirre ihmisissä on, että he luulevat olevansa jotakin, mihin heiltä puuttuvat kaikki mahdollisuudet. Itsepetos on huomattava ja toive on ajatuksen isä. Kant on johtanut filosofian umpikujan, jossa hänen kertaajansa harhailevat avuttoman eksytettyinä, mentaalisesti harhautettuina.

⁷Fichtelle, Schellingille ja Hegelille on kuvaavaa heidän viettinsä tehdä pinnallisia ajatusrakennelmia: he yrittävät puristaa ideat keinotekoisiiin lokeroihin ymmärtämättä niiden taustalla olevaa todellisuutta.

⁸Fichteä ja Schellingiä on nimitetty transsendentaalifilosofoiksi. Tämän pitäisi merkitä, että he olivat immanenssifilosofoja ja pysyttelivät normaaliyksilölle mahdollisen tiedon rajoissa,

siis fyysisen olemassaolon rajojen sisällä, mikä on ainoa järkevä mahdollisuus niille, jotka eivät ole hankkineet kausaalista tajua. Itse asiassa hekin olivat "metafyysikkoja", vaikka vieläkin eriskummallisempaa laatua.

⁹Jotkut ovat kruunanneet Hegelin filosofian absoluuttiseksi filosofiaksi. Siten merkitys absoluuttinen on annettu järjettömyydelle. Käsitteiden suhteen absoluuttinen on sitä, mikä on selviömäistä.

¹⁰Saadakseen aineistoa mielikuvituksellisille järjestelmilleen Schelling ja Hegel opiskelivat kaikkea, mitä käsiinsä saivat eri tiedonaloilta, jotka kaiketi olivat vielä kapaloissaan. He ammensivat vapaasti siitä aatevirrasta, joka lähti niistä monista humanisteista, jotka 1700-luvun puolivälistä saakka työskentelivät kulttuuritason kohottamiseksi. He sovittivat aatteet fiktiojärjestelmien pakkopaitaan välittämättä siitä, että ideat kolhiintuivat siitä pahoin.

¹¹Filosofian historian oppikirjat antavat täysin väärän kuvan tästä spekulatiosta, koska mielettömyydet on karsittu pois, ideat otettu ulos nurinkurisista kehyksistään ja koko asia on siten tehty varsin esittämiskelpoiseksi. Mitä kommentoijat huomattavasti myöhemmin ovat luulleet osanneensa tulkita edeltäjiensä kirjoituksista, on usein epäoikeudenmukaisesti luettu heidän ansiokseen. On tutustuttava näiden romantikkojen omiin teoksiin, ehtymättömään sanatulvaan, kiduttavaan käsitteillä temppuiluun ja sanasaivarteluun nähdäkseen, mihin he tähtäävät. Tämä tuo ilmi, että heidän paljon kerskailemansa ideat olivat osittain ikivanhoja esoteerisia ideoita, osittain tuon ajan kirjallisuudesta löytyviä. Vain uusi asu oli omaperäinen. Esoteerikko toteaa, että pysyvä ei ollut uutta eikä uusi pysyvää.

¹²Monet harjoittavat filosofian opintoja luvattomalla tavalla. He poimivat ideat yhteyksistään, jolloin ne menettävät eri ajattelijoiden niille antaman erityisen merkityksen. Menneiden aikojen opettajat tunsivat nämä ideat, mutta uudemmat filosofit ovat tulkinneet ja käsitelleet niitä väärin järjestelmissään. Olennaista on itse arvostelu, joka osoittaa ajatuksen terävyyden eri filosofien tulkintojen käsityksessä, arvostelu, joka koskee idean monia eri väärinkäsityksiä.

¹³Lakkaamatta törmää ilmaisuihin kuten "Spinoza on sanonut" tai "Fichte on sanonut" jne. loputtomiin, johdantona asioille, joita he eivät koskaan tarkoittaneet sillä tavalla. Heille annetaan siis tunnustusta ideoista, joita heillä ei ollut, koska he ymmärsivät ne väärin. Myöhemmät toteamukset ja havainnot luetaan heidän ansiokseen. Heillä oli sanat, mutta ei niiden järki- tai todellisuussisältöä. On varottava kaikkietäviä jälkiviisastelua, joka pyrkii selittämään, mitä "he oikeastaan tarkoittivat".

¹⁴Ehkä ei ole kovinkaan kaukana aika, jolloin näiden romantikkojen omia teoksia lukevat filosofian opiskelijat hämmentyneinä kyselevät, kuinka oli mahdollista, että sellaisia asioita voitiin kirjoittaa ja painaa ja yleisesti hyväksyä järkevinä. Saksalaiselle mentaliteetille tunnusomainen piirre, kuten Schopenhauer on sattuvasti huomauttanut, on taipumus nähdä syvämietteisyyden kuiluja käsittämättömässä ja etsiä mieluiten pilvistä sitä, mikä on jalkojen juuressa. He ovat hyviä tutkijoina. Mutta heidän selityksensä ovat aivan liian "syvämietteisiä". Myös skolastiikalla on sama taipumus tehdä kaikki niin monimutkaiseksi kuin mahdollista ja itsestään selvä käsittämättömäksi sen yrittäessä selittää sitä mielettömällä syvämietteisyydellä. Tuon ajan koulutusjärjestelmät olivat lisäksi ilmeisen skolastisia, mikä kahlitsi ajattelua. Tarve vapautua näistä ajatuskahleista oli koulutetuilla niin voimakas, että he olivat valmiita hyväksymään mitä tahansa, kunhan se vain vapautti heidät ajatustyranniasta, joka tuntui heistä yhä painostavammalta. Valittavina olleista mielettömyyksistä he hyväksyivät tuoreimman, joka esitettiin juuri sillä tavalla, jota skolastisen ylikoulutuksen saaneet arvostivat. Tietenkään ei ollut mahdollista kumota mielikuvituksen tuotteita tutkimuksen tosiasioilla, koska luonnontiede, ainoa, joka kykenee antamaan meille tietoa ainakin fyysisestä todellisuudesta, oli tuohon aikaan tuskin päässyt alkuun.

5.28 Kant

¹Kantin filosofialla on ollut siinä määrin tuhoisa ja ajattelua lamauttava vaikutus, että on valitettavasti välttämätöntä tutkia lähemmin muutamia tärkeimpiä hänen monista mielivaltaisista ajatusrakennelmistaan. Ei ole ollut helppoa huomata ja kumota niiden valheel-lisuutta. Kaikkien Kantin fiktioiden romuttaminen on vienyt yli 150 vuotta lukuisilta filosofeilta, matemaatikoilta ja luonnontieteilijöiltä.

²Monien filosofian historian oppikirjoja laatineiden kirjailijoiden keskuudessa ja kaikissa hakuteoksissa ilmenee edelleen näennäisen lähtemättömästi juurtunut sanonta, että Kant oli terävä-älyisyyden ja syvämiellettisyyden ihme. Lukemattomista oppineista on tullut tohtoreita ja professoreita hänen filosofiallaan. Jokainen on uskonut voivansa osoittaa, mitä Kantin täytyi kunkin asian suhteen tarkoittaa. Kaikkia esitettyjä eri tulkintoja on voitu puolustaa todisteiden runsaudella. Koska kukaan ei ole voinut häntä käsittää, ovat ainoastaan selväjärki-simmät uskaltaneet olettaa, että kenties suuri Kant erehtyi jonkin yksityiskohdan suhteen. Ystävälleen Beckille kirjoittamassaan kirjeessä Kant itse myönsi: "Tunnustan tätä kirjoit-taessani, että en käsitä edes itse itseäni." (Ei ole ihme, että hänestä lopulta tuli heikkomielinen.) Ottaen huomioon, miten paljon vaaditaan sellaisen oivalluksen saavutta-miseen, ei liene liian rohkeata väittää, että se on parasta, mitä Kant on sanonut. Lichtenberg huomauttaa pisteliäästi, etteivät filosofit ole syyttäneet Kantia vaan omaa järkeään siitä, etteivät käsittäneet häntä. Sitä paitsi luulisi, että Kantin kyvyttömyys ilmaista tarkoitustaan olisi käynyt varoituksesta. Niin ei kirjoita selväjärginen äly. "Epäselvästi sanottu on epäselvästi ajateltu." On korkea aika osoittaa Kant siksi sofistiksi, joka hän oli. Nietzsche nimitti häntä ilkeästi, mutta ei mitenkään perusteettomasti, "liiaksi kasvaneeksi käsiteram-maksi".

³Kant oli skolastikko, logisti, psykologisti, subjektivist, positivist, agnostikko, pragmaattikko, antimetafyysikko ja metafyyssikko. Kaikki nämä eri näkemykset ovat aina voineet hakea jotakin Kantilta. Eipä ihme, että hänestä sitten tuli auktoriteetti, johon kaikki saattoivat tukeutua.

⁴Kantin moniin erehdyksiin kuuluu muiden muassa, että hän jakaa todellisuuden ilmiöihin ja olioihin sinänsä; hänen mieleton väitteensä, että aine on jotakin täydellisen tuntematonta ja laadutonta; hänen epäonnistuneet seipitelmänsä ajasta ja tilasta havaintomuotoina, "puhtaasta" järjestä, kategorioista, synteettisistä arvostelmista apriori, järjen antinomeista, "käytännöllisestä" järjestä, kategorisesta imperatiivista sekä kolmesta "transsendenttisestä" ideasta. Tällaisilla hullutuksilla on kaikki filosofian opiskelijat typerrytetty.

⁵Kant oli skolastikko. Koko hänen filosofiansa käsitteli skolastiikan muotoa ja sisältöä. Näistä hän teki mitä merkillisimpiä asioita. Muodosta tuli "puhdas" järki (tyhjä järki vailla sisältöä). Tähän muotoon hän veisteli kaksitoista eri lokeroa, jotka hän otti skolastiikan arvos-telmamuodoista. Ne saivat kunnioitusta herättävän nimityksen kategoriat (oikeastaan äärimmäiset abstraktiot). Lokeroihin hän lajitteli kaikki ihmisen aistimukset väittäen, että emme voi käsittää todellisuutta muulla tavalla. Se on suunnilleen ikään kuin emme voisi käsittää maapallon meriä ja mantereita muuten kuin pituus- ja leveysasteverkoston kautta. Hän ei ole viitannut mihinkään käsittämisyhteyksiin, jotka loogisesti syntetisoisivat psykologiset havainnot. Hänen kategoriansa ovat mielivaltaisia rakennelmia. Hän ei ole myöskään selittänyt, kuinka tajun toiminnan käyttämät käsittämisyhteydet eli käsitteet ovat syntyneet. Nämä yhteydet ovat myöhemmin johtaneet erontekoon loogisesti ja psykologisesti ensimmäisen välillä.

⁶Hägerströmin ikuinen iskulause, "metafyysikka täytyy tuhota", osoitti, ettei hän koskaan vapautunut Kantista. Se oli täysin Kantin hengen mukaista. Huolimatta uskontoa koskevista lausunnoistaan Kant oli agnostikko, mikä ilmenee siinä, että hän kielsi henkisen todellisuuden olemassaolon.

⁷Kant oli subjektivist. Teoreettisen teoksensa ensimmäisessä painoksessa hän kieltää

aineellisen ulkomaailman olemassaolon, jonka hän sallii olla olemassa vain mielikuvituksessamme. Tämä käy ilmi seuraavasta lainauksesta: "Jos otan pois ajattelevan subjektin, täytyy koko maailman hävitä." Eli: "Maailma lakkaa olemasta, kun käännymme siitä pois." Tämän katsantotavan nurinkurisuutta kuvaa Kantin etevin oppilas ja "kruununperillinen" seuraavassa lausunnossaan: "On typerää väittää, että esineet eivät ole olemassa vain meidän mielikuvituksessamme, vaan ovat myös todella olemassa", ja että "geologisilla prosesseilla ei ole objektiivista olemassaoloa, koska ei ollut olemassa mitään tajuntaa, joka olisi voinut havainnoida niitä. Koko laplacealainen kosmologia ei oikeastaan voi olla totta, sillä se kuvailee esineitä, joita ei ole koskaan ollut, koska neidän ovat voineet olla olemassa vain aivoissa" (Parerga @ 28 ja @ 85). Tämä merkitsee siis sitä, että emme voi tietää mitään siitä, mikä on meidän tietomme objektiivinen perusta ja kriteeri: itse esineistä.

⁸Toisessa painoksessa Kant yritti "pelastaa" ulkomaailman olemassaolon. Filosofisen kohtalon ironiaan kuuluu, että jälkimaailma Kantin erehtymättömyyteen luottaen, vailla Ariadnen lankaa ja kykenemättä löytämään ulos eriskummaisesta labyrintista, teki sen sisällä olevasta "hirviöstä" suurimman kaikkista.

⁹Kant oli psykologisti, jolla tarkoitetaan tietoteoreetikkoa, joka pyrkii korvaamaan loogisen todellisuuskäsityksen aistifysiologisilla selityksillä.

¹⁰Kant oli logisti. Näkyvä maailma oli rakennelma subjektiivisia käsitteitä. Häntä seuranneet romantikot pitivät kiinni tästä ja laativat todellisuuksia fiktioista (kuten skolastiikka), joilla ei ollut mitään tekemistä todellisuuden kanssa. Vasta 1900-luvulla alkoi filosofeille yleisemmin selvitä, että tieto todellisuudesta koostuu oikeisiin yhteyksiinsä asetetuista tosiasioista, ja että nämä yhteydet muodostavat ainoan todellisen tietojärjestelmän. Ennen kuin tämä järjestelmä on valmiiksi rakennettu, meidän on tyydyttävä tilapäisiin järjestelmiin voidaksemme orientoitua todellisuuteen.

¹¹Tila ja aika eivät ole mitään aineesta riippumattomia havaintomuotoja. Riittää, kun huomautetaan, että niin fyysisellä, emotionaalisella ja mentaalisella ainemaailmalla, kuten kaikilla vielä korkeammilla maailmoilla, on oman laatuksensa tila (ulottuvuus) ja aika (jatkuvuus, duratio), ja että nämä määräytyvät aineellisen todellisuuden laadun mukaan. Tajun toiminnan kautta muodostuu lapsella jo ensimmäisen elinvuoden aikana automaattisesti oikeita "vaistomaisia" käsityksiä lukuisista aineellisen todellisuuden ominaisuuksista, jotka myöhemmin järjen toiminnan kautta muuttuvat käsitteiksi. Tajun tahaton toiminta on vaistoluonteinen mekaaninen prosessi, yksi niistä monista alitajunnassa jatkuvasti käynnissä olevista prosesseista, jotka muuttavat koetun moninaisuuden niiksi käsittämisyhteyksiksi, jotka mahdollistavat tajun toiminnan tai yksinkertaistavat sitä. Järjen korkeammalla kehitystasolla tätä toimintaa vastaa idean käsittäminen, joka myös on yhteyksiä löytävä prosessi.

¹²Esim. tilan käsittäminen kehitetään aineen muotoja tarkkailemalla ja ajan käsittäminen erilaatuisia aikavälejä huomioimalla. Matemaattisena käsitteenä fyysinen tila rakentuu kolmen ulottuvuutensa määreillä, samalla tavoin kuin muutkin matemaattiset peruskäsitteet (selviöt) ovat rakentuneet niistä kokemusaineuksista, joita taju varastoi.

¹³Taju antaa tarpeelliset edellytykset, todellisuusaineiston, todellisuuden kuvaamista tai tosiasioiden toteamista varten. Tämän aineiston muokkaamisen järki suorittaa harkintakykyä käyttäen. Jos tulos ei ole oikea, ei tämä ole tajun, vaan järjen syy. Taju huomioi auringon siirtymisen taivaankannella. Järjen selitys, että tämä johtuu siitä, että aurinko liikkuu ja maapallo pysyy paikallaan, on virheellinen. Tietyt eksyttävät valon taittumiset ("optiset ristiriitaisuudet") taju oikaisee jatkuvalla tarkkailulla. Järjen oikeat selitykset ovat tavallisesti tulleet paljon myöhemmin. Järki ottaa kaiken todellisuus- ja tietoaineistonsa tajulta. Järki on kykyämme muokata, selvittää ja rakennella. Jälkitutkimuksen kautta taju on aina oikeassa. Erehdyksemme alkavat järjen muokkauksesta, hypoteeseista, teorioista ja kaikista muista selityksistä.

¹⁴Kantin päähänpistosta, synteettisistä arvostelmista a priori, on tehty valtava

sirkusnumero. Oikean selityksen apriorisesta käsityksessämme antoi jo Platon. Hänen mukaan on olemassa toisenlainen varmuus kuin tavallinen kokemuksen mukanaan tuoma. Tämä varmuus johtuu edellisissä inkarnaatioissa hankittujen käsitteiden uudelleenmuistamisesta. Kaikki apriorinen johtuu siten äärimmiltään kokemuksesta. Matematiikan erehtymättömyys muilta osin johtuu siitä, että sen voidaan todistaa olevan täsmällinen rakennelma selviöitä, jotka on saatu fyysisen todellisuuden ja fyysisen aineen kolmen ulottuvuuden kokemisesta. Sitä paitsi myös eläimet ovat hankkineet saman apriorisen varmuuden, mikä ilmenee niiden vaistomaisessa ja välittömässä luottamuksessa elämän yleiseen lainmukaisuuteen siitä huolimatta, että ne ovat perusteista tai syistä tietämättömiä. Kantin määritelmät analyyttisistä ja synteettisistä arvostelmista ovat virheellisiä ja johtuvat psykologisten ja loogisten kriteerien toisiinsa sekoittamisesta.

¹⁵Kantin moniin keksintöihin kuuluvat myös nk. järjen antinomiat. Järjessä itsessään ei tietenkään ole mitään ristiriitaisuuksia. Toisilleen vastakkaisten hypoteesien paljous johtuu siitä, että tarpeelliset selittävät tosiasiat puuttuvat. Jokainen identtiteetin lain sovellutus on absoluuttinen. Käsite käsitteenä on absoluuttinen identtiteetin lain mukaan. Jokainen deduktiivinen johtopäätös on absoluuttinen. Jokainen tosiasia on absoluuttinen. Asetettuina suhteisiin toisten käsitteiden kanssa käsitteet saavat relatiivisen merkityksen. Järjen antinomia merkitsisi, että jokin itse järjen toiminnassa pakottaisi meitä asettamaan tosiasiat virheellisiin yhteyksiin. Tämä on ilmeistä hölynpölyä.

¹⁶Kantin mielivaltainen tapa jakaa todellisuus ilmiöihin ja olioihin sinänsä on myös vaikuttanut harhauttavasti. Nimitykset fainomenon (fyysinen todellisuus) ja noumenon (mentaalin todellisuus) hän löysi elealaisilta. Käsittämättä näitä kahta täysin oikeata erontekoa Kant teki fainomenonista eli näkyvästä maailmasta ilmiömaailman (Erscheinung) ja noumenonista (Ding an sich) käsittämättömän syyn ilmiömaailmalle. Kant veti myös täydellisen mielivaltaisen ja ylipääsemättömän rajan tutkitun ja vielä tutkimattoman välille, normaaliyksilön käsitettävissä ja korkeamman objektiivisen tajunnan todettavissa olevan välille. Korostaakseen edelleen tätä vastakohtaa Kant määritteli uudelleen sanan transsendentaalinen merkitsemään vastakohtaa transsendenttiselle. "Transsendentaalinen" tuli merkitsemään "inhimillisen käsityskyvyn rajoissa". "Transsendenttinen" tarkoitti näiden rajojen tuolla puolen olevaa, käsittämätöntä, järjenvastaista, metafyyistä. Transsendentaalinen on järjen muokkaus fyysisestä kokemuksesta. (Muiden maiden kielenkäytössä ei tehdä eroa transsendenttisen ja transsendentaalisen välillä.) Kant nimittää omaa filosofi-aansa transsendentaalifilosofiaksi. Tavanomaisella epäselvyydellään ja moniselitteisyydellään hän nimittää sitä samanaikaisesti myös metafysiikaksi. Kesti tietenkin kauan, ennen kuin yleisesti oivallettiin, että Kant torjui kaiken "metafyyllisen" järjelle käsittämättömänä. Tavanomaisella uhkavarmuudellaan hän vakuuttaa, että "yliaistillisuuden metafysiikkaa ei tulla koskaan kirjoittamaan". Kant ei olisi Kant, jos hän ei myös tässä suhteessa esittäisi vastaväitteitä. Hän väitti vakaasti, että "oliosta sinänsä" emme voi tietää mitään. Siitä huolimatta hän antaa asiasta kaksi täydellisen käsittämätöntä selitystä, ja molemmat ovat tietenkin perusteettomia. Niinpä hän väittää, että aine, joka itse asiassa sisältää kaikki elämän laadut, on vailla kaikkia ominaisuuksia ja ehdottomasti laaduton. Kaikki puhe "luonnon sisäisestä olemuksesta" (esoteerisesti tietenkin täysin oikein) on hänen mukaan "silkkaa kuvittelua". Hän väittää edelleen, että ylifyysinen todellisuus, josta ei mitään tiedetä, on "tilan ja ajan tuolla puolen". Tästä Kantin erehdyttävästä sanonnasta on tullut lentävä lause. Kant tarkoitti siis, että tila ja aika kuuluivat ilmiömaailmaan (näkyvään, transsendentaaliseen maailmaan), eivätkä metafyylliseen (transsendenttiseen, ylifyysiseen) oloon sinänsä. Ollessaan tietämätön todellisuudesta hän ei aavistanut mitään korkeammista maailmoista, joiden olemassaoloa sekä esoteerikka että intialainen joogafilosofia korostavat, eikä sitä, että sanonta "tilan ja ajan tuolla puolen" on nimitys pythagoralaisten kaaokselle, kosmoksen ulkopuolella. Voidaan hyvinkin sanoa, että skolastiikan tavoin Kant on tehnyt voitavansa har-

hauttaakseen ja typerryttääkseen ihmiskuntaa. Vasta nykyisen ydinfysiikan myötä on murrettu ne kahleet, joihin Kant yritti tieteellisen tutkimuksen sitoa. Siten häviävät myös ne "luonnontutkimuksen rajat", joita du Bois-Reymond aikanaan luuli voivansa asettaa. Tutkimukselle ei ole mitään rajoja (paitsi kojeelliselle tutkimukselle), niin kuin ei tajunnankehityksellekään.

¹⁷Kant ei ollut tietoinen siitä, että me kuulumme tunteillamme emotionaalimaailmaan, ajatuksillamme mentaalimaailmaan ja intuitioillamme ideain maailmaan. Hän ei millään tavalla vaistonnut korkeampaa todellisuutta, eikä hän laisinkaan ymmärtänyt mystikkoasteen kokemuksia. Hän ei säästellyt purevaa ivaansa keskustellessaan fyysistä elämää korkeammasta olemassaolosta. Arvostelu, jonka hän kohdistaa Swedenborgiin (jota hän itsepintaisesti nimittää Schwedenbergiksi) osoittaa, että hän oli kykenemätön havaitsemaan mitään korkeammasta todellisuudesta. Swedenborgin teokset, jotka sisältävät monia esoteerisia tosiasioiden symbolisessa muodossa, hän torjui "neljänä nelitaitenidoksena täynnä hulluutta". Kuinka paljon ymmärtämystä voidaan ylipäänsä odottaa joltakin, joka kykenee tuottamaan seuraavanlaisen Kantille tyypillisen korulauseen: "On helppo todeta, että kaikenlainen aavistelu on aivohoure, sillä kuinka voi havaita jotakin, mitä ei vielä ole." Mitä Swedenborgiin tulee, oli hänellä emotionaalinen objektiivinen tajunta, joten hän näki emotionaalimaailmassa monia ilmiöitä, jotka hän tulkitsi tämän maailman luonteesta aiemmin saamiensa virheellisten käsitysten mukaan. Kaikki mukaan otetut harhakuvitelmat saavat vahvistuksensa emotionaalimaailmassa. Sen tähden sitä kutsutaan illuusoiden maailmaksi.

¹⁸Puhtaan (teoreettisen) järjen "kritiikin" ohella Kant sommitteli myös (puhtaan) käytännöllisen järjen "kritiikin". Siitä voi mainita pelkästään sen verran, että mitään sellaista erityistä järkeä ei ole, eikä Kantin teos siitä ole enempää kritiikkiä kuin teoreettinen kritiikkikään, vaan mielikuvituksen rakennelma.

¹⁹Ensimmäisessä nk. kritiikissään Kant kumosi rikkiviisauden todisteet jumalan olemassaolosta, sielun kuolemattomuudesta ja tahdon vapaudesta. Kantin teoreettisen järjen mukaan emme voineet tietää mitään kolmesta transsendenttisestä ideasta, sillä ne kuuluivat transsendenttiseen eivätkä transsendentaaliseen. Mutta ruvetessaan laatimaan käytännöllistä järkeään, hän tarvitsi niitä taas. Muutamilla runollisilla loitsuilla transsendenttinen tehtiin transsendentaaliseksi. Sen, mitä tarvitsemme, täytyy olle totta. Siten hän laski ensimmäisen perustan pragmatismille, uudenlaiselle logikalle, joka on luonut koulukunnan. Tähän suuntaan on kaiketi aina ollut taipumusta. Voltaire tarvitsi jumalan ja ruotsalainen arkkipiiipa Sundberg helvetin "pitääkseen talonpojat kurissa".

²⁰Kuitenkin Kant tahtoi myös tukea kolmea transsendenttistä ideaansa todisteilla. Ei ole mitään platonisia ideoita. Mutta nämä kolme ovat nyt olemassa. Ilman näitä kolmea ideaa ei voi olla ainoakaan siveellistä olentoa. Kokemus osoittaa, että siveellisiä olentoja on. Transsendenttisten ideoiden täytyy siis olla. Ja sitten taas kuperkeikka: siveellisyys, hyveen käsite, ei voi olla kokemuksesta saatu, koska kukaan ei vastaa hyveen käsitettä ja siten kukaan ei ole siveellinen olento.

²¹Kant keksi "siveyslain". Itse nimitys on tosin Fichten, joka aina kärjisti Kantin pahimmat päähänpistot äärimmilleen. Mutta ajatus oli Kantin. Hän nimitti rakennelmaansa kategoriseksi imperatiiviksi: Sinun pitää. Tässä tulee taas skolastikko muotoineen ja sisältöineen. Muoto oli "puhdas" (tyhjä) käytännöllinen järki ilman sisältöä komentosanoineen: Tottele. Sisältö koostui kuuliaisuudesta esivallan käskyille ja omatekoisille periaatteille.

²²Teologit tekivät tästä Kantin päähänpistosta uuden tieteen: moraaliteologian. Ensin hyväksyttiin ne kolme transsendenttistä ideaa, joiden Kant väitti olevan olemassa sen jälkeen, kun hän oli todistanut, ettei niille löytynyt mitään todisteita. Ja niiden lisäksi Kantin uudelleen muotoilema vanha Mooseksen laki: sinun pitää. Siinä oli vahva pohja, jolla seisoa.

²³Siveellinen käyttäytyminen oli Kantin mukaan säännön noudattamista. Voimme aina tietää, kuinka meidän tulee käyttäytyä, hän vakuuttaa tavanomaisella vuorenvarmuudellaan.

Meidän on vain pidettävä huoli siitä, että keksimästämme säännöstä voidaan tehdä laki, joka voi päteä yleisesti kaikissa olosuhteissa. (Jo tämä on kohtuutonta.) Oikeaa toimintaa ei voinut olla se, mitä ei voitu johtaa periaatteista. Epämoraalinen oli jokainen, joka ei toiminut periaatteiden mukaan. Niinpä ei esimerkiksi saanut antaa toimintansa määräytyä rakkauden vaikuttimista, sillä rakkaus oli tunne eikä periaate. Ei saanut olla mitään muuta tunnetta kuin pakon tunne. Jopa täytettyä velvollisuutta seurannut tyydytys oli kyseenalainen. On pantava tarkoin merkkeille, että kaikki tämä saneltiin ihmiselle, olennolle, jonka hän oli selittänyt parantumattoman pahaksi, "eläimeksi, joka tarvitsee isännän". Tähän lisätään, että "tavalliset ihmiset (das gemeine Volk) ovat joukko pelkkiä idiootteja".

²⁴Sallittakoon esoteerikon liittää näihin viimeksi mainittuihin sekä loogisiin että psykologisiin kohtuuttomuuksiin muutama kommentti. Kaikki oikeuskäsitys nojaa perimmiltään elämän tarkoituksen ja päämäärän sekä lainmukaisuuden ymmärtämiselle. Lainmukaisuus tulee näkyviin molemminpuolisuusperiaatteessa "silmä silmästä" (barbaarien keskuudessa) ja "kohtele toisia, niin kuin toivot toisten kohtelevan itseäsi" (sivistyneiden keskuudessa). Toimiessaan harkitusti ihminen on aina fyysisten ja emotionaalisten vaikuttimien määräämä, tai emotionaaliasteen lopullisesti jätettyään mentaalisten vaikuttimien määräämä. Mitään sääntöjä ei voi absolutoida. Toiminta määräytyy kaikista olemassa olevista seikoista, joita ei melkein koskaan voi ennakoida. Usein emme edes jälkeenpäin osaa ratkaista, olemmeko toimineet oikein. Oikea toiminta edellyttää viisautta eikä sitä saa säännöistä, jotka parhaimmillaankin voivat olla vain suuntaa antavia. Parhaimmillaan toiminta on silloin, kun se on spontaania, tiedostamattomasta viriävää sen jälkeen, kun olemme omaksuneet oikean elämänasenteen. Jokainen, jolla on tarve tutkia ja selvittää, pohtia itseksensä, olla sääntöjen ja tunteiden vaikutuksen alainen tai tulla ylipuhutuksi, on vailla sitä välittömyyttä, joka elämän ymmärtämisestä seuraa.

²⁵Oikeusopissaan Kant vaatii ehdotonta kuuliaisuutta hallitusvallan mielivallalle ja velvollisuutta alistua epäinhimillisiin toimenpiteisiin. Monista Kantin lausunnoista käy ilmi hänen epäinhimillisyytensä. Pari esimerkkiä riittääkööt: "Avioton lapsi on lain ulkopuolella, joten yhteiskunta voi sallia sen tappamisen" ja "Mikään laki ei voi poistaa aviottoman äidin häpeää". (Kuinka olikaan lainkuuliaisuuden laita!)

²⁶Kantin ansio on siinä, että hän on auttanut meitä näkemään näennäisfilosofian mielikuvituksellisen spekulatiivisuuden mielettömyyden. Mutta tämän ansion hän jakaa useimpien filosofien kanssa.

²⁷"Kantin jälkeläiset" (erityisen laaja käsite, jos sillä tarkoitetaan kaikkia Kantiin nojautuvia) ovat yleensä muokanneet sen, mitä hän sanoi, mutta väittäneet silti, että Kant on sanonut sen, mikä siis on muunneltua, toisinaan erittäin muunneltua totuutta.

²⁸Eräs hyvin tyypillinen esimerkki myöhempien kantilaisten loogisista liiallisuuksista on seuraava ajatus: "Jos tietomme olisi ehdotonta, luonnonlait tukahduttaisivat kaiken itsenäisyyden ajattelussamme, ja ihmisen oma olemassaolo olisi merkityksetöntä. Me joko häviäisimme kokonaan maailmaan tai meidän olisi pakko korostaa merkitystämme dogmaattisin keinoin. Nyt voimme esteettä noudattaa kokemustamme, sillä käsitteet, jotka mahdollistavat kokemuksen, takaavat samalla ihmisen suvereenisuuden ja vapauden sulkemalla pois tiedon absoluuttisesta ja selvittämällä sitä osaa, jota meidän itsemme on näyteltävä maailmassa. Itse tietoelememme, joka estää meitä saamasta vähäistäkään tietoa absoluuttisesta, on mysteeri ja arvoitus, joka takaa absoluuttisen olemassaolon ja osallisuutemme siihen."

²⁹Erinomainen näyte terävästä ja syvämielteisestä roskasta Kantin henkeen. Kaikessa tässä ei ole ainoakaan järkevää so. todellisuuden kanssa yhtäpitävää sanaa. Me vapaudumme toteamalla luonnonlakeja ja soveltamalla niitä. Jos tieto ei olisi tietona ehdotonta (tosiasiat oikeissa yhteyksissään), mitään tietoa ei olisi. Mysteeri ja arvoitus eivät takaa mitään. Luonnontiede ei ole rajoittunut tällä hetkellä näkyvään. Tutkimus on "loputonta". Vasta sitten

kun olemme tutkineet fyysisen atomin ja sen sisältämän kokonaisen sarjan yhä korkeampia atomilajeja, olemme saavuttaneet korkeimman kosmisen maailman kaikkitietävyyden.

5.29 Fichte

¹Fichte lähti Kantista ja ansioitui siten, että hän Kantin päähänpistoja liioitellen teki mielettömyyksistä vielä ilmeisempiä. Hänen romanttisen fiktionalisminsa terävillä subtiliteeteilla ei ole mitään tekemistä terveen järjen tai todellisuuden kanssa. Kant, Fichte, Schelling ja Hegel halveksivat syvästi tervettä järkeä, joka kuitenkin on edellytys korkeammanlaatuisen mentaalitajunnan hankkimiselle.

²Niin Fichten kuin Kantinkin oli vaikea selittää, kuinka heidän kategoriansa olivat syntyneet. Kant laati "puhtaan apperseption", joka loihti ne esiin. Fichtestä tämä rakennelma vaikutti aika epäilyttävältä, joten hän keksi sen sijaan toisen tavan esittää käsittämätöntä, nimittäin "älyllisen katsomuksen" tiedon alkulähteenä.

³Fichte tarttui ajatukseen, että Kantin "olio sinänsä" oli täysin tarpeeton. Jos emme voi tietää siitä mitään, niin tietenkään sitä ei ole olemassa - siis: pois se! Tämä hävitti viimeisetkin rippeet aineellisesta todellisuudesta. Koska todellisuus mukautuu kuvitelmiimme, koska kaikki voi olla olemassa vain tajunnassa, niin minä luo itse kaiken. Ja niinpä hän julisti, että "minä asettaa itseään vastaan ei-minän" ja loihtii itsestään koko maailmankaikkeuden.

⁴Subjektivistit, jotka vastoin tervettä järkeä ovat onnistuneet kuvittelemaan, että mitään aineellista ulkomaailmaa ei ole, yrittävät turhaan selittää yleispätevää ja väistämätöntä todellisuuskäsitystä.

⁵Terve järki, joka kaikessa vaatimattomuudessaan on ihmisen ylin järki, huomauttaa tähän, että jos esineiden objektiivinen olemassaolo kielletään, pelkistyy kaikki tieto mielikuvituksen tuotteeksi. Esineet ovat tajunnan objektiivisuus ja subjektiivisuuden oikaisukeino.

⁶Fichte antoi Kantin kategoriselle imperatiiville (Mooseksen käskylle sinun pitää) uuden nimen "siveyslaki". Tätä löytöä on filosofian ja teologian historiassa pidetty suurena henkisenä keksintönä. Tällaiset asiat ovat aina onnistuneet lamauttamaan ajattelua ja vaikuttaneet tietämättömyyteen ja arvostelukyvyyttömyyteen.

⁷Kieltämällä aineellisen todellisuuden, olemassaolon objektiivisuuden ja väistämättömyyden sekä vakuuttamalla irvokasta päähänpistoaan, jonka mukaan minä luo esiin koko olemassaolon omasta päästään, Fichte loi pohjan saksalaiselle romantiikalle ja kansalliskiihkoiselle hysterialle.

⁸Se sopi täsmälleen elämästä tietämättömille haaveksijoille, jotka kuvittelivat olevansa luovia jumalia, joilla oli valta muovailla todellisuus uudelleen. Tämä rajaton individualismi uskoi voivansa sanella mielivaltaisia lakeja elämälle. Nämä romantikkojen avuttomat, turhat yritykset paeta todellisuutta johtivat vähitellen järjenvastaisen, epätodellisen, petollisen ja elämää vääristävän palvontaan ja aiheuttivat johdonmukaisesti järjen täydellisen antautumisen "uskon kuuliaisuudelle". Romantiikan ulokkeena voidaan pitää Nietzscheä, jonka koko tuotanto on kiihkeitä sommitelmia 1800-luvun todellisuussisältöä vailla olevista illuusioista ja fiktioista. Hänen perässään tulivat kaikki röyhkeät yli-ihmisapinat. Luultiin, että pohja oli saavutettu. Mutta mitään pohjaa ei näytä olevan.

⁹Fichte oli "filosofi", joka katsoi, että yksilön filosofian valinta määräytyi hänen olemassaoloa koskevasta eettisestä näkemyksestään, siis ei hänen tiedoistaan tai kyvystään käsittää todellisuutta. Niin käy, kun riistää itseltään objektiivisen arvosteluperusteen. Kaikesta tulee "fiktiivistä".

¹⁰"Puheissa Saksan kansalle" Fichte vakuuttaa, että vastakohtaisuus saksalaisen ja ulkomaalaisen välillä on sama kuin vastakohtaisuus hyvän ja pahan välillä. Saksan kieli (hiljakkoin rakennettu) on ainoa aito kieli ja saksalaiset ainoa todellinen kansa. Luonteen omaaminen ja saksalaisuus ovat sama asia. Vain saksalaiset osaavat ajatella itsenäisesti. Vain he suhtautuvat elämään vakavasti. Vain heidän keskuudessaan on mahdollista kouluttaa

joukkoja. Vain saksalainen "kykenee todella ja järjenmukaisesti rakastamaan kansaansa".

¹¹Tuota voi todella kutsua johdonmukaiseksi subjektivismiksi.

5.30 Schelling

¹Schelling on tyypillinen eklektikko, joka metsästää ideoita ja poimii kaiken, mitä käsiinsä saa. Niistä oli aina tehtävä jotakin uutta, joten tämä ei saanut koskaan olla tätä, vaan se oli muutettava joksikin muuksi. Ideat muokattiin uudelleen sanatulvaan sopiviksi ja tehtiin tunnetuiksi uusina neronleimauksina. Hän temppuili luonnontieteellisillä, loogisilla, teleologisilla, metafysisillä, mystisillä ja esteettisillä käsitteillä. Kaikki estetisoitiin ja haihdutettiin. Hän saattoi julkaista kirjoitelman nimeltään "Neljä maailmankautta", joka ei sisältänyt sanaakaan maailmankausista. Kierkegaard kutsui häntä "hervittäväksi suunsoittajaksi" kuultuaan hänen luentojaan. Etsimättä muistuu mieleen erään "kaunopuhujan" vuodatus: "Me tavoittelemme varjoa ja löydettyämme tuon varjon seisomme tyhjin käsin tuhkan kanssa." Tuota lukiessaanko Goethe keksi osuvan satiirin: "Kun ihminen vain kuulee sanoja, hän tavallisesti luulee, että silloin täytyy osata myös ajatella jotakin." Lichtenberg olisi lisännyt, että ihminen pitää loistavana kaikkea, mikä ylittää hänen käsityskykynsä. Tai kuten joku on sanonut: "Ei siksi, että ymmärtäisin sen, mutta se kuulostaa hyvältä." Ne, jotka ovat taipuvaisia pahastumaan tästä pilailusta "suuriksi" kehuttujen kustannuksella, ovat tuskin koskaan kuuluneet taisteleviin sieluihin, joille todellisuuden löytäminen on ollut elintärkeä asia ja jotka tässä kevytmielisessä leikissä pyhillä totuuksilla ovat löytäneet vain tyhjiä sanoja, korulaiseita ja joutavia.

²Schelling yritti tehdä järjestelmää ideoistaan. Kaikki vaikutti kuitenkin aika lailla hämärältä ja kuin löyhästi perustelluilta päähänpistoilta. Tietenkin hän esitti tämän synnynnäisen mahtipontisuuden itsevarmuudella, niin että se herätti kunnioitusta arvostelukyvyyttömissä. Mutta joka ei anna itseään hämätä, hämmästelee sen sijaan koko tuota sofistiikkaa. On todella nähtävissä, kuinka nämä fiktionalistit kehräävät ympärilleen käsitteidensä kokonkia, kunnes he mentaalisesti koteloituvat. Siellä he sitten istuvat universuminsa sisässä.

³Silti ei voi kieltää, etteikö koko joukko ajatuksia voisi kuulostaa aika järkevältä. Eikä hänen taidossaan muotoilla sanottavaansa ollut mitään vikaa. Sukkelia kärjistyksiä esiintyi runsaasti, kuten esimerkiksi: "Luonto on tiedostamaton henki, henki tietoinen luonto." Schillerin ideaalisen estetiikan vaikuttamana Schelling saattoi sepittää lauseen: "Kauneus on äärettömyys äärellisesti esitettynä."

⁴Huolimatta kaikista yrityksistään saattaa olemassaolo järjestelmään, oli niin Fichten kuin Schellinginkin lopulta ainakin peitetyn sanoin tunnustettava epäonnistumisensa ja se, etteivät he käsittäneet koko asiasta mitään. Ihmiskunta alkaa vähitellen oivaltaa, että ennen kuin hengestä tai luonnosta voidaan tehdä jotakin, ovat tosiasiat tarpeellisia. Niinpä Fichte antautui lausumalla, että teoreettinen filosofia ei voi ratkaista ongelmiaan, vaan osoittaa edelleen etiikkaan. Schelling puolestaan sallii etiikan osoittaa edelleen estetiikkaan. Todella laiha tulos kaiken paasaamisen jälkeen.

5.31 Hegel

¹Filosofeja on opiskeltava heidän omista teoksistaan eikä filosofian historiasta. Jos tahtoo oppia tuntemaan Hegeliä, on ennen kaikkea luettava hänen teostaan *Phänomenologie des Geistes*. Joka ei siihen tutustuessaan usko siirtyneensä johonkin roskanpuhujien mielisairaalaan, sopii hyvin "paimentamaan sikoja hegeliläisten luona", kuten siivekäs sanonta kuului. Hän on löytänyt elämäntehtävänsä. "Tulevaisuuden raivaamattomilla poluilla hän voi nähdä järjestävän käden jalanjäljet." Kiinnostuneet voivat tutustua Phalénin tohtorinväitöskirjaan.

²Hegel oli paljon lukenut, hyvin aikansa tietouteen, filosofien kirjoituksiin ja historiaan

perehtynyt. Hän osasi myös hyödyntää kaiken. Historiallinen tietämättömyys on tunnustanut Hegelin ansioksi useimmat niistä ideoista, joita hän käytti hyväkseen, esimerkiksi, että historiassa ilmenee tietynlainen järki; että vastakohtaisuus on kehityksen kannattava voima; että ideat muodostavat järjestelmän, ovat osia kokonaisuudesta, että niillä on järjestelmässä suhteellinen pätevyys, vaikka ne uusina vaikuttavat ehdottomilta, että ne löydetään kehityksen kuluessa; että ideat voidaan kieltää ja myös niiden vastakohtat sisältävät idean, koska ideat ovat inklusiivisia, eivätkä eksklusiivisia kuten käsitteet; että ykseyden päämäärän, jota kohti filosofia pyrkii todellisuuden järjenumukaisella käsittämällä, yrittää uskonnollinen ihminen saavuttaa tunteella ja aavistelulla ja taiteilija kauneutta löytämällä. Kaikki nämä ideat, yksinkertaiset ja selvät, olivat olemassa jo kauan ennen kuin Hegel, kaikista subjektivisteista äärimmäisin, mutkisti ne.

³Kehitysajatus oli ajankohtainen. Se tuli näkyviin Herderin, Goethen, Lamarckin ja muiden teoksissa. Muinaiset opettajat, Herakleitos, Aristoteles, Plotinos ym., antoivat lukuisia viitteitä. Hegel päätti tehdä ideoista järjestelmän, hengen ilmenemisprosessin, joka aikaansai maailmankaikkeuden ja tuli erityisesti näkyviin filosofian historiassa, joka oli "maailmanhistorian sisin olemus". Hegelin idean mukaan maailmanprosessi on looginen eli dialektinen prosessi ja ristiriitaisuus on sen varsinainen liikevoima.

⁴Jo Kantin aikana oivallettiin, että ne kaksitoista kategoriala, joille Kant perusti todellisuuskäsityksensä, olivat pitämättömiä. Mutta vain Schopenhauer oivalsi, kuinka nurinkurinen koko menettelytapa oli: usko mahdollisuuteen puristaa todellisuus keinotekoiisiin lokeroihin. Jatkettiin siis laatimalla uusia kategorioita.

⁵Hegel laati kategorioita todellisuudesta, filosofian historiasta ja maailmanhistoriasta, jonka hän muutti "historian filosofiaksi". Jos historiallinen tapahtumainkulku ei sopinut hänen kategorioihinsa, muotoiltiin historia aivan yksinkertaisesti uudelleen. Sellaiset pikkuseikat eivät vaivaa suurta henkeä. Niin historialla kuin todellisuudellakin oli velvollisuus mukautua hegeliläisen järjen viitoittamiin ratoihin. Jos todellisuus ei ollut yhdenmukainen hänen ajatusrakennelmiensa kanssa, sitä pahempi todellisuudelle. Jos tietää, minkälainen todellisuuden tulee olla, ei ole aihetta kysyä, minkälainen se on. Kaksi järkisääntöä: "anna tämän olla tätä, äläkä hyväksy mitään ilman riittäviä perusteita" (onko tosietoja saatavilla?), eivät ilmeisesti koske "neroja". Hegeliläisessä järjessä ilmeni hengen ilmiöoppi. Filosofian historiassa voi seurata hengen kehitysprosessia eli kuinka käsitteiden dialektinen omatoimisuus tuottaa maailmankaikkeuden, valtion, uskonnon ja lopulta Hegelin absoluuttisen järjen; kaikki puhtaasti subjektiivisia ilmiöitä, koska "objektiivisuus" on illuusiota. Hegeliä opiskelevat eivät ole huomanneet hänen ehdotonta subjektivismiaan, olkoonkin, että se on hyvin peiteltyä.

⁶Dialektinen maailmanprosessi eteni tietyn Hegelin löytämän teesi-antiteesi-synteesimenetelmän mukaan. Hegel oli havainnut, mitä tunnettu selviö sanoo, että kulttuurin kehitys näyttää etenevän ristiriitaisuuksien kautta. Tämä on yhteydessä sukupolvenvaihdukseen. Aina olosuhteisiin tyytymätön seuraava sukupolvi huomaa kaiken nurinkuriseksi, mikä onkin oikea huomio, ja kiirehtii päättämään, että päinvastainen on oikein. Jo vanhastaan oivallettiin, että kaikessa piilee totuuden siemen; että uusien (uudelleen löydettyjen) aatteiden merkitystä ja kantavuutta usein yliarvioidaan. Aatetta vatkutetaan kaikista ajateltavissa olevista näkökulmista kyllästymiseen asti. Se asetetaan kaikkiin mahdollisiin yhteyksiin, sitä sovelletaan samanlaiseen ja erilaiseen. Aikanaan tämä johtaa reaktioon liioittelua vastaan, mikä vuorostaan johtaa äärimmäisyyksiin. Vie aikaa ennen kuin aate on sovitettu oikeaan yhteyteensä ja tullut siten suhteelliseksi. Että näin täytyy aina käydä oli Hegelin patentti ja johtui siitä, että sellainen oli maailmanhengen työskentelymenetelmä, vaan ei Napoleonin, jonka hän uskoi olevan ratsastava maailmanhenki. Hegelin mukaan jokainen muutos merkitsi ruumiillistunutta ristiriitaa. Ehdottomassa omavaltaisuudessaan hän teki subjektiivisesta objektiivisen ja objektiivisesta subjektiivisen.

⁷Hegeliäinen teesi-antiteesi-synteesi-dialektiikka johtuu joko objektiivisesta tietämättömyydestä ja sen mahdollistamista ristiriitaisista hypoteeseista tai absoluuttisen ja relatiivisen toisiinsa sekoittamisesta tai loogisten ja kielellisten ilmaisutapojen toisiinsa sekoittamisesta. Relatiivisten väitteiden sijaan me ilmaisemme itseämme absoluuttisin väittein. Jos kieli sisältäisi joukon helppokäyttöisiä relativismeja, osoittautuisi suhteellistamisen puuttuminen objektiivisesta tietämättömyydestä johtuvaksi. Looginen muodollisuus on oletettavasti viivästännyt suhteellisuuden yleisen merkityksen ymmärtämistä. Järjen kriteeri on todellisuus. Ristiriita merkitsee väärinkäsitystä, tietämättömyyttä. Järki on täynnä ristiriitaisuuksia, koska se muokkaa virheellisesti tajun sisältöä. Jos subjektiivinen ja objektiivinen ovat keskenään ristiriidassa, on syy subjektiivisessa. Oma subjektiivisuutemme objektiiviseen tietämättömyytemme yhdistyneenä saa todellisuuden vaikuttamaan meistä epäloogiselta, suunnilleen samalla tavoin kuin syvemmän tiedon logiikka vaikuttaa usein epäloogiselta tietämättömyyden yksinkertaisemman logiikan näkökulmasta.

⁸1700-luvun jälkipuoliskolla oli luonnontiede päässyt lupaavasti vauhtiin useimmilla tieteenaloilla. Löydöt tulivat peräjälkeen. Schelling ja Hegel seurasivat tarkasti aikansa tutkimusta. Olihan heidän kerättävä aineistoa järjestelmiin. He ottivat kaiken, mitä käsiinsä saivat. Aavistamatta, että tutkimus oli vasta alullaan, he luulivat sen jo saavuttaneen äärimmäisen rajansa. Niinpä he saattoivat käyttää aineistoa sellaisenaan ja tehdä siitä ehdottoman tietojärjestelmän. Hegel meni rajoittamattomassa yritteliäisyydessään pisimmälle. Hän ei vain laatinut järjestelmää, vaan luuli voivansa todistaa, että näin asioiden piti olla eikä toisin. Tulos oli tietenkin eriskummainen. Muiden mielettömyyksien ohella hän yritti todistaa mm., että aurinkokunnassa ei mitenkään voinut olla enemmän kuin seitsemän planeettaa, että rauta tuli painavammaksi, jos se magnetisoitiin, että painovoimalaki oli ristiriidassa jatkuvuuden lain kanssa. Kun sitten myöhemmin tehtiin uusia löytöjä, jotka paljastivat hänen arvostelukyvyttömyytensä, hänen järjestelmänsä luhistui.

⁹Ja se oli romahdus. 1830-luvun jälkeen naurettiin luonnontieteilijälle, joka mainitsi sanan filosofia ja häntä pidettiin vajaamielisenä. Valitettavasti myös heistä on nykyisin tullut spekulioivia filosofi.

¹⁰Hegelin järjestelmän filosofinen osa on säilynyt tuolta kohtalolta, koska filosofit yrittävät pelastaa fikcionalismista niin paljon kuin mahdollista. Filosofia on nimittäin rappeutunut olemisen arvoituksen ratkaisemiseen tähtäävästä pyrkimyksestä itsetarkoitukseksi. Siitä on tullut filosofian historian tutkimusta ja silloin on tietenkin oman edun mukaista yrittää antaa kaikelle järjevä ulkoasu ja painaa fiktiot villaisella. Pyrkimällä "selittämään" kaikkia mielettömyyksiä he lisäävät käsitesekaannusta. Esoteerikolla on varaa olla häikäilemättömämpi rehellisyydessään ja tunnustaa, että filosofia on kokonaisuudessaan tietämättömyyden harhauttavaa mielikuvituspekulaatiota. Uppsala-filosofit Hedvall, Hägerström ja Phalén, erityisesti Hedvall (josta Hedenius kirjoittaa: "Karl Hedvallin nerokas kirjoitus Humen tietoteoriasta on eräs omaperäisimmistä ja terävä-älyisimmistä väitöskirjoista, joita milloinkaan on tarkastettu ruotsalaisessa yliopistossa."), osoittivat kaikkien siihen mennessä laadittujen filosofien järjestelmien loogisen pitämättömyyden. He paheksuivat sitä, että filosofianhistorioitsijat yrittivät päästä periaatteellisista erehdyksistä psykologisoimalla tehden siten filosofian historiasta historiaa filosofian sijaan. Mutta hekään eivät oivaltaneet, että mentaalinen tajunta ei voi ratkaista todellisuuden ongelmaa.

5.32 REAKTIO FIKTIONALISMIA VASTAAN

¹Toinen toistaan seuraavat luonnontieteelliset löydöt kumosivat Hegelin diktatoriset väitteet ja tekivät selväksi, että todellisuus oli aivan jotain muuta kuin fiktoromantikkojen mielikuvitusrakennelmat. Reaktio siihen saakka kaikkea ajattelua hallinneita spekulatiojärjestelmiä vastaan oli tietenkin voimakas. Eivät vain luonnontutkijat, vaan myös muut sivistyneet menettivät luottamuksensa filosofiaan. He kääntyivät sen sijaan tiedemiesten

puoleen, joiden tervejärkisyys tarjosi paremman näkemyksen fyysisestä maailmasta. Uskottiin, että ilman filosofiaakin voi tulla toimeen. Valitettavasti fysikalisteilla, jotka pyrkivät yleistajuistamaan luonnontieteellistä kokonaisnäkemystä, ei ollut siihen vaadittavaa pätevyyttä, mikä edelleen lisäsi hämmentyneisyyttä.

²Filosofian historian hylkääminen olisi kuitenkin saattanut merkitä vain samojen ajatusvirheiden toistamista. Filosofian historia on erehdysten historiaa. Filosofia ei auta meitä löytämään "totuutta" eikä selittämään olemassaoloa. Se osoittaa, kuinka meidän ei tulisi ajatella. Se osoittaa inhimilliselle älylle vääjäämättömät ajatusvirheet. Ja se on tarpeeksi merkityksellistä. Eksoteerisen filosofian ainoa mielekäs katsantotapa on pitää totuutena sitä, mitä jää jäljelle, kun kaikki erehdykset on tehty. Me lähestymme totuutta vähitellen seuraamalla hylättyjen erehdysten tietä. Kun filosofit kerran oivaltavat tämän, he tulevat käsittelemään filosofisten ongelmien ratkaisemiseen ehdotettuja kokeiluja aivan toisella ja kriittisemmällä tavalla. Filosofian historian on oltava häikäilemätöntä kritiikkiä, eikä pyrkimystä säilyttää kaikenmaailman päähänpistoja. Nykyisessä muodossaan se on yleisesti katsoen sarja väärennöksiä. Filosofien järjettömyyksiä on ratkaiseviltä kohdiltaan kaunisteltu tai ne on jätetty kokonaan pois, jotta kokonaisuus vaikuttaisi mielekkäämmältä, lukuun ottamatta, että erehdyksiä ei usein edes huomattu.

³On vain kaksi järkevää tapaa nähdä olemassaolo: terveen järjen tapa tai hylozoiikan todellisuusjärjestelmä. Uppsala-filosofi Karl Hedvall osoitti etevällä loogisella ajattelun terävyydellään ja terveellä järjellään, että objektiivisen tajun välitön, harkitsematon todellisuuskäsitys on ainoa oikea. Hän osoitti myös, että subjektiivinen järki eksyttää, ja että taju, joka voi vain todeta tosiasiat, on suojaton järjen teorioita vastaan. Ja tämä suojattomuus mahdollistaa filosofiset erehdykset.

⁴Tutkimus on loputonta. Ihmiselle ei ole mahdollista päästä mihinkään lopputulokseen olemassaolon suhteen. Eksoteerinen "totuus", ehdoton tietojärjestelmä, on tutkimuksen kangasteleva lopullinen päämäärä. Ihmiskunnalla on vielä paljon tekemätöntä, ennen kuin se on tutkinut fyysisen maailman ja löytänyt kaikki fyysiset lait. Tieto todellisuudesta on normaaliyksilölle olennaisilta osiltaan luonnontutkimuksen tulosta. Filosofian tehtävät on rajoitettava immanenttiin arvosteluun, periaatetutkimuksiin, käsiteanalyysiin sekä yleiskatsauksellisiin järjestelmiin, jotka perehdyttävät tutkimuksen saavuttamiin tuloksiin. Filosofinen arvostelu osoittaa järjestelmien virheellisyydet, niiden väärät perusteet, niiden sisäiset ristiriidat ja kohtuuttomat seuraukset. Tämä arvostelu paljastaa vähitellen yhä useampia virheellisyyksiä järjestelmissä sen sijaan, että yrittäisi silitellä niitä, niin kuin nyt tapahtuu. Käsiteanalyysissä on edettävä varovasti. Ihmiskunnan ajattelu on kokonaisuudessaan apukäsitteiden höystämää, eikä niitä ilman tulla toimeen, ennen kuin ne korvataan joko tutkimuksen tai esoteriikan perustosiasioilla. Ilman apukäsitteitä emme tule koskaan löytämään oikeita käsitteitä, ainoastaan riistämään itseltämme tarpeellisen aineiston ajattelua varten.

⁵Vielä on mainittava neljä filosofia, koska kukin heistä on löytänyt platonisen, todellisuuden kanssa yhtäpitävän idean ja erityisesti korostanut sitä: Schopenhauer kaikkivaltiaan sokean tahdon, Hartmann tiedostamattoman, Spencer kehityksen perusperiaatteen ja Bergson intuition. Olkoonkin, että järjestelmät, jotka he idealleen rakensivat, epäonnistuivat. Mutta ideat ovat saaneet muistomerkkinsä, ja siten ne on pelastettu aatehistorialle, filosofian perilliselle.

⁶Lopuksi muutamia sanoja pragmatismista, joka semantiikan tavoin on äärettömän tyypillistä harhautuneen järjen hämmentyneisyydelle, nykyajan käsitteelliselle epäselvyydelle ja ajatussekaannukselle. Se on subjektivismiin mielialtaa kaikessa komeudessaan. Pragmatismi on filosofinen vastine teologiselle jesuitismille, jonka mainetta on turha yrittää palauttaa. Pragmatismi edustaa aatetta "tarkoitus pyhittää keinot" filosofisessa asussa. Aatteen nk. totuusarvo olisi riippuvainen sen käyttökelpoisuudesta tavoitellun päämäärän

saavuttamiselle. Valhetta ei saa pelkästään kutsua totuudeksi, vaan se on totuus, kunhan se vain on hyödyksi. Myös natsit ja bolsevikit ovat käyttäneet aatetta hyväkseen. Pragmatismiin luetaan myös yritykset asettaa tieteelliset hypoteesit tietojärjestelmän perustaksi, mikä on tuomittu epäonnistumaan, sillä mitkään hypoteesit eivät ole ajan oloon pitäviä. Merkittyyään alun perin tarkoituksenmukaista tai elinkelpoista (totuudellista), sana "pragmatismi" on saanut yhä laajemman, immanenssifilosofian "immanentti"-sanana tapaisen merkityksen.

⁷Katsottaessa taaksepäin sille tielle, jota eurooppalainen filosofia on edennyt 2500 vuoden ajan (Kalojen aikakauden) on havaittavissa, että todellisuusiideiden hankkiminen on ollut ihmiskunnalle hidasta. Käsittääkseen ideat ja säilyttääkseen ne jälkimaailmalle se on saanut sovittaa ne fiktiojärjestelmiin. Askel askeleelta ihmiskunta houkutellaan huomaamatta todellisuuteen todellisuusiideiden korvatta heidän fiktionsa. Yksilöiden mentaalisen omatoimisuuden tarve on tyydytetty sillä, että he ovat saaneet laatia enemmän tai vähemmän loogisia mielikuvitusjärjestelmiään. Loputtomalla työllä yksilön on muotoiltava uusia maailman- ja elämäntulkintoja vähitellen paljastuvien todellisuusiideiden avulla, kunnes ihmiskunta on oivaltanut, että tieto todellisuudesta on inhimillisen järjen saavuttamattomissa, kunnes se on oivaltanut esoteriikan ylivoimaisuuden työhypoteesina. Nämä ideat nykyinen käsiteanalyysi yrittää ihmiskunnalta riistää.

5.33 Schopenhauer

¹Schopenhauerin saama realistinen kasvatus, joka sai hänet elämyksissä ja kokemuksissa näkemään kaiken tiedon lähteen, oli säästänyt hänet skolastiselta käsittelemiseltä. Filosofiaa tutkiessaan hän oivalsi heti, miten mieleltä oli laatia kategorioita ja rakentaa järjestelmiä tyhjiä käsitteistä, tyhjiä siksi, että niissä ei ollut todellisuuden tosiasiasisältöä. Hänen yksipuoliset opintonsa (upanishadit, eksoteerinen Platon ja Kant) estivät häntä oivaltamasta virheellisyyttä kolmessa Kantin monista dogmeista: subjektivismi, tila ja aika havaintomuotoina ja todellisuuden jako ilmiöihin ja olioihin sinänsä. Hyväksymällä nämä kolme dogmia hän pilasi oman järjestelmänsä. Tila on ulottuvuutta ja aika on jatkuvuutta. Aika on tapa mitata tapahtumien peräkkäisyyttä.

²Ikiaine (kaaos) on tilan. Tila syntyy vasta kosmoksen myötä. Kosmoksessa aine mahdollistaa tilan käsittämisen, liike mahdollistaa ajan käsittämisen ja luonnontapahtumat mahdollistavat luonnonlakien eli kausaliteetin toteuttamisen - kaikki nämä asiat ovat erilaisia eri maailmoissa.

³Esoteriikan mukaan todellisuudella on kolme aspektia: aine, liike ja tajunta. Descartes ja Spinoza olivat korostaneet aine- ja tajunta-aspektia. Schopenhauer tarttui liike- ja tajunta-aspektiin. Koska kaikki kolme aspektia ovat ehdottomia, eikä niitä siis voi johtaa jostakin muusta, epäonnistuu jokainen maailmanselitysyritys, joka ei ota huomioon jokaista kolmea aspektia.

⁴Koko elämänsä ajan Schopenhauer häilyi subjektivismin ja objektivismin välillä. Itse asiassa subjektivismi oli teoria, joka soti koko hänen elämänsänsä ja todellisuustajuansa vastaan. Sen vuoksi hän korostikin voimakkaasti aineen kausaliteettia korvikkeena objektiiviselle aineelle. Kukaan ei ole kyennyt kuvaamaan todellisuutta niin kuin hän, eikä kukaan ole hänen tavoin korostanut tosiasiaa, että välitön todellisuuden kokeminen on kaiken tietomme lähde. Toisinaan todellisuus on hänelle maajaa, petollista näennäisyyttä, illuusiota. Mutta useimmiten todellisuus on juuri sitä, mitä se näyttää olevan. "Luonnon ominaispiirre on läpikotainen rehellisyys." Hän on hyvin lähellä Hedvallin selviötä, jonka mukaan meitä eksyttävät omat teoriamme, ja objektiivinen tajumme on turvattoman altis subjektiivisen järkemme fiktioille ja niiden suggestiiviselle voimalle. Tämän häilyväisyyden vuoksi hänen järjestelmänsä on täynnä ristiriitaisuuksia. On ymmärrettävää, että Hedvall, jolle ristiriitaisuudet olivat kauhistus, saattoi nimittää häntä romaanikirjailijaksi. Kuitenkaan kukaan uudemman ajan filosofeista ei ole lausunut niin monta esoteerista totuutta kuin

Schopenhauer. On äärettömän tyypillistä, että 1800-luvun suurinta filosofia ovat eniten halveksineet ammattifilosofit.

⁵Schopenhauerin Kantiin ja hänen seuraajiinsa kohdistama arvostelu kuuluu kaikista terävä-älyisimpiin suorituksiin. Hän kumosi loistavasti useimmat Kantin sofismeista osoittaen Kantin sekä teoreettisen että käytännöllisen "puhtaan järjen" fiktiivisyyden. Jos hänellä olisi ollut tilaisuus muistaa uudelleen piilevä esoteerinen tietonsa, ei fysikalisti Kantista olisi jäänyt mitään jäljelle.

⁶Mielenkiintoisia ovat hänen neljä distinktiotaan, jotka koskevat ihmisen ensisijaisia tapoja käsittää todellisuutta: fyysisen tapahtumisen syy ja vaikutus, loogisen ajattelun peruste ja seuraus, matematiikan ilmeiset selviöt ilman todisteen tarvetta, tahdon epävapaus aina voimakkaimman vaikuttimen määräämänä.

⁷Tahtoa koskevassa opissaan Schopenhauer on nähnyt syvemmälle kuin kukaan muu filosofi. Tahto, liikkeen alullepanija, on ikivoima, ikuisesti sokea, dynaaminen, so. ikuisesti itsetoimiva, ehtymätön, kaikkivoipa. Selittääkseen kuinka tämä sokea tahto kykeni tuottamaan tarkoituksenmukaisia elämänmuotoja oli Schopenhauerin turvauduttava muotoa muovaavien "platonisten ideoiden" järjestelmään. Schopenhauer on käsittänyt Platonin ideat sikäli oikein, että ne ovat eläviä voimia, kausaalelementaaleja energian lataamine ideoineen. (Esoteriikan mukaan hitaasti heräävä tajunta saavuttaa yhä korkeammassa luomakunnissa yhä suuremman kyvyn omaksua ikiaineen sokeaa, dynaamista energiaa, josta tulee siten tahto.) Hänen puutteellinen psykologinen oivalluksensa, joka sai hänet jättämään emotionaalisuuden oman todellisuuden huomiotta, sai aikaan sen, ettei hän voinut pitää kiinni teoriasta, jonka mukaan tahto on ehdottoman sokea. Tunteet hän nimittäin liitti tahtoon, joka sai siten tietynlaisen tajunnan; sekoittaen siten emotionaalisuuden ja tahdon keskenään (vrt. kappale 3.4.7).

⁸Myös eetikona Schopenhauer on erikoisasemassa. Hän teki selväksi, ettei järkevää moraalia kaikesta luennoimisesta huolimatta ole koskaan esitetty, ettei ole voitu olla yhtä mieltä edes sen sisällöstä, sen perusteista tai vaikuttimista. Aikaansaannokset ovat kokoelma fiktioita, mielivaltaisuuksia, tabuja ja apriorisia saippuakuplia.

⁹Mitkään itsekkäät vaikuttimet eivät kelpaa. Oikeamielisyys ja myötätunto ovat ainoat pitävät vaikuttimet, joita ei kuitenkaan ole korostettu missään eettisessä järjestelmässä, vaikka ne pilkistävätkin esiin Rousseau'n teoksissa. Valitettavasti Schopenhauer käytti epäonnistunutta, kielteistä nimitystä Mitleid, sääli, mikä herätti Nietzscheä silmitöntä vastarintaa. Myötäkärshivä lisää maailman kärsimystä hyödyttämättä ketään, muuttuu pian hermoraunioksi ollen itse avun tarpeessa sen sijaan, että kykenisi tehokkaasti auttamaan toisia.

¹⁰Käskyt ja vaatimukset määräytyvät palkkiosta ja rankaisusta, eivätkä siis ole kategorisia, kuten Kant ajatteli, vaan ehdollisia. Mielekäs ja oikeamielinen toiminta eivät välttämättä merkitse samaa; jalo toiminta ei ole välttämättä mielekästä, eikä mielekäs toiminta välttämättä jaloa. Velvollisuus ja toimeksiotto kuuluvat yhteen. Velvoitukset edellyttävät oikeuksia. Niin kutsuttu omatunto on pelon, taikauskon, ennakkoluulojen, turhamaisuuden, tapojen ja muiden ominaisuuksien muodostama kompleksi. Näiden suhteellinen määrä vaihtelee taipumusten, kasvatuksen ja ympäristön vaikutuksen mukaan.

¹¹Myös uskonto saa osuutensa mielenkiintoisessa dialogissa. On osattava pitää erillään uskonto, ihmisen kaipuu ihanteiden maailmaan, ja kirkko, joka on tietämätön, arvostelukyvytön ja vihamielinen. Loputtomalla tuomitsemisellaan ja kiroamisellaan, suvaitsemattomuudellaan ja vainoamisellaan, kidutuksellaan ja polttorovioillaan kirkko on menettänyt kaikki oikeutensa vaikuttaa auktoriteettina totuuden ja oikeuden suhteen. Nämä vihanilmaisut tuomitsevat kirkon, jonka tehtävänä oli julistaa rakkautta. Ei kuitenkaan voi kieltää, että kirkko on aikaansaanut myös paljon hyvää. Barbaarisella kaudella se on taistellut laittomuutta vastaan, vaikuttanut jalostavasti raakoihin tapoihin ja tottumuksiin, suorittanut laupeudentyötä, hoitanut perittyä tietämystä, kannustanut taidetta kaunistamaan pyhäkköjä.

¹²Schopenhauer oli psykologisesti oikeassa oivaltaessaan, että yliopistossa filosofiaa

opiskelevat eivät etsi totuutta, niin kuin he itse luulevat, vaan todisteita jo omaksumilleen uskonkäsityksille.

¹³Kaikkien aikojen pyhimyksissä Schopenhauer oli huomaavinaan erään yhteisen piirteen: elämisen tahdon tappamisen kvietismillä ja asketismilla. Joutuessaan silmätysten maailman kurjuuden kanssa hänen piilevä pyhimysvaistonsa johdatti hänet harhaan. Täysin vastoin koko elinvoimaista, tervettä, realistista elämänvaistoaan hän oli teoreettinen pessimisti. Tämä johtui siitä, että hänen näkemyksensä mukaan elämä on sokean ikitahdon aikaansaannosta ollen vailla ehdotonta tarkoitusta ja mielekästä päämäärää. Maailmanhistoria, joka on maailmantuomioistuin, ei osoita mitään kehitystä, ainoastaan loputtomasti toistuvaa päämäärättömyyttä ja mielettömyyttä. Näin asia olisikin, jos ihmiskunta olisi korkein luomakunta.

¹⁴Tietenkin sellainen elämännäkemyksensä vaikuttaa lamauttavasti. Esoteriikan mukaan elämä ei ole kärsimystä. Kärsimys on huonon kylvön huonoa satoa. Minä (monadi) inkarnoituu saadakseen kokemuksia ja oppiakseen niistä, oppiakseen tuntemaan todellisuuden ja elämän. Se ei turmele asketismilla ja moralismilla, masentavilla ja elinvoimaa kuluttavilla katsantotavoilla tähän tarvitsemaansa välinettä (elimistöä). Buddhan nirvaana ei ole minän sammuminen, ei loppu, vaan alku, nouseminen korkeampaan luomakuntaan. Myös fyysisestä elämästä on kerran tuleva paratiisi, kun ihmiskunta on omaksunut terveen järjen, oikeamielisyyden ja ykseydentunteen, oivaltanut, että vihaa on kaikki, mikä ei ole rakkautta.

¹⁵Schopenhauerin "kolmeen filosofastiin", Fichteen, Schellingiin ja Hegeliin kohdistamaa purevaa arvostelua on kovasti harmiteltu. Sen sijaan olisi pitänyt arvostaa sitä, että oli joku, joka uskalsi vastustaa hävytöntä vallattomuutta. On kiistämätöntä, että Schopenhauer oli sekä todellisuustajun (lukuunottamatta hänen teoreettista riippuvuuttaan Kantin alkuperäisestä, absoluuttisesta subjektivismista) että terävä-älyisyyden suhteen näitä kolmea huomattavasti etevämpi. Jälkimaailma on kerran tulevaisuudessa oivaltava, kuinka oikeutettu hänen arvostelunsa oli.

¹⁶On kuvaavaa, että kauan mentaalimaailmassa inkarnaatioiden välillä oleskelleet joutuvat helposti illuusiofilosofian uhreiksi (jonka mukaan kaikki aine on illuusiota).

5.34 Hartmann

¹Edouard von Hartmannin avustus filosofian historialle on hänen korostamansa idea, että tiedostamaton on olemassaolon perustekijä ja välttämätön todellisuuden ymmärtämiselle. Ilman tätä ideaa ei olisi syytä mainita häntä, sillä tämän lisäksi hän ei saanut aikaan mitään pysyvää. Kuten tavanomaista filosofialle, tuli tämänkin idean kehyksistä epäonnistunut rakennelma. Uusi idea ei suinkaan ollut. Siihen on viitattu pythagoralaisessa järjestelmässä. (Monadit ovat alun perin tiedostamattomia. Niiden tajunta ja tajunnanaktiivisuus kehittyvät manifestaatioprosessissa.) Hartmann turvautui usein tiedostamattomaan mystisenä selityspäätteeksi, kun muita selityksiä ei ollut tarjolla. Niin ei tietenkään voi tehdä, vaikka psykoanalyttikot tekevätkin niin.

²Kantin ja Hegelin täydellisestä epäonnistumisesta ja Schopenhauerin tuhoavasta arvostelusta huolimatta Hartmann ei ollut oivaltanut kategorioiden laatimisen nurinkurisuutta. Kuten aina on subjektivistien laita niin pian kuin heidän on puututtava kiusalliseen ulkomailmaan, lähti hänkin luonnontieteen toteamuksesta, että aine on olemassa, koska tämä on ainoa mahdollinen selityspäätteeksi. Kyettyään tällä tavoin hyödyntämään tutkimuksen tosiasioita, hän muutti objektiivisen kuin taikasauvan iskusta subjektiiviseksi ja sovitti sen laatimiinsa loke-roihin.

³Hartmann on tyypillinen eklektikko, joka kokosi kaikki edeltäjiensä ideat ja yritti tehdä niistä järjestelmää. Monipuolisuudellaan ja sisältörikkaudellaan se tekee lukijaan vaikutuksen.

5.35 Spencer

¹Herbert Spencer lähti luonnontutkimuksen tuloksista ja yritti koota todetut tosiasiat tietojärjestelmäksi. Yleiskatsauksillaan sellaiset järjestelmät helpottavat orientoitumista tieteiden parissa. Järjestelmä osoittaa, kuinka pitkälle tutkimus on edennyt. Periaatteesta hän luopui yrityksistä sallia subjektiivisen järjen arvostella jotakin, mitä ei voinut löytyä objektiivisen tajun sisällöstä. Siten hän on tyypillinen immanenssifilosofi, joka vaistoa oikein, että terveen järjen vastainen ei voi olla yhtäpitävää todellisuuden kanssa. Kohtuuton ei kelpaa työhypoteesiksi.

²Jo ennen Charles Darwinia Spencer oli kehittänyt evoluutioteoriansa, jonka mukaan evoluutio on progressiivinen muutos epäyhtenäisestä (inkohärentistä) homogeenisuudesta yhtenäiseen (kohärenttiin) heterogeenisuuteen rakenteen ja toiminnan suhteen. Kehitysajatuksen oli tosin erityisesti Lamarck alkanut kiinnittää huomiota jo 1700-luvulla. Mutta se teki läpimurtonsa vasta sen jälkeen, kun Spencer oli osoittanut kehityslain universaalisuuden ja pätevyyden kaikilla elämän aloilla, erityisesti biologian, sosiologian ja psykologian aloilla. Hänen "synteettisen filosofian järjestelmänsä" oli yhteenveto sen ajan tietämyksestä. On huomautettava, että hän käytti aivan liian ahkerasti analogiaperiaatetta. Yhteiskunta ei ole fysiologinen organismi. Liian pitkälle saatettu analogia sekoittaa enemmän kuin selittää.

³Esoteriikan mukaan mekaaninen tapahtumainkulku palvelee ikuisia luonnonlakeja seuraten suurta kosmista päämäärää: jokaisen atomitajunnan kehittymistä tiedostamattomuudesta kaikkietävytyteen. Yksilöllisen tajunnan muokkaamat elämykset ja kokemukset lisätään siihen alitajunnassa piilevien kokemusten varastoon, joka lukuisten inkarnaatioiden aikana tasaisesti kasvaa ja antaa yksilölle mahdollisuuden käsittää ja ymmärtää yhä enemmän, hankkia tietoa todellisuudesta ja elämästä, löytää olemassaolon lakeja ja oppia soveltamaan niitä mielekkäästi. Tarkoituksenmukaiset elämänlait mahdollistavat tajunnankehityksen.

⁴Tietenkään Spencer ei saanut armoa ammattifilosofien silmissä. Heidän olisi muuten pitänyt oivaltaa, että itse asiassa hän on esikuva filosofille, jonka tehtävänä tulisi olla todellisuuteen perehdyttäminen ja yleiskatsauksen laatiminen tutkimuksen katsantokannasta. Nykyisiä filosofiä askarruttaa sen sijaan oikeastaan vain niin kutsuttu tietoteoria, kysymys tiedon mahdollisuudesta. Kun filosofit ovat selvittäneet filosofiset näennäisongelmat ja suurten ajattelijoiden ajatusvirheet, voivat he omistautua tiivistämään todellisuustutkimuksen tulokset.

5.36 Bergson

¹Opiskeluaikanaan Bergson pääsi kosketuksiin esoteriikan kanssa. Hänellä oli tilaisuus tutustua sen aatteisiin, ja hän hyödynsi näistä myöhemmin niin monta kuin hän itse ymmärsi ja kykeni käyttämään eksoteerisessa filosofiassaan.

²Bergsonin mukaan tila on homogeeninen ja laaduton suure. Tämä on sekä oikein että väärin. Loputon, rajaton tila, joka itsessään sisältää lukuisia kosmoksia, on itse homogeeninen. Mutta tämä "tila" on samanaikaisesti itse ikiaine, joka omaa kaikki elämän ehtymättömät ominaisuudet, sellaisina kuin ne ilmenevät atomisoituneessa manifestaatioaineessa.

³Ajalla ei ole ulottuvuutta. Suoran käyttö ajan vertauskuvana oli epäonnistunut, täysin onnettomasti valittu vertaus, joka on antanut aihetta moniin väärinkäsityksiin. Vain tilalla on ulottuvuus. Aika on ykseys, joka liittyy menneisyyden nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Aika on pysyväisyyttä, edelleen olemassaoloa, jatkuvuutta. Objektiivinen aika yhdistyy aina tilaan peräkkäisyydessä. Se on prosessin mittaaja ja voidaan sen vuoksi jakaa aikakausiin tai aikasykleihin. Aika on sekä objektiivista että subjektiivista. Kosmos (ikiaineessa) koostuu manifestaatioaineesta ja on se, mitä me voimme nimittää tilaksi, jossa kaikki maailmat ovat

olemassa. Aika on tapa mitata kokonaisprosessia, jossa kaikki tapahtumainkulku etenee. Niin tila kuin aikakin, jotka ovat meille tapoja mitata ja asteittaa, voidaan jakaa kuinka pieniin yksiköihin tahansa.

⁴Pytagoraan mukaan kosmos on täytetty toisensa lävistävillä eri tiheysasteen omaavilla ainemaailmoilla alas karkeimpaan fyysiseen maailmaan saakka. Mikään näistä maailmoista ei ole epätodellinen, näennäistä todellisuutta, illuusiota. Kaikilla on objektiivinen aineellinen olemassaolo. Tietenkään alempien maailmojen olennot eivät kykene objektiivisesti käsittämään korkeampien maailmojen ainetta. Mutta he voivat subjektiivisesti havaita näistä korkeammista maailmoista tulevat värähtelyt, vaikka heillä ei ole kykyä lukea näitä elämänilmaisuja korkeampiin ainelaatuihin kuuluviksi. Vain esoteriikka voi antaa vaadittavat, oikeat selitykset näille ilmiöille

⁵Menneisyys on nykyhetkessä. Kausaaliminälle ei ole olemassa menneisyyttä planeetan atomimaailmoissa 47–49, ei myöskään 43-minälle aurinkokunnan atomimaailmoissa 43–49. Minä oppii kaikista kokemuksista ja kehittyy sen tähden jatkuvasti. Sekä tajunnan sisäinen että aineen ulkoinen maailma muuttuvat alituisesti. Käsite pitää kiinni yleisestä, luonteenomaisesta, yhteisestä yksityisten ilmiöiden paljoudessa.

⁶Intuition idea, jolle Bergson on antanut menestyksellisimmän muotoilun, on idea "luovasta kehityksestä". Suuri kosminen evoluutio ei työskentele ennaltamäärätyn suunnitelman mukaan. Vain lopullinen päämäärä on määrätty: kaikkien monadien on hankittava kaikkitietävyys koko kosmoksesta. Bergson oivalsi selkeästi, että evoluutio luo itse edellytykset ja mahdollisuudet omalle kasvuilleen. Nämä edellytykset riippuvat kuitenkin jokaisen olennon omalaadusta, atomeista planeettoihin, aurinkokuntiin jne. saakka. (Koska kaikella aineella on tajuntaa, on jokainen ainemuoto olento jollakin tietyllä kehityksen tasolla.) Siten menneisyys rajoittaa tulevaisuuden mahdollisuuksia. Järkkymätön suunnitelma kumoaisi vapauden lain, jonka mukaan jokaisella monadilla on oikeus kerran hankkimaansa vapauteen (riippuen oivalluksesta ja kyvystä), jota se vastaisuudessa lainmukaisesti soveltaa. Evoluutio hapuilee eteenpäin kaikkia mahdollisia teitä löytääkseen tarkoituksenmukaisimman tien jokaiselle ja kaikille.

⁷Bergsonin toinen intuition idea ilmenee hänen korostaessaan intuition mahdollisuutta. Tällä opilla hän palaa takaisin Platoniin. Intuitio avaa meille ideoiden maailman. Se on erityinen tiedonelin, joka antaa meille oikeita ideoita, oikeaa tietoa todellisuudesta. Vain harvat ihmiset ovat ponnistelleet mentaalimaailman eri "tajunnankerrostumien" läpi ja onnistuneet valloittamaan intuitiotajunnan. Myös useimmat filosofit oleskelevat edelleen kahdella alimmalla, päätelmäajattelun ja periaateajattelun alueella. Todellisesta intuitiosta ei voi puhua ennen kuin yksilö on omaksunut ja hallitsee perspektiivi- ja systeemiajattelun. "Intuitio", jota Bergson pyrkii kuvailemaan, on kuitenkin pikemminkin piilevä kokemusten synteesi, joka muodostaa yksilön omakohtaisesti hankkiman, tiedostamattoman ajatusjärjestelmän ja välittömästi määrää hänen käsityksensä todellisuudesta ja elämästä.

5.37 Loppusanat

¹Ihmiskunta elää parhaillaan uutta sekä subjektivistista että skeptistä aikakautta. Täm on seurausta siitä, että teologiset dogmit ovat hajonneet, tietoisuus filosofisen spekulatiivisuuden fiktivisyydestä on herännyt ja ydinfysiikka on räjäyttänyt luonnontieteelliset dogmikäsitteet. Vanhemmat ajattelutavat ovat hajonneet kokonaisuudessaan, ilman että mitään uutta eksoteerista järjestelmää on voitu asettaa niiden tilalle. Johdonmukainen subjektivismi johtaa täydelliseen harhautumiseen olemassaolossa, ylivoimaiseen mielivaltaan, periaatteetomuuteen ja vastuuttomuuteen.

²Koska oikeuskäsitys ilmenee elämänsä katsomuksesta, joka vuorostaan nojaa maailmankatsomukseen, on yleinen järjestelmien hajoaminen johtanut oikeuskäsitteiden hajoamiseen ja siten yleiseen laittomuuteen. "Ihmiset tuntevat olevansa usein syvästi

epävarmoja oikean ja väärän suhteen. He ovat epätietoisia jopa siitä, ovatko oikea ja väärä muuta kuin vanhaa taikauskkoa." Suurena syypäänä tähän asiantilaan ovat teologit, jotka ovat itsepintaisesti vastustaneet uskonnon ja tieteen sovintoa. He ovat kykenemättömiä vapautumaan vallitsevan uskonnon illuusioista ja fiktioista.

³Samalla tavoin kuin voi olla vain yksi uskonto (yhteinen kaikille viisaille kaikkina aikoina, nimittäin rakkauden ja viisauden uskonto), voi olla vain yksi filosofia (oikea ajatusjärjestelmä) ja yksi oikea tieteellinen käsitys fyysisestä todellisuudesta. Kun tutkimus lopulta kykenee laatimaan tuon järjestelmän induktiivisella menetelmällään, se on saavuttanut päämääränsä. Tämä saavutus on vielä kaukana.

⁴Jo Buddha teki selväksi 600 vuotta e.Kr., ettei inhimillinen järki voi ratkaista olemassaolon ongelmaa eikä filosofian ongelmia.

⁵Esoteriikka on yhteenveto planeettahierarkian antamista perusluonteisista todellisuutta, elämän tarkoitusta ja päämäärää koskevista tosiasioista, jotka ovat aina olleet salaisten tietokuntien parhaimmiston saatavilla, mutta joiden julkaiseminen nykyisin on sallittu. Ilman tätä tietoa ihmiset tulevat aina kiistelemään kaikista perusongelmista, jokainen ajatteleva ihminen tuhlaamaan aikaansa hankkiakseen suurella vaivalla oman fiktiivisen käsityksen olemassaolosta. Vain esoteriikka muodostaa yhteisen perustan uskonnolle, filosofialle ja tieteelle.

⁶Hylozoiikka pakottaa järjen hyväksymään ainoan "työhypoteesin", joka on yhtäpitävä todellisuuden kanssa ja jota ei voi koskaan korvata paremmalla hypoteesilla tulevaisuudessa.

⁷Filosofit ovat aina metsästäneet "yleispätevää ja tarpeellista". Oikein ymmärrettynä hylozoiikka osoittaa juuri "loogisesti tarpeellisen", loogisesti vääjäämättömän.

⁸Uskonto, filosofia ja tiede eivät kykene esittämään järkkymätöntä pohjaa, jolle elämäntutkimuksen voi rakentaa.

LISÄYS

5.38 Nykyinen filosofia

¹Filosofit ovat kaikkina aikoina, joskin hapuillen, vaistomaisesti, yrittäneet antaa jonkinlaisen selityksen olemassaololle, elämän tarkoitukselle ja päämäärälle, yrittäneet vastata Sfinxin kolmeen kysymykseen: Mistä, miten ja mihin? He eivät ole oivaltaneet, että tämä on mahdotonta, koska heillä ei ole ollut tietoa todellisuudesta eikä edellytyksiä tälle tiedolle. He eivät vielääkään aavista, että näkyvä maailma on murto-osa koko todellisuudesta. He ovat edelleen yhtä varmoja väärinkäsityksistään kuin papit ja poppamiehet kautta aikojen.

²Filosofia rajoittuu fyysiseen todellisuuteen, ja sen tähden kaikki filosofia on aina oleva fyysisessä suhteessa fysikalismia ja ylifyysisessä suhteessa subjektivismia: spekulatioita ilman todellisuussisältöä. Ennen kuin ylifyysisistä asioista voidaan puhua täytyy olla tosittietoja ylifyysisistä maailmoista.

³Tieto todellisuudesta on järjestelmä subjektiivisia todellisuuskäsitteitä, jotka ovat yhtäpitäviä objektiivisen aineellisen todellisuuden tosiasioiden kanssa ja perustuvat niille. Kun nämä tosiasiat on todettu ja asetettu oikeisiin yhteyksiinsä (historiallisiin, loogisiin, psykologisiin ja kausaalsiin), on ihmisellä todellista tietoa todellisuudesta.

⁴Filosofeilta puuttuu ylifyysinen objektiivinen tajunta ja siksi he ovat kykenemättömiä toteamaan tosiasioita ylifyysisissä maailmoissa. Tämän filosofit ovat alkaneet oivaltaa, mikä on suuri edistysaskel. He oivaltavat, että se, mikä ei voi olla objektiivisen tarkastelun kohteena, jää subjektivismiksi. Filosofian historia osoittaa, että kaikki filosofia on ollut subjektivistista, mielikuvitusrakennelmia, joille ei ole vastaavuutta todellisuudessa. Mutta johtopäätös, jonka nykyiset filosofit ovat tästä järkevistä oivalluksesta vetäneet, on väärä. Filosofien epäonnistuminen ei millään tavalla todista, ettei tietoa voi olla muusta kuin

fyysisestä todellisuudesta.

⁵Kun ajatus askartelee ylifyysisten ilmiöiden parissa ilman tosiasioita, se jää subjektiiviseksi eikä kykene näkemään omaa subjektiivisuuttaan. Vanhojen filosofien looginen todistelu jäi kokonaan subjektiivisuuden puitteisiin ollen objektiivisuuden kriteereitä vailla, sillä seurauksella, että heidän spekulationsa eivät koskaan pitäneet yhtä todellisuuden kanssa. Ei ole logiikan syy, että sitä käytetään väärällä tavalla.

⁶Luonnontiede pyrkii tutkimaan fyysistä, mutta ei ylifyysistä todellisuutta. Se ei vielä tiedä, että fyysinen aine koostuu ylifyysisestä aineesta ja että tapahtumainkulun syitä on etsittävä ylifyysisestä aineellisesta todellisuudesta.

⁷Psykologit puuhaavat tajunnan aspektin parissa. Ylifyysisen objektiivisen tajunnan puutteessa he saavat rajoittua tajuntaan sellaisena kuin se ilmenee ja voidaan tajuta organismissa.

⁸Nykyiset filosofit ovat vetäneet äärimmäiset johtopäätökset filosofian tai oikeammin sanoen subjektivismiin täydellisestä epäonnistumisesta. He ihmettelevät, ovatko perityt todellisuuskäsitteet subjektivistisia abstraktioita ilman vastaavuutta todellisuudessa, ja sen vuoksi he ovat ryhtyneet poistamaan kaikkia sellaisia käsitteitä tietämättä, että nämä todellisuuskäsitteet on saatu esoteerisilta tietokunnilta. He eivät oivalla, että myös heidän uusi spekulationsa on subjektivismia. He yrittävät jopa poistaa käsitteen "objektiivinen todellisuus".

⁹Kykenemättömyys oikeaan arviointiin koskettaa todellisuutta. Vai mitä sanottaneen seuraavasta syvämieltyydestä?

¹⁰"On yksinkertaista ajatella, että todellisuus olisi kerran kaikille annettu, objektiivinen suure. Kolme miestä tarkastelee norsua ja, kaikki kolme saavat eri käsityksen norsun koosta. Tosiasiassa he siis näkevät kolme eri norsua."

¹¹Ilmeisesti ihmiset eivät enää oivalla, että subjektiivisella käsityksellä ja objektiivisella todellisuudella on eroa. Siten filosofit ovat palanneet sofist Protagoraan subjektivismiin ja individualismiin. Mittaus osoittaisi, että kysymyksessä on kolme yksilöllistä, virheellistä käsitystä yhdestä ja samasta norsusta. Norsuja ei ole useampia kuin yksi.

¹²Terve järki on kaikkina aikoina epäillyt filosofien spekulatioita, ja tämä synnynnäinen (edellisissä inkarnaatioissa omaksuttu) todellisuudentaju on aina osoittautunut oikeaksi. On kysyttävä, mistä johtuu, että filosofit ovat kaikkina aikoina halveksineet tervettä järkeä, joka kuitenkin on ihmisen korkein järki.

¹³Monadien neljässä luomakunnassa evoluutionsa aikana hankkiman, objektiivisen todellisuuskäsityksen hylkääminen on riittävä todiste sille, että järki voi johtaa harhaan.

¹⁴Aikamme kulttuuri (kirjallisuus, taide, musiikki, mutta ei minkälainen kirjallisuus, taide ja musiikki tahansa) on kaikissa suhteissa antautunut urille, jotka johtavat kulttuurin hajoamiseen. Samoin on myös nykyisen filosofian laita.

¹⁵Ajattelija, joka sittenkin on onnistunut säilyttämään terveen järkensä elämäntutkimuksen suhteen, on Bertrand Russell. Mutta samaa ei voi sanoa hänen seuraajistaan (ei ole lainkaan mahdotonta ajatella, että he olisivat kreikkalaisten sofistien inkarnaatioita). He eivät tiedä edes, mitä terve järki on, ja aavistamatta olemassaolon mielekkyyttä he uskovat, että yleisinhimillisen kokemuksen käsitys on virheellinen. He uskovat kykenevänsä laatimaan uuden katsantotavan (nk. semantiikan, uudenlaisen eksymyksen), tehden siten viimeisestä vililyksestä ensimmäistä pahemman. Se on filosofisen järjen vararikkoselvitys. Filosofista on enemmän kuin koskaan aiemmin tullut tiedettä, joka pyrkii selittämään itsestään selvää (ihmiskunnan kootun kokemuksen tulosta) kohtuuttomuuksilla. Filosofista, joka alun pitäen oli teologian orja, on nykyisin tullut fyysisen tieteen orja. Ihmiskuntaparka!

5.39 *Bertrand Russell*

¹Russell on epäilemättä sopivin tutkimuksen kohde esoteerikolle, joka tahtoo selvittää aikamme filosofistieteellistä maailmankatsomusta ansioineen ja rajoituksineen. Hän on sopivin monesta muusta syystä. Hän on osoittanut fiktiivisyyden teologian, filosofian ja tieteen uskotellussa tiedossa, jonka ihmiskunta on vuosisatojen kuluessa isiltä perinyt. Hän on yrittänyt vapauttaa ihmiset järjenvastaisten teologisten dogmien ja elämäntieteisten moraalisten tabujen suunnattomasta taakasta, joka tekee ihmisten välisen kitkattoman yhteiselämän mahdottomaksi. Hän on osoittanut puutteet aikamme vallitsevista poliittisista ideologioista: kapitalismista, sosialismista, fasismista ja marxismista. Hän on tehnyt selväksi, että on välttämätöntä löytää uusi perusta elämäntutkimukselle. Hän on siis yrittänyt edistää reformaatiota useimmilla inhimillisen elämän aloilla.

²Russellin vaikutus on sängen ymmärrettävä. Hänen terve järkensä yhdistyneenä hänen riippumattomuuteensa periytyneistä ajatusdogmeista kaikilla inhimillisillä aloilla, hänen laaja lukeneisuutensa, historiallinen ja sosiaalipoliittinen perehtyneisyytensä, hänen älyllinen rehellisyytensä ja kiihkeä totuudenkaipuunsa ovat antaneet hänelle arvovaltaisen aseman aikamme filosofisessa ja tieteellisessä ajattelussa.

³Lapsuudesta saakka lordi Russellin tieteenkin iskostettiin englantilaisten seurapiirien uskonnollisia ja sosiaalisia harhakuvitelmia. Mutta kun sellainen älykkyys kuin Russell kerran herää alistamaan nämä dogmit, ihmiskunnan todellisen perisynnin, loogisen ja asiallisen analyysin alaiseksi, ei paljon jää jäljelle kaikesta siitä, minkä ihmiskunta edelleen hyväksyy totuutena. Mutta tähän vaaditaan enemmän kuin teräväpäisyyttä ja analyttistä kykyä. Ennen kaikkea vaaditaan rohkeutta: rohkeutta ajatella, rohkeutta tutkia oppien pitävyyttä, rohkeutta epäillä jopa sitä, minkä itse on hyväksynyt, rohkeutta ilmoittaa työnsä tuloksista, rohkeutta seisoa yksin kaikkien tuomitsemana maailman edessä.

⁴Ensimmäiset reaktiot hänen sosiaalisen ympäristönsä, akateemisen mielipiteen, oppineiden ja ystäväpiirin taholta olivat rajuja. Kun hänen arvostelunsa myöhemmin satutti joukkojen poliittisia uskonkappaleita, syntyi roskavaen mellakoita.

⁵Kuten kaikkia tienraivaajia inhimillisen tietämättömyyden illusioiden ja fiktioiden viidakossa, pidettiin myös Russellia syyllisenä pyhäinhäväistykseen, ja häntä vainosivat kaikkien yhteiskuntaluokkien roskajoukot.

⁶Brahmiinit eivät suinkaan ole oikeassa väittäessään, että korkeampi sosiaalinen kasti on todiste korkeammasta kehitystasosta. Kaikkien kehitystasojen yksilöt voivat inkarnoitua missä kastissa tahansa. Kaikki riippuu korjuun laista, kohtalon laista tai omavalintaisesta elämäntehtävästä.

⁷Seuraavaksi käsitellään vain kahta puolta Russellin kirjallisessa tuotannossa: Russell tietoteoreetikona ja yhteiskuntafilosofina sanan laajemmassa merkityksessä.

⁸Russellin mielipiteiden selvitys on tehtävä varauksellisesti. On selvää, että ajattelijana, joka pitkän tutkijaelämänsä ajan julkaisee teoksen toisensa jälkeen, oikoo myös aiemmin antamiaan käsityksiä. Yhtämittaa kasvava tieto aiheuttaa jatkuvaa käsitysten muuntelua. Eikä Russell koskaan kysynyt, oliko hänen myöhempi teoksensa ristiriidassa hänen edellisen teoksensa kanssa. Tässä arvosteltujen Russellin teosten lausuntojen ei siten aina tarvitse pitää yhtä Russellin mahdollisten lopputulosten kanssa.

⁹Russellin pyrkimyksenä on ollut vapauttaa ihmiskunta useimmilla elämän aloilla vallitsevista lukemattomista ajattelua lamauttavista dogmeista, ei vain historiallisesti vakiintuneista, vaan myös tämän päivän fiktioista, joita julistetaan suurina älyllisinä löytöinä.

¹⁰Ensimmäisessä jaksossa käsitellään Russellin filosofista ja tieteellistä maailmankatsomusta näihin liittyviä käsityksiä erityisesti arvostellen.

¹¹Toisessa jaksossa tarkastellaan Russellin elämäntutkimusta teologian, politiikan ja yleisen yhteiskuntafilosofian suhteen.

5.40 MAAILMANKATSOMUS

¹Ajatteleva ihminen, joka tahtoo hankkia itselleen käsityksen olemassaolosta, omaksuu sekä ulkoista, objektiivista, aineellista todellisuutta koskevan maailmankatsomuksen että sisäistä, subjektiivisen tajunnan tunne- ja ajatuselämää koskevan elämänkatsomuksen.

²Itse tietoainekseen muodostavat todetut tosiasiat. Tiede kokoaa nämä teorioiksi ja selittää ne hypoteeseilla. Teoriat voidaan jakaa historiallisiin, loogisiin (asiallisiin), psykologisiin ja kausaalisiin. Teoria on täydellinen vain, jos kyseisen ainealan kaikki tosiasiat on todettu. Käytännöllisesti katsoen asia ei ole koskaan näin. Hypoteesi täytyy hylätä, kun se ei kykene selittämään myös uusia tosiasioita. Hypoteesin elinikä on tilastollisesti arvioitu keskimäärin kymmeneksi vuodeksi.

³Luonnontutkimus on täyttänyt jo kokonaisia kirjastoja tosiasioilla, jotka koskevat olemassaolon kolmea aspektia: aineen, liikkeen ja tajunnan todellisuutta. Aineen perustieteiksi luetaan kemia, geologia, astronomia ja biologia, liikkeen perustieteeksi fysiikka ja tajunnan perustieteeksi psykologia. Muut tieteet voidaan sovittaa näiden otsikoiden alle, lukuunottamatta historiaa, joka antaa tosiasioita näiden ilmiöiden menneisyydestä.

⁴Jotta tiede voisi hyväksyä tosiasian tosiasiana, on sen oltava kaikkien todettavissa.

⁵Tiede kokonaisuudessaan tietojärjestelmänä on tosiasioiden, teorioiden ja hypoteesien yhdistelmä. Tieteellinen järjestelmä antaa orientoivan yleiskatsauksen tutkimuksen tuloksista.

⁶Tämän voitaneen sanoa olevan lähtökohta tiedemiehen käsitykselle todellisuudesta ja luonnontieteestä.

5.41 Filosofia

¹Matematiikan kautta Russell pääsi logiikkaan. Jo nuorena hän kiinnostui matematiikan suhteesta logiikkaan huomattessaan, ettei geometrisia selviöitä voitu loogisesti todistaa. Tutkimalla matemaattisen tiedon luonnetta hän pyrki tekemään matematiikasta synteettisen tieteen ja antamaan samanaikaisesti logiikalle matematiikan kanssa analogisen leiman. Hän yritti todistaa, että matematiikka on logiikan kehittyneempi muoto, että matematiikka on logiikkaa määrällisiin suhteisiin sovellettuna. Pelkistettyään matematiikan logiikaksi, hän löysi ratkaisemattomia ristiriitaisuuksia itse logiikassa. Nämä hän uskoi voivansa ratkaista symbolisen logiikan ja loogisten tyyppien avulla (jotka ovat omansa johtamaan hakoteille). Hän pääsi tulokseen, että mitä enemmän logiikkaa kehitetään, sitä vähemmän se voi todistaa. Logiikan antama tieto supistuu toteamukseen, että "jos jokin asia on totta, niin jokin muukin asia on totta". Tämä on kuitenkin aina ollut tiedossa: jos edellytykset ovat oikeat, on myös päätelmä oikea.

²Logiikka ja matematiikka eivät ole erillisiä tieteitä, jotka voivat tuottaa tietoa, vaan ne ovat apuvälineitä käsiteltäessä aineen ja energian ehtymättömiä suhteita ja ratkaistaessa näihin liittyviä ongelmia. Sekä logiikka että matematiikka tarvitsevat aineistoa toimiakseen. Ilman tosiasioita tulokset ovat symbolileikkiä. Suuri vaara matematiikkaa ja logiikkaa toisiinsa yhdistettäessä on aina määrän ja laadun keskenään sekoittaminen. Logiikka tähtää laatuun ja matematiikka määrään.

³Logiikan yliarvioimisen jälkeen on vastaavasti päädytty matematiikan merkityksen yliarvioimiseen. Olennaisinta kaikessa tiedossa on tosiasioiden toteaminen ja näiden asettaminen oikeisiin suhteisiin yhä laajemmissa yhteyksissä.

⁴Logiikasta Russell siirtyi filosofiaan ja sen näennäisongelmiin, joita kukaan ei ole kyennyt ratkaisemaan, koska kukaan ei ole osannut muotoilla ongelmia oikein. Tutustuessaan Bradleyn kautta Hegelin filosofiaan Russell huomasi pian tämän romantikon spekulatioiden pitämättömyyden.

⁵Russell tutki perusteellisesti eurooppalaisen filosofian historiaa ja sen selvityksiä siitä, mitä historioitsijat olivat saaneet tietää kreikkalaisten ja roomalaisten olemassaoloa ja sen ilmiöitä koskevista spekulatioista, mihin tuloksiin keskiajan ja uudemman ajan ajattelijat

olivat päässeet arvailuissaan.

⁶Russell totesi, että mitkään spekulatiot eivät anna tietoa todellisuudesta. Tämä johti hänet kaikkien subjektivistien väistämättömään perusongelmaan: onko tieto todellisuudesta lainkaan mahdollinen? Hänestä Hume näytti muotoilleen kysymyksen selvimmin. Russell ei onnistunut sen paremmin kuin Humekaan löytämään loogista (objektiivista eli asiallista) todistetta ulkomaailman olemassaololle. Tietoteoreettisessa suhteessa hän jäikin parantumattomaksi skeptikoksi.

⁷Tutkiessaan tajunnan elementtejä ihmisen käsityksessä aineellisesta todellisuudesta hän huomasi, kuten monet subjektivistit ennen häntä, että nämä muodostuivat aistimuksista. Hän ei oivaltanut, että tämä oli psykologinen teoria, joka johdatti pois objektiivisen todellisuuden loogisesta käsittämisestä. Päinvastoin hän piti omaa käsitystään logistiikkana.

⁸Kuinka jokin esine tulee havaittavaksi hermo- ja aivosoluissa tapahtuvien prosessien kautta, on mahdollisesti fysiopsykologinen, mutta ei looginen ongelma. On loogisesti epäoikeutettua väittää, että "emme näe esinettä sellaisena kuin se on". Kysymykseen, ovatko esineet sitä, mitä ne näyttävät olevan, on virheellisesti sisällytetty käsite näennäisyys. Tajua käsittää fyysiset esineet välittömästi ja suoraan niiden objektiivisessa aineellisuudessa. Sekä logistiset että psykologistiset subjektivistit tulkitsevat elämyksen uudelleen teorioilla, mikä on loogisesti väärin. Filosofisen spekulatiion pääpyrkimyksenä vaikuttaa kaikkina aikoina olleen, että tämän ei koskaan sallita olevan tätä, vaan tämä on yritettävä tehdä joksikin muuksi (mieluiten joksikin syvämielteiseksi), jolloin on kumottu identtiteetin laki.

⁹Russellin käsitys, jonka mukaan filosofiset ongelmat ovat ratkaisemattomia, johti hänet olettamaan, että me käytämme sanoja ilman todellista vastinetta ja että filosofiset ongelmat saivat alkunsa virheellisestä kielenkäytöstä. Siten hän katsoi tehtäväkseen kirjoittaa uuden filosofian historian.

¹⁰Tässä hän tyytyy useimmiten selvittämään eri filosofien käsityksiä heidän ajalleen tyypillisten katsantotapojen yhteydessä, vaikka hänen oma skeptinen kantansa loistaakin riittävän usein läpi. Esisokraattisten filosofien suhteen hänen oli tietenkin luotettava historiallisen perinteen heistä antamiin tietoihin.

¹¹Arvostelu, jonka Russell kohdistaa uudemman ajan ylifyysisiin spekulatioihin, todistaa sekä hänen tervettä järkeään että loogista terävyyttään. Ne ovat olleet tietämättömyyden olettamuksia, eivätkä ole ansainneet edes hypoteesin nimeä. Spekulatioita ei voi koskaan arvostella liikaa, sillä näillä päähänpinttymillä on uskomaton kyky jäädä eloon ja muodostua aina uudelleen esteeksi terveille järjelle ja oikealle käsitykselle todellisuudesta.

¹²Historia tekee usein karhunpalveluksen säilyttämällä menneisyyden erehdyksiä sellaisella tavalla, että elämästä tietämätön, jolta puuttuu arvostelukyky, hyväksyy ne jatkuvasti olennaisina tiedon aineksina. Todellisuusideat hukkuvat koko tähän fiktioiden kokoelmaan. Viisauden edustajina filosofien on täytynyt uskoa voivansa antaa lausuntoja kaikesta ja uskoa voivansa selittää kaiken. Ongelmien epätydyttäviä ratkaisuja paranneltiin uusilla fiktioilla, kunnes ihmiskunnan mahdollisuus löytää tie ulos labyrintista vaikutti yhä etäisemmältä.

¹³Russellin ansio on siinä, että hän on myötävaikuttanut ihmiskunnan vapautumiseen lukuisista filosofian historian kautta periytyneistä filosofisista fiktioista. Uppsala-filosofit Hedvall, Hägerström ja Phalén ovat tehneet tässä suhteessa vielä suuremman työn ja esittäneet samantapaista arvostelua painavammin asiasyyn. He ovat osoittaneet subjektivistisen ajattelun loogisen virheellisyyden. Yhdessä he päätyivät oivallukseen, jonka Hedvall parhaiten muotoili lauseessaan, että objektiivisen tajun harkitsematon käsitys objektiivisesta todellisuudesta (vastakohtana subjektivistisen järjen todellisuudelle) on oikea, että objektiivisen tajun valitettavan suuri puute on sen suojattomuus yhä vieläkin filosofista ajattelua hallitsevan subjektivistisen järjen teorioita vastaan. Mutta niinpä heitä sitten pilkkasivatkin muut samanaikaiset filosofit, jotka halusivat säilyttää uskonsa.

¹⁴Valitettavasti Russell luopui itse teesistänsä, että filosofin tehtävänä on asettaa

kysymyksiä, eikä vastata niihin. Hän yritti ratkaista ongelmat omalla tavallaan. Hän osoittautui erittäin kekseliääksi korvata vanhat fiktiot uusilla. Kaikkien muiden subjektivistien tavoin, jotka eivät tiedosta eivätkä ymmärrä yleispätevää objektiivisen tajun käsityksessä aineellisesta todellisuudesta, Russell ajatteli, että elämys antaa vain subjektiivisen varmuuden, mutta ei objektiivista varmuutta.

¹⁵Tietämättä, että filosofit ovat tulkinneet esihistorialliselta ajalta polveutuvat perusluonteiset todellisuuskäsitykset väärin, hän teki johtopäätöksen, ettei näillä käsitteillä ollut vastaavuutta todellisuudessa.

¹⁶Hän yritti korvata nämä ikivanhat, tieteen vahvistamat objektiiviset todellisuuskäsitteet subjektiivisilla, aistimusten määräämillä käsitteillä. Käsitteet, joita ei voitu palauttaa aistimuksiin, olivat pitämättömiä. Siten hän osoitti, ettei hän ollut oppinut näkemään subjektiivisen ja objektiivisen todellisuuden välistä eroa. Käsitemallit eivät ole vielä oivaltaneet, että todellisuuskäsitteet vaativat objektiivista tietoa objektiivisesta eli aineellisesta todellisuudesta.

¹⁷Aikamme suunnattoman rajoitetun tiedon vuoksi (tiede on onnistunut tutkimaan noin miljoonasosan todellisuudesta) täytyy käsitteanalyysin johtaa kaikkien todellisuuskäsitteiden hajoamiseen. Myös pelkästään tilapäiset apukäsitteet on säilytettävä, kunnes ne tutkimuksen lopullisesti toteamien tosiasioiden perusteella voidaan korvata paremmilla. Mutta tämä asia on tutkimuksen eikä käsitteanalyysin.

¹⁸Koska hän Humen tavoin ei onnistunut loogisesti todistamaan ulkomaailman olemassaoloa, hän yhtyi (tietämättä, että Uppsala-filosofit olivat kumonnet subjektivismiin) Humen substanssi-käsitteeseen kohdistamaan arvosteluun. Toisaalta hän katsoi, että oli syytä hyväksyä kausaliteetin käsite, että luonnonlakien löytäminen on olennaista luonnon-tutkimuksessa, että todennäköisyysslait viittaavat toistaiseksi löytämättömien lakien olemassaoloon. Ei olisi hämmästyttävää, jos kausaalinen objektivisti (jolla on kyky tutkia aiempia inkarnaatioita, siis ei nk. selvänäkijä) havaitsisi, että Protagoras, Hume ja Russell olivat saman yksilön inkarnoitumia.

¹⁹Ylifyysisen todellisuuden suhteen hän teki tavanomaisen johtopäätöksen, että koska filosofien tähän asti antamat selitykset ovat ilmeisen kohtuuttomia, emme voi tietää siitä mitään. Terävänä loogikkona hän oivalsi, ettei tietenkään voi kieltää olemassaoloa sellaiselta, josta ei mitään tiedä.

²⁰Turhaan hän yritti vapauttaa ihmiskuntaa filosofisesta rasisuksesta. Vain esoteriikka voi tehdä sen.

5.42 Tiede

¹Luonnontiede pyrkii tutkimaan näkyvää fyysistä todellisuutta. Siten sen tehtävä on selvä, samoin kuin sen vääjäämätön rajoittuneisuus. Tiede on fysikalismia.

²Kaiken tiedon on nojaututtava tosiasioihin. Käsitusten todellisuusarvoa arvioitaessa on otettava huomioon, ei niiden todennäköisyysaste, joka riippuu yhdenmukaisuudesta aikaisempien käsitysten kanssa, vaan tosiasiat, joille nämä käsitykset perustuvat. Ilman tosiasioita ovat kaikki käsitykset silkkää mielikuvitusta. Ilman riittäviä tosiasioita ovat kaikki käsitykset harhaanjohtavia. Terävä-älyisyys ja syvämietteisyys, mielikuvitus ja logiikka, usko pyhimyskehän patenttiin kaikkietävyyydestä, eivät riitä. Mutta mitä tutkimattomamman syvämietteiseksi filosofia on voitu tehdä, sitä oikeammilta mielettömyydet ovat filosofien oppilaista tuntuneet. Kunnioituksella he ovat kumarrelleet käsittämättömän nerokkuuden edessä ja kieltäneet siten oman terveen järkensä, jos heillä sitä on ollut.

³Tiede edistyy hitaasti, askel askeleelta, tosiasioita toteamalla. Nämä tosiasiat kootaan teorioiksi ja selitetään hypoteesien avulla. Teoriat ja hypoteesit muuttuvat alituisesti, kun uusia tosiasioita tulee lisää. Tosiasiat, teoriat ja hypoteesit liitetään yhteen ajatusjärjestelmäksi, jota pidetään tieteellisenä totuutena. Nämä väliaikaisesti vallitsevat

orientoitumisjärjestelmät, jotka osoittavat kuinka pitkälle tiede on edistynyt, muuttuvat jatkuvasti uusien tosiasioiden tuodessa uusia teorioita ja hypoteeseja. Tosiasioita, joita ei voi sovittaa voimassa oleviin teorioiden ja hypoteesien järjestelmiin, pidetään kyseenalaisina. Tosiasioita, joita ei voi todeta tiedemiesten käyttämällä tutkimusmenetelmillä, ei pidetä tosiasioina. Tästä seuraa, että hypoteesin tärkein ominaisuus ei ole, että se on tosi, vaan että se on todennäköinen, hyväksyttävissä tieteen suunnattoman rajoitetun selitysmahdollisuuden mukaan.

⁴Tutkimukselle on myös pari psykologista estettä. Yhtäältä on melkein päylipääsemättömän vaikeaa hylätä rakkaiksi käyneet, vaivoin omaksutut fiktiojärjestelmät. Toisaalta on aina olemassa suuri vaara, että uskova, kaikkeen uuteen torjuen ja ivallisesti suhtautuva, jälkeensä jäänyt akateeminen mielipide - tuo parantumaton ammattikuntalaitos - julistaa liian paljon aikaansa edellä olevan tutkijan epäluotettavaksi, epäkriittiseksi, epätieteelliseksi haaveksijaksi.

⁵Tiedemiehet ovat luonnollisesti osoittaneet voivansa olla yhtä dogmaattisia, kiihkomielisiä ja suvaitsemattomia kuin teologit vanhastaan. Russellilla on tietenkin selvä näkemys tästä ihmisluonnon sisäisestä vallanhalusta. Hän pelkää myös, että me teologiaa seuranneen poliittisen tyrannian jälkeen saamme kokea tieteellisen tyrannian, että tulee aika, jolloin tiede esittää vaatimuksen saada päättää kaikesta. Lääketiede, ennen kaikkea psykiatria, on myös alkanut osoittaa vastaavia pyrkimyksiä. Lääkäreillä on jo valta syrjäyttää yksilöllinen oikeusturva, teljetä epämiellyttävä yksilö eliniäksi vankilaan tai päästää rikolliset irti jatkamaan toimintaansa. Tarmokkaat toimenpiteet ovat välttämättömiä kaikkia sellaisia suuntauksia vastaan. Lääkintöhallituksesta ei saa tulla korkein oikeusaste. Olemme saaneet tarpeeksi ammattikuntavallasta. Lääkärit eivät saa tuomita. Me tiedämme kuitenkin, että rikolliset ovat vastuuttomia.

⁶Ennen kuin ydinfysiikka räjäytti koko tieteellisen dogmatiikan, joka perustui hypoteeseille aineen ja energian häviämättömyydestä, torjuttiin useimmat vallankumoukselliset löydöt heti alkuun sanonnalla, että "se on ristiriidassa luonnonlakien kanssa". Tietoisuudella siitä, että luonnonlaeista ei ole tutkittu vielä prosenttiakaan, pitäisi tuon sanonnan ehkä hävittää.

⁷"Atomitutkijat" eivät valitettavasti aavista, että heidän kojeensa ovat antaneet heille mahdollisuuden tunkeutua fyysiseen eetterimaailmaan.

Tiedemiehillä on täysi syy, kuten suurimmat heistä jo oivaltavat, kannattaa viisasta Sokratesta, joka tunnusti rajattoman tietämättömyytensä. Ei liene kovinkaan kaukana aika, jolloin sekä dogmaattista että skeptistä vuorenvarmuutta pidetään todisteina arvostelukyvyyttömyydelle.

⁸Tiede ei kelpaa pitäväksi maailmankatsomukseksi.

⁹Russell aloitti matemaattikkona. Luonnontutkimukselle hän ei antanut omaa panosta. Hän siirtyi matematiikasta logiikkaan ja kun ydinfysiikka räjäytti tieteen perusopinkappaleet, hän yritti auttaa orientoitumisessa neuvottomia tutkijoita, jotka olivat alkaneet suorastaan epäillä, oliko luonnonlakeja lainkaan olemassa. Ilman lakeja kosmos olisi kaaos, mitä se ilmeisestikään ei ole. Hän todisti, että on "itse asian luonteen mukaan teoreettisesti mahdotonta todistaa, ettei jokin sarja ilmiöitä ole lainalainen". Hän väitti, että luonnontutkimuksen tehtävänä on todeta lakeja ja että ilmiöistä ei ole riittävää tietoa, ennen kuin on löydetty ilmiöitä hallitsevat lait.

¹⁰Russell tekee kaiken voitavansa taistellakseen tieteellistä dogmatismia vastaan ja kannattaa ajatusta, että tieteellisten hypoteesien lyhyt elinikä on riittävä todiste suunnattomasta tietämättömyydestämme.

¹¹Russell on fysikalisti. Siten hänellä ei ole mahdollisuutta oivaltaa, että tapahtumainkulun perimmäiset syyt ovat ylifyysisessä. Hän arvelee, että tietenkään tutkimattomasta ei voi lausua mielipiteitä, etteivät vielä mitkään tieteen hyväksymät tosiasiat todista ylifyysisen olemassaoloa. Siten hän katsoo asian olevan omalta osaltaan toistaiseksi ratkaistu. Tieteellisenä

loogikkona hänen pyrkimyksensä on ollut muotoilla tosiasiallisuuden logiikka, joka tyytyy toteamaan tosiasioita ja luonnonlakeja. Selityksiä ei anneta ilman esoteriikkaa. Tässä ilmenee Russellin terve järki ja ylivoimainen tieteellinen oivallus.

¹²Arveluttavin osa Russellin arvostelussa on, että hän tahtoo poistaa todellisuuskäsitteet, jotka ovat muodostaneet tieteellisen katsantotavan perusnäkemysten. Tässä hänen logiikkansa pettää. Jos logiikka ei voi arvioida todellisuuden luonnetta, puuttuu siltä myös edellytykset arvioida tieteellisten peruskäsitteiden todellisuussisältöä. Todisteeksi ei kelpaa, että filosofit ja tiedemiehet, joilta on puuttunut tieto juuri todellisuudesta, ovat tulkinneet väärin nämä käsitteet. Russellin pyrkimys korvata peruskäsitteet omilla ajatusrakennelmilla on tapa johtua vielä kauemmas todellisuudesta.

¹³Russellin lattea lause, että aine ei ole sitä, mitä se näyttää olevan, on hyvin vanha "viisaus", mutta epäonnistunut siitä huolimatta. Aine on aina sitä, mitä se näyttää olevan, mutta sen lisäksi jotakin aivan muuta ja suunnattoman paljon enemmän kuin mistä filosofit ja tiedemiehet voivat uneksia.

5.43 Maailmankatsomuksen arvostelu

¹Lännen mentaalille hämmentyneisyydelle on äärettömän kuvaavaa, että tietoteoria, kysymys tiedon mahdollisuudesta, siitä, tiedetäänkö mitä tiedetään (mikä osoittaa, ettei tiedetä), on lähes kolmen vuosisadan ajan ollut keskeinen ongelma länsimaisille filosofeille.

²Niin käy, kun kaikenlaiset taikauskot ja teologiset mielettömyydet hyväksytään totuutena tai todellisuustietona kahden vuosituhannen ajan. Tämän seurauksena on itse järkiperiaate, arvostelukyky, todellisuudenvaisto siinä määrin idiotisoitunut (näissä suhteissa), että siitä on tullut käyttökelvoton. Jos tämä saa jatkua, tullaan itse ajattelun identiteetin lakia pitämään kyseenalaisena. Logiikka tullaan käyttämään logiikan tuhoamiseen.

³Russellille on täydellisen selvää, etteivät teologia, filosofia ja tiede ole antaneet järkevää selitystä olemassaololle. Hän on usein epäillyt, kykeneekö ihmiskunta koskaan ratkaisemaan tuota ongelmaa.

⁴Russellille, kuten muillekin filosofeille ja tiedemiehille, "näkyvä" todellisuus on ainoa olemassaoleva.

⁵Samaa uskovat nyt myös teologit Anders Nygrenin tapaan. Nämä uskovat, että "sielu" (ilmeisesti sama kuin aivojen tajunta) kuolee ruumiin kanssa ja että tuomiopäivänä jumala on luova uuden asuttavan maan ja palauttava kaiken ennalleen. Länsimaalaiset ovat siis fysikalisteja.

⁶Russellin kuten kaikkien muidenkin subjektivistien on oltava, mitä he ovat, fyysisiä olentoja fyysisessä maailmassa. Mutta he tekevät voitavansa epäilläkseen asiaa, käyttävät kaikkia logiikan ja psykologian todisteita osoittaakseen, että todellisuus ei ole todellisuutta. Pyrkimys selittää ulkoista, objektiivista, aineellista todellisuutta aistimuksilla on tyypillistä nykyajan subjektivistille, kutsuivatpa he itseänsä psykologisteiksi tai logisteiksi.

⁷Jos ihmiseltä riistetään käsitteet, riistetään häneltä kyky käsittää. Jos häneltä riistetään ymmärtämys aineen, liikkeen, energian, kehityksen jne. todellisuutta kohtaan, onnistutaan ihmiskuntaa idiotisoimaan yhä enemmän ja tuhoamaan lopullisesti sen mahdollisuus käsittää todellisuutta.

⁸Epäillessämme ulkomaailman olemassaoloa, taitoamme käsittää sitä sellaisena kuin se on kiistattomassa fysikaalisessa todellisuudessaan, epäilemme omaa tervettä järkeämme ja kaikkea oikeaa todellisuuskäsitystä.

⁹Tosiasia, että on olemassa ylifyysisiä ainemaailmoja, joissa käsitämme aineellisen todellisuuden toisella tavalla, useita yhä korkeammanlaatuisia kosmisen aineen aggregaatiotiloja, ei millään tavalla kumoa fyysistä todellisuuskäsitystä, ainoaa oikeaa fyysisessä maailmassa.

¹⁰Todellisuuskäsitteiden oikeellisuuden arvioiminen vaatii tietoa todellisuudesta ja aivan

toisenlaisen käsityksen aineen rakenteesta ja energian luonteesta kuin nykypäivän tieteellä on. Tätä perustaa vailla filosofit ovat aina olleet, ja yhä vieläkin he yrittävät välttää sen omaksumista. Tämän vuoksi nykyisten käsiteanalyytikkojen pyrkimys korvata vanhat fiktiot uusilla, vielä harhauttavammilla fiktioilla, on vain uudenlaista fiktionalismia.

¹¹On erittäin valitettavaa, ettei Russell koskaan tutustunut englanninkielellä julkaistuun, runsassisältöiseen nykyaikaiseen intialaiseen joogakirjallisuuteen. Tämä on kohtalokas puute jokaisen varusteissa, joka ryhtyy kriittisesti käsittelemään filosofian ongelmia.

¹²Jos hänellä lisäksi olisi ollut tilaisuus tutkia muinaisia pytagoralaisia käsikirjoituksia, olisivat hänen lausuntonsa Pytagoraasta olleet toisenlaisia. Valitettavasti hänen oli nojauduttava siihen, mitä yleiset filosofian historian oppikirjat kertoivat hylozoiikasta ja esisokraattisista filosofeista. Jos ymmärtämys näiden ajattelijoiden maailmankatsomusta kohtaan puuttuu, tulevat myös heidän seuraajansa, Platon ja Aristoteles ym., väärintulkituiksi, minkä Russellin heitä koskeva käsittely todistaa.

¹³Aikamme oppineimpien eksoteerikkojen koulutuksessa on paljon puutteita. On toivottavaa, että suunnattoman laaja esoteerinen kirjallisuus olisi pian myös vihkiytymättömien ulottuvilla, tietenkin vain kirjallisuuden sellaiset osat, jotka voisivat muodostua pohjaksi täsmälliselle todellisuuskäsitykselle. Tämä asettaisi tähänastisen eurooppalaisen filosofian oikeaan valoon, ja osoittaisi sen siksi fiktionalismiksi, jota se aina on ollut ja joksi se muuten tulee jäämään.

¹⁴Tiede on täysin tietämätön aineen todellisen koostumuksen suhteen. Se ei tiedä, että fyysisen tapahtumainkulun "perimmäiset syyt" ovat ylifyysisissä.

¹⁵Sana "ylifyyminen" on itse asiassa erehdyttävä, koska fyysinen aine muodostuu kuudesta molekyyli­lajista (aggregaatiotilasta), joista kolme korkeinta ovat tieteelle tuntemattomia.

¹⁶On olemassa vähäinen toive siitä, että filosofit ja tiedemiehet voitaisiin herättää tiedostamaan, että heidän on välttämättä hankittava mahdollisuus korkeampien maailmojen tutkimiseen. Ehkäpä seuraavat esimerkit kannustavat heitä hieman harkitsemaan asiaa.

¹⁷Ydinfysiikka omistautuu "kemiallisen atomin" räjäyttämiseksi. Todellisuudessa se on eetterimolekyyli, johon sisältyy 49 eri ainelajia.

¹⁸Kun meteorologit oivaltavat, että fyysis-eetteriset molekyyli­lajit ovat meteorologisten ilmiöiden varsinaisia syitä, on heillä mahdollisuus aloittaa puuttuvien, tuntemattomien tekijöiden tutkiminen.

¹⁹Kun lääkärit oivaltavat, että useimpien sairauksien syyt ovat etsittävässä organismin fyysiseetterisestä aineverhosta, tulee lääketieteellinen tutkimus johtamaan aivan uusille urille.

²⁰Kun filosofit ovat saaneet tietoa olemassaolon kolmesta aspektista, on heillä mahdollisuus ajatella yhdenmukaisesti todellisuuden kanssa ja löytää ratkaisu lukemattomiin muutoin ikuisesti ratkaisemattomiin ongelmiin.

²¹Vielä eivät filosofit ole onnistuneet ratkaisemaan olemassaolon perusongelmaa: kolmiyhteyttä, olemassaolon kolmea samanarvoista, erottamatonta aspektia. Koko filosofian historiaa on aina kreikkalaisesta sofistikaasta alkaen hallinnut subjektivistinen katsantotapa. Milloin filosofit oppivat oivaltamaan, että "ajatukset ovat olioita", "ajatukset ovat energiaa", aineellisia energiailmiöitä, että kaikilla tajunnanilmaisuilla on aineellinen vastineensa? Filosofisesta fiktionalismista, elämäntietämättömyyden loputtomasta spekulatiovimmasta, ei tule loppua ennen kuin he voivat sen todeta.

5.44 ELÄMÄNKATSOMUS

¹Vaikka Russellin todellisuuskäsitys on kaiken muun filosofian tavoin epäonnistunut, on hänen oikeuskäsityksensä, johon sisältyy jalo ymmärtämys tosi inhimillisiä suhteita kohtaan, sitä vastoin yhdenmukainen elämän tarkoitusta ja päämäärää koskevan tiedon kanssa. Käy alinomaa ilmi, että humaniteettiasteen saavuttaneet eivät tarvitse esoteerista tietoa ylifyysisestä eläkkeen mielekäästä, tarkoituksenmukaista ja onnellista elämää. Heidän

alitajuinen vaistonsa auttaa heitä erottamaan ihmiskuntaa hallitsevat emotionaaliset illuusioidet ja näihin liittyvät mentaaliset fiktiot ja oivaltamaan, että opit, jotka tähän asti ovat olleet olevinaan ylifyysiseen perustuvia, ovat tervettä järkeä idiotisoidessaan olleet suurin este tajunnankehitykselle. Kuinka kauan vie vielä aikaa, ennen kuin piilevä ymmärtämys pääsee oikeuksiinsa myös maailmankatsomuksen alalla ja kaiken spekulatiivisuuden nurinkurisuus oivalle-taan?

²Meidän tehtävämme on tutkia fyysistä maailmaa (mutta ei korkeampia maailmoja ennen kuin olemme hankkineet korkeamman tajun) ja hankkia kokemukset, ominaisuudet ja kyvyt, jotka ovat mahdollisia fyysisessä maailmassa, tehdä paras mahdollinen fyysisestä elämästämme. Russell on kaikkien kulttuuri- ja humaniteettiasteen saavuttaneiden tavoin korostanut, että olennaista suhteessa kaikkiin ihmisiin on yleinen hyväntahtoisuus ja oikeat inhimilliset suhteet. Meidän on opittava poistamaan kaikki oikeutetut ristiriitojen syyt, ei vain suvaitsemaan kaikkien (huom! itsenäisiä) yksilöllisiä käsityksiä, vaan myös iloitsemaan niistä, sillä ne ovat todisteita heidän omasta arvostelukyvystään heidän tasollaan. Tämä on jotakin aivan muuta kuin mitä uskonnollinen lahkolaisuus on kiihkomielisyydellään, moralismillaan, suvaitsemattomuudellaan, arvostelullaan ja tuominnallaan saavuttanut, mikä sen sijaan on hyvin monessa suhteessa myötävaikuttanut yksilöllisen elämän ja yhteiselämän myrkyttämiseen.

³Muutamat yksilöt ovat onnistuneet ratkaisemaan elämän tärkeimmät ongelmat omalta osaltaan itse hankkimillaan ominaisuuksilla ja kyvyillä. Mutta ihmiskunnalla on vielä pitkä taival edessä, eikä se oikeastaan ole onnistunut ratkaisemaan ainoatakaan monista elämänongelmistaan. Ihmiset perivät illuusionsa ja fiktionsa ajattelemattakaan tutkia niiden todellisuussisältöä ja elämänarvoa (merkitystä elämälle). Yhtä kauhistuttava kuin oikeutettukin oli Goethen näennäisen parantumaton veltostumista vastaan sinkoama syyte: "Es erben sich Gesetz und Rechte wie eine ewige Krankheit fort." ("Laki ja oikeudenkäyttö periytyvät ikuisen sairauden tavoin.") Tegnér osasi lisätä: "Ainoastaan barbaarius oli kerran isänmaallista." Noin voidaan sanoa kaikista kansoista.

⁴Tietysti Russellin arvoisen kulttuuriedustajan täytyi huomata paljon jäljellä olevaa barbaariutta kerskutussa sivilisaatiossamme. Rajuja olivatkin hänen hyökkäyksensä välinpitämättömyyttä, hitautta, pelkuruutta, uudistuksiin suunnattua vastenmielisyyttä vastaan, uudistuksiin, joiden tarpeellisuus oli selvästi oivallettu.

⁵Tämän elämänsokean itsekkyyden valitettava seuraus on ollut, että idealistien uudistusideoita ovat käyttäneet epäpätevät demagogit, jotka yhteiskunnallisen kateuden ikuisiin oikeudenmukaisuusvaatimuksiin vedoten, uusia eikä millään muotoa pienempiä epäoikeudenmukaisuuksia luoden, ovat päättömästi suunnitelluilla ja hätiköidyillä uudis-tuksilla onnistuneet turmelemaan kaiken sen arvokkaan, mikä muutoin olisi voitu pelastaa tuholta.

⁶Arvostelu, jonka Russell suuntasi perittyihin katsantotapoihin ja epäinhimillisiin olosuh-teisiin, samoin kuin nykyaikaisten diktatuurien ja demokratioiden erehdyksiin, herätti tietenkin, kuten aina, närkästynyttä vastarintaa. Se maksoi hänelle vankilatuomion, professorinvirasta erottamisen ja ystävien menetyksen. Kaikkien yhteiskuntaluokkien roskaväen on täytynyt aina ilmaista vihansa aavistamatta, kuinka se paljastaa itsensä. Russell sai runsain mitoin kokea sitä ihmetystä, jota monet ovat tunteneet inhimillisen sokeuden edessä, kykenemättömyydessä nähdä ja vieläpä haluttomuudessa oivaltaa oikeutetun arvostelun mielekkyyttä. Nietzsche katsoi, että inhimilliseen luonteeseen kuuluu pitää tapojaan (ajattelutavat mukaanluettuina) tuhat kertaa tärkeämpinä kuin jopa omia etujaan, asia, jonka voi päivittäin todeta. Tämä asia luovutetaan tarkempaa tutkimusta varten peda-gogille, jotka yksipuolisesti korostavat "hyvien tapojen" merkitystä.

⁷Vielä näyttää vievän aikaa, ennen kuin huomataan, että ideat ovat suhteellisia, ja että idean oikea todellisuusarvo ilmenee selvästi vasta sitten, kun se on asetettu oikeaan

yhteyteensä.

⁸Useimmissa ideoissa on jotakin mielekästä, mutta se tukahdutetaan, kun niistä tehdään absoluuttisia. Eri poliittisissa ideologioissa, eri uskonnoissa, eri kollektiivien käsityksissä on jotakin suhteellisen oikeutettua. Psykologian introspektiivisessä subjektivismissa, behaviorismissa, vitalismissa jne. on jotakin oikeaa. Puuttuu perspektiivi, joka osoittaisi näiden näkemysten suhteellisen oikeutuksen.

⁹Russell kuuluu niihin, jotka ovat etsineet tarpeellisia perspektiivejä välttämättömille synteeseille.

5.45 Teologia

¹Teologia kuuluu subjektiivisen tajunnan alueelle, ja sen dogmit kuuluvat ylifyysiseen. Uskonto on tunne, vetovoima, joka ei kaipa järjettä tai joka tapauksessa vahingoittuu, jos se lukitaan kestävämmiin järjen kuvitelmiin.

²Sellaisen, joka Russellin tavoin omasta kokemuksestaan tietää pelkän subjektiivisen tajunnan petollisuuden, joka historiassa on tutkinut niin kutsuttuja uskonnollisia totuuksia, joka on todennut, ettei ole olemassa mitään mielettömyyttä, jota ei olisi hyväksytty, että edelleen julistetaan sitä, mitä jalouden ja terveen järjen on pidettävä saatanallisena, ei voi odottaa olevan armelias antaessaan loppulausuntonsa sellaisesta hairahduksesta.

³Erään asian historia on vakuuttavasti tehnyt selväksi ja myös meidän aikamme on osoittanut, että ihmiskunnan yleinen arvostelukyky ei ole suurempi kuin että ihmiset voi saada uskomaan mihin tahansa. Mitä voidaan edelleen julkaista "jumalan puhtaana, väärentämättömänä sanana"? Juutalaisten vanhaa testamenttia sekä molempien juutalaislahkojen paperipaaveja: kristittyjen uutta testamenttia ja muslimien koraania. Buddha teki selväksi, että mitään pyhiä lähdekirjoja ei ole, ainoastaan sellaisia, joita tietämättömyys kutsuu pyhiksi. Myös planeettahierarkia vakuuttaa, ettei mitään "pyhiä lähdekirjoja" tule olemaan: "Kaukana on meistä ajatus milloinkaan myötävaikuttaa jonkinlaisen pappisvallan (auktoriteettivallan) muodostamiseen vastaisen sortovallan varalle pappien kiusaamassa maailmassa."

⁴Russell sanoo itsestään, ettei hän tiedä, kutsuisiko itseään ateistiksi vai agnostikoksi. Mutta hän voisi allekirjoittaa Shaftesburyn sanat, "kaikilla viisailla miehillä on kaikkina aikoina ollut sama uskonto", ainoa tosi uskonto, viisauden ja rakkauden uskonto - terveen järjen uskonto. Vaikka tälle uskonnolle on aina ollut edustajia kaikissa lahkossa, ei ole koskaan ollut lahkoa, jolla olisi ollut pienintäkään oikeutta samaan vaatimukseen.

⁵Näille lahkaille on historiallisena aikana ollut tunnusomaista suvaitsemattomuus, kiihkomielisyys ja vainohulluus uskonsotineen, murhineen, valemurhineen, kidutuksineen ja polttorovioineen - kaikki tämä jumalan kunniaksi. Edelleen ne julistavat elämän ja tiedon vastaisia oppeja, jotka ovat ristiriidassa jumalallisen rakkauden, terveen järjen ja tutkimuksen lopullisesti toteutuvien tosiasioiden kanssa. Jos kirkko saisi takaisin kerran menettämänsä vallan, saisimme kokea uudelleen yhtä kauhistuttavia aikoja.

⁶On ilmeistä, että Russellia velvoitti hänelle muuten epätavallinen pidättyväisyys hänen arvostellessaan teologisia dogmeja. Yleisesti ottaen hän tyytyi tarkistamaan muutamia niistä lukemattomista taikauskoista, joiden epäilemistä pidettiin menneinä aikoina jumalattomuutena.

⁷Mitä tulee syntikäsitteeseen, jolla koko teologinen dogmijärjestelmä lepää, kirkon vallan todelliseen perustaan, jonka avulla se voi pitää ihmisten sielut rautaisessa otteessaan, Russell tyytyy olemaan hyvän tahtoisen sarkastinen. Toisenlainen luonne kuin hänen viileä älynsä olisi ehkä ilmaissut voimakasta paheksuntaa, johon jokaisen jalonsielun täytyy tuntea kiusausta sen saatanallisen valheen edessä, että "synti on rikos ääretöntä olentoa vastaan, joka vaatii loputonta rangaistusta ikuisessa helvetissä" - tämä kauhistuttava vihan herjaus koko olemassaolon jumalallisuutta vastaan. Varmemmaksi vakuudeksi teologit ovat keksineet tukea tuota satanismia yhtä herjaavalla vihan dogmilla "jumalan rankaisevasta

vanhurskaudesta".

⁸Näiden kauhistuttavien valheiden jälkeen tuntuu hyvältä muistella Buddhan ja Kristuksen oppia kylvön ja korjuun laista. Se merkitsee, että tietämättömyyden ja taitamattomuuden vuoksi tekemämme erehdykset luonnon- ja elämänlakien suhteen ovat syitä vaikutuksille, jotka meidän on koettava, ovat tapoja, joilla opimme elämän välttämättömät läksyt.

⁹Russell huomauttaa, että taistelussa, joka on jatkunut aina Kopernikuksen ja Galilein ajoista lähtien, tiede on aina voittanut ja kumonnut yhden teologisen mielettömyyden toisensa jälkeen. Hänellä ei ole epäilystäkään siitä, että kirkko lopulta pakotetaan hylkäämään dogminsa raamatun erehtymättömästä auktoriteetista, hylkäämään tuo legendojen, vihanjulistusten ja mielettömyyksien kirja. Ilahduttava ajan merkki on myös se, että yhä useammat omaksuvat riittävän itsenäisen arvostelukyvyyn uskaltaakseen epäillä näitä lapsuudessa iskostettuja melkein lähtemättömiä komplekseja kauhua herättävästä, vihaa uhkuvasta, kostonhaluisesta jumalasta, joka vihamielisen ominaisuutensa, itsevanhurskauden vuoksi, ei voi antaa anteeksi muutoin kuin sallimalla teurastaa ainoan poikansa. Tämän ilkityön täytyy olla pahin kaikista.

¹⁰Russell ottaa lähemmän tarkastelun alaiseksi joitakin niistä lukemattomista taikauskoista, joita teologit ovat kautta vuosisatojen julistaneet, ja jotka heidät on pakotettu pitämään omina tietoinaan, tosin pitkäaikaisen, tervettä järkeä ja tiedettä vastaan jatkuneen taistelun jälkeen.

¹¹Vaikuttaa kuitenkin siltä, kuin Russell olisi aivan liian optimistinen tieteen ja terveen järjen arvostelun ja taistelun saavuttaman tuloksen suhteen. Pelkällä valistuksella on tuskin vaikutusta, jos ihmiset eivät usko voivansa hyötyä siitä suoraan omaksi edukseen. Lisäksi on niin, että nykyisellä kehitystasellaan ihmiskunta on tunne-elämänsä suhteen edelleen poistyyntävien tunteiden alueilla. Tällä asteella järjellä on toisarvoinen merkitys, sen ollessa usein kiusallinen levottomuuden lietsoja. Nämä ihmiset pitävät tunteitaan varsinaisena olemuksenaan. Ja emotionaalimaailma vihoineen (48:5-7) ja rakkauksineen (48:2-4) on uskonnon maailma. Emotionaalisuus elvyttää, antaa elämää ja voimaa. Viha on ihmiskunnan elämäneliksiiri.

¹²Russellin optimismi perustui luultavasti historialliselle kokemukselle, jonka mukaan ihmisen jatkuvasti kasvava tarve ja kaipuu saada "enemmän valoa" tullaan myös aina tyydyttämään.

5.46 Moraali

¹Myös Russell on huomauttanut, että nimitykset moraali (latinasta) ja etiikka (kreikan kielestä), alunperin siveysoppi, ovat tietämättömyyden sanaväärinkäytön vuoksi menettäneet varsinaisen merkityksensä oikeuskäsityksenä ja yhteiselämän ongelmina.

²Schopenhauer osoitti ensimmäisenä, ettei yksikään filosofi vielä ollut onnistunut tekemään moraalista tiedettä tai asettamaan mitään pysyviä perusteita absoluuttisten tai objektiivisten sääntöjen vakuudeksi. Hänen oppilaansa Nietzsche astui askeleen pitemmälle ja selitti, että perityt moraaliset katsantotavat olivat elinkelvottomia, jopa elämännielteisiä.

³Täten moraali oli lopullisesti moraaliteologiasta vapautettu ja voitiin viimeinkin asettaa yleisen keskustelun alaiseksi. Joukko ajattelijoita selvitti sen jälkeen moraalien subjektiivisuuden (oikeuskäsitys kehitystasosta määräytyneenä), ei illusiivisuutta, niin kuin rikkiviisauden profeetat ovat asian esittäneet. Hägerström osoitti, että tieteellisestä etiikasta ei voi puhua, vaan ainoastaan etiikan historiasta.

⁴Kukaan ei ole kiistänyt, että tietyt säännöt (yhteiskunnalliset lait) ovat välttämättömiä, jotta ihmisten välinen yhteiselämä olisi kitkatonta; sellaiset säännöt kuin älä murhaa, älä varasta, älä petä, älä panettele jne., joita ilman vallitsisi kaikkien sota kaikkia vastaan ja järjestäytynyt yhteiskunta olisi mahdoton. Yksinkertaisin tiivistelmä löytyy ikivanhasta molemminpuolisuussäännöstä: kohteile toisia niin kuin tahdot itseäsi kohdeltavan. Esoteerikko toteaa kohtalokkaat erehdykset vapauden lain ja ykseyden lain suhteen.

⁵Arvostelu ei ole kohdistunut näihin itsestään selviin oivalluksiin. On moraalifilosoфеja,

jotka eivät ole edes tätä oivaltaneet! Se kohdistuu niihin lukemattomiin tabuihin ja mielivaltaisiin, järkevää merkitystä vailla oleviin käyttäytymissääntöihin, jotka ovat lisänneet yleistä epätietoisuutta, vaikeuttaneet yhteiselämää ja vahvistaneet ilmeisen syvälle juurtunutta vihaa ja sen ikuista arvostelua ja tuomitsemista. Avuttoman itsesokeina moralistit eivät huomaa teeskentelyä eivätkä vihaa.

⁶Oikean ja väärän käsittämisen perusteista tehty tutkimus osoittaa, että ne pohjautuvat yksilön käsitykseen elämän tarkoituksesta ja päämäärästä. On aina yksilön oma asia, tahtooko hän yhtyä johonkin monista yhteisöllisistä käsityksistä, vaiko asettua omalle kannalle. Emme voi toivoa yhtenäistä käsitystä parhaasta tavasta toteuttaa elämän tarkoitusta, ennen kuin ihmiskunta on onnistunut ratkaisemaan olemassaolon ongelmat. Siihen saakka tulee aina olemaan eri käsityksiä siitä, mikä on oikein ja mikä on väärin poliittisessa, sosiaalisessa ja kulttuurisessa suhteessa ja elämän suhteen yleensä sekä suuri vaara, että viriävät vastakohtaisuudet myrkyttävät ihmisten mieliä, estävät ymmärtämystä ja ehkäisevät mielekkäitä inhimillisiä suhteita.

⁷Kaikkien näiden perittyjen, tarkoituksettomien kieltojen seurauksena on ollut yleisesti hyväksytty teennäisyyksien palvonta, jonka elämänkielteisyyttä moralistit näyttävät olevan kykenemättömiä oivaltamaan. He ottavat osaa teennäisyyksiin ja tuomitsevat täysin kyynisesti toisia, jotka kieltäytyvät tekemästä taikaesineitä niin sanotusta säädyllyisyydestä. Koko tätä teennäisyyttä, tätä parantumaton valheellisuutta vastaan, jossa hän näki mitä luoksepääsemättömimmän pahan alun, Russell suuntasi tuhoavan pilkkansa. On aiheellista huomauttaa, että Jeshu tuomitsi vain teennäisyyden, farisealaisuuden, moralismin. Ehdoton vilpittömyys asennoitumisessa teennäisyyden sovinnaisääntöihin oli Russellille omantunnon asia, mikä maksoi hänelle useimmat hänen ystävästään. Hän ei mahtanut mitään sille, että "koko maailma" oli häntä vastaan. Onhan jokaisen uranuurtajan totuttauduttava tähän. Itsenäisiin luonteisiin pätevät Schopenhauerin sanat, joiden mukaan se, mitä yksilö tietää olevansa, merkitsee enemmän hänen onnelleen kuin se, mitä hänen katsotaan olevan. Tästä harmistuneet syyttäkööt itseään. Sitä paitsi toisten oikeudenmukainen arvosteleminen on ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla täysin mahdotonta. Eivätkä ihmiset aavista edes yksinkertaisimpia arvostelun edellytyksiä.

⁸Russell oivalsi, että yksilön asennoituminen itseensä johtuu suurella määrällä kasvatuksesta, siitä, onnistuuko hän ratkaisemaan kaikki negatiiviset, ehkäisevät arvostus-, mielipide- ja tapakompleksit (vain muutamia mainitaksemme), joihin elämä hänet pakottaa. Positiiviset, elämää edistävät kompleksit eivät aiheuta yhtä vaikeita ongelmia.

⁹Russellin ajatukset näistä asioista ovat osoituksena hänen terveestä järjestaan, ennakkoluulottomuudestaan, hyväntahtoisuudestaan, suvaitsevaisuudestaan, inhimillisyydestään ja huumorintajustaan - kokoelma harvinaisia ominaisuuksia. Harvoin on myös yksilön jumalallista oikeutta vapauteen niin loistavasti kuvattu: yksilön oikeutta ajatella, tuntea, puhua ja tehdä niin kuin hän hyväksi näkee niissä puitteissa, jotka sallivat kaikille yhtäläisen oikeuden samaan loukkaamattomaan vapauteen. Tällä vapaudella on perusluonteinen merkitys onnelliselle henkilökohtaiselle elämälle ja siten myös onnelliselle yhteiskunnalle. Se on vastakohtana alkukantaisuudelle, joka näkee vapaudessa oikeuden itsevaltaisuuteen ja mielivaltaan, häikäilemättömyyteen ja toisten oikeuksien halveksuntaan.

¹⁰Yhteiskunnallisina olentoina meidän on valittava joko kaikkien yhtäläisen oikeuden kunnioittaminen tai hyväksyttävä kaikkien sota kaikkia vastaan.

5.47 Kasvatus- ja koulutusongelmat

¹Poliittiset, sosiaaliset ja pedagogiset ongelmat kuuluvat niihin moniin elämänongelmiin, joita Russell on yrittänyt valaista varsin mielekkäin, aina varteenotettavin näkökannoin.

²Hänen mielipiteensä avioliitosta, seksuaalisuudesta, ehkäisyvälineistä jne. paljastavat professorille, lordille jne. ominaisen ennakkoluulottomuuden, mikä kuohuttaa moralistien

mieltä.

³Hallinnon korkeimpiin virkoihin nimittäminen tapahtuu useimmiten sen nerokkaan periaatteen mukaan, että jolle jumala antaa viran, sille hän antaa myös kyvyn hoitaa sitä. Niinpä asiat sitten ovat niin kuin ovat.

⁴Mitä lasten maailmaan saattamiseen tulee, vaikuttaa tavanomainen, ajattelematon yleinen mielipide katsovan, että jolle jumala antaa lapsia, sille hän antaa myös kyvyn hoitaa ja kasvattaa heitä. Ei ole lainkaan oikeudenmukaista syyttää jumalaa kaikesta, aivan liian mukavaa pyytää jumalaa tekemään, mitä meidän itsemme pitäisi osata tehdä.

⁵Kun ihmiset saavat käsiinsä uuden idean, on sitä pian mahdoton tuntea samaksi. Eräs professori kirjoitti jotakin kompleksista, ja kaikki "psykologit" tiesivät kerralla, mikä se oli. Se oli alemmuuskompleksi, ja se oli vaarallisin kaikista vaarallisista asioista. Kukaan professori ei ollut maininnut sanaakaan ylemmyyskompleksin, itsevaltaisuuskompleksin, mielivaltaisuuskompleksin, häikäilemättömyyskompleksin, laittomuuskompleksin ruokkimisesta, joten taitavat asiantuntijat eivät päässeet tietämään näistä.

⁶Omasta kokemuksestaan Russell yhtyy käsitykseen, että lapsen kasvatuksen pitäisi olla loppuun saatettu ennen yhden vuoden ikää, joka tapauksessa ennen kolmen vuoden ikää. Tuona aikana lapsella ei ole mahdollisuutta kehittää muita komplekseja kuin itsetehostuskompleksi. Käsittely on uskomattoman yksinkertainen, mutta mahdoton arvostelukyvottomälle tunteellisuudelle: lapsi ei saa koskaan, missään suhteessa tahtoansa läpi. Tämän järkkymättömän lujouden lisäksi lapsi tarvitsee ystävällisyyttä, hellyyttä ja huolenpitoa. Lapsi ei kuitenkaan koskaan saa tuntea olevansa yleisen mielenkiinnon kohteena merkittävän persoonansa vuoksi.

⁷Koulutuksen tarkoituksena on antaa tietoja ja taitoja. Toivottaviin tietoihin sisältyy se, mikä mahdollistaa ymmärtämyksen fyysistä maailmaa ja tämänhetkistä fyysistä elämää kohtaan: tieto luonnosta ja sen laadusta, ihmiskunnasta rotuineen ja kansoineen, yhteiskunnasta laitoksineen ja toimintoineen, kaikesta, mikä on välttämätöntä kitkattomalle yhteiselämälle. Tiedollinen yleiskatsaus, joka kertoo, mistä kaikki on saanut alkunsa, antaa perspektiiviä kehitykselle, auttaa ymmärtämään, että kaikki elämä on muutosta.

⁸Tutkimus toteaa tosiasioita ja asettaa ne tieteellisiin järjestelmiin. Sopiva opetusmenetelmä on edellisen vastakohta. Se lähtee järjestelmän orientoivasta yleiskatsauksesta selventäen siten tosiasioiden merkityksen. Muistin ylikuormitus tiedoilla, jotka on helppo löytää hakuteoksista, ehkäisee yleiskatsauksen omaksumista, selkeyttä, tarkoitusta ja niin ollen käsittämistä. Sillä käsittäminen etenee yleisestä yksityiseen. Koulun tehtävänä on opettaa periaatteita, menetelmiä ja järjestelmiä ja vain niin monta tosiasiaa kuin on tarpeen näiden käsittämiseksi. Siten perspektiivitajunnan hankkiminen helpottuu.

⁹Korkeampi koulutus on valitettavasti jättänyt psykologiset elämänongelmat huomiotta. Niillä on kuitenkin suunnaton merkitys. Useimmat ihmiset on jätetty avuttomasti oman onnensa nojaan ratkaisemaan elämänongelmiaan, joihin sisältyy ristiriita synnynnäisten, alitajuisen elämänvaistojen ja valvetajunnan orientoitumispyrkimyksen välillä. Tämä ristiriita on meidän aikanamme lisännyt neuroosien määrää. Kaikki eivät osaa Russellin tavoin itsenäisesti ratkaista näitä ongelmia ja löytää omaa tietä ulos labyrintista. Ristiriita huipentuu usein kilpailuvien ideologioiden "taisteluun sieluista", varsinkin jos tämä johtaa kireisiin suhteisiin läheisten ja ystävien kanssa. Kulttuuri- ja humaniteettiasteen aavistamattaan saavuttaneet yksilöt, jotka pitävät useimpia asioita nurinkurisina, ovat toisten mielestä ja lopulta omastakin mielestään elinkelvottomia, eriskummallisia olentoja ja syyttävät tästä itseään.

¹⁰Toivottaviin taitoihin kuuluu myös kansainvälisen kulttuurikielen taitaminen. Tämä riittää useimmiten kaikille niille, jotka eivät aio omistautua filologialle tai historialliselle tutkimukselle. Russell yhtyy täydellisesti laajalle levinneeseen oivallukseen, että klassiset kielet, latina ja kreikka, eivät suinkaan ole niin tärkeitä kuin tähän asti on ajateltu. Ne eivät merkitse vain muistin ylikuormitusta, vaan myös elämän kaikista tärkeimpien vuosien

suunnatonta tuhlausta. Opetus ei anna kykyä antiikin kirjallisuuden todelliselle ymmärtämiselle. Suurin osa on unohtunut muutaman vuoden jälkeen. Sitä paitsi kielenkääntäjät, jotka ovat koulun opettamia taitavampia, ovat jo kääntäneet kaiken kirjallisuuden kaikille kulttuurikielille. Lopuksi sallittaneen sanoa, että myöhemmät kulttuurit ovat sisäistäneet tuon kirjallisuuden antaman elämänymmärtämyksen muutaman sadan vuoden aikana. On parempi ajatella itse kuin lainata muualta. Kirjallisuudessa esiintyvät "klassiset" metaforat voitaisiin kerätä ja selittää erityisteoksessa "Elävä latina".

¹¹Vastaava koskee yleisesti katsoen muiden kuolleitten kielten pakollisia opintoja. Mikä mahdollisuus papeilla on lukea vanhan testamentin pisteetöntä tekstiä? Heille riittää kuvaus vokaalittomasta kirjakielestä ja tieto siitä, että oppineet tulevat aina kiistelemään oikeista vokaaleista. Ovatko uskonnonhistorioitsijat parempia tulkitsemaan sanskritinkielisten tekstien symboleja kuin taitavat orientalistit käännösyriyksineen, lukuunottamatta tulkintaa, josta oppineimmat intialaiset kiistelevät ja jolle sanskritia tuntevat esoteerikot voivat vain hymyillä. Sellaisella oppineisuudella hankitaan omahyväisyyden näennäinen tieto ja mahdollisuus herättää kunnioitusta arvostelukyvyyttömissä.

¹²Russellin kirjoituksissa vilisee lausuntoja, jotka antavat pikaista valaisua kaikkiin tähän kuuluviin ongelmiin. Voi vain toivoa, että näitä teoksia lukisivat kaikki, jotka tahtovat laajentaa näköpiiriään ja syventää elämänymmärtämystään. Liioittelematta voidaan sanoa, että ne ovat osa aikamme yleisivistystä elämänkatsomuksellisissa kysymyksissä.

5.48 Demokratian ongelma

¹Niin kuin diktatuuri on vallan ongelma, on demokratia vapauden ongelma.

²Kukaan ei ole vielä kyennyt tyydyttävästi selvittämään, mitä vapaudella tarkoitetaan, kuinka vapaus on mahdollinen, kuinka se saavutetaan, kuinka se säilytetään. Vieläkään ei ole selvästi oivallettu, että vapaus ja valta ovat sama asia. Vapautta ja valtaa erottavat toisistaan niille asetetut rajat. Vapaus on käsitetty oikeutena määrätä itseä ja valta oikeutena määrätä toisia.

³Vapaus ei vaadi vain oikeutta olla oma itsensä vaan myös kykyä olla sitä. "Tieto on valtaa", jos se antaa kyvyn. Valitettavasti on kykyä ilman tietoa, ja se kyky väärinkäyttää valtaa.

⁴Vapaus on oikeutta ajatella, tuntea, sanoa ja tehdä niin kuin yksilö parhaaksi katsoo kaikkien yhtäläisen oikeuden rajoissa. Vallan väärinkäyttö on johtanut usein diktatuuriin. Vapaus edellyttää, että kaikki tunnustavat nämä rajat, että kaikki tietävät nämä rajat, että kaikki kykenevät pitäytymään näissä rajoissa. Tietävätkö ihmiset? Kykenevätkö he tähän omaamatta valtaa itseensä nähden?

⁵Vapaus on yhä ratkaisematon ongelma. On kyseenalaista, voidaanko se ratkaista ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla.

⁶Demokratian ongelmaan kuuluvat moninaiset ongelmat, kaikki ratkaisemattomia, jotkut mahdottomia ratkaista. Ratkaisemattomiin ongelmiin kuuluvat mm. vähemmistön oikeus, vallan väärinkäytön ehkäiseminen, toimenpiteet tolkutonta lakien säätämistä vastaan.

⁷Seuraavassa osoitetaan aivan lyhyesti, että demokratia on näennäisongelma, koska luokatonta yhteiskuntaa ei voi olla olemassa niin kuin ei täydellistä oikeuttakaan. Ja näin sen tähden, että luonnon näennäiset epäoikeudenmukaisuudet tekevät tämän mahdottomaksi.

⁸Oikeudenmukaisuuden ongelma ja luokkayhteiskunnan ongelma kuuluvat läheisesti yhteen.

⁹Oikeudenmukaisuuteen kuuluvat mm. tasa-arvoisuus ja samapalkkaisuusperiaate. Samapalkkaisuusperiaatteesta (sama palkka samasta työstä) seuraa: eri palkka eri työstä, suurempi palkka suuremmasta työpanoksesta, suuremmat edut suuremmasta kyvystä palvella yhteiskuntaa, suuremmat oikeudet suuremmista velvollisuuksista. Kuinka yhteiskunnallinen kateus tähän asennoituu?

¹⁰Ranskan vallankumouksen "tasa-arvoisuuden" vaatimus merkitsi ainoastaan: kaikkien luokkaetujen (silloisten poliittisten ja sosiaalisten, yleisesti epäoikeudenmukaisiksi katsottujen) poistamista, yhdenvertaisuutta lain edessä, oikeutta tulla arvostelluksi vain kelpoisuuden mukaan.

¹¹Mutta koskaan ei ollut kysymys siitä, että kaikki saisivat yhtä suuren sosiaalisen ja poliittisen jne. vaikutusvallan.

¹²Luonteen eroavuudet tulevat esiin erilaisessa kyvyssä käsittää, oivaltaa, ymmärtää, hankkia tietoa, suuremmissa taidoissa, suuremmassa työkyvyssä. Mikään koulutus ei voi korvata synnynnäistä taitoa, lahjakkuutta, neroutta.

¹³Korkein mahdollinen saavutus on, että kaikkia kunnioitetaan ihmisinä. Kestää vielä kauan, ennen kuin olemme saavuttaneet yleismaailmallisen veljeyden edellytykset. Saamme olla tyytyväisiä, jos onnistumme toteuttamaan yleisen hyväntahtoisuuden ja oikeat inhimilliset suhteet poikkeuksetta kaikkia kohtaan.

¹⁴Sanan oikeudenmukaisuus yleinen väärinkäyttö tekee selväksi, etteivät ihmiset tiedä, mistä puhuvat. Sitä asiaa ihmiset eivät yksinkertaisesti kykene koskaan käsittämään. Tämä ilmenee myös väitteestä, että elämä on epäoikeudenmukaista.

¹⁵Luokatonta yhteiskuntaa ei voi olla olemassa. Vähäisimmänkin järjen pitäisi riittää käsittämään tämä asia. Neuvostoliiton ja Jugoslavian on jopa täytynyt myöntää se käytännössä.

¹⁶Luokkaan kuuluminen on asioiden luonnollinen järjestys, määräytyy yksilön ominaisuuksista ja kyvyistä, laadusta, pätevyydestä ja voimasta, kasvatus- ja koulutusmahdollisuuksista riippumatta.

¹⁷Tähän erilaisuuteen edelleen täysin väärinymmärretty Platon viittasi luonnostellessaan ihannevaltiota yhteiskuntaluokkineen. Tämän erilaisuuden Rousseau selvästi oivalsi sanoessaan, että todellinen demokratia ei ole koskaan mahdollinen.

¹⁸Valtiossa ja yhteiskunnassa kaikkine järjestöineen täytyy olla pätevyyden mukaan ryhmitettyjä esimiehiä ja alaisia, ja tämä merkitsee luokkaeroja.

¹⁹Mielekkäästi hallitussa valtiossa pitäisi yhtä suuri poliittinen vaikutusvalta olla niillä, jotka yhtä hyvin tuntevat ja ymmärtävät valtiollisia, yhteiskunnallisia, taloudellisia ja ylivaltiollisia ongelmia.

²⁰Oli vahinko, että äänioikeus oli alun alkaen riippuvainen taloudellisesta asemasta. Se epäoikeudenmukaisuus oli poistettava. Sen sijaan olisi pitänyt saattaa käytäntöön erityinen tutkinto (äänestyskouluihin) äänioikeuden ja erityisesti vaalikelpoisuuden saamiseksi. On kohtuutonta, että myös tietämättömillä, jotka osaavat äänestää vain suostuttelun jälkeen, on yhtä paljon valtaa. Seurauksena onkin demagogia eikä demokratia.

²¹On selvä, että Russell oli hyvin selvillä näistä ongelmista.

²²Demokratian laita on samoin kuin muiden poliittisten ideologioiden laita. Kaikissa on jotakin mielekäästä, ja näihin kuuluvien ideoiden synteesi mahdollistaa todellisen ideologian, josta kerran tulevaisuudessa kehittyä järellinen valtio.

5.49 Diktatuurin ongelma

¹Diktatuurin ongelma on vallan ongelma. Russellin teos "Valta" on loistava historiallis-poliittis-sosiologispsykologinen tutkimus, joka todistaa suurta lukeneisuutta, psykologista ymmärtämystä ja analyttistä suoritustakyä.

²Vallan ongelma, niin tärkeä kuin sen merkitys onkin ihmiskunnalle, on saanut ihmeteltävän vähän huomiota. Russell on tarkkakatseisuudellaan osoittanut vallanvietin väärinkäytön useimmissa inhimillisissä suhteissa.

³Hän korostaa täydellä syyllä, että "ihmisen loputtomista pyyteistä ovat vallanhimo ja kunnianhimo tärkeimmät". Hän osoittaa myös, että "niin antiikin kuin aikammekin historiaa voidaan tulkita oikein vain, jos oivalletaan, että vallanhalu on syynä kaikille aktiivisille

voimille, joilla on merkitystä yhteiskunnallisissa asioissa". Hän vaivautuu todistamaan, että "valta on perustava käsite yhteiskuntatieteessä, samassa mielessä kuin energia on perustava käsite fysiikassa. Kuten energialla on vallallakin monia muotoja..." ja "sosiaalisen dynamiikan lait voidaan muotoilla vain valtaa tarkoittavin sanoin, eikä sanoin, jotka tarkoittavat yhtä tai toista vallan muotoa".

⁴Vallan ongelmaan ei kuulu vain yksilöiden perusvietti, vaan myös kaikki erilaatuiset järjestöt (valtio, yhteiskunta, poliittiset puolueet, lukemattomat yhdistykset) ja viimeksi, mutta ei vähiten, illuusioiden ja fiktioiden valta.

⁵Kaikkiaan kahdeksassatoista luvussa Russell analysoi vallan eri muotoja, vallan filosofiaa, vallan etiikkaa ja moraalisia sääntöjä sekä lopuksi eri toimenpiteitä, joiden voidaan ajatella ehkäisevän vallan väärinkäyttöä. Toimenpiteiden välttämättömyyttä ei voine kukaan epäillä kirjan luettuaan, jollei sitä aiemmin oivaltanut.

⁶"On silkkaa lastenkaripsykologiaa luulla, että vastuuton valta vain siksi, että sitä kutsutaan sosialistiseksi tai kommunistiseksi, aivan kuin ihmeen kautta vapautuisi kaikista niistä huonoista ominaisuuksista, jotka leimaavat menneiden aikojen mielivaltaista valtaa."

⁷Loppuluvussaan hän pyrkii ratkaisemaan ongelman, "kuinka voidaan vakuuttua siitä, että hallituksesta tulee vähemmän kauhistuttava kuin lauma tiikereitä". Hän tutkii ongelmaa neljässä jaksossa, poliittisten, taloudellisten, propagandististen sekä psykologisten ja pedagogisten ehtojen suhteen.

⁸Jää epäselväksi, uskooko Russell todella vallan väärinkäytön ehkäisemisen mahdollisuuteen. Aika näyttää, onko tämä ongelma ratkaistavissa, ennen kuin ainakin huomattava, vaikutusvaltainen ihmiskunnan vähemmistö on saavuttanut kulttuuriasteen. Enemmistö oleskelee edelleen barbaariasteella ja sen tuntumassa.

⁹Kaikki valta merkitsee vallan väärinkäyttöä, parhaimmassa tapauksessa elämäntaitamattomuuden vuoksi. Ihannetta ei niin ollen saavuteta koskaan. Mutta vallan väärinkäyttö on vähäisintä vasta sitten, kun ihmiset oivaltavat, että valta on yhtä niin vapauden kuin lainkin kanssa (ilman lakia ei mitään vapautta), kun valtaa käytetään etupäässä vapauden puolustamiseen.

5.50 Sosialismi

¹Russell ei kannata mitään todellisuudelle vierasta valtiososialismia, joka parhaimmillaankin vaikuttaa yksityistä aloitetta ehkäisevästi. Yksilöllä ei tule koskaan olemaan mitään sanomista. Valtiota yrittäjänä ei voi pakottaa myönnetyksiin lakoilla jne., niin kuin yksityisiä työnantajia.

²Sosialistivaltiossa toimiva kirjailija, joka lausuu vallanpitäjien paheksuvia mielipiteitä, ei voi saada teoksiaan julkaistuksi. Keksijä, jolla on näennäisesti mahdoton aate, jollaisia kaikki vallankumoukselliset aatteet ovat, ei voi toivoa saavansa avustusta.

³Sosialistivaltio ei tule suvaitsemaan oppositiota, sananvapautta, vapaata lehdistöä. Ja ketkä päättävät, mitä yksilön on ajateltava?

⁴Pohtiessaan politiikkaa yleensä Russell tekee varteenotettavan, tietenkin toivottoman huomautuksen, että poliittiset ongelmat ovat aivan liian merkityksellisiä, jotta ne voitaisiin ratkaista joidenkin puoluelinjojen mukaan.

⁵Parhaimpana kaikista poliittis-taloudellisista järjestelmistä Russell pitää syndikalismia: kaikkien tietystä yrityksessä työskentelevien, niin älyllistä kuin ruumiillistakin työtä tekevien, tulisi saada omistaa yritys yhteisesti.

⁶Sosialismin sofistikan mysteereihin kuuluu monia asioita:

⁷Esimerkiksi, että vain korkeasti palkatuilla ja lyhyen työajan omaavilla ruumiillisen työn tekijöillä on oikeus arvonimeen työntekijä, kun taas opiskelevilla älyllisen työn tekijöillä, joiden työ on palkatonta ja työaika rajaton, ei ole vastaavaa oikeutta. Kun ihmiset oivaltavat, että ruumiillisesta työstä saa paremman palkan, tulee tutkijoista, tiedemiehistä, opettajista jne.

pian puute. Kun opettajilla ei ole mitään oikeuksia nuorisoganstereita vastaan, ei kukaan enää tahdo opettajaksi. Tämä on jo ongelma Yhdysvalloissa, mutta ei Neuvostoliitossa.

⁸Esimerkiksi, että ihmiset eivät voi ymmärtää, että työntekijöiden kohtuuttomat palkkavaatimukset tulevat pian tekemään kaiken yksityisyritteliäisyyden mahdolltomaksi.

⁹Esimerkiksi, että "verenimijöiksi" nimitetään niitä, jotka suurin riskein, suurin huolin ja vararikon partaalle vievin verorasituksin, sittenkin myötävaikuttavat maan elatukseen ja kulttuurin ylläpitoon.

¹⁰Esimerkiksi, että kaikenlaista parantumattomuutta, mielivaltaisuutta, omavaltaisuutta ja laittomuutta katsotaan läpi sormien, mutta vaikeutetaan kunniallisten ihmisten useimpia pyrkimyksiä.

¹¹On helppo ymmärtää niitä, jotka ihmettelevät, onko diktatuurin ruoska ainoa tapa saada ihmiset järkiintymään.

¹²Sosialistit uskovat, että omistusoikeus on avain kaikkiin ongelmiin ja jättävät huomiotta olennaisen asian, käyttöoikeuden, joka antaa vielä suuremman vallan, mistä Neuvostoliitto on paras esimerkki. Jos Neuvostoliiton vallanpitäjät omistaisivat jotakin, olisi heidän valtansa todellisuudessa paljon vähäisempi kuin se nyt on.

¹³Sosiaalidemokraatit kantavat väärää kylttiä. Demokraatti ei voi olla sosialisti, eikä sosialisti ole mikään demokraatti.

5.51 *Marxismi*

¹Venäläisen kommunismin profeetan, saksalaisen Karl Marxin, Russell torjuu jokseenkin summittaisesti. Hänen nähdäkseen ei maksanut vaivaa uhrata aikaa tämän alkukantaisen fysikalistisen historiankäsityksen, mielettömän sosiologian ja irvokkaan kansantaloudellisen teorian kumoamiseen. Hän oivalsi selkeästi kaiken nurinkurisuuden tässä vihamielisessä propagandassa, joka vastaa alemman emotionaaliasteen tunneajattelua ja tyydyttää siihen liittyviä illuusoiden tarpeita: kateutta ja muita vihanilmaisuja.

²On kuitenkin kysyttävä, eikö olisi antoisaa opiskella tähän liittyvää illusionismia ja fikcionalismia psykologian valossa. Joka tapauksessa aihe vahvistaa Platonin lauseen, että "ideat hallitsevat maailmaa".

³Yhtä hyvä todiste vallitsevasta älyllisestä tasosta, kuin mikä muu tahansa on, ettei tätä itsestään selvää tosiasiaa ole yleisesti oivallettu. Miten suunnatonta kärsimystä ihmiskunta onkaan saanut kestää uskonnollisten ja moraalisten aatteiden takia! Miten paljon maksavtakaan tänään mielettömät kansalliskiihkon aatteet! Aatteet johtavat tekoihin, kun ne vaikuttavat tunteen käyttövoimaan. Kun tunteet alemmalla emotionaaliasteella (poistyyntävyyden asteella) heräävät, ovat tulokset vihan tekoja. Mutta olennaista on oivaltaa, että hulluus on hulluja ideoita, että idea on alkuvirike. Ja siksi tietämättömyys onkin pahan juuri.

⁴Marxismin saavutukset kumoavat Marxin oman hypoteesin, jonka mukaan ihmisellä on vain fyysisiä tarpeita. Myös alimmalla kehitysasteella hän tuntee emotionaalisten illuusoiden ja mentaalisten fiktioiden tarvetta. Niiden valta on usein suurempi kuin fyysiset tarpeet. Ja venäläinen kansa muiden kansojen ohella on todisteena tästä asiasta.

⁵Mitä tulee illuusioon venäläisen "proletariaatin diktatuurista", tyytyy Russell lakoniseen huomautukseen, että sillä ilmeisesti tarkoitetaan kommunistista puoluetta. On eriskummallista, miten työläiset monissa maissa sallivat bolshevistisen agitaation ilmeisten valheiden hämätä itseään, sokeina uudelle orjuudelle, joka on riistänyt heiltä heidän inhimilliset oikeutensa. Pitemmälle ei ihmiskunta ole päässyt, sillä niin Neuvostoliitto kuin Kiinakin ovat pahantekijöiden hallitsemia.

⁶Neuvostoliiton järjestelmän tuomitsee osaksi sen epäinhimillisuus, sen yksilön jumalalliseen loukkaamattomuuden oikeuteen kohdistama barbaarinen halveksunta, osaksi sen ajatustyrannia. On silkkaa parodiaa, että tämä valta saa osallistua Yhdistyneiden Kansakuntien ihmiskunnan parhaaksi tarkoittamaan työhön vain tuhotakseen tämän työn,

tämä valta, kauhistuttavampi kuin katolinen kirkko keskiajalla, tämä valta, jonka päämääränä on hävittää kaikki kansat, tehdä kaikista ihmisistä fyysisiä ja henkisiä orjia ja yrittää saatanelisillä menetelmillään tukahduttaa kaikki totuuden löytämiseen ja sen julistamiseen tähtäävät pyrkimykset.

6 STEINERIN ANTROPOSOFINEN HENKITIEDE

6.1 Esipuhe

¹Tätä selontekoa ei ole ensisijaisesti tarkoitettu steinerilaisen antroposofian arvosteluksi, vaan sen tarkoitus on tuiki tarpeellinen yleinen perehdyttäminen ylifyysisen tiedon ongelmiin. Kirjallisuudella, joka voidaan koota otsikon mystisismi alle, ei ole tietoteoreettista pohjaa, joten se on jätetty sivuun. Maailmankatsomuksen ongelmille tunne ei ole tiedonlähde, rakenteellinen perusta. Emotionaalisuudella on merkitystä elämäkatsomukselle. Kuinka vähän ihmiset ovat mystiikasta oppineet ilmenee siitä, etteivät he osaa tehdä eroa edes rakkauden ja vihan välillä niiden eri ilmenemismuodoissa.

6.2 Rudolf Steiner

¹Antroposofiaksi eli henkitieteen kutsutun ajatusjärjestelmän laatija syntyi Itävallassa. Hän tutki luonnontieteitä ja humanistisia oppiaineita ja omaksui olennaisen aikansa tiedosta. Hän käytti sitä kaikkea, kuten teki aikanaan kaikkietävä filosofi Hegelkin, johon Steineria voi verrata rakentavan mielikuvituksen suhteen.

²Tri Rudolf Steiner (1861-1925) oli äärimmäisen älykäs, ylivoimainen ja hallitseva hahmo ja itseoikeutettu puheenjohtaja niissä monissa älyllisissä yhdistyksissä, joihin hän kuului niin Wienissä kuin Berliinissäkin.

³Monien muiden mystikko- ja humaniteettiasteen (48:3 ja 47:5) välimailla oleskelevien tavoin jäi Steinerkin väsymättömäksi etsijäksi, kunnes hän uudelleen löysi todellisuuskäsityksen siltä kehitystasolta, jonka hän edellisissä inkarnaatioissa oli saavuttanut.

⁴Hänen hellittämättömät ja perusteelliset opintonsa vakuuttivat häntä jatkuvasti siitä, että etevä tiedemies tai ajattelija, jota hän kulloinkin opiskeli, oli löytänyt "viisasten kiven": saavuttanut oikean todellisuuskäsityksen omalla alallaan.

⁵Yleensä on päinvastoin niin, että ylemmyyden tunteessaan opiskelijat aluksi arvostelevat kaikkea lukemaansa, ennen kuin edes tietävät, mistä on kysymys. Siten he ehkäisevät aiheeseen syventymistä, jonka mahdollistaa vain intensiivinen ja antaumuksellinen kiinnostus.

⁶Jotkut Steinerein tavoin yhtenäen vakuuttuvat siitä, että kirjailija on oikeassa, näkevät vain sen, missä hän on oikeassa. Muut näkevät vain sen, missä kirjailija on väärässä. Intoilijoita opiskelijatoverit yleensä pitävät epäkriittisinä ja epätieteellisinä. Kun sitten vähitellen osoittautuu, että he hylkäävät ajatuskannan toisensa jälkeen vakuuttuakseen yhtä voimakkaasti jonkun toisen auktoriteetin oikeellisuudesta, heitä moititaan tieteellisestä ryhdittömyydestä.

⁷Morkkaajilla ei ole mahdollisuutta oivaltaa, että intensiivisyys ja tilapäinen vakaumus lisäävät ymmärtämystä ja helpottavat perehtymistä. Tietämyksen syventäminen johtaa periaateajattelua pitemmälle tieteissä ja vallitsevissa ideologioissa ja siten vapautumiseen dogmiajattelusta, tästä vastaisen tutkimuksen ja laajemman olemassaolonäkemyksen esteestä. Tuhannet laaditut ja hylätyt ajatusjärjestelmät merkitsevät kautta aikojen ihmiskunnan koko kehitystietä. Jokainen, joka pysähtyy yhteen ajatusjärjestelmään, jää saavuttamalleen kehitystasolle.

⁸Koska Steiner alituisesti hylkäsi ajatuskannan toisensa jälkeen, hänen aikaisensa arvostelijanerot (tyypilliset dogmiajattelijat) syyttivätkin häntä mielipiteen jatkuvasta muuttamisesta. 60 vuoden iässä kirjoittamassaan omaelämäkerrassa Steiner ratkesi jälkivii-sastelun todistettavissa olevaan toiveajatteluun, joka näennäisessä umpimähkäisyydessä yrittää löytää punaista lankaa. Ajatuksen harhailun kieltäminen on heikkouden merkki. Harhailu on tutkijankyvyn harjoitusta niille, jotka tulevaisuudessa kulkevat tutkimuksen tietä. Uusissa inkarnaatioissa he saavat vaistomaisesti hapuilla etsimänsä luo labyrinthin halki. Mitä

voimakkaammin tutkija on fiktiojärjestelmiin eläytynyt, sitä helpommin hän myöhemmin fiktiivisyyden oivaltaa.

⁹Tri Bruno Wille, saksalainen runoilija ja ajattelija (entinen aito gnostikko), kävi monia keskusteluita Steinerin kanssa, joka kiihkeästi puolusti silloista auktoriteettiaan, biologi Ernst Haeckeliä. Sitäkin omituisempaa Wille piti sitä, että Steiner yritti jälkeinpäin päästä selittelemällä sellaisista mielipiteistään. Wille uskoi tämän teoksen kirjoittajalle ihmetyksensä sen suhteen, että mies, joka oli siinä määrin saattanut kaiken ylifyysisen naurunalaiseksi, saattoi myöhemmin väittää, että hänellä oli aina ollut erityistä taipumusta siihen. Steinerin omaelämäkerta on erittäin epäluotettava teos.

¹⁰Älyllisesti eteville on luonteenomaista, että he niin helposti omaksuvat rajattoman, ylimielisyyttä hipovan luottamuksen omaan arvostelukykyynsä. He antavat lausuntoja asioista, joista he eivät tiedä mitään ja unohtavat, että arvostelu vaatii asiantietoa. Tästä syystä älyllisellä eliitillä on harvoin ollut mahdollisuuksia vihkiytyä esoteerisiin tietokuntiin. Heidän terävä-älyisyytensä ja syvämielteisyytensä houkuttelevat heitä korvaamaan puuttuvat tosiasiat omilla fiktioilla. He vakuuttuvat myös kiihkeästi siitä, että heidän symbolitulkintansa ovat ainoat oikeat.

¹¹Seuraavassa osassa tarkastellaan steinerilaisen ajatusjärjestelmän varsinaista tietopohjaa. Hänen henkitieteensä yksityiskohtainen tarkastelu jääköön vastaisen esoteerisen tutkimuksen asiaksi, mikäli joku esoteerikko katsoisi sen vaivan arvoiseksi.

¹²Arvosteluun ei olisi ollut aihetta, mikäli antroposofit, Steinerin lesken johtamina, eivät olisi käyttäneet jokaista tilaisuutta apostolinsa ylistämiseen teosofian kustannuksella. Tarkoituksena on pakottaa esiin asiallinen tutkimus koko esoteerisesta tietokompleksista. Tietämättömyyden epäluotettavasta ja vastuuttomasta jäljittelemisestä on tultava loppu. Tämän teoksen kirjoittaja ei ole mikään "teosofi", vaan esoteerikko, tarkemmin sanoen hylozoosikko eli pythagoralainen, eikä hän ole kiinnostunut puolustamaan itse "teosofiaa". Mutta oikean pitää olla oikein.

6.3 Steiner teosofina

¹Vuosina 1902-1912 Steiner toimi Teosofisen Seuran saksalaisen osaston pääsihteerinä. Sitä ennen hän oli perusteellisesti tutkinut olemassaolevia Blavatskyn, Sinnetin, Judgen ja Hartmannin kirjoittamia teosofisia teoksia. Kuinka vähän hän oli ymmärtänyt, kävi myöhemmin ilmi siitä, että hän ivallisesti torjui Blavatskyn.

²Tämän luvun nimenä pitäisi oikeastaan olla "Steiner ja teosofit", sillä todellinen teosofi Steiner ei koskaan ollut. Hän ei tiennyt, että teosofit olivat saaneet tosiasiansa planeettahierarkialta, vaan luuli, että he olivat saaneet ne "intialaisilta joogeilta". Hän ei koskaan oivaltanut, ettei yhdelläkään ihmisellä ole minkäänlaista mahdollisuutta todeta näitä tosiasioita. Sitä eivät myöskään oivalla ne lukuisat ylifysiikan kvasikirjailijat, joiden tuotteita yhä enenevässä määrin tulvii kirjamarkkinoille.

³Syynä Steinerin ja Teosofisen Seuran presidentin, Besantin, väliseen riitaantumiseen ja Steinerin erottamiseen palveluksesta oli Steinerin suhtautuminen raamattuun kuin jumalalliseen auktoriteettiin ja hänen mielikuvituksellinen tulkintansa golgata-symbolista. Jokaisella on oikeus omaan mielipiteeseen, mutta ei oikeutta kutsua sitä teosofiaksi.

⁴Omituista kyllä, Steiner ei koskaan tunnustanut velkaansa teosofialle, vaikka se oli antanut hänelle kaikki hänen teoksissaan esiintyvät oikeat ylifyysiset tosiasiat. Sen sijaan hän väittää saaneensa ne rosenkreuzilaisveljeskunnalta. Tähän palataan myöhemmässä vaiheessa. Hän ei myöskään koskaan maininnut kaikkia niitä ideoita, jotka hän oli teosofeilta ottanut, kenties siksi, että hän muunsi ne täysin tuntemattomiksi.

⁵Sen jälkeen kun hänet oli erotettu Teosofisesta Seurasta, mikä oli välttämätön toimenpide, hän pelkisti kaikki teosofeilta saamansa tosiasiat vähäpätöisiksi. Onneksi hän nimesi teosofiset erehdyksensä antroposofiaksi, joten jälkimaailman on helpompi välttää niitä. Vähi-

tellen ilmaantui joukko syytöksiä, jotka vaativat oikaisua. Steinerin lesken toimittama lisäarvostelu on ilmeisesti suurimmaksi osaksi peräisin hänen puolisoiltaan ja idoliltaan.

⁶Mikä sai Steinerin siten vääristelemään teosofisten johtajien käsityksen, on arvoitus, jonka psykologit ratkaiskoot. Näin ollen hän on vaikuttanut itse teosofian maineen pilaamiseen, teosofian, jonka olivat jo entuudestaan tuominneet uskonnolliset, filosofiset ja tieteelliset auktoriteetit sekä kaikenmaailman jäljittelijät kvasiokkultisten kirjailijoiden ohella. On erityisen kuvaavaa, että kaikki ovat eri mieltä kaikesta, paitsi juuri tästä asiasta. Tämä valhepropaganda on saanut jatkua aivan liian kauan kenenkään asiaan puuttumatta. Lienee väistämätöntä, että yleistä mielipidettä muovaavat sanomalehtimiehet harkitsematta ja ilman omaa tutkimusta toistavat nykyisiä auktoriteetteja. Mutta on huolestuttavaa, että ylifyysisen tiedon auktoriteeteiksi julistetut kirjailijat ovat yhtä vastuuttomia. Niinpä saattaa esim. René Guénon, jonka ehdottomaan auktoriteettiin tri Kurt Almqvist nojautuu (teoksessaan "Den glömda dimensionen"), nimetä teosofian pseudouskonnoksi, ilmaisten siten oman tasonsa. Sellaista typeryyttä vastaan taistelevat itse jumalatkin turhaan.

⁷Seuraavassa vastataan Steinerin arvosteluun sen tärkeimmät kohdat huomioon ottaen.

⁸Väite, että teosofit eivät nojautuisi objektiivisiin tosiasioihin, raukeaa omaan mahdolluuteensa. Päinvastoin yrittivät teosofit selittää Steinerille, että kaikki tutkimus, niin fyysinen kuin ylifyysinenkin, on tositetöjen toteutusta. He korostivat myös, ettei yksikään ihminen omalla ajattelullaan voi ratkaista olemassaolon ongelmia. Mutta Steiner käsitti sen asian paremmin. Kieltämättä hän oli oikeassa kirjoittaessaan, että "teosofien tapa lähestyä henkistä todellisuutta oli aivan toisenlainen" kuin hänen omansa.

⁹Ei ole totta, että teosofiset johtajat olisivat olleet spiritismistä kiinnostuneita ja saaneet tietonsa "hengiltä". Tässä asiassa oli Blavatskyn terävästi muotoilema näkökanta määräävä. Sitä vastoin jokaisen tutkijaksi ryhtyvän velvollisuutena on tutkia spiritismin todellisuussisältöä, niin kuin tietyt teosofit tekivät.

¹⁰Ei ole totta, että teosofia samastuu "intialaiseen mystiikkaan", vaikka ohjelman mukaan tutkitaankin kaikkien uskontojen, filosofioiden sekä maailman- ja elämäntutkimusten todellisuussisältöä.

¹¹Ei ole totta, että teosofit kieltävät esoteerisen tiedon esiintymisen Euroopassa menneinä aikoina. He tiesivät paljon enemmän Pytagoraasta, Platonista, gnostiikasta, aidosta rosenkreuzilais- ja malteesilaiveljeskunnasta kuin Steiner.

¹²Ei ole totta, että teosofit katsovat joogamenetelmän olevan ainoa oikea tapa aktivoida korkeampia tajunnanlajeja. Päinvastoin he pitävät sitä länsimaalaisille sopimattomana.

¹³Ei ole totta, että teosofit vieroksuvat tieteellistä ajattelua. Päinvastoin he kiinnittävät tarkkaa huomiota kaikkiin uusiin löytöihin ja iloitsevat siitä, että ne näyttävät toteen teosofian tosiasioita.

¹⁴Ei ole totta, että teosofit pitävät kaikkia uskontoja olennaisilta osiltaan tasavertaisina. He katsovat, että ne on mukautettu ihmiskunnan eri kehitystasoihin.

¹⁵Teosofisista kirjailijoista Sinnettillä, Judgeella ja Hartmannilla oli käytettävänä aivan liian vähän tosiasioita, jotta he olisivat kyenneet antamaan tyydyttävän esityksen esoteerisesta tiedosta. Suurin lahjakkuus, joka ennen vuotta 1920 menestyksellisesti järjestelmällisesti tarjolla olleet tosiasiat ja mahdollisesti esoteeristen symbolien tulkinnan, oli C. W. Leadbeater. Tietenkin moralistit tekivät hänet "vaarattomaksi" asiaankuuluvalla tavalla. Parhaimman yhteenvedon teosofian tosiasioista on tehnyt A. E. Powell viidessä teoksessa.

¹⁶Teosofia on yhteenvedo tosiasioista, joita aiemmin opetettiin esoteerisissa tietokunnissa. Nimitys gnostiikka muutettiin teosofiaksi sen jälkeen, kun kvasignostikot (200-luvulla j.Kr.) petollisesti julkaisivat kvasinsa esoteerisena gnostiikkana.

¹⁷Nämä tosiasiat muodostavat teosofian. Eri teosofisten kirjailijoiden lisäämät mielipiteet eivät ole teosofiaa. Ihmisten on korkea aika oppia erottamaan toisistaan teosofia ja joukko yksinkertaisia teosofejia, joilla valitettavasti ei ole vaitiolovelvollisuutta siihen saakka, kunnes

he ovat oppineet ymmärtämään, mitä teosofia on.

¹⁸Teosofisen Seuran alkuperäinen tehtävä oli julistaa maailmanlaajuista veljeyttä. Mutta ihmiskunta ei ole vielä kypsä toteuttamaan suvaitsevaisuuden, mielipiteen- ja sananvapauden periaatteita. Seura on hajonnut moniin lahkoihin, jotka kaikki kiistelevät jostakin, minkä luulevat olevan teosofiaa ja siitä, mitkä "tosiasiat" ovat hypoteeseja tai hierarkisia tosiasioita. Teosofien riippuvuus auktoriteeteista osoittaa, etteivät he ole ymmärtäneet, ainoastaan luulleet ymmärtäneensä.

¹⁹Vuoden 1920 jälkeen annettuja esoteerisia tosiasioita ei ole ilmoitettu Teosofisen Seuran kautta.

6.4 Steiner rosenkreuzilaisena

¹Steiner kertoi itsestään, että hänet oli vihitty rosenkreuzilaisveljeskuntaan ja että hän oli saanut tältä tietokunnalta kaikki ylifyysiset tosiasiat, joita hän ei itse pystynyt toteamaan.

²Sen tähden lienee syytä hälventää kerralla hämäryys, joka verhoaa tätä veljeskuntaa, jonka nimellä on tehty tarpeeksi koiruuksia. Se voidaan huoleti poistaa.

³Christian Rosencreutz perusti rosenkreuzilaisveljeskunnan vuonna 1375 planeettahierarkian toimeksiannosta. Kaikille tämänkaltaisille veljeskunnille on yhteistä, että niihin ei voi vihkiä ketään kukaan muu kuin veljeskunnan alkuperäinen perustaja, joka tulee aina olemaan veljeskunnan korkein johtaja. Kukaan vihitty ei paljasta järjestöön kuulumistaan veljeskunnan ulkopuolisille. Hän voi tunnustaa kuulleensa siitä, mutta ei voi itse todistaa sen olemassaolosta. Vain essentiaaliminällä on lupa perustaa veljeskuntia, mutta uusia ei tulla perustamaan vielä kahteensataan vuoteen.

⁴Näitä järjestöjä koskee edelleen sääntö, että niitä ei voi lakkauttaa niin kauan, kuin yksikin vihitty on jäljellä neljännessä luomakunnassa. Kerran vihitty aina vihitty (monadi vihitään, ei katoavia verhoja) oikeudella saada tämä tieto elvytetyksi uudelleen (nykyisin tarpeetonta). Uusia neofyyttejä ei oteta vastaan vuoden 1875 jälkeen (kaikki tiedettäväksi sallittu on jo julkista), mikäli viranomaiset eivät kiellä tietoa eikä esoteerikkoja vainota. Ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla kaikki on mahdollista.

⁵Järjestön opetus oli aluksi suullista, kunnes Saint Germain valmisti tietojärjestelmän, jonka kolme jäljennöstä on lainattu ainoastaan järjestön jäsenille.

⁶Järjestön olemassaolo tuli yleisesti tunnetuksi erään Saint Germainin toimesta julkaistun työn ansiosta, työn, joka sisälsi rosenkreuzilaisten symboleja ja jonka teosofi, tri Franz Hartmann, huomattavasti myöhemmin julkaisi uutena painoksena.

⁷Mies, joka eniten auttoi kohdistamaan huomiota järjestön olemassaoloon, oli maailmankirjallisuuden suurin romaanikirjailija (nykyisin tietenkin unohdettu), Bulwer - Lytton (1803-1873), joka itse vihittynä keräsi Lontoossa 1850-luvulla ympärilleen useita rosenkreuzilaisia, mm. Regazzonin (joka aiheutti päänvaivaa Euroopan kaikille oppineille ja lumosi saksalaisen filosofin, Schopenhauerin, aidoilla maagisilla kokeillaan) ja Eliphas Levin, joka kirjoitti useita teoksia "kabbalistisesta alkemiasta". Se oli kaikki, mitä tuolloin sai julkaista.

⁸Sellainen mainos tälle "pyhälle veljeskunnalle" antoi sen nimelle "hyvän kaiun". Niinpä ei ollutkaan ihme, että kaikenmaailman kuvittelijat olivat olevinaan rosenkreuzilaisia. Yhä useammat okkultisten ongelmien parissa puuhailevat yhdistykset ottivat käyttöönsä nimityksen. Vaatimusten puolustamiseksi laadittiin lähdekirjoituksia todistamaan, että vain ne olivat aitoa laatua.

⁹Rosenkreuzilaisjärjestöä Amorcian kuvaava kirjoitus (Malmö 1938) antaa hyvän käsityksen siitä, kuinka tuolloin meneteltiin. Tässä kirjoituksessa ei ole ainoatakaan oikeaa tiedonantoa, arkisen historian jo tuntemien tietojen lisäksi.

¹⁰Näiden kvasijärjestöjen kehitystä seurattaessa huomaa, että alkuperäiset tiedonannot muuttuvat nykyisin aina sitä mukaa kuin yhä useampia esoteerisia tosiasioita

planeettahierarkian toimesta julkistetaan.

¹¹Näiden kvasijärjestöjen opetus oli keitos kabbalismia, kvasignostiikkaa, uusplatonismia ja kaikenmaailman mystisismiä väärinymmärrettyyn joogafilosofiaan sekoitettuna. Kätevä sanavuolaus oli hyvin laskelmoitu vaikuttamaan tietämättömiin.

¹²Steiner todellakin vihittiin erääseen näistä lahkoista, mutta ei aitoon rosenkreuzilaisveljeskuntaan. Hän ei ollut koskaan yhteydessä veljeskunnan johtajan nykyiseen inkarnoitumaan. Tässä järjestössä sai oppia, että neljännen luomakunnan yksilön on mahdotonta ratkaista olemassaolon ongelmia, että emotionaalinen selvänäkökyky (ihmiselle korkein mahdollinen) ei anna tietoa todellisuudesta, että nk. akashakronikka ei sisällä planeetan historiaa, että emotionaalimaailmassa olevat yksilöt eivät voi tutkia sitä tai hankkia tietoa todellisuudesta. Koulutuksen ankaruus ilmenee siitä, että kaikkea oikeaa tietoa, jota yksilö ei itse voinut todeta, täytyi edelleen pitää hypoteettisena.

6.5 Steiner ja joogafilosofia

¹Alkuperäiset joogamenetelmät olivat "rishien" Lemuriassa ja Atlantiksessa kehittelemiä. Steinerin lausunnoista käy ilmi, ettei hänellä ollut vaadittavaa tietoa näiden merkityksestä, joten seuraavassa annetaan lyhyt selonteko joogasta.

²Kaksi viidestä tunnetuimmasta kehitysmenetelmästä on oikoteitä: fyysinen hatha-jooga (uhkarohkea pikamenetelmä, joka on vaatinut lukemattomia uhreja) ja mentaalinen raadzha-jooga. Välillisiä menetelmiä on kolme: gnaana-jooga (järjen kehittäminen), bhakti-jooga (tunteen jalostaminen) ja karmajooga (antaumuksellinen palvelu).

³Hatha-jooga oli lemuralainen menetelmä organismin täydellistämistä ja sympaattisen hermoston automatisointia varten. Nykyinen hatha on atavistinen ilmiö, jolla on täysin päinvastainen vaikutus: kaikki kehon elimet vaativat jatkuvaa valvontaa, jotta ne eivät lakkaisi toimimasta.

⁴Bhakti-jooga oli atlantilainen menetelmä.

⁵Karma-jooga pyrkii voittamaan passiivisuuden, karma-opin väärintulkitun seuraamuksen. Erehdysten pelosta ihmiset eivät uskaltaneet toimia, eivätkä lopulta edes tuntea tai ajatella. He eivät ymmärtäneet, että fyysisen, emotionaalisen ja mentaalisen aktiivisuuden laiminlyöminen on vielä suurempi erehdys, ja että olennaista aktiivisuudelle on sen vaikutin (itseensä tai epäitseä).

⁶Lemuralaiset elivät puoleksi unenomaista tajunnanelämää fyysisen ja emotionaalisen tajunnan rajamailla. Aivojen mentalisoiminen vei miljoonia vuosia. Sitä mukaa kuin aistit terävöityivät havainnoimaan fyysisistä todellisuutta, emotionaalinen tarkkaavaisuus väheni ja sen mukana kyky elää samanaikaisesti kahdessa maailmassa.

⁷Atlantilaiset olivat poistyyntävän emotionaalisuuden omaavia fysikalisteja, ja he saivat tilaisuuksia kehittää vetovoimaa.

⁸Steiner luuli, että intialainen jooga oli keinotekoinen yritys korvata atlantilaisille luonnollinen selvänäköisyys, joka oli "menetetty syntiinlankeemuksen seurauksena". Mutta tämä "menetys" merkitsi edistysaskelta, koska vaadittavat ominaisuudet voi hankkia vain fyysisessä maailmassa ja selvänäköisyys olisi sille esteenä.

⁹On olemassa seitsemän emotionaalisen subjektiivisen ja objektiivisen tajunnan lajia. Nykyinen ihmiskunta käyttää neljää alemmää ja mystikko viittä alemmää subjektiivista tajuntaa.

¹⁰Asiantuntijat eivät saa Steinerin tavoin erehtyä sekoittamaan toisiinsa Bhagavad-Giitaan Krishnaa (taru Atlantikselta) ja Maitreeja-Krishnaa (kuoli 4. huhtikuuta vuonna 3102 e.Kr.).

¹¹Steiner luuli, että hänen emotionaalinen selvänäköisyytensä oli aivan toista laatua kuin raadzhajoogien vastaava. Mutta molemmilla on neljään alempaan molekyyliin (48:4-7) kuuluva objektiivinen tajunta, vaikka eri tavoilla saavutettu.

6.6 Steiner filosofina

¹Steinerin filosofi Edouard von Hartmannin kanssa käymä keskustelu on mielenkiintoinen. Tämä oli sitä mieltä, että "tieto todellisesta on hautautunut ihmisen luoksepääsemättömään tiedostamattomaan ollen ainiaan hänen käsitteidensä ulottumattomissa".

²Esoteriikan mukaan tiedostamaton on osaksi alitajuntaa, osaksi ylitajuntaa. Alitajunta on piilevä muisto menneistä kokemuksista. Ylitajunta käsittää pitkän sarjan toistaiseksi valloittamattomia tajunnanalueita. Jos "hautautuneesta" tiedosta ylipäättään on puhuttava, tarkoittaa se vain ihmisen kerran omistamaa ja menettämää tietoa, joka hänellä on mahdollisuus muistaa uudelleen. On merkillistä, miten filosofit voivat tietämättään sivuta todellisuutta.

³Steiner aloitti filosofina, mutta huomasi varsin pian, etteivät filosofit kykene ratkaisemaan todellisuuden ongelmia. Hän oivalsi, että luonnontutkimuksen tosiasiat antavat meille tietoa fyysisen aineen koostumuksesta, mutta eivät voi selittää aineen luonnetta tai liikkeen (luonnonvoimien) alkuperää.

⁴Teosofiasta hän löysi vahvistuksen tämän oivalluksen oikeellisuudelle. Kaikki tieto koostuu tosiasioista, jotka on asetettu oikeisiin yhteyksiinsä. On olemassa ylifyysinen todellisuus ja mahdollisuus todeta tosiasioita siinä.

⁵Periaate on oikea. Mutta Steiner ei koskaan oivaltanut, kuinka paljon vaaditaan tosiasioiden toteamiseksi aineessa, joka on täysin erilainen kuin fyysinen aine.

⁶Vanha filosofia on tuomittu. Se oli terävä-älyisyyden ja syvämielteisyyden mielikuvituksellista spekulatiota. Näin tulee käymään uudelle Bertrand Russellin mukaiselle filosofialle ja kaikille järjestelmille, jotka eivät rakennu planeettahierarkian tosiasioille.

6.7 Steinerin oma tietoteoria

¹Teosofit, joita Steiner opiskeli, olivat maininneet seitsemän yhä korkeamman maailman ja yksilön seitsemän verhon olemassaolon. Mutta käsitykset niiden laadusta olivat edelleen epäselviä. Erityisesti Besant vältti olemassaolon aineaspektin käsittelyä, eikä vähimmin kunnioituksesta filosofista subjektivismia kohtaan, joka vallitsi sekä Intiassa (advaita) että länsimaissa (nk. idealismi).

²Steiner luuli, että fyysinen maailma on ainoa aineellinen maailma ja että kaikki korkeammanlaatuiset maailmat ovat "henkistä" laatua. Yleinen puhetapa teosofien keskuudessa oli, että aine on hengen alin muoto ja henki on aineen korkein muoto. Steiner ei milloinkaan käsittänyt, että tällä tarkoitettiin yhä pienemmästä ikitomitiheydestä johtuvia hienompia ainelajeja.

³Vanhan näennäisen ristiriidan hengen ja aineen välillä Steiner tulkitsti siten, että hengen täytyy olla jonkinlaista immateriaalista ainetta, mitä se nyt sitten saattoikaan olla. Itse asiassa vanhat oppineet tarkoittivat hengellä samaa kuin tajunta, ja he katsoivat, että kaikella aineella on tajuntaa.

⁴Fyysisten ja emotionaalisten maailmojen tutkimisen suhteen Steiner oivalsi, että tutkimus on tosiasioiden toteamista. Mutta mitä tulee yliemotionaalisiin maailmoihin, jotka olivat hänelle saavuttamattomia, koska hänellä ei ollut korkeammanlaatuista objektiivista tajuntaa, hän luopui tästä ainoasta oikeasta ja mahdollisesta periaatteesta ja lankesi uudelleen subjektiiviseen spekulatioon.

⁵Tutkiessaan Goethen luonnontieteellisiä kirjoituksia Steiner sai päähänpiston, josta tuli määräävä hänen myöhemmälle tietoteoreettiselle spekulatiolleen. Hän oli ollut huomaavinaan, että luontoa tutkiessaan Goethe ei tehnyt johtopäätöksiään harkitsemalla, vaan "hänen havainnoissaan keskittyneesti ideat nousivat hänen sisältään ikään kuin kuvina luonnontakaisista tosioista". Steinerin mukaan Goethe ei jatkanut tällä tiellä, koska hän "pelkäsi eksyvänsä abstraktioihin".

⁶Tämä Steinerille itselleen varsin kohtalokas erehdys osoitti, että Steiner ei tiennyt, että Goethe oli aitoon rosenkreuzilaisveljeskuntaan vihitty ja hauskutti itseään soveltamalla omiin

tutkimuksiinsa sen, mitä oli saanut tietää. Goethe ei nimittäin ollut haaveksija.

⁷Kun mahdollisuus tutkia todellisuutta tosiasioita toteamalla törmäsi ylipääsemättömiin vaikeuksiin, muisteli Steiner mielihypoteesiaan Goethestä. Lisänä vaikutti ihailu, jota Steiner oli aina osoittanut Goethen aikalaisia, Fichteä, Schellingiä ja Hegeliä ja heidän käsite-romantiikkaansa kohtaan.

⁸Hän siis muotoili oman tietoteoriasa, laadultaan yhtä nurinkurisen kuin konsanaan transsendentalistien tietoteoria:

⁹"Jos elää ajatuksissa ja aatteissa ja pitää niitä realiteetteina, vaihtuu tämä ajatuselämä pian välittömäksi henkiseksi kokemukseksi siitä henkisestä todellisuudesta, jossa ajatus ja kokemus ovat yhtä. Ajatukset ovat välineitä, joiden kautta henkisen maailman realiteetit tulevat inhimillisen tajunnan tietoisuuteen. Ihmisten käsitteet ilmenevät ikään kuin henkisten realiteettien heijastumina."

¹⁰Tässä ajatuskulussa voi jälleen löytää uuden tulkinnan vanhasta saksalaisesta käsite-romantiikasta ja subjektivismista. Tietenkään tämä ei koske tavallista epäfilosofista ajattelua, vaan aivan erityisen hienoa filosofista ajattelua. Mieleen muistuvat Kantin "puhdasta apperseptiota", Fichten "älyllistä näkemystä" ja Hegelin "ehdotonta ajattelua" koskevat silmäkääntötemput.

¹¹Jälleen eräs loistava esimerkki siitä, kuinka käy, kun tajunta vailla aineaspektin objektiivisuutta ja loogisia oikaisukeinoja lähtee omin päin mielikuvituksen maailmaan.

¹²Yhtä vähän kuin todellisuutta voidaan tutkia ajatellen tai olemassasolon ongelmia ratkaista mietiskellen, yhtä vähän voidaan alitajunnan piileviä kykyjä herättää uuteen eloon itseensä vaipuen, niin kuin esoteerisesti tietämättömät joskus kuvittelevat. Aiemmin opittu tieto hankitaan uudelleen opiskelemalla uusissa inkarnaatioissa toistamiseen samaa ainealaa. Uudet aivot eivät tiedä mitään siitä, mitä vanhat aivot tiesivät, ne täytyy kyllästää uudelleen mentaalimolekyyleillä. Aivot eivät voi tajuta täysin vieraan alan ideoita ilman aikaisempia opintoja. Aivosolut täytyy valmentaa idea-atomien vastaanottamiseen mentaalivärähtelyillä, jotka helposti haihtuvat, jos solut eivät ota vastaan molekyylejä ja säilytä niitä. Sitä vastoin pitää paikkansa, että ne, joilla tieto on piilevänä, omaksuvat sen yhä helpommin uusissa inkarnaatioissa.

¹³Steinerin mukaan "ajatus on portti henkimaailman tarkasteluun", ihminen voi "puhtaalla" ajattelulla hankkia "tietoa, joka ulottuu ajatusta kauemmaksi, mutta syntyy siitä", ihminen voi itse tutkia maailmankaikkeutta ja "muuntaa maallisen ajattelunsa jumalallisen viisauden korkeammalle tasolle".

¹⁴Jos asia olisi niin helppo, olisi ihmiskunta jo kauan sitten ratkaissut kaikki ongelmansa.

6.8 Steinerin selvänäköisyys

¹Selvänäköisyys on kansantajuinen nimitys korkeammanlaatuiselle tajulle: kyky havainnoida objektiivisia ilmiöitä normaaliyksilölle (useimmille) näkymättömässä maailmassa.

²Järki on subjektiivista tajuntaa, taju objektiivista tajuntaa.

³Fyysinen taju on kyky tajuta objektiivisesti objektiivisia aineellisia ilmiöitä "näkyvässä" fyysisessä maailmassa. Fyysisen inkarnaation aikana ihminen oleskelee viidessä eri ainemaailmassa, koska hänellä on aineverho jokaisessa viidessä maailmassa. Normaaliyksilön on vielä kehityksen kuluessa ja tuhansien inkarnaatioiden aikana hankittava objektiivinen tajunta jokaisessa viidessä verhoissaan, siis hankittava fyysisen tajun lisäksi myös fyysis-eetterinen, emotionaalinen, mentaalinen ja kausaalinen taju. "Ylifyysisen" tajun päälajeja on siis neljä. Jokainen maailma koostuu sarjasta erilaisia molekyylilajeja (aggregaatiotiloja). Jokaisella molekyylilajilla on oma erikoislaatuinen tajuntansa, joka ihmisen verhoissa voidaan tajuta erityisillä käsityselimillä (tshakroilla). Fyysisillä aistinelimillä on vastineensa inhimillisten aggregaattiverhojen havainto- ja toimintakeskuksissa (erikoislaatuiset atomit,

sanskritin kielellä: tshakrat).

⁴Tshakroillaan ihminen voi organismissaan subjektiivisesti käsittää värähtelyitä korkeammissa verhoissaan ja kokea siten tunteita, ajatuksia jne. Objektiivisen tajunnan hankkiminen näiden tshakrojen avulla vaatii erityisiä aktivoimismenetelmiä. Muutamat näistä menetelmistä ovat tunnettuja.

⁵Raadzha-joogit voivat hankkia menetelmillään objektiivisen tajunnan organismin eetteriverhossa ja emotionaaliverhossa, mutta eivät mentaali- tai kausaaliverhossa. Steiner ei myöskään siinä onnistunut. Hän oli hankkinut tajun (objektiivisen tajunnan) alimmassa fyysisessä eetterilajissa (49:4) ja neljässä alemmassa emotionaalisisessa molekyylilajissa (48:4-7).

⁶On olemassa monia aktivointi- ja objektivointimenetelmiä, muutamat paremmin intialaisille soveltuvia, toiset paremmin länsimaalaisille soveltuvia. Yleiset ohjeet täytyy kuitenkin yksilöllistää, joten jokaisella selvänäkijällä on oma menetelmänsä. Esoteeriset menetelmät, jotka nopeasti ja vaarattomasti johtavat kausaaliseen objektiiviseen tajuntaan, jäävät planeettahierarkian omaisuudeksi. Näistä menetelmistä saivat tietoa vain ne, jotka olivat hankkineet subjektiivisen kausaalitajunnan - vuoden 1925 jälkeen essentiaalisen tajunnan - ja saavuttaneet siten inhimillisyyden rajan. He tietävät myös, että emotionaalinen ja mentaalinen taju eivät anna todellista tietoa vaan vahvistavat emotionaalista illusiivisuutta ja mentaalista fiktiivisyyttä. Ihmisen molekyylimailmoissa ei opita tuntemaan planeettahierarkian maailmoja tai kaiken lävistäviä atomimailmoja eikä hankkimaan niitä todellisuuskäsitteitä, jotka mahdollistavat aurinkokunnan sisäisten ilmiöiden ymmärtämisen.

⁷Filosofien ja mystikkojen vaikeuksien ymmärtämiseksi on tunnettava emotionaali- ja mentaaliverhon riippuvuus toisistaan ja suhde kuuden emotionaalisen ja neljän mentaalisen molekyylitajunnan välillä.

⁸Inkarnaation aikana emotionaali- ja mentaaliverho kutoutuvat yhteen ikään kuin ne muodostaisivat toiminnan suhteen yhden verhon. Koska emotionaaliverho on verrattomasti kehittyneempi, hallitsee se täydellisesti mentaalisen verhon. Edellytys mentaaliverhon vapautumiselle emotionaalisisesta riippuvuudesta on niiden yhteenkutoutumisen purkautuminen. Tästä on tuloksena myös mentaalinen objektiivinen tajunta. Menetelmä jää esoteeriseksi siihen saakka, kunnes ihmiskunta on humanisoitunut. Sitä ennen alin mentaalinen tajunta (47:7) voi parhaassa tapauksessa hallita kahta alinta emotionaalista tajuntaa (48:6,7) ja kaksi alinta mentaalista tajuntaa (47:6,7) hallita neljää alemmaa emotionaalista tajuntaa (48:4-7).

⁹Ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla filosofit eivät ole hankkineet toiseksi korkeinta mentaalista tajuntaa, perspektiivitajuntaa (47:5), joka suhteellistaa kontradiktorisen periaateajattelun. Mystikko sitä vastoin saavuttaa pyhimysinkarnaatioissaan korkeimman emotionaalisen tajunnan (48:2,3).

¹⁰Edellisestä seuraa, että korkein emotionaalisuus on mentaalisen tajunnan saavuttamattomissa, että mielikuvitus tulee hallitsemaan ylivoimaisesti ja vapautuu terveen järjen logiikasta. Yleensä tämä on kohtalokasta, sillä tästä alkavat mielikuvituksen hallitsemattomat liiallisuudet. Ollessaan vailla tietoa todellisuudesta yksilö kuvittelee käsittävänsä kaiken, ymmärtävänsä kaiken, tietävänsä kaiken, osaavansa kaiken. Mystikko sulautuu kosmokseen, jumalaan, absoluuttiin jne. tai nirvaanaan, Brahmaniin jne., seurustelee kaikenlaisten korkeiden olentojen kanssa jne. Luottamus kaikkeen vastaavanlaiseen vahvistuu, kun mystikko hurmiotiloissaan onnistuu sivuamaan (mutta ei saavuttamaan) essentiaalimailmaa (46) ja saamaan esimakua sen autuudesta ehdottoman todellisuudentunteen myötäilemänä.

¹¹Seuraavasta ilmennee, että Steiner on sekä filosofi että mystikko, että hän on objektivisti fyysisten ja emotionaalisten maailmojen suhteen, mutta subjektivisti yliemotionaalisten maailmojen suhteen.

¹²Objektiivinen emotionaalinen tajunta, jonka Steiner hankki, ei antanut hänelle mitään tietoa todellisuudesta ja elämästä, ei edes emotionaalisen maailman laadusta. Mitä sanottaisiin henkilöstä, joka ilman tietoa kemiasta, fysiikasta, geologiasta jne. puhuisi planeettamme fyysisestä laadusta? Tutkimus emotionaalimaailmassa edellyttää tietoja, joista Steinerilla ei ollut aavistustakaan. Hän ei edes oivaltanut, että emotionaalimaailma on aineellinen maailma omine luonteenomaisine ainekoostumuksineen.

¹³Oppimattomat näkevät organismeja ja fyysisiä ainemuotoja, mutta eivät sen tähden tiedä, että organismi koostuu soluista ja kivennäiset molekyyleistä. Ei riitä, että näkee aineen muodon, jotta oivaltaisi, mistä se koostuu.

¹⁴On hyödytöntä varoittaa muita selvänäkijöitä luottamasta "ilmestyksiinsä", niin kuin Steiner teki. Sen tekevät kaikki, jotka eivät ole oivaltaneet teoreettista mahdottomuutta. Seuraavasta ilmenee, kuinka paljon hän itse ymmärsi. "Se, että minä, joka itse on henki, elää henkien maailmassa, oli jotakin, jota kykenin havainnoimaan." Itsetietoisuutta emotionaaliverhossa emotionaalimaailmassa Steiner nimittää "minäksi henkenä henkimaailmassa".

¹⁵Selvänäköisyyden voi hankkia monella tavalla. Jokainen, jolla on edellytyksiä, kehittää oman menetelmänsä. Kuten kaikki muut piti Steinerkin omaa menetelmäänsä ainoana oikeana. Steinerin noudattama menetelmä oli eräs vanhimmista. Tarkastellaan esim. kukkaa, kunnes mielessään voi kuvitella sen yhtä selvästi kuin jos näkisi sen. Jos näitä harjoituksia uutterasti ja järjestelmällisesti jatkaa, voi tapahtua, että havaitsee ensin kukan eetteriverhon ja myöhemmin jopa sen emotionaaliverhon.

¹⁶Huomattavasti yksinkertaisempi, mutta myös vaarallisempi tapa on aktivoida tajunta eetteri- ja emotionaaliverhon tshakroissa. Mutta oikeaa aktivoimismenetelmää ei opeteta ja taitamattomien yritykset aiheuttavat yleensä kasvaimia organismissa. Mutta kuten tavallista, mitkään varoitukset eivät auta: "Hullut ryntäävät sinne, mihin viisaat varovat pääsyä."

¹⁷Lukemattomien muiden joukossa Steiner on eräs esimerkki (toinen tunnettu on Swedenborg) esoteerisen selviön totuudellisuudesta: "kukaan itseoppinut näkijä ei koskaan nähnyt oikein". Steiner oli itse oma opettajansa. Onko tarpeen sanoa, että opettajan täytyy olla planeettahierarkian jäsen?

¹⁸Ensimmäinen läksy emotionaalisisessä kemiassa on oppia erottamaan kaksi olennaisesti erilaista ainelajia: primaarinen involvoitumisaine (ikiatomien koostumisprosessi korkeimmasta atomilajista alimpaan molekyylilajiin) ja sekundaarinen involuutioaine. Kukaan ei kykene tähän ilman pätevää opettajaa. Steiner näki ilmiöitä, jotka muodostuivat involuutioaineesta ja nämä ainemuodot ovat (elävien olentojen verhoja lukuunottamatta) ihmisen muotoja luovan emotionaalitajunnan tuotteita. Emotionaaliaine muovautuu välittömästi tajunnan pienimmästä vihjeestä. Kouluttamattomat pitävät näitä muotoja pysyvinä todellisuuksina. Kaikki emotionaalimaailman involuutioaine muovautuu jatkuvasti uudelleen sitä asuttavien toiveajattelun mukaan. Tämä on kouluttamattoman tekemien kaikkien erehdysten lähde, joka on mahdollistanut legendat kristittyjen taivaasta ja helvetistä, kreikkalaisten Hadeksesta ja Elysionin kentistä, intiaanien autuaista metsästysmaista, spirituaalistien kesämaasta jne.

6.9 Steinerin akashakronikka

¹Planeettamme emotionaalimaailma, joka ulottuu puoleenväliin kuuta, sisältää kuusi yhä koostetumpaa molekyylilajia (aggregaatiotilaa) muodostaen kuusi piiriä, joilla kullakin on eri säde maan keskipisteestä. Emotionaalimaailmassa oleville eri piirit vaikuttavat olevan yhtä monta eri maailmaa, yhä korkeampia "henkisiä" maailmoja. Emotionaalinen atomimaailma, joka on varustanut molekyylimailmat alkuperäisaineella, on olemassa niissä kaikissa, mutta inhimillinen tajunta ei voi sitä käsittää.

²Kaikella aineella on tajuntaa ja muistia. Molekyyliä jokaisella atomilla on sen lisäksi

yhteisyytajunta oman molekyyllilajinsa atomien kanssa. Tässä kollektiivitajunnassa vastaavilla maailmoilla on kollektiivimuisti, jota voivat lukea ne, jotka ovat hankkineet objektiivisen tajunnan vastaavassa molekyyllilajissa. Emotionaalimaailmassa on itse atomimaailman (ihmisen ulottumattomissa olevan) ainoan täsmällisen kollektiivimuistin ohella kuusi erilaista kollektiivista molekylaarista muistia.

³Steinerilla oli objektiivinen tajunta neljässä alemmassa molekyyllilajissa ja täten mahdollisuus tutkia neljää eri kollektiivimuistia. Steiner varoittaa tietämättömiä uskomasta siihen, mitä he mahdollisesti sattuvat emotionaalimaailmassa näkemään. Se osoittaa, että hän erotti useita kollektiivimuisteja. Mitä alhaisempaa lajia ne ovat, sitä epäluotettavampia ne kaikissa suhteissa ovat. Mutta ei edes korkein niistä muisteista, joita Steiner kykeni tutkimaan, anna tietoa menneestä, vaan yksinomaan siitä, mitä ihmiset ovat luulleet menneestä, niin kuin meidän maailmanhistoriammekin on historioitsijoiden käsityksiä menneestä.

⁴Emotionaalimaailman kollektiivinen atomimuisti on ainoa, jota ei voi väärentää, vaan se toisintaa tarkasti emotionaalisten ja fyysisten maailmojen menneet tapahtumat, mutta ei korkeampien maailmojen tapahtumia.

⁵On vaikea sanoa varmuudella, mihin kollektiivimuistiin Steiner pysähtyi kutsuen sitä "akashakronikaksi", koska moni asia viittaa siihen, että hän sekoitti joskus toisiinsa alhaaltapäin laskettuna kolmannen ja neljännen kollektiivimuistin (siis 48:4 ja 5). Akashakronikka on sitä paitsi hyvin epäonnistunut nimitys, lähinnä Eliphas Levin alkeistisesta terminologiasta omaksuttu. Aakaasha on planeettahierarkian mukaan maailma 44 (submanifestaalinen maailma eli paranirvaana) eikä maailma 48. Tapansa mukaan tietämättömyys on käyttänyt sitä monissa yhteyksissä paitsi ainoassa oikeassa.

⁶Planeettahierarkia on kerran jos toisenkin varoittanut käyttämästä emotionaalista tai mentaalista selvänäköisyyttä. Emotionaalimaailmassa tiedoksi saatu ei ole tietoa olemassasolosta, todellisuudesta ja elämästä. Mentaalimaailman tavoin se on tarkoitettu levon olotilaksi uutta inkarnaatiota odoteltaessa. Vain fyysisessä ja kausaalisessa maailmassa ihmisellä on mahdollisuus todeta varmoja tosiasioita, ei emotionaalisessa eikä mentaalisessa maailmassa. Näissä maailmoissa ei voi tietää, onko se, mitä nähdään, luonnon pysyvää todellisuutta vai ei.

⁷Emotionaalimaailmassa saa vahvistuksen kaikille illuusioilleen ja fiktioilleen, hypoteeseilleen ja teorioilleen ja kaikille muillekin mielikuvilleen.

⁸Hindut tapaavat emotionaalimaailmassa Brahmaan, Vishnun ja Shivan, buddhalaiset Buddhansa ja kristityt evankeliumien Jeesuksen. 45-minän, D.K.:n, mukaan on hänestä itsestään olemassa emotionaalisten palvojen muovaama emotionaalinen jäljennös. Varoitus on ilmeinen. Koko raamattu on siellä kuin filmille nauhoitettuna. Cervantesin Don Quijotea, Dumas'in muskettisotureita tai Danten huvinäytelmää tai jotakin muuta kirjallista mestariteosta rakastaneet voivat nauttia näistä erilaisina versioina.

⁹"Akashakronikka" antaa tietoa siitä, mitä ihmiset ovat ajatelleet, uskoneet, rakastaneet ja palvoneet. Jos se olisi antanut tietoa todellisuudesta, olisi Steiner oivaltanut ylifyysisten maailmojen atomisen rakenteen. Jos se olisi antanut tietoa menneestä, ei Steiner olisi tehnyt niin kohtalokkaita erehdyksiä historian suhteen.

¹⁰Jokaisen piirin kollektiivimuisti vastaa yleensä osapuilleen asukkaiden keskimääräistä (kehitystason määräämää) todellisuuskäsitystä. Jos emotionaalimaailmassa on joitakin, joilla on varmaa tietoa todellisuudesta, he ovat niitä, jotka hyvin pienin edistymisen toivein elävät siellä yrittääkseen auttaa muita orientoitumaan, käsittämään ja ymmärtämään. Fyysisessä maailmassa oleskelevien tavoin ovat kaikki vakuuttuneita siitä, että juuri heidän väärinkäsityksensä on ainoa oikea ja että "kenenkään ei tarvitse tulla ja teeskennellä oivaltavansa ja ymmärtävänsä enemmän". On mahdotonta hankkia tietoa maailmasta tai piiristä omin päin. Harvoin kukaan oppii mitään uutta tässä maailmassa, vaan siellä nojaututaan

fyysisessä olemassaolossa hankittuihin illuusioihin ja fiktioihin. Koska emotionaalimaailman aine ei tee mitään vastarintaa, niin "kukin näkee, mitä entuudestaan tietää", eikä katso aiheelliseksi muuttaa käsitystään. Emotionaalimaailman kollektiivinen atomimuisti on neljännen luomakunnan yksilöiden saavuttamattomissa.

6.10 Steinerin antroposofia

¹Steiner laati oman tietoteoriansa ja filosofiansa, oman ylifyysisen järjestelmänsä, oman uskonnonhistoriansa.

²Steiner puolusti mielipiteitään vetoamalla neljään hänen käytettävissään olleeseen tiedonlähteeseen:

tavanomainen tieteellinen tutkimusmenetelmä
imaginaatio
inspiraatio
intuitio

³Imaginaatiolla Steiner tarkoitti emotionaalista selvänäköään tuntematta esoteerista selviötä, jonka mukaan "kukaan itseoppinut näkijä ei koskaan nähnyt oikein".

⁴Inspiraatio on menetelmistä harhauttavinta, minkä esoteerinen puhetapa tekee selväksi: "enkelit kuiskivat vain valheita", telepaattisesti vastaanotettuja illuusioita ja fiktioita.

⁵Intuition määritelmä osoittaa Steinerin olevan tietämätön siitä, että intuitio on kausaalitajuntaa, pääsy platoniseen ideain maailmaan. Se ei suinkaan ole, kuten Steiner väittää, "samastumista korkeampiin olentoihin". Kukaan koko kosmoksessa ei voi samastua korkeampiin olentoihin, ainoastaan alempiin, mikä ei aina ole ollut eduksi.

⁶Kuten on jo huomautettu, kukaan ei voi tutkia mitään maailmaa "puhtaalla" ajattelulla - merkityksetön termi (lainattu Kantilta, joka laati sisällöltään tyhjän järjen).

⁷Steinerin mukaan ihminen elää kolmessa maailmassa ("fyysisessä, eetterisessä ja astraalisessa") ja koostuu "organismista, eetteriruumiista, astraaliruumiista ja olemassaolonsa kuolemattomasta ytimeä, minästä, joka kuuluu ikuisen henkimaailmaan".

⁸"Itse minä on liittoutunut lähinnä astraali- eli sieluruumiiseen, jossa tajunta sijaitsee." Nämä ruumiit eivät ole laadultaan ainetta, vaan koostuvat "eetterisestä elinvoimasta" ja "astraalisesta tajunnan voimasta".

⁹"Keskittyneessä ajattelussa nousee fyysisistä kuvista tyhjentyneeseen tajuntaan yliaistillisten olentojen ja tapahtumien maailma. Itsepetokseen ei ole mitään mahdollisuutta."

¹⁰Steiner ei ilmeisesti tiennyt, että inkarnoituneella ihmisellä on viisi verhoa, että korkeinta (viidettä) verhoa (kausaaliverhoa) kutsutaan sieluruumiiksi, että kaikilla näillä viidellä verholla on omalaatuisensa tajunta, että kaikki verhot muodostuvat yhä hienommista aine-lajeista, että voima on hienommanlaatuista ainetta, että ihmiskunnassa oleva yksilö ei voi suhteuttaa minätajuntaansa kausaaliverhossa olevaan monadiin, joka on hänen varsinainen minänsä. Hänen mainitsemansa "kolme maailmaa" ovat ne, jotka hän tuntee omasta kokemuksestaan. Mutta ilman mentaaliverhoa mentaalimaailmassa ihmisellä ei ole mahdollisuutta ajatella. Se hänen olisi pitänyt tietää.

¹¹Steiner puhuu "kosmis-planetaarisesta" tietämättä, että planeetta ei ole kosmoksessa vaan aurinkokunnassa, ja että aurinkokunnat on nähtävä omina palloinaan kosmoksessa, niin kuin planeetta on pallo aurinkokunnassa.

¹²Steinerin sinänsä oikea perinteellistä mystiikkaa koskeva arvostelu ei suinkaan perustunut hänen omille löydöilleen. Jo kauan ennen Steineria oli huomautettu, että järki on ainoa oikaisukeino emotionaalisen mielikuvituksen liiallisuuksille ja että mystikon mentaalisuuteen kohdistama halveksunta (sen ollessa esteenä yhteydelle jumalaan) johtuu tietämättömyydestä.

¹³Steinerin mukaan hänen oppinsa "perustuvat välittömälle ja suoralle ylifyysisten todellisuuksien havainnoimiselle", vain hänen järjestelmänsä on "looginen järjestelmä, joka mahdollistaa järkipäisen ajattelun".

¹⁴Hänen teoksissaan törmää yhtenä lausumaan, että käsitykset syntyivät hänen omien havaintojensa tuloksena ja että nämä ovat ainoat oikeat. Tomerilla väittämällä hän on valanut (yksipuolisesti perehtyneisiin) kannattajiinsa uskon, että hän on itse tehnyt kaikki nämä "henkiset löydöt". Jatkuvasti törmää lausumiin kuten: "Steiner on paljastanut tärkeän tosiasian" (ikivanhan esoteerisen) tai "henkitiede selittää..." tai "Steinerin oppi reinkarnaatiosta", "yliaistillisen maailman objektiivista todellisuutta koskeville paljastuksille... Steiner antoi nimen antroposofia".

¹⁵Ketään Steinerin kehitystä seurannutta ei hämmästyttä tosiaasia, että hänen oppilaansa korostivat hänen ensisijaisuuttaan kaiken tiedon suhteen. Hänellä oli yli-ihmiskomplekseista kärsiville ominainen kyky muistaa kaikki oppimansa, mutta unohtaa, kuinka oli kaiken oppinut. Mutta jos joku hämmästelisi sitä, miksi tieteellisesti koulutetut ihmiset nielevät arvostelematta kaiken, jo valtavaa ylifyysikan kirjallisuutta perusteellisesti tutkimatta, osoittaa se vain perehtymättömyyttä myös tieteelliseen herkkäuskoisuuteen. Steinerin teoksista löytyvät pitävät tosiasiat olivat olemassa "ennen Steineria".

¹⁶Steinerin erehdys oli siinä, ettei hän tyytynyt silloin saatavissa olleisiin esoteerisiin tosiasioihin, eikä pyrkinyt tekemään niistä järjestelmää, vaan täydensi tosiasioita subjektiivisilla mieleenjohtumilla. Steinerin ansio oli, että hän uskalsi esiintyä puolustaen tietoa "korkeamman maailman" olemassaolosta aikana, jolloin kaikki länsimaisen ennemmistön hyväksymät auktoriteetit kielsivät ylifyysisen tiedonmahdollisuuden. Tämän lisäksi ovat hänen suorituksensa eri tutkimusaloilla olleet kiitettäviä.

6.11 Steiner esoteerikkona

¹Jos esoteerikolla tarkoitetaan henkilöä, joka aikaisemmassa inkarnaatiossa oli planeettahierarkian jäsenen perustamaan esoteeriseen tietokuntaan vihitty ja jolla niin muodoiin on tieto todellisuudesta piilevänä ja joka seuraavissa inkarnaatioissa ei hyväksy mitään maailman- ja elämäkatsomusta, joka ei pidä yhtä esoteerisen tiedon kanssa, niin silloin Steiner ei ollut esoteerikko.

²Jos esoteerikolla sen sijaan tarkoitetaan henkilöä, joka hyväksyy jonkinlaisen ylifyysisen tietojärjestelmän, voidaan Steineria pitää esoteerikkona.

³Koska melkein kaikki yritykset ylifyysisen järjestelmän laatimiseksi vedetään nykyisin yhä tahratumman esoteerikka-nimityksen alle, on tehtävä selvä ero niiden välillä, jotka Steinerin tapaan täydentävät todellisuuden tosiasioita omilla rakennelmillaan, ja sellaisten välillä, jotka rakentavat järjestelmänsä yksinomaan planeettahierarkian tosiasioille.

⁴Esoteeriset järjestelmät ovat siis tietojärjestelmiä, jotka laadittiin symboliseen muotoon eri tietokunnissa. Ne sovellettiin eri kansojen mahdollisuudelle käsittää todellisuutta viimeisten 45.000 vuoden aikana. Joitakin näistä järjestelmistä Blavatsky on selostanut pääkohdittain teoksessaan Salainen oppi. Näiden symbolien tulkitseminen vaatii esoteerisia tosiasioita. Vuodesta 1875 (jolloin tiettyjä osia järjestelmästä sai julkaista) vuoteen 1920 julkaistiin planeettahierarkian tosiasioita Teosofisen Seuran kautta ja myöhemmin muiden äänenkannattajien kautta ("rosenkreuzilaiset" ja antroposofit eivät kuulu näihin).

⁵Esoteerikolla ei ole mitään vaikeuksia ratkaista, ovatko väitetyt tosiasiat myös todellisia tosiasioita. Vain ne, jotka eivät ole koskaan ymmärtäneet, kiistelevät niistä kysyen: "kuka on sanonut sen?" He tyytyvät sokeasti luottamaan auktoriteetteihin.

⁶Steineria ei ole koskaan vihitty yhteenkään planeettahierarkian hyväksymistä tietokunnista. Tämä ilmenee parhaiten tavasta, jolla hän muokkasi saamiaan tosiasioita. Ne harvat esoteeriset tosiasiat, joita hänen antroposofiastaan löytyy, ovat kaikki teosofeilta otettuja.

⁷Steiner ei tuntenut seuraavia perusluonteisia, oikealle todellisuuskäsitykselle välttämättömiä tosiasioita:

olemassaolon kolme aspektia
kosmoksen atominen rakenne
kosmoksen 49 atomimaailmaa
aurinkokunnan 42 molekyyliä
viides luomakunta
planeettahierarkia
planeettahallitus
aurinkokuntahallitus
kosminen organisaatio
seitsemän yhä korkeammanlaatuista jumaluusvaltakuntaa.

6.12 Steiner historioitsijana

¹Steiner itse ilmoittaa akashakronikan olevan hänen historiallinen ja ainoa luotettava tiedonlähteensä. Epäonnistuminen oli siten väistämätön. Sieltä löytää pelkästään vahvistusta ennakoita omaksumilleen käsityksille (Swedenborgin ja monien muiden tavoin).

²Oikeat historialliset tosiasiat, joita steinerilaisessa historiankirjoituksessa esiintyy, olivat tunnettuja "ennen Steineria".

³18.-31. toukokuuta 1908 Steiner piti kaksitoista luentoa Johanneksen evankeliumista Hampurissa, 15.-24. syyskuuta 1909 kymmenen luentoa Luukaksen evankeliumista Baselissa, 1.-12. syyskuuta 1910 kaksitoista luentoa Matteuksen evankeliumista Bernissä ja 15.-24. syyskuuta 1912 kymmenen luentoa Markuksen evankeliumista Baselissa. Jos Besant olisi tiennyt näiden sisällön, Steiner olisi välittömästi erotettu.

⁴Nämä luennot eivät käsittele niinkään paljon evankeliumeita kuin historian fikcionalismia, raamatun tulkintaa yleensä sekä historianfilosofiaa steinerilaisen akashakronikan mukaan.

⁵On ollut helppoa saada nämä painetuiksi ja käännettyiksi monille kielille.

⁶Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö Steiner toiminut hyvässä uskossa. Riittävän vahvan kuvitteluvoiman omaavat henkilöt toimivat aina siten. On myös väistämätöntä, että antroposofit, joiden luottamus profeettansa erehtymättömyyteen on ehdoton, uskovat niin kuin hän. Tulevaisuuden tutkimuksen tehtävänä on vaikuttavin todistein selvittää, kuka on oikeassa, verrata eri tulkintoja ja lausumia toisiinsa. Tällaisten kysymysten suhteen on parempi olla epäilevä kuin uskova, jos ei tiedä.

⁷Kun Steiner huomasi, että teosofiset johtajat kieltäytyivät pitämästä raamatua jumalallisena auktoriteettina, hän menetti luottamuksen näiden johtajien kyvykkyyteen. Teosofit olivat nimittäin oivaltaneet aiheellisuuden Buddhan varoituksessa, jonka mukaan "ei pidä uskoa sanottuun asiaan vain siksi, että se on sanottu; eikä perinteisiin siksi, että mennyt aika on jättänyt ne jälkimaailmalle; eikä pyhien kirjoituksiin siksi, että pyhät miehet ovat kirjoittaneet ne" jne. Ihmiskunta ei ole vielääkään oivaltanut tämän neuvon viisautta.

⁸On tietenkin mahdotonta puuttua lähemmin kaikkiin kohtuuttomuuksiin Steinerin historiantulkinnassa. Riittääkööt muutamat näytteet siitä, mitä hillitön mielikuviutus kykenee aikaansaamaan. Esoteerikoille nämä esimerkit ovat joka tapauksessa riittävän valaisevia, varoittavia todisteita akashakronikoitsijoiden epäluotettavuudesta.

⁹Atlantilaisista saamme tietää: "Muinaisen atlantilaisen kehityksen aikoihin voitiin tietyllä astraaliseetterisellä selvänäköisyydellä katsoa olemassaolon jumalallis-henkisiin perusteisiin." Katsomista jumalallisiin maailmoihin fyysis-eetterisellä ja alimmalla emotionaalisella selvänäköisyydellä voidaan hyvinkin kutsua ihmeeksi.

¹⁰Ja egyptiläisistä Steiner tietää kertoa, että he "balsamoivat kuolleiden ruumiita, jotta viidennen aikakauden (omamme) ihmisillä olisi mahdollisimman suuri

persoonallisuustietoisuus". Näin hän todella kirjoitti!

¹¹Raamatun tutkimustaan Steiner harjoitti erilaisten periaatteiden mukaan. Hän tulkitse kirjoituksia kirjaimellisesti, historiallisesti tai symbolisesti, miten hänen rakentavalle mielikuvitukselleen kulloinkin sopi. Goethen Faustista löytyy ilmaisu: "Vesi on erikoislautuinen mehu." Siitä syntyi Steinerille ongelma, jonka hän ratkaisi syvämielitteisellä tavalla. Mutta ilman todellisuustietoa siitä tuli se, mitä saattoi odottaa: mielikuvitusrakennelma.

¹²Hebrealaisen historiasta tuli pääasiallisesti "oppia veren merkityksestä, sen periytyvyydestä kautta sukupolvien ja sen erikoistumisesta henkisyiden mahdollistamiseksi".

¹³"Herääminen historialliseen katsantotapaan lähtee muinaishebrealaisesta maailmankatsomuksesta. Se antaa ensimmäisen herätteen historialliselle näkemykselle."

¹⁴Steinerin teoksissa törmää alituisesti ilmaisuun "essealaiset opettivat ensimmäisinä".

¹⁵Esoteriikan mukaan essealaiset eivät olleet ensimmäisiä millään alalla. Kaikki heidän opetuksensa olivat joko lainaa tai fiktioita. Essealaisten raamattu oli juutalainen kabbala, joka oli heidän muokkauksensa noin 30.000 vuotta vanhemmasta kaldealaisesta kabbalasta. Muokkaus oli ymmärtämättä jääneiden esoteeristen symbolien vaihtamista omiin symboliyrityksiin, jotka vastasivat heidän fiktioitaan.

¹⁶Seuraavat Steinerin teoksista otetut lainaukset, jotka voitaisiin monikertaistaa, eivät kaipa kommentteja. Ne ovat samantyyllisiä kuin koko hänen yleinen raamatuntulkintansa. Ne ovat myös riittävän valaisevia esoteerisesti orientoituneille.

¹⁷"Kun ihminen atlantilaisella ajalla löysi jumalallisen kaikkialta ulkomaailmasta, löysivät juutalaiset sen sisimmästään."

¹⁸Juutalainen kansa kykeni "olemuksessaan ruumiillisesti hahmottamaan atlantilaisten jumalallishenkisen".

¹⁹"Suuresta maailman jumalasta on nyt tullut hebrealaisen kansan jumala." Se on oikein. Juutalaiset tekivät kosmisesta jumaluudesta persoonallisuuden ja omaisuusjumalan.

²⁰Tuollaista lukiessaan ei ole vaikea ymmärtää, ettei Besant enää voinut pitää Steineria teosofina. Esoteriikka on täysin samaa mieltä teosofian kanssa hyväksyessään Buddhan lausunnon, ettei ole ollut, eikä koskaan saa tulla olemaan mitään niin pyhiä lähdekirjoja, etteikö ihmisen niitä tulkitessaan tule käyttää tervettä järkeään.

²¹Teosofisesta kirjallisuudesta Steiner löysi nimitykset vihkimys ja initiaatio. Koska hän luotti siihen, että hänen intuitionsa osasi tulkita kaiken oikein, ei hän tavalliseen tapansa ottanut koskaan selvää sanojen oikeasta merkityksestä. Hän ei nähtävästi tiennyt, että myös intuitio vaatii tosiasioita.

²²Vihkimys on seremonia, joka läpikäydään esoteeriseen veljeskuntaan liittyäessä.

²³Initiaatio sitä vastoin tarkoittaa itsehankittua objektiivista tajuntaa korkeammassa maailmassa (fyysis-eetterisessä, emotionaalisessa, mentaalisessa, kausaalisessa, essentiaalisessa jne. maailmassa).

²⁴Teosofisesta kirjallisuudesta Steiner löysi kuvauksen egyptiläisestä vihkimyksestä (Kheopsin pyramidissa) ja luuli, että näin aina tapahtui. Mutta neofyytti ei suinkaan aina ole fyysisesti tiedoton kolmen vuorokauden ajan. Toisinaan hän ei ole lainkaan tiedoton. Toisinaan hän saattaa olla siinä tilassa parin viikon ajan. Muinaiset opettajat pitivät vihkimykset suurten uskonnollisten juhlien yhteydessä, joihin koko kansa osallistui ja koko veljeskunta oli siten koolla. Tuolloin saattoi olla soveliaasta ohjata neofyyttiä perusteellisesti hänen uudessa maailmassaan, opettaa häntä tekemään ero monien eri ainelajien, piirien, ilmiöiden jne. välillä.

²⁵Sitten Steiner pääsi kuulemaan lausuman "seitsemän" initiaatiota. Aavistamatta, että tällä ilmaisulla oli erityinen merkityksensä, hän luuli sen tarkoittavan kristillisten mystikkojen subjektiivisia elämyksiä emotionaalimaailman seitsemässä piirissä. Mutta esoteerisesti sillä tarkoitettiin objektiivisen tajunnan itsehankintaa aurinkokunnan seitsemässä atomimaailmassa (atomimaailmoissa erotukseksi molekyyli-maailmoista).

²⁶Steiner piti selvänäköisyyttä tarpeellisenä edellytyksenä hänen antroposofisen henkittieteensä ymmärtämiselle ja siihen perehtymiselle. Hän ei tiennyt, että korkeammat maailmat eivät ole henkisempiä kuin fyysinen maailma, että emotionaalinen ja mentaalinen selvänäköisyys eivät anna tietoa olemassaolosta, elämän tarkoituksesta ja päämäärästä tai planeetan menneisyydestä, että inhimillinen selvänäköisyys vain vahvistaa elämäntietämättömyyden illuusioita ja fiktioita.

²⁷Niinpä Steiner saattoi väittää, että "muinainen intialainen vihkimysmenetelmä" (jota ei ole koskaan ollut olemassa) oli seurausta siitä, että esi-isämme kaipasivat menettämäänsä selvänäkökyä. Esoteerisissa tietokunnissa neofyyttia varoitettiin nimenomaan kaikenlaisesta selvänäköisyydestä siihen saakka, kunnes hän oli hankkinut täydellisen tietoisuuden kausaaliverhossaan ja onnistunut siten aktivoimaan tajunnan eetteri-, emotionaali- ja mentaaliverhojen pääläen tshakrassa.

²⁸Koska Steineria ei oltu koskaan vihitty esoteeriseen tietokuntaan, vaan ainoastaan lukuisiin kvasijärjestöihin kautta aikojen, oli hänen ajan oloon aika hankalaa tietää kovin paljon enempää kuin teosofit asioista, joista hän ei tietenkään voinut tietää mitään. Tehdäkseen kaikki vihkimykset tarpeettomiksi hän turvautui golgatomysteeriin, joka selitti kaiken.

²⁹Steinerin mukaan minä kykenee vihkimyksen jälkeen (mitä hyötyä siitä nyt onkaan) unitilassa ei vain "katselemaan maamme" vaan myös "ajelehtimaan ulos kosmokseen". Siihen Steiner ei missään tapauksessa kyennyt. (Emotionaalimaailma ulottuu vain puoliväliin kuuta.)

³⁰Steiner oli sitä mieltä, että golgatomysteerin jälkeen initiaatiot ovat olleet täysin tarpeettomia. Siihen asti tieto todellisuudesta oli annettu salaisissa tietokunnissa. "Golgatomysteerin kautta näissä initiaatiotempeleissä annettu opetus paljastui ihmiskunnalle". "Golgatomysteerin kautta ovat voimat, joita aiemmin oli saatavilla vain henkien näkemiseen vihkivien voimien yhteydessä, tulleet yleisen käyttöön." Golgatomysteerin ansiosta "initiaatio oli siten peruutettu historiallisena tapahtumana... esitettiin nyt ainutkertaisena tapahtumana koko ihmiskunnan edessä... vanhan maailman päättymisen oli annettu... uuden ajan alku tullut". Golgatomysteeri "ei ole mitään muuta kuin initiaation tuomista mysteerien syvyydestä maailmanhistorian tasolle. Jokaisen initiaatiolajin ja golgatomysteerin välillä on tietenkin suuri ero."

³¹Jos golgatomysteeri on tehnyt kaikki tietokunnat tarpeettomiksi, on ehkä ihmeteltävää, miksi niin rosenkreuzilaisveljeskunta kuin malteesilaisveljeskuntakin perustettiin golgatomysteerin jälkeen.

³²Steiner ei tiennyt planeettahierarkian, planeettahallituksen, aurinkokuntahallituksen ja kosmisen organisaation olemassaolosta. Ne harvat ja hajanaiset tosiasiat, joita hän intialaisten boodhisattvasta oli saanut, olivat sitä paitsi omansa suuressa määrin elvyttämään tiettyjä puolia hänen olemuksessaan: hänen taipumustaan mystiikkaan, rakentavaan mielikuvitukseen, hänen mieltymystään hyväksyä päähänpistot korkeampina innoituksina. Ei ole ihme, ettei mikään siitä, mitä hän boodhisattvoista, buddhoista jne. opetti, missään mielessä vastannut todellisuutta.

³³Kuten kaikki esoteerikot tietävät, on boodhisattva intialainen "maailmanopettajan", planeettahierarkian toisen departementin (opetusdepartementin) päällikön, nimitys. Nykyinen maailmanopettaja on Christos-Maitreeja, joka otti haltuunsa tämän viran Gautaman tultua buddhaksi (ja siirrettyä siten 42-minänä toiseen jumaluuskuntaan). Gautama oli silloin ollut maailmanopettajana noin viisikymmentätuhatta vuotta ja perustanut tänä aikana esoteerisia tietokuntia Intiassa Vjaasana (noin 45.000 vuotta sitten), Egyptissä Hermes Trismegistoksena (noin 40.000 vuotta e.Kr.), Persiassa Zoroasterina eli Zarathustrana (29.700 e.Kr.) ja Kreikassa Orfeuksena (7000 e.Kr.).

³⁴Hermes eli siis enemmän kuin kymmenentuhatta vuotta ennen ensimmäistä Zoroasteria

eikä siis ole voinut saada mitään tältä. Steiner ilmoittaa, että "ihmiskuntaa auttaakseen" Zarathustra lahjoitti eetteriruumiinsa Moosekselle tämän maatessa kaislikossa ja astraaliruumiinsa Hermes Trismegistokselle. Tuollainen on kuitenkin mahdotonta. Eetteriverho kuuluu organismille, eikä sitä voi luovuttaa muutoin kuin organismiin liittyneenä.

³⁵Seuraava asia kiinnostanee esoteerikkoja, jotka eivät ole perehtyneet steinerilaiseen tarinaan Buddhasta.

³⁶"Boodhisattva Gautama saattoi tulla buddhaksi, koska nyt oli ensimmäistä kertaa olemassa sellainen keho." Steiner ei selvästikään ollut tietoinen siitä, että ennen Gautamaa on ollut kolme buddhaa.

³⁷"Jos Boodhisattvan sielullistamaa kehoa olisi tarkasteltu selvänäöllä, olisi voitu nähdä, että Boodhisattva eli samanaikaisesti henkiruumiissa ja fyysisessä ruumiissa." Steiner ei kerro, mitä hän "henkiruumiilla" tarkoittaa. Esoteerikkojen mukaan boodhisattvalla on fyysisessä maailmassa esiintyessään kaikkiaan seitsemän atomilajeista 43-49 muodostuvaa yhä korkeammanlaatuista aineverhoa. Edelliseen Steiner lisää jokseenkin hämmästyttävän tiedonannon: "Siten Boodhisattva ei koskaan täysin jättänyt henkistä maailmaa."

³⁸Buddha "leijaillee henkisissä maailmoissa" ja hänen tehtävänään on sieltäkäsinkin "puuttua kaikkeen, mitä maapallolla tapahtuu." Steiner ei selvästikään tiennyt, kuinka hän muuten pääsisi eroon hänestä. Buddhan puuttuminen asioihin golgatomysteerin jälkeen vaikuttaa kieltämättä hieman tarpeettomalta.

³⁹Tämän sadun Buddhasta voi sopivasti lopettaa Steinerin tiedonannolla, että Betlehemin paimenet näkivät Buddhan siinä enkelihahmossa, jota taivaalliset sotajoukot ympäröivät.

⁴⁰Näikö Steiner kaiken tämän akashakronikassa vai oliko se "inspiraatiota" vaiko "intuitiota"?

⁴¹Lopuksi meille ilmoitetaan, että "meidän on nyt kehityttävä siten, että kehitämme niitä henkisiä kykyjä... joita Buddha oli ilmentänyt."

⁴²Onnistuttuamme siinä, olemme astuneet toiseen jumaluuskuntaan (maailmat 36-42) ja oltuamme 47-minuuttia tulleet vähintään 42-minuutiksi.

⁴³Steinerin historiantulkinta osoittaa, kuinka vaarallista on ruveta tulkitsemaan vanhojen mysteerien symboleja tosiasioita tietämättä. Tämän Steiner luuli osaavansa tehdä. Ja tulos oli kohtuuton.

⁴⁴Niinpä esimerkiksi teosofinen kirjallisuus mainitsee "suuren kosmisen uhrin". Steiner tiesi heti, että tämä tarkoitti suurta golgatomysteeriä. Sen merkitys on toinen. Se viittaa suureen uhriin (todellakin kosmiseen), jonka korkein jumaluusyhteisö suorittaa, kun se päättää muodostaa uuden kosmoksen mahdollistaakseen ikeineen kaaoksessa oleville ikiatomeille kaikkiteijävyyden ja kaikkivaltiuuden hankkimisen. Tämä on kosmista pelastustyötä.

⁴⁵Neljä evankeliumia on valittu niiden viidenkymmenen kirjoitelman joukosta, joita gnostiset munkit Aleksandriassa kirjoittivat. Sen tähden niitä osaavat tulkita oikein vain esoteeriseen gnostiikkaan vihityt. Steiner piti näitä kertomuksia historiallisten tapahtumien kuvauksina, koska hän löysi ne toisintoina akashakronikasta.

⁴⁶Steiner ei myöskään tiennyt, että "ristinnaulitseminen" on symbolinen ilmaisu jälleensyntymiselle: inkarnaatioverhot (eetterinen, emotionaalinen, mentaalinen ja alempi kausaalinen) kiinni naulittuina olemassaolon kiertävän pyörän neljälle puolalle. Organismi kuuluu eläinkuntaan.

⁴⁷Steiner oli tyypillinen mystikko, mikä käy ilmi hänen raamatun ja evankeliumien tulkinnostaan yleensä ja golgatomysteristään erityisesti. Tälle mysteerille hän laati mielikuvituksellisen tarinansa planeettamme koko historiasta. Hän sanoi "aina uskoneensa, että todellisen tiedon täytyy olla sopusoinnussa uskonnon kanssa". Se, mitä ihmiset uskovat, johtaa aina näennäisesti objektiivisten käsitysten subjektivointiin. Toinen asia on sitten, mitä uskonnolla (mahdollisesti sen tietyllä muodolla) tarkoitetaan.

⁴⁸"Hän mietiskeli mitä syvimmän ihmetyksen ja kunnioituksen vallassa suuren, keskeisen

golgamysteerin edessä. Kristuksen kuolema ristillä selitti kokonaisuudessaan sekä varhaisemman että myöhemmän historian", sanoo eräs hänen oppilaistaan.

⁴⁹Steiner itse sanoo: "Seisominen henkisesti Golgatan mysteerin edessä oli mitä hartainta, vakavinta juhlaa ja muodostui sielunkehitykselleni ratkaisevaksi asiaksi."

⁵⁰"Jeesuksen Kristuksen elämä ja kuolema ja ylösnousemus on keskeinen tapahtuma niin kosmisessa kuin maallisessakin historiassa. Se siveellinen voima, joka tämän tapahtuman kautta vapautettiin, jäi pysyväksi koko maapallon vastaisen historian ja ihmiskunnan kehityksen varalle."

⁵¹"Veren virratessa Kristuksen haavoilta Golgatalla muuttuivat kaikki olosuhteet maan päällä."

⁵²"Jumalallisella teollaan Golgatalla hän kylvi elämän viljan, joka pelasti ihmiskunnan henkisen tulevaisuuden."

⁵³"...Golgatan mysteerin aikoihin saakka ei ihmisen sielu maan päällä ylipäättään ollut omansa sallimaan taivasten valtakuntaa, yliaistillisia maailmoja minäänsä... yhtymään minäänsä."

⁵⁴"Vasta Golgatan jälkeen ihmisistä on tullut minätietoisia. Ennen sitä he ajattelivat kollektiivisesti, sen jälkeen yksilöllisesti, mikä tulee käymään yhä ilmeisemmäksi."

⁵⁵"Suurta kosmista Golgatan mysteeriä" koskevat lainaukset voitaisiin monikertaistaa. Tälle Steiner perustaa koko historiantulkintansa. Steinerin leski kokoaa puolisonsa uskonnonfilosofian seuraavasti: "Ratkaiseva käännekohta henkisyyden aineeseen alasastumisen ja sen uudelleenylösnousemisen, suurimman pelastajantyön, historiallisen syntymisen keskuksen välillä on silloin, kun Aurinkojumaluus (Ahura Mazda) laskeutuu alas inhimilliseen kehoon ja läpikäy kuoleman Golgatan mysteerissä."

⁵⁶Steiner ei tiennyt, että tämä mysteeri oli gnostinen symboli, joka luotiin noin kolme vuosisataa ennen ajanlaskumme alkua. Kuten kaikki aidot gnostiset symbolit, on tämä jäänyt ratkaisemattomaksi mysteeriksi vihkiytymättömille.

⁵⁷Kaiken sen ilkeikävyyden jälkeen, jota tällä ihmiskunnan evoluution symbolilla on harjoitettu, planeettahierarkia on katsonut sopivaksi ilmoittaa sen oikean tulkinnan.

⁵⁸Kolme ristiä gnostikkojen alttarilla oli tarkoitettu symboloimaan:

planeettahallitusta (keskiristi maailmanpelastajineen)

planeettahierarkiaa (katuvainen ryöväri)

ihmiskuntaa (katumaton ryöväri)

⁵⁹Toinen gnostinen symboli oli "eksynyt poika". Se symboloi sitä osaa ihmiskuntaa, joka "ikävöi saavansa palata takaisin isäinkotiin" (minätietoiseksi tulemista kausaaliverhossa kausaalimaailmassa).

⁶⁰Seuraavat Steinerin neljää evankeliumia koskevista luennoista umpimähkään valitut otteet on tarkoitettu valistamaan esoteerikkoja steinerilaisen akashakronikan luotettavuudesta.

⁶¹Matteuksen evankeliumista käy ilmi, että "Zoroasteria suojeli Ahura Mazda, suuri aurinkohenki, joka oli yhtyvä maahan ja esiintyvä ihmiskunnan historiassa Kristuksena", että "Jeesus on Zarathustran inkarnaatio", ja että "Jeesuksen elämä on maanpäällisen elämän suurin tapahtuma".

⁶²Markuksen evankeliumissa Steiner paljastaa, että pakeneva nuorukainen (Mark. 14:51,52) ei ole ihminen vaan "Kristuksessa oleva kosminen perusaines, joka tästä käännekohdasta lähtien liitettiin impulssina maan evoluutioon". Sama nuorukainen istui myöhemmin haudan äärellä (Mark. 16:5,6), mikä osoittaa, että "kyseessä on kosminen tapahtuma".

⁶³"Luukaksen evankeliumi sisältää buddhismien varsinaisen henkisen substanssin", mutta "ylevämmässä muodossa". Buddismi ilmenee uudessa hahmossa, "helppotajuisena yksinkertaisimmillekin älyille".

⁶⁴"Kun Kristus kirosi viikunapuun, symboloi se vanhan tiedonpuun korvaamista uudella

puulla, jonka hedelmät ovat kypsyneet Golgatan mysteeristä."

⁶⁵Kristuksen ansiota on, että ihminen on vasta nyt alkanut tutkimaan fyysistä maailmaa.

⁶⁶Kristuksen ilmestyminen oppilailleen kuoleman jälkeen on Steinerille "todiste ylösnousemuksen totuudesta". Ilmeisesti hän ei tiennyt, että "ylösnousemus" oli muinaisten opettajien nimitys reinkarnaatiolle. Uudelleen synnyttään, kun vanhat inkarnaatioverhot ovat hajonneet ja minä tarvitsee uusia verhoja aktivoidakseen tajuntansa uudelleen alemmissa verhoissaan, kunnes se on saavuttanut kyvyn aktivoida tajunnan yhä korkeammassa verhoissa.

⁶⁷Tietämättä, että planeettahierarkia valmistelee maailmanopettajan (boodhisattvan) Christoksen esiintymistä fyysisessä hahmossa, Steiner selitti, että "on kohtuutonta puhua Kristuksesta samalla tavoin kuin boodhisattvoista..." "Pitäisi olla itsestään selvää, että kaiken puheen Kristuksen uudellenruumiillistumisesta täytyy osoittautua mielettömäksi." "Kristus on maan henki ja maa on Kristuksen ruumis eli vaatetus." "Kristinuskoko ei lähde persoonallisesta opettajasta, vaan juuri Golgatan mysteeristä, maailmanhistoriallisesta tosiasiasta, kuolemasta ja ylösnousemuksesta."

⁶⁸Ja vielä lopuksi:

⁶⁹Ihminen löytää "suuren viisauden havaitessaan auringon henkisyysden, suuren aurinkoauran".

6.13 KOSMOS PLANEETTAHIERARKIAN ANTAMIEN TOSITIETOJEN MUKAAN

¹Seuraavat tosiasiat annetaan niille, joilla ei ole ennakkotietoa eri ainemaailmoista, jotka muodostavat kosmoksen:

- ²1–49 kosmiset atomimaailmat
- 43–49 aurinkokuntien atomimaailmat
- 46–49 planeettojen atomimaailmat.

³Aurinkokunnat muodostetaan seitsemästä alimmasta kosmisesta atomimaailmasta ja planeetat neljästä alimmasta atomimaailmasta. Kaikki korkeammat atomimaailmat lävistävät kaikki alemmat maailmat.

- ⁴1–42 muodostavat kuusi yhä korkeampaa jumaluuskuntien sarjaa
- 43 ja 44 kuudennen luomakunnan maailmat } planeettahierarkian
- 45 ja 46 viidennen luomakunnan maailmat } maailmat
- 47–49 neljän alimman luomakunnan maailmat (ihmisen maailmat)

⁵Aurinkokunnissa ja planeetoissa atomilajit ovat alkuperäisaine 42 molekyylimaailmalle (aggregaatiotilalle), kuudelle jokaisessa atomimaailmassa. Atomilajien jälkeen merkityt numerot merkitsevät molekyylimaailmoja.

⁶Seuraava taulukko viittaa ihmisen maailmoihin. Jokaisessa maailmassa ihmisellä on inkarnaation aikana maailmaa vastaavasta ainelajista muodostuva verho:

- ⁷49:5-7 "näkyvä" fyysinen maailma (organismi)
- 49:2-4 fyysinen eetterimaailma (organismin eetteriverho)
- 48:2-7 emotionaali- eli "astraali"-maailma (emotionaaliverho)
- 47:4-7 mentaalimaailma (mentaaliverho)
- 47:1-3 kausaalimaailma eli platoninen ideain maailma (kausaaliverho inhimillisine monadeineen)

⁸Kausaaliverho on ihmisen ainoa pysyvä verho, jonka sisään monadi aina sulkeutuu. Inkarnoituva olemus on kausaaliverho. Inkarnaation päättymisen ja alempien verhojen hajoamisen jälkeen monadi odottaa kausaaliverhossaan nukkuen tilaisuutta uuteen inkarnaatioon. Hankittuaan korkeimman kausaalisen tajunnan (47:1) ihminen siirtyy viidennen luomakuntaan ja hankkii näiden maailmojen ainelajeista muodostuvat verhot.

⁹Kaikella aineella on tajuntaa (henkeä). Jokaisella molekyyli- ja atomilajilla on sille ominainen tajunnanlajinsa. Olemassaolon tarkoitus on monadien tajunnankehitys yhä korkeampien luomakuntien yhä korkeampien ainelajien tajunnassa.

7 JOOGA ESOTERIIKAN VALOSSA

7.1 Länsimainen tietämättömyys

¹Länsimaissa aletaan olla yhä paremmin tietoisia Intian poliittisista ja sosiaalisista liikkeistä. Mutta intialaisten "henkisen" elämän suhteen vallitsee surkea tietämättömyys. Vasta viime aikoina ovat eräät amerikkalaiset psykologit jooga-propagandan vaikuttamina alkaneet ihmetellä, eikö olisi aiheellista tutkia, omaavatko intialaiset todellakin "valistuneen sielunelämän".

²Suurin osa siitä, mitä useimmat Intiasta tietävät, on todennäköisesti saatu pyhäkoulussa, jossa lapset oppivat, mikä käsitys kristityillä lähetyssaarnaajilla on näistä elämää taitamattomista pakanoista. Käy ilmi, että he sekoittavat joogit ja fakiirit keskenään aavistamatta näiden välistä suunnatonta kehityksellistä etäisyyttä.

³Niin kutsutut fakiirit ("fakiiri" on oikeastaan arabiankielinen nimitys askeetille), jotka kaikki oleskelevat barbaariasteen tuntumassa, voidaan jakaa kahteen pääläjiin, joille voitaisiin antaa nimet illusionistit ja kvietistit. Illusionistit esittävät hyvin erikoistuneita psykologisia temppujaan (esim. suosittua "nuoratemppuaan"), jotka yleensä periytyvät suvussa. Kvietistit ovat osaksi niitä, jotka kiduttavat elimistöään, osaksi niitä, jotka pyrkivät "murhaamaan sielunsa" tappamalla kaikki aistimuksensa, tunteensa ja ajatuksensa. Aiheuttamatta mitään uutta karmaa, pyytämättä elämältä mitään, mikä voisi pakottaa heidät syntymään uudelleen, he uskovat saavuttavansa nirvaanan eli sammumisen.

⁴Lähetyssaarnaajat syyttävät pakanaparkoja siitä, että he temppeleissään palvovat kauheita epäjumalia, mutta unohtavat, että tietyt kristityt palvovat temppeleissään niin neitsyt Mariaa kuin lukuisia pyhäinkuvia ja ikonejakin. Heillä ei ole aavistustakaan siitä, että intialaiset kuvapatsaat ovat vahvasti "magnetoituja", minkä seurauksena hartauteen vaipuneet erilaisten kosmisten voimien symbolien tunnepalvojat saavat kaipaamansa fyysis-eetterisen ja emotionaalisen virkistys.

⁵Länsimaissa on erittäin suppea piiri oppineita, "orientalistit" ja "sanskritistit", jotka Max Müllerin tavoin puuhailevat sanskritinkielisen kirjallisuuden käännösten ja tulkintojen parissa. He ovat tietämättömiä siitä, että tämä ikivanha kirjallisuus on kauttaaltaan symbolista, ja että tätä symboliikkaa eivät voi tulkita oikein edes oppineimmat brahmiinit tai joogit.

⁶Missään ei normaaliyksilölle (useimmille) tuntematon ole ollut sellaisen loputtoman spekulatiivisen kohteena kuin Intiassa. Missään eivät ajattelevat ihmiset ole olleet niin valmistautuneita perehtymään todellisuuteen ja etsimään vastausta kysymyksiin olemassaolon laadusta ja elämän tarkoituksesta kuin siellä.

⁷Intia tarjoaa valikoiman kaikkia olemassaolevia uskonnollisia ja filosofisia katsomuksia. Enemmistönä ovat hindut, joilla lukemattomien alempien jumalien ohella on yhä selvittämättömät, täysin väärintulkitut symbolit olemassaolon kolmelle aspektille: aine (Brahma), tajunta (Vishnu) ja liike (Shiva).

⁸Hindujen kauhu on jo vuosituhansia sitten iskostettu kansallinen taikausko "sielunvaelluksesta". Uskomuksen mukainen milloin kuliksi, milloin lehmäksi, milloin krokotiiliksi muuttuminen, milloin pähkinässä asuminen, ei tunnu kovinkaan houkuttelevalta, varsinkaan brahmiinin mielestä. Kaikkia tuonkaltaisen fiktion uhriksi joutuneita hallitsee lopulta halu välttää sellaista kohtaloa mihin hintaan hyvänsä. Ja koska kohtalo (karma) on yksilön tajunnanilmaisujen tulos, voidaan vapautuminen sielunvaelluksesta ja sammuminen nirvaanaan saavuttaa vain tappamalla kaikki tajunnanilmaisut, vapautumalla ennen kaikkea kaikenlaisista haluista elämässä.

⁹Tästä perusajatuksista on lukemattomia muunnelmia, alimman kastin alkukantaisimmista kuvitelmista brahmiinien mitä kehitellyimpiin ja monimutkaisimpiin loogisiin

spekulaatiojärjestelmiin. Laajalle levinnyt käsitys on, että sillä, joka on onnistunut "syntymään kahdesti" brahmiinien kastiin, on nirvaana käden ulottuvilla.

¹⁰Ehtymätön, levoton intialainen spekulaatio (pääasiassa brahmiinien keskuudessa), jonka täytyy yhtenään kehitellä laajoja loogisia järjestelmiä jokaisesta mielijohteesta, ja jolla yhtenään täytyy olla uusia fiktioita muokattavanaan, ei koskaan tyydy kertakaikkisesti selvitettyyn järjestelmään, vaan kutoo edelleen mitä hatarimpien abstraktioidensa verkkoa. Länsimainen loogikko hämmästyisi näiden päätelmien terävyyttä, mikä vahvistaa, että logiikka ei ratkaise mitään tiedonongelmia.

¹¹Eräs todiste sille, että Hermann Keyserling ymmärsi intialaista mielenlaatua, oli hänen oikea havaintonsa, että syy buddhismiin epäonnistumiselle Intiassa oli ja tulee olemaan, että se ehkäisee jatkuvaa spekulaativimmaa, tekee sen suorastaan mahdottomaksi.

7.2 Joogafilosofia

¹Seuraavaksi vertaillaan toisiinsa esoteriikan (hylozoiikan) ja joogafilosofian todellisuuskäsitystä. Sellainen vertailu on osoittautunut yhä tarpeellisemmaksi. Länsimailla joogaa esittämään pyrkineet joogit ovat olleet esoteerista tietoa vailla. Eikä joogaa käsitelleillä länsimaalaisilla ole ollut edellytyksiä selvittää ongelmia.

²Monista Intiassa esiintyvistä filosofisista järjestelmistä ovat erityisesti kaksi järjestelmää olleet joogien lähtökohtana. Toinen on ajatusjärjestelmä, jota Patandzhali käytti kirjoittaessaan suutransa, nimittäin saankhja. Toinen on Shankaran muotoilema veedaanta.

³Saankhja on dualistinen järjestelmä niin kuin veedaantakin oli ennen kuin Shankara muotoili sen uudelleen.

⁴Saankhja lähtee aineesta (prakriti) ja tajunnasta (purusha), veedaanta aineesta (aakaasha) ja energiasta (praana). Saankhjasta puuttuu energia, veedaantasta tajunta. Sen sijaan nämä aspektit luetaan yksilölle, lähinnä ominaisuuksina.

⁵Kolme prakritille luettavaa ominaisuutta (gunaa: sattva, radzhas, tamas) ovat esoteriikan mukaan kolmen atomilajin, 45, 47, 49, aine-energioita.

⁶Filosofit eivät ole onnistuneet idässä eivätkä lännessä ratkaisemaan olemassaolon perusongelmaa: kolmiyhteisyyttä, olemassaolon kolmea aspektia.

⁷Eurooppalaista filosofiaa tutkineet joogafilosofit ovat pysähtyneet Schopenhauerin filosofiaan sen ollessa yhdenmukaisin heidän oman filosofiansa kanssa. Schopenhauer itse lähti vuorostaan upanishadeista. He lainaavat hänen "tilaa, aikaa ja kausaliteettia", mutta unohtavat mainita molemmat perusluonteiset asiat, "tahdon ja mielikuvan (tajunnan)". Subjektivistina he kaikki ovat laiminlyöneet aineaspektin.

⁸Muotoa, jonka veedaanta sai Shankaran käsittelyssä, kutsutaan "advaitaksi", vaikka nimitystä veedaanta käytetään virheellisesti yhtä usein.

⁹Shankara karsi veedaantasta aineaspektin, mistä oli seurauksena ehdoton subjektivismi. Advaita kieltää aineen olemassaolon, kieltää, että ulkopuolellamme on jokin todellisuus, kieltää, että on olemassa jotakin muuta kuin itse, aatma, nirvaana. Kaikki muu on vain "nimeä ja muotoa", aistien petosta, näennäistä todellisuutta, illuusiota, maajaa. Yksilöillä ei ole omaa olemassaoloa, he ovat kosmisen itsen petollisia emanaatioita tai heijastumia.

¹⁰Eräs syy siihen, että joogit käsittävät todellisuuden väärin, on heidän tietämättömyytensä olemassaolon kolmesta aspektista. Jokainen ainemaailma on erilainen kuin jokainen muu maailma, mikä johtuu eroista ikeatomitiheydessä. Todellisuuskäsityksen täytyy siten olla erilainen eri maailmoissa.

¹¹On olemassa pääasiallisesti kolme täysin erilaista niin kutsutun tietoteorian lajia: länsimaisen elämäntietämättömyyden, intialaisen illuusiofilosofian (advaitan) ja hylozoiikan tietoteoria.

¹²Länsimainen teoria on joko tavanomaista agnostista tai skeptistä fysikalismia, joka kieltää olemassaolon kaikelta, mitä kaikki eivät voi todeta ja näkee tajunnan orgaanisen

aineen ominaisuutena, tai filosofista subjektivismia, joka sijoittaa ihmisen eri tajunnanlajit fiktiiviseen, "immateriaaliseen" tai "henkiseen" tajunnanmaailmaan.

¹³Advaitafilosofia tekee kardinaalivirheen arvioimalla yhden maailman todellisuutta toisen maailman todellisuuskäsityksestä lähtien ja päätyy sen vuoksi pelkkiin mielettömyyksiin. Esimerkiksi 45-maailman todellisuuskäsitys on loogisesti mahdoton niin 47-minälle kuin 43-minällekin. Filosofien täytyy oppia antamaan "tämän olla tätä" jokaisessa maailmassa.

¹⁴Illuusiofilosofia voidaan selittää psykologisesti siten, että alempiin atomilajeihin involvoituneet atomit vaihtuvat aineen hajotessa lähinnä korkeammaksi lajiksi. Kun 45-atomi "halkeaa", se hajoaa 44-atomeiksi.

¹⁵Hylozoikka korostaa, että jokainen maailma on oma väistämätön todellisuutensa, yhtä todellinen kuin kaikkien muiden maailmojen todellisuus niissä oleskeleville. Todellisuuden kolme aspektia eivät vain näytä erilaisilta vaan ovat erilaisia eri maailmoissa.

¹⁶Veedaanta oli tarkoitettu reaktioksi fysikalismia vastaan ja merkitsi tajunnan aspektin korostamista, mutta ei silti alkuperäisessä muodossaan poistanut aineaspektia. Tämän virheen teki 800-luvulla j.Kr.:n elänyt Shankara (advaitassa). Ensimmäinen Shankara esiintyi pian Buddhan jälkeen.

¹⁷Tajuntaa ei voi olla ilman aineellista perustaa. Tajunnan aspektin merkitys kasvaa ja aineaspektin merkitys vähenee jokaisen korkeamman maailman myötä. Mutta on väärin kieltää aineaspektin ehdoton olemassaolo ja vielä suurempi virhe laiminlyödä sen merkitys ihmisen maailmoissa. Shankaran illuusiofilosofia on mentaalinen fiktio emotionaalisten illuusioiden maailmassa.

¹⁸Esoteriikka selittää kuinka Shankara saattoi keksiä näennäisesti mielettömän ideansa.

¹⁹On vain yksi tajunta: kosminen kokonaistajunta, jossa jokaisella ikiatomilla on korvaamaton osa, ja kaikki tajunta on sekä kollektiivista että yksilöllistä. Jos olemassaolon aine- ja liikeaspektia ei huomioida, tulee tajunnan aspektista täydellisen hallitseva. Sen tähden tarvitsee vain ajatella seuraavien tosiasioiden seuraukset. Fyysinen atomi (49:1) sisältää 48 yhä korkeampaa atomilajia ja miljardeja ikiatomeja. Involuutioaineeseen kuuluvalla fyysisellä atomilla on jo aktuaalistunut, passiivinen tajunta ja siten yhtä monta tajuntapistettä kuin ikiatomejakin. Koko kosmos on yksi tajunta, huomattavalta osalta aktiivinen, joka tapauksessa aktivoitu.

²⁰Advaitan spekulatio osoittaa mielikuvituksen kaikkivaltaa, sen onnistuttua pääsemään loogisen tarkastelun ulottuvilta ja välttyttyä kohtalolta asettua Ikaroksen tavoin aivan liian kouraantuntuvaan yhteyteen todellisuuden kanssa.

²¹Intialaiselle mielenlaadulle on kuvaavaa, että sekä saankhjalla että advaitalla näyttää olevan kykyä viihtyä saman turbaanin alla. Sen jälkeen kun saankhjan (aineaspektin) avulla on onnistuttu selittämään olemassaolon ilmiöitä, mikään ei estä kruunaamasta työtä ja siirtymästä advaitan illuusiofilosofiaan ja hairautumasta mitä hatarimpiin abstraktioihin. Jos nyt jostain syystä olisi uudelleen pakko antaa järkevä selitys noille vihastuttaville aineellisille ilmiöille, sukeltaan jälleen kainostelematta surmanhypyllä dualismiin ja sellaisia taidonnäytteitä voidaan ilmeisesti toistaa kuinka usein tahansa.

²²Tämä mentaalinen liikkuvuus ja liukuvien määritelmien epäselvyys helpottavat uusien ajatusjärjestelmien omakohtaista ja subjektiivista muotoilua. Ei ole ainuttakaan vakiintunutta näkemystä, vaan jokainen joogapyhimys on antanut oman sanamuotonsa yhteisille perusopinkappaleille. Vivekanandan mukaan tämä on syy siihen, että Intiassa joka vuosi syntyy uusia lahkoja. Ulkopuolisten taholta tuleva arvostelu on sen vuoksi arveluttava asia, sillä sanottiinpa mitä tahansa, on joogafilosoifeilla aina mahdollisuus vedota johonkin toiseen auktoriteettiin.

²³Joogi hyödyntää saankhjafilosofiaa, kunnes hän on "saavuttanut itsetoteutuksen" ja siinä tilassa tullut "yhdeksi jumalan kanssa", tullut jumalaksi. Sen jälkeen kelpaa vain advaita, jonka katsotaan olevan kaikkietävyymän näkemys olemassaolosta. Se on kummallista

kaikkietävyyttä, joka ei tunne seuraavien asioiden olemassaoloa:

49 kosmista atomimaailmaa

42 molekulaarista aurinkokuntamaailmaa

6 yhä korkeammanlaatuista luomakuntaa aurinkokunnassa (maailmoissa 43-49)

6 yhä korkeammanlaatuista jumaluuskuntaa (maailmoissa 1-42) aurinkokuntahallitusta planeettahallitusta

ja joka edellisen lisäksi ei tunne:

olemassaolon kolmea aspektia

ikiainetta

involuutioainetta

evoluutioainetta

inhimillistä minää kausaaliverhossa

reinkarnaatiota erotukseksi sielunvaellukselle, vain joitakin tosiasioita mainitaksemme.

²⁴Pythagoraan hylozoiikan ja Shankaran panteismin välinen perusero on siinä, että advaita olettaa, että tajunta voi olla olemassa ilman aineellista perustaa, kun sitä vastoin hylozoiikan mukaan tajunnalla ei voi olla aineesta riippumatonta itsenäistä olemassaoloa, vaan se on aina välttämättä sitoutunut aineeseen.

²⁵Panteismin mukaan elämän täytyy olla vailla järkevää tarkoitusta. Maailmansielu erottaa itsestään yksilöllisen sielun, joka neljän luomakunnan halki tarkoituksettomasti harhailtuaan ("sielunvaellus") lopulta onnistuu saavuttamaan nirvaanan ja tuhoutuu palautumalla ikuisesti muuttumattomaan maailmansieluun, joka työskentelee sokeasti ja automaattisesti ilman päämäärää. On ymmärrettävää, että jos itsetajunnan omalla olemassaololla ei ole kiintopistettä, oletetaan sen sulautuvan ikisieluun, niin pian kuin se on vapautunut aineesta.

²⁶Hylozoiikan mukaan kosmos koostuu potentiaalisen tajunnan omaavista ikiatomeista (monadeista), jotka herätetään eloon involuutioprosessissa, jonka jälkeen ne kivikunnasta alkaen yhä korkeampien luomakuntien kautta yhä korkeammissa ainemaailmoissa hankkivat yhä huomattavamman osallisuuden kosmiseen kokonaistajuntaan, joka on kaikkien monadien kollektiivinen tajunta. Yksilö on siis ikuisesti kuolematon, ja elämän tarkoitus on yksilöllisen tajunnan kehittäminen ja laajentaminen kosmiseksi kaikkietävyudeksi ja kaikkivallaksi. Paluu korkeammasta luomakunnasta takaisin alempaan luomakuntaan on tietenkin mahdoton.

²⁷Jokainen aurinkokunta, planeetta, maailma planeetassa, muodostaa tajunnallisen kokonaisuuden, johon jokaisella monadilla (ikiatomilla) on luovuttamaton osallisuus. Mitä enemmän monadin tietoinen osallisuus siihen kasvaa, sitä suurempi sen vastuu on. Aurinkokunnan kohtalo on kaikkien monadien aktiivisuuden tulos. Kaikki vaikuttavat kaikkiin. Myös ihmiskunta muodostaa kollektiivin kollektiivissa.

²⁸Sanotusta käynee ilmi, että jooga on eksoteriikkaa eikä esoteriikkaa.

7.3 JOOGAN FIKTIOT

¹"Rishit", Atlantiksen temppelikoulujen opettajat, opettivat älylliselle parhaimmistolle tietoa todellisuudesta.

²Tästä opetuksesta todella hyötynneet (muuta ihmiskuntaa huomattavasti vanhemmat kausaaliolennot) ovat kauan sitten siirtyneet viidenteen luomakuntaan.

³Mitä tulee muihin, oli osalla heistä tarpeeksi ymmärtämystä välttääkseen tiedon väärinkäyttöä, ja he ovat saaneet muistaa tiedon uudelleen esoteerisissa tietokunnissa.

⁴Mustaan papistoon kuuluneet tai sitä seuranneet onnistuivat siinä määrin tuhoamaan "mentaalisen prinssiin" (mentaalisen käsityselimen todellisuuden tajun), että sen "parantaminen" on vaatinut inkarnoitumaan lähes viidenkymmenentuhannen vuoden ajan. Monille ei riitä ilmeisesti sekään. He jatkavat järkensä tylsistämistä.

⁵Tosiasia, että intialaisista tuli kaikista kansoista etevimpiä tiedonsäilyttäjiä, johtui siitä, että "manu" salli vanhimman arjalaisen rodun muodostaa oman kastinsa (brahmiinit) ja "boodhisattva" antoi kaikenlaisia varokeinoja noudattaen tälle kastille niin paljon tietoa vatuutettavaksi, että se on voinut saada erikoisaseman "henkisessä" suhteessa.

⁶Kaikkialle Intiaan perustettiin henkisiä keskuksia luostareineen. Harjoitetut varokeinot johtivat lopulta siihen, että vain hierofantit osasivat tulkita "pyhiä kirjoituksia" oikein ja kuolivat itse ennen kuin olivat löytäneet arvoisensa seuraajan.

⁷Alkuperäisestä tiedosta nykyisin jäljellä oleva on yleisesti katsoen avutonta väärintulkintaa. Mutta tästä huolimatta esoteerikolla ei ole vaikeuksia tunnistaa kadonnutta tietoa nykyisin vallitsevissa fiktioissa. Boodhisattvan (myöhemmin Buddhan) epäonnistuneesta yrityksestä opettaa terveen järjen ensisijaisuutta ja ylivoimaisuutta ilmenee, kuinka syöpyneitä ja syvälle kansan mieleen juurtuneita nämä fiktiot edelleen ovat. On kuvaavaa, että brahmiinit vieläkin huolissaan vartioivat alkuperäiseksi luulemaansa oppia.

⁸Joogafilosofia on intialaisen elämänfilosofian summa. Siinä suhteessa se on verrattomasti muiden kansojen aikaansaannoksia ylivoimaisempi, myös psykologisesti katsoen. Sitä voisi kutsua emotionaalisuuden tieteeksi. Kuitenkin käy ilmi, että inhimillinen järki ei voi ratkaista olemassaolon ongelmia, kuten Buddha kauan sitten teki selväksi, eikä ihminen ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla kykene omin voimin edes kohottamaan Isiksen huntua. Sitä ei voi tehdä kukaan, joka ei ole hankkinut itsetietoisuutta kausaaliverhossaan, saapunut platoniseen ideain maailmaan.

⁹Sanskritinkieliset termit, jotka ovat periytyneet ajalta, jolloin rishit opettivat Atlantiksessa, ovat edelleen väärinymmärrettyjä. Niitä ei voi tulkita oikein ilman esoteerista tietoa. Joogien manasta, buddhia, nirvaanaa ja aatmaa koskevat selitykset ovat virheellisiä. He eivät ole käsittäneet oikein edes jälleensyntymisen ja karman merkitystä.

¹⁰Rishien kirjoitukset oli alun pitäen kirjoitettu senzarin kielellä, ja ne käännettiin myöhemmin sanskritin kielelle. Muiden kuin esoteerikkojen on joka tapauksessa mahdotonta ymmärtää näistä jäljelle jääneitä, usein turmeltuneita kirjoituksia, upanishadeja ja veedoja. Sanskritinkielisten termien väärinymmärtäminen ilmenee nimenomaan eri joogakoulujen niille antamista erilaisista merkityksistä.

¹¹Joogit nimittävät "manasta" milloin ajattelukyvyksi, milloin sielunvoimaksi, milloin antahkaranan toiminnaksi.

¹²He nimittävät "buddhia" milloin järjeksi, milloin intuitioksi, milloin ahamkaaraksi, milloin antahkaranaksi.

¹³He nimittävät "aatmaa" milloin minäksi, milloin sieluksi, milloin Brahmaniksi, milloin absoluutiksi.

¹⁴Eräs jooga-auktoriteetti nimittää antahkaranaa "sisäiseksi välineeksi, jolla subjekti oppii tuntemaan objektin samastumisen kautta". "Antahkarana seisoo minän ja objektin välillä."

¹⁵Esoteriikan mukaan antahkarana on yhdysside eri verhojen ja näiden erilaatuisten tajuntojen välillä.

¹⁶Vielä muutamat joogalainaukset kiinnostanevat tässä yhteydessä:

¹⁷"Sielu eli antahkarana saa voimansa yhdistymällä Minään eli Aatmaan, joka on sama kuin Brahman eli Absoluutti."

¹⁸"Hindujen Aatma on muuttumaton Todellisuus, Suuri Todistaja, Tajunta itse."

¹⁹"Buddhi on päättäväinen tila, joka määrää, että tämä on puu eikä ihminen."

²⁰Seuraavaksi annetaan joitakin tietoja yleisistä käsityksistä koskien joogien maailmoja, intuitiota, tahtoa, jälleensyntymistä, karmaa sekä kolmea intialaiselle katsantotavalle luonteenomaisinta asiaa: dharmaa, itsetoteutusta ja samaadhia.

7.4 Joogien maailmat

¹Viidennen luomakunnan saavuttaneilla ja planeettahierarkiaan liittyneillä yksilöillä on esoteriikan mukaan käytettävänä neljä planetaarista atomimaailmaa, maailmat 46–49. Neljännän luomakunnan yksilöt elävät kolmessa atomimaailmassa (47–49), jotka on jaettu viiteen molekyyli maailmaan.

²Tietyt joogakoulut puhuvat viidestä kosmisesta maailmasta. Toiset tyytyvät kolmeen maailmaan maailmankaikkeudessa.

³Ne, jotka uskovat, että kosmoksessa on viisi maailmaa, myöntävät myös minälle viisi verhoa tai ainakin neljä, mikäli viides ja korkein verho on kaiken käsittävä maailmansielu Brahman. Jotkut ovat sitä mieltä, että kolme riittää ja heidän määritelmänsä muistuttavat epäselvyydessään teologiiden ruumista, sielua ja henkeä.

⁴Tietyt joogakirjailijat puhuvat Patandzhaliin viitaten yksilön viidestä erilaatuisesta tajunnasta. Mutta käy ilmi, että kaksi korkeinta tajunnanlajia kuuluvat viidennen luomakunnan yksilölle. Ne vastaavat nimittäin 46- ja 45-minän tajuntoja.

⁵Tuollaiset teoreettiset spekulatiot ovat merkityksettömiä. Merkityksellistä sitä vastoin on, mistä maailmoista heillä on mahdollisuus puhua omasta kokemuksesta. Joogit voivat hankkia menetelmillään fyysis-eetterisen ja emotionaalisen tajun (selvänäköisyyden eli objektiivisen tietoisuuden aineellisista ilmiöistä näissä maailmoissa). Tämän yli menevä kuuluu arvailujen alalle. Heillä ei ole mahdollisuutta hankkia objektiivista tajuntaa mentaalimaailmassa ja korkeammissa maailmoissa.

⁶Maailma, jota he kutsuvat nirvaanaksi (jossa he menettävät tietoisuutensa), yhteinen päämäärä sekä hinduille että buddhisteille, vastaa parhaassa tapauksessa suunnilleen sitä, mitä esoteerikot kutsuvat kausaalimaailmaksi eli platoniseksi ideain maailmaksi. Mutta siitä he ovat edelleen tietämättömiä.

7.5 Intuitio

¹Intuitio antaa tietoa osoittamalla perusteet ja syyt.

²Koska niin intuitio kuin tahtokin ovat inhimillisen kokemuksen ulottumattomissa olevia kykyjä, on selvää, että ilman esoteerista tietoa joogeilla täytyy olla epäselviä kuvitelmia niiden merkityksestä, mikä myös heidän määritelmänsä epämääräisyydestä ilmenee.

³"Intuitiolla" tarkoitettiin alunperin jumaluuden välitöntä ja kaikinpuolista käsitystä todellisuudesta ja tapahtumainkulusta. Esimerkiksi Plotinos käytti sanaa merkitsemään jumaluuden absoluuttista tietoa. Joogit käyttävät yleensä sanaa merkitsemään seurausta emotionaalivärähtelyjen välittömästä käsittämisestä, näiden värähtelyjen sisältäessä aina jonkinlaisia mentaalivärähtelyjä. Psykologit puhuvat hetkellisestä yleiskatsauksesta, kehittyneen älyn nopeasta synteestoiminnasta. Usein on kysymys välittömästä ymmärtämisestä, joka perustuu alitajunnalliselle uudelleen muistamiselle ja tunnistamiselle. Jotkut tarkoittavat sillä sanalla ideoiden saamista jostakin ihmisen emotionaalista tai mentaalista ylitajunnoista. On ehdotettu jopa mielijohdetta, inspiraatiota, ilmestystä. Nämä ovat kuitenkin toisen yksilön taholta tulevaa tietoista tai tiedostamatonta vaikuttamista. Yleisessä puheessa sana "intuitio" on väärinkäytöllä alennettu merkitsemään mieleenjohtumia, päähänpistoja, kaikenlaista mielikuvituksellisuutta.

⁴Mitä tulee korkeampiin ainelajeihin ja maailmoihin ja näille ominaisiin tajunnan ja energian lajeihin, ei arklisessa kielenkäytössä ole ollut näitä kattavia nimityksiä. Oltuaan kykenemättömiä löytämään uusia nimiä uusille asioille ovat esoteeriset kirjailijat käyttäneet kielessä jo olemassaolevia sanoja, jotka "vihkiytymättömät" ovat auttamattomasti idiotisoineet. Myös Vjaasan ja Patandzhalin käyttämät sanskritinkieliset termit ovat osoittautuneet sopimattomiksi erityisesti siksi, että ne ovat jooga-auktoriteettien ja kirjanoppineiden brahmiinien väärintulkittamia. Jotta vallitsevaan käsitesekaannukseen saataisiin parannusta, lienee syytä siirtyä matemaattisiin nimityksiin.

⁵Tämä avuttomuus on kuitenkin johtanut siihen, että esoteeriset kirjailijat ovat käyttäneet sanaa "intuitio" merkitsemään kahta täysin erilaista tajuntaa, niin kausaalitajuntaa (47:1-3) kuin essentiaalitajuntaakin (46:1-7).

⁶Mentaalitajuntaa nimitettiin esoteerisesti "kuudenneksi aistiksi" ja intuitiota "seitsemänneksi aistiksi".

⁷Mentaalitajunnalla on inkarnaation aikana kolme pääasiallista tehtävää. Se antaa yksilölle mahdollisuuden todeta fyysisiä tosiasioita elimistön nk. viiden aistin avulla. Se muokkaa nämä tosiasiat aivoissa käsitettäviksi järjestelmiksi. Se palvelee ali- ja ylitajunnan välittäjänä.

7.6 Tahto

¹Ihmisellä ei ole tietoa tahdosta, sen olemuksesta eikä siitä huolehtivista laeista. Mutta tietämättömyys on luonnollisesti tiennyt kaiken tästä asiasta, ja niinpä sanaa on sovellettu kaikkeen, millä oli tekemistä toivomuksen, aikomuksen, pyrkimyksen, toimintakyvyn jne. kanssa.

²"Tahto" oli alunperin symbolinen nimitys liikeaspektille (tahtoaspektille).

³Dynamis vaikuttaa kahdella tavalla: epäsuorasti aineaspektissa alkusysäyksenä aine-energialle sekä suoraan aktiivin tajunnan kautta.

⁴"Tahto" tarkoitti tajunnan kykyä antaa dynamiksen vaikuttaa itsensä kautta. Mitä korkeampi tajunnan laji on, sitä suurempi mahdollisuus dynamiksella on vaikuttaa. Korkein tajunta on myös korkein "valta".

⁵Ilmeisen avuttomassa sanojen puutteessaan esoteeriset kirjailijat ovat käyttäneet nimitystä "tahto" korkeimmasta tajunnanlajista niin viidennessä kuin kuudennessakin luomakunnassa, siis niin 45- kuin 43-tajunnastakin. Tämä ei ole myötävaikuttanut selvyiden lisääntymiseen tai käsiteseikaannuksen vähentymiseen.

⁶Fyysisessä suhteessa ihmisen "tahto" on elinvoimaa ja toimintakykyä; emotionaalisesti luoksevetävää ja poistyyntävää voimaa; mentaalisesti motiivissa (tavallisesti toiminnan motiivissa) pysymistä.

⁷Teologiseen riidanaiheeseen ihmisen "vapaasta" tahdosta oli syynä tietämättömyys siitä, että "tahto" on vaikuttimen "määräämä" ja että vahvin vaikutin voittaa.

⁸Muut ongelmat koskevat osaksi kyvyttömyyttä soveltaa tietoa tai päätöksiä toimintoihin ennen kuin tarpeellinen toimintakyky on hankittu, osaksi taistelua vastakkaista laatua olevien toivomusten välillä. Couén lause, että silloin kun "tahto" ja mielikuvitus joutuvat ristiriitaan, mielikuvitus aina voittaa, johtui siitä, ettei hän oivaltanut, että itse asiassa oli kysymys eri toivomuksista ja siitä, että hän nimitti suggestiivisinta toivomusta mielikuvitukseksi.

7.7 Jälleensyntyminen

¹Kohtalokkain todiste joogien tietämättömyydestä todellisuuden suhteen on heidän uskonsa "sielunvaellukseen". He eivät edes tiedä, että paluu korkeammasta luomakunnasta alempaan luomakuntaan on mahdoton, että ihminen ei voi syntyä uudelleen eläimenä.

²Ramakrishna-joogien mahtavin auktoriteetti, itse koulun perustajan jälkeen, on Vivekananda. Tämä väitti vallan tosissaan, että hänen koiransa oli erään hänen aiemmin kuolleen ystävänsä inkarnaatio.

³Heidän on korkea aika hylätä tämä aivan liian kompromettoiva harhaluulo ja selvittää seuraajilleen perusero kansallisen taikauskon sielunvaellusluulon ja esoteriikan reinkarnaatiotiedon välillä.

⁴Tämä tietämättömyys on paras todiste sille, että joogit eivät kykene tutkimaan edellisiä inkarnaatioitaan, ja ettei yksikään heistä ole kyennyt tulemaan kausaaliminäksi. Jos joku on siinä onnistunut, hän on lakannut olemasta joogi. Kun yksilö on hankkinut objektiivisen itse-tietoisuuden kausaaliverhossaan, hän voi tutkia kaikkia tämän pysyvän verhon elämiä inkarnaatioita. Kausaaliverhoa tarvitaan siirryttäessä eläinkunnasta ihmiskuntaan, eikä se voi

inkarnoitua eläimen kehoon.

⁵Siirtyessään ihmiskunnasta viidenteen luomakuntaan hankkii kausaaliverhossa oleva minä uuden verhon tässä korkeammassa maailmassa (46) ja tulee siten essentiaaliminäksi, 46-minäksi.

⁶Kaikkien vallitsevien väärinkäsitysten vuoksi on mahdotonta tarpeeksi tähdentää, että kausaalimaailmaan kuuluva kausaaliverho on verho, joka tekee yksilöstä (monadista, minästä) ihmisen, että kausaaliverho on ihmisen "sielu" niin kuin submanifestaaliverhosta tulee kerran yksilön "henki" maailmassa 44. Kausaaliverho ei voi koskaan inkarnoitua eläimenä. Ilmiö, jota kutsutaan "riivaukseksi", aiheutuu siitä, että jonkun toisen emotionaaliverho pyrkii syrjäyttämään laillisen omistajan emotionaaliverhon. Sillä ei ole mitään tekemistä reinkarnaation kanssa.

⁷Teosofien varsin epäonnistunut nimitys "kuolemattomuus" selvitetäköön tässä yhteydessä. "Kuolemattomiksi" nimitettiin niitä, jotka eivät enää koskaan voi menettää tajunnanjatkuvuuttaan, eivät reinkarnoituessaan eivätkä aurinkokunnan hajotessa.

7.8 Karma

¹Oppi karmasta (kylvön ja korjuun laista, syyn ja vaikutuksen laista) on kuten oppi "sielunvaelluksesta" yhteinen useimmille intialaisille. Oli väistämätöntä, että tietämättömyys väärästi molemmat (alunperin esoteeriset) opit, koska ihmisellä on näköjään parantumaton taipumus korvata puuttuvat tosiasiat spekulatioilla ja uskoa ilmeisen auttamattomalla omahyväisyydellä sokeasti, että hänen elämäntietämättömyytensä mielijohteet ovat yhtäpitäviä todellisuuden kanssa.

²Esoteriikan mukaan kosmos on lainmukainen kokonaisuus. Kosminen manifestaatioprosessi etenee järkkymättömien aine- ja energialakien (luonnonlakien) mukaan. Tajunnanaspektia koskevat elämänlait ovat myös kumoamattoman päteviä. Puhe "lakien kumoamisesta" todistaa tietämättömyydestä. Alemman energialajin vaikutuksesta voi vapautua korkeamman energian avulla, mutta ei voi kumota lakeja, jotka ovat pysyvästi vaikuttavien voimien ilmausta.

³Kukaan ei voi kumota tajunnankehitystä koskevia elämänlakeja. Mutta vapauden lain mukaan on jokaisella olennolla omassa pienessä valtapiirissään tietty määrä vapautta, jota voi väärinkäyttää.

⁴Jos ihminen elää yhdenmukaisesti elämänlakien kanssa, edistyy hänen kehityksensä nopeimmalla mahdollisella tavalla, kitkattomasti, sopusointuisesti, suurimman mahdollisen onnellisuuden myötäilemänä. Mutta jokainen erehdys elämänlakien (tunnettujen ja tuntemattomien) suhteen aiheuttaa seurauksia, joiden on vähitellen määrä opettaa yksilöä löytämään lait ja soveltamaan niitä oikein (tähän vaadittujen inkarnaatioiden lukumäärä on hänen oma asiansa). Jos hän on tuottanut kärsimystä toisille olennoille, saa hän itse kokea saman määrän kärsimystä. Tämä on lahjomattoman oikeuden laki, josta mikään mielivallan armo ei voi vapauttaa.

⁵Ihmisen dharmaan kuuluu, että hän tekee kaiken voitavansa maailmassa vähentääkseen kaikenlaisissa olosuhteissa kaikkien olentojen kärsimystä. Joka kieltäytyy auttamasta silloin, kun voi auttaa, syyllistyy laiminlyöntiin, jonka seuraukset eivät suinkaan ole vähäisimmät.

⁶Brahmiinien käsitys, että karma on välttämätön kohtalo, että "asetutaan karman esteeksi", jos pyritään lieventämään kärsimystä ja hätää, osoittaa kohtalokasta elämäntietämättömyyttä. Kukaan ei voi olla minkään lain "esteenä". Jos jonkun on kärsittävä, mikään mahti maailmassa ei voi estää sitä asiaa. Kärsimyksen, jonka olemme toisille aiheuttaneet, voimme hyvittää vapaaehtoisella "uhrilla" tulevissa elämissä.

⁷Planeettahierarkia korostaa nimenomaan, ettei kukaan ihminen voi ymmärtää oikein karman lakia. Mutta se ei tarkoita, ettei pitäisi yrittää ymmärtää sitä.

⁸Elämänongelmat, jotka yksilön on itse ratkaistava voidakseen kehittyä, toistuvat elämässä

toisensa jälkeen, kunnes ne on ratkaistu oikealla tavalla. Itsensä toteuttamisen laki on kumoamaton laki, joka sanoo, että yksilön on kaikissa luomakunnissa, olkoon ne planetaarisia tai kosmisia, itse hankittava kaikki ominaisuudet ja kyvyt, jotka ovat tarpeellisia jatkokehitykselle seuraavassa korkeammassa luomakunnassa.

7.9 Dharma

¹Rishit opettivat olemassaolon tarkoituksenmukaisuutta, opettivat, että elämän tarkoitus on kaiken evoluutio ja elämän päämäärä on kosminen täydellisyys. Heidän opetuksistaan dharma on ehkä parhaiten säilyttänyt alkuperäisen järki- eli todellisuussisältönsä.

²Vaikka kohtalon laki ja dharma eivät ole täysin samaa merkitseviä, on asia helpompi ymmärtää, jos tarkastellaan karmaa korjuun lakina ja dharmaa kohtalon lakina. On väärin pitää molempia samana lakina ja sen lisäksi fatalistisessa mielessä.

³Dharma on jokaisen yksilön sisin luonne, hänen varsinainen olemuksensa. Dharma on sitä, mikä on määrätty asioiden keskinäisessä järjestyksessä. Tulen dharma on palaa. Puun dharma on juurtua, kasvaa, muodostaa lehtiä, kukkia ja hedelmiä. Eläinten dharma on elää omalaatunsa ja sisäisen vaistonsa pyrkimyksen mukaan täyttääkseen tarkoituksensa. Dharma on elämän tarkoitus jokaiselle yksilölle.

⁴Ihmisen dharma on erilainen eri kehitysasteilla, elämän eri olosuhteissa. Jokaisella on erityinen dharmansa, elämäntehtävänsä ratkaistavanaan, velvollisuutensa täytettävänä. Ihminen elää epätietoisuuden ja epävarmuuden tilassa, kun hän ei vaikuta parhaimman kykynsä mukaan, dharmansa mukaisesti. Inhimillisyys on ihmiskunnan dharma.

⁵Olemme osaksi vapaita, osaksi sidottuja. Vapaudumme siinä määrin kuin olemme hankkineet tietoa Laista ja kykyä soveltaa tätä tietoa. Mitä alempana kehityksen asteikolla seisomme, sitä epävapaampia olemme. Vapaudumme alhaisemmasta liittyessämme korkeampaan. Täysin vapaita meistä tulee vasta sitten, kun olemme saavuttaneet korkeimman jumaluuden ja tämän saavutamme, kun vähä vähältä yhä korkeammassa maailmoissa löydämme Lain ja sovellamme sitä.

⁶Uskomme olevamme vapaita toimiessamme omalaatunne mukaisesti. Mutta niin kauan kuin meiltä puuttuu tieto Laista ja kyky soveltaa sitä oikein, teemme vain erehdyksiä, jotka johtavat meidät sidonnaisuuden pakkotilanteisiin ja pakomietteisiin, kunnes olemme oivaltaneet erehdyksemme kokemalla ne. Olemme sidottuja asettuessamme kohtaloamme, dharmamme, inkarnaatiomme tarkoitusta vastaan, toimiessamme vastoin ykseyttä, kun elämäntietämättömyytemme fiktiot ja illuusiot ja näihin liittyvät kuvitelmat oikeasta ja väärästä hallitsevat meitä, niin kauan kuin omalaatunne ei ole sisäistänyt Lakia, josta olemme hankkineet tuntemusta, emmekä tahattomasti ja vaistomaisesti soveltaa sitä.

⁷Emme saavuta vapautta kvietismillä, laiminlyömällä toimintaa. Ollessamme veltoja, toimeettomia, rukoillessamme jumaluutta tekemään sen, mikä on meidän dharmamme tehdä, ei tapahdu mitään kehitystä. Me vapaudumme toimimalla, suhtautumalla myönteisesti kaikkeen, mikä meitä kohtaa, sallimalla jumalallisten voimien vaikuttaa meissä ja meidän kauttamme, minkä ne erehtymättä tekevät niin pian kuin raivaamme esteet niiden vastaanottamiselle.

⁸Elämä asettaa jokaisen meistä paikalle, joka on meille paras, paikalle, joka meidän mielestämme ei suinkaan aina ole paras. Jos emme ymmärrä tätä, vaan käsitämme itse itsellemme tai elämän meille asettamat velvollisuudet taakkana, jonka vastahakoisesti ja pakontunteella otamme kannettavaksemme, emme ymmärrä elämää, eikä meillä ole oikeaa myönteistä asennetta. Jos meidän on vaikea alistua siihen, että olemme ylipäteviä elämän meille antamaan tehtävään, että suorituskyykyämme ei oikein arvosteta, että saamme kulkea läpi elämän näennäisen merkityksettöminä nollina, osoittaa se vain, että meidän tarvitsee vapautua monista alemmilla tasoilla ehkä toivottavista, mutta korkeammilla tasoilla täysin sopimattomista ominaisuuksista. Alempiarvoisissa, vähäpätöisissä asemissa ja rasittavissa olosuhteissa hankimme monia välttämättömiä ominaisuuksia. Meidän panoksemme on myös

täysin toisenlainen ja hyödyllisempi, jos olemme oppineet, että hankkimamme kelpoisuuden tulee olla halukas välikappale siellä, mihin kohtalo on meidät asettanut, jos olemme oppineet alistumaan näennäisinä nollina, pelkkinä välikappaleina olemiseen. Maineella ja kunniamerkeillä on kuten vallalla ja rikkaudella arvaamattomat mahdollisuudet vaikuttaa alempien emotionaalisten molekyyli-lajien värähtelyihin illuusioiden ja väärin arvostusten alueilla. Olemalla halukkaita välikappaleita korkeammille voimille hankimme edellytykset tulla välikappaleiksi vielä korkeammille voimille.

⁹Emme näe todellista sitoutuneisuuttamme. Siitä, mitä näemme, kykenemme myös vapautumaan. Tärkeä edellytys vapautumiselle on, että elämme vapauden ja onnen tunteessa ja tämä riippuu elämänasenteestamme. Koko elämä muuttuu sille, joka tekee itselleen selväksi, että tavallinen kielteinen asenne on nurinkurinen, että elämän tarkoitus on onni, että kaikki on tarkoitettu kaikkien parhaaksi, että myönteinen elämännäkemyks vie meitä nopeimmin eteenpäin ja ylöspäin. Kaikki kielteinen, kaikki pakonomainen vaikuttaa ehkäisevästi ja voimia heikentävästi, tekee työn raskaaksi ja epämiellyttäväksi. Velvollisuuden orjat kompastuvat sidonnaisuuteensa, hyveisiinsä ja vastuun moraalityranniaan. Joogi sallii jumalallisten voimien vaikuttaa kauttansa ja vapautuu siten vastuusta tuloksen suhteen.

7.10 Itsetoteutus

¹Joogien fiktio "itsetoteutuksesta" on tyypillinen esimerkki siitä, kuinka esoteeriset käsitteet ovat vähä vähältä menettäneet varsinaisen merkityksensä. Vastaava näkyy kielenkäytössä, kun sivistymättömät käyttävät sanoja, joita he ovat kuulleet ja jotka he luulevat ymmärtävänsä. Muutaman sukupolven jälkeen usein vain filologit tietävät sanan varsinaisen merkityksen.

²Länsimaisista joogaa koskevista kirjoituksista voi lukea, että joogien päämääränä on "saavuttaa itsetoteutus". Jos tälle ilmaisulle annetaan selitys, on tämä yhtä usein epäselvä kuin harhaanjohtavakin. Joskus saa kuulla länsimaalaisten selittävän, että itsetoteutus merkitsee joogeille, että he ovat hankkineet itseluottamusta, vapautta pelosta ja huolista, jaloa välinpitämättömyyttä tapahtumien suhteen (vastakohtana elämäntietämättömyyden "ei sillä ole mitään väliä"-tyylille), vapautuneisuutta omista toiveista. Näin nämä arvostelijat ovat selvästikin sekoittaneet keinot ja päämäärät.

³Joogit katsovat "saavuttaneensa itsetoteutuksen" toteutettuaan Itsen, mikä tarkoittaa, että he ovat sulautuneet kosmiseen Itseen, maailmansieluun, Brahmaniin, Absoluuttiin. He uskovat tämän olevan mahdollista, kun he kaikesta aineellista vapautumalla ovat tulleet "puhtaaksi hengeksi".

⁴"Aatman on sama kuin Brahman, on ihmisessä yksilöitynyt Brahman, joka aistien harhassa on menettänyt kosketuksen alkuperäänsä. Joogan avulla yksilöitymiseen ja inkarnaatioon eksynyt jumala (Brahman) löytää tien takaisin itseensä."

⁵"Jooga pyrkii metodisesti yhdistämään ihmisen (aatman) hänen todelliseen olemukseensa (brahmaniin)."

⁶Yhteistä kaikelle intialaiselle ylifyysiselle spekulatiolle on usko, että kehitys on saavuttanut lopullisen päämääränsä ihmisessä, että ihminen on "luovan kehityksen" lopullinen tuote, että ihmisen korkein tehtävä on saavuttaa jumaluusaste.

⁷Joogit uskovat, että ihminen voi tulla jumalaksi ja että kaikista heidän suurista henkisistä johtajistaan on tullut jumalia. Heidän uskonnollinen historiansa on kertomus kaikista jumaliksi tulleista ihmisistä. Sellaisia viliseekin heidän jumalaistarustossaan.

⁸Niiden välillä, jotka uskovat, että jumalat ovat itsenäisesti olemassa eivätkä ole sulautuneet maailmansieluun, vallitsee tietenkin eri käsityksiä jumalien välisestä arvojärjestyksestä ja siitä, mitkä sfäärit ovat heidän asuinalueitaan.

7.11 Samaadhi

¹Jooga-auktoriteettien mukaan sanan "samaadhi" voi yksinkertaisesti kääntää "yksilön ylitajunnaksi". Näiden mukaan samaadhi on transsitila, jossa yksilöstä tulee puhdas henki, jumala, Brahman eli Absoluutti.

²On erilaatuisia samaadhitiloja, ja eri joogakoulut määrittelevät ne eri tavoin.

³Patandzhalin erilaiset samaadhitilat on jaettu kahteen päälajiin: tietoinen ja tiedostamaton samaadhi. Tietoisissa tiloissa erotetaan erilaatuisia tutkimuskohteita mietiskelyä varten. Tiedostamattomassa tilassa yksilön oletetaan katoavan ylitajuntaan ja tulevan "puhtaaksi hengeksi".

⁴Muutamat ovat sitä mieltä, että tiedostamattomassa samaadhissa yksilö menettää tajunnanjatkuvuutensa eikä herättyään muista mitään tapahtuneesta, mutta tuntee tavallisesti sanomatonta autuuden tunnetta.

⁵On selvää, että tiedostamattoman ja siten tuntemattoman suojissa tapahtuva on joutunut monien spekulatioiden kohteeksi. Yleinen käsitys näyttää olevan, että tässä tilassa toimii "sielu", kun taas "ruumis" on levossa.

⁶Jotkut väittävät joogien samaadhiksi kutsuman transsitilan aiheutuvan siitä, että joogi mitä syvimpään kontemplaatioon vaipuneena onnistuu keskittämään tajuntansa ainoaan pisteeseen siten, että hänen valvetajuntansa häviää. Sen jälkeen kun mietiskelyn analyysin kohteena ollut ongelma on vähitellen kaikista epäolennaisuuksista vapautettu ja puhtaaksi ideaksi eristetty, sen siihen saakka symbolinen merkitys paljastuu. Ja tämän oletetaan johtuvan minän yhteydestä ideaan ideain maailmassa. Koetuksen oletetaan olevan niin suuri, että minä kadottaa yhteyden aivoihin, ja seurauksena on transsi.

⁷On myös havaittu transsitiloja, jotka fysiologisesti muistuttavat enemmän "magneettista unta", kataleptista tilaa, jossa motoristen, sensoristen ja vegetatiivisten elinten toiminnot, samoin kuin hengitys ja pulssi, ovat vähentyneet minimiin. Yksilö ei tässä tilassa muista, mitä on tapahtunut valvetajunnan menettämisen jälkeen.

⁸Kuten monet muut asiat Patandzhalin suutroissa, ovat useat niistä samaadhilajeista, joihin hän on viitannut, edelleen esoteerisia ja joogien auttamattomasti väärintulkitsemia. Monet niistä eivät edes sovellu ihmisille, vaan koskevat viidennen luomakunnan yksilöitä. Esimerkkinä väärintulkinnasta riittääköön maininta, että osastossa 1, suuttrassa 16 mainitun tilan yksilö voi saavuttaa vasta kolmessa korkeimmassa maailmassa (43-45).

⁹Ylitajuinen tila samaadhissa ei ole ainoa tai kaikille samanlainen tila. On pitkä sarja ylitajuntoja, jotka on vähitellen hallittava kautta koko vastaisen evoluution, nimittäin erilaiset passiiviset tajunnan lajit niissä molekyyl- ja atomilajeissa, joita minä ei ole vielä aktivoinut.

¹⁰Samaadhi on siis yhteinen nimitys monille erilaatuisille tajunnantiloille. Sen alkuperäinen merkitys on kadonnut jopa pisimmälle päässeiltä joogafilesofeilta, eivätkä sitä kykene toteamaan muut kuin kausaaliminät ja vielä korkeammat minät.

¹¹Todellinen samaadhi vaatii ennen kaikkea kykyä keskittää monadi-minä sisimpään pälaen tshakraan. Aidossa samaadhissa organismi on täysin aktiivinen alimman triadin ohjaamana, kun taas monadi-minä, johonkin toisen triadin kolmesta yksiköstä keskitettynä, on aktiivinen toisaalla, mahdollisesti jossakin tämän triadin kolmesta maailmasta (45-47).

¹²Tavallinen uni on tila, jossa emotionaaliverho yhdessä korkeampien verhojen kanssa jättää organismin eetteriverhoineen. Samaadhi on teknisesti katsoen menetelmä, jolla edellisen voi tehdä milloin tahansa.

7.12 JOOGAN ERI LAJIT

¹Kolme vanhinta joogamenetelmää ovat hatha-, bhakti- ja raadzha-jooga. Hatha-jooga on noin 15 miljoonaa vuotta vanha, bhakti-jooga noin neljä miljoonaa vuotta ja raadzha-jooga noin viisikymmentätuhatta vuotta vanha.

²Hatha-jooga oli lemuralaisten menetelmä, bhakti-jooga atlantilaisten ja raadzha-jooga

arjalaisten menetelmä. Hatha oli tarkoitettu täydellistämään organismia, bhakti kehittämään emotionaalitajuntaa ja raadzha kehittämään mentaalitajuntaa. Planeettahierarkia on kehittänyt uuden menetelmän, agni-joogan, joka on edelleen esoteerinen, mutta tarkoitettu tulemaan eksoteeriseksi, kun olosuhteet sen sallivat (varmastikaan ei lähimmän sadan vuoden aikana). Se on kehittävä kausaalitajunnan. Venäläisen Roerichin agni-jooga ei ole aitoa agni-joogaa.

³Kuten tunnettua, intialaiset eivät ole olleet ajanlaskusta kiinnostuneita. Vuosiluvut, joita he viime aikoina ovat ruvenneet käyttämään, on yleisesti katsoen otettu länsimaalaisen historiankirjoituksen ja arkeologian täydellisen epäonnistuneista ajoituksista, joihin ilmeisesti jo vanhastaan on vaikuttanut juutalainen ajanlasku, jonka mukaan maailma luotiin vuonna 4004 e.Kr.

⁴Patandzhalin katsotaan olevan raadzha-joogafilosofian perustaja. Eräs nykyinen jooga-auktoriteetti katsoo, että hän eli noin 150 vuotta e.Kr. Tämä merkitsisi siis, että hän eli kauan jälkeen Buddhan, joka syntyi vuonna 643 e.Kr. Itse asiassa Patandzhali eli noin 9000 vuotta ennen ajanlaskuamme alkua, joka alkaa Jeshun oletetusta syntymävuodesta.

⁵Pienessä 192 aforismia (suuttraa) sisältävässä, neljään osastoon jakamassaan kirjasessa Patandzhali selostaa, mitä vihityille oli siihen mennessä suullisesti opetettu Vjaasan noin 35.000 vuotta aiemmin perustamassa esoteerisessa tietokunnassa. Esite perustuu eksoteeriseen saankhajafilosofiaan, jonka planeettahierarkia oli paljon aiemmin kehitellyt Atlantiksen temppelikoulujen silloiselle eliitille.

⁶Patandzhalin kirjoituksessa on paljon sellaista, mitä joogafilosofit eivät ole ymmärtäneet. Väärinkäytölle altis esoteerinen tieto on varattava niille, jotka kaikkien vastaisten inkarnaatioiden varalta ovat luopuneet jokaisesta omakohtaisesta pyyteestä ja vihkiytyneet evoluution palvelukseen. Omakohtaisen kehityksen vaikutin on saada tulla yhä taitavammaksi tässä elämän palvelemisessa. Esoteerinen tieto, jota vuodesta 1875 lähtien on yhä laajemmassa määrin annettu ikuisille etsijöille, on siten laadittu, että väärinkäyttöä on mahdollisimman paljon ennalta ehkäisty. Se antaa yleisen tiedon olemassaolosta, todellisuudesta ja elämästä vapauttaakseen vallitsevasta emotionaalisesta illusiivisuudesta ja mentaalisesta fiktiivisyydestä.

⁷Tunnetuimmat jooga-menetelmät, joita seuraavissa luvuissa käsitellään, eivät ole lähimainkaan ainoat. Yhä useammat joogat jaetaan erityissuuntauksiksi eikä lisäjaotuksille näytä olevan mitään havaittavaa rajaa. Monet joogan lajit eivät ole lainkaan tai ovat puutteellisesti länsimaissa tunnettuja, esimerkiksi mantra-, laja-, shakti-, jantra-, dhjaana- ja kundalinii-jooga. Näiden menetelmien merkityksen ymmärtäminen vaatii erityistä perehtyneisyyttä intialaiseen ajattelutapaan.

⁸Mantra-jooga rakentui alunperin esoteeriselle tiedolle äänen tehosta. Useimmat mantrat (sanayhdistelmät) ovat nykyään arvottomia, koska tieto oikeasta intonaatiosta on joutunut hukkaan, ihmiskunnan onneksi. Esoteriikan mukaan ääni ja energia ovat samamerkityksisiä käsitteitä korkeammassa maailmoissa. Sen vuoksi korkeinta valtaa nimitettiin Logokseksi (sanaksi) ja planeettojen ja aurinkojen voimaratona "sfäärien harmoniaksi". Nykyisin mantra-joogit harrastavat enimmäkseen rituaalia, temppelitanssia ja taidetta.

⁹Muista luetelluista laja-jooga käsittelee fyysisen eetteriverhon tshakrojen elävöittämistä ja kundalinii-jooga kokeilee selkäranganpääteen tshakran energian herättämistä. Monet joogan auktoriteetit sekoittavat tämän energiaan, joka on peräisin sakraalisesta tshakrasta. Näihin liittyvät menetelmät ovat vaatineet lukemattomia uhreja ("hullut ryntäävät sisään sinne, mihin viisaat varovat pääsyä") huolimatta ankarista varoituksista "tulella leikkimisen" suhteen.

7.13 Erilaiset joogit

¹Kaikista sanskritia ja intialaista filosofiaa opiskelevista intialaisista käytetty kansantajuinen nimitys "joogi" on erehdyttävä.

²Joogit voidaan jakaa monin eri perustein. Tavanomainen jako on seuraava: hatha-,

raadzha-, gnaana-, bhakti- ja karma-joogit. Mutta tämä jako on eksyttävä, koska monet harjoittavat vuoron perään kutakin järjestelmää, kunnes ovat läpikäyneet kaikki. Toiset erikoistuvat yhteen järjestelmään.

³Heidät voidaan jakaa päävaikuttimen mukaan, heidän harjoitustensa tai meditaatioidensa tarkoituksen mukaan. Muutamat yrittävät saavuttaa sen, mitä he nimittävät jumaluusasteeksi. Toiset yrittävät saada valtaansa luonnon ja tavoittelevat maagikoiksi tulemista.

⁴Hatha-joogien katsotaan yleensä kuuluvan niihin, jotka toivovat tulevansa maagikoiksi. Raadzha-joogit eivät pidä näitä eivätkä hatha- tai raadzha-joogan opettajia todellisina joogeina.

⁵On parempi olla selvillä siitä, että myös joogit ovat eri kehitysasteilla ja erityisesti raadzha-joogien suhteen on jokaisella asteella monta kehitystasoa.

⁶Tietty raadzha-joogien luokka, parhaiten länsimailla ja erityisesti Yhdysvalloissa tunnettu, ovat nk. Ramakrishna-lähetystön joogit. Tästä enemmän seuraavassa luvussa.

⁷Tunnettujen joogien lisäksi on myös intialaisille itselleen tuntemattomia joogeja, jotka opettavat järjestelmänsä harvoille huolellisesti valituille mitä ankarimman vaitiololupauksen ehdolla. Kenelläkään ei ole toiveita, kaikista vähiten länsimaisilla "barbaareilla", päästä yhteyteen näiden kanssa.

⁸Sitä paitsi jooga ei ole länsimaalaisia varten. He ovat vaarassa joutua karikatyyreiksi.

7.14 Ramakrishnan raadzha-jooga

¹Ramakrishna (joka kuoli vuonna 1886) on oppilaidensa länsimailla suorittaman lähetystoiminnan ansiosta saavuttanut sellaisen arvovaltaisen aseman intialaisen joogan luontaisena edustajana, että hänen elämännäkemyksensä ansaitsee käsittelyn erillisessä luvussa.

²Ramakrishna kertoi monille oppilailleen oman henkilökohtaisen elämänkatsomuksensa, oman tulkintansa "pyhistä kirjoituksista", oman kokemuksensa eri joogamenetelmistä. Hän rikkoi vallitsevan salassapidon ja kehotti oppilaitaan levittämään julistustaan kaikille kansoille.

³Oppilaidensa silmissä Ramakrishna oli korkeimman olemuksen inkarnaatio. Hän sai heiltä myös arvonimen Bhagavan (= maailman herra). Sitä nimitystä ei ole suotu edes Buddhalle tai Maitreejalle.

⁴Subjektiiivisen tajunnan aspektin suhteen hän oli monessa mielessä pitemmälle edistynyt kuin useimmat kristilliset mystikot. Monille raadzha-joogeille on tunnusomaista, että heidän mentaalitajuntansa on hankkinut mahdollisuuden käyttää mentaalienergioita, joista länsimaalaisilla ei ole aavistustakaan ja joiden joogin oppilaat uskovat kuuluvan kosmiselle kaikkietävyydelle ja kaikkivallalle.

⁵Objektiiviseen aineaspektiin kuuluvat ilmiöt eivät lainkaan kiinnostaneet Ramakrishnaa. Hän katsoi, että hatha-joogien maagiset kyvyt pidättelivät yksilöä fyysisessä elämässä ja olivat esteenä hänen tajunnankehitykselleen. Hän uskoi, että ihminen saavuttaa jumaluusasteen nopeimmin keskittymällä täysin ja yksinomaan tajuntaan. Hän lähti olettamuksesta, että ihminen kykenee "toteuttamaan jumalallisuutensa" hallitsemalla "sielunvoiman". Fyysis-eetterisen ja emotionaalisen objektiivisen tajunnan (selvänäköisyyden) hän hankki lähinnä automaattisesti.

⁶Ramakrishna saavutti korkeimman emotionaalisen attraktio-asteen ja pääsi yhteyteen essentiaalimaailman (46) kanssa. Mutta hänestä ei tullut kausaaliminää. Essentiaalimaailmaan tuleminen ja sen käsittäminen edellyttää kuitenkin korkeinta kausaalista objektiivista tajuntaa. Kukaan ei voi "hypätä" minkään maailman yli kehityksessään. Jokaisen maailman tarkoituksena on mahdollistaa vastaiselle kehitykselle välttämättömien kykyjen hankinta. "Luonto ei tee mitään hyppyjä." Näennäisen nopea kehitys merkitsee aiemmin saavutetun kehitystason pikaista takaisin valtaamista, jolloin oikea selityspenuste ei ole ylitajunta vaan

alitajunta.

⁷Joogien uskomus, jonka mukaan yksilö vaipuu samaadhiin mielipuolena ja palaa takaisin viisaana, vaipuu siihen ihmisenä ja palaa takaisin jumalana, ei siis ole oikea.

⁸Ramakrishnan tila, jota oppilaat kutsuivat samaadhiksi, oli hänen harjoituksen avulla saavuttamansa kyky jättää organismi eetteriverhoineen milloin tahansa ja liikkua vapaasti emotionaalimaailman monissa eri piireissä. Tämä meni jopa niin pitkälle, että hänen oli usein vaikea pysytellä organismissa. Hänen emotionaaliverhonsa saattoi liukua tahattomasti ulos pelkästä hajamielisyydestä.

⁹Kuten on jo huomautettu ei yksilöllä ole tällä kehitysasteella mitään mahdollisuutta arvioida oikein emotionaalimaailmassa näkemäänsä. "Kukaan itseoppinut näkijä ei koskaan nähnyt oikein" on esoteerinen selviö. Ja Ramakrishna oli itseoppinut. Hän uskoi osaavansa itse tutkia ja arvioida kaiken oikein. Hän torjui myös erään 45-minän tarjouksen saada tutustua esoteeriseen tietoon.

¹⁰Emotionaalimaailman korkeimmissa piireissä ihminen viettää suunnattoman voimakasta mielikuvituselämää, joten on ymmärrettävää, että yksilö voi uskoa olevansa kaikkietävä ja kaikkivoipa, että "hänen sielunsa on täysin samastunut Brahmaniin". Joogi, joka on saavuttanut korkeimman asteen samaadhin emotionaalimaailmassa, sanookin hyvässä uskossa itsestään: "Minä olen Brahman."

¹¹Seuraava Ramakrishnan tekemä selvitys osoittakoon, mitä mielikuvitus tässä kaikista todellisuuskriteereistä vapautuneessa tilassa voi pitää todellisuutena.

¹²"Eräänä päivänä tunsin, miten henkeni pakeni samaadhin korkeuksiin valoa säteilevällä radalla. Pian se jätti taakseen tähtien maailman ja saavutti ideain hienommat vyöhykkeet. Noustessani yhä korkeammalle, näin jumalten ja jumalattarien hahmoja tien molemmin puolin. Henkeni saavutti tämän seudun äärimmäiset rajat, sen säteilevän esteen, joka erotti suhteellisen olemassaolon piirin absoluuttisen olemassaolon piiristä. Se kohosi tuon esteen yläpuolelle ja saapui transsendentaaliseen valtakuntaan, jossa ei näkynyt yhtäkään ruumiillista olentoa. Eivät edes jumalat uskaltaneet luoda katsettaan sinne, vaan tyytyivät oleskelemaan kaukana sen alapuolella. Mutta hetkistä myöhemmin huomasin siellä seitsemän kunnianarvoista viisasta samaadhiin vaipuneena istuen..." Kaikki tyynni kuvausta emotionaalimaailman korkeimmista piireistä!

¹³Ramakrishnan emotionaalinen retki muistuttaa niin Swedenborgin kuin Steinerinkin "ilmestyksiä henkisestä maailmasta". He olivat kaikki hillittyjä, älyllisesti korkeatasoisia, yleistietoon perehtyneitä teräviä kykyjä. Nämä ja lukemattomat muut emotionaaliset selvänäkijät vahvistavat esoteerisen selviön, jonka mukaan ilman kausaalista objektiivista tajuntaa ei ole mitään mahdollisuutta arvioida emotionaalimaailman ilmiöitä oikein. Kaikista tulee vääjäämättä tämän maailman emotionaalisten illuusioiden ja fiktioiden uhreja.

¹⁴Ramakrishnan "kaikkietävyyydestä" esitetyn esimerkin jälkeen annettakoon esimerkki hänen "kaikkivoipuudestaan". Hän kärsi kurkkusyövästä. Eräs häntä tervehtimään tullut "suuri joogi" kysyi häneltä, miksi hän ei parantanut itseään niin kuin muut raadzha-joogit. Ramakrishna vastasi: "Se on kyky, jota en ole koskaan pyytänyt jumalalliselta äidiltäni (Kaaliilta)."

¹⁵Ramakrishnan sanoma on epäilemättä ylivoimainen kaikkiin länsimaiden uskonnonpsykologian saavutuksiin verrattuna. Sitä voi pitää monituhatuotisen intialaisen elämänviisauden koosteena. Mutta se ei ole esoteriikkaa. Joogit erehtyvät uskoessaan, että he voivat tulkita oikein sen, mikä upanishadeissa on esoteerista. Esoteerinen ei lakkaa olemasta esoteerista siksi, että se julkaistaan. Rishien symbolikieli on edelleen tulkittamatta.

7.15 Joogamenetelmät

¹Länsimaalaiset tutkivat olemassaolon aineaspektia fyysisessä maailmassa. Joogit ovat tutkineet tajunnan aspektia fyysisessä ja emotionaalisessa maailmassa. Tästä johtuu joogien suunnaton etevämyys "psykologisessa" suhteessa.

²Yksinkertaisimmin jooga voidaan määritellä pyrkimykseksi aktivoida fyysinen, emotionaalinen ja mentaalinen tajunta. Tajunnan aspektin antaumukselliset tutkijat ovat kokeilemalla kehittäneet olemassaolevia aktivoimismenetelmiä vuosituhansien ajan. Heidän lähtökohtanaan on ollut tajunta sellaisena kuin se on voitu todeta inhimillisessä tajunnassa. Seuraava esitys eri joogamenetelmistä perustuu pääasiassa joogien omille selvityksille ja on yleisen katsantotavan mukainen. Lienee ilmeistä, etteivät nämä menetelmät ilman muuta sovellu länsimaalaisille. Mutta länsimaisella psykologisella tutkimuksella on paljon niistä opittavaa ja vielä on pitkälti jäljellä, ennen kuin se kykenee omaksumaan olennaiset asiat näistä tajunnan aktivoimisen menetelmistä. Myös mystikoilla on paljon opittavaa, sillä mikään länsimainen mystisismi ei ole jättänyt sellaista meditaatioaineistoa niille, jotka ovat antaumuksessa uskoneet löytävänsä tavan sulautua elämänyksyyteen.

³Ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla ihmisellä ei ole mahdollisuutta hankkia tietoa muusta kuin fyysisestä todellisuudesta. Tästä ovat todisteena jopa pisimmälle edistyneet joogafilosofit. Mutta koska heillä on objektiivista kokemusta eetteri- ja emotionaalimaailmasta ja erityisesti sen tähden, että heillä on subjektiivista ymmärtämystä inhimillisten maailmojen tajunnan aspektia kohtaan, on heillä verrattoman paljon oikeampi käsitys näistä todellisuuksista kuin länsimaisella teologialla, filosofialla ja psykologialla.

⁴Intian tähänastinen "henkinen" etevämyys on kuitenkin lakkaava muutaman vuosisadan kuluessa, jolloin on nk. länsimaalaisten vuoro olla oppimestareita "itämaalaisille" myös tajunnan aspektin suhteen. "Ex oriente lux" (valo tulee idästä) tulee aina pätemään, sillä idän kansoille länsi tulee olemaan itä.

⁵Kun länsimaiset filosofit ja psykologit vihdoinkin ovat omaksuneet "idän viisauden", tulevat heidän kehittämänsä tieteelliset menetelmät osoittamaan suuremman todellisuusarvonsa (merkityksensä todellisuuskäsitykselle). Lähestymme aikaa, jolloin niin monet länsimaalaiset hankkivat kausaalitajunnan, että meidän osamme maailmaa vapautuu useimmista vanhoista emotionaalisista illuusioista ja mentaalisista fiktioista. He tulevat silloin myös oivaltamaan joogafiktioiden pitämättömyyden. Intian osalta kehitys viivästyy, sillä perinteellisiin, monessa suhteessa yhteisiin dogmeihin pitäytyvien perinteisten katsantotapojen hylkääminen tulee osoittautumaan huomattavasti vaikeammaksi. "Lännellä" ei ole tähän mennessä ollut maailman- tai elämänkatsomusta, johon tukeutua, niin kuin intialaisilla on ollut vuosituhansien ajan. Siksi se on avoimempi planeettahierarkian sanomalle.

⁶Esoteriikka tulee poistamaan vallitsevat katsantotavat uskonnon, filosofian ja tieteen alalta, oikeus- ja rahalaitoksen piiristä. Mitään "ylivaltiota" ei tarvita, kun kaikki kansat hyväksyvät Lain ohjeekseen. Christoksen jälleenesiintyminen fyysisessä hahmossa merkitsee, että planeettahierarkia valtaa takaisin sen henkisen johtajan aseman, josta se Atlantiksessa karkotettiin. Riittävän monet ihmiset ovat siihen mennessä kehittäneet terveen järjen ja oivaltaneet vallitsevien ideologioiden pitämättömyyden.

⁷Aktivoimismenetelmillään joogit onnistuvat hallitsemaan niin emotionaalisen kuin mentaalisenkin valvetajunnan. Tätä hallitsemisen kykyä he kutsuvat "tahdoksi", joka on siis osaksi tajunnan yleistä aktiivisuuden kykyä, osaksi kykyä vaikuttaa verhojen aineeseen. Mentaalitajuntansa hallitsevat ovat hankkineet "mentaalisen tahdon", jossa vaikutin on mentaalisen aktiivisuuden tahtomomentti. Mitä korkeampi molekyyli, sitä korkeampi tajunnanlaji, sitä voimakkaampi dynamiksen vaikutus, sitä voimakkaampi "tahto".

⁸"Osaksi tahdon kehittäminen" merkitsee kypsymiselle, yhtenäiselle maailman- ja elämänkatsomukselle perustuvaa itseluottamuksen ja itsemäärävyuden hankintaa, osaksi

tietoista emotionaali- ja mentaalitajunnan valvontaa.

⁹Joogit tahtovat saavuttaa "vapautuksen". Tämä sanonta voi tarkoittaa mitä erilaisimpia asioita: vapautumista pelosta, levottomuudesta ja epävarmuudesta, jälleensyntymisestä; ja korkeimmanlaatuisten joogien kyseessä ollen minän vapautumista riippuvuudestaan illuusiot ja fiktiot sisältäviin inkarnaatioverhoihin. Minän hyvät aikomukset herättävät vain päättäväistä vastarintaa minän verhoissa, joissa hallitsevat monien inkarnaatioiden aikana periytyneet taipumukset ja juurtuneet tavat, joita verhojen läpi joukoittain virtaavat yleisen mielipiteen värähtelyt vahvistavat. Vapautus alkaa minän oivaltaessa, ettei se ole verhonsa, että verhot "luonteeksi" järjestäytyneillä tavoillaan ehkäisevät minän vasta saavuttamia oivalluksia. (Uudet emotionaaliset ja mentaaliset verhot eivät ole aivan uusia. Verhojen vakiovärähtelyt ("tavat, taipumukset") pidättelevät ensimmäisen triadin ympärillä atomeja ("skandhoja"), jotka seuraavat mukana uuteen inkarnaatioon.)

¹⁰Esoteerisesti katsoen minän kehitys on jatkuvaa samastumis- ja vapautumisprosessia. Lapsi kasvaa eroon leikkikaluistaan niin pian kuin se on saanut muita harrastuksia. Saamalla kokemuksia ja muokkaamalla niitä elämässä toisensa jälkeen ihminen oppii tutkimaan ja hallitsemaan yhtä todellisuudenalaa toisensa jälkeen fyysisessä, emotionaalisessa ja mentaalisisuhteessa. Kun hän on kehittynyt niin pitkälle, että hän alkaa kysellä elämän tarkoitusta ja päämäärää ja saa tietoa siitä, saa hänen elämänsä vähitellen toisen suuntauksen, joka on tietoista pyrkimystä tajunnan kehittämiseen. Intiassa hänestä tulee silloin joogi.

¹¹Jooga on tunnusomaista kärjistyneen määrätietoisuuden omaaville yksilöille, jotka ovat päättäneet työskennellä itsensä toteuttamisen hyväksi. Näillä menetelmillä he suuresti jouduttavat henkilökohtaista kehitystään. Kuinka nopeasti yksilö saavuttaa korkeampia asteita riippuu tietenkin saavutetusta kehitystasosta. Kukaan ei voi jättää väliin yhtäkään kehitystasetta, koska jokaista astetta tarvitaan hankittaessa lähinnä korkeamman tason ja sille kuuluvan elämänymmärtämyksen saavuttamiselle välttämättömiä ominaisuuksia.

¹²Menetelmällisesti ja järjestelmällisesti tutkittujen tiedonalojen yleistajuistamisella on vaaransa. Tavanomainen arvostelukyvyyttömyys, joka perehtyy pintapuolisesti ja siten heikosti aavistaa, mistä on kysymys, luulee kykenevänsä heti käsittämään, ymmärtämään ja arvostelemaan. Tämä on tietenkin totuus myös intialaisen joogan ja kaiken esoteerisen suhteen. Tätä ovat myös ilmentäneet kirjailijat, jotka ovat käsitelleet näitä ongelmia omaamatta tarvittavaa asiantuntemusta. Yleistajuistamisellaan he ovat onnistuneet typerryttämään koko asian avuttomaksi väärinkäsitykseksi, joka leviää yhä laajemmissa piireissä. Vaikeutena on löytää keskitie asian aivan liian pinnallisen ja kohtuuttoman ammattimaisen käsittelyn välillä, niin että ihmiset saisivat asiasta mielikuvan ja samalla käsittäisivät, ettei heillä ole riittävää tietoa kyetäkseen arvostelemaan asiaa tai lausumaan mielipiteitä siitä.

¹³Jooga voidaan jakaa fyysisiin, emotionaalisiin ja mentaalisiin menetelmiin.

¹⁴Seuraavaksi käsitellään vanhimpia ja tunnetuimpia aktivoimismenetelmiä: hatha- ja raadzha-joogaa, gnaana-, bhakti- ja karma-joogaa.

¹⁵Hatha on ilmetty fyysinen menetelmä, bhakti emotionaalinen, raadzha ja gnaana mentaalisia menetelmiä. Kun karma-jooga (toiminnan jooga) kerran ymmärretään oikein Intiassa, se saa ihmisen unohtamaan naurettavan vähäpätöisyytensä, oman "kehityksensä" jne. ja elämään yksinomaan evoluution palvelemiselle. Tämän tapahduttua kehittyvät kaikki vaadittavat taipumukset ja kyvyt automaattisesti ja mitä nopeimmalla tavalla. Oman kehityksen hyväksi eläminen vahvistaa illusiivisuutta.

7.16 Hatha-jooga

¹Hatha-joogalle on tunnusomaista, että se tähtää enemmän olemassaolon aineaspektiin kuin tajunnanaspektiin ja on kiinnostunut yksinomaan fyysisestä puolesta. Tajuntaa pidetään organismin ja sen eetterienergioiden hallitsemisen välineenä.

²Monet joogit harjoittavat hathaa raadzha-joogan ohella antaakseen organismille suurimman mahdollisen joustavuuden ja harjoittaakseen siten raadzha-joogaa yhä tehokkaammin. Nämä eivät kuitenkaan kuulu todellisiin hatha-joogeihin, joiden päämääränä on fyysisen aineen hallinta (magia).

³Tässä yhteydessä on huomautettava, että joogien sanonta "kumoo luonnonlait" on erehdyttävä. Mitään luonnonlakia (muuttumattomasti ja vakinaisesti vaikuttavien energioiden ilmausta) ei voi koskaan "kumota". Lentokoneen vahvempi vetovoima kumoo tilapäisesti maan vetovoiman vaikutuksen, mutta ei itse painolakia.

⁴Hatha-joogan menetelmään kuuluvat hengitysharjoitukset, joiden avulla opitaan hallitsemaan sympaattisen hermoston toimintoja (jotka sen jälkeen vaativat jatkuvaa valvontaa) sekä elimistön lihaksia ja elimiä. Tämänlaatuinen jooga on osoittautunut vahingolliseksi länsimaalaisille, joiden fysiologiset ja psykologiset edellytykset ovat kokonaan erilaiset.

⁵Raadzha-joogit ovat aivan oikeassa huomauttaessaan, että hatha-joogit eivät vain laiminlyö emotionaalista ja mentaalista kehitystään, vaan joutuvat umpikujaan ja yhä suuremmassa määrin uhreiksi emotionaaliselle illuusiolle, jonka mukaan fyysisyys on jotakin sinänsä tavoiteltavaa. Ihmisen päämäärä on hankkia tietoisuus kausaaliverhossaan. Sen mukana seuraa myös aineen täydellinen hallinta ihmisen maailmoissa.

⁶Hatha-joogi vaikuttaa tajuntaan välillisesti organisminsa kautta. Raadzha-joogi lähtee suoraan tajunnasta.

⁷Hatha-joogi hankkii tajunnan herruuden oppimalla hallitsemaan fyysisen kehon värähtelyt. Menetelmällisesti, vähä vähältä, hän oppii hallitsemaan yhtä kehon eri toiminnoista toisensa jälkeen. Tietenkin joogi hoitaa kehoansa joka suhteessa järkevästi, noudattaen tiukkaa kasvisruokavaliota, huolehtien puhtaudesta ja unesta. Hän käyttää paljon vettä sekä ulkoisesti että sisäisesti.

⁸Aluksi joogi harjoittaa kehoaan siten, että hän kykenee hallitsemaan kehon kaikki lihakset, vaikuttamaan verenkiertoon, vähentämään kehon- aistimusta jne. Tämä tapahtuu osaksi siten, että hän asettuu moniin erilaisiin istuma-asentoihin, osaksi siten, että hän pakottaa kehonsa, jopa silmänsä pysyttelemään aivan hiljaa, jolloin eivät edes tahattomat liikkeet, kuten silmänräpäys, ole sallittuja. Silmän levottomuuden katsotaan olevan täysin riittävä aiheuttamaan mielen levottomuutta. Jopa yksinkertaisin fakiiri harjoittaa itseään niin, että hänestä tulee täydellisen tunteen fyysisen kivun suhteen ja piittaamaton emotionaalisen kärsimyksen suhteen.

⁹Jokainen liike, jokainen tajunnanilmaus kuluttaa voimaa. Käytännöllisesti katsoen emme ole koskaan hiljaa, emme fyysisesti, emotionaalisesti emmekä mentaalisesti. Tätä suunnatonta energiantuhlausta hillitsemällä joogi varastoi runsaasti energiaa, jota voi käyttää monella tavalla, ennen kaikkea herättämään eloon piileviä taipumuksia ja kehittämään normaaliyksilölle tuntemattomia kykyjä.

¹⁰Parhaimman istuma-asennon länsimaalaisille, jotka tahtovat hyödyntää joogasta heille tärkeimmän, osoittavat egyptiläiset kuvapatsaat: selkä vapaa ja suora, rintakehä kohotettuna, kämmenet polville asetettuina, kyynärpäät taakse vedettyinä, kantapäät yhdessä, varpaat ulospäin suunnattuina. Terveellinen valmentava harjoitus on seuraava. Asetutaan niin mukavaan istuma-asentoon kuin mahdollista ja jäädään siihen esim. puoleksi tunniksi päivittäin. Tarkkaavaisuus käytetään valvomaan kaiken liikkumattomuutta. Sanaa "rauha" voi ajatella verkkaisesti, kunnes rauha on levinnyt koko kehoon ja piittaamattomuus kaikkien vaikutelmien suhteen saavutettu.

¹¹Värähtelyjen suhteen kaikki koostuu värähtelyistä. Koko elämä rakentuu erilaisille rytmeille. Luonnossa on kaikella oma värähtelytaajuutensa. Joogi soveltaa tätä tietoa kehon elimiin ja toimintoihin, ajatuksiin, tunteisiin ja muihin elämänilmaisuihin. Joogi oppii hallitsemaan ilmiöitä havaitsemalla niiden rytmit. Siinä suhteessa hän lähtee hengityksestä, josta

on tehty tiede sinänsä. Hengitysharjoituksilla joogi saattaa sympaattisen hermoston tarkkaavaisuuden valvonnan alaiseksi laajentaen valvontansa vähitellen muiden elinten ja hermojen prosesseihin, myös tahattomasti toimiviin prosesseihin. Niiden vastainen toiminta on sen jälkeen tarkkaavaisuudesta riippuvainen, ja paluu tahattomaan toimintaan on mahdollon. Hän ilmaisee asian erikoisen näkemyksensä mukaan siten, että hengityksessä olevan praanan avulla voi oppia hallitsemaan praanaa yleensä (kaikessa olevaa universaalista energiaa) ja siten hallitsemaan aakaashaa ("ikiainetta") ja kaikkea muuta ainetta.

¹²Seuraavat hengitystä koskevat huomautukset kiinnostanevat länsimaalaisia. Tuskin yksi prosentti meistä hengittää täysin luonnollisesti. Rytmii on joutunut hukkaan.

¹³Sisäänhengityksen aikana pitäisi keuhkojen alapuolella oleva lihas (pallea) kohottaa ylös, mutta useimmilla tämä lihas on toimeton. Monet painavat sen alas puristaen yhä enemmän kokoon jo entuudestaan liiaksi yhteenpainuneita elimiä. Oikea hengitys kohottaa koko rintakehää ja siten kaikkia sisäelimiä, jolloin myös ruoansulatuselimet saavat tuiki tarpeellista liikuntaa.

¹⁴Normaalisti hengitämme 16-18 kertaa minuutissa, pulssin ollessa neljä kertaa suurempi. Hengittäessämme kymmenen kertaa minuutissa aivot kirkastuvat ja ajatustyö helpottuu. Kolme hengenvetoa minuutissa harmonisoi kaikki kehon värähtelyt. Joogi vähentää hengenvetoja yhteen minuutissa, mikä mahdollistaa tehokkaan keskittymisen.

¹⁵On helppo todeta hengityksen vaikutus eri suhteissa. Marssimusiikki, punainen väri jne. nopeuttavat hengitystä. Hetkellisen nopean hengityksen jälkeen (noin 26 hengenvetoa minuutissa) heikentyy kipuaistimus. Hitaasti hengitettäessä (10 hengenvetoa minuutissa) ei voi kiivastua, ärsyyntyä tai hermostua.

¹⁶Kenenkään ei pidä ryhtyä minkäänlaisiin hengitysharjoituksiin ilman todella pätevän opettajan ohjausta. Pieninkin erehdys äärimmäisen monimutkaisen tekniikan suhteen voi olla kohtalokas, mistä lukemattomat uhrat Intiassa ja muualla ovat todisteena. Kaikenlaisia joogaharjoituksia koskee lisäksi sääntö, että niitä ei pitäisi harrastaa kenenkään, joka ei ole täysin terve joka suhteessa. Rasitus on valtava (leikkiä tuntemattomilla voimilla) ja heikon ruumiinkunnan omaavista ja heikkohermoisista tulee pian elinkelvottomia.

7.17 Raadzha-jooga

¹Raadzha-jooga käsittelee olemassaolon tajunnan aspektia ja ulottuu esoteeriselta osaltaan kauas inhimillisten maailmojen tajunnan tuolle puolen. Sitä voisi tietyllä oikeudella nimittää "tarkkaavaisuuden tieteksi".

²Kuten kaikkea tajuntaa ja sen kehitystä koskevan suhteen on yksilön itse löydettävä oma menetelmänsä. Hän voi opiskella toisten menetelmiä orientoituakseen, mutta hänen on kehitettävä oma menetelmänsä omalaatunsa, aiemmin omalla kehitystasollaan hankkimiensa kykyjen mukaan. Ja sellaisen tarve ilmenee harvoin ennen kuin yksilö vauhdilla lähenee kulttuuriastetta.

³Raadzha-jooga merkitsee jatkuvassa ajatteluprosessissa järjestelmällisesti harjoitettua tajunnan aktivoimista. Tavallisimmin saavutetut tulokset ovat: tajunnan hallinta, itsemääräävyys, persoonallisuuden hankinta, emotionaalisuuden ylevöityminen pyhimysasteelle.

⁴Itse ajatteluprosessi on jaettu neljään asteeseen: keskittyminen, meditaatio, kontemplaatio ja illuminaatio. Neljännen asteen voidaan sanoa lähentelevän esoteeristen menetelmien rajaa, mutta on vaara, että saavutettu illuminaatio ei merkitsekään lisääntynyttä tietoa todellisuudesta vaan ainoastaan väärin tulkitun symbolin löytämistä.

⁵Tajunnan hallinta saavutetaan, kun tarkkaavaisuus valvoo tajunnan sisältöä.

⁶Harjoittamaton arki-ihminen elää aistimusten, tunteiden, ajatusten, halujen, toivomusten, mielialojen ja tahdonilmaisujen tajunnallisessa kaaoksessa. Enin osa tämän kaaoksen sisällöstä virtaa muistivarastosta, joka on vastaanottanut kaikki yksilölle syötetyt illuusioidet ja

fiktiot. Tämä kontrolloimaton tajunnallinen kaaos merkitsee suunnatonta fyysisen, emotionaalisen ja mentaalisen energian tuhlausta.

⁷Joogi on saavuttanut kehitysasteen, jolla hän oivaltaa sellaisen "sielunelämän" järjettömyyden ja mielettömyyden. Hän on voinut todeta, että pääosa inhimillisestä kärsimyksestä johtuu siitä, ettemme hallitse mielikuvituksen tunteilua ja ajattelua. Hänessä herää tajunnan hallitsemisen tarve ja toive päättää itse, mitä hänen tajuntansa saa sisältää, mitkä molekyyli­lajit ja värähtelyt saavat olla hänen verhoissaan.

⁸Tajunnan hallinta alkaa tajunnan sisällön huomioimisella. Tarkkaavaisuus seuraa tyynesti ja persoonattomasti koko assosiaatioleikkiä, kunnes valvonta jonakin päivänä automatisoituu ja tajunnan harhaileminen lakkaa. Hän voi kiinnittää huomion määräämään ajaksi mihin tahtoo ja kykenee lopulta itse päättämään, mitä hän tahtoo aistia, nähdä, kuulla, tuntea, ajatella. Spartalaisen tavoin hänestä tulee tunteeton fyysisen kivun suhteen, stoalaisen tavoin hän ei piittaa mistään elämän surun aiheista, mistään vihan ja moralismin hyökkäyksistä. Analyysillä hän eliminoi kaikki alitajunnassaan olevat elämään kelpaamattomat kompleksit ja muovaa elämää edistäviä komplekseja, jotka mahdollistavat automaattiset reaktiot, joiden laadun hän itse määrää. Hän muuntaa itsensä ihanteeksi, jonka on itselleen asettanut.

⁹Keskittyminen on tarkkaavaisuuden kiinnittämistä tiettyyn asiaan. Meditaatio merkitsee kaikkiin tämän ainealan suhteisiin kohdistuvaa keskittynyttä analyysiä. Kontemplaatio tuo mukanaan ongelman pelkistämisen, kunnes idea on havaittavissa ja tarkkaavaisuus voidaan keskittää tähän ainoaan pisteeseen. Jos aktiivisuus tässä vaiheessa lakkaa, on olemassa nukahtamisen tai tavalliseen transsiin vaipumisen vaara. Jos aktiivisuuden tila jatkuu tarpeeksi kauan, seuraa illuminaatio ja yksilö löytää sen, mitä on etsinyt.

¹⁰Meditaatiota tarvitaan muuntelemaan alitajunnan sisältöä ja integroimaan verhoja, kontemplaatiota aktivoimaan ylitietoisten molekyyli­lajien passiivista tajuntaa ja liittämään se tajunnan kapasiteettiin itsetietoisuuden kautta.

¹¹Raadzha-joogamenetelmällä lisätään eri verhojen eri molekyyli­lajien, tietoisten tai ylitietoisten, värähtelykykyä, omaksutaan korkeampia emotionaalisia ja mentaalisia kykyjä.

¹²Tajunnan aktivoituminen korkeammissa emotionaalisissa molekyyli­lajeissa tapahtuu luonnollisella ja mitä vaarattomimmalla tavalla kaikkia jaloja ominaisuuksia, kutakin vuorollaan, meditoimalla. Nämä jalot ominaisuudet yksilö saa, kun korkeampien emotionaalisten molekyyli­lajien värähtelyt vaikuttavat vuorostaan häneen. Kun minä-tietoisuus kykenee pysyttelemään näissä tajunnan tiloissa, se omaksuu automaattisesti luoksevetovietin kyvyn ja karsii poistoyöntövietin kaikki vihanilmaisut, jotka siihen saakka ovat hallineet tunne-elämää. Kun minä kykenee pysyttelemään korkeimmassa emotionaalisessa tajunnantilassa (48:2), hän on yksilö, jota kristillinen mystiikka kutsuu pyhimykseksi.

7.18 Gnaana-jooga

¹Gnaana-jooga tähtää mentaalitajunnan aktivoimiseen. Gnaana-joogia voitaisiin pitää intialaisen psykologin ja filosofin yhdistelmänä. Joogina oleminen ei kuitenkaan tarkoita, että menetelmä olisi antanut toivotun tuloksen tai että asiaan kuuluvat ongelmat olisi ratkaistu. Todellinen menestyminen vaatii joka tapauksessa, että joogi on aiemmin saavuttanut korkeamman emotionaaliasteen (48:2) raadzha-joogan avulla ja siirtynyt siten automaattisesti korkeammalle mentaaliasteelle (47:5).

²Tällä asteella yksilö lähestyy oleskelunsa päättymistä ihmiskunnassa. Menneissä elämissä hän on päässyt selvytyteen ihmiskunnan emotionaalisista illuusioista ja voinut havaita, kuinka sen mentaaliset fiktiot ovat karsiutuneet pois kuin liukuhihnalla. Hypoteesit, joihin hänen esoteeristen tosiasioiden puutteessa edelleen on tyydyttävä ovat kainalosauvoja, joilla hän laahautuu eteenpäin. Hän on täysin selvillä ihmiskunnan suunnattomasta tietämättömyydestä elämän suhteen. Hänen synnynnäinen alitajuinen "vaistonsa" on auttanut häntä hylkäämään

suurimman osan siitä, mitä ihmiset luulevat tietävänsä.

³Mutta ilman esoteerisia tosiasioita edes joogi ei voi vapautua fiktioista, jotka intialaisessa katsantotavassa ovat tulleet "selviöiksi". Näihin "selviöihin" kuuluvat sielunvaellus, virheellinen käsitys karmasta, ihminen kehityksen lopullisena tuotteena ja ihmisen kyky tulla jumalaksi.

⁴Hänen kykenevyytensä perspektiivitajuntaan sallii hänen sisällyttää muut spekulatiiviset järjestelmät korkeammaksi synteetiksi omaan mentaalijärjestelmäänsä. Mutta tämä ei riitä saavuttamaan systeemiajattelua, joka saadaan kausaali-ideoita konkretisoimalla.

⁵Gnaana-joogi aloittaa usein opettelemalla erottamaan "minän ja ei- minän". Saksalainen filosofi Fichte käytti ilmaisua subjektivoidakseen vastakohtaisuuden tajunnan ja ulkomaailman välillä. Joogin ajatusrakennelma viittaa vastakohtaisuuteen minän ja sen verhojen välillä, oikeammin minän ja aistimusten, tunteiden ja ajatusten välillä. Hän teroittaa mieleen, että aistimukset eivät ole hänen minänsä, että hänen tunteensa eivät ole hänen varsinainen olemuksensa, että vaikka hänen ajatuksensa ovatkin hänen korkeimmanlaatuinen tajuntansa, ne eivät ole hänen minänsä, vaan että minä on se, joka kykenee tarkkailemaan ja hyödyntämään näitä tajuntoja.

⁶Koska joogin päämääränä on "Absoluutti", hän soveltaa jokaista mahdollista tapaa saavuttaakseen sen. Vähitellen hän voi antaa minätunteensa sulkea piiriinsä yhä enemmän: perheen, suvun, kastin, kansan, ihmiskunnan, koko kosmoksen. Siten hän saavuttaa tilan, jossa hän uskoo samastuneensa Brahmaan. Myös bhakti-joogi käyttää samantapaista menetelmää. Mutta bhakti-joogi seuraa ekstaasin tietä, kun taas gnaana-joogi käyttää usein fiktiojärjestelmää.

⁷Intialaista luonnehtii hänen vaistomainen luottamuksensa elämään. Niin kuin mystikollekin on totuus hänelle tila, jossa vakuuttuu siitä, että tietää, kykenemättä selittämään miten ja miksi tietää. Gnaana-joogille tietäminen on samaa kuin oleminen. Mutta tuollaiset symboliset vertauskuvat ovat käsitettävissä vasta 45-minä-asteella.

⁸Gnaana-joogi keskittyy "Absoluuttiin", jonka hän luulee saavuttavansa vapautumalla ylevimmässä kontemplaatiossa kaikista aineaspektin attribuuteista (muodosta, ajasta, tilasta, kausaliteetista jne.). Jos hän siinä onnistuu, hän joutuu tilaan, jossa hänen "vapautunut" mielikuvituksensa on kaikkivoipa ja tekee hänestä puhtaan hengen, Brahmanin, Absoluutin, mitä hyvänsä hän toivookin.

⁹Jokaisessa kosmoksen 49 atomimaailmassa ovat olemassa tila, aika, aine, energia, tajunta, lainmukaisuus. Mutta ne ovat täysin erilaisia eri maailmoissa, joten korkeampaan maailmaan vasta saapuneen mielestä niitä ei ole, ennen kuin hän oppii tajuamaan niiden kokonaan uudet tavat ilmaista olemassaoloaan ja toimia. Esoteerikko saa oppia olemaan käyttämättä mukanaan tuomiaan katsantotapoja, varomaan tekemästä minkäänlaisia ennakkokuvitelmia, sillä ne tekevät oikean käsityksen omaksumisen mahdottomaksi.

¹⁰Joogien selvitykset osoittavat, etteivät he ole olleet yhteydessä todellisuuteen, vaan eläneet kokonaan subjektiivisessa tajunnassaan.

¹¹Puhukoot joogit lopuksi itse puolestaan ja selvittäkööt näkemyksensä asiasta. Heidän kieltään mystikkokin ymmärtää.

¹²Vain ykseys on todellisuus, voima, sopusointu, yhteisvaikutus. Ykseyden ulkopuolella voima hajaantuu ja ehkäisee itseään itsepetoksen ja itsetehostuksen kautta kaikissa sen lukemattomissa minä-muodoissa. Kun minä lakkaa olemasta osa ykseyttä, se asettuu vastarintaan ykseyden kanssa ja tehostaa itseään ykseyden kustannuksella ja omaksi turmiokseen.

¹³Yksilöllisen tajunnan yhtyminen ykseystajuntaan tapahtuu asteittain minän avartuessa sulkemaan piiriinsä yhä enemmän. Joogi todistaa prosessia, jossa yksilöllinen sisällyttää itseensä universaalisen. Ykseyteen sulautuvalle ei erillisyyttä enää ole ja kaikki vastakohtaisuudet minun ja sinun, minän ja ei-minän, minän ja tämän välillä lakkaavat.

Gnaani luopuu kaikista omakohtaisista toivomuksista, kaikista erillisyyteen johtavista ajatuksista ja unohtaa oman yksilöllisyytensä. Hän vapautuu dogmeista ja perityistä katsantotavoista. Ilo ja tuska, onni ja kärsimys, hyvä ja paha, elämä ja kuolema, eivät häntä liikuta. Kaikki henkilökohtaiset, hitusenkin itsekkyyttä tai omistamisenhalua sisältävät seikat häviävät.

¹⁴Sitä ennen hän on hankkinut toivottaviksi katsomansa ominaisuudet tavoittamalla ne yhden kerrallaan, tarkastelemalla niitä joka puolelta ja kaikissa mahdollisissa yhteyksissä, kokemalla alituisesti niiden täydellisyysmielikuviutuksissaan, kunnes ne ovat hahmottuneet hänen tajunnassaan, ilmentävät hänen luonnettaan, ovat määrääviä tekijöitä alitajuisissa komplekseissa, aivan yksinkertaisesti ovat siellä ja spontaanisti vaikuttavat hallitsevina tekijöinä hänen toiminnallisessa elämässään, hänen huomioimatta niitä sen enempää.

¹⁵Ei vi tulla siksi, mitä ei ole. Itsetoteutus on joogeille menetelmällistä pyrkimystä toteuttaa jumalallisia mahdollisuuksiaan. Mutta tämän hän tekee uhrina jumaluudelle, jumalallisen viisauden ilmaisuna, merkiksi siitä, että jumalallinen tahto on saanut hänessä vaikuttaa. Yksilön mahdollisuuksille ei ole mitään rajoja. Elämä on luottamuksemme mukainen, sillä se ei voi koskaan pettää. Pyri tulemaan täydelliseksi ja sinusta tulee täydellinen.

¹⁶Tietämys, jota joogi vaistomaisesti tavoittelee, on tajunnallinen samastuminen siten, että hänestä tulee todellisuus samalla tavalla kuin hän on oma tajuntansa. Vain sama tuntee saman. Ihminen on jumalallinen olemukseltaan. Itsensä tuntemaan oppiminen on tulemista yhä tietoisemmaksi jumalallisista mahdollisuuksistaan. Niin kuin elämä on ikuista ja vaihtaa vain muotoa, on yksilökin katoamaton. Suurin erehdys, jonka voimme tehdä, on kutsua itseämme syntiseksi ja parantumattoman pahaksi. Olemme epätäydellisiä, koska olemme edelleen matkalla kohti täydellisyyttä, päämäärää, jonka kaikki lopulta saavuttavat. Ihminen rajoittaa itseään väittämällä, ettei hän kykene mihinkään. Siten hän itse katkaisee yhteyden jumalalliseen.

¹⁷Gnaana-joogi oppii löytämään korkeamman alhaisemmasta, jumalallisen inhimillisestä, oppii henkevoittamaan arkipäiväisen. Olemassaolon todellinen luonne ilmenee sille, joka yrittää löytää ykseyden kaikesta. Se ilmenee tajunnassamme, kunhan vain käytämme sen kykyjä oikealla tavalla. Näkyväisellä on korkeampi vastaavuutensa. Katoava on symboli, vertaus, ajallinen on ikuisen kuvastusta. Seuraamalla askel askeleelta tätä universaalista analogiaa (niin kuin ylhäällä niin myös alhaalla) yksilö oppii näkemään läpi ulkokuoren, vetämään pois hunnun toisensa jälkeen niiden taakse kätkeytyvän perikuvan ympäriltä.

7.19 Bhakti-jooga

¹Bhakti-jooga on eräs korkeamman emotionaalisen tajunnan aktivoimiseen tähtäävistä menetelmistä. Se on menetelmä, joka parhaiten soveltuu kuudenteen departementtiin kuuluville ja eniten vastaa länsimaisten mystikkojen elämännäkemyttä. Bhakta saavuttaa korkeimman emotionaalisen asteen eli pyhimysasteen.

²Tuskin mikään voi paremmin ilmentää tämän joogan elämännäkemyttä kuin tyypilliset intialaiset katsantotavat, jotka ovat käyneet rakkaiksi myös monille länsimaisille mystikoille.

³Bhakti-jooga on antaumuksen tie. Kaikki elämän muodot, elävät tai näennäisesti kuolleet, ovat jumalallisuuden ilmentymiä. Oppimalla rakastamaan ja palvomaan niitä kaikkia joogi tavoittelee ykseyteen ja jumaluuteen yhtymistä.

⁴Löydämme, mitä etsimme. Näemme maailmassa juuri sen, mikä kulloinkin valtaa mieleemme. Rakkaudettomat näkevät maailmassa vain pahaa ja ihmiset ovat heistä pahoja. Vihaavat havaitsevat vihaa kaikkialla ja löytävät alinomaa uusia vaikuttimia vihalleen. He pelkäävät kaikkea, vihastuvat kaikesta, halveksivat kaikkea. He löytävät vain virheitä ja puutteita kaikesta ja kaikista. He eivät kykene näkemään hyvää.

⁵Sama tuntee saman. Bhaktan mukaan hyvä ihminen ei voi havaita mitään paha, koska hänessä itsessään ei ole mitään paha. Hyväksi tulevasta ihmisestä kaikki paha häviää ja

hänen maailmansa muuttuu. Hän kohoaa piireihin, joissa hän näkee ainoastaan parhaimman ihmisissä, ollen heidän negatiivisten värähtelyjensä saavuttamattomissa. Sellainen ihminen tietää, että kaikki on hyvää.

⁶Inhimillinen rakkaus on aina jonkinlaisen itsekkyyden, omistamisen halun rasittama. "Jumalallinen rakkaus" on kaiken elämän katoamattoman ja erottamattoman ykseyden kokemista. Ykseyden oivaltanut on kokenut toisenlaisen onnen kuin inhimillinen onni: saada antaa ja vain antaa ja unohtaa itsensä antaessaan ja palvellessaan. Sen jälkeen hän ei muuta voi. Hän tahtoo, hänen täytyy rakastaa. Hän elää saadakseen rakastaa.

⁷Rakkaus ei tunne mitään rajoituksia. Se ei tarvitse vaikutinta rakastaakseen. Se löytää rakkauden ilmentymää kaikkialta. Ehtymättömän rakkauden voima täyttää mielen, joka on halukas tulemaan täytetyksi. Rakkaus ei tarvitse mitään todisteita jumalan olemassaolosta. Sehän näkee rakkauden jumaluuden kaikessa. Kuinka jumala voisi olla muuta kuin rakkautta? Kaikki muu kuin rakkaus olisi yhteensopimatonta hänen olemuksensa kanssa.

⁸Rakkaus ei tingi. Se ei pyydä, ei kadehdi, ei vihasi, ei etsi omaansa. Mikään ei työnnä sitä luotaan. Kaikki vetää sitä puoleensa ja se itse vetää puoleensa kaikkea. Rakkaus ei koskaan lopu.

⁹Tämän rakkauden kokenut ei rakasta itsensä tai toisten vuoksi, vaan siksi, että kaikki sulkeutuu ykseyteen, kaikki on ykseyttä. Ykseys ilmenee kaikessa, mikä herättää kaipuamme ja ilahduttaa meitä. Kaikessa, mihin tunnemme vetoa - olkoon kysymys asioista, eläimistä tai ihmisistä - ykseys on todellinen syy vetovoimalle, joka toimii meissä ja kaikessa siten, että meistä tulee rakastamaan kykeneviä ja rakastettavia.

¹⁰Tie ykseyteen kulkee tunteen vetovoiman, myötätunnon, kiintymyksen, halun, antaumuksen ja palvonnan kautta. Joka hellävaroin ja lempeästi hoivaa näitä hitaasti orastavia tunteita, huomaa ilokseen, kuinka ne antavat hänelle yhä suurempaa ymmärtämystä, liikevoimaa toimintaa varten ja kykyä auttaa oikealla tavalla. Oppimalla näkemään sen, mikä ihmisessä on suurta ja ihailemaan sitä, eikä ainoastaan huomaamaan vaan vieläpä houkuttelemaan esiin ihmisissä piilevän hyvän, kiinnittämällä heidän huomionsa parhaimpaan heissä itsessään, saa antaumuksellinen ihminen yhteyden ykseyden voimiin, jotka vetävät häntä ykseyteen ja herättävät hänessä olevan jumalallisuuden palvomaan hänen ulkopuolellaan olevaa jumalallisuutta, koska jumaluuden olemus on palvonta. Hänen ei enää tarvitse etsiä kohteita rakkaudelleen häntä ympäröivistä asioista tai tapahtumista. Hän kokee ykseyden välittömästi ja spontaanisti.

¹¹Bhakti-joogi suhtautuu kaikkeen myönteisesti. Hänelle kaikki suhteet ovat jumalsuhteita. Hän ei tunne tarvetta spekuloida jumaluuden luonnetta, koska kaikki on jumaluuden ilmentymää, ja hän itse kokee sen, ei voi sisältää muuta kuin jumalallisuutta, ei voi olla muuta kuin jumalallisuutta.

¹²Joogi opettaa, että jumaluuden voi saavuttaa palvomalla sitä joko persoonallisessa hahmossa tai ilman nimeä ja muotoa, mutta että useimpien ihmisten on vaikeampaa tajuta persoonatonta jumalaa.

¹³Jos joogi kuvittelee jumalallisuuden ominaisuudet persoonallisuutena, hän lahjoittaa jumalalle korkeimmat keksimänsä ominaisuudet, kaiken ihailtavan, jumaloimisen ja palvomisen arvoisen. Hän kokee tämän jumalallisuuden mielikuvituksessaan, visualisoi sen, kunnes näkee sen elävänä hahmona spontaanisen emotionaalisen selvänäköisyyden puuskassa. Temppeleiden jumalhahmot ovat yleensä voimakkaasti magnetoituja. Palavan rukouksen, hartaan mietiskelyn, hurmioituneen kaipuun värähtelyt kylläستävät jumalankuvia sekä eetterisellä että emotionaalisella aineella. Päivittäiset palvojien joukot elävöittävät yhä voimakkaammin tätä mahtavaa näkyvyyden rajalla olevaa elementaalista. Voimakas halu saada "nähdä jumala" riittää myös sen näkemiseen. Jumala tai jumalatar hymyilee suopeasti palvojalle. Mystikkojen "tunne jumalan läsnäolosta" johtuu juuri vuorovaikutuksesta itseluodun voimakkaasti elävän emotionaalisen elementaalin ja mystikon itsensä välillä.

Elementaalista tulee erottamaton seuralainen. Tämä on tietenkin vain edullista sille, joka tätä tunnetta tarvitsee. Se kohottaa emotionaalivärehähtelyt luoksevetävien värehähtelyiden vaikutuspiiriin.

¹⁴Jokainen "ykseyteen sulautunut" ja jumalallisen tunteen täyttämä menettää vähitellen tarpeen rajoittaa jumalalliset ominaisuudet vain yhteen henkilöön, olkoon yksilö kuinka mahtava tahansa. Hänen palvomansa muoto hajoaa tai hän siirtää palvontansa yhä useampiin muotoihin, kunnes kaikki ilmentävät samoja ominaisuuksia ja tunteen riippuvuus muodosta katoaa. Tällöin häviää myös yksilöllinen itsekkyyden aines palvojasta itsestään.

¹⁵Usein joogi säilyttää muodon saadakseen siten useampia tilaisuuksia myös ulkoiseen palveluun ja kokeakseen jumaluuden kaikissa ajateltavissa elämän yhteyksissä. Hän kuvittelee jumalan isäksi ja äidiksi, veljeksi ja sisareksi, pojaksi ja tyttäreksi jne. Hän eläytyy kaikkiin näihin rakkaussuhteisiin saadakseen rakastaa yhä useampia ja yhä enemmän. Ykseys ilmenee myös ystävyydessä. Myötätunto, turvallisuus, luottamus, jota hän tuntee ystävää kohtaan, antaa uusia tilaisuuksia vertailuun, uusia mahdollisuuksia tunneyhtymiin ja elämyksiin. Alaisten osoittamassa arvonnassa ja kunnioituksessa esimiehiään kohtaan, edellisten osoittamassa huomaavaisuudessa ja vastuussa alaisiaan kohtaan, löytyy lisää mahdollisuuksia ykseyden löytämiselle. Jokainen rakkauden, halun, kaipuun laji ilmentää joogille yksilön jumalallista vetoa ykseyteen. Tilaa voi joskus luonnehtia jumalalliseksi hulluudeksi, rajattomaksi antaumukseksi ja kaikkialla esiintyvän jumaluuden palvonnaksi. Niinpä saattoi Ramakrishna langeta polvilleen "ilotytön" eteen kadulla ja palvoa häntä jumalattarena. Jumalallinen ilmenee myös onnettomuuksissa, menetyksissä ja kärsimyksissä, ja koeteltu näkee kaikki nämä asiat tervetulleina tilaisuuksina palvelu-uhrin toimittamiselle.

¹⁶Jokainen uusi muoto on antaumukselliselle uusi mahdollisuus jumaluuden löytämiseen ja palvomiseen, jumaluuden, joka on kaikki, ja jota ilman mitään ei olisi olemassa.

7.20 Karma-jooga

¹Karma-jooga voidaan parhaiten luonnehtia "toiminnan joogaksi"; tieto, ymmärtämys ja oivallus palvelevaan elämään sovellettuina. Sitä, mitä jo vanhastaan on nimetty karma-joogaksi, pitäisi oikeastaan nimittää dharma-joogaksi, velvollisuuden täyttymyksen tieksi. Itsensä unohtava palveleminen on tapa hankkia kaikki tarvittava tieto.

²Jotkut auktoriteetit ovat sitä mieltä, että karma-jooga sisältää hatha-joogan ja laja-joogan (opin tshakroista). Eri käsityksiä, niin kuin yleensä.

³Planeettahierarkian mukaan palveleva elämänasenne on yksinkertaisin, varmin, nopein tie viidenteen luomakuntaan. Kaikkien tähän kykenevien luomakuntien ensisijaisena elämäntehtävänä on palvella alemmilla kehitysasteilla olevia, jotta nämä kykenisivät saavuttamaan korkeampia asteita. Ilman tätä apua ei tapahtuisi mitään evoluutiota tai evoluutio veisi suunnattoman paljon pitemmän ajan. "Antava saa." Epäitsekkäästi ihmiskuntaa palvelevat saavat yhä useampia tilaisuuksia palvelemiseen. Ja itse palvelu kehittää kaikkia tarpeellisia ominaisuuksia ja kykyjä, vapauttaa emotionaalista illuusioista ja mentaalista fiktioista.

⁴Karma-joogi ei sairurin tavoin kasaa rahaa testamentatakseen sen enemmän tai vähemmän "hyvää tekeviin tarkoituksiin" sen jälkeen, kun hän ei enää voi nauttia varallisuudestaan. Mutta hän ei myöskään halveksi rikkautta ja valtaa. Päin vastoin hän oivaltaa, että niillä on merkityksensä niin kauan kuin sellaiset illuusioiden hallitsevat ihmiskuntaa. Näitä valtatekijöitä hän käyttää palvellakseen kehitystä tehokkaimmalla tavalla.

⁵Karma-jooga onkin jooga-laji, johon pääasiallisesti passiivisen elämänasenteen omaavilla intialaisilla on vähiten taipumusta, mutta joka parhaiten soveltuu länsimaalaisille.

⁶Karma-jooga on siten toiminnan joogaa, toiminnan ollessa tahdon ilmausta. Toiminnaksi luetaan kaikki, mihin yksilö ryhtyy, jokainen näkyvä ajatuksen tai tunteen ilmaus. Ajatuksesta ja tunteesta, joita ei muuteta toiminnaksi, tulee esteitä tiellä. Esikuva on mitä

vaikutusvaltaisinta opetusta.

⁷Gnaana-joogille tieto on hyvää ja tietämättömyys pahaa. Bhakti-joogille rakkaus on hyvää ja viha pahaa. Karma-joogille kysymys hyvästä ja pahasta yhtyy kysymykseen vapaudesta ja sidonnaisuudesta. Jumaluudelle kaikki on hyvää. Ennen tätä astetta aiheuttaa kaikenlainen absolutointi helposti käsiteseakaannusta, jota seuraa oikeudellinen kaaos ja jota tietämättömyys käyttäisi puolustuksena omalle epätäydellisyydelleen. Pahaa on meitä alempana oleva ja se aiheuttaa kärsimystä. Hyvää on meitä ylempänä oleva, jota kohti tiedostamattamme hapuilemme ja josta tulemme tietoisiksi vasta, kun yritämme toteuttaa sitä enemmän tai vähemmän tietämättämme. Oivallamme sen välittömästi silloin, kun se täyttää meidät onnella. Ihminen havaitsee alinomaa uudelleen, että se, minkä hän äskettäin on oivaltanut pahaksi, oli hänelle hyvän löytämisen keino, että pahan kokeminen selvitti hänelle hyvän. Lopuksi hän oivaltaa, että kaikki, mitä hän vaati omalle osalleen, erotti hänet ykseydestä. Tietämättömät näkevät pahan aineessa ja ajattelevat ihmisen langenneen syntiin, tulleen pahaksi ja kykenemättömäksi tekemään hyvää syntymällä tähän maailmaan. Tämä on joogille melkein päherjausta, elämänvihan nurinkurisuutta. Hänelle koko olemassaolo, niin näkyvä kuin näkymätönkin, on jumalallisuuden ilmentymää lukemattomine mahdollisuuksineen toteuttaa jumaluuden tahtoa palvelevilla teoilla.

⁸Kaikki on ykseyttä. Näennäisesti eristetyt osat ovat kaikki ainoan jakamattoman ykseyden ilmausta. Ulkoisesti elävä näkee vain osat ja luulee olevansa riippumaton minuuks, kun taas todellisuudessa elävä tietää olevansa osa ykseyttä, yhtä kaiken kanssa. Joogi tavoittelee tätä ykseyttä ja kohoaa siten hyvän ja pahan ja elämän ikuisten vaihteluiden yläpuolelle.

⁹Kun joogi seuraa Lakia kykynsä mukaan, ilmenee voima, jota me kaikki pidämme omana tahtonamme, niin voimakkaana koko hänen luonteessaan, että hän ymmärtää, ettei tämä ole hänen voimansa vaan jotakin, mikä on asetettu hänen käytettäväkseen ja josta tulee hänen omansa hänen sulautuessaan ykseyteen. Siten hänestä tulee jumaluuden välikappale, ja hänen tahtonsa yhtyy kohtalon tahtoon. Jumalallisuutta kaikessa näkevän täytyy tuntea tämän jumalallisen tahdon läsnäolo itsessään, rakastaa ja palvoa sitä ja luopua siten kaikista omista vaikuttimistaan itsessään ilmenevän ykseyden tahdon eduksi.

¹⁰Tämä merkitsee, että joogi tarjoutuu jumaluudelle uhrina. Näin häviää jokainen ajatus palkkiosta, pelko tai huoli toiminnan seuraamuksista sekä jokainen itsekäs pyyde, jopa epäitsekäänsä toiminnan antama tyydytyskin. Hän luopuu myös jokaisesta yrityksestä arvioida tekojensa hyvyttä tai pahuutta. Hän uhraa kaiken, kuitenkin uhraus ei ole mikään itsekieltämys. Se ei ole kielteinen vaan myönteinen. Sillä ei ole mitään yhteistä fatalistin alistuneisuuden kanssa, joka helposti rappeutuu kvietismiksi, toiminnan kieltämiseksi. Uhri sulkee piiriinsä kaiken; jokainen teko, niin, jokainen hengenveto, kaikki on oleva lahjaa jumalalliselle ykseydelle. Hän toimii, jotta hänen kauttansa virtaavat jumalalliset voimat pääsisivät purkautumaan. Itse tulos on uhri, josta tulee täydellinen täydellisesti suoritettun työn kautta. Osoituksena siitä, että joogi on uhrannut kaiken, on hänen piittaamattomuutensa ("jumalallinen välinpitämättömyytensä") sen suhteen, mitä hänelle tapahtuu. Hän ei koskaan kysy, mitä seuraukset tuovat mukanaan, onnea vaiko epäonnea, kunniaa vaiko häpeää, elämää vaiko kuolemaa.

¹¹Bhagavad-Giitaassa, jota voidaan pitää karma-joogan evankeliumina, saa toiminnan välttämättömyys vahvimman mahdollisen symbolisen ilmaisun, kun sisäistä elämää kuvataan taisteluna kahden toisiaan vastaan järjestäytyneen, taisteluvalmiin sotajoukon välillä. Runo syntyi reaktionä velttoudelle, laiskuudelle ja kvietismin taipumukselle, vastalauseena saamattomuudelle ja toimeettomuudelle. Tätä velttoutta on edistänyt myös taikausko, jonka mukaan voidaan "asettua karman tielle" (ikänsä kuin voitaisiin asettua esteeksi painolaille).

¹²Planeettahierarkia on aina pitänyt karma-joogaa olennaisena, sillä tieto, jota ei muuteta toiminnaksi, on karman lain mukaan vastainen este. Siksi voidaan sanoa, että karma-jooga on yhtä vanha kuin hatha-jooga. Se vain edellyttää tietoa toiminnan välttämättömyydestä. Oma-

aloitteinen ja määrätietoinen toiminta yleistyy kai vasta sitten, kun ihmiskunta on saavuttanut kulttuuriasteen. Alemmilla asteilla pakko on usein tarpeellinen kannustin, esim. hätätilanteissa tai, veltostuneiden kansojen kyseessä ollen, silloin tällöin nk. diktatuuri.

7.21 JOOGAN TODELLISUUSARVO

¹Jos jotkut Intiassa ehkä voisivatkin ymmärtää Buddhaa, niin eivät ainakaan joogit, koska he eivät tiedä mitään esoteriikasta. Ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella onkin väistämätöntä, että hän on edelleenkin väärinymmärretty. Buddha teki selväksi niille, joilla oli mahdollisuus käsittää ja ymmärtää, ettei ihmisellä ole tarvittavia edellytyksiä ratkaista olemassaolon ongelmia, ettei ratkaisua voi lukea minkään kansan "pyhistä kirjoituksista".

²Tämä ei ole skeptisismiä Protagoraan, Humen tai Bertrand Russellin tavoin. Se ei ole agnostisismia Kantin tai Herbert Spencerin tavoin. Se oli planeettahierarkian opetusdepartementin silloisen päällikön erityisen tarkoin perustelema tiedonselvitys. Jos tämä olisi ymmärretty, olisimme välttyneet todellisuutta koskevalta mielikuvituspekulaatiolta, jota on jatkunut yli 2500 vuotta. Eräs osoitus kristillisten uskonnonhistorioitsijoiden arvostelukyvyystä on, että he ovat rojonneet kutsua Buddhaa ateistiksi.

³Jooga tekee ihmisestä eheän persoonallisuuden ja pyhimyksen. Ja tämä on suuri asia ihmiskunnan nykyisellä kehitysasteella. Jokainen niin pitkälle päässyt voi saavuttaa idealiteettiasteen hankkimalla kausaalitajunnan muutamien harvojen inkarnaatioiden kuluessa, kun muutoin ehkä tuhannet inkarnaatiot olisivat tarpeen. Mutta mitään pitävää maailmankatsomusta jooga ei anna. Se ei sovellu työhypoteesiksi tieteellisesti koulutetuille. Sen sijaan se voi sopia emotionalisteille, jotka kulkevat mystikon tietä (departementtien 6,4,2 kautta), jotka eivät ole kiinnostuneita olemassaolon laadusta (departementeista 7,5,3,1).

⁴Atlantiksessa opettaneet rishit (jotka edelleen kuuluvat planeettahierarkiaan) olivat jo upanishadeja jne. kirjoittaessaan oivaltaneet, että oli välttämätöntä tehdä tieto saavuttamattomaksi niille, jotka eivät sitä ansainneet. He käyttivät symboliikkaa, joka jo ikimuistoisista ajoista on ollut kaikkien hierarkioiden symbolikieli, ja kehittivät myös uusia kekseliäitä symboleja. Avainta näihin ei ole koskaan annettu.

⁵Vuosina 1875–1950 sallittiin esoteeristen tosiasioiden asteittainen julkaiseminen planeettahierarkian sanansaattajien välityksellä. Kaikki jooga-koulut ovat torjuneet nämä ilman tutkimusta.

⁶Katolinen kirkko kielsi maallikoilta raamatun luvun. Tämän viisaudesta ovat todisteena sadat protestanttiset lahkot. Ne kaikki ovat tulkinneet raamatun väärin. Niin on tietenkin tehnyt myös katolinen kirkko.

⁷Muinaisina aikoina oli Intian "pyhien kirjoitusten" lukeminen varattu brahmiinikastin oppineita varten. He ainakin salasivat väärintulkintansa.

⁸Upanishadeista voi lukea, että ihminen voi tulla jumalaksi, voi oppia tuntemaan Itsen ja voi saada tietoa koko maailmankaikkeudesta. Tietenkin ihmisestä voi tulla jumala, mutta ei ihmisenä. Myös jokaisesta kivistä, kasvista, eläimestä tulee jumala. Mutta tämä tapahtuu, kun monadit evoluution kuluessa saavuttavat jumaluuskunnan.

⁹He lukevat Itsestä ja luulevat ymmärtävänsä, mitä se on, aavistamatta, että ilman esoteerista tietoa kukaan ihminen ei voi tulkita tuota symbolia oikein.

¹⁰Yksilöllistä monadia (ikiatomia, ikiminää) voidaan ehkä nimittää Itseksi eli Brahmaniksi eli Absoluutiksi sen jälkeen, kun se seitsemännessä jumaluuskunnassa on itse hankkinut kosmisen kokonaistajunnan ja siten kosmisen kaikkietävyyyden ja kaikkivallan, vihdoin kokee itsensä sinä ikiminänä, joka se aina on ollut.

¹¹He uskovat, että vapauduttuaan tunnetuista verhoistaan minä sulautuu maailmansieluun, tulee "puhtaaksi hengeksi" ja siten jumalaksi. Mutta monadi jatkaa kehitystään korkeammassa maailmoissa hankkimalla verhoja niissä. Ilman verhoa monadi menettäisi mahdollisuuden toimia vastaisen evoluution hyväksi.

¹²On totta, että ihmisellä on kaikkien muiden olentojen tavoin osallisuus kosmiseen kokonaistajuntaan, koska on olemassa vain yksi ainoa tajunta, ja kaikki tajunta on sekä yksilöllistä että kollektiivista. Mutta joogin peruserhdys on fiktiossa, että ihminen voi samaistua kosmiseen kokonaistajuntaan. Ihmisen osallisuus tähän rajoittuu parhaimmillaankin vain muutamaa harvaan prosenttiin (kausaaliminänä noin kuuteen prosenttiin).

¹³Monet ominaisuudet ja kyvyt, joista Patandzhali kirjoittaa, voi saavuttaa vasta viidennessä ja kuudennessa luomakunnassa. Näitä suutroja lukiessaan joogit luulevat hänen kirjoittavan yksilön mahdollisuuksista neljännessä luomakunnassa. Korkeammanlaatuisilla tajunnankyvyillä on aina vastaavuutensa alemmissa luomakunnissa. He ajattelevat hänen kirjoittavan alemmanlaatuisista tajunnankyvyyistä, jotka he löytävät itsestään. He eivät ole lainkaan ymmärtäneet Patandzhalin menetelmää tajunnan hankkimiselle korkeammissa mentaalisisissa (47:4,5) ja kausaalisissa (47:1-3) ainelajeissa.

¹⁴On erehdys luulla, että joogien filosofia nojautuu tosiasioihin, jotka he itse voivat todeta. Joogan maailmankatsomus on spekulatiota kuten länsimainenkin katsomus, mutta niiden välillä on eräs huomattava ero. Joogit voivat todeta tosiasioita fyysisessä eetterimaailmassa ja emotionaalimaailmassa, mikä antaa heille suunnattoman yliotteen. On kaikei totta, etteivät sellaiset tajut voi tutkia yhä korkeampia maailmoja. On myös selvää, etteivät joogit voi arvioida oikein toteamansa todellisuussisältöä. Samasta syystä erehtyivät niin Swedenborg kuin Steinerkin kaiken olennaisen suhteen. Mutta joogit tietävät, että ylifyysisiä maailmoja on olemassa.

¹⁵Mikään psykologia ei voi päästä selville inhimillisestä tajunnasta, jollei sillä ole tietoa ihmisen eri verhoista, näiden verhojen erilaatuisista tajunnoista, näiden verhojen laadusta, verhojen keskinäisestä riippuvuudesta sekä erilaatuisista energioista eri verhojen eri molekyylilajeissa.

¹⁶Raadhajogi, joka on saavuttanut tietoisesti tavoittelemansa tuloksen, muistuttaa monessa suhteessa niitä yksilöitä, jotka ovat saavuttaneet humaniteettiasteen ja hankkineet perspektiivitajunnan. Mutta hänellä ei ole tietoa (hänelle toistaiseksi esoteerisista) tälle kehitysasteelle kuuluvista tosiasioista, eikä hän myöskään kykene vapautumaan niistä perusluonteisista joogafiktioista, jotka tukkivat tien olemassaolon laadun selvään oivallukseen.

¹⁷Humaniteettiasteella mentaaliverho vapautuu yhteensulautuneisuudesta emotionaaliverhoon ja vetäytyy kausaaliverhoon. Kun mentaaliverho ja kausaaliverho ovat sulautuneet yhteen, ihminen on kausaaliminä, eikä hänestä enää koskaan tule illuusoiden ja fiktioiden uhria.

¹⁸Joogit oppivat menetelmillään osaksi fyysisen, emotionaalisen, mentaalisen valvetajunnan värähtelyiden hallintaa, osaksi fyysis-eetteristä (49:3,4) ja emotionaalista (48:3, harvinaisimmassa tapauksessa 48:2) objektiivista tajuntaa. Mutta he eivät saavuta menetelmillään mentaalista tai kausaalista objektiivista tajuntaa. Heillä ei ole kykyä ratkaista, ovatko heidän mentaaliset kuvitelmansa yhtäpitäviä todellisuuden kanssa.

¹⁹Joogit saavuttavat inkarnaatioverhojensa integraation, joten mentaalitajunta hallitsee emotionaalista tajuntaa ja emotionaalitajunta hallitsee fyysistä tajuntaa. Siten ihmisestä on tullut se, mitä planeettahierarkia nimittää persoonallisuudeksi, muuten hyvin epäselvä nimitys. Pyhimykseksi tuleminen ei riitä "persoonallisuuden" saavuttamiselle, asia, jonka vain esoteerikko voi ymmärtää.

7.22 ESOTEERISET AKTIVOIMISMENETELMÄT

¹Esoteerikoiksi voi ehkä kutsua niitä, jotka ovat hallinneet pythagoralaisten hylozoistisen mentaalijärjestelmän ja ovat oivaltaneet sen yhtäpitävyyden todellisuuden kanssa. Mutta siinä tapauksessa on keksittävä toinen nimitys niille, jotka sen lisäksi omaavat tietoa, jota ei ole vielä sallittu esoteeriseksi. Sillä sellaisia tulee aina olemaan, kunnes koko ihmiskunta on

saavuttanut idealiteettiasteen.

²Jooga on todisteena siitä, että monet mahdollisista aktivoimismenetelmistä ovat voineet tulla yleisesti tunnetuiksi. Nykyään on lupa opettaa myös oikeiden esoteeristen aktivoimismenetelmien teknisiä menettelytapoja. Mutta itse "avain" jää esoteeriseksi. Tietämättömiä varoitetaan jokaisesta yrityksestä puuttua asiaan omin päin. Valitettavasti varoitukset osoittautuvat usein riittämättömiksi, sillä "hullut ryntäävät sisään sinne, mihin viisaat varovat pääsyä". Yritykset elävöittää ja mietiskellä tshakroja johtavat väistämättä onnettomuuksiin (elimistöön kehittyä yleensä kasvaimia) ilman, että uhkarohkealla on mahdollisuutta saavuttaa päämääräänsä. "Paratiisin sisäänkäyntiä vartioi enkeli tulisine miekkoineen."

³Erotukseksi joogien aktivoimismenetelmille on esoteerinen menetelmä passiivisen tajunnan menetelmällistä ja järjestelmällistä aktivointia siihen saakka ylittävissä molekyylilajeissa, yhdessä toisensa jälkeen. Tämä tapahtuu eri verhojen eri tshakroja elävöittämällä. Jokaisen molekyylilajin tajunta on sidoksissa erityiseen tshakraansa. Kun joku tshakra elävöitetään, on seurauksena subjektiivinen tajunta kyseisessä molekyylilajissa. Objektiivinen tajunta saadaan, kun tshakran subjektiivinen tajunta aktivoi vastaavan molekyylilajin verhossa. Kuten on jo huomautettu, vain kausaaliminä voi käyttää emotionaalista ja mentaalista objektiivista tajuntaa oikein. Sitä ennen yksilö on oman tietämättömyytensä uhri ja hidastaa korkeampaa kehitystään.

⁴Kausaaliverhoa lukuunottamatta muotoutuvat kaikki aggregaattiverhot organismin mukaan, ja eri verhojen toisiaan vastaavat tshakrat ovat toisiinsa yhteydessä. Tämän seurauksena tshakrojen sijainnit voidaan ilmoittaa organismiin viittaavilla nimityksillä.

⁵Eetterisen, emotionaalisen ja mentaalisen verhon seitsemän tärkeintä tshakraa, jotka saavat energiansa seitsemältä departementilta, ovat seuraavat:

	tshakra	terälehtien lukumäärä	departementti
pallean yläpuolella:	pääläen-	960	ensimmäinen
	ohimo-	96	neljäs
	kaula-	16	kolmas
	sydän-	12	toinen
pallean alapuolella:	solar plexus- (napa-)	10	kuudes
	sakraalinen	6	viides
	perus-	4	seitsemäs

⁶Ylläolevat departementtisuhteet pätevät normaaliyksilöön. Myös muut suhteet ovat mahdollisia. Niinpä esimerkiksi raadza-joogeilla ohimotshakra kuuluu viidenteen, sakraalinen tshakra seitsemänteen ja perustshakra neljänteen departementtiin.

⁷Pallean alapuolella olevat tshakrat kehittyivät jo lemuralaisilla ja nykyisin ne suorittavat automaattisesti kaikki tarpeelliset tehtävänsä käsittämisen- ja toimintaeliminä. Sitä vastoin ovat pallean yläpuolella olevat tshakrat heikosti kehittyneitä ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla ja enimmäkseen vain heikosti aktiivisia.

⁸"Normaaliyksilön" kausaaliverhon tshakroista, jotka muodostavat lootusta muistuttavan elimen, ovat heikosti kehittyneitä vain ne kolme, jotka inkarnaation aikana ovat yhteydessä eetteri-, emotionaali- ja mentaaliverhon sydän- ja pääläen tshakroiin.

⁹Kaulatshakra kehittyä yleensä sivilisaatioasteella, sydäntshakra kulttuuriasteella, ohimotshakra humaniteettiasteella ja pääläentshakra idealiteettiasteella. Mutta täydellinen toimintakykyisyys saavutetaan vasta sitten, kun kausaaliminä onnistuu tulemaan 46-minäksi. Sitä ennen ovat vain muutamat terälehdet toimivia.

¹⁰Jokaisessa uudessa inkarnaatiossa yksilön on kerrattava koko aktivoimisprosessi uusissa

verhoissaan. Jos hän on kerran saanut tiedon, eikä ole väärinkäyttänyt sitä, saa hän uusissa elämissä tilaisuuksia muistaa sen uudelleen.

¹¹Täydellisen kausaalisen tajunnan hankkinut yksilö säilyttää tämän läpi kaikkien inkarnaatioiden. Mutta tämä ei merkitse, että hän tietää siitä jotakin uusissa aivoissaan. Niin pian kuin hän unitilassa jättää organisminsa, hän elää kausaaliverhossaan, mutta ennen kuin hän kykenee käsittämään kausaalitajuntaa aivoissaan, on kuluva vähintään viisitoista vuotta. Vielä 35 vuoden iässä hän voi olla asemastaan tietämätön, mikäli hän ei ole päässyt kosketuksiin esoteriikan kanssa.

¹²Jos yksilö ei ole halukas tekemään mitään kehityksensä hyväksi, hän hankkii muun ihmiskunnan tavoin tahattomasti vuosimiljoonien aikana niin subjektiivisen kuin objektiivisenkin tajunnan kaikkien verhojensa eri molekyyililajeissa. Mutta jos hän ei tahdo oleskella neljännessä luomakunnassa kauemmin kuin välttämätöntä, on hänen menetelmällisesti aktivoitava passiivinen ylitajunta verhoissaan. Ihmiskunnan nykyisellä kehitystasolla ei kuitenkaan edes raadza-joogi voi ratkaista kaikkia tässä yhteydessä esiintyviä ongelmia. Saavuttaakseen viidennen luomakunnan muutamassa inkarnaatiossa on kokelaan tavoiteltava planeettahierarkian oppilaaksi tulemista. Oppilaiksi hyväksytään vain ne, jotka ovat hankkineet fyysiset, emotionaaliset ja mentaaliset edellytykset. Olympialaisiin valmentautuva urheilija voi palvella esikuvana fyysisen kunnon ja ruokavalion suhteen. Emotionaalisessa suhteessa heiltä vaaditaan kaikkien poistyyntävien (vihan) ilmaisujen hylkäämistä ja luoksevetävien ominaisuuksien hankkimista. Mentaalisessa suhteessa vaatimuksina ovat perspektiivitajunta ja pitkälle viety, oikea mietiskelytaito. Kaikki ominaisuudet ja kyvyt on asetettava kokonaisuudessaan evoluution palvelukseen, koska niiden itsekäs käyttö ehkäisee evoluutiota.

7.23 Loppusanat

¹Ihmisellä on kaikki ne ominaisuudet ja kyvyt, jotka hän on kaikkien inkarnaatioidensa aikana hankkinut. Mutta nämä jäävät piileviksi (hautautuvat) alitajuntaan, kunnes ne uudelleen aktuaalistetaan ja aktivoidaan uudessa inkarnaatiossa. Aina barbaariasteelta lähtien ihminen on hankkinut kaikki ihmiskunnan hyvät ja huonot ominaisuudet, tietyn prosentin jokaista. Alempien tasojen ominaisuuksia kutsutaan huonoiksi, ylempien tasojen ominaisuuksia hyviksi. Prosenttimäärä ratkaisee niiden tehon. Tilaisuudet aktuaalistamiseen ja aktivoimiseen uudessa inkarnaatiossa herättävät ominaisuudet eloon. Usein riittää uudelleenmuistaminen. Tässä piilee kaikkien kasvattajien ja kulttuuriapostolien vastuu. (Vastuu voi merkitä, ettei itse saa tulevissa elämissä tilaisuutta kehittyä tai suorastaan ehkäisty kehityksessään tai jopa tylsistyy mieleltään.)

²Mietiskelemällä toivottavia ominaisuuksia päivittäin ihminen voi omaksua ne kuinka korkeaan prosenttimäärään tahansa. Hän vapautuu ei-toivotuista ominaisuuksista jättämällä ne vaille huomiota ja mietiskelemällä niiden vastakohtia. Mietiskelemällä korkeampien tasojen ominaisuuksia hän saavuttaa korkeampia tasoja. Ilman mietiskelyä hänen kehityksensä on niin hidasta, että sadan inkarnaation jälkeen on tuskin vielä havaittavissa mitään merkittävää edistymistä.

³Mitään tajunnallisen kehityksen astetta ei voi laiminlyödä, sillä vastaiseen kehitykseen tarvitaan jokaisen tason kaikkia ominaisuuksia. Kymmenien tuhansien elämien aikana jokaisen yksilön on alusta alkaen läpikäytävä kehityksensä asteikko, kunnes kaikki tarvittavat ominaisuudet ja kyvyt on sataprosenttisesti omaksuttu. Korkeammat ominaisuudet sisällyttävät itseensä alemmat, ja kaikki sisältyvät kahteentoista essentiaaliseen ominaisuuteen, jotka mahdollistavat vastaisen olemassaolon viidennessä luomakunnassa. Kausaalitajunnan omaksuttuaan yksilön on itse otettava selvälle, mitkä nämä kaksitoista ominaisuutta ovat. Siihen saakka niitä on mahdoton ymmärtää, eikä inhimillisessä kielessä ole sanoja niitä kuvaamaan. Voimme olla vakuuttuneita siitä, että niihin sisältyvät jaloimmat

emotionaaliset ominaisuudet (niin kutsuttu luonne!) kuten: ihailu, antaumus, osallisuus, ymmärtämys, välittömyys, suvaitsevaisuus, ystävällisyys, kiitollisuus, elämänluottamus, rohkeus, määrätietoisuus, päättäväisyys, kestävyys, haavoittumattomuus, lainmukaisuus, oikeamielisyys, vilpittömyys, luotettavuus, jalomielisyys, uskollisuus, rehellisyys - jokainen voi itse täydentää listaa. Välttämättömiin mentaaliin kykyihin kuuluvat terve järki, oivalluskyky ja arvostelukyky. Terve järki ei hyväksy mielivaltaisuuksia eikä kohtuuttomuuksia, erottaa todellisen ja epätodellisen, oivaltaa ihmisen suunnattoman rajoittuneisuuden kaikissa suhteissa (on todellista nöyryyttä).

⁴Kulttuuriaste on emotionaalinen attraktioaste (48:4-2). Yksilö omaksuu aktiivisen tajunnan korkeimmissa emotionaalisissa molekyylilajeissa. Saavuttaakseen korkeimman emotionaalisen tajunnan (48:2) hänen on täytynyt saavuttaa sivilisaatioasteen korkein mentaalinen tajunta (47:6), sillä inhimillinen pyhimys ei voi koskaan olla mentaalisesti vähäpätöinen henkilö.

⁵Humaniteetia (47:5) ei saavuteta ennen kuin pyhimysaste on läpikäyty. Humanistit käyttävät vapaa-aikansa perspektiivi- (47:5) ja synteetitajunnan (47:4) aktivoimiseen. Jos he eivät saa tilaisuutta aktivoida piileviä pyhimyksen ominaisuuksiaan, he tuskin vaikuttavat pyhimysmäisiltä, asia, jota moralistit eivät voi koskaan käsittää. Humanisti pitää näennäisyyksien palvontaa elämäntieteenä, mutta osallistuu seuraelämään tutkiakseen ihmiskunnan eri kehitystasoja ja saadakseen tilaisuuden sanoa jotakin järkevää.

⁶Eri maailmankatsomukset ovat eri hypoteeseja, yrityksiä selittää todellisuutta ja elämää. Jokainen hyväksyy katsomuksen, joka parhaiten vastaa hänen tiedollista tasoaan.

⁷Ihmiskunta muodostaa luomakunnan, joka muiden luomakuntien tavoin ilmentää lukuisia kehitystasoja. Korkeammalla tasolla olevien tehtävänä on auttaa alemmalla tasolla olevia tuntemaan jalommin ja ajattelemaan järkevämmiin, auttaa heitä kehittämään emotionaalista ja mentaalista tajuntaansa.

⁸Saavuttaaksemme lähinnä korkeamman luomakunnan, sen ykseyden (rakkauden ja viisauden) luomakunnan, josta sekä Kristus että Buddha todistivat, on meidän täytynyt omaksua korkeimmanlaatuinen emotionaalinen ja mentaalinen tajunta ja osoittauduttava halukkaiksi palvelemaan evoluutiota.

⁹Mitä ihmiskunta voi tehdä, on sen Lain mukaan myös tehtävä. Jossakin inkarnaatiossa inhimillisen tiedon ja taidon huipun saavuttaneen yksilön ainoa takuu näiden uudelleen omaksumiselle uudessa elämässä on, että koko ihmiskunnalle tarjoutuu sama edullinen mahdollisuus. Jos yksilö ei ole parhaansa mukaan taistellut valhetta ja vihaa vastaan, ei hänellä ole mitään oikeuksia erityisiin mahdollisuuksiin. Älköön hän myöskään "sääläkö" itseään tulevaisuudessa.